

คำนำ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานสอบสวนเป็นอย่างยิ่ง โดยได้กำหนดไว้ในนโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้านการอำนวยความสะดวก ให้พัฒนาการบริหารงานบุคคลให้พนักงานสอบสวนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีความเจริญก้าวหน้าในสายงาน ตลอดจนการแต่งตั้งพนักงานสอบสวนและผู้ช่วยพนักงานสอบสวนให้เพียงพอต่อปริมาณงานในแต่ละพื้นที่ จึงได้มีการพัฒนางานสอบสวนมาโดยตลอดไม่ว่าจะในด้านความเจริญก้าวหน้าในสายงาน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงานสอบสวน ความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยี และการใช้นิติวิทยาศาสตร์มาช่วยในงานสอบสวนเพื่อพิสูจน์การกระทำผิดทางอาญา ถึงอย่างไรก็ตามหากพนักงานสอบสวนขาดองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องแล้ว ย่อมส่งผลถึงการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน และสิ่งที่พนักงานสอบสวนปฏิบัติอาจกระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อันทำให้กระบวนการยุติธรรมได้ถูกทำลายตั้งแต่นั้น

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีกฎหมาย กฎ ระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน มีการแก้ไข เพิ่มเติม เติบโตเปลี่ยนแปลงจำนวนมากพอสมควร ดังนั้น เพื่อให้พนักงานสอบสวนมีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านการสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานกฎหมายและคดี จึงได้จัดทำคู่มือพนักงานสอบสวนเพื่อให้พนักงานสอบสวนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน คู่มือเล่มนี้ได้รวบรวมระเบียบ หนังสือสั่งการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่กำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เกี่ยวข้องผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง โดยแยกหมวดหมู่ ตั้งแต่เริ่มกระบวนการสอบสวนจนเสร็จสิ้นการสอบสวนนอกจากนี้ยังได้รวบรวมกฎกระทรวง ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของพนักงานสอบสวน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อสะดวกในการค้นคว้าเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้อง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติของพนักงานสอบสวน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย อันจะส่งผลดีต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติและประเทศชาติต่อไป

พลตำรวจเอก

(เอก อังสนามนท์)

รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
<p>บทที่ ๑ หน่วยงานสอบสวน</p> <p>การเป็นพนักงานสอบสวน</p> <p>-ป.วิ อาญา มาตรา ๒ (๖)</p> <p>อำนาจในการสอบสวนคดีอาญา</p> <p>-พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีการกระทำความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมาย ที่ไว้จะทำตงนศกรราชธานาจักร คค. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๑๓๓๑ ลง ๒๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ และหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๓๖/๒๖๓๗๑ ลง ๑๗ พ.ย. ๒๕๕๖</p> <p>กฎกระทรวง และข้อบังคับ</p> <p>-กฎกระทรวง กำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดที่นอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และกฎกระทรวง กำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดที่นอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕</p> <p>-กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการทำสำนวนสอบสวนร่วมกัน ระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>-ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๑๓</p> <p>วิธีกับผู้ต้องหาเป็นพยาน</p> <p>-ตร. ที่ มีท. ๐๖๐๖/๖/๖๑๕ ๑๕ ม.ก. ๒๕๕๔ เรื่อง การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน</p> <p>-ตร. ที่ ๐๐๑๑(ป)/๑๒๕ ลง ๒๗ ม.ก. ๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรกันผู้ต้องหาเป็นพยาน</p> <p>อายุความคดีอาญา</p> <p>-ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๑๗๒๕ ลง ๑๖ พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง ให้เร่งรัดสำเนียงคดีความผิดความกฎหมายว่าด้วยแรง</p>	<p>๑</p> <p>๒</p> <p>๕</p> <p>๑๑</p> <p>๑๖</p> <p>๒๑</p> <p>๒๗</p> <p>๒๘</p>

เรื่อง	หน้า
แนวทางการปฏิบัติตามพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒	
-คร. ที่ ๑๓๐๔.๖/๒๕๕๕ ถึง ๓๐ มี.ค.๒๕๕๓ เรื่อง ข้อมความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒	๓๐
-สำนักงาน ป.ป.ช.ส่วนที่๒๓ ที่ ปช ๐๐๐๑.๐๔/๒๕๕๓ ถึง ๒๘ มี.ก. ๒๕๕๓ เรื่อง ข้อมความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒	๓๑
-สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๒.๐๒/๖๐๕ ถึง ๑๑ มี.ก. ๒๕๕๔ เรื่อง ข้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒	๓๓
-สร. ที่ ๐๐๐๔.๑๑/๒๕๕๕ ถึง ๑๐ เม.ย.๒๕๕๕ เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช.กับ ตร	๓๔
-สำนักงาน ป.ป.ช.ที่ ปช ๐๐๐๑/๑๐๗ ถึง ๑๗ มี.ก.๒๕๕๕ เรื่อง ปัญหาและข้อร้องเรียนจากการปฏิบัติงานของพนักงานสภา.สวน	๓๕
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๒๕๕๖ ถึง ๔ พ.ย.๒๕๕๕ เรื่อง การดำเนินคดีอาญากับกรรมการ ป.ป.ช.	๔๓
-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องครั้งที่ ๓๒๔/๒๕๕๖ เรื่อง การดำเนินคดีอาญากับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๔๖
-คร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๐๖๖ ถึง ๒๔ เม.ย.๒๕๕๖ เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การดำเนินการตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒	๕๓
-คค. ที่ ๐๐๐๔.๖/๒๕๕๖ ถึง ๔ มี.ก.๒๕๕๖ เรื่อง ระเบียบ ตร.ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๖	๖๖
-คร. ที่ ๐๐๐๖.๔๒/๓๓๒๕ ถึง ๒๗ เม.ย.๒๕๕๗ เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของ พงศ. รับแจ้งความแล้วไม่รับคำร้องทุกข์ดำเนินคดี ผิด ป.อาญา มาตรา ๓๕๗ หนังสือ สง.ก.ตร. ที่ ๐๐๐๕.๓/๖๔ ถึง ๒๕ มี.ก./๒๕๕๗ เรื่อง การดำเนินการทางวินัย	๗๔

เรื่อง	หน้า
แนวทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒	
-ระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ พ.ศ.๒๕๕๔	๕๖
-คร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๔๘๑๕ ลง ๒๒ มี.ย.๒๕๕๗ เรื่อง กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงาน ความผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒	๕๗
แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงาน กรณีทหารอุทหาว่ากระทำคามผิดอาญา พ.ศ.๒๕๕๔	
-คร.ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๑๘๗ ลง ๑๑ มี.ก.๒๕๕๕ เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวทางของ หนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงานกรณีทหาร อุทหาว่ากระทำคามผิดอาญา พ.ศ.๒๕๕๔	๕๘
-คร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๑๕๐ ลง ๑๕ มี.ก.๒๕๕๕ เรื่อง หนังสือส่งมอบตัวผู้ต้องหา (มรภ. ๒)	๕๙
แนวทางปฏิบัติตามตม พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๗	
-ข้อบังคับ กกพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่วินคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๗	๕๐
-กรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่ ขธ ๐๔๐๐/๕๑๖ ลง ๑๖ ก.พ.๒๕๕๓ เรื่อง ำรณณเรื่อง เพื่อชี้แจงคดีเกี่ยวกับคดีพิเศษ	๕๑
-คร.(กค.) คำวนที่พูด ที่ ๐๐๓๕.๒๒๒/๐๖๕๓๗ ลง ๗ ก.ย.๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษ	๕๒
-คร. ที่ ๐๐๑๕.๒๖/๑๐๕๕ ลง ๑๖ มี.ก.๒๕๕๔ เรื่อง แจ้งประมาศ กกพ.(ฉบับที่ ๔) พ.ศ ๒๕๕๔ เรื่องกำหนดกรอบสมมติของสำมและของารกระทำคามผิดที่เป็นคดีพิเศษตาม มาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ ๒๕๕๓	๕๓
-กรมสอบสวนคดีพิเศษ คำวนที่พูด ที่ ขธ ๐๔/๐๐/๗ ๑๕๓ ลง ๒๕ ก.พ.๒๕๕๕ เรื่อง แจ้ง ประกาศ กกพ.(ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของสำมและของารกระทำคามผิดที่เป็นคดีพิเศษตาม มาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการ สอบสวนคดีพิเศษ ๒๕๕๓	๕๔

เรื่อง	หน้า
คำร้องย้ายนักจิตวิทยาฯ การใช้ถ้ามแปลงคำให้คำ	
-คร.ที่ ๐๐๓๓.๒๓๓๓/๐๙๓๔๐ ลง ๙ ก.ย.๒๕๕๓ เรื่อง การยื่นขอคำปรึกษาขอ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์	๑๐๕
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๓๒๒/๐๙๕๖ ลง ๒๔ ม.พ.๒๕๕๖ เรื่อง การยื่นคำขอคำปรึกษาของ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตาม ป.วิ.อาญา	๑๑๑
-คร.ที่ ๐๖๐๖ ๖/๙๕๔๔ ลง ๙ เม.ย.๒๕๕๐ เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ ย้ายคำปรึกษาการแก้คำและถ้ามภาษาแม่	๑๑๕
-ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการย้ายคำปรึกษาการแก้คำและถ้ามภาษาแม่ที่ พนักงานสอบสวนจัดท ให้ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓, ๑๓ ทวิ พ.ศ.๒๕๓๕	๑๑๖
บทที่ ๒๕ การร้องทุกข์ กล่าวโทษ	
การรับคำร้องทุกข์ กล่าวโทษ	
-คร.ส่วนมาก ที่ ๐๐๓๑.๒๓๒๒/๔๕๐๑ ลง ๓ ต.ค.๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ รับคำร้อง ทุกข์หรือกล่าวโทษ การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใด เป็นผู้กระทำทรมานผิด และการรายงานคดี	๑๑๗
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๖๙๔ ลง ๑๘ ม.ค.๒๕๔๖ เรื่อง คำชี้แจงแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี ความผิดเกี่ยวกับการ โจ้กรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์	๑๑๘
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๓๖/๕๙/๖ ลง ๒๓ ม.พ.๒๕๔๖ เรื่อง ระเบียบการมีความเห็นถึงคดี	๑๑๙
-คร.ที่ ๐๖๐๓.๖/๑๕๔๓๓ ลง ๓๐ ธ.ค.๒๕๓๗ ข้อหาเรียกรับหรือข่มขู่ความผิด ฐานฉ้อโกง (ปลัดเมืองพิทยาไม่ร้องทุกข์มอบคดีความผิดฐานฉ้อโกง โจ้ใจ)	๑๒๐
-คร.ที่ ๐๐๐๑.(ก.๒)/๓๐๗๐ ลง ๘ มี.ค.๒๕๕๒ เรื่อง คำชี้แจงการปฏิบัติหน้าตั้ง ณ พนักงานสอบสวน (ยื่นขอความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ได้รับความ รังแกขู่ข่ม)	๑๒๑
-คร.ที่ ๓๐๐๔.๖/๕๑๑๔ ลง ๑๗ พ.พ.๒๕๕๒ เรื่อง การถอนการขอคำ พ.ร.บ.ว่าด้วย ความผิดก้ำเกิดจากการใช้เงิน พ.ศ. ๒๕๔๒	๑๒๒
-คร.ที่ ๐๖๐๖.๖/๙๕๓๐ ๕ มี.ย.๒๕๔๐ เรื่อง การดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวกับคดีเด็กและ เยาวชน(การไม่รับคำร้องทุกข์,การชี้ตัวผู้ต้องหา)	๑๒๓
-คร.ที่ ๐๐๐๑(ป.๒๕๕)/๑๐๕๕๑ ลง ๒๐ พ.พ.๒๕๕๔ เรื่อง คำชี้แจงแนวปฏิบัติในการรับ แจ้งจับกุม ผู้ประกอบการร้านก๋ำมีดนตรีหรือคาราโอเกะละเมิดลิขสิทธิ์	๑๒๖
-คร.ที่ ๐๐๐๑.(กมส)/๑๒๓๓ ลง ๒๔ ม.พ.๒๕๕๕ ปัญหาข้อกฎหมายกรณีการสืบสวน ก่อนรับคำร้องทุกข์	๑๒๗

เรื่อง	หน้า
-คร.ที่ ๐๐๐๘.๖/๑๐๖๒๕ ๓ ก.ย.๒๕๕๕ เรื่อง การปฏิบัติกรณพิจารณาไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการคดีที่ผู้กระทำความผิดกรไฟฟ้า	๑๕๖
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๑๖๕๕ ถึง ๕ พ.ย.๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน สอบสวน เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๖	๑๕๗
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๓๘๕.๔ ถึง ๒๗ ต.ค.๒๕๕๐ เรื่อง การรับคำร้องทุกข์ หรือ กล่าวโทษตลอดจนดำเนินการอื่นใดเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐	๑๖๐
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๑๗๗๒๒ ถึง ๓๗ มี.ย.๒๕๕๒ เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจทำบัญชีคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	๑๖๒
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒/๔๔๕ ถึง ๒๓ มี.ก.๒๕๕๕ เรื่อง กำชับกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าจับกุมคดีละเมิดลิขสิทธิ์	๑๖๓
-คร. ที่ ๐๐๑๔.๖/๘๘๗๓ ถึง ๒๗ ต.ค.๒๕๕๗ เรื่อง กำชับแนวทางปฏิบัติของ เจ้าพนักงานตำรวจ ในการ ดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลงคาราโอเกะ	๑๖๕
-คร. ที่ ๐๐๑๔.๖/๕๕๓๘ ถึง ๒๗ ก.ก.๒๕๕๖ เรื่อง กำชับแนวทางปฏิบัติของ เจ้าพนักงานตำรวจในการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลง(เพิ่มเติม)	๑๖๖
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๗๑๗ ถึง ๑๘ มี.ย.๒๕๕๖ เรื่อง กำกับแนวทางปฏิบัติของ เจ้าพนักงานตำรวจ ในการ ดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลง	๑๖๗
-คร. ที่ ๐๐๒๖.๑๒(๒)/๖๑๑๓ ถึง ๕ พ.ค.๒๕๕๕ เรื่อง กำกับแนวทางปฏิบัติในการ ดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลงที่มีการแจ้งจัดทำลิขสิทธิ์ชั่วคราว	๑๖๘
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๑๗๒๑๑ ถึง ๑๕ มี.ย.๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติใน การแจ้งผลความเสียหายการสอบสวนคดีอาญา	๑๖๙
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๑/๑๐๐๕๕ ถึง ๕ พ.ย.๒๕๕๓ เรื่อง กำกับการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการ สอบสวนคดีความผิดส่วนตัว	๑๗๕
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๑/๑๐๐๒๑๖ ถึง ๒๕ มี.ก.๒๕๕๓ เรื่อง แจ้งผลการตรวจสอบการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน	๑๗๖
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๑/๕๕๕๕ ถึง ๗ ก.พ.๒๕๕๓ เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับ รับคำร้องทุกข์หรือจำนำตัวไทย	๑๗๗
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๑/๔๑๑๗ ถึง ๗ ก.พ.๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการรับคำ ร้องทุกข์และการมีความเห็นทางคดีในความผิดเกี่ยวกับเด็ก	๑๗๘

เรื่อง	หน้า
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๔/๒๕๖๗ ลง ๒๐ พ.ย.๒๕๖๕ เรื่อง คำชี้แจงการปฏิบัติเกี่ยวกับการ รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ	๑๗๗
วิธีการร้องทุกข์ การมอบอำนาจให้ผู้ยื่นร้องทุกข์	
-คร. ที่ ๐๖๐๓.๓/๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง การมอบอำนาจให้ร้องทุกข์	๑๗๘
-คร. ที่ ๐๐๐๙.๓๖/๕๐๖๑ ลง ๒๓ พ.ค.๒๕๕๖ เรื่อง การขอถอนคดีอาญากรณี ผู้เสียหายมอบอำนาจผู้อื่นให้ร้องทุกข์	๑๘๒
การแก้คำร้องทุกข์และการถอนคำร้องทุกข์ ผลของการถอนคำร้องทุกข์	
คร. ที่ ๐๖๐๓.๑๖/๕๐๐๕ ลง ๒๗ มี.ค.๒๕๖๒ เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับ ความผิดตาม ป.ช.พ. มาตรา ๑๐๑๑ และมาตรา ๒๖๖	๑๘๓
บทที่ ๓ การสอบสวน ผู้เสียหาย พยาน ผู้ต้องหา	
หลักการสอบสวนทั่วไป	
-คร. ที่ ๐๐๐๙.๖/๕๒๗๕ ลง ๒๑ พ.พ.๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการ สอบสวนคดีอาญา (การสอบสวนคดีที่มีพยานหลักฐานใหม่)	๑๘๔
-คร. ที่ ๐๐๓๓.๒๔๒/๖๐๕๘ ลง ๘ พ.ย.๒๕๕๕ เรื่อง การสถาปนาความผิดตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ.๒๕๓๕ (ระบุในสำนวนการสอบสวนประเด็นเกี่ยวกับบาง ทำลายวัตถุอันตรายในคดี และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น)	๑๘๘
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๔๒/๖๐๕๑ ลง ๒๕ พ.ย.๒๕๕๕ เรื่อง การดำเนินคดีกับผู้ลักลอบ ขนย้ายน้ำมันปาล์ม	๒๐๐
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๖๘๗๘ ลง ๒๐ พ.ย.๒๕๕๒ เรื่อง คำชี้แจงพนักงานสอบสวนศึกษา ข้อกฎหมายและประกาศต่างๆ ซึ่งออกตามความ ในกฎหมาย และการแจ้งข้อกล่าวหา	๒๐๕
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๒/๕๙๓๓ ลง ๗ พ.พ.๒๕๕๔ เรื่อง คำชี้แจง ฎีกาโต้แย้งกับบาง ชั้นตุลาการพิพากษาและการรับแจ้งความพยาน	๒๐๖
-คร.ที่ ๐๐๑๑.๒๖/๕๑๗๗ ลง ๒๖ มี.ค.๒๕๕๕ เรื่อง ฎีกาขอสมุด "ถูกละเมิด ตั้งสิ่งกีดขวาง" "สมุดรับแจ้งพยานพยาน"	๒๑๒
การสอบสวนผู้เสียหายและพยาน	
-คร. ที่ ๐๕๐๓(๕)/๕๓๓๔ ลง ๓ มี.ค.๒๕๕๖ เรื่อง ให้คำชี้แจงการฎีกาโต้แย้งของพนักงาน สอบสวน (การสอบสวนไม่ครบถ้วนคดี)	๒๑๕

เรื่อง	หน้า
การสอบสวนเด็กหรือเยาวชน (อายุไม่เกิน ๑๘ ปี)	
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๘๔๘๘ ลง ๒๕ พ.ย.๒๕๔๔ เรื่อง ฎีกาฎหมายเกี่ยวกับข้อกล่าวหา "ในกรณีเข้าเป็นแรงจูงอย่างอื่น"	๒๐๗
-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สร.ที่ ๔๕๕/๒๕๔๔ เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับ ข้อกล่าวหา "ในกรณีเข้าเป็นแรงจูงอย่างอื่น"	๒๐๘
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๐๐๒๔๔๔ ลง ๓๒ พ.ค.๒๕๕๒ เรื่อง การแจ้งพนักงานอัยการว่า ร่วมรู้มรดกในคดีอาญา	๒๑๒
การสอบสวนผู้ต้องหา	
-คร.ที่ ๐๖๐๑.๒๑๑/๒๖๕๑๓ ลง ๒ พ.ค.๒๕๓๓ เรื่อง คำให้การสอบสวนคดีอาญา (ให้บันทึกเสียงผู้ต้องหา ทำวีดี โอ คำรับสารภาพ, การกั้นผู้ต้องหาไม่ให้มีพยาน, ปลดข้อตั้งข้อหา)	๒๑๔
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๓๖๘๘ ลง ๑๘ พ.ค.๒๕๔๓ เรื่อง คำขออนุญาตปฏิบัติหน้าที่ผู้ต้องหา ใช้สิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวน	๒๑๖
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๒๖๗ ลง ๑๘ พ.ค.๒๕๔๔ เรื่อง การขออนุญาตเรียกตัว ส.ส.หรือ ส.ว.ไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา	๒๑๗
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๓๑๓๕ ลง ๒๒ พ.ย.๒๕๔๗ เรื่อง การเรียกตัวผู้ต้องหาไปพบเพื่อ ปรึกษาขอความช่วยเหลือ (ถึงถึง คต.ที่ ๐๕๐๓/๖๕๖๘ ลง ๒๑ มี.ค. ๒๕๑๗ เรื่อง การแจ้ง ข้อหาคดีอาญาให้ผู้ต้องหาทราบ)	๒๑๘
-คร.ที่ ๐๐๑.๖/๑๐๕๐๖ ลง ๒๒ พ.ค. ๒๕๔๗ เรื่อง คำขออนุญาตปฏิบัติในการสอบสวน คดีอาญา (สอบสวนอาชญากรรมของผู้ต้องหา)	๒๑๙
-ส.ก.ที่ นร ๑๕๐๗/๐๓๓๕ ลง ๓๑ มี.ค.๒๕๔๕ เรื่อง พาร้องปัญหาการดำเนินคดีกับ ผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ควบคุมกิจการทางและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๓๐	๒๓๑
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๐๓๖๐ ลง ๑ ส.ค.๒๕๔๖ เรื่อง ทำจับให้ตรวจศพขี้นมูก, กตล ของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกจับ	๒๔๔
การปฏิบัติและสอบสวนกรณีผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก หรือเยาวชน	
-อายุไม่ถึง ๑๘ ปี	
-คร. ส่วนที่ ๑๓๓ ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๐๕๖ ลง ๒๐ พ.ค.๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓	๒๔๗

เรื่อง	หน้า
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๑๕/๒๕๐๕ ลง ๙ ก.ค.๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ (เพิ่มเติม)	๒๕๕
-คร.ที่ ๐๐๑๑.๒๙/๒๕๐๙ ลง ๑๐ มี.ค. ๒๕๕๕ เรื่อง กำชับการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนให้ถือปฏิบัติตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔/๑	๒๕๘
-อายุใหม่เกิน ๙๐ ปี	
-ศร. ที่ ๐๐๓๓.๒๑๒/๒๐๒๕๕๑ ลง ๖ ต.ค.๒๕๕๑ เรื่อง ทบวงการคมนาคมกฤษฎีกาว่าด้วยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการความมาตรา ๘๓ วรรคสอง แห่ง ป.อาญา	๒๖๕
-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องครั้งที่ ๓๙๐/๒๕๕๑ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการคดีความมาตรา ๘๓ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมาย อาญา และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๒๖๑
-คร. ที่ ๐๐๓๓.๒๙/๒๕๐๙ ลง ๒๖ ต.ค.๒๕๕๑ เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าทีกรณีการสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาเป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบปี (เพิ่มเติม)	๒๖๖
-คำขอขมแทนพยาน	
ผู้มีอำนาจขออนุมัติจ่ายคำขอขมแทน	
-คร. ที่ ๐๐๓๓.๒๑๒/๒๕๐๙ ลง ๒๙ ก.ค.๒๕๕๑ เรื่อง กำชับการปฏิบัติเรื่องขมแทนจ่ายคำขอขมแทนพยานตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๕๖	๒๖๒
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๑๒/๒๕๐๙ ลง ๙ ส.ค.๒๕๕๕ เรื่อง สิทธิผู้เสียหาย ตาม พ.ร.บ. คำขอขมแทนผู้เสียหาย พ.ศ.๒๕๕๔	๒๖๔
บทที่ ๔ การรวบรวมพยานหลักฐาน	
อำนาจและหน้าที่ของพนักงานสอบสวน	
-คร. ที่ ๐๐๑๔.๖/๒๕๐๙ ลง ๕ มี.ค.๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.อาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ.๒๕๕๖	๒๖๗
-คร. ที่ ๐๐๓๓.๒๑๒/๒๕๕๑ ลง ๓๐ เม.ย.๒๕๕๑ เรื่อง ให้สอบสวนขยายผลถึง นายทุน หรือผู้ดูแลเบื้องหลังเมื่อกำกวมไม้พะยุง ไม้ระจู้ และ ไม้แดงมีตกกฎหมาย	๓๐๖
-ศร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๕๐๕๒ ลง ๑๗ ส.ค. ๒๕๕๓ การดำเนินคดีกับกลุ่มบุคคลที่กระทำความผิดที่เกี่ยวกับกรณีโจรประชาชน	๓๐๘

เรื่อง	หน้า
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๔/ว ๗๓ ลง ๒๓ ต.ค.๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการออกหมายเรียกและขอข้อมูลมาจากระบบข้อมูล	๓๐๘
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/ว ๒ ลง ๒ ม.ค. ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในบารัฐบาล	๓๑๓
-คร. คำนวณที่สุท ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๐๔๓๕ ลง ๑๑ ม.ค.๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในบารัฐบาล (เพิ่มเติม)	๓๒๐
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๘๘๔ ลง ๗ มี.ค. ๒๕๕๔ เรื่อง กิจวัตรปฏิบัติของพนักงานสอบสวน	๓๒๔
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๒๒๕๖ ลง ๒๑ มี.ย.๒๕๕๕ เรื่อง การเผยแพร่ภาพและระดัชมือป็นรับใช้ในเวปไซด์	๓๒๕
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/ว.๑๑๖ ลง ๒๒ ต.ค.๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในบารัฐบาล (เพิ่มเติมครั้งที่ ๑)	๓๓๖
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๔/๔๐๑๑ ลง ๒๔ ต.ค.๒๕๕๕ เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการแข่งรถจักรยานยนต์ในทางสาธารณะ	๓๒๘
การรับฟังพยานหลักฐานของศาล	
-คร.ที่ ๐๕๐๓.๖/๑๖๔๔๒ ลง ๑๑ ต.พ. ๕๕๓๖ เรื่อง กำชับและซักซ้อมทนายเข้าไเกี่ยวกับ การชี้ตัวผู้ต้องหา การนำผู้ต้องหาที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพและการแสดงข่าว	๓๔๒
-คร. ที่ มท ๑๖๑๖.๖/๕๒๕๕ ลง ๑๓ มี.ค. ๒๕๕๕ เรื่อง การปฏิบัติในการชี้ตัวผู้ต้องหา	๓๓๖
-คร. ที่ ๐๐๑๔.๓๖/๑๒๑๑๘ ลง ๒๖ ต.ย. ๒๕๕๕ เรื่อง การจัดทำพาดำยนักสืบคดีการตรวจความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๓๔๑
- คร. ที่ ๐๐๑๔.๖/๓๖๘๘ ลง ๕ เม.ย. ๒๕๕๖ เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกการประสานงานการค้นพินทสี่ในทวรมศิตตามกฎหมายการเงินการคลัง พ.ศ ๒๕๕๖	๓๔๒
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/ว ๖๓ ลง ๒๕ ต.ค. ๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับอู่มาของพนักงานสอบสวนตาม 1. วิ ๓๖๖ มาตรา ๑๑๒ และการใช้กล้องวีซีดีที่ไม่เหมาะสมทางอินเตอร์เน็ต	๓๔๘
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๒๒๖ ลง ๑๗ ต.ย. ๒๕๕๐ เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติในการใช้เครื่องรับแจ้ง	๓๔๘

เรื่อง	หน้า
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๐๒๒/๐๘๔๑๐ ลง ๑๖ ต.ค. ๒๕๕๘ เรื่อง คำชี้แจงการปฏิบัติหน้าที่ให้คงอยู่ภายในบังคับของกฎหมายและระเบียบ	๓๔๘
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๖/๕๑๕ ลง ๘ ก.พ. ๒๕๕๕ เรื่อง คำชี้แจงการดำเนินคดีกับผู้ต้องหา กลุ่มมิจฉาชีพปลอมแปลงของรูปพรรณเงินนำมาหลอกจากร้านทองดี	๓๕๐
การควบคุมผู้ต้องหา	
คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๖ 0003 ลง 6 ม.ค.๒๕2๓ เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	๓๕๑
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๔๘/๕๓1๓๗ ลง ๒๒ ต.ค. ๒๕๕๔ เรื่อง คำชี้แจงการควบคุมผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาขัง ในสถานี่ตำรวจทุกแห่งทั่วประเทศ	๓๕๗
การปล่อยชั่วคราว	
-คร.ที่ ๐๕๐๓.๖๑/๑๑๕๕๕ ลง ๕ ก.ย. ๒๕๑๘ เรื่อง คำชี้แจงและชี้แจงข้อความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราว	๓๖๐
-คร.ที่ ๐๖๐๖.๖/๕๓๕๓๓ ลง ๒๕ เม.ย.๒๕๕๐ เรื่อง การให้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว	๓๖๑
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๖๔๐๐ ลง ๑๐ ต.พ. ๒๕๔๓ เรื่อง บทลักษณะการให้หมายความมีสิทธิให้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว	๓๖๔
-คำสั่ง ตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ ๕๐๔/๒๕๕๑ เรื่อง การให้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวกำหนดหมายความ	๓๖๕
-คร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๗๖๑๐ ลง ๑๕ ต.พ. ๒๕๕๕ เรื่อง การปล่อยตัวชั่วคราวกรณีละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้า (ผู้เพลง VCD ทรานโยน)	๓๖๘
-ทศ. ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๓๓๗ ลง ๒๒ มี.ค. ๒๕๔๗ เรื่อง ความถี่. หน้าในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	๓๗๗
-สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๖ ๕๗ ลง ๕ มี.ค. ๒๕๕๖ เรื่อง ขอให้ทบทว.เมติ กรมเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	๓๗๘
-กระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๐๗๐๕/๕๓๕๕๕ ลง ๒๕ ต.ค. ๒๕๕๖ เรื่อง ขอให้ทบทว.เมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิด	๓๗๙
-กระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๕.๗(๓๕๕)๖ ลง ๒๗ ม.ค. ๒๕๕๖ เรื่อง ขอให้ทบทว.เมติ กรมเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	๓๘๒
-กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕ ๒(๗๗๗)๗ ลง ๒๓ ม.ค. ๒๕๕๗ เรื่อง ขอให้ทบทว.เมติ กรมเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	๓๗๓

เรื่อง	หน้า
-กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๑๖ ๐๓๐๕/๒๐๔ ลง ๒๒ มี.ค. ๒๕๔๗ เรื่อง ขอให้ ทบทวมมติ ครม.เกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาฯ คดีฉ. มีคหรัยสันทางปัญญา	๓๗๔
-คร.ที่ ๐๑๓๑.๒๑๒/๒๑๓๔ พ.ง ๒๑ มี.ค. ๒๕๔๕ เรื่อง อนุมัติคำร้องขอเจ้าใน ประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว	๓๗๕
-คร.ที่ ๐๑๓๑.๒๑๒/๒๑๖๖ ลง ๒๑ มี.ค.๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางการเรียกประกันหรือ หลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในคดีอาญาลามกฏกระทรวงว่าด้วยกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกันการปล่อย ชั่วคราวผู้ต้องหาไม่ขึ้นสอบสวน พ.ศ. ๒๕๔๕	๓๗๖
-คร.ที่ ๐๑๓๑.๒๑๒/๒ ๐๕๖ ลง ๒๕ มี.ค.๒๕๔๖ เรื่อง กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานตำรวจ	๓๗๘
-คำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๐/๒๕๕๓ เรื่อง การกำหนดวงเงินประกัน การ จำคุกหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักทรัพย์และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการ ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาไม่ขึ้นสอบสวน	๓๘๓
-คร. ที่ ๐๑๓๑.๒๑๒/๒๑๓๓ ลง ๒๑ มี.ค. ๒๕๔๖ เรื่อง กำกับแนวทางปฏิบัติในการ แถลงข่าว และการใช้สิทธิประกันตัวผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ตามคำสั่ง คร. ที่ ๒๖๐/๒๕๔๖	๔๐๐
-คำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๒๖๐/๒๕๔๖ เรื่อง การใช้บุคคลเป็นประกันหรือ หลักประกันในการปล่อยชั่วคราวแก่สมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ	๔๐๒
-ข้อบังคับของประธานสภาตุลา ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับกา เรียกประกัน หรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗	๔๑๑

เรื่อง	หน้า
<p>บทที่ ๕ ของกลางคดีอาญา</p>	
<p>ของกลางในคดีอาญา การรวบรวมของกลางประกอบคดี ส่วนภายในกรณีชั่งตวงวัด</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒๗/๔๒๓๗ ถึง ๓๓ พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง ภาวะรวมการกฤษฎีกา</p>	๔๒๐
<p>วินิจฉัยการดำเนินการกับไม้ของกลางตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมาย</p>	
<p>ป่าไม้</p>	
<p>-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องครั้งที่ ๑๓๒/๒๕๕๑ เรื่อง</p>	๔๒๑
<p>การดำเนินการกับไม้ของกลางตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยป่าไม้</p>	
<p>ของกลางกับสำนวนการสอบสวน</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๓๖๕๐ ถึง ๑๕ พ.ศ. ๒๕๔๔ เรื่อง การทำลายวัตถุระเบิดของกลาง</p>	๔๓๓
<p>การคืนของกลางในคดีอาญา</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๖๑๖.๖/๑๕๓๒๐ ถึง ๓ พ.ศ. ๒๕๔๐ เรื่อง การคืนรถยนต์ของกลางตาม</p>	๔๓๔
<p>พ.ร.บ.ปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๒๒</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒๗/๑๕๖๖ ถึง ๑๖ พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการ</p>	๔๓๕
<p>คืนรถหรือของกลาง</p>	
<p>-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง เรื่องครั้งที่ ๔๓๖/๒๕๓๐ เรื่อง การ</p>	๔๓๗
<p>คืนของกลางตามมาตรา ๘๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๔๑๕๗ ถึง ๕ พ.ศ. ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอคืน</p>	๔๔๓
<p>สิ่งของที่เข้าพนักงานยึดไว้ไปคุมตัวหรือให้ประโยชน์ในระหว่างการดำเนินคดี</p>	
<p>-กฎกระทรวง กำหนดวิธีการขอคืนสิ่งของที่เข้าพนักงานยึดไว้ไปคุมตัวหรือให้</p>	๔๔๕
<p>ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๕๓</p>	
<p>ของกลางที่มีระเบียบหรือข้อตกลงในการเก็บรักษาเป็นพิเศษ</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๒๕๑๕ ถึง ๓ พ.ศ. ๒๕๔๔ เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับของกลาง</p>	๔๕๔
<p>ในคดีความผิดเกี่ยวกับป่าไม้</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒๗/๑๒๒๗ ถึง ๒๑ พ.ศ.๒๕๕๐ เรื่อง การสอบสวนคดีความผิด</p>	๔๕๕
<p>เกี่ยวกับป่าไม้</p>	
<p>-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒๗/๑๗๑๐๐ ถึง ๒๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง การปฏิบัติคดีของกลางใน</p>	๔๕๖
<p>คดีที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์</p>	

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๖ การเปรียบเทียบคดีอาญา	
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕๖/ว ๐๐๗๓ พง ๒๕๖ ก.ย. ๒๕๖๑ เรื่อง คำสั่งการปฏิบัติกร เปรียบเทียบคดีอาญา และการยกใบเสร็จรับชำระเงินคงพนักงานสอบสวนและเข้า พนักงานตำรวจที่มีหาไว้ที่จับเงิน	๔๗๖
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๖/ว ๑๐๐ พง ๑๗ ก.ส. ๒๕๕๕ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้า พนักงานจราจรและเจ้าพนักงานตำรวจชนบท เขตตรวจพิเศษและทางหลวง	๔๗๘
เงินค่าปรับ	
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๑๕๗ ๑๔ ก.ย. ๒๕๕๐ เรื่อง กรมบัญชีกลางตอบข้อหารือเงิน ที่ปรับตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒	๔๗๑
กรมเปรียบเทียบคดีตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒	
-พ.ร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕๖/๑๕๘ พง ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๕ เรื่อง การเปรียบเทียบผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับการขับรถ โดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้ถึงได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ	๔๗๓
-คร. ที่ ๐๐๑๔.๒/๑๑๗๖๒๕ พง ๑๓ ต.ค. ๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติของพนักงาน สอบสวนเกี่ยวกับการชำระเงินคดีกับเจ้าของรถที่อนุญาตหรือยินยอมให้ผู้ไม่มี ใบอนุญาตขับขี่ขึ้นรถไปเองในทาง โดยไม่ได้รับอนุญาต	๔๗๔
บทที่ 7 การคัดฟ้อง ผ่าก้าง การอายัดตัวผู้ต้องหา	
การผ่าก้างคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอาญา หรือศาลจังหวัด	
-คร. ที่ ๐๖๑๑/๑๕๕๕๖ พง ๒๐ ก.ก. ๒๕๒๗ เรื่อง ก่อเซ็บพนักงานสอบสวนเข้าปฏิบัติ หน้าที่เพื่อเร่งรัดการพิจารณาคดี	๔๗๕
-คค. ที่ ๐๖๐๑.๓/๕๗๖๖ พง ๘ ก.ย. ๒๕๑๑ เรื่อง ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติของพนักงาน สอบสวนและผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบ	๔๗๗
การอายัดตัวผู้ต้องหา	
-คร. ที่ ๐๐๑๔.๒/๖๖๒๑ พง ๑๖ ก.ย. ๒๕๔๖ เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัว ผู้ต้องหา	๔๗๐
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕๖/๐๖๗๐๗ พง ๑๑ พ.ค. ๒๕๕๒ เรื่อง ข้อปฏิบัติในการนำผู้ต้องหา รับการตรวจทัศนวิสัยกับปีนรถ เข็มขรินทร์	๔๗๓

เรื่อง	หน้า
-พร. ที่ ๐๐๑๑.๒๓๓/๑๑๒๑๙. ๒๖ ๒๕ ๖.๓. ๒๕๕๓ เรื่องกำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับ การอาศัยตัวผู้ตั้งบท	๕๐๑
พร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๑๑๒๑๙. ๑๒ ๑๒ ๓.๓. ๒๕๕๓ เรื่องกำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับ การ อาศัยตัวผู้ตั้งบท	๕๐๒
-พร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๑๑๒๑๙. ๑๑ ๑๑ ๖.๓. ๒๕๕๔ เรื่องการอาศัยตัวผู้ตั้งบทต่อเริ่มจำ หรือทัพบก	๕๐๓
การโอนตัวผู้ตั้งบทจากคุมขังอยู่ในคดีอื่น	
-พร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๖๑๖๑๙. ๒๖ ๒๐ ๓.๓. ๒๕๕๕ เรื่องแนวทางปฏิบัติในการส่งจำนวน คดีที่ผู้ตั้งบทจากคุมขังอยู่ในคดีอื่นที่เริ่มจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น	๕๐๕
-อส.ที่ ๑๑(๑๖๒๑๙.)๐๐๑๑๖๑ ๒๕๕๕. ๓๐ ๓๐ ๓.๓. ๒๕๕๑ เรื่องแนวทางปฏิบัติในการรับ จำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน	๕๐๗
แนวทางการออกหมายขังในคดีอาญา	
-กค.คำวินิจฉัย ที่ ๐๐๐๔.๖/๖๑๖๑๙. ๓๐ ๓๐ ๓.๓. ๒๕๕๕ เรื่องระเบียบราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการออกหมายขังในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๕	๕๑๐
-ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ๓๐ ๓๐ ๓.๓.๒๕๕๕ เรื่องระเบียบราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยแนวปฏิบัติในการออกหมายขังในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๕	๕๑๑
แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๕	
-คร. คำว่าที่สุด ที่ ๐๐๐๔.๖/๒๑๑๕๒. ๓๐ ๓ ๖.๓. ๒๕๕๖ เรื่องแนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๕	๕๑๕
-คค.ที่ ๐๐๐๔.๖/๒๑๑๕๒. ๑๑ ๑๑ ๖.๓. ๒๕๕๖ เรื่องแนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๕ (พิมพ์เต็ม)	๕๒๐
-พร.ที่ ๐๐๑๑.๒๖/๑๑๒๑๙. ๑๑ ๑๑ ๓.๓. ๒๕๕๖ เรื่องกำกับการปฏิบัติ พ.ร.บ.ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๕	๕๒๑
-พร. ที่ ๐๐๑๑.๒๖/๑๑๒๑๙. ๑๑ ๑๑ ๓.๓. ๒๕๕๕ เรื่องให้ระงับเหตุประจำตัวประชาชน ในคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งส่งตัวผู้ต้องหาไปควบคุมเพื่อตรวจพิสูจน์การเสพยาหรือ การติดยาเสพติด(พ.๑)	๕๒๕

เรื่อง	หน้า
บทที่ 8 การมีความเห็นทางคดี อำนาจทำความเห็นทางคดี การส่งสำนวนให้ พนักงานอัยการและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้อง	
การมีความเห็นทางคดี	
-ศร.ที่ ๓๐๐๔.๖/๑๙๗๑๙ ลง ๑๗ เม.ย. ๒๕๔๕ เรื่อง รั้งชื่ออเนกทางปฏิบัติเกี่ยวกับการ การทำความเห็นทางคดีและตอนเลขคดี	๕๒๖
-ศร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๐๖๑๕ ลง ๒๖ ต.ค.๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสำนวน การสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาหลบหนีประจําและคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกความคํา พิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น	๕๒๗
-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเลขที่ ๕๓๔/๒๕๔๔ เรื่อง ทาธิษฐาน พิทักษ์กฎหมายกรณีพนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบ.สวน	๕๓๐
-ศร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๗๕ ลง ๒๑ ม.ค. ๒๕๔๖ เรื่อง กํารับการมีความเห็นถึงคดีและการ ปรับบทกฎหมายของพนักงานสอบสวน	๕๓๗
-ศร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๒๗๐๕ ลง ๒๐ มี.ค. ๒๕๔๖ เรื่อง การพักไว้หรือเพิกถอนใบอนุญาต จำเริญของผู้ที่ขับขีรถโดยประมาท	๕๓๙
-ศร.ที่ ๐๐๑๑.๒๒๑/๐๒๕๕ ลง ๓๐ ม.ค. ๒๕๕๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการทำ สำนวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดและผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด	๕๔๑
-ขส.ที่ ๒๘ ๐๐๒๗(ปศ)/๑๔๖๒๔ ลง ๒๗ ก.ค. ๒๕๕๐ เรื่อง ๙ เรื่องแนวทางการปฏิบัติใน การส่งสำนวนคดีไม่ผู้ตัวผู้กระทำผิดและผู้ตัวผู้กระทำผิด	๕๔๓
-ศร. ที่ ๐๐๑๑.๒๒๑/๑๙๔๕ ลง ๓ พ.ค. ๒๕๕๐ เรื่อง ขงหารือแนวทางการปฏิบัติในการ ส่งสำนวนคดีไม่ผู้ตัวผู้กระทำผิดและผู้ตัวผู้กระทำผิด	๕๔๕
-อศ.ที่ ๑๓(๑๙ปศ)๐๐๑๙/๑๙๔๗๒ ลง ๔ ต.ค. ๒๕๔๙ เรื่อง ทาธิษฐานข้อขัดข้องจากการ ปฏิบัติในการส่งสำนวน	๕๔๗
-ศร. ที่ ๐๐๑๑.๒๑๒/๖๔๕ ลง ๑๕ ก.พ.๒๕๕๖ เรื่อง การสอบสวนคำเเนิงคดีกับ ผู้ต้องหาในคดีอาชพตศ(มีความเห็นว่าควรเ้าให้ผู้ต้องหาไปรับการบำบัดรักษา)	๕๕๑
-ศร.ที่ ๐๐๑๑.๒๑๒/๑๑๔๔ ลง ๑๗ ต.ค. ๒๕๕๐ เรื่อง แจ้งผลการหารืออัยการสูงสุด เรื่องส่ง นวนการสอบสวนคดีอาชพตศ. ป.วิ.๓๓๖๓๑๑๑๐(๑)	๕๕๔
-อศ. ที่ ๑๓(๑๙ปศ)๐๐๑๙/๑๗๖๓๖ ลง ๕ ก.ย. ๒๕๔๕ เรื่อง ปัญหาการเก็บสวน สอบสวนคดีอาชพ	๕๕๕

เรื่อง	หน้า
ระยะเวลาการสอบสวน	
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๒๖๐๕ ลง ๒๒ มี.ย. ๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางการสอบสวน คดีอาญาที่ผู้ต้องหาเข้าพยานพนักงานสอบสวนตาม ป.วิ อาญา มาตรา ๑๑๔	๕๕๖
-คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๐๕๑๗๑ ลง ๑๖ ก.ย. ๒๕๕๒ เรื่อง กำกับการปฏิบัติของพนักงาน สอบสวนเกี่ยวกับการทำสำนวนการสอบสวนตามคำสั่ง คร.ที่ ๕๖๐/๒๕๓๗	๕๕๗
อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับการสอบสวนคดี	
-พร.ที่ ๐๕๐๓(ก)/๑๔๖๑๖ ลง ๑๕ พ.ค. ๒๕๒๖ เรื่อง ผลการพิจารณาข้อหาหรือ ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ตั้งพนักงาน สอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม	๕๖๒
-คร. ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๔๒๑ ลง ๑๑ พ.ค. ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติกรณีผู้ว่า ราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม	๕๖๗
กรณี เบิกหมายที่เกี่ยวข้องภายหลังส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ	
-คร.ที่ ๐๕๐๓(ก)/๑๕๖๗๕ ลง ๗ ก.ย. ๒๕๒๔ เรื่อง ให้กำกับการปฏิบัติของ พนักงานสอบสวนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	๕๗๐
-คร.ที่ ๐๕๐๓.๓๑/๑๔๗ ลง ๒๗ มี.ค. ๒๕๔๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสอบสวน คดีอาญา	๕๗๒
การส่งสำนวนการสอบสวน	
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๖๐๑๑ ลง ๒๐ ก.พ. ๒๕๕๒ เรื่อง ทารุณแนวทางปฏิบัติใน การส่งสำนวนคดีอาญาที่ผู้ต้องหาเข้าพยานพนักงานสอบสวนแล้ว	๕๗๔
-คร.ที่ ๐๐๑๑.๑๖/๒๕๒๑ ลง ๒๗ มี.ย. ๒๕๕๕ เรื่อง กำกับการปฏิบัติหน้าที่ การประสานงานและการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา	๕๗๕
-คร. ที่ ๐๖๐๑.๒๗/๑๗๑๗ ลง ๑๗ มี.ย. ๒๕๓๒ เรื่อง การประสานงานและส่ง สำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา	๕๗๐
-ร.ศ. ที่ ๐๐๐๕.๖/๑๓๕๒๒ ลง ๒๑ มี.ค. ๒๕๕๒ เรื่อง กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของ พนักงานสอบสวน	๕๗๒
-คร.ที่ ๐๐๐๕.๖/๑๑๕๑๐ ลง ๓ มี.ย. ๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการทำสำนวน การสอบสวนเพิ่มเติม	๕๗๑

เรื่อง	หน้า
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๘๐๕๑ ถึง ๑๑ ส.ท. ๒๕๔๖ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับข่ามางการสั่งให้สอบจนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ	๖๑๐
-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจสั่งให้สอบจนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ เรื่องครั้งที่ ๙๐๒/๒๕๔๖	๖๑๒
-บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ทารุณภัยเกี่ยวกับอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานสอบสวน เรื่องครั้งที่ ๗๖๖/๒๕๔๖	๖๑๓
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๑๑๒๘ ถึง ๑๖ ก.พ. ๒๕๔๘ เรื่อง คำชี้แจงการปฏิบัติ และพิจารณาข้อบกพร่องพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบที่นำผลการสอบสวนที่ คร. ได้สั่งการให้สอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งอัยการสูงสุดแต่ไม่ดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว	๖๑๔
คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๙๙๘๒ ถึง ๔ ส.ท. ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในเรื่องการทำความเข้าใจทางคดี ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๔๕	๖๑๕
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๖/๒๗๔๙ ถึง ๑๒ ก.ค. ๒๕๕๕ เรื่อง การสอบสวนเพิ่มเติม ตามคำสั่งของอัยการสูงสุด	๖๑๖
บทที่ ๕ การปฏิบัติระหว่างการบริหารงานคดีในชั้นศาล	
กรณีพยานต่อเมือง	
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๘๕๕๒ ถึง ๒๔ ก.ย. ๒๕๔๖ เรื่องแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาคัดค้านข้อ และการใช้หลักประกันในชั้นสอบสวนเกินหลักประกันในชั้นศาล	๖๑๗
ศูนย์ติดตามพยานของสถานีตำรวจ	
-คร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๖๘๘ ถึง ๑๖ ก.ค. ๒๕๔๗ เรื่องการจัดตั้งงานส่งหมาย และติดตามพยานในคดีอาญา	๖๑๘
-ทว.ส่วนที่สูงสุด ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/ ๖ ๑๑๕ ถึง ๑๑ ส.ท. ๒๕๕๐ เรื่องคำชี้แจงการจัดตั้งงานส่งหมาย และติดตามพยานในคดีอาญา การเป็นพยานสาธ การส่งหมายเรียกพยาน การควบคุมพยาน การติดตามพยาน และการรายงานผลการดำเนินการตามหมายศาล	๖๑๙
-ทว. ส่วนที่สูงสุด ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๙๙๘ ถึง ๑๑ ก.พ. ๒๕๕๕ เรื่อง ให้ทำ เข้มการปฏิบัติารณพยานสาธ ของพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติม	๖๒๐

เรื่อง	หน้า
การคุ้มครองพยาน	
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๐๐๑๖ ถึง ๓ พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่องกำหนดแนวทางปฏิบัติในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา	๖๓๔
-คร.ที่ ๐๐๑๔.๖/๗๒๐๔ ถึง ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๓ เรื่องระงับขอสำเนียงงานข้อถกเถียงสูงสุดว่าด้วยการคุ้มครองเจ้าพนักงานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๓	๖๔๖
-คร.ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๐๐๒๔๔ ถึง ๑๓ มิ.ย. ๒๕๕๒ เรื่อง การแจ้งหนังสือแนบข้อกล่าวหาเข้าร่วมคุ้มครองเจ้าพนักงานในคดีอาญา	๖๖๕
บทที่ ๑๐ การทำสำนวนการสอบสวน	
-คร.ส่วนกลาง ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๕๖๑ ถึง ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ แนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด และการรายงานผล	๖๑๖
-คร.ส่วนที่ชุด ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๕๑๘๓ ถึง ๑๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ แนวทางปฏิบัติในการเรียงเอกสารในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา และคำร้องออกเลขคดี (เพิ่มเติม)	๗๐๔
-คร.ส่วนที่ชุด ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๐๕๐๘๖ ถึง ๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๔ แก้ไขแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด และการรายงานผล และการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มระดับความพยานสอบสวน	๗๐๔
-คำสั่ง คร.ที่ ๘๗๒/๒๕๕๐ ถึง ๒๑ พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่อง การทำสำนวนการสอบสวน (เพิ่มเติม) การเรียงเอกสารในสำนวนการสอบสวน การเก็บสำเนาสำนวน	๗๑๑
-คดีความรุนแรงในครอบครัว (คู่มือการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ของ คร.	๗๒๐

บทที่ ๑

พนักงานสอบสวน

บทที่ ๑ พนักงานสอบสวน

การเป็นพนักงานสอบสวน

การเป็นพนักงานสอบสวน ๑. วิชาญ มาตรา ๒ (๖) "พนักงานสอบสวน" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้ไว้อำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน ซึ่งพนักงานสอบสวนมีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา ที่เกิด หรือทำ หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตของอำนาจการสอบสวน เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกก็อาจจะให้พนักงานสอบสวนหรือผู้ที่ผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือพียงที่ผู้ต้องหามาถูกจับ เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบก็ได้ แต่เจ้าใบเขรต้องที่ใดมีพนักงานสอบสวนหลายคน พนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าใบร้องที่นั้นจะเป็นผู้วินิจฉัย

อำนาจในการสอบสวนคดีอาญา

-ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือที่เทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรือทำ หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหา มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

-อัยการสูงสุด หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดี การกระทำความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทย ที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย และให้คู่พิพาทในการ มอบหมายหน้าที่การเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีนั้นให้พนักงานอัยการคนใดหรือพนักงาน สอบสวนคนใด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้ หนังสือ กค. ที่ ๐๐๖๖๑.๒๓๒๒/ ๓๓.๐๖ ลงวันที่ ๒๕ ต.ค. ๒๕๕๖ เรื่อง การร้องปัญหาการสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้ าระทำลงนอกราชอาณาจักรสาม ป.วิ วิชาญ มาตรา ๒๐

การชี้ขาดอำนาจสอบสวน

ในจังหวัดเดียวกัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชี้ขาด ในกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บังคับบัญชา ของพนักงานสอบสวนซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ รกขผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขึ้นไปเป็นผู้ชี้ขาด แต่ถ้า ในระหว่างกลางจังหวัดให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ชี้ขาด การรอกำชี้ขาดนั้นไม่เป็นเหตุให้งดการสอบสวน หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๓๓๖/๔๒๓๑๖๑ ลงวันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๕๖ เรื่อง การร้องปัญหา การสอบสวนความผิดนอกราชอาณาจักรและสั่งสำนวนการสอบสวนคดีที่ ๒๗๗/๒๕๕๔ ของ นท.ป.

กฎกระทรวง ขั้บังคับ

-กฎกระทรวง กำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น นอกจาก กรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎกระทรวง กำหนดการสอบสวน ความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกชากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

-กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกรทำสำนวนสอบสวนร่วมกันระหว่าง พนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๓

ข้อความเบื้องต้น

ลักษณะ ๑

หลักทั่วไป

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้ ถ้าคำใดมีคำอธิบายไว้แล้ว ให้ถือตามความหมายดังได้อธิบายไว้ เว้นแต่ข้อความในตัวบทจะขัดกับคำอธิบายนั้น

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

คดีอาญา

(๑) "ศาล" หมายความว่า ศาลยุติธรรมหรือผู้พิพากษา ซึ่งมีอำนาจชำระอื่นเกี่ยวกับ

ศาล

(๒) "ผู้ต้องหา" หมายความว่า บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูก ฟ้องต่อ

(๓) "จำเลย" หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด

(๔) "ผู้เสียหาย" หมายความว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔, ๕ และ ๖

(๕) "พนักงานอัยการ" หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลทั้งนี้จะเป็นข้าราชการในกรมอัยการหรือเจ้าพนักงานสืบผู้ยี่ยามาจะชั้นนั้นก็ได้

(๖) "พนักงานสอบสวน" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน

(๗) "คำร้องทุกข์" หมายความว่า ผู้เสียหาย หรือผู้เสียหายต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตามซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

(๘) "คำกล่าวโทษ" หมายความว่า การที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ ว่ามีบุคคลผู้ใดหรือไม่มีก็ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้น

(๙) "การสอบสวน" หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอันตามกฎหมายบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเห็นจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดีอาญา โทร. 02 205 3466

ที่ 0031 212/ 1334 วันที่ ๕๑ ธันวาคม 2549

เรื่อง หรือปัญหาการสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลง
นอกราชอาณาจักรตาม ป.วิ อาญา มาตรา 20

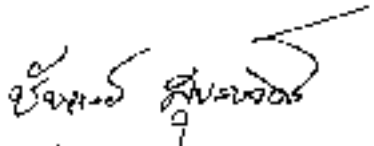
เรียน ผ.ช.ก., น., ปล., สตม., และ ผ.บช.ก. 1 - 9

ด้วย ดร. มีบันทึกสั่งการ ลง 22 ธ.ค.2549 ที่ยพนังสี 0001(กมล1)/834 ลง
15 ธ.ค. 2549 ให้ ก.ม.ส. แจ้งเวียนผลการตอบชี้ข้อหาหรือปัญหาข้อกฎหมายของสำนักงานอัยการ
สูงสุดกรณีการสอบสวนความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรตาม
ป.วิ อาญา มาตรา 20 เพื่อให้กำกับพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องให้ระมัดระวังในการสอบสวน
ต่อไป

กมล. จึงขอส่งสำเนาผลการตอบชี้ข้อหาหรือและเอกสารที่เกี่ยวข้องมายังท่านเพื่อ
โปรดแจ้งกำกับพนักงานสอบสวนในสังกัดเพื่อทราบและดำเนินการโดยถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หรือมีได้ลงเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว

จำนวน แผ่น

พล.ต.ต.
(ชิววาทย์ ลุชฌนจิตร)
รอง ผ.ช.๑ ป.ร.ค. ผ.บช.ก.ม.ส.

ด่วนที่สุด

ที่ ขส 00361 16371

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนหน้าพลับเลข กรุงเทพฯ 10200

1) พุศักราช 2549

เรื่อง ทหารเรือปัญหาการสอบสวนความผิดของราชอาณัติกรและส่งสำนวนการสอบสวนคดีที่ 288/2548 ของกองบังคับการปราบปราม

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ขช 0031.212/5233 ลงวันที่ 19 กันยายน 2549

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอหารือปัญหาการสอบสวนความผิดของราชอาณัติกรและ
ส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ 288/2548 ของพนักงานสอบสวน กองบังคับการ 5 กองบังคับการ
ปราบปราม ไปยังอัยการสูงสุดเพื่อคัดค้านการควบคุมประพฤติวิบัติการความอาญา มาตรา 20
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาเห็นว่า ความผิดที่วิโงภความกฎหมายไทยที่ได้
กระทำลงนอกประเทศไทย อัยการไทยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 นั้น พิจารณา
ตามสภาพภูมิศาสตร์เป็นหลัก การกระทำความผิดในคดีนี้ แม้จะถือว่าเป็นกรณีที่ความผิดนั้นได้กระทำ
ในราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5 แต่การกระทำที่ความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นนอกราช-
อาณาจักรไทย อัยการสูงสุดหรือผู้บัญชาการแทนจึงเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 นอกจากนี้การพิจารณาการกระทำที่ความผิด ในคดีนี้จะต้อง
พิจารณาการกระทำของผู้ต้องหาทุกคน ไม่อาจพิจารณาแยกส่วนการกระทำของผู้ต้องหาแต่ละคนได้
เนื่องจากผู้ต้องหาทุกคนได้ร่วมกันกระทำความผิดในฐานะเป็นตัวการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83
การสอบสวนที่พนักงานสอบสวนได้กระทำแล้วในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาที่ 1, 2 และ 5 นั้นน่าจะเป็นการ
เข้าใจคลาดเคลื่อน ขบพ.ที่จักต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20 ตามเหตุผล
ดังกล่าว

/ อัยการสูงสุด ...

อัยการสูงสุดพิจารณาแล้วมอบหมายหน้าที่ในการสอบสวนตามสำนวนคดีอาญาที่ 288/2548 ให้ผู้บังคับการกองปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาการแทน เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ โดยให้ทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานอัยการ สำนักงานคดีอาญา ภายในได้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (1) ทารึกกับพนักงานอัยการเพื่อร่วมกันวางแผนวางมาตรการสอบสวน โดยให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ปฏิบัติ
- (2) แจ้งพนักงานอัยการ เข้าร่วมสายสอบสวนหรือผู้ต้องหา และเข้าร่วมในการรวบรวมพยานหลักฐานอื่น
- (3) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนจะต้องใช้มาตรการบังคับกับบุคคลใดขอหมายหมาย ขาดหมายค้น หมายค้น หรือหมายจับ ให้พนักงานสอบสวนหารือกับพนักงานอัยการก่อนดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ยกเว้นในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน ซึ่งพนักงานสอบสวนไม่อาจขอความเห็นจากพนักงานอัยการดังกล่าวได้
- (4) เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปถึงพนักงานอัยการ เรือนท่อนที่ซึ่งมีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและ โปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุตสิงห์ วสันตสิงห์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานต่างประเทศ
โทร. 0-2515-4656
โทรสาร 0-2515-4657
e-mail : inter@ago.go.th

กระทรวงยุติธรรม
กรมอัยการ
ถนนนครราชสีมา
กรุงเทพฯ 10110

กฎกระทรวง
กำหนดการสอบส่วนรวมมีคุณภาพบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร
โดยพนักงานสอบ ส่วนฝ่ายปกครอง
พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓^๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ความมีคุณภาพตามกฎหมายข้างต่อไปนี้ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
สอบสวนได้

- (๑) กฎหมายว่าด้วยกองอาสาอัศวินดินแดน
- (๒) กฎหมายว่าด้วยการระดมทุนการขยายผลตลาดและค้าของเก่า
- (๓) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรือไร
- (๔) กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
- (๕) กฎหมายว่าด้วยการให้ลงขันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๖) กฎหมายว่าด้วยการพนัน
- (๗) กฎหมายว่าด้วยการศึกษามากาบังคับ
- (๘) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
- (๙) กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน
- (๑๐) กฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
- (๑๑) กฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
- (๑๒) กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- (๑๓) กฎหมายว่าด้วยศุลกากรเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน

เวียน

- (๑๔) กฎหมายว่าด้วยเงินรับจำนำ
- (๑๕) กฎหมายว่าด้วยโรงแรม
- (๑๖) กฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๓๘/ตอนที่ ๕๐ ก/หน้า ๕๐/๓๓ มิถุนายน ๒๕๕๔

(๑๓๖) กฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ

(๑๓๗) กฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน

(๑๓๘) กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เว้นแต่ความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมาย มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๖ หรือ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๘๐ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นผู้สอบสวน

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายในข้อ ๒ เป็นกระทำความผิดเดียวที่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ถ้าความผิดอาญาตามกฎหมายในข้อ ๒ เป็นความผิดที่มีโทษหนักที่สุด ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายอื่นด้วย

ข้อ ๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ หรือที่ว่าการอำเภอเป็นพนักงานสอบสวนสำหรับกิ่งอำเภอหรืออำเภอนั้น

ให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือนายอำเภอ เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๕ วรรคสี่ และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดสอบสวนตามมาตรา ๓๑๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย จะเข้าเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๕ วรรคสี่ และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๓๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในคดีใดคดีหนึ่งที่อยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอหรืออำเภอที่อยู่ในจังหวัดนั้นก็ได้

ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขอให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในสังกัดกรมการปกครองไปร่วมสอบสวนในคดีใดคดีหนึ่งที่อยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอ หรือจังหวัดก็ได้

ข้อ ๕ ในกรณีจำเป็นหรือมีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยทางประธานขอให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจซึ่งมีอำนาจสอบสวนในจังหวัดนั้น เข้าทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในส่วนที่กิ่งอำเภอ อำเภอ หรือจังหวัดก็ได้

ข้อ ๖ ในการสอบสวนโดยปกติให้ใช้ที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ว่าการอำเภอ หรือศาลากลางจังหวัดที่อยู่ในเขตท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอ หรือจังหวัดนั้น แต่ถ้ากรณีเก็บสถานที่ทำการสอบสวน เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นหรือเหตุความสะดวกจะไปทำการสอบสวนที่ใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้บันทึกเหตุผลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ข้อ ๗ ในกรณีจำเป็นจะต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ในระหว่างสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองควบคุมผู้ต้องหาไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

ข้อ ๘ การสั่งทำเรื่องขอให้ปล่อยชั่วคราวให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ป่าพักชั่วคราวเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวของสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาใช้บังคับ โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายกรณีนี้

ข้อ ๙ ในคดีที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคนและมีผู้ต้องหาที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองได้พยายามสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐานอย่างเต็มความสามารถแล้ว แต่ไม่อาจหาพยานหลักฐานในคดีนั้นได้ หรือพยานหลักฐานที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการคดีกับผู้ต้องหาทั้งหมดหรือบางส่วนได้ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองอาจพิจารณากับผู้ต้องหาซึ่งไม่ใช่มารสำคัญไว้เป็นพยาน ทั้งนี้ การพิจารณาดังกล่าวให้คำนึงถึงความน่าเชื่อถือของพยานและประโยชน์แห่งคดีด้วย

ในกรณีนี้ผู้ต้องหาให้เป็นพยานตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำความเรียงโดยระบุเหตุผลและความจำเป็นที่จะขอขออนุญาตเสนอต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนและผู้ว่าราชการจังหวัดตามลำดับ ในกรณีนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรอนุญาต ให้คำหนังสือเพื่อขอความเห็นจากพนักงานอัยการก่อนที่จะพิจารณาอนุญาต และเมื่อพนักงานอัยการให้ความเห็นแล้ว ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองถือปฏิบัติตามความเห็นของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการให้ความเห็นว่าควรอนุญาต ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองกับผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน และให้สรุปสำนวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา

ข้อ ๑๐ เมื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยความเห็นต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนโดยมีข้อชี้แจง และให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๑๑ เมื่อไปปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบของศาลสอบสวนหรือทำความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวนตามมาตรา ๑๕๖ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี และได้สืบสวนสอบสวนติดต่ออันแล้วไม่พออายุสามเดือนนับตั้งแต่วันที่รับสำรับฟ้องหรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบของดการสอบสวนและบันทึกเหตุผลที่ตนนี้ไว้

(๒) ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าสามปี และได้สืบสวนสอบสวนติดต่ออันแล้วไม่พออายุสามเดือนนับตั้งแต่วันที่รับสำรับฟ้องหรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน

ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตาม (๑) หรือ (๒) ส่งสำนวนพร้อมด้วยบันทึกเหตุจึงงดการสอบสวนหรือความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน แล้วแต่กรณี ไปยังพนักงานอัยการ

ข้อ ๑๒ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง รองอธิบดีกรมการปกครอง ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ผู้อำนวยการสำนักงานสอบสวน และนิติกร กรมการปกครอง และผู้อำนวยการส่วนและหัวหน้ากลุ่มงานในสำนักงานสอบสวนและนิติกร กรมการปกครอง มีอำนาจควบคุม ตรวจสอบหรือแนะนำเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

ในระดับจังหวัด ให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายปกครองตั้งแต่ปลัดจังหวัดขึ้นไป มีอำนาจควบคุม ตรวจสอบ หรือแนะนำ เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

ข้อ ๓๓ ศักดิ์วุฒิไฑ์ที่ได้ดำเนินการสอบสวนไปก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาบางประเภท ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๐ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ไปไว้ ณ วันที่ ๓๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี
ชวนชม ขาสุนทรวิโรด
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติที่ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติให้หมายรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อวางระเบียบการงานตามหน้าที่ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปโดยเรียบร้อย ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานที่ของตน ประกอบกับมาตรา ๑๘ บรรดาขบ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้พนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่และปลัดอำเภอมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครได้ และเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงมหาดไทยในการรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวก และให้การบังคับใช้กฎหมายตามภารกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร รวมทั้งทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ปริญญานุช/ผู้จัดทำ
๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

ณัฐวดี/ตรวจ
๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

กฎกระทรวง

กำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ อันเป็นกฎหมายที่เกี่ยวเนื่องกับพระราชบัญญัติสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จึงมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“ข้อ ๒ ความผิดอาญาตามกฎหมายดังต่อไปนี้ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสอบสวนได้

- (๑) กฎหมายว่าด้วยของอาสารักษาดินแดน
- (๒) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการชายทอดตลาดและสิ่งของเก่า
- (๓) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรือ
- (๔) กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
- (๕) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๖) กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ
- (๗) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
- (๘) กฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบเจ้าตัวประกัน
- (๙) กฎหมายว่าด้วยการขึ้นร่างห้องที่
- (๑๐) กฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้

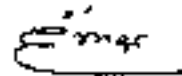
- (๑๑) กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
 (๑๒) กฎหมายว่าด้วยยศและเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสา รักษาดินแดน
 (๑๓) กฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ
 (๑๔) กฎหมายว่าด้วยโรงแห
 (๑๕) กฎหมายว่าด้วยสักร์พาหนะ
 (๑๖) กฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภท
 ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ ในกรณีจำเป็นจะต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ในระหว่างสอบสวน ให้พนักงานสอบสวน
 ฝ่ายปกครองควบคุมผู้ต้องหาไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง เว้นแต่ไม่มีสถานที่ควบคุมเช่นว่านั้น
 ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมอบตัวผู้ต้องหาฝากควบคุมไว้ ณ สถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่ทำการของพนักงาน
 สอบสวนฝ่ายปกครองตั้งอยู่และให้เจ้าพนักงานตำรวจทำการควบคุมไว้”

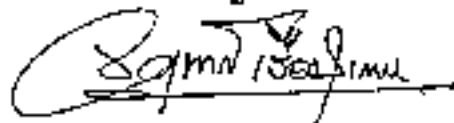
ข้อ ๔ ๑ คืออาญาใดที่ได้ดำเนินการสอบสวนอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ
 ให้ดำเนินการสอบสวนต่อไปตามกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น
 นอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

(นายจรูญศักดิ์ เรืองสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บันทึกหลักการและเหตุผล
 ประกอบร่างกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภท
 ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ ๒)
 พ.ศ. ๒๕๕๕

หลักการ

แม้จะเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น
 นอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อแก้ไขปัญหาความ
 หนักหนาสาหัสของพนักงานสอบสวนได้ และแก้ไขปัญหาที่ควบคุมผู้ต้องหา

เหตุผล

โดยที่ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน กฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และกฎหมายว่าด้วย
 อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน มีสถิติการเกิดคดีสูง ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับ
 กับอาชญากรรมร้ายแรง สมควรแก้ไขให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจสอบสวนในความผิดดังกล่าว และเพื่อไม่ให้
 เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ควบคุมผู้ต้องหา สมควรแก้ไขโดยกำหนดข้อยกเว้นให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
 มอบตัวผู้ต้องหาฝากควบคุมไว้ ณ สถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองตั้งอยู่และ
 ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการควบคุมไว้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการทำสำนวนสอบสวนร่วมกัน
ระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการ
พ.ศ. ๒๕๕๓*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ และมาตรา ๕๕๕/๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๗ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เมื่อมีกรณีที่ต้องทำสำนวนสอบสวนร่วมกันตามมาตรา ๕๕๕/๑ ให้พนักงานสอบสวนรีบแจ้งไปยังพนักงานอัยการในท้องที่ที่มีเขตอำนาจในโอกาสแรกเท่าที่จะพึงกระทำได้ เพื่อย้ำร่วมในการทำสำนวนสอบสวนกับพนักงานสอบสวน

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง อาจทำเป็นสารอักษรหรือด้วยวาจาก็ได้ ในกรณีนี้แจ้งด้วยวาจาให้พนักงานสอบสวนบันทึกการแจ้งไว้ในสำนวนสอบสวนด้วย

ข้อ ๒ เมื่อพนักงานอัยการได้รับแจ้งตามข้อ ๑ ให้พนักงานอัยการมีหน้าที่เข้าร่วมในการทำสำนวนสอบสวน แต่ในกรณีที่มีเหตุขัดข้องอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทำให้พนักงานอัยการไม่อาจเข้าร่วมในการทำสำนวนสอบสวนกับพนักงานสอบสวนได้ ให้พนักงานอัยการแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบโดยเร็ว ในกรณีเช่นนี้ ให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุที่พนักงานอัยการไม่สามารถเข้าร่วมในการทำสำนวนสอบสวน และให้รอพนักงานอัยการเข้าร่วมในการทำสำนวนสอบสวน

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันควรไม่อาจรอพนักงานอัยการเข้าร่วมในการทำสำนวนสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนทำสำนวนสอบสวนไปพลางก่อนได้ แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอพนักงานอัยการไว้ในสำนวนสอบสวน และให้ถือว่าการทำสำนวนสอบสวนนั้นชอบด้วยกฎหมาย

* ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗/ตอนที่ ๓๗ ก/หน้า ๑๖/๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

ข้อ ๓ ในการทำสำนวนสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบการทำสำนวนสอบสวน และให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการหารือกันตั้งแต่ขั้นเริ่มคดีเพื่อกำหนดแนวทางในการทำสำนวนสอบสวน

ข้อ ๔ ในการทำสำนวนสอบสวนร่วมกัน พนักงานอัยการอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่พนักงานสอบสวนในการทำสำนวนสอบสวน โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือด้วยวาจาก็ได้ ทั้งนี้ ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหรือบันทึกคำแนะนำของพนักงานอัยการไว้ในสำนวนสอบสวน

(๒) แจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบถึงความประสงค์จะตรวจเอกสารหลักฐาน หรือเรียกให้พนักงานสอบสวนนำพยานหลักฐานมาให้ตรวจสอบก็ได้ โดยพนักงานอัยการต้องลงลายมือชื่อในบันทึกการตรวจสอบพยานหลักฐานด้วย

(๓) ร่วมกับพนักงานสอบสวนในการถามปากคำผู้เสียหาย ผู้ต้องหา พยาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยพนักงานอัยการต้องลงลายมือชื่อในบันทึกคำให้การของบุคคลดังกล่าวด้วย

(๔) ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความประสงค์จะให้มีการถามปากคำบุคคลใด นอกเหนือจากบุคคลที่พนักงานสอบสวนจะถามปากคำ ให้พนักงานอัยการสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ในกรณีที่พนักงานอัยการร่วมถามปากคำ ให้พนักงานอัยการลงลายมือชื่อในบันทึกคำให้การของบุคคลดังกล่าวด้วย

ข้อ ๕ การดำเนินการตามกฎหมายกระทงนี้ หากพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมีความเห็นไม่ตรงกัน พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการอาจทำความเห็นของตนรวมไว้ในสำนวนสอบสวนด้วยก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

อมลสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ปิยะพันธุ์ สาสิริวิภาศ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๕๕/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติให้การสอบสวนในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือในกรณีที่ผู้ตายถูกกล่าวหาว่าต่อสู้อันตรายแก่เจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนสอบสวน และให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบ โดยพนักงานอัยการอาจให้คำแนะนำตรวจสอบพยานหลักฐานตามปกติ หรือสั่งให้ตามปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ ตั้งแต่เริ่มที่สำนวนนับแต่โลกาครั้งแรกเท่าที่จะพึงกระทำได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ปริญ บุญ/ผู้จัดทำ
๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓

นันทน์ภัสร์/ตรวจ
๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓

ฉบับบังคับกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยระเบียบการดำเนินงานคดีอาญา พ.ศ. 2523

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2523

(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2525 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2536

(ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2538

โดยที่เป็นการสมควรจัดระเบียบการสอบสวนคดีอาญาของเจ้าพนักงานให้มันไปด้ว
ความยุติธรรม มีประสิทธิภาพ รัดกุม ก่อให้เกิดหลักประกันการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพซึ่งจะเป็น
ผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยมายิ่งขึ้น และเป็นผลโดยตรงต่อความมั่นคงของประเทศชาติเป็นส่วนรวม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงขอแก้ไขบังคับด้วยคำสั่งการดำเนินงานคดีอาญาดังต่อไปนี้

1 ในกรณีที่จะออกหมายจับ ตามมาตรา 66 (1) หรือ (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความอาญา เว้นแต่คดีความผิดฐาน โทษ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกและคดีที่มี
โทษไว้ระงับคดีไว้ไม่เกินสองปีเศษ เจ้าพนักงานจะสั่งรวบรวบเฉพาะคนหลักฐานไว้ฟังผลที่จะเชื่อได้
ว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดแล้วเสนอขอรับหมายเห็นชอบก่อนดังนี้

ก. ในกรุงเทพมหานคร ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่ง

ได้รับมอบหมาย

ข. ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

แห่งท้องที่มีความผิดได้เกิดหรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของศาลหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ใหญ่จับด้วยตนเองโดยไม่คิดจะมีหมายตาม

ความในมาตรา 78 ของรัฐธรรมนูญแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากเป็นการจับโดยอาศัยเหตุที่
จะออกหมายจับได้ตามมาตรา 66 (1) หรือ (2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะต้องได้รับ
ความเห็นชอบก่อนเช่นเดียวกับการออกหมายจับตามวรรคหนึ่ง

กรมมอบหมายตาม ก. และ ข. ให้ทำเป็นหนังสือ โดยทำไปถึงระดับ ตำแหน่งหน้าที่ และ

ความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับหมายหมายเป็นสำคัญ

2. หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวน

2.1 ให้หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือ

หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทน ที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจ
ตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา

มาตรา 18 วรรคสี่ และมาตรา 140 ในเขตอำนาจของสถานีตำรวจนั้นกับให้หมายตั้งหมายตั้งประจําสถานีตำรวจภูธร
ดังกล่าว ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเป็นพนักงานสอบสวน

2.2 ให้หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทนเป็น
หัวหน้าพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคสี่ และมาตรา 140 ใน
เขตอำนาจของตำรวจภูธรจังหวัดกับให้หมายตั้งหมายตั้งประจําสถานีตำรวจภูธร ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป
ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดนั้นเป็นพนักงานสอบสวน และให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวนเรื่องใด
ให้หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัดหรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้พิจารณาตั้ง

2.3 ให้ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทน
เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคสี่ และ
มาตรา 140 ในเขตอำนาจของกองบังคับการตำรวจภูธร กับให้หมายตั้งหมายตั้งประจําสถานีตำรวจภูธร ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือ
เทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ในสังกัดกองบังคับการตำรวจภูธรเป็นพนักงานสอบสวน และให้ผู้ใดมีอำนาจ
หน้าที่เป็นผู้ทำการสอบสวนเรื่องใดให้ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการ
แทนเป็นผู้พิจารณาตั้ง

2.4 ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทนเป็น
หัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคห้า และมาตรา
140 ในเขตอำนาจของกองบัญชาการตำรวจภูธร กับให้หมายตั้งหมายตั้งประจําสถานีตำรวจภูธร ซึ่งมียศ
ตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเป็นพนักงานสอบสวน และให้ผู้ใดมีอำนาจหน้าที่
เป็นผู้ทำการสอบสวนเรื่องใด ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้
พิจารณาตั้ง

2.5 ภายใต้บังคับ 2.7 และ 12 ให้อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้รักษาการในตำแหน่งหรือ
ผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าพนักงานสอบสวนทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับคดีได้ทุกกรณี

3. สถานที่ทำการสอบสวน

ให้สถานีตำรวจเป็นสถานที่ทำการสอบสวน เว้นแต่มีเหตุอันควรจะไปทำการสอบสวนในวิไลที่
ได้

4. การประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่กับ พนักงานสอบสวนอื่น

4.1 ในกรณีที่มีผู้กำกับตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรเห็นสมควรจะให้
พนักงานสอบสวนในสังกัดไปดำเนินการสอบสวนคดีอาญาร้อยละ ห้าถึงยี่สิบของคดีที่ใดภายในคดีรับผิดชอบ โดยให้
พนักงานสอบสวนนั้นเป็นผู้ดำเนินกระบวนการสอบสวนแต่ฝ่ายเดียว หรือร่วมกับพนักงานสอบสวนในเขต
ท้องที่ ให้มีหนังสือแจ้งให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนในเขตท้องที่ทราบ พร้อมแนบระบุอำนาจและอำนาจหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมายไปเรียบร้อยแล้ว เรื่องลับซึ่งต้องสอบสวนเป็นพิรุธ หรือในกรณีที่มีผู้กำกับตำรวจ
จังหวัดหรือผู้บังคับการตำรวจภูธรหรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรออกใบทำการสอบสวนด้วยตนเองจะไม่ต้องแจ้งให้
ทราบก็ได้

4.2 ในกรณีที่มีพนักงานสอบสวนต่างหน่วยสอบสวนร่วมกัน ให้ผู้บัญชาการสอบสวน
ผู้รับผิดชอบในการสอบสวนนั้น

4.3 เมื่อมีเหตุสำคัญ หรือกรณีจำเป็น สมควรให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทำการ
สอบสวนหรือร่วมในการสอบสวน หรือรวมในการสอบสวนคดีอาญาในท้องที่ใดก็ได้ ให้ผู้กำกับตำรวจ
จังหวัด หรือผู้รักษาราชการแทนสนอเหตุผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อส่งการ

4.4 ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกรมตำรวจได้ประสบเหตุความผิดปกติ ซึ่งควร
จะกระทำการจับกุมได้ ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกรมตำรวจดำเนินการตามกฎหมาย แต่ยังไม่อาจจับกุมได้ทันทีก็สั่ง
ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ทำการจับกุมและเมื่อ ๑.๖๒ โยชน์ในการสอบสวน
คดีฉ้อโกง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกรมตำรวจทำการสืบสวนสอบสวน หรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ
เพื่อรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในที่เกิดเหตุหรือตามเนินการทั้งหลายอื่น ๆ เช่น ตรวจสอบตัวบุคคล ตรวจสอบ
สิ่งของ ค้นหาทรัพย์สินของและยึดไว้ซึ่งสิ่งของมีค่า พบ ผลสอบสวนสอบถามจากบุคคลและค้นเนินการอย่าง
อื่นเท่าที่จำเป็น เพื่อเป็นหลักฐานในชั้นต้นและบันทึกไว้และให้สำเนาหลักฐานการสืบสวนนั้นและตัวบุคคลที่
จับกุมไว้ไปให้พนักงานสอบสวนเรื่องที่เกิดเนินการต่อไป

5. เมื่อมีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว โดยมีประกันหรือไม่ประกัน โดยมีหลักประกัน
หรือไม่ประกันหรือไม่ว่าผู้ยื่นคำร้องจะรับผิดชอบหากมีเหตุหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวเนื่องให้พนักงาน
สอบสวนรับคำร้องไว้โดยพลันแล้วพิจารณาสั่ง หรือดำเนินการที่ตนไม่มีอำนาจสั่งก็ให้รับ-เสนอคำร้องนั้น ไป
ยังผู้ยื่นคำร้องโดยเร็ว และให้พนักงานสอบสวนหรือผู้ยื่นคำร้องมาขอสั่งความ 5.1 แห่งคดีกรณีแจ้งผลการสั่งทำ
ร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ข้างต้น นับแต่เวลาที่มีการยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวนั้น
การพิจารณาคำร้องดังกล่าวอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ

5.1 ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ ตำรวจที่จับกุมหรือรับผิดชอบหน่วยงาน หรือผู้
รักษาราชการในตำแหน่งหรือผู้รักษาราชการแทน มีอำนาจพิจารณาคำร้องได้สำหรับคดีอาญาทั้งปวง เว้นแต่คดี
ความ 5.๒ ถ้าบุคคลดังกล่าวพิจารณาแล้วมีเหตุอันสมควรให้ปล่อยชั่วคราว โดยมีประกันหรือไม่ประกัน
หรือโดยไม่มีหลักประกันหรือไม่มีหลักประกันคำสั่งนั้นเป็นอันเด็ดขาด

5.๒ จตติความดีของข้าราชการมหาดินตรี พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์ จตติความดีต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร จตติความดีเกี่ยวกับการกระทำอันเป็น
คอมมิวนิสต์ หรือคดีที่ผู้บังคับบัญชาตั้งมณฑลหรืออธิการบดีตำรวจขึ้นไป เห็นว่ามีเหตุอันสมควรและสั่ง
การไว้เป็นการเฉพาะ ให้กรมตำรวจกำหนดตัวบุคคลผู้มีอำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวและให้สั่งที่ปล่อย
ชั่วคราวโดยเร็วที่สุด

5.3 ในกรณีที่มีผู้เสียหายซึ่งปล่อยทิ้งหรือวางพิจารณาเห็นสมควรไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ให้จับกุมตัวผู้ต้องหาพร้อมด้วยความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยงานเหนือเพื่อพิจารณาสั่งตามอำนาจหน้าที่ แล้วแจ้งความเห็นให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในกำหนดเวลาที่สืบที่ข้อวินิจฉัยแล้วแต่เวลาที่มีการยื่นคำร้อง

ทั้งนี้ ให้กรมตำรวจวางระเบียบปฏิบัติเป็นกรณีไปเมื่อตรวจพิจารณาอนุมัติสั่งทำร้องของผู้บังคับบัญชาหน่วยงานเหนือ

6. การแจ้งข้อหาจะกระทำ โดยเพิ่มข้อหาที่มีโทษหนักกว่าโทษสำหรับการกระทำเอง ผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้

7. การสอบสวนบุคคลหนึ่งบุคคลใดในฐานะเป็นพยานลี้ลับ หรือในฐานะเป็นผู้ต้องหา ก็จะต้องกระทำโดยมิชักช้าในโอกาสแรกซึ่งพบตัวบุคคลนั้น โดยหน่วยงานสอบสวนจะต้องใช้วิธีดังต่อไปนี้^๕ ตอนแล้วว่ามีที่คิดจะ และทำให้การสอบสวนเพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริงเป็นลำดับไป เริ่มตั้งแต่ทำถามแรก จนถึงคำถามสุดท้าย ทั้งนี้ ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนใช้วิธีข่มขู่ขู่ขู่ปากคำแล้วบันทึกเรียบเรียงขึ้นลงในลักษณะของการบรรยายข้อเท็จจริง

8. การสอบสวนผู้ต้องหา

8.1 ในกรณีที่ผู้ต้องหาให้การขัดทักสับสนบุคคลหนึ่งบุคคลใดว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดด้วยกัน ให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามความในข้อ 1 โดยเคร่งครัดก่อนที่จะจับกุมบุคคลนั้นมาดำเนินคดี

8.2 เมื่อผู้ต้องหาให้การกล่าวอ้างผู้ใดเป็นพยาน ให้พนักงานสอบสวนสอบปากคำพยานที่ผู้ต้องหาได้กล่าวอ้างนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมพยานหลักฐานและพิสูจน์พยานผู้ต้องหาเสียแต่ในขั้นต้น

9. อำนาจให้พยานเห็นในคดี

9.1 คดีที่ไม่มีพยานเห็นควรสั่งฟ้อง

9.1.1 หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนเมื่อใช้ผู้ทำคดี ความเห็นในคดีที่มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่คดีที่ระบุไว้ตาม 9.1.5 แม้ว่าถ้าเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินหนึ่งสมรรถภาพขึ้นไป หรือคดีอุกฉกรรจ์ ไม่เสนอ หัวหน้าตำรวจภูธร จังหวัดหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้พิจารณาเห็น

๑.๑.๒ ผู้กำกับการที่เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือ
ผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจท่าความเห็นได้ทุกคดี เว้นแต่คดีที่ระบุไว้ตาม ๑.๑.๕

๑.๑.๓ ผู้บังคับการหรือรองผู้บังคับการที่เป็นหัวหน้าตำรวจจังหวัดหรือผู้รักษาราชการ
ในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจท่าความเห็นได้ทุกคดี เว้นแต่คดีที่ระบุไว้ตาม ๑.๑.๕

๑.๑.๔ ผู้บัญชาการตำรวจ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน
มีอำนาจท่าความเห็นได้ทุกคดี เว้นแต่คดีที่ระบุไว้ตาม ๑.๑.๕

๑.๑.๕ คดีที่มีความคิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และความคิดเกี่ยวกับการ
กระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ให้เสนอความเห็นส่งถึงอธิบดีกรมตำรวจเป็นผู้ท่าความเห็น

๑.๒ คดีที่มีความเห็นควรตั้งไม่ฟ้อง

๑.๒.๑ หัวหน้าสถานีตำรวจ อำเภอ หัวหน้าสถานีตำรวจกิ่งอำเภอ หัวหน้าสถานี
ตำรวจตำบล หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนที่มีผู้กล่าวหาการ มีอำนาจท่า
ความเห็นคดีความคดีที่มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และคดี
ความคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินเกี่ยวกับของหมิ่นประมาท

๑.๒.๒ ผู้กำกับการที่เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือ
ผู้รักษาราชการแทน มีอำนาจท่าความเห็นได้ทุกคดี เว้นแต่คดีที่ระบุไว้ตาม ๑.๒.๕

๑.๒.๓ ผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการที่เป็นหัวหน้าตำรวจจังหวัด หรือผู้
รักษาราชการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจท่าความเห็นได้ทุกคดี เว้นแต่คดีที่ระบุไว้ตาม ๑.๒.๕

๑.๒.๔ ผู้บัญชาการตำรวจ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน
มีอำนาจท่าความเห็นได้ทุกคดี เว้นแต่คดีที่ระบุไว้ตาม ๑.๒.๕

๑.๒.๕ คดีความคดีเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และความคิดเกี่ยวกับการ
กระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ ให้เสนอความเห็นส่งถึงอธิบดีกรมตำรวจเป็นผู้ท่าความเห็น

คดีที่อยู่ในอำนาจท่าความเห็นดังกล่าวในข้อนี้ ถ้าคดีใดผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือได้สั่งการไว้
โดยคดีให้ปฏิบัติไปตามคำสั่งนั้น หรือถ้าพนักงานสอบสวนเห็นว่าสมควรเสนอผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป
ให้พิจารณาคดี

10. อีเมลการท่าความเห็นใบคดีของหัวหน้าสถานีตำรวจที่มีศาลจังหวัดตั้งอยู่

สถานีตำรวจใดที่มีศาลจังหวัดตั้งอยู่ในเขตอำนาจ นอกเขตอำนาจเมืองให้หัวหน้า
สถานีตำรวจ หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจเฉพาะในการปล่อยชั่วคราว
ท่าความเห็นใบคดีและการ กักผู้ต้องหาขังป้อมานไว้เช่นเดียวกับหัวหน้าตำรวจจังหวัด

11. คดีที่ทั้งศาลยกฟ้อง

เพื่อให้มีคำสั่งยกฟ้องคดีทั้งศาลยกฟ้องคดีอยู่กับพนักงานสอบสวนตามคดีอาญา จะนับคดีที่คดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิด เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นว่าได้สอบสวนมานานพอสมควรที่จะเสนอของศาลยกฟ้อง ให้ถือปฏิบัติโดยถือตามระยะเวลาที่ดำเนินการสอบสวนมาแล้ว ดังนี้

11.1 คดีอาญาทั่วไป จะถือว่าสืบสวนสอบสวนคดีต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน

11.2 คดีทุกกรณี จะต้องมีสืบสวนสอบสวนคดีต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

เฉพาะสำนวนการสอบสวนที่จะส่งศาลยกฟ้องในชั้นอาญา ถ้าตัวผู้ต้องหาไปยังหัวหน้าตำรวจจังหวัด หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาการแทนตรวจพิจารณาก่อนเสนอพนักงานอัยการ

12. สำนักงานคณะกรรมการสอบสวน

12.1 ให้ผู้บังคับบัญชาที่แท้จริงของผู้กักตันทำรวจขึ้นไปจัดการควบคุมตรวจตรา แนะนำให้การสอบสวนดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน โดยเร็วและมีรักษา กัก ให้มีอำนาจตรวจสำนวนและสิ่งปฏิบัติ หากมีเหตุอันสมควรเพื่อความเรียบร้อยในการสอบสวนจะเข้าดำเนินการสอบสวนด้วยตนเองก็ได้

12.2 ให้พนักงานสอบสวนจัดทำสมุดบันทึกคดีที่ตนสอบสวนเพื่อผู้บังคับบัญชาตรวจได้ทุกเวลาโดยมีช่องตามแบบตัวอย่างที่แนบมาบังคับ

12.3 ให้เป็นหน้าที่หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือตำรวจที่ประจำเป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงานจัดทำสมุดบันทึกคดีอาญา ที่เกิดขึ้นในเขตอำนาจ โดยที่แบบดังกล่าวยังเช่นเดียวกับ 12.2 แต่เพิ่มชื่อพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานขึ้นอีกของหนึ่ง และเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนลงชื่อรับรองความถูกต้องไว้เพื่อผู้บังคับบัญชาตรวจดูได้ทุกเวลา

12.4 ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการสอบสวนจะให้พนักงานสอบสวนในจังหวัดมาชี้แจง หรือตั้งเรื่องสำนวนการสอบสวนมาตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำแก่ผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้สอบสวนและเป็นไปในทางที่ระมัดระวังและเหมาะสม

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าคดีสำนวนการสอบสวนคดีอาญาบางคดีจะไม่ได้ผล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเข้าควบคุมการสอบสวนโดยสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการตั้งอำนวยการหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนหรือให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการศึกษาสำนวนคดีเรื่องนั้นด้วยก็ได้ กรณีดังกล่าวนี้ผู้บังคับบัญชาตำรวจจังหวัดเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 16 บรรทัดท้าย และที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 มีอำนาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการตามคดีอาญาในเขตอำนาจของจังหวัด การที่จะตั้งการแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงโดยอำนาจของผู้บังคับบัญชาตำรวจ หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธร ในชั้น อธิบดี.วันที่เป็นอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ

12.5 ในกรณีที่นายอำเภอเห็นเป็นการสมควรจะให้พนักงานสอบสวน ในจังหวัดมาชี้แจง พร้อมทั้งเรียกกำหนดการสอบสวนมาตรฐานจรรยาบรรณและให้คำแนะนำเร่งรัดให้ดำเนินการให้เป็นคดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสม

ถ้านายอำเภอเห็นว่าควรดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะไม่ได้ผล นายอำเภอมีอำนาจเจ้าควบคุมการสอบสวนโดยสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการตั้งอนุญาตรหัส หรือไม่อนุญาตรหัสไปต่อผู้ตรวจการหรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวน หรือใช้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการสอบสวนคดีเรื่องนี้มีผู้ได้ กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่านายอำเภอเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบความประมาทกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวน ผู้ต้องหาในเขตอำนาจของอำเภอ การที่จะตั้งการแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง โดยอำนาจของผู้กำกับ การตำรวจภูธรจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธร ให้เป็นอันคงไว้แต่ที่ป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดีกรมตำรวจ

12.6 ในกรณีที่ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเห็นเป็นการสมควรจะให้พนักงานสอบสวนในกิ่งอำเภอมาชี้แจง พร้อมทั้งเรียกกำหนดการสอบสวนมาตรฐานจรรยาบรรณและให้คำแนะนำเร่งรัดให้ดำเนินการให้เป็นคดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสม

ถ้าปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเห็นว่า การดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะไม่ได้ผล ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอมีอำนาจเจ้าควบคุมการสอบสวนโดยสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการตั้งอนุญาตรหัส หรือไม่อนุญาตรหัสไปต่อผู้ตรวจการ หรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวน หรือใช้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการสอบสวนคดีเรื่องนั้นด้วยก็ได้ กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่าปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบความประมาทกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวน ผู้ต้องหาในเขตอำนาจของกิ่งอำเภอ การที่จะตั้งการแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง โดยอำนาจของผู้กำกับ การตำรวจภูธรจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธร ให้เป็นอันคงไว้แต่ที่ป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดีกรมตำรวจ

12.7 ในการสอบสวนการกระทำผิดตามกฎหมายที่เกิดขึ้นทั่วราชอาณาจักร ทศบาลหรือในคดีประเภทใด ถ้ามีผู้กระทำความผิดโดยเห็นเป็นการสมควรจะให้พนักงานสอบสวนมาชี้แจง พร้อมทั้งเรียกกำหนดการสอบสวนมาตรฐานจรรยาบรรณ และให้คำแนะนำเร่งรัด ให้ดำเนินการให้เป็นคดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสม

ถ้าปลัดกระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะไม่ดีผล
ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจเข้าควบคุมการสอบสวนโดยสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนผู้รักษาขอบ
ดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการฟ้องผู้ต้องหาหรือไม่ฟ้องผู้ต้องหา ให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัว
พนักงานสอบสวนหรือให้พนักงานสอบสวนฝ่ายใดของเจ้าพนักงานสอบสวนคดีเรื่องนั้นด้วยก็ได้
และให้ยื่นหมายแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงของปลัดอำเภอผู้เป็นเจ้าพนักงานประจำท้องที่นั้นด้วยก็ได้
ตำรวจภูธรจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธร ผู้ว่าราชการจังหวัด และอธิบดีกรม
ตำรวจ ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และให้มีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับ
คดีได้ทุกกรณี เว้นแต่จะมิใช่การปฏิบัติไว้ในกฎหมายเป็นประการอื่น

13. (ยกเลิกโดยข้อบังคับฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 25323)

14. (ยกเลิกโดยข้อบังคับฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 25325)

15. การสอบสวนคดีอาญาที่ยังค้างอยู่ในความร้ายแรงของพนักงานสอบสวนก่อนวัน
ใช้ข้อบังคับนี้ ให้ใช้เป็นการต่อไปตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยที่ 1/2509 เรื่อง ระเบียบการสอบสวน
คดีอาญาในจังหวัดอื่น. นอกราชจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2509 ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติม โดยข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่นนอกราช
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2519 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2519

บรรดาคำสั่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้วไว้ยกเลิกหรือซึ่ง
ขัดแย้งกับข้อบังคับฉบับนี้ไว้ให้เป็นอันยกเลิก

ข้อบังคับนี้ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันครบกำหนด 30 วัน นับจากบัดนี้เป็นต้นไป

ร.ร.กาศ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2523

(ลงชื่อ) ประเวศ ศิริบุตร

(นายประเวศ ศิริบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ส่วนราชการ

กรมการอุดมศึกษา

จพ. 2052358

ที่ : พ 0506.6/614

วันที่ 12 เมษายน 2541

เรื่อง : การรับผู้ต้องหาเป็นสมาชิก

รอง อ.ศร., ผู้ช่วย อ.ศร., ผศพ.บ., จศร., มช.บ., ก., นส., ส., ส.บ., ก. 1-9, มช.ศค., และ มช.บส

ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี มีสาระที่ 9 บทที่ 7 คำว่าชาย การรับผู้ต้องหา
เป็นสมาชิกแบบ เงื่อนไข 1) ผู้ต้องหาต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองหรือ
ได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้ว และรับหน้าที่การสอบสวนภาคการเป็นสมาชิกก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์
คดีจากงานฟ้องนั้น เนื่องจากการใช้วิธีการสอบสวนหรือปล่อยตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนซึ่งกล่าว
ข้างต้นเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142
วรรคสอง และมาตรา 143 กล่าวคือ 1) บุคคลที่เข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือเข้าเป็นสมาชิก
ของพรรคการเมืองก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้องเป็นสมาชิก (เมื่อพนักงาน
สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน เสร็จสิ้นและหาความผิดทางอาญาแล้ว) ไม่อาจผู้ต้องหาได้ เป็นการศึกษาความ
เห็นทางคดีจากที่พนักงานสอบสวน เห็นว่าชายมาสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองหรือสมัครเข้าเป็น
พรรคการเมืองแล้วก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้องเป็นสมาชิก (เมื่อพนักงานสอบสวน
เห็นทางคดีจากที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้องเป็นสมาชิก) เป็นการศึกษาความเห็นทางคดีจากที่
พนักงานอัยการเห็นว่าการกระทำผิดของผู้ต้องหา แต่พิจารณาเห็นว่าผู้ต้องหากำลังมีความผิดอาญา
หนักกว่าผิดอาญาเล็กน้อยหรือจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือไม่ ศาล ที่อัยการจะวิเคราะห์คดีของผู้-
ต้องหาอื่นแต่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วและเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์
คดีจากงานฟ้อง หรือจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง
ผู้ต้องหาอื่น หากพนักงานสอบสวนรับผู้ต้องหาเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง
หรือจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง หรือจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
แล้วก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง หรือจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง
หรือจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง หรือจะเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วก่อนที่พนักงานอัยการจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง

ดังนั้น จึงควรมอบหมาย และสั่งและวิธีการปฏิบัติในเรื่องการรับผู้ต้องหาเป็นสมาชิก (เมื่อพนักงาน
สอบสวนจะวิเคราะห์คดีจากงานฟ้อง) เกี่ยวกับ การขอคำผู้ต้องหาเป็นสมาชิก

ฯ/ ค.ค.บางเรื่อง

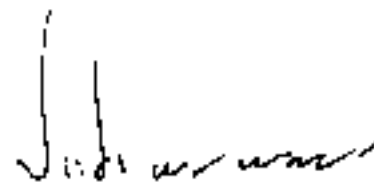
และปฏิบัติคือ ห้ามมิให้ดำเนินการใด ๆ โดยใช้ถ้อยคำอื่นเป็นการรุนแรง มีคำข่มขู่ขู่ขู่ หรือข่มขู่ หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการใด ๆ ซึ่งอาจทำให้เสียหายต่อบุคคลได้

อย่างไรก็ตาม มีกรณีที่พนักงานสอบสวนซึ่งต้องระมัดระวังไว้บ้างยิ่ง คือหากทนายผู้ต้องหา ไปถึงในพยานนั้น จะต้องมีการยื่น ๆ หรืออาศัยถ้อยคำของทนายผู้ต้องหาให้ได้พยานหลักฐานอื่น ๆ มาเป็น หลักฐานแห่งคดีก็ว่าได้ เพราะกรณีที่พนักงานสอบสวนผู้ต้องหาคนใดเป็นพยานนั้น พนักงานอัยการ มีอำนาจที่จะให้พนักงานสอบสวนส่งตัวไปฟ้องก็ได้ ซึ่งจำเป็นที่พนักงานสอบสวนจะต้องไตร่ตรองผลที่ได้ ผลเสีย ก่อนที่จะวินิจฉัยชี้ขาดคดีกับผู้ต้องหาคนใดไว้เป็นพยานตามเหตุผลแห่งคดี

3. เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน ทำความเห็นทางคดี ตามทางการสอบสวนที่ได้ตรวจแล้ว โดยไม่ต้องแนบสำนวนการสอบสวนก็ได้ สำหรับผู้ต้องหาที่ได้รับอนุญาตให้ทำเป็นพยานให้มีความเห็นทางคดีด้วย ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ถ้าผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือรั้งอยู่ในระหว่างสอบสวนให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจปล่อย หรือปล่อยชั่วคราว หรือขอให้ศาลปกครองแล้วแต่กรณี และให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติในเรื่องการคุ้มครองและป้องกันพยาน สำคัญในคดีอาญา ตาม วรรคสองระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 6 บทที่ 6 โดยเคร่งครัดด้วย

หลังจากพนักงานอัยการออกคำสั่งชี้ขาดคดีแล้วผู้ต้องหาที่พ้นไว้เป็นพยานแล้วให้ทำการสอบสวนถ้อยคำผู้นั้นในฐานะเป็นพยานตามคำสั่งของพนักงานอัยการโดยให้สาบานหรือปฏิญาณตนก่อนให้ ถ้อยคำเท่านั้นเดียวกับพยานอื่น

4. ระเบียบหรือคำสั่งใด ๆ ของ ตร. พ. อ. หรือหน่วยงานอื่นที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบปฏิบัติตาม หนังสือในแนบ

พล.ต.อ.

(1 ๖๖๖ พวชน.ม.๓๓)

๓๒ ๗๖

บันทึกข้อความ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองคดี โทร. 2052355

ที่ 0004.6/ 2365

วันที่ 30 มีนาคม 2543

เรื่อง ข้อความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

ผบ.ต. น. จ. ก. 1-9 , ปล. และ ผบ.ต.ตม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือ ส่วนที่สุดที่ ปช. 0001.04/190 ลง 18 ม.ค. 43 ถึง ผอ. ชักชวนความเข้าใจพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามมาตรา 89 แห่ง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 กรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลภายนอก มาตรา 68 คือบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ได้กระทำอาชญากรรม มาตรา 68 คือกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำอาชญากรรมผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการยุติธรรม ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ นั้น

เพื่อให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวน ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ผู้รักษาการตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า เรื่องที่พนักงานสอบสวนต้องส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน ตามมาตรา 89 แห่ง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 หมายถึงเฉพาะเรื่องที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนนับแต่วันที่ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ซึ่ง มาตรา 2 บัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 17 พ.ย. 2542

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและสั่งพนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเคร่งครัด ปราบกวดตามสำเนาหนังสือ ป.ป.ช. ที่แนบมาพร้อมนี้

พล.ต.ท. *ศิริพร*
(ดร. โสภณ จันทร์)
ผู้ช่วย ผบ.ต.ต.ป.ท. ผบ.ต.ต.

ด่วนที่สุด

ที่ปร. 0001.04/190

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขรับที่ 04195
วันที่ 21 มี.ค. 2543
เวลา 10.00

31

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ถนนพิษณุโลก กท. 0300

18 มกราคม 2543

กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ 120
วันที่ 21 มี.ค. 2543
เวลา

เรื่อง ข้อความเข้าใจแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ.2542

ด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ.2542 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก
เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542 จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 89 ว่า

มาตรา 89 ในกรณีที่ผู้เสียหาย ได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน
ให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา 66 อันเนื่องมาจากได้กระทำการตามมาตรา
89 ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์
หรือกล่าวโทษ เพื่อจะดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีที่หากคณะกรรมการ ป.ป.ช.
พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา 89 ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับไปยัง
พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาต่อไป"

จากบทบัญญัติ ...

- 2 -

จากบทบัญญัติของมาตรา 89 ข้างต้น อาจทำให้เกิดข้อสงสัยในทางปฏิบัติว่า
 เรื่องที่พนักงานสอบสวนจะต้องส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์
 หรือกล่าวโทษ นั้น หมายถึงถึงเรื่องและผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน
 ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลใช้บังคับและอยู่ระหว่างทางดำเนินคดีของ
 พนักงานสอบสวนด้วย หรือหมายถึงเฉพาะเรื่องและผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงาน
 สอบสวน นับแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลใช้บังคับเท่านั้น

ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ผู้รักษาการ
 ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงวินิจฉัยว่า
เรื่องที่พนักงานสอบสวนต้องส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน ตามมาตรา 89 แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 หมายถึง
เฉพาะเรื่องและผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป

จึงเรียนขอความเข้าใจมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้พนักงานสอบสวน
 ในสังกัดได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายก้านธงฯ จันทิก)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการป.ป.ช.

โทร. 262-3161 ต่อ 122

โทรสาร 251-3421

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ 5219

33

ที่ ปจ 0012.021 609

สำนักงาน ป.ป.ช. 13 ส.ค. 2544
ถนนพิษณุโลก ถนนพหลโยธิน 11000

// ธันวาคม 2544

เรื่อง จักช้อนความเข้าใจในทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 89

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ 6889
วันที่ 13 ส.ค. 2544 13.50

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาปัญหาการดำเนินคดีกับเรื่องพนักงานสอบสวน

ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 89 โดยได้สอบถามความเห็นจาก สำนักงานอัยการสูงสุดด้วยแล้ว และมีมติให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปว่า มาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มีบทบัญญัติที่วางหลักเกณฑ์กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีใดส่วนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา 63 กล่าวคือ ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ระงับผิดฐานทุจริตคือหน้าที่ หรือระงับความผิดส่วนตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือระงับความผิดส่วนตัวในการยุติธรรม ต้องชำระโทษและวิบัติถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี นับแต่วันที่ถูกกล่าวหา หากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งพนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา 89 ได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่าสองปี แล้วในวันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมไม่มีอำนาจใดส่วนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหาอันได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาภายในอายุความข้อ 11 จึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ใช้จำกัดความเข้าใจมายังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อบังคับให้พนักงานสอบสวนได้รับทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนให้พนักงานสอบสวนทราบเป็นแนวทางปฏิบัติ

ต่อไปด้วย จักชอมคุณมรกต

พล.ต.ต. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ
นายอำนวยการ ป.ป.ช.

กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ 21924
วันที่ 14 ส.ค. 2544

กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ 1486
วันที่ 14 ส.ค. 2544

สำนักงานโยธาและแผน
โทร. 0 2282 3862
โทรสาร 0 2261 2102

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ตร. โทร.0-2205-3453

ที่ 0304.11/ ๒๕๕1

วันที่ ๑๖ เมษายน 2545

เรื่อง คำขับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช.กับ สว.

-รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบ.ช.สบก.,หน่วยขึ้นตรง ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 301 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีอำนาจหน้าที่ใดส่วนหนึ่งคือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยศิลาภคดี กระทำทวมผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดคัดค้านตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 89 บัญญัติว่า ในกรณีที่มีผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมที่มีโทษตลอดจนมาตรา 66 อันเนื่องมาจากได้กระทำการตามมาตรา 88 ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช.กับ ตร.เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดไว้ สำนักงาน ป.ป.ช.กับ ตร.จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่าง สำนักงาน ป.ป.ช. กับ ตร. เรื่อง ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 โดย รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) ได้ให้ความเห็นชอบตามร่างบันทึกข้อตกลงฯ ที่ ตร.เสนอ และได้อนุมัติให้ข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการยังสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นการชั่วคราวไม่จำกัดจากต้นสังกัดเดิม และปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมาย ต่อมา สำนักงาน ป.ป.ช. โดย นายกล้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ พล.ต.อ.สันต์ ศรุตานนท์ ผบ.ตร. ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ ดังกล่าวแล้ว โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2545 เป็นต้นไป ซึ่งตราสารสำคัญได้ดังนี้

1. เรื่องที่จะต้องส่งไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการ ตาม พ.ร.บ.

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 89 มีเจตนารมณ์ต้องการให้เรื่องที่มีผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดคัดค้านตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องรวมพยานหลักฐานในเบื้องต้นเพื่อ
/ให้ได้รับความจริง...

ให้ได้ความจริงชัดเจนเสียก่อนว่า มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตามที่ได้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษจริง โดยมีพยานเอกสาร พยานบุคคล หรือวัตถุพยานเพียงพอที่จะนำไปสนับสนุนข้อกล่าวหาดังกล่าว และจะต้องปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ระดำเนินคดีได้ด้วย กล่าวคือผู้ถูกกล่าวหาจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ หรือได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วไม่เกินสองปี โดยพนักงานสอบสวนมีอำนาจที่จะดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวไว้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ขานี้จึงให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช.ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

2. การไปช่วยราชการ การไปช่วยราชการที่สำนักงาน ป.ป.ช. ในทางปฏิบัติ หลังจากที่พนักงานสอบสวนส่งเรื่องไปให้สำนักงาน ป.ป.ช.แล้ว ทางสำนักงาน ป.ป.ช.จะใช้อำนาจตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 25 (1) ประกอบมาตรา 45 ในการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน หลังจากมีคำสั่งแต่งตั้งแล้ว สำนักงาน ป.ป.ช.ก็จะแจ้งให้พนักงานสอบสวนที่ได้รับการแต่งตั้งไปเข้าร่วมประชุมเพื่อทำการไต่สวนตามระเบียบของสำนักงาน ป.ป.ช. ค่ะไป และเมื่อเสร็จการประชุมแล้ว พนักงานสอบสวนก็จะต้องคืนทางกลับไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ หรือบางครั้ง สำนักงาน ป.ป.ช.ก็อาจจะมอบสำนวนให้พนักงานสอบสวนไปทำการบันทึกปากคำ ซึ่งในการไปช่วยราชการดังกล่าวจะไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม และจะปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จการเท่านั้น

อนึ่ง การเดินทางไปช่วยราชการดังกล่าว พนักงานสอบสวนที่เป็นอนุกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่าใช้ในการเดินทางไปราชการ ตามบัญชี 7 แห่งข้อศก.ลงฯ ดังกล่าว และมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเป็นรายครั้งเฉพาะที่มาประชุม หรือดำเนินการไต่สวนในอัตราจริงละ 1,000 บาท แต่รวมกันแล้วไม่เกินเดือนละ 10,000 บาท ตามระเบียบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่าด้วย ค่าตอบแทนอนุกรรมการ พ.ศ.2543 ลงวันที่ 24 มกราคม 2543 และพนักงานสอบสวนก็จะได้รับเงินค่าส่วนด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มอบสำนวนให้พนักงานสอบสวนร้องไต่ดำเนินการในฐานะคณะกรรมการไต่สวน ซึ่งขณะนั้นสำนักงาน ป.ป.ช. กำลังดำเนินการเสนอร่างระเบียบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณา หากระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว ก็จะได้แจ้งเวียนให้ทราบต่อไป

3. ข้าราชการตำรวจจะไปช่วยราชการ ตามบัญชี 2 แห่งข้อศก.ลงฯ ดังกล่าว ได้กำหนดให้บุคคลดังกล่าวไปไม่ช่วยราชการ คือ

3.1 พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา 88 แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 หรือ พนักงานสอบสวนผู้ร่วมการสำนวนการสอบสวนดังกล่าว

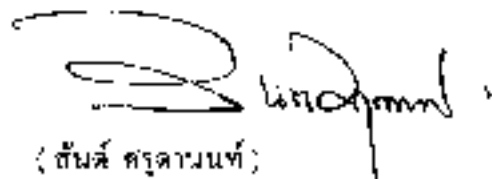
3.2 พนักงานสอบสวนที่หัวหน้าพนักงานสอบสวนระดับผู้บังคับการขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของสถานีตำรวจหรือหน่วยงานผู้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเสนอชื่อไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จำนวนไม่เกิน 2 คน

4. การสืบสวนตัวผู้เสียหาย ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ในการติดตามตัวผู้เสียหาย ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน เพื่อมาสอบปากคำนั้น ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนเป็นผู้ทำหน้าที่ติดตาม และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกหนังสือเรียกบุคคลใดๆ หรือได้ร้องขอศาลให้ออกหมายเรียกพยาน เอกสารหรือพยานบุคคลแล้ว การส่งหนังสือหรือหมายเรียกดังกล่าว ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุจำเป็นอื่น และเป็นภาระสมควรจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการให้ก็ได้

ขหนึ่ง พยานบุคคลที่ไปให้ชื่อกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น จะได้รับค่าเบี้ยเลี้ยงในอัตราไม่เกินวันละ 200 บาท ต่อคน ค่าเดินทางเท่าที่จำเป็น แต่ไม่เกินอัตราค่าโดยสารระดับปรับอากาศประจำทาง หรือค่าโดยสารรถไฟชั้น 2 หรือจ่ายเป็นค่าเบี้ยวันยอดส่วนด้วยกรณีนำรถยนต์ส่วนตัวเดินทางไม่อัตราที่โดยเฉลี่ยไม่เกิน 150 บาท และจะได้รับค่าตอบแทนไม่เกินวันละ 200 บาท ต่อคน ตามนัยระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง และค่าตอบแทนพยานบุคคล พ.ศ. 2543 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2543 และกรณีที่มีพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เดินทางไปติดตามตัวผู้เสียหาย ผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคล เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบปากคำ พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวก็จะมีสิทธิได้รับเงินค่าเดินทางและค่าติดตามผู้เสียหาย ผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคลด้วย ซึ่งขณะมีสำเนียงเม ป.ป.ช. กำลังดำเนินการร่างระเบียบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา หากระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว ยักได้มีขังเรือนให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และขอร้องให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องเร่งรัด ติดตามปฏิบัติความซ้บตกลง ดังกล่าวโดยเคร่งครัด อย่าให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ หากมีปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ หรือมีกฎหมายออกกฎหมาย ให้ฯหรือ ดร.(ผ่าน คค.) โดยตรง

พลตำรวจเอก

(ตันต์ สุรุดามนต์)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บันทึกข้อตกลงระหว่าง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อนักงวนตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ส่วนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542

เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) โดยความร่วมมือของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.จ.) จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความเห็นชอบ
ของนายกรัฐมนตรื ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1

บททั่วไป

ข้อ 1 สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความดีของนายกรัฐมนตรื ได้
ตกลงกันให้ข้าราชการตำรวจมาช่วยราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 โดยไม่ขาดจากต้นสังกัด
เดิมและไม่เกิดการเสียหายต่อราชการตามปกติโดยให้ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องตามที่ได้รับมอบหมายจน
เสร็จการ

ข้อ 2 ข้าราชการตำรวจที่มาช่วยราชการตามข้อ 1 คือพนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องทุกข์
หรือคำกล่าวโทษว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 หรือพนักงานสอบสวนผู้รับมอบอำนาจการสอบสวน
ดังกล่าวและพนักงานสอบสวนที่หัวหน้าพนักงานสอบสวนระดับผู้บังคับการขึ้นไปของสถานีตำรวจหรือ
หน่วยงานเร้าตำรวจหรือตำรวจไทยเสนอข้อ ป.ป.ช. ตามข้อ 5

ข้อ 3 ข้อตกลงฉบับนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ป.ป.ช.
และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติลงนามในบันทึกข้อตกลง

หมวดที่ 2

หมวดที่ 2

การประสานงานและการปฏิบัติงาน

ข้อ 4 การร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 จะต้องกระทำในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่เกินสองปี ตามมาตรา 84 โดยให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงแห่งคดีและให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ และเมื่อพนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.แล้ว ชำนาญของพนักงานสอบสวนย่อมสิ้นสุดลง หลังจากนั้นอำนาจในการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือตั้งข้อหาหรือการปฏิบัติหน้าที่มีการปล่อยตัวชั่วคราวย่อมสิ้นสุดลงเช่นเดียวกัน และให้ปล่อยตัวหรือขอให้ศาลปล่อยตัวผู้ถูกกล่าวหาไปในทันที

ในกรณีบุคคลที่ซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกระทำผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะร่วมเป็นตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ให้พนักงานสอบสวนรวมเป็นสำนวนเดียวกันแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.เมื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.แล้ว ชำนาญของพนักงานสอบสวนย่อมสิ้นสุดลง และให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกันวรรคหนึ่ง

ข้อ 5 การส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ตามข้อ 4 ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเป็นผู้ส่ง ส่วนการเสนอชื่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ และแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวนตามมาตรา 4 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนระดับผู้บังคับการขึ้นไปของสถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เป็นผู้เสนอชื่อพนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือผู้รับมอบอำนาจการสอบสวนสังกัดจำนวน 1 คน และพนักงานสอบสวนอื่นที่เหมาะสมอีกไม่เกิน 2 คน เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช.จะเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้อ 6 เมื่อคดีอยู่ระหว่างการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งจะต้องมีการนำตัวผู้เสียหายหรือผู้กล่าวหา พยานบุคคล หรือผู้ถูกกล่าวหามาทำการสอบปากคำ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวนในคดีนี้ เป็นผู้ติดตามและนำตัวบุคคล สังกัดมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบปากคำหรือดำเนินการอื่น ๆ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวนแล้ว ได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นนอกเขตพื้นที่ และไม่เป็นกรณีจะตกที่จะเป็นผู้ติดตามนำตัวบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบปากคำ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนท้องถิ่นที่ส่งเรื่องมาให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินคดีเป็นผู้ดำเนิน

การแทน โดยให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นหน้าที่ราชการตามปกติของหน่วยงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางแนวทางปฏิบัติไว้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ยกหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ หรือได้ร้องขอต่อศาลให้ออกหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานบุคคลแล้ว การส่งหนังสือเรียกหรือหมายเรียกดังกล่าว ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุอันจำเป็นอื่น และเป็นการสมควรจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งหนังสือเรียกหรือหมายเรียกนั้น ให้กับพนักงานสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการ ใดส่วนใดคนนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจแห่งห้องที่ที่ส่งเรื่องให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. คนวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการ ในการส่งหนังสือเรียกหรือหมายเรียก ดังกำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติไว้พอสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน

กรณีพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจตามวรรคสอง พบว่าบุคคลที่มีชื่อระบุในหนังสือเรียกหรือหมายเรียกมีภูมิลำเนาหรือสถานที่พักอาศัยจริงอยู่นอกเขตอำนาจของตน ให้พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจส่งหนังสือเรียก หรือหมายเรียกนั้น ไปยังสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนา หรือสถานที่พักอาศัยอยู่จริงเป็นผู้ดำเนินการส่ง เมื่อได้ดำเนินการจัดส่งแล้วให้รายงานผลการส่งหรือพบไรต่อกรรมาธิการรับหนังสือเรียกหรือหมายเรียกที่มาถึงบุคคลตามวรรคสองภายใน 48 ชั่วโมง และให้ผู้ได้รับมอบหมายการส่งหนังสือเรียกหรือหมายเรียกตามวรรคสองรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน 24 ชั่วโมง

การส่งหนังสือเรียก หรือหมายเรียกตามวรรคสองและวรรคสาม จะต้องส่งให้กับบุคคลที่มีชื่อระบุไว้ในหนังสือเรียกหรือหมายเรียกนั้นเป็นผู้รับ หากบุคคลดังกล่าวไม่อยู่หรือไม่สามารถรับหนังสือเรียกหรือหมายเรียกได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ จะส่งให้กับบุคคลอื่นซึ่งเป็นญาติของบุคคลที่มีชื่อระบุไว้เป็นผู้รับแทนก็ได้ แต่บุคคลดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในบ้านของบุคคลที่มีชื่อระบุไว้ในหนังสือเรียก หรือหมายเรียกนั้น หรือจะส่งให้กับบุคคลใด ๆ ซึ่งทำงานอยู่ในสำนักงานเดียวกันกับบุคคลที่มีชื่อระบุไว้ และมีอายุเกินกว่า 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นผู้รับแทนก็ได้ ในการรับแทนจะต้องแจ้งให้บุคคลที่เป็นผู้รับแทนนำส่งให้กับบุคคลที่มีชื่อระบุไว้ภายในกำหนดเวลา โดยให้บันทึกไว้ในใบตอบรับการรับหนังสือเรียกหรือหมายเรียกด้วย และให้บุคคลผู้รับแทนลงชื่อรับรับไว้ กรณีบุคคลที่มีชื่อระบุไว้หรือญาติหรือบุคคลที่ทำงานอยู่ในสำนักงานเดียวกันกับบุคคลดังกล่าวไม่ยอมรับหนังสือเรียกหรือหมายเรียก ให้ผู้ส่งทำการวางหนังสือเรียกหรือหมายเรียกนั้นไว้ ณ ที่บ้าน หรือสำนักงานของบุคคลผู้นั้น แต่ต้องระบุเหตุขัดข้องไว้ในใบตอบรับหนังสือเรียกหรือหมายเรียก และให้ลงประจำวันไว้เป็นหลักฐาน ที่สถานีตำรวจนั้นด้วย

เมื่อบุคคลผู้ส่งหนังสือเรียกหรือหมายเรียกตามวรรคสอง ได้ดำเนินการส่งให้กับบุคคลที่มีชื่อระบุไว้หรือบุคคลผู้รับแทนแล้ว ให้รายงานผลพร้อมส่งใบตอบรับการรับหนังสือเรียกหรือหมายเรียกให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายใน 24 ชั่วโมง

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า กรณีมีบุคคลวางผิดอาญาและได้ส่งรายงานเอกสาร และควรวางเห็น ไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการคดีกับผู้ถูกละเมิดแล้ว การนำตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานบุคคล ไปส่งให้กับ...

ให้คำปรึกษาการสูงสุด หรือการนำตัวผู้ถูกกล่าวหา หรือพยานบุคคลไปเบิกความเป็นพยานต่อศาล
คณะกรรมการ ป.ป.ช.เห็นว่าการมีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุอันจำเป็นอื่นและเห็นเป็นการสมควร ก็ให้เป็น
อำนาจหน้าที่ของบุคคลตามวรรคหนึ่ง

เมื่อศาลได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหา หรือพยานที่ขัดขืนหมายเรียก การดำเนินการติดตาม
จับกุมบุคคลดังกล่าวให้เป็นอำนาจหน้าที่ของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือเจ้าพนักงานตำรวจความประหวัด
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวดที่ 3

ค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน

ข้อ 7. เมื่อพนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปยัง คณะกรรมการ ป.ป.ช.ตามข้อ 4
แล้ว ให้ผู้มาช่วยราชการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ อนุกรรมการไต่สวนและผู้ที่ได้รับมอบ
หมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 6 มีสิทธิได้รับเงินค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน ดังนี้

(1) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เว้นแต่การเดินทางโดยเครื่องบินจะเบิกได้
เฉพาะในกรณีเร่งด่วน เมื่อได้รับอนุมัติจากประธานอนุกรรมการไต่สวน หรือเลขาธิการคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ก่อน

(2) ค่าตอบแทนอนุกรรมการ (เบี้ยประชุม)

(3) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การยกค่าใช้จ่ายตาม (1) และ (3) ให้ยื่นหลักฐานขอเบิกจ่ายต่อสำนักงาน ป.ป.ช. โดยให้
ผู้บังคับบัญชาของผู้เบิกเป็นผู้รับรองการเบิกก่อน

ข้อ 8. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามข้อ 6 ให้เบิกจากสำนักงาน ป.ป.ช. โดยยื่นหลักฐานขอ
เบิกจ่ายซึ่งผู้บังคับบัญชาของผู้เบิก หรืออนุกรรมการไต่สวนในเรื่องดังกล่าว เป็นผู้รับรองการเบิกต่อ
สำนักงาน ป.ป.ช.

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ทำขึ้นเมื่อวันที่ 25 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2545
ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(ลงชื่อ)

(นายถวิล รงค์ อินทิก)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก

(สันต์ สุรधानนท์)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ที่ ปจ. ๐๐๖๑ / ๑๐๗

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนวิมลรัฐโลก กท.10300

18 ตุลาคม 2545

เรื่อง ปัญหาและข้อขัดข้องจากการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ลงรับ 4.9.45
วันที่ 27 ต.ค. 2545
เวลา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ คช ๐๐๐๔.๕/12๐๓๖ ลงวันที่ 2๙ กันยายน 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอทราบปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องจากการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ในชั้นก่อนที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการตาม มาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ประกอบบันทึกข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช.กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าว โทษเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม นั้น

สำนักงาน ป.ป.ช.ขอเรียนว่าเท่าที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องบ้างในบางเรื่อง ดังนี้

1. ก่อนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการ บางกรณีพนักงานสอบสวนยังมีให้ดำเนินการ ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษให้ผู้ต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรม
2. พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการเบื้องต้นตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าขณะกระทำความผิดนั้นผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ มีชื่อและตำแหน่งใด การกระทำตามที่ถูกลกล่าวหา เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 84 หรือไม่อย่างไร
3. พนักงานสอบสวนมิได้รวบรวมพยานหลักฐาน เช่น สอบปากคำพยานบุคคลที่สำคัญ รวบรวมพยานเอกสาร ตรวจสอบสถานที่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงพอสมควรก่อนว่า มีการกระทำผิดตามที่มา ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

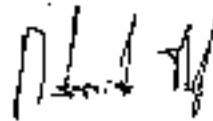
ฯ. ๑.๑๖๖๖๖๖

-2-

4. ขณะที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ผู้ที่ถูกกล่าวหาด้วยมีสถานะเป็นเจ้าของพื้นที่ของรัฐตำแหน่งใด สังกัดใด หรือพ้นจากการเป็นเจ้าของพื้นที่ของรัฐไปแล้วตั้งแต่เมื่อใด หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าของพื้นที่ของรัฐไปแล้วเกินกว่าสองปีนับถึงวันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ ทั้งนี้ตามนัยมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 กรณีดังกล่าวหากจะขอขอยกฟ้องจะต้องดำเนินการ และอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายถวัลย์รงค์ ชินนิก)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ส่วนกลาง

โทร 022820815

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร 0 2206 3466

ที่ 0004.6/ 1338 บ วันที่ 4 พฤษภาคม 2545

เรื่อง การดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการ ป.ป.ช.

รอง ผ.บ.ตร., ผู้ช่วย ผ.บ.ตร., ผ.บ.ช., และ ผ.บ.ก. (หน่วยขึ้นตรง)

ด้วยปรากฏว่ามีบุคคลภายนอกได้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน กองปราบปราม ให้ดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในข้อหา "เป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ" กองปราบปรามได้แต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนมีความเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ถูกกล่าวหา นั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4 จึงส่งสำนวนการสอบสวนให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ต่อมา คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องกล่าวหาดังกล่าว เป็นเรื่องกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งจะส่งดำเนินการตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 299 และมาตรา 300 นอกจากนี้ในการดำเนินคดีอาญากับคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินกลางศาลที่ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2547 หมวด 4 กำหนดไว้ กรณีเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงลงมติให้จำหน่ายเรื่องออกจากทะเบียนสำนวน และได้แจ้งพนักงานสอบสวนทราบต่อไป

ค.ร. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 300 กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา มีสิทธิยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภา เพื่อขอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดจําหน่ายผิดปกติ กระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและเพื่อให้กระเป็นไปตามรัฐธรรมนูญได้มีการตรา พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 17

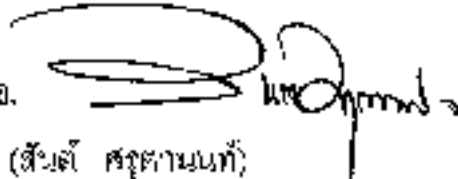
ให้สอดคล้อง ...

ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 300 นอกจากนี้
ยังได้บัญญัติว่าการดำเนินคดีในชั้นศาลให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกด้วย ซึ่งตาม พ.ร.บ.
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542
หมวด 4 ได้กำหนดไว้ว่าเมื่อประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอให้ดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.
ศาลฎีกาต้องดำเนินการสืบพยานผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาพิพากษา แล้วองค์คณะ
ผู้พิพากษาจะแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจ
เกี่ยวกับการดำเนินคดีตามคำร้องขอ กรณีคณะกรรมการไต่สวนไม่มีมติว่าชี้ขาดหาข้อเป็น
คดีอาญานั้นมีมูล คณะกรรมการไต่สวนดังกล่าวส่งรายงานไปยังกฤษฎีกาสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้อง
คดีต่อศาล ถ้าคณะกรรมการไต่สวนเห็นว่าไม่มีมูลคณะกรรมการไต่สวนต้องส่งรายงาน
ไปยังองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อดำเนินการต่อไป ดังนั้น พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 และ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.2542 จึงเป็นกฎหมายพิเศษ
ที่บัญญัติวิธีการดำเนินคดีอาญาต่อกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการเฉพาะและเป็นภาระอันหนัก
มีบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับการร้องทุกข์ หรือการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ดังนั้น เมื่อผู้เสียหายมาร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน
ให้ดำเนินคดีอาญาต่อกรรมการ ป.ป.ช. ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานประจำวันเหตุการณ์
ดังกล่าวให้เป็นหลักฐานตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ 12 รายงาน
ประจำวัน และแนะนำผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษว่าการกล่าวหาและการดำเนินคดี
กรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542 ซึ่งวิธีการและขั้นตอนเป็นพิเศษ
ดังกล่าวข้างต้น

จึงจึงมา ...

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัด ที่อยู่เป็นนิตยทาง
ปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.
(สินธุ์ สุธาณนท์)
ผ.ป.ต.ร.

เลขที่	๑๔
วันที่	๑๔ มี.ค. ๒๕๕๗

ที่ นร ๐๕๐๑/ ๑๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทารือการตั้งเป็นคดีอาญากับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๑.๒/ป ๑๗๙
ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินคดีอาญากับกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งเป็น
คดีอาญากับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และมีความเห็น
ปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ตามระเบียบด้วยแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จางะ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนาจจาร
โทร. ๐ ๒๖๒๖ ๐๒๐๖-๕
ฝ่ายกฎหมาย-การบริหารราชการแผ่นดิน
โทร. ๐ ๒๖๔๐ ๐๗๖๘
โทรสาร ๐ ๒๖๔๐ ๐๗๖๕
www.krisdika.go.th

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่องเสร็จที่ ๓๒๕/๒๕๔๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำเนินคดีอาญากับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๐๔.๖/๑๑๕๔๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ และหนังสือ ที่ ดช ๐๐๐๔.๖/๑๑๕๔๔ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า นายสุรศักดิ์ พรหมเชื้อ กับพวกมีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ พลตรี มนูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา ส่งคำร้องและรายชื่อประชาชน ๖๐,๐๐๐ คน ร้องขอถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๔ คน ออกจากตำแหน่ง ให้ประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาดำเนินการไต่สวนคำร้องขอถอดถอนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นายฉกรรจ์ เทเวศน์นันท์ ได้ยื่นหนังสือทวงคืนคดีห้ามต่อประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกับตรวจหาความถูกต้องของรายชื่อประชาชนผู้ร้องขอถอดถอน แต่ประธานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการไต่สวนละเว้นมิได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของรายชื่อให้ผู้ถูกต้องตามกฎหมายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งนายฉกรรจ์ ได้ตรวจสอบรายชื่อประชาชนผู้ร้องขอถอดถอนดังกล่าวแล้วปรากฏว่าไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนตามกฎหมายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ จึงมีผลว่าคำร้องขอถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่ถูกต้อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการไต่สวนจึงไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะรับคำร้องขอถอดถอนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาและไม่มีอำนาจที่จะไต่สวนมูลความผิด ๔ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยชอบด้วยกฎหมายได้ แต่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและคณะอนุกรรมการไต่สวนก็ยังคงทำการไต่สวนมูลความผิดของ ๔ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอยู่ อันเป็นการกระทำที่น่าจะเข้าข่ายละเมิดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเข้าข่ายการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา หมวดนักวิชาการช่วยชาติ ในฐานะผู้รู้เห็นและผู้มีส่วนได้เสียที่มีความประสงค์ที่จะกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ทำการสืบสวนสอบสวนและดำเนินการตามกฎหมายกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายกฤษณ์รังษี จันทิก อธิบดีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายพินิต อารยะศิริ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการไต่สวน และคณะอนุกรรมการไต่สวน ในข้อหาเป็น

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นว ๕๔๐๑/๐๖๒๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือมาตราอื่นใดที่เกี่ยวข้อง และขอให้ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา ๘๙ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือ มีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากได้กระทำการตามมาตรา ๘๘ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เพื่อจะ ดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในการนี้ หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา ๘๘ ให้คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาต่อไป ซึ่งการดำเนินการตามมาตรา ๘๙ นี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้แจ้ง ให้พนักงานสอบสวนมีปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนทำการรวบรวม พยานหลักฐานในเบื้องต้นเพื่อให้ได้ทราบจริงชัดเจนเสียก่อนว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตาม ที่ได้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษจริง โดยมีพยานเอกสาร พยานบุคคล หรือวัตถุพยานเพียงพอที่จะ นำไปสนับสนุนข้อกล่าวหาถึงกล่าว และจะร้องปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่จะดำเนินคดีได้ด้วย กล่าวคือ ผู้ถูกกล่าวหา จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ หรือได้พ้นจากความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วไม่เกินสองปี โดยพนักงาน สอบสวนมีอำนาจที่จะดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ จากนั้นจึงให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในกำหนดเวลาดังกล่าว .

ส่วนการดำเนินคดีกับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติได้กำหนดแนวทางให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติไว้แล้ว กล่าวคือ เมื่อผู้เสียหาย ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญาต่อกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานประจำวันเหตุการณดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๒ รายงานประจำวัน และแนะนำผู้ร้องทุกข์หรือ ผู้กล่าวโทษว่ากล่าวหาและการดำเนินคดีกับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังกล่าว ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตฯ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งมีวิธีการและขั้นตอนเป็นพิเศษ .

สำหรับการดำเนินคดีกับนายอภัยส่วนรงค์ จันทิก อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายพินิต อารยะศิริ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ ในฐานะประธานคณะกรรมการไต่สวน และคณะอนุกรรมการไต่สวน ในความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ นั้น บุคคลที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความหมายของเจ้าหน้าที่

ของรัฐ อนุกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีตำแหน่งหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแตกต่างกัน โดยเป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กฎหมายได้บัญญัติวิธีการดำเนินคดีไว้แตกต่างกัน ในกรณีเช่นนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ดำเนินการต่อไปจะถูกฟ้องหรือไม่ .

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นว่าปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติ จึงขอหารือมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยว่าจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร จึงจะถูกต้อง เพื่อจะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป .

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวรวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาดังนี้ .

๑. เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในข้อหากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ พนักงานสอบสวนจะดำเนินการอย่างไร

๒. เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในฐานะประธานคณะกรรมการไต่สวน ในข้อหากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ พนักงานสอบสวนจะดำเนินการอย่างไร .

๓. เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรืออนุกรรมการไต่สวนอื่น ในข้อหากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ พนักงานสอบสวนจะดำเนินการอย่างไร .

ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้ .

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า การดำเนินคดีกับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินั้นเป็นไปตามมาตรา ๓๐๐^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และ

^๑ มาตรา ๓๐๐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งโหล องค์ประชุมครบทุกจังหวัดเท่าที่วิเศษของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าที่ทรงยศตติยศักดิ์ตามยศที่อาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ได้ดำรงวุฒิสภาคือ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ .

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งส่งกระทรวงยุติธรรมที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว กระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจนและให้ยื่นต่อประธานวุฒิสภา เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องแล้วให้ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังเลขาธิการแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อพิจารณาคดีอาญา .

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ถูกกล่าวหา จะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นมิได้จนกว่าจะมีคำพิพากษาคงตามฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยกคำร้องดังกล่าว .

มาตรา ๑๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อยื่นคำร้องขอการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ใดจะรายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เพื่อพิจารณาพิพากษา สำหรับการดำเนินคดีในชั้นศาลก็เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น ในกรรทำเนียบคดีจึงกล่าวถึงกรรมาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พนักงานสอบสวน จึงไม่มีอำนาจดำเนินคดีแต่อย่างใด .

ประเด็นที่สอง เห็นว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการไต่สวนนั้นเป็นไปตามมาตรา ๔๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน ประกอบด้วย กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคนหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ และหรือผู้ทรงคุณวุฒิตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด มีหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะรวบรวมข้อเท็จจริงหรือมูลความผิด ดังนั้น กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ได้รับ

^๑ มาตรา ๑๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อยื่นคำร้องขอการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คำร้องขอตกวรรคหนึ่งต้องระบุพฤติการณ์กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว กระทำผิดตามวรรคหนึ่งเป็นอันขาด ให้ชัดเจนและมียื่นต่อประธานวุฒิสภา เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องแล้วให้ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อพิจารณาพิพากษา .

ใบกรณีศึกษา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้อง กรรมการผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นมิได้จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยกคำร้องดังกล่าว .

การดำเนินคดีในชั้นศาลให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง .

^๒ มาตรา ๔๕ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ โดยประกอบด้วย กรรมการหนึ่งคน พนักงานเจ้าหน้าที่ และหรือผู้ทรงคุณวุฒิตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะรวบรวมข้อเท็จจริงหรือมูลความผิด .

การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะและระดับของตำแหน่ง และการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร .

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด .

แต่งตั้งให้เป็นประธานคณะอนุกรรมการไต่สวนจึงยังคงมีสถานะเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับการใช้อำนาจหน้าที่ของอนุกรรมการไต่สวนตามหมวด ๕ การไต่สวนข้อเท็จจริง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ที่สอดคล้องและเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษประธานคณะอนุกรรมการไต่สวนจึงเป็นการตีความคดีกับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งต้องดำเนินการตามมาตรา ๓๐๐^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๑๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว พนักงานสอบสวนจึงไม่มีอำนาจตีความคดีอาญากับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแต่อย่างใด

ประเด็นที่สาม เห็นว่า การดำเนินคดีอาญากับเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และอนุกรรมการไต่สวนอื่นนั้น เนื่องจากมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ได้นิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้ โดยให้หมายถึงข้าราชการ และให้หมายความรวมถึงกรรมการและอนุกรรมการของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมายด้วย ดังนั้น เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรืออนุกรรมการไต่สวนอื่น ในข้อหากระทำผิดฐานผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จึงเป็นกรณีที่มีผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามมาตรา ๘๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ กล่าวคือ พนักงานสอบสวนต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือ

^๑ วรรคสองของวรรคที่ ๑, ข้างต้น

^๒ วรรคสองของวรรคที่ ๒, ข้างต้น

^๓ มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

^๔ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงาน

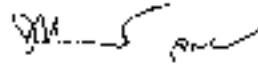
ส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

๖๗๓

๖๗๓

^๕ มาตรา ๘๔ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามกฎหมาย ๖๖ ถ้าแจ้งมาจากได้กระทำการตามมาตรา ๘๔ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เพื่อจะดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีที่หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา ๘๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาต่อไป

กล่าวโทษ เพื่อให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดหรือฟ้องคดีต่อศาล เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป แต่หากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องที่ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษนั้นมิใช่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งเรื่องกลับไปให้พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   สำนักงานตำรวจแห่งชาติ   โทร. 0 2205 3466

ที่ 0004.6/ 6033   วันที่ 24 เมษายน 2546

เรื่อง   กำชับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามปฏิวัติสาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542

ผบ.ภ.,น.,ภ.1 ส.,ส.ต.ม. และ จต.

ตามหนังสือ ตร.ที่ 0004.1/1584 ลง 10 เมษายน 2545 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับ ตร. ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว นั้น

สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือที่ ปจ. 0001/107 ลง 18 ตุลาคม 2545 แจ้งปัญหาและข้อขัดข้องจากการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบกับหน่วยงานปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เสนอสภาพปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องในการปฏิบัติและแนวทางแก้ไขมา เพื่อทราบและหาแนวทางแก้ไข เช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 จึงกำชับให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวังปฏิบัติตามดังนี้

1. ให้ถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับ ตร. โดยเคร่งครัด
2. ในกรณีที่มีผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินการคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีโทษบุคคลตามมาตรา 66 อันเนื่องมาจากการกระทำการตามมาตรา 88 ตามบทบัญญัติในมาตรา 69 แห่ง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษผู้ถูกร้องตาม ป.วิ. อาญา โดยบันทึกคำให้การของผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษไว้แล้วบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษไว้ในสมุดรายนามประจำวัน

ประจำวัน

ประจำวันเกี่ยวกับคดี ไม่ต้องบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษในสมุด
สารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป (ไม่ต้องรับเลขคดี)

เมื่อได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ต่อมาปรากฏว่า
คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตาม มาตรา 86 หรือ
ในขณะนั้นผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกิน 2 ปี และส่งเรื่องคืนมาให้
พนักงานสอบสวนดำเนินคดี จึงบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษลงในสมุด
สารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป (รับเลขคดี) แล้วรับส่งเอกสารต่อไปโดยมิชักช้า

3. ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเบื้องต้นตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้
ได้ข้อเท็จจริงก่อนนำคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ มีชื่อ
และตำแหน่งใด การกระทำเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กระทำความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามที่
กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. 2542 มาตรา 84 หรือไม้อ่างไร หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วเกินกว่าสองปีนับถึงวันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ กรณีดังกล่าวพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการ
ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

4. ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน เช่น สอบปากคำพยาน
บุคคลที่สำคัญ รวบรวมพยานเอกสาร ตรวจสอบสถานที่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงพอสมควร
ก่อนจะมีการกระทำผิดตามที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

เมื่อพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการ ตาม 1-4 แล้ว ให้ส่งเรื่องไปยัง
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำหรับสภาพ
ปัญหาที่หน่วยต่าง ๆ เสนอมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นั้น ได้จัดทำตารางแนวทาง
ปฏิบัติตามเอกสารที่แนบ

จึงแจ้งมา ...

จึงสั่งมาเพื่อทราบ และกำชับให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชา
ที่เกี่ยวข้องเร่งรัด กวดขัน ระเบียบปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ร.อ.

(สุชาติ / ศิริ)

รอง พล.ร.อ. ปภ.รบ.ตร.

แนวทางการปฏิบัติตน พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2552

และชื่อตกลงระหว่าง ป.ป.ช. กับ ตร.

ลำดับ	สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและข้อเสนอ	แนวทางการปฏิบัติ
1.	กรณีผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดกรรรมที่เข้ามามีผลกฎหมายช่วยบช. เช่น บิดขี้ตุ้มเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและรับยอมแลกสารจะสั่งร้องไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ให้หรือมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร	กรณีดังกล่าวจะสั่งตั้งเรื่องให้ ป.ป.ช. ดำเนินคดีต่อไป
2.	เมื่อ พงส. รับเรื่องร้องทุกข์จัดส่งให้ ป.ป.ร. แล้วการดำเนินการเป็นไป โดยล่าช้า ล้มเหลว ร. ป.ป.ช. สั่งเรื่องกลับไปให้ พงส. ดำเนินการทำให้เกิดปัญหาในการติดตามพยานบุคคล พยานบุคคลแจ้งเหตุการณ์ไม่ได้ชัดเจน เอกสารสำคัญทางหลักฐานเคลื่อนย้ายไม่ได้	จะตั้งรวบรวมพยานหลักฐานและส่งอัยการดำเนินคดีเป็นไปตามที่ร้องขอจนกว่ารูปคดีให้ครบ
3.	จากเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหา ว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตาม พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 88 คณะกรรมาธิการวินิจฉัยชี้ขาดช่วยในการสืบคดีจนถึงต้องแยกคำนวณการสอบสวนอีกต่างหากบ้างเท่าที่หาหลักฐานไม่ได้	ไม่ต้องแยกคำนวณการสอบสวน
4.	เมื่อตั้งสำนวนไปตั้ง ป.ป.ช. แล้วอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวนเสร็จสิ้นตั้งฟ้อง พงส. เรียกค่าตอบแทนฯ ได้หรือไม่อย่างไร	เรียกค่าตอบแทนฯ ไม่ได้

ลำดับ	ผลการปฏิบัติงานและข้อเสนอ	แผนงานปฏิบัติ
5.	<p>ระบบที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการหรือเจ้าพนักงานของรัฐพบว่าต้นสังกัดของสำนักงานที่รัฐพล่ามกันไม่ได้ดำเนินการวินิจฉัย หรือฟ้องปกครองแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเหล่านั้นแต่อย่างใดซึ่งเป็นเรื่องที่ประหลาดใจประชาชนที่ใช้กลอุบายฟ้องว่าไม่มีการดำเนินคดีและไม่มีความคิดเห็นอย่างใด</p>	<p>ใช้พนักงานสอบสวนที่แจ้งข่าวความเสียหายให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินคดี</p>
6.	<p>เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดตามพหุจริตต่อหยิ่งเห่า แล้วหันมาลวงเรื่องให้ ป.ป.ช. พิจารณาคดีให้ ป.ป.ช. เร็วก็ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษมาใช้ในการลบล ป.ป.ช.เอง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายเนื่องจาก ป.ป.ช.เป็นหน่วยงานอิสระ</p>	<p>กรณีนี้จะต้องปฏิบัติตามข้อตกสงระหว่าง ป.ป.ช. กับ ตร.</p>
7.	<p>ก็ว่าก็กล่าวจนครบเวลาในการฟ้องให้ ป.ป.ช. ภายใน 30 วัน นับแต่วันรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ นั้น ในบางเรื่องจะตั้งงบประมาณหน่วยงานอื่นในการศาลากลางหรือศาลชั้นต้นต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาคำนั้นเป็นการ แต่หน่วยงานที่เก็บรักษาเอกสารหลักฐานนั้นส่งมาให้ล่าช้าและล่วงเลยกำหนด 30 วัน ซึ่งคงทำให้ได้คดีปัญหาในทางปฏิบัติกับพนักงานสอบสวนว่าไม่ปฏิบัติตามให้ยื่นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เห็นควรกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติทำให้มีความยืดหยุ่นหรือสอดคล้องกับเรื่องที่เกิดขึ้น</p>	<p>ให้จัดตั้งทีมงานไป ป.ป.ช. ก่อนภายใน 30 วัน ส่วนเอกสารตั้งเพิ่มเติมในภายหลังได้</p>

ลำดับ	สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและข้อเสนอ	แนวทางปฏิบัติ
๘.	<p>กรณีที่มีพนักงานสอบสวนรับทำเรื่องทุกข์ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา 5 - 6 เดือน ได้ส่งเรื่องกลับคืนมาสอบสวน เมื่อส่งจากคดีไปอยู่เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาหรือ ผู้กระทำความผิด ไม่ใช่เจ้าหน้าที่จากกรณีคนนี้จะทำให้สำนักงานเจ้าพนักงานสอบสวนเห็นเสร็จสิ้นตามกำหนดระยะเวลาการสอบสวนตามคำสั่ง ตร. ที่ 960/2537 ลง 10 ต.ค. 2537</p>	<p>ก่อนส่งจำนวนไป ป.ป.ช. จะต้องตรวจสอบก่อนว่าคดีอยู่ในอำนาจของ ป.ป.ช. หรือในทางปฏิบัติ กรณีที่ ป.ป.ช. ส่งกลับมาให้ พงศ. ดำเนินการในภายหลัง ก็สามารถแจ้งถึงเบาะแสได้ว่าได้</p>
๙.	<p>เมื่อรับทำเรื่องทุกข์และส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว พนักงานสอบสวนจะต้องชดเชยคดีจากศาลอาญหรือไม่</p>	<p>เมื่อรับทำเรื่องทุกข์หรือคดีแล้ว โทษนี้แล้ว ให้บันทึกไว้ที่คดีดังกล่าวหรือทำเอกสาร โทษไว้ที่ระงับคดีประจำวันรายงานคดี โดยไม่ต้องทำบันทึกการรับทำเรื่องทุกข์หรือคดีว่า โทษไว้ที่ในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป (ไม่ต้องรับลงคดี) กรณีแจ้งบันทึกการรับทำเรื่องทุกข์</p>

ลำดับ	สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและข้อเสนอ	แนวทางปฏิบัติ
		<p>หรือกล่าวโดยในสมัยสงครามการดำเนินงานคดีทั่วไป (รับเสด็จที่วังแล้ว) ซึ่งบันทึกไว้ในสมุดสารงานการดำเนินงานคดีอาญาทั่วไปของพรรคที่ 11. คัดส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหนังสือที่ทั่วไป วันเดือนปีใดแล้วรายงานตามลำดับชั้นจนถึง นาย. หรือ ก. มั่งคั่งดำรง เพื่อขอถอนหมายขอขมาคดีและตั้งสำเนาไปยังศูนย์ข้อสมทศเพื่อได้รับข้อยุติให้ถูกต้องโดยมีที่กล่าว เช่นว่า เกี่ยวกับกรณีการโอนการต่อประชาชนมาเกี่ยวข้องกับคดี ลักษณะ 12 บทที่ 3 ข้อ 12 โดยอนุโลม</p>

ลำดับ	สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและข้อเสนอ	แนวทางการปฏิบัติ
10.	กรณีที่มีพนักงานสอบสวนรับคำสั่งฟ้องฯ ราวรวมมพช.เป็นหลักฐานเบื้องต้นกับ แต่ยังไม่รู้ความจริงว่ามีอาชกรกระทำผิดตามที่ร้องทุกข์หรือไม่ หรือยังไม่แน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้เข้าพยานของรัฐหรือไม่ หรือยื่นพยานหลักฐานที่พยานของรัฐแล้วไม่เกิน 2 ปี และระยะเวลาที่จะตั้งข้อหาฟ้องคดีตามกฎหมาย 30 วัน ที่จะตั้งสำนวนไว้ ๒ ปี.๗. พิจารณา พนักงานทนายความจะตั้งข้อหาฟ้องคดีอย่างไร อาชกรอาชกรจะไปฟ้องหรือไม่ระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนมีน้อย บางคดีถือว่าจะมีมูลเหตุจูงใจประพฤตินั้นชอบคือรอเอกสารจำนวนมาก เพื่อประโยชน์ควรยึดผู้ประมุขศาลาให้เกินกว่า 30 วัน ๒ ปี	กรณีดังกล่าว มาตรา 89 แห่ง มพช. ๒๕๖๓ เงินจะชดเชยเงินไม่ได้ หากส่งสำนวนคำสั่งให้พยานของรัฐไว้ ๒ ปี.๗. ทนายถึงทนายแห่งศาลแล้วผู้ช่วย
11.	ในการปฏิบัติคดีจริง ๆ นั้น ทราบว่า เมื่อพนักงานสอบสวนร้องทุกข์ให้คดีต่าง ๆ ในหมวดนี้ ข้าพเจ้าขอเสนอรวบรวมพยานหลักฐานและต่อมาให้ทำการจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาภายหลัง ทราบว่าอำนาจศาลกล่าวถึงนั้นถูกตั้งเมื่อได้ตั้งเรื่องไว้ ๒ ปี.๗. เช่นนี้ กรณีการจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาแล้วนั้น จะถือว่าเป็นการขอพบหรือไม่	ระยะเวลา 30 วัน เป็นอำนาจของ พงศ. ตั้งฎีกาตัดสิน ๒. ๒ อาชกรระยะเวลาศาลตั้งกล่าวถึงนั้นผู้ตกลงอำนาจการพิจารณาคดีขึ้นผู้ตกลงเริ่มต้น พงศ. ต่อมาไม่มีอำนาจควบคุมและควบคุมต่อไป การใดๆ ที่ตั้งทำมาก่อนนั้นว่านับตั้งว่าชอบด้วยกฎหมายตามรับทราบควบคุมและคำสั่งจับกุมจะตั้งฎีกาตาม รธน.

พ.ศ. 2540 หน้า

ลำดับ	ขอปัญหาในการปฏิบัติงานและข้อเสนอ	แนวทางการปฏิบัติ
12.	<p>ตัวชี้วัดบรรทัดฐานเกี่ยวกับทรัพย์สินและกำหนดยุทธศาสตร์การผลิต หรือตั้งโรงโหลยที่ชุมชน การตั้งโรงโหลย ป.ป.ช. คำนิยามตนเอง หรือให้พนักงานสอบสวนดำเนินการไประบบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาเป็นกรณีไป</p>	<p>ม.84,88 กำหนดไว้ชัดเจนอยู่แล้วว่าคดีประมวลได้บ้างที่จะต้องส่งไปยัง ป.ป.ช.</p>
13.	<p>การกระทำที่เข้าข่ายความผิดกึ่งคดีต้องส่งเรื่องให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น บางครั้งหากต่อการวินิจฉัยพยานมีอยู่บ้างเป็นขบวนการผลิตที่ส่งเรื่องให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนิยามการแล้ว ต่อมาเมื่อมีการพิจารณาแล้วไม่เข้าข่าย จะต้องมีคำสั่งเรื่องกลับมาตั้งพนักงานสอบสวน ตามเดิม ซึ่งทำให้เสียเวลาและอาจทำให้เกิดความเสียหาย</p>	<p>ผู้ปฏิบัติจะต้องส่งมาถือเท็จจริง และสูงส่งคดีมารับเทียบ และกฎหมายแล้วคำนิยามจะเข้าไป</p>
14.	<p>ขอแนะเกี่ยวกับคดี ส่วนมากอยู่ในเขตชายแดนของพื้นที่จังหวัดสงขลา ป.ป.ช. ที่เข้าร่วมสอบสวนคดีทางจากที่ทางรัฐฯ มาถึง สภ.ฯ บางพื้นที่ขอให้พนักงานสอบสวนต้นทางไป</p>	<p>เมื่อส่งจาก ป.ป.ช. มีบุคลากรน้อย ให้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลงก่อน</p>

ลำดับ	สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานและข้อเสนอ	แนวทางการปฏิบัติ
	<p>รายงานผลการดำเนินงานโครงการส่งพร่องใบตอบรับการรับหนังสือร้องเรียนมายัง อบต.ต่งท่าเรือ ให้พนักงานสอบสวนซึ่งได้รับภาระแต่งตั้งไปคณะกรรมการการได้ควบคุมเป็นผู้รายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลา 24 ชั่วโมง เพื่อดำเนินการส่งหนังสือหรือหมายเรียกมาให้สืบสวน ส่วนเป็นรางวัลกลางระดับ ถึงพนักงานสอบสวนที่ได้รับรางวัลการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการได้ควบคุมทั้งต้น</p> <p>18. ปัญหา อุดหนุนรถ มอเตอร์ไซด์กับรถจักรยานยนต์ตามพื้นที่วงระยะเวลาดังกล่าว เรือยนต์ยืมแล้วปรากฏว่าพยายามหลีกเลี่ยง จะให้ดำเนินการอย่างไร การไปช่วยราชการของพนักงานสอบสวนก็ควรศึกษาให้ลึกซึ้งพอสมควร</p> <p>19. วรรรชาติ ป.ป.ช. เมื่อรับผลคดีแล้ว ส่งเรื่องไป ป.ป.ช. ทำให้ พงศ. ไปมีอำนาจการลงโทษจนทำให้มีผลคดีบ้างและมีอยู่คือยังหาว่ามีประกันตัว ทำให้การประกันตัวสิ้นสุดในที่สุดลงทันที แม้ยังปล่อยตัวไปต่อมมาปรากฏว่าคดีไม่อยู่ในอำนาจของ ป.ป.ช. และส่งเรื่องกลับมาให้ พงศ. ดำเนินการต่อไปทำให้เรื่องยุ่งยากและล่าช้า</p>	<p>ดำเนินการตามมติตามฐานใน ม.84.88 มาตราดังกล่าวให้ ป.ป.ช. พิจารณายืมจะปรากฏว่าพยายามหลีกเลี่ยงอันอันก็ควร</p> <p>ภกชาติให้ระบุในบัญชีว่าส่ง ป.ป.ช. คำขอตัวอัยการให้ ป.ป.ช. จัดงาน โดยไม่ต้องขอหมายเลข และหาก ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับมา ให้ใช้เลขคดีเดิม</p>

ลำดับ	สภาพปัญหาในภาวะปฏิบัติงานกะต่อเนื่อง	แนวทางปฏิบัติ
20.	พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้รับทราบร่วมคดีจากคดีซึ่งลักษณะผู้ที่ถูกกล่าวโทษในการสอบสวนปากคำเพื่อเป็นพยานและการส่งหลักฐานเอกสาร ประกอบการสอบสวนส่งมาเข้าสมควรรจะได้รับการแก้ไข	ใช้วิธีการประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวน
21.	กรณีเมื่อพนักงานสอบสวน ได้รับสำรับขงเหตุไว้สำเนาการตามกฎหมายแล้ว ผู้สำราษการถึงชีวิต ในฐานะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนติดต่อตกลง ได้นำสำนวนการสอบสวนไปดำเนินการสืบสวนสอบสวนและเมื่อถึงครบกำหนด 30 วัน ไม่ตั้งสำนวนการสอบสวนไปให้ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย จึงเป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติของพนักงานสอบสวน	ตามข้อตกลง ข้อ ๖ ละดับสถานีตำรวจ ให้หัวหน้าสถานีเป็นผู้ตั้งใบได้ให้อำนาจผู้สำราษการถึงชีวิต

File 1-5552-1 07/11/13 2.00.16.13.13.13.13

๕๕

๕๕

ที่ ปช 0001 / 107

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนพิษณุโลก กท 10360

19 ตุลาคม 2545

เรื่อง ปัญหาและข้อขัดข้องจากการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
คดี
วันที่ 2-2-10-10-2545
เวลา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ศช 0004.6/2036 ลงวันที่ 25 กันยายน 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอทราบปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องจากการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ในขั้นต้นก่อนที่จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการตาม มาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ประกอบด้วย, ที่กข้อคัดงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช.กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรณีที่ผู้เสียหาย ได้ร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม นั้น

สำนักงาน ป.ป.ช.ขอเรียนว่าเท่าที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องบ้างในบางเรื่อง ดังนี้

1. ก่อนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการ บ.การณพนักงานสอบสวนยังมีได้ดำเนินการให้มีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษให้ถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา ก่อน
2. พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการเบื้องต้นตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงก่อนว่า จะกระทำความผิดนั้นผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐหรือไม่ มีชื่อและตำแหน่งใด การกระทำตามที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 84 หรือไม่อย่างไร

3. พนักงานสอบสวนมิได้รวบรวมพยานหลักฐาน เช่น สอบปากคำพยานบุคคลที่สำคัญ รวบรวมพยานเอกสาร ตรวจสอบสถานที่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงพอสมควรก่อนว่า มีการกระทำความผิดตามที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

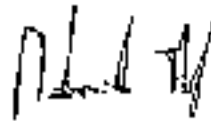
/4. ขอ.ะที่มิ ..

-2-

๔ ขณะที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ผู้ที่ถูกกล่าวหาทั้งมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใด สังกัดใด หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วตั้งแต่เมื่อใด หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วเกินกว่าสองปีนับถึงวันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ ทั้งนี้ความน้อยมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 กรณีดังกล่าวหมักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายก้านรงค์ สิ้นทิวา)

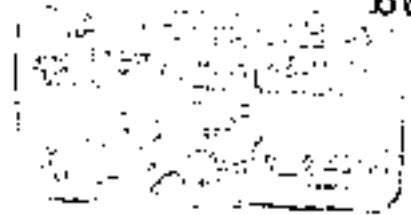
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ส่วนกลาง ๕๐

โทร 022820215

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี ตร.

โทร. 0-2205-3466

ที่ 0004.6/ 255^๑

วันที่ ๓ มิถุนายน 2546

เรื่อง ระเบียบ ตร. ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2546

เรียน รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร.

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.แห่งละชั้นตลง สอ. ตร.

ด้วย ตร. ได้กำหนดระเบียบ ตร. ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2546 ไว้ใน
ระเบียบบริหารการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 18 กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ
บทที่ 24 และได้ประกาศลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2546 แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด
ทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว รวม /
แผ่น

พล.ต.ต.

(วัฒนา สักการัตนะ)

ผบก.ต.ต.

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วย
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ.ศ.2546

ตามคำสั่ง กรมตำรวจ ที่ 9/2498 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2498 ให้ใช้
 ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ที่ 1/2498 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2498 เรื่อง ระเบียบ
 การตำรวจเกี่ยวกับคดีให้เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว นั้น

เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 มาตรา 89 บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีผู้เสียหายได้ร้องทุกข์
 หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีโทษบุคคล
 ตามมาตรา 66 อันเนื่องมาจากได้กระทำการตาม มาตรา 68 ให้พนักงานสอบสวน
 ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือ
 กล่าวโทษ เพื่อจะดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีที่หากคณะกรรมการ
 ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีใดตาม มาตรา 68 ให้คณะกรรมการ
 ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมาย
 วิธีพิจารณาความอาญาต่อไป" โดยกฎหมายดังกล่าวยังมีได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการ
 ดำเนินการของพนักงานสอบสวนไว้ จึงสมควรวางหลักเกณฑ์การปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้
 เพื่อให้พนักงานสอบสวนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย
 ดังกล่าวข้างต้น

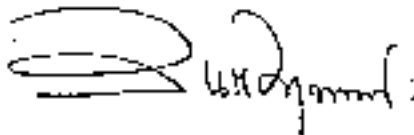
ฉะนั้น ย้ายอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย
 ที่ 4/2498 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2498 ประกอบกับ มาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกาโอน
 กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2544
 ที่ให้อำนาจผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ยกเลิก แล้ว จึงมีมติประชุมระเบียบการ
 ตำรวจ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับคดีและในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดี จึงวางระเบียบให้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เพิ่ม ...

ข้อ 1 ให้เพิ่มความที่แนบท้ายระเบียบนี้เป็น บทที่ 24 ลักษณะ ๑ แห่ง
ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. 2546

พลตำรวจเอก
(สันต์ สุตานนท์)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

พันตำรวจเอก
(วิชัย ปิยะวงศ์วัฒน)
รองผู้บังคับการ กองวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้บังคับการ กองวิชาการ

ลักษณะ 18

กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ

1. ทที่ 24

แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อคัดความผิดตามกฎหมาย

ว่าด้วยอาชญากรรมป้องกันและปราบปรามการทุจริต

.....

เพื่อให้การปฏิบัติของเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานสอบสวน
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงวางระเบียบแนวทางการ
ปฏิบัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยแนวทาง
การปฏิบัติในการดำเนินการคัดความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. 2516"

ข้อ 2. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว
ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 3. ในระเบียบนี้

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือ
บุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภา
ท้องถิ่น ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ
ปกครองท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อำนวยการ ลูกจ้างของส่วน
ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล "ซึ่งให้อำนาจ
หรือได้มอบให้ให้อำนาจทางการปกครองของรัฐ ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง
ตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบอบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่น
ของรัฐ

"ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" หมายความว่า

- (1) นายกรัฐมนตรี
- (2) รัฐมนตรี
- (3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(4) สมาชิกวุฒิสภา

(5) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (1) และ (2) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(6) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(7) ผู้บริหารราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(8) ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลนคร

(9) ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มิอาจได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

'ผู้เสียหาย' หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำละเมิดผิดคดี การกระทำมีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

'ผู้ถูกกล่าวหา' หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอนจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินทางวินัย ตามวิบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยกาป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 และให้หมายความรวมถึงสื่งการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำดังกล่าวด้วย

'ทุจริตต่อหน้าที่' หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือได้ตำแหน่งในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

"เจ้ารองผิดปกติ" หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นในมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

ข้อ 4. ในกรณีที่มีผู้เสียหายร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีในนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

4.1 สอบสวนปากคำผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษแล้วบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษในสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี โดยไม่ต้องบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษในสมุดสารท.ผลการดำเนินคดีอาญาทั่วไป

4.2 ดำเนินการสอบสวนพยานบุคคลที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี และรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบคดี

4.3 ตรวจสอบว่าผู้ถูกกล่าวหา มีชื่อ สกุล เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีตำแหน่งหน้าที่ราชการสังกัดใด พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วตั้งแต่เมื่อใด

4.4 ให้พิจารณา คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษนั้น ได้กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ในฐานความผิดใด

4.5 เมื่อดำเนินการตาม 4.1 - 4.4 แล้วให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

หากพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วปรากฏว่า ไม่เป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ หรือไม่มีอาการกระทำความผิดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 13 ภาคที่ 3 เรื่องคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ โดยเคร่งครัด ด้วยการส่งรายงานประจำวันชี้แจงหลักกฎหมายไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้ผู้แจ้งความทราบ

ในกรณีที่ได้ถูกกล่าวหาเป็นนายกรัฐมนตรี้ รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการพลเรือนอื่น ให้พนักงานสอบสวนที่โจทก์
ผู้เสียหายกล่าวหาว่า ตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยกา
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้ผู้เสียหายไปยื่นคำร้องเป็น
หนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยตรง และให้พนักงานสอบสวนมีหน้าที่การ
ดำเนินการดังกล่าวในรายงานประจำวันให้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ 5. ในระหว่างที่พนักงานสอบสวนยังมิได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ดำเนินการ หากผู้ถูกกล่าวหาเรียกหาพนักงานสอบสวนเองหรือผู้ที่มาปรากฏตัว
ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ถูกกล่าวหา ให้พนักงานสอบสวนทำการตรวจสอบให้ได้
ความแน่ชัดว่าผู้ยื่นเป็นผู้ถูกกล่าวหา แล้วดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาชญา มาตรา 134 โดยให้ถามชื่อตัว นามสกุล ชาติบังคับ มีดามารดา อายุ
อาชีพ ที่อยู่ ภูมิลำเนา และแจ้งข้อหาให้ทราบ และต้องบอกให้ทราบก่อนว่า ถ้อยคำที่
กล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันเขาในการพิจารณาได้ เมื่อเสร็จใจให้ทราบโดย
ชัดแจ้งแล้วให้การรับ ถ้าไม่เต็มใจให้ทราบเสียก็ให้รับในทันที เมื่อพนักงานสอบสวนส่งเรื่อง
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้าราชการของพนักงานสอบสวนพร้อมสิ้นสุดลง ดังนั้น ข้าราชการ
ในการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือสัญญาประกันกรณีที่มีกา ปลดปล่อยตัวชั่วคราวย่อม
สิ้นสุดลงเช่นเดียวกันและให้ปล่อยตัวหรือขยให้ศาลปล่อยตัวผู้ถูกกล่าวหาไปในทันที

ในกรณีบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ร่วมกระทำความผิดกับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐตามความผิดดังกล่าวข้างต้น ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบเสาะ
เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐระทำคามผิด โดยรวมเป็นจำนวนเดียวกันเพื่อส่งเรื่องให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไป

ข้อ 6. เนื่องจากความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 จึงให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่ง
ท้องที่ และพนักงานสอบสวนปฏิบัติความระเบียนการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 18

บทที่ 21 เรื่องแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน โดยกระทรวงมหาดไทย

ข้อ 7. เมื่อได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ต่อมาปรากฏว่า
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องคืนมาให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ จึงบันทึกการ
รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษลงในสมุดรบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไปแล้วรับสอบสวน
ต่อไปโดยมีข้อชี้แจง

(ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนิน
คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2546
ลงวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2546)

บันทึกข้อความ

74

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โทร. 0 2253 2397

ที่ ศธ.0006.วส 3329 วันที่ 28 มิ.ย. 2547

เรื่อง คำสั่งคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติของ พ.ช.

นางสาวกนกนภะ ไชยวงศ์ อ.ค. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยคณะกรรมการ มีหนังสือที่ 0009.374 ลง 25 มิ.ย. 47 แจ้งมติ อ.ก.ต.ร.ก.ร.น. พ.ช. ได้รับแจ้งความ
แล้วไปยื่นคำร้องอุทธรณ์ ต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเป็นเอกฉันท์ทุกรายว่าเป็นกรณีผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
ให้ยกเลิกรับ พ.ช. ในสังกัดครบถ้วน ทั้งนี้ได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว
รวม / หน้า

น.บ.บ.

(คุณภาพ ผู้ช่วยฯ)

รอง ผอ.รท.รท.รท.รท

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สจ.ก.๑๕.

โทร.๐-๒๒๖๕-๓๘๖๘

ที่ ๐๐๐๓.๓/ ๗๕

วันที่ ๒๙ ส.ค. ๒๕๔๗

เรื่อง การดำเนินกรทางวินัย ร.๓.๑.๓๓๓ เลขมณบอม

เรียน ผบ.๓๓. (ผ่าน ผา๓๓ ร.๓.)

ด้วย

ส่งสำนวนการสอบสวน

ทางวินัย

กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

ร้ายแรง โดยเป็น พงส.รับแจ้งคดีอุบัติเหตุแล้วไม่ดำเนินการใด ๆ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและถูกดำเนินคดีอาญา ข้อหาเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตให้ ก.๓๓. เพื่อพิจารณา

อ.ก.๓๓.วินัย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อ ๑๒ ม.ค.๔๗ เห็นว่า กรณีที่ พงส.ได้รับแจ้งความแล้วไม่รับคำร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ต้องหา คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีมติเป็นเอกฉันท์ทุกเรื่องว่าเป็ความผิดฐานทุจริตหน้าที่ราชการ จึงมีมติให้แจ้ง ดร.ทราบเพื่อกำชับ พงส.ให้ทราบทั่วกัน

จึงขอส่งสำเนารายงานการประชุมครั้งดังกล่าวมายัง ดร. รวมจำนวน ๕ แผ่น เพื่อดำเนินการตามมติต่อไป

พล.ต.ต.

(อัครวิมล จงรงค์พันธ์)

ผู้ช่วย ลข.ก.๓๓. (๒) ปฏิบัติหน้าที่แทน ลข.ก.๓๓.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม ธนาคาร และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในลักษณะที่พึงปรารถนาจึงเข้าร่วมราชการ หน่วยงาน และบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติตามเป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเห็นแก่พระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย น.ส.กรกฎมนตรี จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔"

รวมกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

"เลขานุการ" มาจากความว่า เลข. เลขการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ป.ง.)

ข้อ ๓ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้ มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติตามวรรคนี้ หรือเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือจับกุมดำเนินคดีในความผิดฐานทำให้พนักงานสอบสวนต่างห้องหรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนในความผิดดังกล่าว ดำเนินการสืบสวนสอบสวนว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วยหรือไม่ หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินฐานใดฐานหนึ่งดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนในความผิดฐานนั้น ด้วย แล้วให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานนั้นเริ่มรายงานสำนักงานตามแบบที่ระเบียบนี้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ใดหรือหน่วยงานใด ได้ทำการสืบสวนสอบสวนในความผิดฐานฟอกเงินฐานใดฐานหนึ่งอยู่แล้วก็ให้ถือปฏิบัติตามวรรคนี้ โดยอนุโลม

นอกจากการรายงานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว เมื่อมีเหตุและสมควรจำเป็นในกรณีปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานกลางขอให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนแจ้งหรือรายงานข้อเท็จจริงเพิ่มเติมมาในกำหนดเวลาที่กำหนดก็ได้

ลักษณะคดีคือคือรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ทำขึ้นตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้

ข้อ ๕ ในกรณีที่ความผิดฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินที่สำนักงานได้รับรายงานตามข้อ ๔ หากเลขานุการเห็นสมควรอาจขอความร่วมมือพนักงานสอบสวนด้วยตนเองหรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งเลขานุการมอบหมายเข้าร่วมฟังการสอบสวนด้วยก็ได้

รวมกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ข้อ ๘ เมื่อคณะกรรมการธุรกรรมหรือเลขาธิการได้รับคำสั่งตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนในคดี ความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินยื่นส่งสำเนาสำนวนการสอบสวน สำนักงานโดยเร็ว

ข้อ ๙ เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายอาจแจ้งให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนในคดี ความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินก็ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายอาจขอเข้า ไปสอบถามหรือตรวจสอบยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดี หรือเข้าไปชักชวนผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังในสถานที่ยอมรับหรือเรือนจำ โดยแจ้งให้หัวหน้าสถานที่ยื่นทราบก่อน

ข้อ ๑๐ เพื่อระงับโทษในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับแจ้งจากเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายให้ร่วมเข้าไปในคดี สถานะใด หรืออำนวยความสะดวก ใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการชุกช่อหรือเจ็บรึกษาทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน หรือเกี่ยวกับการดำเนินอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน เมื่อตรวจค้น ติดตาม ตรวจสอบ หรือยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานใด ให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งความร่วมมือส่งเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรเข้าร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หรือเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย มีความจำเป็นหรือเรื่องด่วนจะดำเนินการ ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วรีบแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ส่วนการแจ้งระงับเป็นหนังสือด้วยวาจาก็ได้ ตาม พหุศัการณและตามจำเป็น โดยให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีบันทึกเหตุผลไว้เป็นหลักฐาน

รวมกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ หรือต้องควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินคดี เตขาธิการหรือเจ้าราชการของสำนักงานซึ่งเจ้าพิจารณายหมายเป็นหนังสือจากขอประกันตัวผู้ต้องหาดังกล่าวโดยไม่มีคดีของมีหลักทรัพย์เป็นประกันก็ได้

การประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานอัยการหรือชั้นศาล ให้ดำเนิน การตามวรรคสองโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานคดีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในคดีความผิดฐานที่สำนักงานชดเชย หรือความผิดฐานพอกเงิน หรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งยึดขาดไม่ฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งถึงที่สุดไม่รับคำร้องของพนักงานอัยการหรือของให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทั้งหมดหรือบางส่วนตกเป็นของแผ่นดิน หรือให้คืนทรัพย์สิน ให้พนักงานอัยการแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องพร้อมเหตุผลหรือคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลพร้อมข้อเสนอมณะตามระเบียบของสำนักงาน อัยการสูงสุดให้สำนักงานทราฟ เพื่อนำเสนอมณะกรมการบัญชีและปราบปรามการฟอกเงินต่อไป

ในบทปรับปรุงการดำเนินงานคดีให้มีประสิทธิภาพตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเนจิงการสอบสวนและผลการวิเคราะห์การรับ ปรับปรุงคดีตลอดกระบวนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้เห็นผลทันทีให้สำนักงานอัยการสูงสุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ คำนึงคดีความผิดฐานพอกเงินและความผิดฐานพอกเงินทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

ข้อ ๑๕ ในารดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดความผิด มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ คณะอนุกรรมการประสานงานที่คณะกรรมการแต่งตั้ง มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการหรือแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีข้อกำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือเพื่อประโยชน์ในการ คำนึงการตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและปราบปรามการฟอกเงิน ให้มีประสิทธิภาพทั้ง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสำนักงานแห่งชาติ โทร 0-2205-3466

ที่ ๐๐๐4.๖/ 4815 วันที่ ๑๒ มิถุนายน 2547

เรื่อง กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานความผิดมูลฐานตาม พ.ร.บ.บั้งกันและ
ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

มบจ.ภ., น.ภ. 1 9 และ จต.

ด้วยประมวลระเบียบการตำรวจแก้ไขบังคับใช้ พ.ร.บ. บั้งกันและปราบปรามการฟอกเงิน ๑๘ บทที่ 21 มาด้วย
แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ฟอกเงิน ได้กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานรับรายงานไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการ
ฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ป.ง.) ผ่าน ส่วนแรก ปราบการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
(กป๒๒๑) การนี้มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงินกับผู้ถูกกล่าวหา
ได้เป็นทางปฏิบัติแล้ว

ปรากฏว่าในการประชุมเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขใญ่หาข้อหายมุข
รวมถึงกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีการค้าประเวณีแบบแฝง ครั้งที่ 5/2547 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม
2547 โดยมี รองนายรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์ รัชชัช เปี่ยมสมบูรณ์) เป็นประธาน ได้เสนอ
ปัญหาการรายงานกรณีมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีความผิดฐานฟอกเงินไปยัง
สำนักงาน ป.ป.ง. ค่อนข้างล่าช้า เมื่อไปทำการตรวจสอบทรัพย์สินปรากฏว่าถูกยึดอายัดขาย
ไปแล้ว ทั้งนี้ได้กำหนดการปฏิบัติไว้ตามประมวลระเบียบข้างต้นแล้ว จนเป็นสาเหตุให้การ
ดำเนินการตาม พ.ร.บ. บั้งกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ไม่สามารถยึดทรัพย์สินของผู้
ผู้กระทำผิดได้ ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติในการยึดทรัพย์สินของผู้กระทำผิดในกรณีดังกล่าว
สัมฤทธิ์ผล จึงให้ท่านกำกับดูแลและกำชับพนักงานสอบสวน หัวหน้าหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง
รวมทั้ง บป๒๑. รับดำเนินการรายงานต่อสำนักงาน ป.ป.ง. ตามประมวลระเบียบการตำรวจ
เกี่ยวกับคดี ลักขณะ ๑๖ บทที่ 21 โดยเคร่งครัด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(สุนทร ช้างขวัญ)

๑๖๖ ๘๑.๓๖. ๐๐๖ ๘๐๓ ๘๐๓

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-22053466

ที่ 0004.๘/๐๗๙

วันที่ ๗ เมษายน 2545

เรื่อง ข้อจำกัดเกี่ยวกับแบบซองหนังสือ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย
การปฏิบัติและประสงคงานกรณินิหารอุทหาว่ากระทำคามผิดอาญา พ.ศ. 2544

เรียน ผบช.๗.๒, บ.๓.๓๓๓ ก.1-9

ตามที่ ค.ค. มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ 0004.6/0015 ลง 7 มี.ค. 2545 ส่งบันทึก
ถึง สป. ลง 24 มี.ค. 2544 พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวน 17 แผ่น ซึ่งความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

ข้อนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประทานคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติ
และประสงคงาน กรณินิหารอุทหาว่ากระทำคามผิดอาญาได้มีประกาศ ลงวันที่ 25 มี.ค. 2544
วางข้อจำกัดเกี่ยวกับแบบซองหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกาปฏิบัติและ
ประสงคงาน กรณินิหารอุทหาว่ากระทำคามผิดอาญา พ.ศ. 2544 ดังนี้ เพื่อให้ระเบียบปฏิบัติ
เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดมควรแจ้งให้พนักงานสอบสวนสอบสวนเมื่อปฏิบัติตามบัญชาของรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงกลาโหมฯ โดยเคร่งครัด (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย จำนวน 6 แผ่น)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พ.ต.อ.

(ชาย วัชรพรหม)

รอง ผบช.๗ ประศ.๓๓๓.๓๓.

ค้นพบ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-22053466

ที่ 0004.9/1150

วันที่ 14 มีนาคม 2545

เรื่อง หนังสือส่งมอบตัวผู้ต้องหา (แบบ 2)

เรียน ผบ.ช.ก. น., ป.ล., สดม., ก. 1 - 9

ตามหนังสือ ศต.จร. ส่วนคดีฯ ที่ 0004 6/015 ลง 7 ม.ค. 2545 และที่ 0004 6/0150 ลง 11 ม.ค. 2545 แจ้งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกาปฏิบัติและประสานงานกรณีทหารถูกนำตัวหรือพาความผิดอาญา พ.ศ. 2544 และข้อกำหนดเกี่ยวกับแบบของหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกาปฏิบัติและการประสานงานกรณีทหารถูกนำตัวหรือพาความผิดอาญา พ.ศ. 2544 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ กรมพระธรรมนูญ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท 0202/24 ลง 31 ม.ค. 2545 แจ้งว่า ข้อความในวรรคทำอรของนายแพทย์ในหนังสือส่งมอบตัวผู้ต้องหา (แบบ 2) ความว่า "กรณีที่ยังคงมีโทษจำคุกหรือจำคุกแต่พ้นกำหนดแล้ว หากพนักงานสอบสวนซึ่งมีความจำเป็นต้องให้ครอบครัวของผู้ต้องหาช่วย ผู้บังคับบัญชาจะสั่งส่งต่อไปได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนนำพยานหลักฐานไปแสดงให้ปรากฏเหตุแห่งความจำเป็นนั้น โดยผู้ต้องหาจะแต่งทนายเพื่อคัดค้านหรือซักถามพยานในชั้นนั้นได้" เมื่อครบตามข้อกำหนดที่สืบแปรกันแล้วให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาไปทันที" สมควรจัดแยก เนื่องจากข้อความดังกล่าวเป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจของศาล สำหรับการส่งควบคุมตัวผู้ต้องหาเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายอยู่แล้ว และ สร. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยรายละเอียดปรากฏตามบันทึกสั่งการ ลง 20 ก.พ. 2545

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หรือมีได้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว จำนวน 6 แผ่น

พ.ต.อ. *[ลายเซ็น]*

(ชาณุ วิวัฒน์ธรรม)

รอง ผบ.ต.๑ ปลต.ต.๑.คต.

[Handwritten notes and stamps at the bottom left of the page]

ข้อกำหนด

เกี่ยวกับฉบับของหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงานกรณีทหารถูกหาว่ากระทำคามผิดอาญา พ.ศ.๒๕๔๔

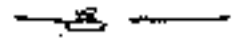
พ.ศ.๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗(๒) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงานกรณีทหารถูกหาว่ากระทำคามผิดอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงานกรณีทหารถูกหาว่ากระทำคามผิดอาญา ออกข้อกำหนดเกี่ยวกับแบบของหนังสือฉบับผู้ต้องหา แบบของหนังสือส่งมอบตัวผู้ต้องหา และแบบของหนังสือขอให้ควบคุมตัว(ต่อ) ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า "ข้อกำหนดเกี่ยวกับแบบของหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงานกรณีทหารถูกหาว่ากระทำคามผิดอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ พ.ศ.๒๕๔๔"

- ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ แบบของหนังสือฉบับผู้ต้องหา ให้เป็นไปตามแบบ ๑ ท้ายข้อกำหนดนี้
- ข้อ ๔ แบบของหนังสือส่งมอบตัวผู้ต้องหา ให้เป็นไปตามแบบ ๒ ท้ายข้อกำหนดนี้
- ข้อ ๕ แบบของหนังสือขอให้ควบคุมตัว(ต่อ) ให้เป็นไปตามแบบ ๓ ท้ายข้อกำหนดนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๔

พลเอก

(ชาลิต ชงจูทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ประธานคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงาน
กรณีทหารถูกหาว่ากระทำคามผิดอาญา

หนังสือส่งมอบตัวผู้ต้องหา

ที่.....

(หน่วยงานเจ้าของหนังสือ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่ขอที่.....มอบตัวทหารผู้ต้องหา
ตามบัญชีรายชื่อท้ายหนังสือนี้ไปเพื่อควบคุมตัวไว้ระหว่างสอบสวนครั้งแรกมีกำหนด.....วัน
ซึ่ง.....ได้แจ้งสั่งให้.....
ตามห้อง.....เป็นผู้รับตัวทหารผู้ต้องหาไปเพื่อควบคุมตัวไว้แล้วนั้น
หากไม่ได้รับแจ้งตามหนังสือแบบ ๓ ถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ขอให้ควบคุมตัวทหารผู้ต้องหาต่อ
ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาที่สั่งควบคุมตัวปล่อยตัวทหารผู้ต้องหาไปทันที

ลงชื่อ.....ผู้รับตัวทหาร

ลงชื่อ.....ผู้มอบตัวทหาร

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

บัญชีรายชื่อทหารผู้ต้องหาที่มอบให้ฝ่ายทหารรับไปควบคุมตัว

ที่	ยศ ชื่อ นามสกุล	สังกัด	ต้องทรวา	โทษสูงสุดตามข้อหา

หมายเหตุ

๑. หนังสือนี้ทำขึ้น ๒ ฉบับ ข้อความตรงกัน ทางฝ่ายทหารนำไปมอบให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งควบคุมตัวผู้ต้องหาทั้ง พนักงานสอบสวนคดีสำนวนไว้จ.ไว้หนึ่ง

๒. กำหนดเวลาตามกฎหมายหรือให้ผู้บังคับบัญชาทหารควบคุมตัวผู้ต้องหาได้มีดังนี้

๒.๑ ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้บังคับบัญชาสั่งซึ่งได้ครั้งเดียวหรือกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

๒.๒ ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้บังคับบัญชาสั่งซึ่งหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

๒.๓ ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงถึงหรือเกินสิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ผู้บังคับบัญชาสั่งซึ่งหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกัน ทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

กรณีให้ผู้บังคับบัญชาสั่งซึ่งครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานสอบสวนยังมีหมายจับอยู่ ต้องให้ควบคุมตัวผู้ต้องหาต่อ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งซึ่งต่อไปได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนนำพยานหลักฐานไปแสดงให้ปรากฏเหตุแห่งความจำเป็นอย่างนั้น โดยผู้ต้องหาจะแต่งตั้งทนายเพื่อคัดค้านและซักถามพยานในวันนั้นก็ได้ เมื่อควบคุมตัวครบกำหนดสี่สิบแปดวันแล้วให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาไปทันที

หนังสือขอให้ควบคุมตัว(บังคับ)

ถึง .....

(หน่วยงานเจ้าของหนังสือ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้ควบคุมตัวข้อ ครึ่งที่ .....

เรียน ..... (ผู้บังคับบัญชาทหาร)

อ้างถึง .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย .....

ตามที่ได้ขอให้ควบคุมตัว.....ทหารผู้ต้องหา
ไว้ระหว่างสอบสวนตามหนังสือ.....นี้

ด้วยกระบวนสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจาก .....

ตั้งปรากฏหลักฐานตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (หรือศาลที่พนักงานสอบสวนนำมาแสดงเป็นหลักฐาน)
จึงขอให้ควบคุมตัวทหารผู้ต้องหาต่อไปอีก.....วัน หากไม่ได้รับแจ้งถึงเหตุผลและความ
จำเป็นที่ขอให้ควบคุมตัวทหารผู้ต้องหาต่อความที่กระทำไว้ในกฎหมายแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาที่สั่ง
ควบคุมตัวปล่อยตัวทหารผู้ต้องหาไปทันที

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ กำหนดเวลาตามกฎหมายที่ขอให้ผู้บังคับบัญชาทหารควบคุมตัวผู้ต้องหาได้มีดังนี้

๑. ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้บังคับบัญชาสั่งจับได้ครั้งเดียวมีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

๒. ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้บังคับบัญชาสั่งจับหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

๓. ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ผู้บังคับบัญชาสั่งจับหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานศาลากลางจังหวัด โทร. 0-22053466

ที่ 0004.๘ 5766

วันที่ ๗ พฤษภาคม 2545

เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับแบบของหนังสือ ตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วยการปฏิบัติ
และประสานงานกรมสิทธิการอุทกศาสตร์ว่ากรระหว่งกรมสิทธิการอุทก พ.ศ. 2544

ผบ.ช.น. , ปล. , ก. , ลตบ. , ล. 1 - 9

ด้วงกรมพระธรรมชญุ กระทรวงกลาโหม มีหนังสือ กท 0202/434 ลง 9 เม.ย. 2545 แจ้งว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับแบบของหนังสือ ตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วยการปฏิบัติคดีและประสานงานกรมสิทธิการอุทกศาสตร์ว่ากรระหว่งกรมสิทธิการอุทก พ.ศ. 2544, พ.ศ. 2544 ที่กระทรวงกลาโหม ส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อต้นนเินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ยืนยันว่า ได้มีการดำเนินการประกาศเรื่องดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 119 ตอนพิเศษ 24 ง ลงวันที่ 15 มี.ค. 2545 แล้ว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท.

(อรรถพล แซ่มสูรธรรมวงศ์)

ผู้ช่วย ศา.ต.ร. ๙ ปรท.ศบ.ตง.

ด่วนที่สุด

ที่ ทท ๐๒๖๔/๕๓๔

89

พระบรมราชโองการ

มหาดเล็กเมือง กรุงเทพมหานคร

องค์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2750

ที่ ๑๒๒ ๒๕๔๕

เลขที่ ๒๕๔๕

เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับแบบของหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติและ

ประสานงานการพิมพ์การพิมพ์ที่กระทำ ความผิดอาญา พ.ศ.๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ/รองประธานกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ ทธ ๐๒๖๔/๕๓๔

ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๕

งานนิติกรที่ ๓/๒๕๔๕
กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
รับเลขที่ ๑๗๒/๒๕๔๕
วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๕
ทท ๑๐-๒๒๒-๒๕๔๕

ตามที่กระทรวงกลาโหมได้ส่งข้อกำหนดเกี่ยวกับ แบบของหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติและประสานงานการพิมพ์การพิมพ์ที่กระทำ ความผิดอาญา พ.ศ.๒๕๔๕ พ.ศ.๒๕๔๕ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้ดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแจ้งว่า ได้ดำเนินการประกาศเรื่องดังกล่าว ในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษที่ระกาศที่ ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๒๕ ง ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

แสดงความรับผิดชอบ

พลเอก:

(สุทธิ จิตใจพร)

เจ้ากรมพระบรมมยุ/การรมการและเลขาธิการ

กองบัญชาการทหารและการต่างประเทศ

โทร.๐ ๒๒๒๔ ๒๑๖๔

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๔๐๐๐

ข้อบังคับ กคท.

ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจความความในมาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ กคท. จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับ กคท. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๗"

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีพิเศษ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ ในคดีความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษเท่านั้น

กรณีที่มีการร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษในการกระทำความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษ ความร่วมมือในวรรคหนึ่งต่อพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนนั้น ดำเนินการรับคำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ ดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินการอื่นตามอำนาจหน้าที่จนกว่าจะมีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ข้อ ๕ ให้พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐที่ پذیرคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษคดีความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษ ส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ แล้วแต่กรณี

สำหรับคดีความผิดอาญาอันเป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗ และเกินคดีวิสามัญพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ สืบสวนสอบสวน หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดไว้แล้วให้กรมสอบสวนคดีพิเศษแจ้งพนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนนั้นโดยเร็ว และให้มีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษภายในระยะเวลาสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

* ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๕๖ ง/หน้า ๙๖/๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เมื่อได้มีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนแล้ว ให้มีการหารือเกี่ยวกับ รายละเอียดการดำเนินการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่าง พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ผู้รับผิดชอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนต่อจากพนักงานสอบสวน หรือ เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสืบสวนสอบสวน

ข้อ ๖ ในระหว่างที่พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ มีอำนาจสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ยังมิได้ส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนตามข้อ ๕ ให้เป็นที่เรียบร้อย ให้พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสืบสวนสอบสวนนั้น จัดการให้มีการควบคุม การขัง การปล่อยตัวชั่วคราว การเก็บรักษาของกลาง และการดำเนินคดีอื่นใดที่จำเป็น ต่อไปจนกว่าจะได้มีการส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวน แต่ทั้งนี้หากมีการฝากขังจะต้อง ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดกักขังไม่น้อยกว่าสามวัน

ข้อ ๗ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีความจำเป็นในเรื่องการจับ การค้น การควบคุม การขัง การปล่อยตัวชั่วคราว การเปรียบเทียบปรับ การตรวจสถานที่เกิดเหตุ การตรวจ พยานนิติวิทยาศาสตร์ การเก็บรักษา หรือจัดการของกลาง การสืบสวนสอบสวน หรือการดำเนินการอื่นใด ที่เกี่ยวข้องกับคดีพิเศษและไม่สามารถดำเนินการเองได้โดยลำพัง ก็นำหลักฐานขอความร่วมมือจากพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้พนักงานสอบสวน หรือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับภารกิจขอให้ความร่วมมือตามที่ได้รับการร้องขอด้วย

ให้พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานอื่นของรัฐ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐให้ความร่วมมือในการ สนับสนุนแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองดูแล รวมถึงการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารโดยตรง หรือการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร หรือความร่วมมือในการสนับสนุนอื่นใดเพื่อใช้ในการสืบสวนสอบสวน หรือป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดอาญาที่เป็นคดีพิเศษ ตามที่ได้รับภารกิจจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ให้หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคดีพิเศษในเรื่องการ สนับสนุนกำลัง บุคลากร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ อาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ และการดำเนินการอื่นใด ตามที่กรมสอบสวนคดีพิเศษร้องขอ

ข้อ ๘ ในกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษกับหน่วยงานอื่นของรัฐปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึง ลักษณะของการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของ หน่วยงานนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสืบสวนสอบสวน หรือป้องกัน ปราบปรามการกระทำความผิดอาญาที่เป็นคดีพิเศษ

ข้อ ๙ ขอให้จ่ายเงินเนื่องจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้ดำเนินการสืบสวน สอบสวนการใช้ผู้เกี่ยวข้องหรือการดำเนินการอื่นที่ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ

เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายดังกล่าว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๓๑ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจดำเนินการทำบันทึกความตกลงเพื่อกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน การสนับสนุนการดำเนินการ การประสานราชการ และการดำเนินการอื่นใด ตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ตามข้อบังคับฉบับนี้ก็ได้ โดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับนี้แล้วแต่กรณีด้วย

ข้อ ๓๑ ให้ประกาศใน กคพ. รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการคดีพิเศษ

พระเนติฯ/ผู้จัดทำ

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

ที่ ๒๓ ๑๘๖๑ ๕๑๕

กรมทศบาลนครพิเศษ
๑๒๗ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓.

เรื่อง การเสนอเรื่องเพื่อขึ้นศาลเจ้าพนักงานคดีพิเศษ

เรื่อง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๒ (แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑) มาตรา ๒๘ บรรทัดที่ ๑

ตามบทบัญญัติมาตราที่อ้างถึงได้กำหนดให้โจทก์คดีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยของฝ่ายการกระทำ ความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๘ บรรทัดที่ ๑) หรือไม่ ให้กรรมการคดีพิเศษเป็นผู้ชี้ขาด นั้น

คณะกรรมการคดีพิเศษได้มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๒๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓ กำหนดแนวทางการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการคดีพิเศษพิจารณา มีสาระสำคัญว่า ความเห็นของพนักงานสอบสวนที่ส่งมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อไปเสนอคณะกรรมการคดีพิเศษไว้ว่าตามมาตรา ๒๘ บรรทัดที่ ๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๒ ต้องเป็นความเห็นในที่สุดของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้เพื่อให้มีการพิจารณาการชี้ขาดความเป็นสำทับก่อนเสนอคณะกรรมการคดีพิเศษพิจารณา โดยกรณีของพนักงานสอบสวนที่อ้างว่านายตำรวจแห่งชาติ ส่วนตั้งเดิมความเห็นของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงเทียบเคียงตามเงื่อนไขมาตรา ๒๘ และแจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัดทราบแล้วด้วยทุกประการ

ขอแสดงความนับถือ

๒/๖

นายราวีจ เท็งดีบุค

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการคดีพิเศษ

กลุ่มงานเลขานุการและบริหารคดีพิเศษ

โทร. ๐๒-๒๖๖๑๑ ๒๖๖๑๒ ต่อ ๑๓๑๐๒ โทรสาร ๐ ๒๖๖๗๕ ๗๗๘๒

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคลังฯ สำนักงานกฎหมายและสอบสวน โทร. 0 2205 3466
 ที่ กอธ.212/06331 วันที่ 3 กันยายน 2551
 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษ

ผบ.ท., ผ.ท.1-9, ปส. และ สตม.

ตามที่ได้มีการประกาศบังคับใช้ พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 โดยกำหนดให้ตั้งวิธีการสอบสวนสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ตร. โดย ตร. ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษไว้บางประการแล้ว ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ กฎกระทรวง และประกาศ กคพ. ว่าด้วยรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความคิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 หลายประการ เพื่อให้การปฏิบัติราชการในหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ตร. เป็นไปโดยถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมือเจ้าใจและกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษ ดังนี้

1. คดีความผิดทางอาญาที่เป็นคดีพิเศษ ที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษนั้น มี 2 ประเภท ได้แก่ ความผิดทางอาญาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (2) ซึ่งครอบคลุมคดีความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และ ที่ประกาศในกฎกระทรวง ประกอบ ประกาศคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ) ว่าด้วยเรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความคิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) และ ความผิดทางอาญาที่ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาทั่วไป เป็นคดีพิเศษด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ตามมาตรา 21(2) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547

2. คดีความผิดทางอาญาที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 นั้น ได้แก่ ความผิดทางอาญาที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ดังนี้

2.1 ลักษณะของการกระทำความคิด จะต้องมิใช่ขณะขณะแห่งหนึ่งอย่างใด
 ดังต่อไปนี้

(ก) สถิติความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จะ เป็นต้อง ใช้วิธีการ สืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) สถิติความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) สถิติความผิดทางอาญาที่มีลักษณะการกระทำผิดข้ามชาติที่ สำคัญ หรือเป็นภาระกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) สถิติความผิดทางอาญาที่มีผู้มีอิทธิพลเป็นหัวหน้า ผู้ใช้ หรือ ผู้สนับสนุน

(จ) สถิติความผิดทางอาญาที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้น ผู้ใหญ่ ซึ่งมีให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐาน ตามสมควรว่าน่าจะไว้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ก่อเหตุหรือผู้ต้องหา

2.2 คือ องค์เป็นการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายที่ประกาศกำหนดไว้ใน บัญชีท้าย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และ กฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบัน ได้ประกาศ กำหนดไว้ครอบคลุมกฎหมายรวม 27 ฉบับ ได้แก่ สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่ เป็นแก้ออโต้ของประชาชน สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า สถิติความผิดตาม กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ สถิติ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วย ความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางศุลกากรของหน่วยงานของรัฐ สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง แบบผังภูมิของวงกรรม สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค สถิติความผิดว่า ด้วยเครื่องหมายการค้า สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วย การชดเชยค่าเสียหายการสิ้นค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วย ครอบครองเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทอกแฉิ่น สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถิติ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สถิติ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สถิติความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยสิทธิบัตร สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สถิติความผิดตาม ประมวลวิธีพิจารณาฎีกา สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษี สรรพสามิต สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร สถิติความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ และ สถิติ ความผิดตามกฎหมายอื่น ซึ่งจะได้มีการประกาศกำหนดไว้ในกฎกระทรวงภายหลัง และ

2.3 นอกจากจะต้องเป็นความคิดที่อยู่ในขอบเขต ตาม 2.1 และ 2.2 แล้ว ยังจะต้องเป็นการกระทำที่ความคิดทางอาญาที่มีรายละเอียดของลักษณะการกระทำความคิด ตามประกาศ กคพ. ว่าด้วยเรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความคิด ความมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) ซึ่งบัญญัติใน กคพ. ได้มีประกาศดังกล่าว รวม 3 ฉบับ จึงเป็นการกำหนดรายละเอียดของเงื่อนไขและลักษณะของการกระทำความคิดที่เป็นคดีพิเศษ ขึ้นได้แก่ ประกาศ กคพ. เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความคิด ความมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 80 ง ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2547 ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547 เรื่องการกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความคิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 8 ง ลงวันที่ 28 มกราคม 2548 และประกาศ กคพ. (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความคิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 137 ง ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2548 หรือไม่ว่าโดยประกาศข้างต้น จะกำหนดลักษณะการกระทำความคิด ที่มีลักษณะการกระทำผิดร้ายแรง หรือ มีมูลค่าความเสียหาย หรือวงเงินที่มีจำนวนเสียหายมาก หรือมีจำนวนผู้เสียหายมาก ซึ่งต่อมาได้มีการปรับลดเปลี่ยนแปลงมูลค่าความเสียหายลง ทั้งนี้ รายละเอียดพอสังเขปปรากฏตามเอกสารประกอบบันทึก สร. ที่แบบ มวพรีดมี

3. เมื่อพนักงานสอบสวน ได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษว่ามีการกระทำความคิดทางอาญาร้ายแรง ให้ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน ไปตามอำนาจหน้าที่และให้พิจารณาว่าคดีนั้นเป็นคดีพิเศษหรือไม่ โดยพิจารณาตามลักษณะของการกระทำความคิดที่กำหนดให้เป็นคดีพิเศษตามข้อ 2. หากเห็นว่าเป็นคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสืบสวนสอบสวนทั้งหมด ไปถึงกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินการ สืบสวนสอบสวนต่อไป ภายใน 15 วัน นับแต่วันรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ สำหรับความคิดอันเป็นคดีพิเศษตาม มาตรา 21 วรรคหนึ่ง (2) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ให้ส่งมอบสำนวนการสืบสวนสอบสวนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ตามนัยข้อ 5 แห่ง ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยระเบียบปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2547 และให้พนักงานสอบสวนให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามที่ร้องขอ ภายหลังจากที่ได้รับสำนวนการสอบสวนไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษแล้ว

4. การดำเนินการสอบสวนคดีความคิดอาญาใด ๆ ที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าคดีอาญานั้นไม่เป็นคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและมีความเห็นทางคดีให้ตามอำนาจหน้าที่ เมื่อพนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนเพิ่มเติมใน ภายหลังจากที่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ทำให้การกระทำความคิดนั้นมีลักษณะเป็น

คดีพิเศษ ตาม ประกาศ กคพ.เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนนั้นไปยัง กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อคัดค้านการสืบสวนสอบสวนต่อไป โดยสำนวนการสอบสวนที่ พนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนไปแล้วนั้น จะถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวน การสอบสวนคดีพิเศษที่ดำเนินการ โดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ ตาม พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมวรรคที่ ของมาตรา 22 แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

นอกจากนี้ให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตาม หนังสือ ศร. ที่ 0031.212/68 ลง 5 ม.ค.49 เรื่อง ประกาศ กคพ.(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2548 เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของ การกระทำความผิด เรื่องการกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตาม มาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และ บัญชี ศร. ที่ 0031.212/2104 ลง 11 พ.ค. 50 เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยเคร่งครัดด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อซักซ้อมความเข้าใจและแจ้งให้พนักงานสอบสวนในสังกัดถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

พ.ต.ช.

(วงศ นพรัตน์)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

เอกสารประกอบบันทึก คร.เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษ
 ตารางแสดงรายละเอียดของลักษณะการกระทำที่มีความผิดที่อยู่ในที่ นานการ สอบสวนของกรม
 สอบสวนคดีพิเศษ ที่กำหนดไว้ตามประกาศ กคพ. เรื่องการกำหนดรายละเอียดของลักษณะของ
 การกระทำความผิด มาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547
 (แผ่นที่ 1)

กฎหมายที่อยู่ใต้นามาช กรมสอบสวนคดีพิเศษ	รายละเอียดลักษณะของการกระทำที่มีความผิดตาม กฎหมายฉบับต่าง ๆ	บัญชีท้าย ประกาศ กคพ.
พ.ร.ก.กำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกง ประมวล พ.ศ.2517	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 12,15,15/1,15/2 หรือ มีผู้เสียหายทำสำนวนขึ้นไว้ หรือ จำนวนกู้ยืมตั้งแต่ สิบล้านบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 1 ข้อ 1
พ.ร.บ.การแจ้งข้อหาทางอาญา พ.ศ.2542	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 51 (แต่ไม่รวมการ ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 39) และ มาตรา 54	ฉบับที่ 1 ข้อ 2
พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2525	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 40, 46 ตรี	ฉบับที่ 1 ข้อ 3
พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ พ.ศ.2522	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 71,72,75ตรี 75จรี,75ฉดบ,75เบญจ,75ฉ,75ฉคต,75ฉฎ,75ฉฉพต, 75 เบหกตค และ มาตรา 78	ฉบับที่ 1 ข้อ 4
พ.ร.บ.การฉ้อโกง พ.ศ. 2534	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษ ตาม มาตรา 16,17,18 และ มาตรา 26 หรือ มีจำนวนสมาชิกวงแชร์ตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป หรือ มูลกองการวงแชร์หนึ่งวงรวมกันทุกวงเป็นมูลค่า ถึงร้อยล้านบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 1 ข้อ 5
พ.ร.บ.ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 8 และ มาตรา 8 ตรี หรือมีมูลเป็นเงินตั้งแต่ห้าสิบล้านบาท	ฉบับที่ 1 ข้อ 6
พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดที่เกี่ยวกับการหลอกลวง ค้าของหลวงของรัฐบาล พ.ศ.2542	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 4,5,6,7,8,9 (10, 11, 12 และ มาตรา 13 หรือมีมูลค่าเชื่อว่ามิวงเงินตั้งแต่หนึ่ง ล้านบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 1 ข้อ 7
พ.ร.บ.คุ้มครองแบบบังคับผู้มีงจรรวม พ.ศ. 2545	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 48,49 และ มาตรา 52 หรือ มีการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นแหล่งผลิต จำหน่าย หรือว่าเข้ามาในราชอาณาจักรที่มีมูลค่าตั้งแต่ห้า ล้านบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 1 ข้อ 8 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ที่ 1
พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 47 หรือมีมูลค่า สินค้าหรือบริการ ตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป หรือ ความผิด ที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 48 หรือ มีผู้เสียหายตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป (แต่ไม่รวมการฝ่าฝืน มาตรา 23,24,25 และ มาตรา 26) และ ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 53, 59	ฉบับที่ 1 ข้อ 9

ตารางแสดงรายละเอียดของสัญญาการระจำความผิดที่อยู่ในอำนาจการสอบสวนของกรม
สอบสวนคดีพิเศษ ที่กำหนดไว้รวมประกาศ กคพ. เรื่องการกำหนดรายละเอียดของลักษณะของ
การกระทำความผิด มาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547

(ส่วนที่ 2)

กฎหมายหรือต้นตำรา กรมสอบสวนคดีพิเศษ	รายละเอียดลักษณะของการกระทำความผิดตาม กฎหมายอื่นต่าง ๆ	บัญชีท้าย ประกาศ กคพ.
พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ.2542	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 108, 109, 110, 114 หรือ มีลักษณะเป็นแห่งผิด, จำคุก ๒-๕ ปี หรือ ทัณฑ์ ๖-๑๕ เดือน จำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำคุกหรือปรับ หรือมีไว้เป็นความผิด ที่มีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป	ฉบับที่ ๑ ข้อ 10 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ ๔
พ.ร.บ.เงินตรา พ.ศ.2501	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 35 หรือ มีมูลว่า เชื่อว่ากระทำความผิดในลักษณะเป็นการทำ จำหน่าย ใช้ หรือ นำออกใช้ซึ่งวัตถุหรือเครื่องหมายใด ๆ ตามเงินตราอันมี มูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาท	ฉบับที่ ๑ ข้อ ๑๑
พ.ร.บ.ชดเชยค่าเสียหายกรณีสินค้าต่างชนิดที่ ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ.2524	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 31, 32 ไม่ว่าจะ กระทำความผิดหรือหลายครั้งต่อกัน ที่มีมูลว่าเข้าร่วมการตั้ง ขบวนการ, ชดเชยหรือมีการจ่ายเงินชดเชยรวมเป็นเงินตั้งแต่สิบ ล้านบาทขึ้นไป	ฉบับที่ ๑ ข้อ 2 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ 5
พ.ร.บ.ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2485	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 42	ฉบับที่ 1 ข้อ 13
พ.ร.บ.บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 193, 197, 216, 217, 221 และ มาตรา 222	ฉบับที่ 1 ข้อ 14 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ 6
พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542	ความผิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 50, 61 ที่มีมูลฐาน เป็นคดีพิเศษในความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง หรือฉ้อโกง หรือประทุพบุรุษต่อทรัพย์สิน หรือกระทำโดยทุจริตตาม กฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการ ประกอบธุรกิจเงินทุนฯ กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ฯ ซึ่ง กระทำโดยกรรมการ ผู้จัดการ หรือ บุคคลใด ซึ่ง รับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวเนื่องในกาดำเนินงานของ สถาบันการเงิน หรือ ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบฯ หรือ ถูกริบทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร	ฉบับที่ ๑ ข้อ 15

เอกสารประกอบบันทึก ตร.เรื่อง แผนปฏิบัติการระดมทุนช่วยเหลือ

โครงการแสดงรายละเอียดของลักษณะการกระทำความคิดที่อยู่ในอำนาจสอบสวนของกรม
สอบสวนคดีพิเศษ ที่กำหนดไว้ตามประกาศ กสท. เรื่องการกำหนดรายละเอียดของลักษณะของ
การกระทำความคิด มาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547

(แนบที่ 3)

กฎหมายที่อยู่ในอำนาจ กรมสอบสวนคดีพิเศษ	รายละเอียดลักษณะของการกระทำความคิดตาม กฎหมายฉบับใด ๆ	บัญชีท้าย ประกาศ กสท.
พ.ร.บ.มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 48, 49 หรือ ที่มี มูลน่าเชื่อว่าการกระทำในลักษณะเป็นแม่ข่ายผลิตใบ สั่งและโรงงาน ช่างรถที่ 3 ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่ มีกำลังน้ำหรือจักรตั้งแต่ห้าสิบลำแรงขึ้นไป หรือ มี คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป หรือมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ นับเข้าในราชอาณาจักรตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป และ คดีความคิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 57 ตาม กฎหมายนี้	ฉบับที่ 1 ข้อ 16
พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 69, 70, 74 ที่มีมูล น่าเชื่อว่าการกระทำใด ๆ ดังต่อไปนี้จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งหาก สวามที่เก็บเงินค่า หรือ ได้เข้ามาใน ราชอาณาจักร โดยมิใช่ของหรือสินค้าไว้ในความ ครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความคิด หรือ ซึ่งได้ม โดยการกระทำความคิด หรือ มิใช่เป็นความคิด อันมีมูลค่า ตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 1 ข้อ 17 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ 7
พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 98 เฉพาะกรณี กระทำในเขตที่เกินกว่าห้าสิบลำแรงขึ้นไป และ คดีความคิดที่ มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 95 ตามกฎหมายนี้	ฉบับที่ 1 ข้อ 18
พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ.2522	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 85, 86, 88 หรือ มี มูลน่าเชื่อว่าการกระทำในลักษณะที่เกินแม่ข่ายผลิต แหล่งจำหน่าย ตลอดจนที่เก็บเงินค่า หรือ ได้เข้ามาใน ราชอาณาจักร โดยมิใช่ของหรือสินค้าไว้ในความ ครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความคิด หรือ ซึ่งได้ม โดยการกระทำความคิดหรือ ซึ่งมีไว้เป็นความคิด อันมี มูลค่าตั้งแต่ห้าแสนบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 1 ข้อ 19 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ 8
พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 278, 283, 298 299, 297, 301, 306-314	ฉบับที่ 1 ข้อ 20

ตารางแสดงรายละเอียดของลักษณะการกระทำความคิดที่ยู่ในอำนาจการสอบสวนของกรม
 สอบสวนคดีพิเศษ ที่กำหนดไว้ตามประกาศ กคพ. เรื่องการกำหนดรายละเอียดของลักษณะของ
 การกระทำความคิด มาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547

(แผ่นที่ 4)

กฎหมายที่อยู่ในอำนาจ กรมสอบสวนคดีพิเศษ	รายละเอียดลักษณะของการกระทำความคิดตาม กฎหมายฉบับต่าง ๆ	บัญชีท้าย ประกาศ กคพ.
ประมวลรัษฎากร	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา 37, 38, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000	ฉบับที่ 2 ข้อ 1 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ 9
พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.2496	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 27, 27ทวิ, 60, 96 และ มาตรา 97 ทศ ไม่ว่าจะมีความผิดฐานเดียวหรือหลายกรรมต่างหาก ที่มีมูลน่าเชื่อว่ามิใช่ของกลางมูลค่าราคาของรวมที่เอากรเข้าด้วยแล้วรวมเป็นเงินตั้งแต่สามสิบล้านบาทขึ้นไป หรือมีค่าหรือค่าความเสียหายหรือเงินค่าภาษีโดยทุจริตรวมเป็นเงินถึงหนึ่งล้านบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 2 ข้อ 2 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ 9
พ.ร.บ.ภาษีศุลกากร พ.ศ.2527	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 147, 161, 162, 165 และ มาตรา 167 ไม่ว่าจะมีความผิดฐานเดียวหรือหลายกรรมต่างหาก ที่มีมูลน่าเชื่อว่ามิใช่ของกลางมูลค่าหรือปริมาณของสินค้าหรือบริการที่คำนวณรวมเป็นเงินถึงหนึ่งสิบล้านบาทขึ้นไป	ฉบับที่ 2 ข้อ 3 แก้ไขโดย ฉบับที่ 3 ข้อ 9
พ.ร.บ.ศร. พ.ศ.2493	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 33, 33ทวิ, 33ตรี, 34 และ มาตรา 34ทวิ ที่มีมูลน่าเชื่อว่ามิใช่ปริมาณสุราตั้งแต่หนึ่งหมื่นลิตรขึ้นไป	ฉบับที่ 2 ข้อ 4
พ.ร.บ.ปราบ พ.ศ.2509	ความคิดที่มีบทกำหนดโทษตาม มาตรา 45, 50 ที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่ามิใช่ปริมาณยาสูบหรือกานเสี้ยน น้ำหนักตั้งแต่หนึ่งกิโลกรัมขึ้นไป	ฉบับที่ 2 ข้อ 5

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามประกาศ กคพ. เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะ
 ของการกระทำความคิด ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่ง พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.
 2547 ฉบับที่ 1-3

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กว.
ที่ ๐๐๑๑.๒๖/๑๖๔๑

โทร. กว ๒๐๕ ๓๔๖๖
วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แจ้งประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ ๒๕๔๗

ผบช.ภ., น., ภ.๑-๙, ศชต. บัศ., สดม. และ จ๑ร. (พบ จต.)

ด้วย กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ ด.ร ๐๘๐๐ /ว ๓๙๓ ลงวันที่ ๒๑ ก.พ. ๒๕๕๔ ส่ง ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ อันมีผลเป็นการยกเลิกประกาศ กคพ. เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ฉบับเดิมทั้งหมด และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๓๙ ง อันทำให้ประกาศ กคพ. ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นต้นไป มาถึง คร. เพื่อแจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัดทราบและปฏิบัติ

คร. พิจารณาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานในสังกัด คร. เป็นไปโดยเรียบร้อย และถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด จึงให้แจ้งพนักงานสอบสวน และเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในสังกัดเพื่อทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ ให้เขียนไปกรมข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วย การปฏิบัติหน้าที่เป็นคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๔ และแนวทางการประสานงานเพื่อปฏิบัติตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามที่แจ้งมาด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท.

(สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรว.ผบ.ตร.

ดำริที่ ๑๑๓

ที่ ๒๒ ๑๘๓๐/๑ ๒๕๕๖

กมด
/
๑

กรมสอบสวนคดีพิเศษ
๑๐๘ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง จังหวัดนนทบุรี
กรุงเทพฯ ๑๑๒๖๒
เลขที่: ๓๙๙
วันที่: 25 มิ.ย. 2554
เวลา: 11.00

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง แจ้งประกาศ กคท. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของกิจการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓

สอบสวนคดีพิเศษ
กองคดีอาญา
เลขที่: .....
วันที่: 25 มิ.ย. 2554
เวลา: .....
ผู้รับ: .....
วันที่: 25 มิ.ย. 2554
เวลา: .....
ผู้รับ: .....
วันที่: 25 มิ.ย. 2554
เวลา: .....

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- สิ่งส่งมาด้วย ๑. ประกาศ กคท. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของกิจการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๒ แผ่น
- ๒. ข้อบังคับ กคท. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่เป็นคดีพิเศษระหว่างหน่วยงาน พ.ศ.๒๕๕๗ จำนวน ๕ แผ่น
- ๓. นวนายกการประสานงานเพื่อปฏิบัติตามประกาศ กคท. (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของกิจการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๕ แผ่น

ด้วยคณะกรรมการคดีพิเศษได้ออกประกาศ กคท.(ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ เรื่องกำหนด รายละเอียดของลักษณะของกิจการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ มีผลเป็นการยกเลิกประกาศ กคท. เรื่องกำหนด รายละเอียดของลักษณะของกิจการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ ฉบับเดิมทั้งหมด และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ตามเลข ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๓๘ อันทำให้ประกาศ กคท. ดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นวันไป

ประกาศ กคท.ฉบับดังกล่าว มีผลเป็นการยกเลิกประกาศ กคท. เรื่อง กำหนดรายละเอียด ของลักษณะของกิจการกระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ ฉบับเดิม และการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของลักษณะของกิจการ กระทำ ความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ และทั้งแก้ไขเพิ่มเติม จากการใช้เกณฑ์เรื่องมูลค่าความเสียหาย จำนวนผู้เสียหาย หรือพฤติการณ์ อย่างอื่นประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศ กคท. ในการพิจารณา ฎีกาเกี่ยวกับการพิจารณาโดยมีลักษณะของกิจการกระทำ ความผิดตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับบทบัญญัติของ กฎหมายตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศ กคท. ฉบับนี้แทน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓ ทั้งนี้

- ๒ -

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษสามประเภท อกท.ฉบับดังกล่าวระหว่าง
 ระยะเวลาสอบสวนคดีพิเศษหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นไปโดยเรียบร้อย กรมเลขาธิการพิเศษจึงขอส่งสำเนา
 ประกาศ อกท.ฉบับที่ ๕๖ พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่องกำหนดรายละเอียดของลักษณะของกรกระทำความผิดที่ใ้เป็น
 คดีพิเศษตามมาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๕๓, โจ้บังคับ
 ากพ.ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.๒๕๕๓ และแนวทางการ
 ะสานงานเพื่อปฏิบัติตามประกาศ อกท. - มา้อย่างท่านเพื่อโปรดทราบและเพื่อแจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัด
 ทราบและปฏิบัติด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายจาริต เพ็งสีงู)

อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กลุ่มงานเลขานุการและบริหารคดีพิเศษ

โทร. ๐ ๒๖๓๙ ๘๘๘๘ ต่อ ๓๑๑๒

โทรสาร ๐ ๒๖๓๕ ๘๘๘๓

ประกาศ กคพ.

(ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๔

เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ (๓) และมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กคพ. จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓"

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศ กคพ. เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

(๒) ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๓

(๓) ประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ข้อ ๔ ให้ลบลักษณะของอาชญากรรมกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ และลบลักษณะอาชญากรรมกฎหมายที่กำหนดเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ข) (ค) (ง) หรือ (จ) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เฉพาะความผิดซึ่งมีรายละเอียดตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศนี้ และลบลักษณะของคดีพิเศษมีคำสั่งให้ทำการสอบสวน เป็นคดีพิเศษที่จะต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๕ ให้บรรดาคดีพิเศษที่ได้ดำเนินการตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำผิดตามประกาศ กคพ. ข้อ ๓ (๑) (๒) หรือ (๓) และอยู่ระหว่างเกณฑ์ดำเนินการของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นคดีพิเศษและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษต่อไปจนคดีถึงที่สุด

๑๙. จีวรคามณีรตามกฏหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

คดีความมีคดีที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๓๐๑ และมาตรา ๓๐๖ ถึงมาตรา ๓๑๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๐. กติความผิดตามประมวลรัษฎากร

คดีความมีคดีที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๕๐/๕ มาตรา ๕๐/๕ และมาตรา ๕๑/๒๓ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๑. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

คดีความมีคดีที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ พวิ มาตรา ๒๐ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๓ พศ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๒. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

คดีความมีคดีที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๔ และมาตรา ๑๖๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๓. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

คดีความมีคดีที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๓ พวิ มาตรา ๓๓ พวิ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๔ พวิ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒๔. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

คดีความมีคดีที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร.

โทร. 02 205 3466

ที่ 0031.2/27 07040

วันที่ ๑๖ กันยายน 2551

เรื่อง การเบิกค่าพาหนะเดินทางของนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์

ศษช.ม., ก., ก.1 - ๑, 1.๑., ศคช.

ด้วย ดร. ได้รับหนังสือจากนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นข้าราชการ แจ้งปัญหาการเดินทางของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ไม่เบิกค่าพาหนะไว้ โดยให้เบิกจาก ดร. และหนังสือจากนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นบุคลากรนอก แจ้งปัญหาว่าพนักงานสอบสวนปฏิเสธไม่เบิกค่าพาหนะเดินทางให้ ซึ่ง ดร. พิจารณาแล้วเห็นว่าตาม บ.วิ.อ. มาตรา ๑๒ ทวิ วรรคสอง กำหนดว่า "ให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ความบรรลุนิติภาวะได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง" และตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์การสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้องและการพิจารณาคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 12 ทวิ พ.ศ. 2549 ข้อ 4 กำหนดว่า "ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลตั้งจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง และการพิจารณาคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 12 ทวิ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โม ข้อ 5 และ ข้อ 6" ดังนั้น ดร. จึงต้องยื่นขอเบิกค่าพาหนะเดินทางให้แก่ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ โดยกำหนดแนวทางการเบิกจ่าย ดังนี้

1) กรณีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นข้าราชการ ปัจจุบัน ดร. ไม่ได้ตั้งงบประมาณค่าพาหนะเดินทางของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ไว้ จึงให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามหนังสือ ดร. ที่ 0031.2/270755 ลง 24 ม.ค. 2551 เรื่อง การเบิกจ่ายค่าพาหนะของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตาม บ.วิ.อ. โดยให้เบิกกับต้นสังกัดไปฝากหน่วยงานที่ ดร. จะได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว

2) การกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ให้ใช้หลักเกณฑ์กรม พ.ร.อ. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางข้าราชการ พ.ศ. 2526 มาตรา 22 ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 5 ลงมา หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าโดยปกติให้ใช้ฐานพาหนะประจำทางและให้เบิกค่าพาหนะโดยปกติ ในกรณีที่ไม่มีฐานพาหนะประจำทางหรือมีแต่ต้องการความรวดเร็วเพื่อประโยชน์แก่ราชการให้ใช้พาหนะอื่นได้แก่ผู้เดินทางจะต้องมีผลสรุปผลและความจำเป็นไว้ในรายงานการเดินทางหรือหลักฐานการขอเบิกเงินค่าพาหนะนั้น ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ในอัตราที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100 บาท/วัน

3) กรณีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นบุคลากรนอกให้เบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องรอให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณก่อน สำหรับขอเทียบตำแหน่งบุคลากรนอกที่ไม่ได้เป็น

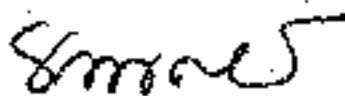
ข้าราชการ.

ข้าราชการหรือถูกจ้างกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้สิทธิเบิกค่าจ้างขยับวงเงินเดือนทางไปราชการได้ เท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ให้ใช้หลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. 0502/3649 ลง 25 มี.ค. 2526 เรื่อง การเบิกค่าจ้างขยับในการเดินทางไปราชการของผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการ หรือถูกจ้าง, หนังสือด่วนที่สุด ที่ กค. 0409.7/ว 56 ลง 22 มี.ค. 2548 เรื่อง การเทียบตำแหน่ง และหนังสือ ที่ กค. 0409.7/ว. 28 ลง 18 เม.ย. 2549 เรื่อง การเทียบตำแหน่ง

4) สำหรับการเชิญนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ให้เชิญนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงยุติธรรมที่ทำหน้าที่ในเขตจังหวัดเดียวกันเป็นหลัก เว้นแต่ในจังหวัดนั้น ไม่มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ให้เชิญจากจังหวัดที่ใกล้เคียงที่สุด

จึงเรียนเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

พ.ศ.๒.

(ชานี นวนรัตน์ทรัพย์)

รอง ผอ.ศร.ปรท.ผอ.ศร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

คร.

โทร. 0 2205 3466 โทรสาร 0 2251 2662

ที่ 0031.212/ 0756

วันที่ ๘/๒ มกราคม 2551

เรื่อง การเบิกจ่ายค่าพาหนะของนักจัดวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตาม ป.วิ.อาญา

ผบช.น., ผ.บ.-๑, ก., ปล. และ สด.ม.

ด้วย กระทรวงยุติธรรม ได้มีหนังสือ ที่ ขย 0207/05720 ลง 25 ต.ค.2550 แจ้งว่า กรมบัญชีกลาง ได้ขอหนังสือหารือของกระทรวงยุติธรรม เรื่องการเบิกจ่ายค่าพาหนะของนักจัดวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ตาม ป.วิ.อาญา ตาม พ.ร.ฎ.ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. ข้อคำถามคือได้แห่ง พ.ร.ฎ.ที่กำหนดให้ข้าราชการที่ไปทำหน้าที่นักจัดวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์มีสิทธิได้รับค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการตามชนิดที่ ๑ กระทรวงการคลัง ที่ กท 05027/13649 ลง 25 มี.ค.2526

กรมบัญชีกลางได้ตอบข้อหารือว่า พ.ร.ฎ.ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 7, มาตรา 8, มาตรา 13 และ มาตรา 14 กำหนดให้ผู้เดินทางไปราชการชั่วคราวซึ่งเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้รวมที่ พ.ร.ฎ. กำหนด (ให้แก่ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องจ่ายเนื่องในการเดินทางไปราชการ) กรณีการเดินทางเพื่อเข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้องและการพิจารณาคดีตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 12 ทวิ ของนักจัดวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นข้าราชการดังกล่าว จึงเป็นกรณีเดินทางไปปฏิบัติราชการชั่วคราวนอกที่ตั้งสำนักงานซึ่งปฏิบัติราชการปกติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาตามนัยมาตรา 13(1) แห่ง พ.ร.ฎ. ขอยมีสิทธิได้รับค่าพาหนะซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปราชการตามนัยมาตรา 7 วรรคแรก มาตรา 8 และ มาตรา 14 (3)

2. กรณีที่กำหนดว่านักจัดวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นข้าราชการให้ใช้สิทธิเบิกจ่ายค่าพาหนะได้ตามระดับตำแหน่งปัจจุบันของตนนั้น หมายความว่า ข้าราชการต้องมิใช่ขาดคุณสมบัติใดๆหรือไม่หรือต้องเบิกจ่ายหน่วยงานที่มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการได้ โดยการที่ยกตำแหน่งเดิมที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรมบัญชีกลางได้ตอบข้อหารือว่า โดยหลักการหน่วยงานใดเป็นเจ้าแห่งเรื่องหรือการไปปฏิบัติราชการครั้งนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานใด หน่วยงานนั้นก็ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ในการเดินทางที่เพิ่มขึ้น และเมื่อข้าราชการผู้เดินทางได้รับเงินค่าใช้จ่าใช้ในการเดินทางจากส่วนราชการเจ้าของเรื่องหรือส่วนราชการที่อ้างข้าราชการดังกล่าวในการร้องทุกข์ สอบสวน ได้สำนวนฟ้องหรือพิพากษาแล้ว ก็ไม่มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่าใช้ในการเดินทางไปราชการจากส่วนราชการต้นสังกัดอีก และหากตรวจสอบพบว่าข้าราชการผู้ใดเบิกค่าใช้จ่าใช้ในการเดินทางซ้ำซ้อน โดยเบิกจ่ายจากส่วนราชการต้นสังกัดอีก ย่อมถือว่ามี ความผิดและต้องคืนเงินในส่วนที่ซ้ำซ้อนให้แก่ทางราชการ

อย่างไรก็ดี เพื่อให้เกิดความชัดเจน ส่วนราชการเจ้าของเรื่องหรือส่วนราชการที่อ้างข้าราชการ ในการร้องทุกข์ ดังกล่าว จะแจ้งวันหนังสือเชิญหรือหมายเรียกให้ชัดเจนไว้ด้วยว่าค่าใช้จ่าใช้ในการเดินทางใน ราชการ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องหรือส่วนราชการที่อ้างข้าราชการ ในการร้องทุกข์ ดังกล่าวจะเป็นผู้เบิกจ่ายให้ ก็ให้

ตรา. พิจารณาสแล้ว เห็นว่า เพื่อให้ไม่ให้เกิดการเบียดค่าใช้จ่าใช้ในการเดินทางไปราชการเพื่อร่วมใน การสอบสวนคดีอาญา ตาม ป.วิ.อาญา ของนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ที่ขึ้นข้าราชการของหน่วยงาน ของรัฐเพื่อความจำเป็น และเป็น ไปตามหนังสือขอขบขั้ขอหรือขงกรมบัญชีกลาง จึงให้พนักงานสอบสวนแจ้ง หน่วยงานต้นสังกัดของนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ ที่ได้เชิญหรือเรียกให้มาร่วมในการร้องทุกข์การ สอบสวน โดยระบุให้ชัดเจนในหนังสือเชิญหรือหมายเรียกว่า "ค่าใช้จ่าใช้ในการเดินทางไปราชการของ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ (แล้วแต่กรณี) ขอเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัด" เนื่องจากการ ปฏิบัติหน้าที่ของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการปฏิบัติราชการ ตาม ป.วิ.อาญา ส่วนค่าตอบแทน แก่นักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมการสอบสวนคดีอาญา ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวง ยุติธรรมว่าด้วยค่าตอบแทนแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การ ได้สำนวนฟ้อง และสารพิจารณาคตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 12 ทวิ พ.ศ.2549

จึงนงมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว

พล.ต.ย. *S. Small*
(ธานี สมบูรณ์ทรัพย์)
รอง ผบ.ตร. ป.รท.ศ.ร.

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม

ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์
ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การได้สวนมูลฟ้องและการพิจารณา
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามาตรา ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การได้สวนมูลฟ้อง และการพิจารณา ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ กระทรวงยุติธรรมโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทน ค่าพาหนะเดินทางแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การได้สวนมูลฟ้อง และการพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามาตรา ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๕"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การได้สวนมูลฟ้องและการพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามาตรา ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๑

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่สวนทางไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลสั่งจ่ายค่าตอบแทนและค่าพาหนะเดินทางแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การได้สวนมูลฟ้อง และการพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามาตรา ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ และข้อ ๖

หน้า ๓๐

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๕๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ กันยายน ๒๕๔๕

ข้อ ๕ สำหรับแทนที่จ่ายให้แก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ให้เบิกจ่ายเมื่อปฏิบัติหน้าที่
ในอัตราเกณฑ์ร้อยละ ๕๐๐ บาท โดยให้เบิกจ่ายไม่เกินคนละ ๓ ครั้งต่อวัน

ข้อ ๖ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่พนักงานสอบสวนหรือศาลขอให้นำไปให้ความเห็น
นิติเวชได้รับค่าตอบแทนดังนี้

๖.๑ ผู้ที่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ ให้ใช้สิทธิเบิกจ่ายได้ต่อ
พระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖.๒ ผู้ที่เป็นบุคคลภายนอก ให้มีสิทธิในการเบิกจ่ายได้ต่อพระราชกฤษฎีกา
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือว่าตำแหน่งนักจิตวิทยา
หรือนักสังคมสงเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๗ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบความระงับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พลตำรวจเอก ชิตชัย ธรรมสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ องค์การกรรมาธิการ โทร. 252358

ที่ 0606.6/ 794 วันที่ ๙ เมษายน 2540

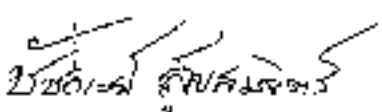
เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายค่าอุปการะแก่ผู้และล่ามภาษามือ

เรียน ผบ.น., ผบ.น., ผบ.น., ผบ.น. : 9 , ผบ.น.ศ., ผบ.น.ศ., จศ., จอ.น.

ตามที่ ตร. มีหนังสือส่วนที่สด ที่ นร 2522.6/17086 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2539 เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อกิจการนาย้าเรียน ขนบฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ลงนามในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายค่าอุปการะล่าม และล่ามภาษามือที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้ เมื่อเสื่อหาผู้ที่ยังหา จำนวน หรือยกาน ความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 และมาตรา 13 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2539 ซึ่งกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าอุปการะแก่ผู้และล่ามภาษามือที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้ ความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 13 และมาตรา 13 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2539 มา เรือเสร็จแล้ว และขอให้ช่วยงานที่เกี่ยวข้อังตั้งปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวโดยเคร่งครัด พร้อมนี้ ได้แนบระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

น.ต.อ.
(ชัชวาลย์ สุธรรมจักร)
รอง ผบ.น.ส.ต.ต.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการแก่ช่างและช่างภาษาไม้
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 13 และมาตรา 13 ทวิ
พ.ศ. 2539

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการแก่ช่างและช่างภาษามือ
ที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้แก่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยานในคดีอาญา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13 บรรคห้า และมาตรา 13 ทวิ บรรคสอง แห่ง
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติ โดยความเห็นชอบจาก
กระทรวงการมหาดไทยจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการแก่
ช่างและช่างภาษามือที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 13 และ มาตรา 13 ทวิ พ.ศ. 2539"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 28 พฤศจิกายน 2539 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือตำรวจหัวหน้าหน่วยงานซึ่งจ่ายค่าป่วยการแก่ช่าง
หรือช่างภาษามือที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้จ่ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 13
และมาตรา 13 ทวิ แก่ช่างหรือช่างภาษามือซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ ตามเกณฑ์เกณฑ์ที่
กำหนดในข้อ 4 และ ข้อ 5

ข้อ 4 ค่าป่วยการที่จ่ายให้แก่ช่างหรือช่างภาษามือ ให้คิดเป็นรายชั่วโมงในอัตรา
ตามที่พนักงานสอบสวนเห็นสมควรกำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่าชั่วโมงละ 500 บาท และไม่เกินชั่วโมง
ละ 500 บาท แต่ค่าป่วยการที่จ่ายแก่ช่างหรือช่างภาษามือสำหรับบริการปฏิบัติหน้าที่ในครั้งหนึ่งครั้งมี
จำนวนไม่น้อยกว่า 300 บาท

ข้อ 5 ในการกำหนดอัตราค่าป่วยการที่คิดให้แก่ช่างหรือช่างภาษามือ ให้หัวหน้า
สถานีตำรวจหรือตำรวจหัวหน้าหน่วยงาน พิจารณาถึงความยากง่ายในการปฏิบัติงานหรือศึกษาหมาย
มูลคดีและความเห็นของทนายในกรณีที่เกิดมาของช่างหรือช่างภาษามือ ตลอดจนพฤติการณ์อื่นใดที่
พนักงานสอบสวนเห็นสมควรนำมาประกอบการพิจารณา

ข้อ 6 ให้อธิบดีกรมตำรวจรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

บทที่ ๓

การสอบสวน ผู้เสียหาย

พยาน ผู้ต้องหา

ความมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 205-3466 _____

ที่ ก004.61 / 1279 วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2544 _____

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา _____

ของ ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., สบช., ผบ.ก. หน่วยขึ้นตรงต่อ ผ.ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติว่า การใช้อำนาจโดย
องค์การของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจะต้องใช้ความสุจริตซื่อตรง รักษาระวังมิให้เกิด
ความเสียหายแก่ประชาชน พนักงานสอบสวนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายอย่างชัดเจน
และปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงาน
สอบสวนสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงให้ยกเลิกหนังสือ ตร.ที่ 0606.6/2787 ลงวันที่
9 มี.ค. 2541 เรื่องแนวทางการปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา และให้ใช้แนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้แทน

1. การรับแจ้งความ

เมื่อมีผู้มาแจ้งความกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาและ
คืนเงินการตั้งมี

1.1 ถ้าการแจ้งความนั้นเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามกฎหมาย ให้พนักงาน
สอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ และดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการรับคำร้องทุกข์หรือ
คำกล่าวโทษ เพื่อทำการสอบสวนคดี เน้นคดีต่อไป

1.2 หากการแจ้งความที่มีใจเป็นคำร้องทุกข์หรือมิใช่คำกล่าวโทษหรือเป็นเรื่อง
ทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานประจำวันแจ้งข้อกฎหมายไว้เป็นหลักฐาน แล้วแจ้งให้ผู้แจ้ง
ความทราบ และลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

2. การแจ้งข้อกล่าวหา และกรณียกของพนักงานสอบสวน

อำนาจและหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจย่อมเป็นไปตามกฎหมาย และ
จัดบังคับทั้งหลายอันว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้น ๆ ตาม ป.วิ.อาญา
มาตรา 16 ส่วนการแจ้งข้อกล่าวหา และการจับ โดยพนักงานสอบสวนนั้น กฎหมายให้อำนาจไว้
โดยเฉพาะต่างจากการจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทั่ว ๆ ไปดังนี้

ในกรณีที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว เมื่อผู้ต้องหาสามารถปรากฏต่อหน้า
พนักงานสอบสวน โดยอุกเหียด หรือส่งสิ่งของ หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนแล้ว ให้พนักงานสอบสวน
แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ต้องหาทราบตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 134 ส่วนการจะจับและจับกุม หรือจะปล่อย

รัฐมนตรี ตามอำนาจของพนักงานสอบสวนที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.อาญา มาตรา 136 นั้น ให้พนักงานสอบสวนที่ขาดเขตอำนาจสอบสวนหลักฐานที่ได้รวบรวมไว้แล้วว่ามีเหตุผลเพียงพอที่จะดำเนินผู้กระทำความผิดอย่างไรหรือไม่

3. การแจ้งข้อกล่าวหา การจับ การคุมขัง หรือการออกหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

เมื่อจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 6 บัญญัติให้ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติอันเป็นอันใช้บังคับมิได้ และตามมาตรา 165 มาตรา 167 ได้บัญญัติถึง ข้อยกเว้นและขั้วพึงปฏิบัติสำหรับตำรวจและพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับ การจับ การคุมขัง หรือการออกหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไว้หลายประการ อันเป็นการบัญญัติถึงการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากการปฏิบัติต่อกบุคคลทั่วไปที่มีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสามารถสรุปหลักการปฏิบัติของตำรวจและพนักงานสอบสวน ได้ดังนี้

3.1 นอกเหนือประชุม การแจ้งข้อกล่าวหา การจับ การคุมขัง การปล่อยชั่วคราว หรือ การออกหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา สามารถดำเนินการได้ตามปกติ เช่นเดียวกับกับบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

3.2 ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับ คุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก หรือในกรณีที่จับในขณะที่กระทำความผิด

ข้อห้ามดังกล่าวข้างต้น ไม่ใช่เอกสิทธิ์เฉพาะตัวของผู้ที่ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาที่จะใช้ได้ด้วยตนเอง เพราะเป็นข้อห้ามที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ การปฏิบัติของตำรวจหรือพนักงานสอบสวนในเรื่องนี้จะต้องพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบว่ามีหลักฐานการได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกอยู่หรือไม่

การได้รับอนุญาตจากสภา หมายความว่าถึง การได้รับอนุญาตโดยมติของสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกท่านั้น

3.3 ในระหว่างสมัยประชุม เมื่อมีการจับตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในขณะที่กระทำความผิด ให้หัวหน้าหน่วยงานชั้นต้นของผู้ที่จับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา รายงานไปยังประธานสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก และ คร. ทราบ โดยพลัน

เมื่อได้รายงานให้ประธานสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกทราบดังกล่าวแล้ว และ ประธานสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกสั่งให้ปล่อยผู้ถูกจับ ให้จัดการปล่อยผู้ถูกจับไปโดยพลัน แล้วให้รายงาน คร.ทราบ

3.4 ในกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาถูกควบคุมอยู่ในระหว่าง
สอบสวนก่อนสมัยประชุม เมื่อถึงสมัยประชุมพนักงานสอบสวนสามารถควบคุมผู้ถูกจับต่อไปได้ แต่ต้อง
ปล่อยตัวไปทันทีเมื่อประธานแห่งสภาที่ผู้ให้เป็นผู้เป็นสมาชิกร้องขอ

การปล่อยตัวดังกล่าว ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ปล่อยถึงวันสุดท้ายแห่งสมัย
ประชุม ทั้งนี้ เมื่อสิ้นสุดวันสุดท้ายแห่งสมัยประชุมพนักงานสอบสวนต้องจัดการนำตัวผู้ถูกปล่อยมา
ควบคุมตัวไว้ตามกฎหมายต่อไป

3.5 ในระหว่างสมัยประชุม หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาทั้งเป็น
ผู้ต้องหา และสภาที่ผู้ต้องหาเป็นสมาชิกอยู่ไม่อนุญาตให้เข้าหรือหมายเรียกตัวสมาชิกผู้ต้องหาทำการสอบสวน
ในฐานะผู้ต้องหา หรือยังอยู่ในระหว่างกระบวนการของสภา แต่สมาชิกผู้ต้องหาเข้าหาพนักงานสอบสวนของ
ให้พนักงานสอบสวนเพียงแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ และทำการสอบสวนไว้กับผู้ต้องหา แต่ห้ามมิให้จับ
สมาชิกผู้ต้องหา

4. การสอบสวนเกี่ยวกับพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี

ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 147 ได้บัญญัติว่า "เมื่อมีจำตั้งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว ห้ามมิให้
มีการสอบสวนเกี่ยวกับบุคคลนั้นในครั้งเดียวกันนั้นอีก เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี
ซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหาผู้นั้นได้" ปรากฏว่า พนักงานสอบสวนยังมีความเข้าใจแตกต่างกันว่า
อะไรคือพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี ทั้ง คร. ก็มีได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไว้
จึงวางแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

4.1 กระทั่งพิจารณาว่าพยานหลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดีนั้น ต้อง
ประกอบด้วยเหตุผลทางทฤษฎีและหลักฐานว่าพยานหลักฐานใหม่นั้นมีความสำคัญแก่คดีถึงขนาดที่
จะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหาผู้นั้นได้ ตามนัย ป.วิ.อาญา มาตรา 147 จึงมีนัยเรื่องนี้อยู่ในดุลยพินิจของพนักงาน
สอบสวน

4.2 หากพนักงานสอบสวนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มีพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่
คดีซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหาได้แล้ว ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปเช่นเดียวกับ
การสอบสวนคดีอาญาทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องให้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษใหม่

"พยานหลักฐานใหม่" หมายความว่าถึง พยานหลักฐานที่ไม่เคยมีอยู่ในชั้น
ศาลแล้วก็ตาม ส่วนพยานบุคคลที่มีอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องสอบสวนแล้วแต่พนักงานสอบสวนได้สอบสวนไว้ใหม่
ละเมิดหรือขาดประเด็นสำคัญ และต่อมากลางหลัง ได้สอบสวนพยานบุคคลนั้นในรายละเอียดหรือใหม่
ประเด็นสำคัญเพิ่มเติมเช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นพยานหลักฐานใหม่

4.3 เมื่อผู้เสียหายหรือผู้หนึ่งผู้ใดร้องขอให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนในเรื่อง
ที่พนักงานอัยการ ได้มีจำตั้งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว โดยมอบพยานหลักฐานให้พนักงานสอบสวนและ
อ้างว่าพยานหลักฐานที่มอบให้นั้นเป็นพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดีซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษ
ผู้ต้องหาผู้นั้นได้ ให้พนักงานสอบสวนรับพยานหลักฐานนั้นไว้ดำเนินการ

4.4 การดำเนินการของหน่วยงานสอบสวนในเรื่องนี้ ให้ใช้สำนวนคดีหรือสำเนา
สำนวนคดีเดิมมาประกอบกลางพิจารณาคดีด้วย

จึงเรียนเพื่อทราบ และให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ หวังแต่บังคับเป็นต้นไป

พล.ต.ช.

(พรศักดิ์ สุระงษวิบูลย์)

ผ.บ.ต.ว.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   ตร   โทร. 0 2205 3468
 ที่ 0031.212/ ๒๐๕๕   วันที่ ๕ พฤศจิกายน 2549
 เรื่อง การขอขออนุมัติตาม พ.ร.บ. วัตถุประสงค์ตราฯ พ.ศ.2535

มวท.ก., น., ก.1-9, ปล., สตม. และ กมส.

ด้วย กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีหนังสือ ที่ กว 0315/ 1126 ลง 25 ต.ค.2549 แจ้งว่าเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ตราฯ พ.ร.บ. วัตถุประสงค์ตราฯ พ.ศ.2535 ระบุปัญหาในการกำจัดวัตถุประสงค์ตราฯ ที่ศาลสั่งริบ เมื่อส่งจากตามคำพิพากษามีได้ระบุให้เจ้า ของวัตถุประสงค์ตราฯ ชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการ ทำให้ทางราชการต้องรับภาระในส่วนนี้ จึงขอความร่วมมือมายัง ตร ในการแจ้งพนักงานสอบสวนให้ระบุไม่สำนวนการสอบสวนให้ครอบคลุมถึงการทำลายวัตถุประสงค์ตราฯ และขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าของต้องชำระค่าใช้จ่ายในการทำลายวัตถุประสงค์ตราฯ ดังกล่าวที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการตาม มาตรา 88 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. วัตถุประสงค์ตราฯ พ.ศ.2535

ดังนั้น เพื่อให้การสอบสวนความผิดตาม พ.ร.บ. วัตถุประสงค์ตราฯ พ.ศ.2535 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้แจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัดที่ดำเนินการสอบสวนไม่ประหลัดเกี่ยวกับการทำลายวัตถุประสงค์ตราฯ ในคดีและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้ปรากฏอยู่ในสำนวนการสอบสวน และมีความเห็นให้พนักงานอัยการฟ้องขอให้เจ้าของวัตถุประสงค์ตราฯ ต้องชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.

(ชาญรุดี วัชรบุรินทร์)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

๕

พ.ศ. 03-67 11.126

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

25 ต.ค. 2549

เรื่อง การฟ้องผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติวัดอุ้มทรราช พ.ศ.2535

เรียน ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- ซึ่งมีสำเนาด้วย
1. สำเนาพระราชบัญญัติวัดอุ้มทรราช พ.ศ.2535
  2. สำเนาระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติสำหรับการจัดการผู้ก่อมลพิษ
วัดอุ้มทรราชหิสาณมีคำพิพากษาให้รับ พ.ศ.2547

กรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวัดอุ้มทรราช ตามพระราช
บัญญัติวัดอุ้มทรราช พ.ศ.2535 และปัจจุบันเจ้าพนักงานที่ตำรวจได้จับกุมผู้กระทำผิดความผิดข้อหาครอบครอง
วัดอุ้มทรราช โดยมิได้รับอนุญาต ตามมาตรา 23 ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาให้รับ หรือทำลาย และส่งของกลาง
ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการ นั้น

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ประสบปัญหาในการกำจัดวัดอุ้มทรราชดังกล่าว เนื่องจาก
ตามคำพิพากษาของศาลมีได้ระบุให้เจ้าของวัดอุ้มทรราชชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแก่ทาง ราชการ ในการกำจัด
วัดอุ้มทรราชนั้น ๆ ทำให้พระราชกฤษฎีกาต้องรับภาระในส่วนนี้ จึงขอความร่วมมือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เพื่อแจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบ ขอให้พนักงานสอบสวนระบุในสำนวนการฟ้องให้จรรยาคุณถึงกรมทำลาย
วัดอุ้มทรราช โดยขอให้ศาลมีคำสั่งในคำพิพากษาให้เจ้าของวัดอุ้มทรราชชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการ
ตามมาตรา 88 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวัดอุ้มทรราช พ.ศ.2535 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายณนพพร ตี๋ขวัญ)

อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตำแหน่งรองผู้ช่วยอธิบดี

สำนักโรงงานอุตสาหกรรมราชสาขา 6

17/วิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10230

สำนักโรงงานอุตสาหกรรมราชสาขา 6

โทร. 02-2024166

โทรสาร . 02-2024167

http://www.dgr.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   ตร.   โทร. 0 2205 3466
 ที่ ๐๐31.212/ ๒๔๔๑   วันที่ ๒๔ พฤษภาคม 2549
 เรื่อง   การดำเนินคดีกับผู้ลักลอบขนย้ายน้ำมันปาล์ม

พ.บ.น., ๗. และ ก.1-6

ตามหนังสือ ตร. ส่วนมาท ที่ ๐๐03/9579 ลง 10 มิ.ย.2534 ซึ่งกำชับให้พนักงานสอบสวน
 ถือปฏิบัติตามมติ ค.ร.น. เมื่อวันที่ 30 เม.ย.2534 กรณีไม่มีการกระทำ ความผิดกฎหมายหลายฉบับ ให้ทำการ
 สอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดกฎหมาย และให้ประสานงานไปยังหน่วยงานที่มีอำนาจ
 หน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย นั้น

กรมการค้าภายในมีหนังสือ ส่วนที่ ๒๔๐๘๗/๙๖ ลง 13 พ.ย.2548 ระบุว่า
 ๑. กรณีการดำเนินคดีกับผู้ลักลอบขนย้ายน้ำมันปาล์มตามกฎหมายศุลกากรแล้ว ขอให้แจ้ง
 ข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการเนื่องจากน้ำมันปาล์มเป็นสินค้าควบคุมตาม
 ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ลงวันที่ 9 พ.พ.2543 เรื่องการควบคุมการขนย้าย
 น้ำมันปาล์ม ซึ่งกำหนดห้ามขนย้ายน้ำมันปาล์มซึ่งมีปริมาณตั้งแต่ 25 กิโลกรัมขึ้นไป เข้ามาหรือออกจาก
 จังหวัดที่กำหนดไว้แล้วจะได้รับอนุญาต หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามมาตรา 25 (4)(7) และมีโทษตาม
 มาตรา 37 แห่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.2542 ทั้งนี้เพื่อเป็นการปฏิบัติตามมติ ค.ร.น.
 เมื่อวันที่ 30 เม.ย.2534 ดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดกฎหมายดังกล่าว อันจะเป็นการ
 เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สม.ตั้งเจตนากรณีของการบังคับใช้กฎหมาย
 จึงให้ตั้งให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ส่วนมาท ที่ ๐๐03/9579 ลง 10 มิ.ย.2534 และ
 หากมีการดำเนินคดีกับผู้ลักลอบขนย้ายน้ำมันปาล์มในเขตควบคุมการขนย้าย นอกจากดำเนินคดีตาม
 กฎหมายศุลกากรแล้ว ให้แจ้งข้อหาดำเนินคดีกับผู้ลักลอบขนย้ายน้ำมันปาล์มว่าด้วยสินค้าและบริการด้วย โดยให้
 ประสานงานไปยังเจ้าหน้าที่ของกรมการค้าภายในหรือการค้าภายในจังหวัดนั้นๆ เพื่อจัดส่ง
 เจ้าหน้าที่มาประสานงานและเสนอแนะข้อกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี
 จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.ต. [Redacted]
 (ชาญดุสิต วัชรพุก)
 ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปราบ.ศ.ตร.

ส่วนราชการ..... ทตจ. กทม. โทร. 2511000

ที่ - 0603/ 9678 วันที่ 16 มิถุนายน 2534

เรื่อง ใ้หลังกำลังแรงงานของสตรีอัมฤติ

ม.ช.ด.บ.ด.ร. 4 และ ม.ช.ด.บ.ด.ร. ๓๓ ที่มีหน้าที่สอบสวนคดีอาญา

สืบเนื่องมาจากการประชุมกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ 4/2534 เมื่อ 13 พ.ค. 2534
รมว.มห. ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ว่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ป.ป.ป. ได้พิจารณาเห็นว่า ใ้เงินเจ้าหน้าที่
ของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลให้การปฏิบัติหน้าที่ของนาย โ้คเป็นปกติสุขและเพื่อรักษา
ความสงบเรียบร้อย และคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติและประชาชน เป็นพิเศษให้บริบูรณ์ยิ่งขึ้น การที่
การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ กรมตำรวจได้ดำเนินการเพื่อคุ้มครองเจ้าหน้าที่
โดยใ้เงินถึงการคุ้มครองตามกฎหมายอื่น ๆ เช่น ของ พ.ร.บ. ให้แก่ตำรวจและประจักษ์จักษุ
จึงใ้เงินมาคุ้มครองป้องกันตำรวจและประจักษ์จักษุในระวางคดี เรื่อง เจ้าหน้าที่...
แต่ผู้กระทำผิดจะปฏิบัติตามกฎหมาย กรม ๕ ๓๖ มา เกี่ยวข้องกับ
พิจารณา

คณะกรรมการอำนวยการฯ ฝ่ายสังคมและกฎหมายได้พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบมาตรการ
คุ้มครองกรมทตจ. ป.ป.ป. เช่นนี้ ไทยในขณะนี้

๑. เมื่อมีการจับกุมหรือทำร้ายเจ้าหน้าที่กรมทตจ. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวเนื่อง
หรือหน่วยงานที่ให้การจับกุมและหรือคำปรึกษา... ดังนี้

๑.1 กรณีเจ้าหน้าที่กรมทตจ. ได้ถูกทำร้ายหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ...
ความจำเป็นที่... และกรณีใดก็ตามกฎหมายอื่นที่ออก...
เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ให้การจับกุมหรือ... เจ้าหน้าที่ตำรวจ...
ไปให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายอื่นแล้ว...
เจ้าพนักงานไป

๑.2 กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ถูกกล่าวหา...
ซึ่งอาจจำเป็น... ที่อาจกระทบต่อความเรียบร้อยและความมั่นคงของกฎหมายที่...
รับผิดชอบโดยกรมทตจ. ใ้เงินเจ้าหน้าที่ตำรวจ (พนักงานสอบสวน)...
ถึงกล่าวหาว่า... ใ้เงินให้จึงส่งเจ้าหน้าที่มาประสานและ...
กรมทตจ.

2. เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานหรือหน่วยงานที่จับกุมแล้วว่ามีคน
ตามข้อ 1.1 ก็ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรีบประสานงานและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับแจ้ง

3. เมื่อหน่วยงานใดได้รับแจ้งตามข้อ 1.1 หรือ 1.2 หรืออาจมีหน่วยงานใดส่ง
เรื่องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ (รวมถึงขอสอบสวน) ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายในหน่วย
งานที่รับแจ้งเจ้าพนักงานไปประสานงาน และเสนอแนะข้อกฎหมาย - ผลกระทบรวมและแนวทางและรวบรวม
พยานหลักฐานเพื่อมีผลการคดีไต่สวนการดำเนินคดีให้เร็ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้รับข้อร้องเรียนการ
ดำเนินคดีเร็วหรือเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ชัดเจนและสามารถฟ้องคดีในชั้นศาลได้

4. ในหน่วยงานที่ได้รับแจ้งตามข้อ 1.1 หรือ 1.2 ถ้าพบคดีในเจ้าหน้าที่ลูกศิษย์หลาน
บุตรหลานเป็นคดีของญาติเป็นระยะ ๆ โดยดำเนินการวิธีการ และช่วงระยะเวลาในการพิจารณาคดี
ลัดไว้ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติด้วย จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

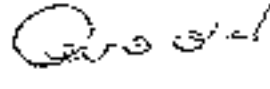
5. ในหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายและระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย จะต้องถือปฏิบัติตามข้อ 1, 2, 3 หรือ 4 ให้การลงโทษความผิดของภัยอันตราย
ที่เกี่ยวกับและกำหนดเป็นรัฐ เป็นหนึ่งเดียวให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติโดยเร็วและเพื่อเป็นการดำเนินกา
ตามข้อ 1, 2, 3 หรือ 4 ดำเนินไปโดยมีประสิทธิผลของเร็วพร้อม และรวดเร็วต่อไป

6. การดำเนินหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้
เป็นความผิดทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ระเบียบข้าราชการประจำ
ศาลเป็นกรณีต่าง ๆ ไม่ยกเว้น และหากมีข้อสงสัยทางอำนาจหน้าที่ให้ดำเนินการทางศาล

คณะกรรมการกฤษฎีกา วันที่ 30 เมษายน 2554

ฝ่ายสังคมและกฎหมาย

จึงแจ้งมา เพื่อทราบ และให้ทราบถึงพนักงานสอบสวนในสังกัดที่มีอยู่ติด ในช่องทาง
ปฏิบัติในสถานที่ เกี่ยวข้องคดีนี้ด้วย.

พล.ต. (ชวรงค์ อภิชาติ)
(ชวรงค์ อภิชาติ)
อ.ดร.

เลขที่ ๐๔๐๖/๑๗๕

กรมการค้าภายใน

เลขที่ ๔๔/๑๐๐ ต.บ.รท.บ.ร.๑

ที่เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง การดำเนินคดีผู้ลักลอบขนย้ายน้ำมันปาล์ม

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) สำเนาหนังสือสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองภูเก็ต ที่ กต ๐๑๒๙/๑๒๐๕๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๘
- ๒) สำเนาประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง การควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ และสำเนาพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒
- ๓) สำเนาวางสีกสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/๗ ๗๓ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๓๔

ด้วย กรมการค้าภายใน ได้รับรายงานจากกรมการค้าภายในจังหวัดภูเก็ตว่า สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองภูเก็ตได้ดำเนินการจับกุมผู้ต้องหา (นายพลพิศ ไชยธรรม) พร้อมของกลาง ได้แก่ น้ำมันปาล์ม จำนวน ๒๓๐ ตัน ๗ ละ ๑๕ กิโลกรัม เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๐ โดยทนายความทนาย ทนาย ทนายไปเสียหรือรับไว้ด้วยประการใด ๆ ทั้งของที่ยังไม่ได้เสียภาษี หรือผ่านพิธีการศุลกากรโดยผิดกฎหมาย รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

กรมการค้าภายใน ขอเรียน ดังนี้

๑. ตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ เรื่อง การควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ห้ามมิให้บุคคลใดขนย้ายน้ำมันปาล์ม ซึ่งมีปริมาณไม่ถึงสี่สิบห้ากิโลกรัมขึ้นไป โดยทางบกเข้ามาหรือออกจากจังหวัดภูเก็ต เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ หรือผู้ซึ่งประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดว่าด้วยราคาสินค้าและบริการมอบหมาย หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามมาตรา ๒๕ (๔) (๗) และโทษตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันบรรเทาภัยและประทุพผิต ซึ่งตกเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการดำเนินคดีผู้กระทำความผิดไว้ ณ กรณีที่มีผู้กระทำความผิดกฎหมายหลายฉบับ โดยการเพิกถอนหน้าที่ตำรวจเป็นผู้รับดูแลดำเนินคดีเอง ซึ่งการกระทำเช่นนี้มีความผิดตามกฎหมายที่มีหน่วยงานอื่นเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงอยู่ด้วย ก็ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ (พนักงานสอบสวน) แจ้งประสานงานไปให้หน่วยงานดังกล่าวทราบทันที เพื่อให้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาประสานและเสนอแนะข้อกฎหมายในการดำเนินคดีด้วย รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

3. ตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีลำดับที่ 6 ลงวันที่ 17 กันยายน 2549 มีเพียง
 ทางกล่าวหาว่านำ พา เลี้ยวหรือรับไว้ด้วยประการใด ๆ ซึ่งของที่ยังไม่ได้เสียภาษีหรือผ่านพิธีทางศุลกากรโดย
 ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายศุลกากรเท่านั้น แต่จากการตรวจสอบข้อมูลของ
 กรมการคลังภายในในส่วนที่เนือวธิ่งกิจการขนย้ายน้ำมันปาล์มแล้ว ไม่พบว่ามี การขออนุญาตขนย้าย
 น้ำมันปาล์มแต่อย่างใด ผู้ต้องหารายนี้จึงมีความผิดฐานฝ่าฝืนประกาศและกฎกระทรวงเกี่ยวกับอัตราค่า
 และบริการ เรื่องการควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2549 ด้วย

4. เพื่อให้มีการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดทุกตัวตามกฎหมาย สมดังเจตนารมณ์ของการบังคับใช้
 กฎหมาย โปรดขอความร่วมมือจากทั้งท่าน เพื่อแจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจในพื้นที่ควบคุมการขนถ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
 ได้ถือปฏิบัติความเข้มงวดสำนักงานเลขานุการกรมวิธีที่ นร 0203/ว 73 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2534
 คลังเครื่องคดีโดยหากตรวจสอบพบกระทำความผิดในเขตควบคุมการขนถ่าย บลจจากแจ้งข้อกล่าวหา
 ตามกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายศุลกากรแล้ว ขอให้แจ้งข้อกล่าวหาตามกฎหมายว่าด้วยอัตราค่าและค่าบริการด้วย
 โดยกรมการคลังภายในพร้อมที่จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปประสานงาน และเสนอแนะข้อกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง
 เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินคดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้กรมการคลังภายในทราบด้วย
 จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวิภา ชัยมงคลเจริญ)
 อธิบดีกรมการคลังภายใน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ **ดร.** โทร ๐ ๒๒๐๕ ๓๙๙๖
ที่ ๐๐๑๑/รช/๒๔๖๖/๒๒ **วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒**

เรื่อง **กำกับพนักงานสอบสวนศึกษาข้อกฎหมายและประกาศต่างๆ ซึ่งออกตามความในกฎหมาย
และกำหนดวิธีออกสำเนา**

พ.ร.บ. น. ๖-๘๖ พ.ร.บ. น. ๖-๘๖ และ ๘๖๖

ด้วยสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาชญากรรมและครอบครัว ๓ ได้ส่งสำนวนการสอบสวนคดีฆาตกรรมผู้ต้องหาผู้ต้องหากระทำความผิดฐาน มีวัตถุประสงค์ต่อจิตประสาทประเภท ๒ (โตเมทิลแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเกินกว่าที่รัฐมนตรีกำหนด โดยมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาไปยัง ดร. เพื่อให้พิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา มาตรา ๑๔๕

ดร. ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวผู้ต้องหาได้พร้อม ของกลางเป็นวัตถุเมตกสมแบบสีส้ม ซึ่งเชื่อว่าเป็นยาเสพติด จึงได้นำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย จากผลการตรวจพิสูจน์ของกลางปรากฏว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทประเภท ๒ (โตเมทิลแอมเฟตามีน) พนักงานสอบสวนจึงได้แจ้งข้อหา กับผู้ต้องหาฐานมีวัตถุประสงค์ต่อจิตประสาทประเภท ๒ (โตเมทิลแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเกินกว่าที่รัฐมนตรีกำหนด แต่มีธงจากตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๐๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่องการกำหนดปริมาณการมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ นั้น ไม่ได้ระบุให้โตเมทิลแอมเฟตามีน เป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ที่ประกาศกำหนดปริมาณการมีไว้ในครอบครอง การที่ผู้ต้องหา มีไว้ในครอบครองจึงไม่เป็นความผิด พนักงานอัยการจึงมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาโดยอาศัยเหตุผลดังกล่าว แต่เนื่องจากผู้ต้องหาไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา มาตรา ๑๔๕ พนักงานอัยการจึงมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาฐานกระทำความผิดฐานมีวัตถุประสงค์ต่อจิตประสาทประเภท ๒ ทั้งนี้ เห็นได้ว่า กรณีนี้หากพนักงานสอบสวนได้ตรวจสอบข้อกฎหมายและประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องโดยละเอียดรอบคอบก็จะทราบว่า การกระทำของผู้ต้องหาไม่อาจเป็นความผิดฐานมีวัตถุประสงค์ต่อจิตประสาทประเภท ๒ (โตเมทิลแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเกินกว่าที่รัฐมนตรีกำหนดและไม่ควรแจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาตามตั้งแต่ต้น

ดังนี้...

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเป็นไปโดยถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย จึงให้ท่านกำชับพนักงานสอบสวนให้สืบพยานผู้เสียหายผู้เสียหายผู้เสียหายคดีอาญาและประกาศกระทรวงต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินคดี และให้ถือปฏิบัติในการแจ้งข้อหากับผู้ต้องหาต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.ท.

๕๐๓ อังศุมา

(เอก ชัยสมานนท์)

ผู้ช่วย ผบ.ตร. ปรย. ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... ส.ร. โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๑๔๖๓

ที่ ๑๑๑๑.๒๓/๒๕๖๓ ..... วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ภัยพิบัติเหตุเกี่ยวกับการขังผู้ต้องหา พิพและการรับแจ้งความบุคคลหาย

ผบ.ช.น. ก.๑-๒ และ ๑๗๓.

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๔๗๖/๒๕๕๔ ลง ๓ ส.ค.๕๔ จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการคนหายและอาช.โรมาเนอ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรียกไทยย่อว่า "สพจน.ศร." (Missing Person Management Center - MPMCC) ตั้งอยู่ที่อาคาร ๑๙ ชั้น ๓๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถนนพระราม ๓ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐๐ ให้มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารจัดการ อำนวยการ และดำเนินการเกี่ยวกับคนหาย รวมทั้งสหประชาชาติโดยเปรียบเทียบข้อมูลและวิเคราะห์ เพื่อพิสูจน์ทราบยืนยันบุคคลแล้วประสานแจ้งผลการพิสูจน์ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานของ ส.ร.น.ศร. ในการทำงานรวมข้อมูล, ควบคู่คู่มือ, บุคคลนิรนามและอาช.ไม่ทราบชื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และเกิดประสิทธิภาพ จึงกำชับให้หัวหน้าพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวน และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง คือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๐ การขังผู้ต้องหาพลเรือน บทที่ ๑ ยंत्रมาถและหน้าที่ในการขังผู้ต้องหาพลเรือน และบทที่ ๒ การตรวจพิสูจน์ศพที่ไม่ทราบวาผู้ตกเป็นใคร และประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๙ การออกคำวินิจฉัยประณตบุคคลและทรัพย์สิน บทที่ ๓ การดำเนินการเกี่ยวกับคนหายพลัดหลงและได้คืน โดยเคร่งครัด และกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ในกรณีเป็นศพที่ไม่มีทายาทหรือญาติหรือผู้มิสิทธิมาคิดต่อจะมารับศพไปจัดมาตามประเพณีหรือเป็นศพที่ยังไม่ทราบว่าเป็นใคร การจัดการศพตามระเบียบ, ส่งฝังศพ ตามข้อ ๕๒ ๓ ของบทที่ ๒ การตรวจพิสูจน์ศพที่ไม่ทราบว่าเป็นใคร ลักษณะ ๑๐ การขังผู้ต้องหาพลเรือน ตามแบบทำขังระเบียบดังกล่าว ให้เพิ่มเติมรายละเอียดในช่อง "เลขคดีขังผู้ต้องหาพลเรือน" เป็น "เลขคดีขังผู้ต้องหาพลเรือน ปี.จ.ว. ข้อ วันเดือนปี และชื่อหน่วยงานสอบสวนเจ้าของคดี" ในช่อง "สถานที่ฝัง" เป็น "สถานที่ฝัง และวันเดือนปีที่ฝังศพ" และในช่อง "หมายเลขหลุมฝังศพ" เป็น "หมายเลขหลุมฝังศพ และหมายเลขศพ" ตามแบบที่แนบแล้วแบบข้อหนึ่งข้อนี้ (เอกสาร ก)

๒. การกรอกข้อความในรายงานคำหาญนิรนามพลเรือนในแบบ วท.๑๒/๑-๕ ๓๒๖ ตามข้อ ๕๐๕ ของบทที่ ๓ การดำเนินการเกี่ยวกับคนหายพลัดหลงและได้คืน ลักษณะ ๑๙ ให้ระบุหมายเลขประจำตัวประชาชนของคนหายเพิ่มเติมไว้ที่บริเวณมุมขวาด้านบนของแบบ วท.๑๒/๑-๕.๓๒๖ ดังนี้

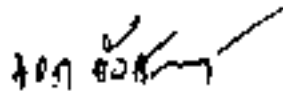
๓. ให้สถานีตำรวจทุกแห่งจัดทำสมุดรับแจ้งความคนหาย โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ ลำดับที่ ชื่อสกุลคนหาย เลขบัตรประจำตัวประชาชน ชื่อ ชื่อสกุลผู้แจ้งความ เลขบัตรประจำตัวประชาชน คู่มือสำเนาผู้แจ้งความ ปี.จ.ว. ข้อ วันเดือนปี ชื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ สาเหตุที่หาย วันเดือนปีที่ส่งแบบรายงาน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ผลการสืบสวนติดตาม วันเดือนปีที่พบตัว และหมายเหตุ ตามแบบแบบทำขังข้อนี้ (เอกสาร ข) พร้อมกับจัดทำแฟ้มเก็บรวบรวมรายงานคำหาญนิรนามพลเรือน (แบบ วท.๑๒/๑-๕.๓๒๖) และรายงานการได้ตัวคนหายคืน (แบบ วท.๑๒/๑-๕.๓๒๖) ไว้ที่สถานีตำรวจเพื่อการตรวจสอบและค้นหาข้อมูล

/ ส. ให้ความร่วมมือ ...

๔. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของ สบคย.ตร. เมื่อได้รับการประสาน โดยเฉพาะข้อมูลบุคคลสูญหาย บุคคลปริศนาและศพไม่ทราบชื่อ รวมทั้งการสืบศพให้แก่ญาติที่มาขอรับศพไปจัดการตามประเพณี

จึงขอแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.

(โยท อังสวานนท์)

ที่ปรึกษา (กม) บรท.ฉบ.ตร.

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน.....

สำนักงานเลขาธิการแห่งชาติ
แบบฟอร์มแจ้งรูปพรรณสพหาย

สถานที่ทำงาน.....จังหวัด.....

นาย/นาง/นางสาว.....ปี พ.ศ.....วันเดือนปีเกิด.....เพศ.....

กองทหาร.....

ชื่อผู้นำครอบครัว.....

เมื่อขอรับใบสูทามโรคเมื่อปี ปีชว. พ.ว. พ.ว. พ.ว. พ.ว. พ.ว. พ.ว. พ.ว. พ.ว.

รายละเอียดสพหาย	ชาย	หญิง	การศึกษา	อาชีพ
ตา	☐	☐	☐ ป. ๑-๔	☐ พนักงาน บริหาร
แม่	☐	☐	☐ ป. ๑-๔	☐ พนักงาน
พี่น้อง	☐	☐	☐ ม.ศ. ๑-๔	☐ พนักงาน
พี่สาว	☐	☐	☐ ม.ศ. ๑-๔	☐
พี่ชาย	☐	☐	☐ ม.ศ. ๑-๔	☐
พี่สาว	☐	☐	☐ ม.ศ. ๑-๔	☐
พี่ชาย	☐	☐	☐ ม.ศ. ๑-๔	☐

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. ๐ ๒๕๐๕.๗๖๖๖
 ที่ ๐๐๑๑.๒๒/๕๒๒๗ ..... วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕
 เรื่อง แจ้งข้อสั่ง "สมุดทะเบียนสิ่งเสพติด" และ "สมุดรับแจ้งความคนหาย"

ผบช.น., ก.๑ - ๘, และ ศยด.

ตามหนังสือ ศร.ที่ ๐๐๑๑.๒๒/๕๒๒๗ ลง ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การจัดทำสมุดสารบบศพนิรนามและแบบสมุดสารบบคนหาย กำหนดให้ใช้ "สมุดทะเบียนสิ่งเสพติด" (เอกสาร ก) และ "สมุดรับแจ้งความคนหาย" (เอกสาร ข) ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติไว้แล้วนั้น ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการศูนย์บริหารจัดการคนหายและศพนิรนาม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมมีมติให้แก้ไขชื่อ "สมุดทะเบียนสิ่งเสพติด" (เอกสาร ก) เป็น "สมุดสารบบศพนิรนาม" และ "สมุดรับแจ้งความคนหาย" (เอกสาร ข) เป็น "สมุดสารบบคนหาย" แทน

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการศูนย์บริหารจัดการคนหายและศพนิรนาม ดังกล่าว จึงให้แก้ไขชื่อสมุดตามหนังสือ ศร.ที่ ๐๐๑๑.๒๒/๑๒๒๓ ลง ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จาก "สมุดทะเบียนสิ่งเสพติด" (เอกสาร ก) เป็น "สมุดสารบบศพนิรนาม" และจาก "สมุดรับแจ้งความคนหาย" (เอกสาร ข) เป็น "สมุดสารบบคนหาย" แทน ตามแนบท้ายหนังสือนี้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ร.๖

(เอก อังสนา, พล.ร.๖)

รอง ผบ.ตร. ร.๕๗.๔๖ ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศร.

ปีพ. ๒๕๖๑๐๘๗

ที่ ๐๕๐๓ (๑) / ๕๖๖๗๗

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

สพ.๑๒, ๒, ๓, ๔ และหน่วยงานต้นสังกัดกรมที่มีเจ้าหน้าที่สอบสวนคดีอาญา

ด้วยปรากฏตามรายงานของ ส.๑.๒ ที่เสนอมาให้ ดร.พิชิต วัฒนาทวารแก้ว โฆษกกรมการ
ทำเนียบคดีกับผู้กระทำผิดตาม พ.ร.บ.แร่ ยังมีข้อบกพร่องเป็นเหตุให้ศาลสั่งคืนแร่และรถยนต์ของ
กลาง ในกรณีเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้ต้องหาได้พร้อมของกลางคือแร่และรถยนต์ และศาล
พิพากษาลงโทษจำคุก ส่วนรถยนต์ของกลางคืนให้กับเจ้าของและแร่ของกลางก็คืนให้กับเจ้าของใน
ภายหลัง ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้การร้องเรียนและปราบปรามการลักลอบนำแร่ออกนอกประเทศยังมีอยู่
เสมอ

ดร. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีศาลไม่ริบรถยนต์ของกลางก็เพราะพนักงานอัยการมิได้
ขอให้ริบ และศาลสั่งคืนแร่ของกลางเพราะไม่สอบสวนแล้วจึงไม่ได้ว่าผู้ต้องหาผู้เป็นเจ้าของใจในการกระทำผิดของ
จำเลย จึงเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนการของกฎหมาย ซึ่งคดีนี้น่าจะเป็นบทเรียนในการสอบสวนของ
พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการที่ได้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของพนักงานสอบสวน และวิธีการ
พยานคดี ๓ ประการคือ

๑. พนักงานสอบสวนไม่ได้สอบสวนคำขอของเจ้าของเหมืองไว้ในชั้นสอบสวนว่ามี ส่วนรู้เห็น
กับผู้ต้องหาหรือไม่ ถือเป็นกรปิดปากมิให้เจ้าของเหมืองกล่าวอ้างว่าเป็นแร่ของตน

๒. เจ้าหน้าที่สำรวจผู้ทำการจับกุม ได้การเขียนกับสำร้อง และข้ออ้างของเจ้าของเหมือง
ว่าผู้ต้องหาไม่แร่ของกลางขงทางเหมืองของผู้ร้อง

๓. พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา มีเวลา
ตรวจดูข้อเท็จจริงคือใช้เวลาพิจารณาเพียง ๔ วันก็ครบครั้งที่ ๔ ซึ่งเป็นครั้งสุดท้าย พนักงานอัยการจึงไม่
สามารถสั่งสอบสวนเพิ่มเติมในชั้นการฟ้องได้

ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หากปรากฏทรัพย์สินซึ่งศาลจะพึงพิพากษาให้ริบ
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒, ๓๓ พนักงานสอบสวนควรติดต่อระดับชั้นจะเป็นช่องทางให้มี
การกล่าวอ้างในภายหลังให้ได้ความร้ายของมันเป็นอย่างอื่นซึ่งวิบิตยแต่ เชิดทวัพลสินซึ่งศาลพิพากษา
ให้ริบ จะตั้งตกเป็นของแผ่นดินไม่ตั้งคืนไปเพราะครม.ปกครองในการสอบสวน เพื่อให้เกิดผลใน
การร้องเรียนและปราบปรามผู้กระทำผิดดังกล่าวต่อไป

ฉะนั้น จึงให้สั่งเจ้าพนักงานปฏิบัติกรงหมึกงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้อง
รับผิดชอบอย่างไรก็ดีขออย่าให้เกิดข้อบกพร่องในการดำเนินงานขึ้นได้ทั้งนี้ ฝัจะรับจะได้พิจารณาองค์
แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบตามสมควรแก่กรณีต่อไป

(ลงชื่อ) พล.ต.ท. จำรัส จันทร์ขจร

(จำรัส จันทร์ขจร)

ผู้ช่วย อ.ตร.ปป.(๒) ปฏิบัติราชการแทน อ.ตร.

บันทึกข้อเท็จจริง

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 2053466

ที่ 0004.6/194

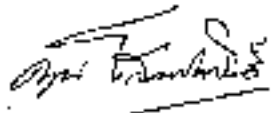
วันที่ 16 กันยายน 2544

เรื่อง การร้องเรียนการชักชวนนายเกษียรเกียรติ ก้อยคำ "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง" ตามมาตรา 133 ทวิ พรบศหำ แห่ง ป.วิ อาญา

มข.ก., น., ป.ล., จตจ., สทจ., ก. 1-6 และ สบจ.

ด้วย สทจ. มีหนังสือ ที่ นร 0601/0817 ลง 24 ส.ค. 2544 สอบข้อเท็จจริง กรณี
สร. ร้องปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวข้อกับข้อหา "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง" ตาม มาตรา 133
ทวิ พรบศหำ แห่ง ป. วิ อาญา ว่า กรณีจะอ้างอะไรจะถือว่าจำเป็นและเร่งด่วนอย่างยิ่ง เมื่อ พงร. ักได้
ถือเป็นแนวทางการปฏิบัติได้ถูกต้อง ซึ่ง สทจ. เห็นว่ากรณีที่จำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งจะต้องเป็นกรณี
จำเป็นเร่งด่วนจริงๆ และหากไม่ถามว่าทำไมเวลาที่เป็นเหตุฉุกเฉินจะสามารถจะติดต่อผู้ปฏิบัติ
อย่างไร เป็นต้นว่า กรณีที่ผู้เสียหายหรือพยานกำลังจะเสียชีวิต หรือหมิ่นประมาทจะขาดอายุความก็
ไม่ใช่เป็นเหตุมาจากความบกพร่องของเจ้าพนักงาน อทางใดก็ตาม ในการพิจารณาว่ากรณีใดจะ
ถือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างไรหรือไม่นั้น ในทำนองที่สุดแล้ว เมื่อมีคานน้ำหนักที่บ่งชี้ชัด ศาลก็จะ
เป็นผู้ใช้ดุลพินิจวินิจฉัยว่ากรณีนั้นจะต้องเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งหรือไม่

จึงจึงขอเพื่อแจ้งและกำชับพนักงานสอบสวนในบังคับบัญชา ให้ถือปฏิบัติตาม
หนังสือ สทจ. ที่ นร 0601/0817 ลง 24 ส.ค. 2544 โดยเคร่งครัด พร้อมนี้ได้แนบสำเนาหนังสือ
ดังกล่าวมาด้วยแล้ว จำนวน 4 แผ่น

ร.ต.ต.
(เดจุม โฉงจำเริญ)
ผู้ช่วยสาร ป.ล.สบจ.

กองวิชาการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 ก.ร.ร. ๓/๓๖
 ร.ร. ๒๗ ส.ร. ๒๕๔๔
 ก.ร.ร. ๒๖-๒๖๓
 กองวิชาการ

ที่ นร ๐๖๐๑/ ๐๓๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 ๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
 กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕๔๔ สิงหาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ท้าหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับถ้อยคำ "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง" ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ
 วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คำขอที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/บ ๖๓๔๖๐
 ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔

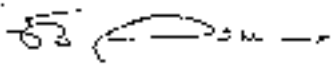
สิ่งที่ส่งมาด้วย ยื่นทักสํานักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับถ้อยคำ
 "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง" ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับถ้อยคำ "ในกรณี
 จำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง" ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงยุติธรรม (สถาบันนิติเวชและคุ้มครองเด็กและ
 เยาวชนกลาง) กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (กรมประชาสัมพันธ์) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 สำนักงานอัยการสูงสุด และสมาคมทนายความ แต่งตั้งผู้แทนมาชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๖) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและ
 มีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
 คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว
 ระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์)
 เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักเลขาธิการกรม
 โทร. ๐ ๒๒๒๖ ๐๒๖๖ ๔
 กลุ่มกฎหมายระบบการยุติธรรมทางอาญา
 โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๖๕๓๗
 โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๖๓๗๖
 www.krisdik.go.th

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 โทร. ๐๒ ๒๒๒๖ ๐๒๖๖
 โทร. ๐๒ ๒๒๒๓ ๖๕๓๗
 โทรสาร ๐๒ ๒๒๒๓ ๖๓๗๖
 ๒๕๔๔/๑๖/๒๐

เรื่องเสรีจที่ ๔๑๔/๑๕๔๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับข้อคำ "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างอื่น"

ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ ตท ๐๐๐๔.๖/๑๐๖๑๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สอหาหรือว่า สืบเนื่องมาจากที่ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เข้าร่วมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับร่างกฎหมาย ฉบับที่ ... (พ.ศ. ...) ออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติ ในการจัดหามาความให้ผู้ต้องหาที่มีอายุไม่เกินสิบแปดปีในชั้นสอบสวน) ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ โดยผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเกี่ยวกับความหมายของข้อคำ "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างอื่น" ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ยังไม่ได้หยิบยกประเด็นปัญหาดังกล่าวขึ้นพิจารณา และแนะนำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอเป็นข้อหารือมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับข้อคำ "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างอื่น" ตามมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่า กรณีอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างอื่น ทั้งนี้ เพื่อพนักงานสอบสวนจะได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาปัญหาที่หรือดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม (กรมประชาสัมพันธ์) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกาสูงสุด และผู้แทนสหภาพนายทนาย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

สำหรับหนังสือที่ นร ๐๖๑๑๐/๐๘๖๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนัก.ลาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๓๓ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กที่ไม่เกินสิบแปดปี โดยต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำเด็กด้วย เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของเด็กและป้องกันมิให้เด็กได้รับความกระทบกระเทือนทางด้านจิตใจหรืออยู่ในภาวะเสี่ยงต่อความเจ็บป่วย กลัวหิว ผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหา ซึ่งเป็นเด็กอาจได้รับความกระทบกระเทือนทางด้านจิตใจจากการถามปากคำของทนายความ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ตลอดจนโมฆชนสารสินเปลื้องของศาล^๑ ที่ประสงค์จะทราบรายละเอียดของพฤติการณ์แห่งคดี โดยไม่ได้คำนึงถึงสภาพจิตใจหรือสภาพความรู้ของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความเกรงกลัวในการให้การ และส่งผลให้การให้ข้อมูลข่าวสารคดีความ ซึ่งหลักการสำคัญอันนี้จึงต้องใช้ในทุกกรณี เว้นแต่จะเข้าข้อบทวินัยมาตรา ๑๓๓ ทวิ พระราชบัญญัติว่า ในกรณีจำเป็นเรื่องความลับซึ่งมีเหตุอันควรไม่ปรากฏนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกันได้ ก็ให้พนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กโดยมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามวรรคหนึ่งอยู่ร่วมด้วยก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจร้อบุคคลอื่นไว้ในสำนวนการสอบสวน เมื่อจบการกำหนดหลักการถามปากคำเด็กไว้โดยเคร่งครัดบังคับในทุกกรณีอาจมีปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในท้องจังหวัดซึ่งมีภาวะขาดแคลนบุคลากร เช่น นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถเริ่มการถามปากคำและต้องเลื่อนเวลาออกไปเพื่อรอ

มาตรา ๑๓๓ ทวิ ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สามปีขึ้นไป หรือในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่ถึงสามปีและผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กหรือชรา หรือในคดีทำร้ายร่างกายซึ่งผู้เสียหายไม่เกินสิบแปดปี ควรถามปากคำเด็กไว้ในฐานะเป็นคู่เสียหายหรือพยาน ให้แยกกระทำเป็นส่วนต่างในสำนวนที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำด้วย

กสจ กสจ

ในการนี้จำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกันได้ ให้พนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กโดยมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามวรรคหนึ่งอยู่ร่วมด้วยก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจร้อบุคคลอื่นไว้ในสำนวนการสอบสวน และมีให้ถือว่าการถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กในกรณีดังกล่าวที่ได้กระทำไปแล้วไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๓๔ ทวิ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๓ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การสอบสวนผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปี

มาตรา ๑๓๕ ทวิ ในการสืบพยานในคดีที่พยานเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ถ้าศาลเห็นสมควรและจัดให้พยานนั้นอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กแล้ว ศาลอาจปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- (๑) ศาลเป็นผู้ถามพยานของฝ่ายหนึ่งให้พยานนั้นทราบประเด็นและข้อเท็จจริงซึ่งต้องการสืบแล้วให้พยานเบิกความไว้ด้วยวัน * หรือศาลจะถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ก็ได้
- (๒) ให้คู่ความถาม ตามคำนำ หรือถามถึงผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์

กสจ กสจ

บุคคลดังกล่าวมาจากครอบครัวที่ค่อนข้างยากจน ระยะเวลาที่ต้องล่าช้าออกไปนี้เองที่เป็นปัญหาว่า หลักเกณฑ์และวิธีการตามปากคำเด็กที่กำหนดขึ้นใหม่ที่ส่งกรมจะคุ้มครองเด็ก แต่ที่จริงอาจทำให้เด็กอยู่ในภาวะตึงเครียดมากยิ่งขึ้นด้วยเหตุระยะเวลาที่ตามปากคำที่ขานานออกไป ประกอบกับการตามปากคำที่ไม่มีบุคคลครอบครัวตามกฎหมายกำหนดไว้ก็จะทำให้การสอบสวนนั้นไม่ชอบ ข้อออกวันนี้เดิมในร่างของรัฐบาลไม่มีคำว่า "อย่างถึง" แต่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการเพิ่มเติมคำคำว่า "อย่างถึง" เข้าไป ทั้งนี้ เพื่อเน้นย้ำให้เห็นว่าข้อออกวันของหลักการตามปากคำเด็กความมาตรา ๑๓๓ ทวิ วรรคห้า จะนำมาใช้เป็นหลักการในทางปฏิบัติไม่ได้ จะต้องกระทำเฉพาะกรณีจำเป็นเร่งด่วนจริงๆ และหากไม่กระทำในเวลานี้จะมีผลกระทบกระเทือนต่ออุปนิสัยเป็นอย่างยิ่ง เป็นต้นว่า กรณีที่ผู้เสียหายหรือพยานกำลังจะเสียชีวิต หรือคดีกำลังจะขาดอายุความที่มีสาเหตุมาจากความประมาทของเจ้าพนักงาน อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาว่ากรณีใดจะถือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างถึงหรือไม่นั้น ในท้ายที่สุดแล้ว เมื่อมีการนำคดีขึ้นสู่ศาลศาลก็จะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจวินิจฉัยว่ากรณีนั้นจะถือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างถึงหรือไม่

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วิมลสานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๙

3348

223

ที่ อส 0019 (อศ) 950

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายควบคุมดูแลโรงเรียนเอกชน
สำนักงานคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในกรณีแจ้งพนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดไว้ว่า ในการสอบสวนคดีอาญาที่จะต้อง
สอบสวนเด็กในฐานะผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนต้องแจ้งพนักงานอัยการและสหวิชาชีพเข้า
ร่วมตามภาคบังคับ ทางปฏิบัติที่ผ่านมาพนักงานสอบสวนปฏิบัติตามกฎหมายได้แจ้งพนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครอง
เด็กตลอดมา แต่ปรากฏว่าในบางกรณีสำหรับในการสอบสวนเด็กในคดีอาญาที่การกระทำผิดคดีเกี่ยวข้องกับสถาน
ผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กหลายครั้ง ส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนจะแจ้งไปยังพนักงานอัยการให้
เข้าร่วมตามภาคบังคับโดยมิได้แจ้งถึงรายละเอียดว่า ในคดีเดิกรับแจ้งมีคดีแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมตามภาค
บังคับมาก่อนหน้าแล้ว จึงทำให้พนักงานอัยการจึงได้รับแจ้งให้เข้าร่วมตามภาคบังคับในครั้งต่อมาไม่อาจทราบถึง
รายละเอียดและข้อเท็จจริงที่พนักงานสอบสวนแจ้งว่าการสอบสวนมาแล้ว จึงทำให้การสอบสวนภาคบังคับในครั้งถัด
มา พนักงานอัยการที่เข้าร่วมตามภาคบังคับไม่มีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่พนักงาน
สอบสวนผู้รับผิดชอบได้ครบถ้วนรอบด้าน ซึ่งส่งผลให้ขั้นตอนการสอบสวนไม่ครบถ้วนถูกต้อง และตั้งมีการเรียก
ตัวมาสอบสวนเพิ่มเติมอีกอันจะมิผลกระทบต่อจิตใจของเด็ก อีกทั้งมีคดีด้วยความมุ่งประสงค์ในการให้ความ
คุ้มครองเด็ก

ดังนั้น เพื่อให้การเข้าร่วมตามภาคบังคับในคดีอาญา บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและทำให้
ส่วนงานการสอบสวนมีความละเอียดรอบคอบ สำนักงานคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด จึงรับมีสวททในการจัด
พนักงานอัยการเข้าร่วมตามภาคบังคับตามกฎหมายจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านได้โปรดแจ้งให้ทุกหน่วยงาน ในสังกัด
ได้กำกับพนักงานสอบสวนด้วยว่าในการแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมตามภาคบังคับในคดีเดียวกันที่ส่งสอบสวน
เด็กหลายครั้ง หากจะแจ้งมีคดีแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมตามภาคบังคับในครั้งถัดมา ขอให้พนักงานสอบสวนแจ้ง
ข้อมูลในใบแจ้งว่าคดีดังกล่าวมีการสอบสวนเด็กมาแล้วจำนวนกี่ครั้ง เมื่อใด เพื่อเก็บข้อมูลแก่พนักงานอัยการที่เข้าร่วม
ตามภาคบังคับในครั้งถัดมาและมีโอกาสพิจารณารายละเอียดคดียุ่งหน้า

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดแจ้งให้ทุกหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการตามที่ได้อธิบายความร่วมมือดังกล่าวมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชายสิทธิ์ พัทธวงษา)

อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญา

ผู้ประสานงานศูนย์อำนวยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา กรุงเทพมหานคร

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายควบคุมดูแลโรงเรียนเอกชน

โทร/โทรสาร 0-2515-4701

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ

โทร. ๒๕๒๗๙๑๓

ที่ ๑๖๐๓.๒๑ / ๑๖๙๓

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๓

เรื่อง กำชับการสอบสวนคดีอาญา

ผบ.ภ., ผ.ภ.๑ - ๙, คม., คก. และหน่วยที่มีหน้าที่สอบสวนคดีอาญา

ตามที่ ตร.ได้วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการสอบสวนคดีอาญา เพื่อให้พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยมีเจตนาที่จะให้การสอบสวนคดีอาญาเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม มีประสิทธิภาพเป็นผลดีต่อทางราชการ และเพื่อให้การสอบสวนคดีอาญาเป็นต้นแบบของ สภ.สวนซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการยุติธรรมขั้นต้น สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์การกระทำผิดของผู้ต้องหาและเป็นหลักฐานเบื้องต้นในการพิจารณาไต่สวนคดีอาญาได้เป็นอย่างดี

แต่ความยังปรากฏอยู่เนื่อง ๆว่าในปัจจุบัน การสอบสวนของพนักงานสอบสวนผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องยังคงมีส่วนบกพร่องอยู่บ้าง โดยเฉพาะคดีสำคัญ ๆที่ประชาชนให้ความสนใจ สื่อสารมวลชนลงข่าวหรือโครม ความบกพร่องดังกล่าวอาจนำมาซึ่งจะเกิดความเสียหายต่อการสอบสวนขึ้นได้ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงขอกำชับให้พนักงานสอบสวนผู้รับ ผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดดังต่อไปนี้ คือ

๑. ในคดีที่ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ โดยเฉพาะเป็นคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ สื่อสารมวลชนลงข่าวหรือโครมเรียบร้อยแล้ว ในการสอบสวนนอกจากจะต้องปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๔ บทที่ ๕ ข้อ ๒๕๔ แล้ว ในการสอบสวนปากคำผู้ต้องหาจนตกจากจะบันทึกถ้อยคำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแล้วแต่ พนักงานสอบสวนจะต้องบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาลงในแบบบันทึกเสียง (เทป) และในการนำตัวผู้ต้องหาไปไว้ที่ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ นอกจากจะบันทึกภาพไว้ส่วนหนึ่งแล้ว พนักงานสอบสวนจะต้องบันทึกเหตุการณ์ตามคำรับสารภาพของผู้ต้องหาไว้ในเทป หรือวีดิทัศน์ (วี ซี อี) อีกส่วนหนึ่งด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นพยานหลักฐานว่าผู้ต้องหาได้ให้การรับสารภาพด้วยความสมัครใจของผู้ต้องหาเอง และเพื่อเป็นการป้องกันผู้ต้องหาให้การกลับคำในชั้นศาล จะได้ใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาของศาลต่อไป

อนึ่ง หากพนักงานสอบสวนขาดอุปกรณ์เครื่องมืตเครื่องใช้ในการดำเนินการตามข้อดังกล่าว ขอให้ติดต่อขอความร่วมมือไปยัง สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ (ผ.โศภิต์สูงเนิน) หรือสำนักงานสารนิเทศ กรมตำรวจ เพื่อให้การสนับสนุน

๒. การกันผู้ต้องหาเป็นพยาน พนักงานสอบสวนจะต้องถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๔ บทที่ ๗ โดยเคร่งครัด กล่าวคือจะต้องพิจารณาว่าผู้ต้องหาผู้นั้นมิใช่ตัวการสำคัญ แต่เป็นผู้เห็นในคดีนั้นพอที่จะให้การเป็นพยานเปิดความจริงขึ้นได้ กติกาที่ไม่สามารถหาพยานหลักฐานอื่นได้ประกอบกับตัวรับของผู้ต้องหาที่อ้างว่ารู้เรื่องเกี่ยวกับคดีในคดีนั้น มิใช่เป็นตัวการสำคัญหรือมีลักษณะเป็นคำชี้แจงของผู้ต้องหาอื่นให้รับผิด และให้ตนเองพ้นจากความรับผิดชอบในคดีเรื่องนั้นไป

เมื่อมีการกันผู้ต้องหาคนใดไว้เป็นพยานแล้ว พนักงานสอบสวนจะต้องถือว่าผู้ต้องหาที่ได้รับการกันตัวไว้เป็นพยานนั้นเป็นพยานสำคัญในคดีอาญาที่พนักงานสอบสวนจะต้องคุมพยานและป้องกันพยาน โดยจะต้องถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๘ บทที่ ๖ โดยเคร่งครัดด้วย

๓. การปล่อยชั่วคราว เมื่อพนักงานสอบสวนตรวจพยานหลักฐานของผู้ต้องหาเสร็จสิ้นแล้ว หากมีการยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๗ ว่าด้วย เรื่องการปล่อยชั่วคราว โดยให้พิจารณาถึงความพินิจของพนักงานสอบสวนแห่งศาลหรือการันตีแห่งคดี ทั้งนี้ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๔ อย่างเคร่งครัดด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติตามนี้ตั้งกล่าวโดยเคร่งครัด และให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนทุกระดับเข้าควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด หากมีความยังปรากฏว่าเกิดวาระบกพร่องและเป็นผลเสียหายต่อคดีแล้ว ตร. จะพิจารณาพร้อมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีต่อไป

พล.ต.ท. แสง ชีระสิทธิ์

(แสง ชีระสิทธิ์)

๑๕๑.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 2052358
 ที่ 0304.6/318 วันที่ 15 มกราคม 2543
 เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติกรณีผู้ต้องหาใช้สิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวน

ผบ.ต., ผบ.น., ผบ.ส., ผบ.ปต., ผบ.ภ. 1-9, ผบ.ตม.

ด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสภาทนายความ ได้ทำข้อตกลงเรื่องแนวทางการปฏิบัติกรณีผู้ต้องหาใช้สิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนปากคำของตน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 241 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 พ.ย. 2542 เป็นต้นไป นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางที่ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสภาทนายความ ได้ทำความตกลงไว้ดังกล่าวข้างต้น จึงขอให้ท่านกำชับพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสภาทนายความลง 18 พ.ย. 2542 (เอกสารแนบท้าย) ด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

พล.ต.ท.

(อรุณ ใจดีพิทักษ์)

ผู้ช่วย ผบ.ตร. ปรีท.ผบ.ตร.

ข้อบังคับของกระทรวงสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยสภาพทนายความ
 เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีผู้ต้องหาใช้สิทธิไว้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนปากคำของตน
 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 241

เป็นผลด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 241 วรรคสอง บัญญัติว่า
 "ใบขึ้นสอบสวน ผู้ต้องหาที่มีสิทธิไว้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วงใจเข้าฟังการสอบสวนปากคำของตนได้" สำนักงาน
 ตำรวจแห่งชาติและสภาพทนายความ จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติในกรณีผู้ต้องหาใช้สิทธิไว้ทนายความ
 เข้าฟังการสอบสวนปากคำของตนไว้ดังต่อไปนี้

1. ทนายความที่จะเข้าฟังการสอบสวนปากคำต้องเป็นสมาชิกของสภาทนายความ และให้แสดงบัตร
 ประจำตัวทนายความต่อพนักงานสอบสวนก่อน

2. ทนายความตามข้อ 1 สามารถเข้าฟังการสอบสวนปากคำผู้ต้องหาในคดีอาญาทุกประเภท เมื่อ
 ผู้ต้องหาได้องหวการใช้สิทธิของตน

3. สภาทนายความมีหน้าที่แจ้งรายชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของทนายความอาสาให้
 พนักงานสอบสวนทุกท้องที่ในเขตศาลจังหวัด ทุกจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานครภายใน ๕ -

๕. ก่อนเริ่มสอบสวนปากคำผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนและผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้ทนายความหรือผู้
 ถ้าไม่มี และผู้ต้องหาได้ลงทนายความเข้าฟังการสอบสวนปากคำของตน ก็ให้พนักงานสอบสวนแจ้งไปยัง
 สภาทนายความที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตอำเภอเมืองจังหวัดสำหรับจังหวัดอื่น เพื่อจัดหา
 ทนายความให้ผู้ต้องหาโดยเร็ว และให้กรรมการบริหารสภาทนายความประจำภาค มีหน้าที่ประสาน
 งานในเรื่องการจัดหาทนายความในเขตศาลจังหวัดที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ทนายความอาสา
 ที่จะต้องเดินทางไปอยู่ที่ท่าอากาศยานพนักงานสอบสวนตามที่เป็นจริง

การแจ้งให้ท่านเป็นหนังสือ กำหนดวัน เวลา สถานที่ที่จะสอบสวนปากคำผู้ต้องหา เว้นแต่ในกรณี
 เร่งด่วนจะแจ้งทางโทรศัพท์ หรือเครื่องมือสื่อสารชนิดอื่นก็ได้ และให้พนักงานสอบสวนบันทึกการแจ้งไว้

ให้นำขงสภาทนายความหรือผู้ซึ่งนายทนายความมอบหมายสำหรับ กรุงเทพมหานคร เป็น
 ผู้จัดหาทนายความอาสา ด้านรับใบแจ้งจังหวัดให้เป็นหน้าที่ของกรรมการบริหารสภาทนายความประจำภาค
 หรือ ประธานทนายความจังหวัดและผู้ซึ่งจัดหากทนายอาสาให้ผู้ต้องหาตามพนักงานสอบสวน
 แจ้งมา และให้แจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบโดยเร็ว

6. ถ้าทนายความมิได้รับแจ้ง ตามข้อ ๕ วรรคสาม ไปเวลาฟังการสอบสวนปากคำผู้ต้องหา โดยไม่แจ้ง
 เหตุจึงต้องให้พนักงานสอบสวนทราบ ให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุข้อไว้ และหากการสอบสวน
 ปากคำไว้จะก่อให้เกิดความเสียหาย ให้ดำเนินการขอรับปากคำผู้ต้องหาไปสามท่านจากหน้าที่ หรือยกให้แจ้ง

ไปยังนายคณาพนายความ หรือผู้ที่นายคณาพนายความมอบหมายสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใน จังหวัดอื่นให้นำแจ้งไปยังกฤษฎีกาบริหารคณาพนายความประจำภาคหรือประธานคณาพนายความจังหวัด เพื่อจัดหา คณาพนายความอาสาพร้อมทั้งการสอบปากคำผู้ต้องหาโดยเร็ว

6. ก่อนเริ่มทำการสอบปากคำผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนจะต้องให้โอกาสผู้ต้องหาทบทวนและ ปกษาทนายความหรือทนายอาสา เพื่อทบทวนข้อเท็จจริงให้คำแนะน้าเป็นเวลาพอสมควร

7. จำนวนคณาพนายความที่จะเข้าฟังการสอบปากคำให้มีอย่างน้อยหนึ่งคน ต่อหนึ่งคดี ในคดีใดที่มี ผู้ต้องหาหลายคน หรือเป็นคดีสำคัญก็ให้คณาพนายความเข้าฟังการสอบปากคำได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

8. คณาพนายความที่เข้าฟังการสอบปากคำไม่มีหน้าที่ตอบคำถามแทนผู้ต้องหา เว้นแต่คำถามนั้นไม่ ชัดเจน คณาพนายความอาจทักท้วงขอให้พนักงานสอบสวนอธิบายหรือชี้แจงเพิ่มเติมได้ และจะตั้งข้อซักถามหรือทำ การใดซึ่งเป็นการขัดขวางหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการสอบปากคำผู้ต้องหา

9. ถ้าคณาพนายความที่เข้าฟังการสอบปากคำผู้ต้องหาเห็นว่า การสอบปากคำผู้ต้องหาของพนักงาน สอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมายใด อาจคัดค้านหรือทักท้วงการสอบปากคำของพนักงานสอบสวนได้ แต่ก่อน ที่พนักงานสอบสวนจะสอบปากคำหรือตั้งคำถามผู้ต้องหาต่อไป ให้พนักงานสอบสวนจดข้อคัดค้านหรือข้อ ทักท้วงลงไว้ในบันทึกการสอบปากคำ หรือจะให้คณาพนายความยื่นคำคัดค้านหรือคำทักท้วงเป็นหนังสือ เพื่อรวม ไว้ในสำนวนการสอบสวนก็ได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 เป็นต้นไป

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก ประชา พรหมบุตร
(ประชา พรหมบุตร)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(ลงชื่อ) สึก กอแสงเรือง
(นายสึก กอแสงเรือง)
นายคณาพนายความ

สำเนาถูกต้อง
พลตำรวจตรี *[ลายเซ็น]*
(เจตน์ มงคลหัตถี)
ผู้บังคับการกองรักษาการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 205-3466

ที่ 0004.6/9277

วันที่ 18 ตุลาคม 2544

เรื่อง การขออนุญาตเรียกตัว สร หรือ ศอ ๒ ทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา

รอง ผบ.ตร. ผู้ข่าว ผบ.ตร.

นางจ.น. ก., ก. 1 - 0, ป.๓. และ สดผ.

ด้วย สร. ได้มีหนังสือ ที่ 0004.6/6429 ลง 7 ต.ค. 2544 มอบหมายให้หัวหน้าหน่วยที่รับ
ผิดชอบการขอขบวนระดับผู้บัญชาการเป็นผู้พิจารณาขอหนังสืออนุญาตต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร
หรือประธานวุฒิสภาเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาในระหว่างสมัยประชุมไปที่ทำการ
สอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.
2540 มาตรา 165 โดยให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

เนื่องจากประธานวุฒิสภาได้เสนอหนังสือต่อ นายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาและ
รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ในการควบคุมการ
บริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ศาลที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหมายเรียกตัว
สมาชิกวุฒิสภาไม่ทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ขอผลงผลกระทบต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของวุฒิสภาได้ สมควรพิจารณากำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือ
ของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา ลงนามในหนังสือขออนุญาตเหมาะเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภา
ต่อประธานวุฒิสภา และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร 0201/12631 ลง 17 ก.ย. 2544
แจ้งให้ ตร. ทราบว่า นายกรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่ประธานวุฒิสภาเสนอ โดยให้รวมถึงการสืบหนังสือขอ
อนุญาตมีหมายเรียก ตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปที่การสอบสวนต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรใน
ระหว่างสมัยประชุมด้วย

จึงมีคำสั่งให้ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.

(จันทร์ เกตุตานนท์)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสำรวจรังวัด โทร. 2053466

ที่ 0004.61 ๒๕๔๓ วันที่ ๗ สิงหาคม 2544

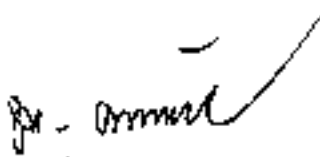
เรื่อง การขออนุญาตเรียกตัว ส.ส. หรือ ส.ว. ไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา

ผบช.น. , ก. , ม.1 - 9 , ปต. และ สตม.

ด้วย ส.ว. บางท่าน ได้ขอปรึกษาในที่ประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ 3 พ.ค. 2544 ว่า ผบค.ภ.จว. มีหนังสือถึงประธานวุฒิสภาโดยตรง เพื่อขออนุญาตเรียกตัว ส.ว. ไปทำการสอบสวนในฐานะผู้ต้องหาในคดีอาญาว่าเป็นการไม่เหมาะสม และขอให้ ตร. กำจัดการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการสอบสวนคดีอาญาดังกล่าวด้วย

ตร. ได้ตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 165 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า " ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับ ข่มขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก หรือในกรณีที่จับในขณะกระทำความคิด " ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญดังกล่าว มีเพียงห้ามมิให้จับ ข่มขัง หรือหมายเรียก เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก หรือในกรณีที่จับในขณะกระทำความคิด แต่มิได้กำหนดให้ผู้ใดเป็นผู้มีหนังสือขออนุญาตประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา เรียกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ดังนั้น จึงขอทราบสให้หัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนระดับผู้บัญชาการ เป็นผู้พิจารณา ทบทวนหนังสือขออนุญาตต่อประธานสภาที่สมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกอยู่ แล้วรายงานให้ ตร. ทราบโดยด่วน

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.
(พรศักดิ์ จีระประสงค์)
ลป.ศร.

ที่ นร ๐๒๖๘/๒๐๒๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๑๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การขอขานุญาตหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภา ไปทำการสอบสวนคดีอาญา

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

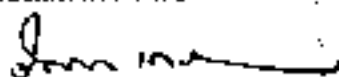
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ด่วนที่สุด ที่ สว ๐๐๐๘/๐๓๑๓๒ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

ด้วยประธานวุฒิสภาได้เสนอว่า สมควรให้เอกอัครราชทูตในขณะเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณากำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาในหนังสือขออนุญาตหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภาต่อประธานวุฒิสภาเพื่อไปทำการสอบสวนให้ฐานะเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาในระหว่างสมัยประชุม ความละเอียดปรกติตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

นายรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่ประธานวุฒิสภาเสนอ โดยให้รวมถึงการมีหนังสือขออนุญาตมีหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปทำการสอบสวนต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างสมัยประชุมด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิษณุ เกรียงงาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๑๑ ถึง ๐๐๘-๘

๐ ๒๒๕๐ ๕๐๕๗

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๕๘

ด่วนที่สุด

ที่ ทว ๐๐๐๘/ 03132

232

วุฒิสภา

ณ กรุงบงกค ใน กท ๑๐๓๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การขออนุญาตหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภา ไปทำารสอบสวนคดีอาญา

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ถึงที่ส่งมาด้วย สำนักหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ทช ๐๑๐๔.๖/๖๑๐๖

ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ด้วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งว่า ในกรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะขออนุญาตหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภาไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๖๕ ของรัฐธรรมนูญ นั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มอบหมายให้หัวหน้าหน่วยที่รับผิดชอบ การสอบสวนระดับผู้บัญชาการเป็นผู้พิจารณาออกหนังสือขออนุญาตต่อประธานสภาที่ผู้ยื่นเป็นสมาชิก รายละเอียดปรากฏความถึงที่ส่งมาด้วย

โดยที่สมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญ การที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภาไปทำการสอบสวนในฐานะ ที่เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ก่อนส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรพิจารณากำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาลงนามในหนังสือขออนุญาตหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภาคณะประธานวุฒิสภา

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลตรี

(นายสุชาติ รุประจ)
 ประธานวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๒๒๔๔ ๑๕๖๗, ๐ ๒๒๒๔๔ ๓๕๖๗

โทรสาร ๐ ๒๒๒๔๔ ๑๗๗๘

ท่านผู้รับ

(นายสมโภช ประเสริฐศิริ)

นิติกร ๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองคดี โทร 0-2225-3465

ที่ 0004 ส/ ๕๑๖๘

วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๗

เรื่อง การเรียกผู้ต้องหาไปพบเพื่อรับทราบข้อหา

เรียน ผบช.ก., น., ปส., ก. 1-9 , ส.ต.ม.

ตามที่ ตร. มีหนังสือ ที่ 0503/๖๑๖๘ ลง 22 มี.ค.17 เรื่อง การแจ้งข้อหา คดีฆาตกรรมให้ผู้ต้องหาทราบและได้แจ้งเวียนให้ พงส. ถึงปฏิบัติ นั้น

ปรากฏว่ายังมี พงส. จำนวนไม่น้อยที่เข้าใจเจตนาของ ป.วิ.อาชญา มาตรา 52 และมาตรา 134 ไม่ถูกต้อง โดยเข้าใจว่าเป็นอำนาจ พงส. ที่จะเรียกผู้ต้องหา ไปพบได้ตามคำขอใจซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจถูกฟ้องคดีได้ ดังนั้นจึงขอชักชวน ว่าความเข้าใจเกี่ยวกับการที่ พงส. จะมีอำนาจเรียกผู้ต้องหาไปพบได้ก็ต่อเมื่อมีข้อเท็จจริง โดยมีพยานหลักฐานตามสมควรที่จะเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดตามที่กล่าวหา เสียก่อน การมีคำร้องทุกข์เพียงอย่างเดียวโดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นสนับสนุน พงส. ยังไม่มี อำนาจที่จะเรียกผู้ต้องหาไปพบได้ เว้นแต่เป็นกรณีผู้ต้องหาถูกส่งตัวไปยัง พงส. หรือเข้าพบ พงส. เองหรือปรากฏว่าผู้ซึ่งอยู่ต่อหน้านั้นเป็นผู้ต้องหา

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.ท.

(ปิยะ ภิยม ไชยศิริ)

รอง พล.ต.ท. ล.ร.ท. ๕.๑.๓๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... กองคดี กรมตำรวจ

ที่ 0503/5268 ..... วันที่ 22 มีนาคม 2517

เรื่อง การแจ้งข้อหาคดีอาญาให้ผู้ต้องหาทราบ

พช.บ., พช.ค., พช.ก. และหน่วยชั้นรองพ่อ ตร. ที่ทราบเพื่อสอบสวนคดีอาญา

ตามที่ ตร. ได้ตั้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการแจ้งข้อหา ในคดีอาญา ผู้ต้องหาทราบ มาไว้ที่งานส่งหนังสือกรมสอบสวนในสังกัดถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ดัง ความแจ้งอยู่ในบันทึกตั้งของ ตร. ที่ 0503/5513 ลง 7 เมษายน 2514 นั้น แต่มีใบบอกอยู่เสมอ ๆ ว่า งานสอบสวนกรมสอบสวนคดีอาญาได้ปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการแจ้งข้อหาในคดีอาญาแก่ผู้ ต้องหา ซึ่งการกระทำดังกล่าวที่พนักงานสอบสวนอาจถูกฟ้องร้องในภายหลัง อันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อน แก่ตนโดยใช้เหตุผลว่าความเสื่อมเสียมาสู่ราชการของกรมตำรวจอันเป็นส่วนราชการ ด้วยเหตุนี้จึงส่ง ตร. ถึงใคร่รักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับกรมแจ้งข้อหาคดีอาญาให้ผู้ต้องหาได้ทราบ โดยให้ท่านสั่งพ้อง เม สบสวนในสังกัดถือปฏิบัติให้ถูกต้องในโอกาสต่อไปอีกครึ่งทงจึงขอในนี้

1. เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียกหรือถูกส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือผู้ต้องหาเข้ามา ปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบแล้วดำเนินการสอบสวน ให้มีผู้ต้องหา ตามระเบียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134

2. กรณีจะควบคุมผู้ต้องหาไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือไม่นั้น ให้พนักงานสอบสวนแจ้งยึดถือ ปฏิบัติด้วยระเบียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 136 ให้แก่ระหว่างการสอบสวนปรากฏว่าผู้ ต้องหาหรือบุคคลอื่นใดไม่ได้รับการควบคุม หรือไม่มีพฤติการณ์ความผิดเกิดขึ้นตามข้อกล่าวหา ก็ไม่จำเป็นต้อง คุมความคุมผู้ต้องหาไว้แต่อย่างใด และให้พนักงานสอบสวนเร่งดำเนินการสอบสวนสรุปสำนวนมีควมเห็น คว: "สั่งไม่ฟ้อง" ส่งพนักงานอัยการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

3. ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือบุคคลอื่นใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ที่ควรระงับการสืบสวนเสียก่อน แม้เพียงผู้ต้องหากระทำ ความผิดอาญาเกิดขึ้นจึงดำเนินการสอบสวนแต่ยังไม่ (ตามเห็นความเห็นของอธิบดีกรมอัยการ ในบันทึกที่ 0507/2504 ลง 8 สิงหาคม 2504 ซึ่งได้สำเนาไว้ ให้ทราบด้วยแล้ว)

แต่ถ้าคนทางการสอบสวนปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ผิด ความผิด หรือไม่มี การกระทำ ความผิดเกิดขึ้นตามข้อกล่าวหา ก็ไม่ต้องทำการจับกุมผู้ต้องหาหรือผู้ถูกกล่าวหาหรือแจ้งข้อหา

การแจ้งข้อหาผิดอาญาให้ผู้ต้องขังทราบ

ให้ผู้ต้องขังหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วอย่างใด ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนโดยละเอียดเห็นควร
"สั่งไม่ฟ้อง" พนักงานสอบสวนอัยการพิจารณาโดยมีชั้นชั้นเช่นเดียวกัน

อนึ่ง ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาหรือตั้งข้อหาว่ากระทำผิดอาญาให้พนักงาน
สอบสวนปฏิบัติตามมาตรา 1.2.3 ซึ่งกล่าวถึงชั้นชั้นเช่นเดียวกัน ในกรณีเช่นนี้หากเกิดมีขึ้น ให้พนักงาน
สอบสวนเร่งดำเนินการสอบสวนแล้วสรุปสำนวนมีควมเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง ซึ่งสำนวนให้พนักงาน
อัยการพิจารณาโดยเร็ว ทั้งนี้ เพราะเหตุได้ปรากฏอยู่เสมอ ๆ ว่า ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจถูกกล่าวหา
ว่าได้กระทำผิดอาญาเพราะเหตุที่กระทำตามหน้าที่ หรือเนื่องมาจากภาระหน้าที่ เป็นเหตุให้
ข้าราชการตำรวจผู้ตั้งข้อปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายให้
อำนาจไว้ ต้องถูกรังแกในการพิจารณาพนักงานสอบสวนประจักษ์ อันมีเหตุให้ผู้ปฏิบัติต้องเสียกำลังใจใน
การปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นผลเสียแก่ทางราชการโดยตรงอีกส่วนหนึ่งด้วย

จึงแจ้งมาให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป.

(ลงชื่อ) พล.ต.ต. ประจวบ สุนทรางกูร
(ประจวบ สุนทรางกูร)
อธิบดีกรมตำรวจ

ที่ ๑๖๑๘/๑๖๐๘
ตำแหน่ง พล.ต.ท. หนันธ, ใต้.ร.๒

เรื่องแจ้งให้พนักงานสอบสวนในสังกัดทราบและปฏิบัติตามมีคำสั่ง ต.ร. สั่งไป
ให้ ร.๑๖๑๘ และผู้ช่วย ค.๒๖๑.๒. ทราบด้วย.

(ลงชื่อ) พล.ต.ต. ณรงค์ ภูพานนท์
(ณรงค์ ภูพานนท์)
ค.๒๖๑.๒.
26 มี.ค. 2517

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. C 2205 3466

ที่ 0004 6/ 1๗๖๐๒

วันที่ ๒๒ ธันวาคม 2547

เรื่อง คำขอรับการปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา

ผบช.ภ.๒, ผ.บ.ส., สดม., ภ.1-9, ส. และ จสว.

ตามหนังสือ ตร. ส่วนมาก ที่ 0004.6/1276 ลง 21 ก.พ. 2544 ทางแนวทางปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญาไว้ ณ วันที่

ตร. ได้รับรายงานจาก ภ.2 กรณีการจับกุมผู้ต้องหาดำเนินคดีในข้อหาขโมยยาสูบต่างประเทศที่ไม่ได้ปิดแสตมป์ยาสูบไว้ ณ ความครบครองเกินกว่า 500 กรัม ชั้นสอบสวน ได้ตรวจว่าผู้ต้องหาอายุ 48 ปี และได้ให้การรับสารภาพ พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานสรุปสำนวนการสอบสวนเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาตามข้อหาและส่งศาลเป็นทางคดีพร้อมสำนวนและตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ พนักงานอัยการฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยศาลชั้นต้น ศาลจังหวัดนนทบุรีและศาลจังหวัดนนทบุรีและศาลจังหวัดนนทบุรีปรับโดยศาลตามอัตราโทษลงกึ่งหนึ่งตามมาตรา 75 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพราะเหตุว่าขณะกระทำผิดจำเลยมีอายุกว่า 14 ปี และยังไม่เกิน 17 ปี ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมขอคัดสำเนาคำพิพากษาของศาลเพื่อนำไปใช้ในการขอรับเงินรางวัลและสินบน นำจับจึงพบว่ามีการแก้ไข วันเกิด เดือน ปีเกิด ของผู้ต้องหาซึ่งปรากฏในคำให้การของผู้ต้องหา และแผ่นพิมพ์สายนิ้วมือผู้ต้องหาในสำนวนการสอบสวนและเปลี่ยนตัวผู้ต้องหา จากเดิมผู้ต้องหาอายุ 48 ปี เป็นอายุ 17 ปี ภายหลังจากนั้นได้มีการดำเนินคดีแก่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและพนักงานอัยการผู้เกี่ยวข้องในคดี ในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตช่วยเหลือผู้ต้องหาให้ได้รับโทษน้อยลง แต่ยังไม่อาจนำผู้กระทำการทุจริตมาลงโทษได้ โดยพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องพนักงานอัยการผู้เกี่ยวข้องในคดีและศาลจังหวัดนนทบุรีพิพากษายกฟ้องพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน ตั้งนั้น เพื่อให้การสอบสวนคดีอาญาดำเนินอยู่บนหลักความบริสุทธิ์ยุติธรรมและป้องกันเหตุทำนองนี้เกิดขึ้นอีก จึงกำชับการปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา ดังนี้

1. เป็นหน้าที่

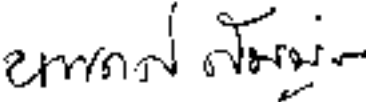
1. เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ จัดทำรูปถ่ายผู้ต้องหา พร้อมระบุชื่อ, วัน เดือน ปีเกิด, อายุ, สัญชาติ และฉายาหรือชื่อหรือฉายาอื่นที่มีชื่อของผู้ต้องหา รวมทั้งสำเนาทะเบียนบ้าน, สำเนาทะเบียนสูติบัตรหรือหนังสือสำคัญแห่งทางราชการ ซึ่งยืนยันตัวผู้ต้องหา ประกอบสำนวนการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้

2. ในกรณีที่ พงส. เห็นว่าข้อมูลอาจมีความคลาดเคลื่อน ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนติดตามหรือญาติพี่น้องของผู้ต้องหา เพื่อยืนยันถึงสาเหตุของผู้ต้องหา

3. การปฏิบัติตาม 1 ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการกระทำในโอกาสแรกที่เริ่มคดี โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามสายงาน ตามคำสั่ง ตร.ที่ 960/2537 ลง 10 ส.ค.2537 เรื่อง มาตรการควบคุม ตรวจสอบ แจ้งตัวการสอบสวนคดีอาญา

4. เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาจะต้องสอดส่องดูแลตรวจสอบให้คำแนะนำแก่พนักงานสอบสวนในการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติต่างๆ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งพนักงานสอบสวน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นในสังกัด ทราบปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.
(นพตล. สมบูรณ์ทรัพย์)

ที่ปรึกษาากฎหมาย (สบ 11) ปรท.๘๑. ๑๑

ที่ นร ๐๕๐๑๖/ ๐๖๗๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง หารือปัญหาการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดพระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๑๖.๗/ป ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

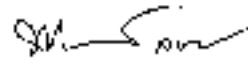
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกรายงานสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับ แนวนโยบายและแผนคดี.เอ็มที ๓ ซึ่งมีแต่เสียงไม่มีภาพตามพระราชบัญญัติ ควบคุมกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอหารือเกี่ยวกับ การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด พระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาได้อธิบายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) กระทรวง วัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ) และ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาย้ายหารือดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

ผู้อำนวยการคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่องเสรีจที่ ๑๗๙/๒๕๔๙

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับแผ่นซีดีเพลงและแผ่นซีดีเอ็มพี ๓ ซึ่งมีแต่เสียง
ไม่มีภาพตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์
พ.ศ. ๒๕๓๐

สำนึกงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๑.๒๑๒/๙๖๐๘ ลงวันที่ ๒๕
สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กองบัญชาการตำรวจนครบาลหา
สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัญหาการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการ
เทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นว่าเป็นปัญหาในการบังคับใช้
กฎหมายระหว่างนายทะเบียนผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตกับพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวน
ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดซึ่งมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน ทำให้ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพสุจริตต้อง
เดือดร้อน และเห็นว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายมาตั้งกล่าว
จึงหารือไปยังกระทรวงมหาดไทย ขอให้ลงนามประกาศว่า กองบัญชาการตำรวจนครบาลไม่เห็นพ้องด้วย
กับข้อพิจารณาความเห็นของกระทรวงมหาดไทยและขอให้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงขอหารือเกี่ยวกับปัญหาดังนี้

- ๑. ซีดีเพลง และซีดีเอ็มพี ๓ ซึ่งมีแต่เสียงไม่มีภาพ เป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ตาม
พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่
- ๒. ผู้ประกอบการที่เช่า แลวเปลี่ยนหรือจำหน่ายด้วยประการใดซึ่งซีดีเพลงและ
ซีดีเอ็มพี ๓ จะต้องขออนุญาตจากนายทะเบียนหรือไม่ และหากไม่ได้ขออนุญาตจะเป็นความผิด
หรือไม่
- ๓. จำเป็นต้องเสนอแก้ไขกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทน
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม
(สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ) และผู้แทนสถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น
ดังนี้

ลงพร้อมหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๑/๐๓๐๘ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีถึงสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประติมากรรมรูปปั้น แผ่นซีดีเพลง และแผ่นซีดีเอ็มพี ๓ ซึ่งมีผลเสียงไม่มีภาพ เป็นเทป หรือวีดิทัศน์ที่คนตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่เห็นว่าเป็น วัสดุที่จะเข้าลักษณะเป็นเทปหรือวีดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ ใดๆได้นั้น ต้องมีลักษณะสองประการตามที่กำหนดไว้ในนิยามคำว่า "เทปหรือวีดิทัศน์" ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประการแรก ต้องเป็นวัสดุที่เคลือบด้วยสารแม่เหล็กหรือสารอื่นใดซึ่งได้บันทึกภาพหรือถ่ายทอดภาพโดยภาพเปลี่ยนสัญญาณเป็นกระแสไฟฟ้า หรือวัสดุอย่างอื่นใดซึ่งได้ถูกถ่าย อัด หรือกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้เป็นเรื่องเหตุการณ์ รูป ข้อความ หรือเกมการเล่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในที่นี้คือกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยหมายเหตุท้ายกฎกระทรวง" มุ่งที่จะควบคุมวัสดุที่มีภาพหรือเรื่องราวที่ไม่เหมาะสมหรือขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคมไทย ในเบื้องต้นสิ่งที่จะเป็นเทปหรือวีดิทัศน์จึงต้องบันทึกข้อมูลที่มีลักษณะเป็นภาพ เรื่องเหตุการณ์ รูป ข้อความ หรือเกมการเล่น ไม่ว่าจะมิใช่เสียงหรือไม่ได้ตาม ประการที่สอง วัสดุดังกล่าวต้องสามารถจัดเป็นภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียงได้ในลักษณะต่อเนื่องกันไปด้วยเครื่องเทปโทรทัศน์หรือเครื่องถ่ายทอดวีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องกลไกอย่างอื่นที่ตนเองเดียวกัน ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากเหตุท้ายพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

"เทปหรือวีดิทัศน์" หมายความว่า

(๑) วัสดุที่เคลือบด้วยสารแม่เหล็กหรือสารอื่นใดซึ่งได้บันทึกภาพหรือถ่ายทอดภาพโดยการเปลี่ยนสัญญาณเป็นกระแสไฟฟ้า หรือ

(๒) วัสดุอย่างอื่นใดซึ่งได้ถูกถ่าย อัด หรือกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้เป็นเรื่องเหตุการณ์ รูป ข้อความ หรือเกมการเล่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยวัสดุดังกล่าวสามารถจัดถ่ายทอดเป็นภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียงได้ในลักษณะต่อเนื่องกันไปด้วยเครื่องเทปโทรทัศน์หรือเครื่องถ่ายทอดวีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องกลไกอย่างอื่นที่ตนเองเดียวกัน

เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดให้วิธีโอแกน แลเซอร์ดิส ดิจิตอลดีวีดี ดีวีดี และซีดีดีเอ เป็นเทปหรือวีดิทัศน์ ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือควบคุมได้ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งอาจทำให้มีการนำวัสดุดังกล่าวที่มีภาพหรือเรื่องราวที่ไม่เหมาะสมหรือขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของสังคมไทยไปเผยแพร่ อันจะทำให้เกิดความเสียหายแก่เยาวชนหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงสมควรกำหนดให้วัสดุดังกล่าวเป็นเทปหรือวีดิทัศน์ และโดยที่บทนิยามคำว่า "เทปหรือวีดิทัศน์" ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้สามารถกำหนดดังกล่าวต้องกระทำโดยกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ควบคุมกิจการเทพและวิสดูโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๑๐^๖ ซึ่งระบุเหตุผลในวรรคท้ายพระราชบัญญัตินี้แล้ว ปรากฏว่า เนื่องจากในขณะนั้นมีกวนนำเทพและวิสดูโทรทัศน์ไปให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่าย และ มีการจัดฉายหรือให้บริการอย่างแพร่หลาย แต่โดยที่เทพและวิสดูโทรทัศน์มิใช่ภาพยนตร์ จึงไม่อยู่ ภายใต้งบบังคับของพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๑๓ ทำให้เทพและวิสดูโทรทัศน์ไม่ต้อง ผ่านการตรวจพิจารณาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก่อให้เกิดผลเสียหายแก่เยาวชนและศีลธรรมอันดีของ ประชาชนที่ยังขาดกระตบกระเทือนถึงความมั่นคงของรัฐอีกด้วย จึงจำเป็นต้องมีการตรา พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทพและวิสดูโทรทัศน์ ขึ้น แสดงให้เห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุม กิจการเทพและวิสดูโทรทัศน์ มีเจตนารมณ์จะควบคุมวิสดูที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติ ภาพยนตร์ อีกทั้งเมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติในส่วนอื่นของพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทพและ วิสดูโทรทัศน์แล้ว จะเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า มุ่งหมายที่จะควบคุมตัวเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ที่มีทั้ง ภาพและเสียง เช่น ตัวเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายซึ่งเทพหรือวิสดูโทรทัศน์จะมีไว้ในสถานที่ประกอบกิจการได้ จะต้องเป็นเทพหรือ วิสดูโทรทัศน์ที่ภาพและเสียงของเรื่องได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับความเห็นชอบจาก เจ้าพนักงานผู้ตรวจ (มาตรา ๑๐)^๗ หรือในการตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบ ผู้ขอให้ตรวจต้อง ส่งมอบสำเนาเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ซึ่งมีภาพและเสียงอย่างเดียวกันให้กับเจ้าพนักงานผู้ตรวจ (มาตรา ๑๑)^๘ หรือการถือหรือบันทึกสำเนาเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ต้องทำให้ตรงตามต้นฉบับเทพ

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ได้มีการใช้ เทป แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายเทพและวิสดูโทรทัศน์ ก็ยังมีการจัดฉายหรือให้บริการเกี่ยวกับเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ แพร่หลายทั้งในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด ซึ่งเทพและวิสดูโทรทัศน์เหล่านั้นไม่ได้ผ่านการตรวจพิจารณา จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากมิใช่ภาพยนตร์ควบคุมความเหมาะสมของพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๑๓ การที่ไม่บังคับบัญชียกกฎหมายควบคุมกิจการดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดผลเสียหายแก่เยาวชนและศีลธรรมอันดีของ ประชาชนที่ยังขาดกระตบกระเทือนถึงความมั่นคงของรัฐอีกด้วย ในการนี้จำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุมการค้า เน้น กิจการเกี่ยวกับเทพและวิสดูโทรทัศน์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ เทปหรือวิสดูโทรทัศน์ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ จะมีไว้ในสถานที่ประกอบ กิจการของตนได้ จะต้องเป็นเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ที่ภาพและเสียงของเรื่องได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับความ เห็นชอบจากเจ้าพนักงานผู้ตรวจตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๔ หรือต้องเป็นเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ที่ผู้รับรอง สำเนาตามมาตรา ๑๗ แล้วเท่านั้น และเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ดังกล่าวจะต้องมีการแสดงตรา หมายเลขรหัส และรายละเอียดหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ การตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบในเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๖ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งประสงค์จะให้เจ้าพนักงานผู้ตรวจทำการตรวจพิจารณาและให้ความเห็นชอบใน เทปหรือวิสดูโทรทัศน์ของตน ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานผู้ตรวจตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการและส่งมอบเอกสาร ประกอบการพิจารณาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง พร้อมทั้งส่งมอบสำเนาเทพหรือวิสดูโทรทัศน์ซึ่งมีภาพและเสียง อย่างเดียวกันให้กับเจ้าพนักงานผู้ตรวจสองสำเนา

หรือวัสดุโทรทัศน์ทั้งภาพและเสียง (มาตรา ๑๗)^๖ เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคมและวัสดุโทรทัศน์ มีเจตนารมณ์จะควบคุมทั้งภาพและเสียงที่ปรากฏในเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ นอกจากนี้ การนำวีซีดีหรือวีซีดีที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคมและวัสดุโทรทัศน์ มีการกำหนดโทษทางอาญาไว้ พระจึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ม้วนซีดีเพลงและแผ่นซีดีเอ็มพี ๓ ซึ่งบันทึกเสียงแต่ไม่มีภาพ จึงไม่เป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคมและวัสดุโทรทัศน์

ประเด็นที่สอง ผู้ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายด้วยประการใดซึ่งแผ่นซีดีเพลงและแผ่นซีดีเอ็มพี ๓ จะต้องขออนุญาตจากนายทะเบียนหรือไม่ และหากไม่ได้ขออนุญาตจะเป็นความผิดหรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่าแผ่นซีดีเพลงและแผ่นซีดีเอ็มพี ๓ ไม่เป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคมและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ผู้ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายด้วยประการใดซึ่งแผ่นซีดีเพลงและแผ่นซีดีเอ็มพี ๓ จึงไม่ต้องขออนุญาตจากนายทะเบียนตามมาตรา ๑^๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคมและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐

ประเด็นที่สาม จำเป็นต้องเสนอแก้ไขกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมกิจการโทรคมนาคมและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่ เห็นว่า การจะกำหนดโดยกฎกระทรวงให้วัสดุใดเป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ได้ วัสดุนั้นต้องเป็นวัสดุที่มีข้อมูลภาพตามที่ได้อัดความเก็บไว้แล้วในประเด็นที่หนึ่ง แต่โดยที่แผ่นซีดีเพลง และแผ่นซีดีเอ็มพี ๓ มีข้อมูลที่มี

^๖ มาตรา ๑๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ อาจอัดสำเนาเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ที่ได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้วของเจ้าของบ้านผู้ตรวจตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๕ ไว้เพื่อการประกอบกิจการของตนได้ โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

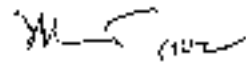
- (๑) ต้องอัดหรือบันทึกสำเนาเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ให้ตรงตามต้นฉบับเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ทั้งภาพและเสียง และสำเนาอัดแจ้งว่าเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาแล้ว ถ้ามี
- (๒) ต้องรับรองสำเนาเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ด้วยสารลงลายมือชื่อของผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ ของเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ที่ตนเองได้คัดสำเนาพร้อมทั้งแสดงหมายเลขรหัสและรายละเอียดประจำฉบับ หรือวัสดุโทรทัศน์ดังกล่าวตามวิธีการที่เจ้าพนักงานผู้ตรวจกำหนด

“ มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายด้วยประการใด ๆ ซึ่งเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ โดยทำหรือธุรกิจหรือโดยได้ประโยชน์อื่นใด แยกด้วยการคิดค่าบวกไว้ในรูปของค่าธรรมเนียมสมาชิกหรือด้วยวิธีการอื่นใด เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากนายทะเบียน ทั้งนี้ นอกจากกรณีที่ได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อรัฐมนตรีได้ตามมาตรา ๒๗ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งของนายทะเบียน

๕

แต่เสียงไม่มีภาพ จึงไม่เข้าข่ายเป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ ดังนั้น การที่จะออกกฎกระทรวงกำหนดให้ แผ่นซีดีเพลง และแผ่นซีดีเสริมที่ ๓ เป็นเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ จึงไม่อาจกระทำได้ เนื่องจากขัดกับ กฎหมายแม่บท

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๙

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

๓๖

โทร. 0 2205 3466

ที่ 0051.2.127 45๖๑

วันที่ ๑ สิงหาคม 2549

เรื่อง คำขิปีให้ตรวจสอบข้อมูลฯลฯของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกจับ

ผบช.น., ก., ก 1-9, ปศ., ตค.ม. และ จตร.

ด้วย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีหนังสือ ส่วนที่ สุด ที่ ศร 22/3480 ลง 27 มีนาคม 2549 แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรณี นายชาติร คำพันธ์ ได้ยื่นหนังสือต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขอให้ตรวจสอบและพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเงินแล้วไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ประกอบให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญานำชื่อและนามสกุลของนายชาติรฯ ไปใช้ในทางธุรกิจจำนวนมากหลายคดี จนเป็นเหตุให้เสียหายชื่อเสียง และไม่สามารถเดินทางไปต่างประเทศได้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ได้พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า นายสุรชัย หรือหมึก สงวนสิทธิ์ ผู้ต้องหา แข็งความ อันเป็นเท็จ โดยหลายหน่วยงานทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.ต.พิทยาหลงเชื่อ โดยสมใจหมายว่า นายสุรชัยหรือหมึกฯ มีชื่อและนามสกุล เช่น นายชาติรฯ พนักงานสอบสวนจึงรายงานไปถึง ทต. และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้ปรากฏเป็นชื่อและนามสกุลของนายชาติรฯ ทำให้ นายชาติรฯ เสียชื่อเสียง การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงเป็นการปฏิบัติตนตามอำนาจหน้าที่ หากแต่การปฏิบัติตนตามอำนาจหน้าที่นั้น ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นายชาติรฯ โดยไม่เป็นธรรม แต่ได้คนีสภ.ต.พิทยา ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนจนเป็นที่พอใจของนายชาติรฯ แล้ว ซึ่งปฏิบัติการพิจารณาค่างไรก็ดีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเรื่องร้องเรียนในกรณีนี้ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยตรง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นง่าย ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงขอให้ ทต. พิจารณามาตรการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ในทำนองเดียวกันอีก

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาเสบค่างไว้ชื่อและนามสกุลของบุคคลอื่นในการดำเนินคดี จนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นนั้นได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวน จึงให้กำชับข้าราชการตำรวจในสังกัด เมื่อมีการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับหรือพนักงานสอบสวนทำการตรวจสอบชื่อ

/และนามสกุล ...

และนามสกุลที่ถูกต้องแท้จริงของบุคคลนั้นด้วยความละเอียดรอบคอบ จากบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ซึ่งมีภาพถ่ายผู้ถือบัตร ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยหรือกรณีที่ถูกจับหรือผู้ซึ่งจากไปไม่สามารถนำเอกสารดังกล่าวมาแสดงได้ ก็ให้สอบถามข้อมูลประวัติของบุคคลนั้นโดยละเอียด หรือมอบอำนาจตรวจสอบไปยังหน่วยงานของทางราชการที่มีฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร เช่น ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต หากมีทราบชัดเจนก็ให้นำตัวบุคคลนั้นไปตรวจสอบด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.ท. _____

(ชาญุติ วัชรบุรินทร์)

ผู้ช่วย ผ.บ.ตร.ปรท.สบ.ตร.

100
ด่วนที่สุด
พ.ร.บ./ ๓๑๙/๖๐

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ 18536
วันที่ 29 มิ.ย. 2549
เวลา 10.10 น.

246

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
๑๑๙๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๓

มีนาคม ๒๕๔๙

ฝ่ายรับเรื่องจรรยาบรรณคดี บก.อภ.จค.
เลขที่จ. 2/31
วันที่ 21 มิ.ย. 49
☐ โทร ☐ โทรสาร ☐ แฟกซ์

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือร้องเรียนของนายชาติร คำพันธ์
ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๑ ชุด
(๒) สำเนาหนังสือตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๒๙.๒/๑๔๕๒
ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ด้วย นายชาติร คำพันธ์ ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขอให้
ตรวจสอบและพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรตำบลพัทธยา อำเภอทางละมุง
จังหวัดชลบุรี กรณีเล่นเล่ห์ไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ปลอมให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีขยาฎา นำชื่อ
และนามสกุลผู้ร้องเรียนไปใช้ในการถูกดำเนินคดีหลายคดี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑)
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ได้วิ
หนังสือทูลให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๒ ที่แจ้งข้อเท็จจริงและส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการ
พิจารณา ซึ่งต่อมาผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี มีหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงส่งไปยังสำนักงานผู้ตรวจการ
แผ่นดินของรัฐสภาแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒)

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ได้พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรตำบลพัทธยา ถูกนายสุรชัยหรือหมึกฯ สงวนสิทธิ์ แจ้งความอันเป็นความเท็จ โดยหลอกลวง
จนทำให้เชื่อโดยสนิทใจว่า นายสุรชัยหรือหมึกฯ มีชื่อและนามสกุลที่เป็นของนายชาติร คำพันธ์ สอนเสนา
จึงรายงานไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ปรากฏเป็นชื่อและนามสกุล
ของนายชาติร คำพันธ์ ในประวัติอาชญากร ทำให้นายชาติร คำพันธ์ เสื่อมเสียชื่อเสียงและไม่สามารถเดินทางไปยังต่าง
ประเทศได้ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจฯ จึงเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หากแต่การปฏิบัติตาม
อำนาจหน้าที่นั้น ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นายชาติร คำพันธ์ โดยไม่เป็นธรรม คำร้องเรียนจึงเป็นไปตามความใน
มาตรา ๑๖(๑)(ข) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
พ.ศ.๒๕๔๖ แต่บัดนี้สถานีตำรวจภูธรตำบลพัทธยา ได้ดำเนินการแก้ไขความเสียหายอันเป็นที่ยอมรับของ
นายชาติร คำพันธ์ แล้ว จึงยุติการพิจารณา ตามความในมาตรา ๕๔(๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ฉบับเดียวกัน

/ลงวันที่...

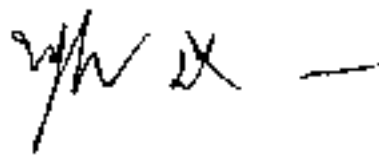
"ความลำบา คือความไม่เป็นธรรม"

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเรื่องร้องเรียนในกรณีนี้ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็น
 อย่างยิ่ง เนื่องจากมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยตรง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นง่ายและ
 อาจเกิดขึ้นอีก ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จึงขอให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณาหามาตรการ
 ป้องกันมิให้เหตุการณ์ในทำนองเดียวกันนี้เกิดขึ้นอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการตามความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว
 พร้อมทั้งแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชอนนท์ ปิยะอนันต์)
 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ฝ่ายตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๐๕๗๘, ๑๖๗๖ ต่อ ๔๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๐๔๘๖, ๑๖๗๖ ต่อ ๔๘๖

www.ombudsman.go.th

ผ่านที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๗๒

ที่ ๘๐๓๑.๒๕/ ๒๖๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓

นางน.น.น.๕-๔/๕๗๘.๖/๒๕๕๓,๖๖๖, ๖๖๖.๖๖๖.๖๖๖, ๖๖๖.๖๖๖.๖๖๖ และ จตร.(๖๖๖.๖๖๖.)

ด้วยได้มีพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ ใช้บังคับ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพและวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว รวมทั้งกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นสำคัญ และได้มีบทบัญญัติที่เปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่ถูกรับกุมหรือดำเนินคดีอาญาหลายกรณี

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานสอบสวนเป็นไปโดยถูกต้องเหมาะสมพบบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

๑. บททั่วไป

๑.๑ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

- ๑.๒ คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลเยาวชนและครอบครัว ได้แก่
  - (๑) คดีอาญาใดๆ ที่มีข้อกล่าวหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด
  - (๒) คดีอาญาที่มีข้อกล่าวหาว่าผู้ใหญ่ (อายุสิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป)

กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐

๑.๓ ศี้อาญาใดๆ ที่มีข้อกล่าวหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดและ
 ศี้อาญาที่มีข้อกล่าวหาว่าผู้ใหญ่กระทำความผิดคนพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความ
 รุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ แม้การสอบสวนผู้ต้องหาจะให้การรับสารภาพตลอดข้อหาก็ตาม
 พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจะต้องทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและส่งสำนวนการ
 สอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจะนำตัวผู้ต้องหาส่ง
 พนักงานอัยการเพื่อฟ้องศาลด้วยวาจาโดยไม่ทำการสอบสวนไม่ได้ ทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติศาล
 เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง
 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง
 ได้บัญญัติไว้ทำนองเดียวกันว่าให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนและส่งสำนวนการ
 สอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ

๒.การจับกุมและการควบคุมเด็กหรือเยาวชน

๒.๑ ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาร่ำกระทำผิดคดี ในวันแต่เดิมนั้นได้กระทำ
 ความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล

การจับกุมเยาวชนซึ่งต้องหาร่ำกระทำผิดคดีให้ป็นไปตามประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาคดีเยาวชน

๒.๒ ห้ามมิให้ควบคุม คุมขัง กักขัง หรือใช้มาตรการอื่นใดซึ่งมีลักษณะเป็นการ
 จำกัดสิทธิเสรีภาพของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาร่ำกระทำผิดคดี เว้นแต่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล
 หรือเป็นกรณีการคุมตัวเท่าที่จำเป็นเพื่อดำเนินการนำตัวเด็กหรือเยาวชนส่งไปยังที่ทำการของพนักงาน
 สอบสวนผู้รับผิดชอบ ในระหว่างการสอบสวนและการนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการ
 จับกุม

๒.๓ ในกรจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาร่ำกระทำผิดคดี ให้เจ้าพนักงาน
 ผู้จับแจ้งแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นว่าเขาต้องถูกจับและแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งแจ้งสิทธิตามประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาคดีเยาวชน มาตรา ๘๓ วรรคสอง ให้ทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ
 และทำการบันทึกการจับกุมแล้วนำตัวผู้ถูกจับพร้อมบันทึกการจับกุมส่งพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่
 เด็กหรือเยาวชนถูกจับทันที

ก่อนส่งตัวเด็กและเยาวชนผู้ถูกจับให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ ให้เจ้าพนักงาน
 ผู้จับทำบันทึกการจับกุม โดยแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ ผู้ถูกจับทราบ
 และบันทึกรายละเอียดดังกล่าวลงในบันทึกการจับกุม ทั้งนี้ห้ามมิให้ผู้จับถามและบันทึกคำให้การผู้ถูก
 (รวมทั้งคำรับสารภาพหรือคำปฏิเสธ) เป็นอันขาด ยกเว้นการสอบถามเพื่อตรวจสอบว่าเป็นบุคคลตาม

หมายจับหรือไม่ และถ้าขณะช่วงบันทึกการจับกุมมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทน
องค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อยู่ด้วยในขณะนั้น ต้องทำบันทึกจับกุมต่อหน้าบุคคลดังกล่าว
และจะให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วยก็ได้

เมื่อพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่จับกุมเด็กหรือเยาวชนได้รับตัวผู้ถูกจับ
และบันทึกการจับกุมแล้ว ให้ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมบันทึกการจับกุมไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบโดยเร็วและมีลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน

บันทึกการจับกุมควรมีสาระสำคัญตามตัวอย่างแนบท้ายหนังสือนี้

๒.๕ ถ้าขณะจับกุมมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็ก
หรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อยู่ด้วยในขณะนั้น ให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมแจ้งเหตุแห่งการจับให้บุคคลดังกล่าว
ทราบและในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี
เจ้าพนักงานผู้จับจะสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปยังที่ทำการของพนักงาน
สอบสวนแห่งท้องที่ที่เด็กและเยาวชนถูกจับไว้ได้ แต่ถ้าในขณะจับกุมไม่มีบุคคลดังกล่าวอยู่กับผู้ถูกจับให้
เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งให้บุคคลดังกล่าวนั้นคนใดคนหนึ่งทราบถึงการจับกุมในโอกาสแรกเท่าที่สามารถ
กระทำได้และหากผู้ถูกจับประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบุคคลเหล่านั้นซึ่งไม่เป็นอุปสรรค
ต่อการจับกุมและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้เจ้าพนักงานผู้จับดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่มี
ค่าใช้จ่าย

ในการพิจารณาขอให้บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูก
จับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ ให้ผู้จับคำนึงถึงภัย อันตรายหรือความ
เสียหายที่จะเกิดขึ้น รวมถึงผู้ถูกจับจะหลบหนีหรือไม่ ทั้งนี้ให้บันทึกการส่งมอบตัวผู้ถูกจับให้ผู้รับมอบ
ลงชื่อเป็นหลักฐานไว้ในบันทึกการจับกุมด้วย

๒.๕ ในการจับกุมและความคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนต้องกระทำโดยละมุนละม่อม
โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และแม้เป็นกรณีฉุกเฉินหรือเหตุจำเป็น และห้ามมิให้ใช้วิธีการ
ควบคุมเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อลดอันตรายหรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับหรือ
บุคคลอื่น รวมทั้งมิให้ใช้เครื่องมือทันสมัยใดๆ เว้นแต่มีความจำเป็นอย่างอึดอัดอันมิอาจ
หลีกเลี่ยงได้เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับ พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ หรือ
พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ จัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็ก
หรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เฉพาะกรณีในการสอบสวน

๓. การสอบสวนคดีอาญาและมาตรการพิเศษเพนการดำเนินคดีอาญา

๓.๑ เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือ เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหว่ากระทำความผิดถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้า หรือมี ผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามาอบตัว ให้รับสอบถามเด็กหรือเยาวชนเป็นกัมพันธ์เพื่อทราบชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ ถิ่นที่อยู่ สถานที่เกิดและอาชีพของเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนชื่อตัว ชื่อสกุล และรายละเอียด เกี่ยวกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย แล้วแจ้งข้อกล่าวหา ให้เด็กหรือเยาวชนทราบและแจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกที่บังคับที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

บันทึกการสอบสวนเบื้องต้นควรมีสาระสำคัญตามตัวอย่างแบบทำหนังสือนี้

๓.๒ การสอบสวนเบื้องต้นตาม ๓.๑ ให้กระทำในสภาพที่ดีที่สุดเหมาะสม โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาที่หรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมี ลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ซึ่งได้ยั้งค้ำจนถึงอายุ เพศ สภาพของเด็หรือเยาวชนเป็น สำคัญและต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่เข้าใจเด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ กรณีเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยก็ให้จัดหาล่ามให้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หากเด็กหรือ เยาวชนประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยและอยู่ไม่วิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ตาม ھرระแห่งระเบียบโดยมิชักช้า

๓.๓ เมื่อได้สอบสวนเบื้องต้นและแจ้งข้อกล่าวหาตาม ๓.๑ แล้ว ในกรณีที่ไม่มี หมายจับ และเด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้า หรือมีผู้นำตัวเด็ก หรือเยาวชนนั้นเข้ามาอบตัว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการตามมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยสมบูรณ์ โดยไม่ต้องนำตัวเด็กและเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการ จับกุม ภายในสี่สิบสี่ชั่วโมง เนื่องจากไม่ถือว่าเป็นการจับ จึงไม่มีอำนาจควบคุมหรือปล่อยชั่วคราว แต่ กฎหมายกำหนดให้พนักงานจัดการตั้งอื่นฟ้องศาลให้ทันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือ เยาวชนนั้นปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ดังนั้นเมื่อพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบได้แจ้งข้อกล่าวหาให้เด็กหรือเยาวชนทราบแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำ หนังสือแจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกที่บังคับที่เด็กและเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจเพื่อ ทำการสืบเสาะ ข้อเท็จจริงโดยไม่ต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนไปด้วย และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทำการ สอบสวนพยานหลักฐานอื่นต่อไปและให้ ติดตามรายงานการสืบเสาะข้อเท็จจริงมารวมเจ้าสำนวนไว้ด้วย

๓.๔ เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ และ
ได้ดำเนินการตาม ๓.๑ แล้ว ให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อให้ศาลตรวจสอบการจับกุมทันที ทั้งนี้
ภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ
แต่ไม่นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับจากที่ทำการของพนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบมาศาลเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับด้วย

กรณีศาลสั่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนที่ถู จับเนื่องจากการจับเป็นไปโดย
มิชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวนคดีนั้นต่อไปโดยต้อง
ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ
ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗๗ และเมื่อทำการสอบสวนเสร็จสิ้น และมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้
เรียกเด็กหรือเยาวชนมาเพื่อส่งตัวพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ

คำร้องตรวจสอบการจับกุมมีสาระสำคัญตามตัวอย่างแบบท้ายหนังสือนี้ ๖

๓.๕ ในกรณีที่ต้องนำเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อให้ศาลตรวจสอบการจับกุม
ดังกล่าวใน ๓.๔ หากเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหว่ากระทำความผิดมีบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคล
หรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และบุคคลหรือองค์การดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ายังสามารถ
ปกครองดูแลเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ พนักงานสอบสวนอาจมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าว
ไปฝาก ครองดูแลและสั่งให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังศาลภายในสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือ
เยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ในกรณีเช่นนี้ หากมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเด็ก
หรือเยาวชนจะไม่ไปศาล พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจะเรียกประกันจากบุคคลดังกล่าวตามวรรค
แรกก็ได้

หลังเกณฑ์ วิธีพิจาร และการกำหนดหลักทรัพย์สินในการประกันตัวเด็กหรือ
เยาวชนให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวของ ดร.โดยอนุโลม

๓.๖ กรณีตาม ๓.๔ และ ๓.๕ มิให้นำไปใช้บังคับในคดีที่พนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบเห็นว่าจะอาจเปรียบเทียบได้

๓.๗ ในการสอบสวนเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหว่ากระทำความผิด ให้กระทำไป
สถานที่ที่เหมาะสมโดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ประนีประนอมกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ใน
สถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ และ สภาพของ เด็ก
หรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้ง่าย โดย
คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทย ให้จัดหา
ล่ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ หรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หรือ

ความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพชีวิตคนพิการ ทั้งนี้
หากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นว่าสามารถทำการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชนนั้นภายหลัง
การสอบถามเบื้องต้นตาม ๓.๑ ได้ทันก่อนนำตัวส่งศาลเพื่อให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ก็ให้สามารถ
ดำเนินคดีได้

 ๓.๘ การแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องทราบว่ากระทำ
ความผิดไม่จำต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ และพนักงาน
อัยการอยู่ด้วยตามนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๓๓ พวิ และมาตรา ๓๓๔/๒
แต่จะต้องมีที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนร่วมอยู่ด้วยทุกครั้ง พร้อมทั้งแจ้งตัวว่าเด็กหรือ
เยาวชนมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนอาจใช้เป็นพยานหลักฐานใน
การพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ เมื่อคำเนืองถึงอายุ เพศ และสภาพจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องทราบว่ากระทำ
ความผิดแต่ละราย

ที่ปรึกษากฎหมายตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารราชการบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๒๑ ได้กำหนดคุณสมบัติ
ไว้ว่าต้องมีคุณสมบัติเป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความและผ่านการอบรมเรื่องวิธีการ
พิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา การสังคมสงเคราะห์ และความรู้อื่นที่
เกี่ยวข้องตามข้อกำหนดในข้อบังคับฯ ของประธานศาลฎีกา แต่ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๐๕ แห่ง
พระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้ภายในสองวันนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัติปี ให้นำพยานผู้
มาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ
ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาใช้บังคับ ซึ่งตามมาตรา ๘๔ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดให้ผู้ทำ
หน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายมี ๒ ประเภท คือ (๑) ผู้ที่เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ
หรือ (๒) ผู้ที่ได้รับปริญญาทางกฎหมายไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและได้จดทะเบียนเป็นที่
ปรึกษากฎหมาย ฉะนั้น ในระยะเริ่มแรกนี้จึงให้ใช้ที่ปรึกษากฎหมายที่มีคุณสมบัติทั้งสองประเภท
ดังกล่าวประเภทใดประเภทหนึ่ง

ในการแจ้งข้อกล่าวหาและสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชนนี้ บิดา มารดา
ผู้ปกครองบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยจะเข้าร่วมรับฟังการสอบสวน
ดังกล่าวด้วยก็ได้

๓.๙ เพื่อให้ในการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องทราบว่ากระทำคามผิด
ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือ
บันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องทราบว่ากระทำคามผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

๓.๑๐ ในระหว่างการสอบสวน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของเด็กที่ถูกจับกุม หรือควบคุมให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเป็นอำนาจดำเนินการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่หากปรากฏภายหลังว่าเด็กนั้นมีอายุไม่เกินสิบปี บริบูรณ์ในขณะที่กระทำ ความผิดและเด็กอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือองค์การอื่นใด ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแจ้งให้สถานพินิจหรือองค์การดังกล่าวทราบเพื่อที่สถานพินิจหรือองค์การ ดังกล่าวนั้นจะได้รายงานให้ศาลทราบและมีคำสั่งต่อไป

๓.๑๑ หากปรากฏเป็นที่ยืนยันว่าเด็กซึ่งถูกจับกุมหรือควบคุมนั้นในขณะกระทำ ความผิดอายุไม่เกินสิบปีบริบูรณ์ให้ดำเนินการต่อไปดังนี้

(๑) ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวนไปตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ทำความเห็นว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกรายงานหรือไม่ได้ กระทำความผิดตามที่ถูกรายงาน หรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กกระทำความผิดตามที่ถูกรายงานเท่านั้น (ไม่ต้องทำความเห็นว่าควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้อง) แล้วส่งสำนวนการสอบสวนให้ พนักงานอัยการ

ในระหว่างการสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมอบตัว เด็กให้อยู่ในความปกครองดูแลของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย ในกรณีที่เด็กไม่มีบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การดังกล่าว ให้ส่งตัวเด็กไปยังพนักงาน เจ้าหน้าที่จะตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในโอกาสแรกที่กระทำได้ แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินยี่สิบสี่ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กนั้นมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

(๒) ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยว่าเด็กไม่ได้กระทำความผิดตามที่ ถูกกล่าวหา หรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กกระทำความผิดตามที่ถูกรายงาน ให้พนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบ แจ้งบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือองค์การซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วยหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ แล้วแต่กรณีในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบความเห็น ของพนักงานอัยการ

(๓) หากพนักงานอัยการเห็นว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกรายงาน ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งตัวเด็กไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการ คุ้มครองเด็กในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบความเห็น ของพนักงานอัยการเพื่อส่งพิจารณาคดีต่อไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็น สำคัญ

๓.๑๒ เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาพา
กระทำ ความผิดตาม ๒.๓ หรือกรณีเด็กหรือเยาวชนปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ
ตาม ๓.๑ ให้รับทำเป็นกรรสอบสวนและสงสารส่วนการสอบสวนหรือยื่นฟ้องความเห็นไปยังพนักงานอัยการ
เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องให้ขึ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุมหรือ
รับทราบข้อกล่าวหากรณีปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แล้วแต่กรณี

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้
จำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หากเกิดความจำเป็นไม่สามารถ
ฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นต่อศาลได้ทันภายในระยะเวลาดังกล่าววรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอฝากขังต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสอง
ครั้ง

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้
จำคุกเกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ฝากขังครบสองครั้งแล้ว
หากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอฝากขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะ
อนุญาตตามคำขอนั้นได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้แสดงถึงเหตุจำเป็นและนำพยานมายืนยัน
ความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในกรณีเช่นว่านี้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ฝากขังต่อไปได้อีกครั้ง
ละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

การฝากขังตามวรรคสองและวรรคสาม ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมี
อำนาจฝากขังต่อศาลที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นได้

๓.๑๓ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีจากการควบคุมในระหว่าง
สอบสวนหรือในระหว่างจัดฟันและปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรการพิเศษแห่งการ
ดำเนินคดี มีให้ับระยะเวลาดังกล่าวนี้รวมเข้าในกำหนดระยะเวลาตาม ๓.๑๒

๓.๑๔ ในกรณีที่จำต้องควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาไว้ก่อนส่งตัวไปศาล
ห้ามมิให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้
ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่

๓.๑๕ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้เกิดเมฆหรือน้ำ
ประวัตินการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นมรร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติ
อันไม่เป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อ
กำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

๓.๑๖ ในระหว่างการจัดฟันและปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรการ
พิเศษแห่งการดำเนินคดี ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบงดการสอบสวนจำหรือดำเนินการใดๆ เฉพาะ

กับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิด แต่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบยังต้องทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานอื่นๆ ต่อไป

๔. กรณีเมื่อมีการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและผู้ถูกกระทำด้วยพรมรุนแรงไม่อยู่ในสภาพหรือวิสัยที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลเยาวชนและครอบครัวออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวตามกฎหมายได้เอง พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่ หรือมีภูมิลำเนา หรือมีมูลเหตุเกิด อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีเขตอำนาจเหนือบุคคลนั้นก็ได้

๕. กรณีที่มีการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเด็กหรือผู้ปกครองของเด็กไม่อยู่ในสภาพหรือวิสัยที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลเยาวชนและครอบครัวออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่เด็กนั้นมีถิ่นที่อยู่ หรือมีภูมิลำเนา หรือมีมูลเหตุเกิด อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีเขตอำนาจเหนือเด็กหรือผู้ปกครองเด็กนั้นก็ได้

๖. การดำเนินคดีใดที่ยังมิได้กระทำการลงบันทึกกำหนดเวลาที่จะต้องกระทำตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ แต่ยังคงอยู่ในกำหนดเวลาที่อาจกระทำได้ ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้ดำเนินคดีนั้นตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ เช่น กรณีเด็กหรือเยาวชนปรากฏต่อหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามมาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรับดำเนินการสอบสวน และดำเนินการตามมาตรา ๗๘

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(วิเชียร หงษ์ศรี)

ผบ.ตร.

บันทึกการจับกุม

สถานที่ทำบันทึก

รับ / เดือน / ปี ที่จับกุม

วัน / เดือน / ปี ที่จับกุม

สถานที่จับกุม

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับประกอบด้วย

- ๑. _____ ๒. _____
- ๓. _____ ๔. _____
- ๕. _____ ๖. _____

ได้แจ้งแก่ผู้ถูกจับตามรายชื่อข้างล่างนี้ว่าเขาต้องถูกจับ คือ

- ๑. _____ ๒. _____
- ๓. _____ ๔. _____

ได้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบว่า

๑. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือไม่ก็ได้
๒. ถ้อยคำของผู้ถูกจับทั้งหมดใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
๓. ผู้ถูกจับมีสิทธิจะพบและปรึกษากฎหมายหรือผู้ซึ่งจะเป็นที่ปรึกษาความ
๔. ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้ โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมตัวผู้ถูกจับ หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด เจ้าพนักงานสามารถอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบว่า.....

.....
.....
.....
.....
.....

ผู้ถูกจับได้รับทราบสิทธิแล้ว

- ไม่ขอดำเนินการตามข้อ ๕.
- ขอทำใบการตรวจข้อ ๕. และได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว
- ขอให้การถือว่าเป็นบุคคลตามกฎหมายจับ และยังไม่เคยถูกดำเนินคดีมีมาก่อน

ในการจับกุมผู้ต้องหาครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมได้กระทำไปตามอำนาจและหน้าที่ โดย

- มีหมายจับ
- มีคำสั่งศาล
- กระทำความผิดซึ่งหน้าตั้งต่ำนโยบายปฏิบัติในมาตรา ๘๐
- มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้ต้องหาจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยฉ้อฉลหรือฉ้อโกงหรือวิธีใดๆอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในทางระงับความผิด
- เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลในมาตรา ๖๖(๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้
- เป็นการจับกุมผู้ต้องขังหรือจำเลยที่หนีหรือหลบหนีไประหว่างถูกปล่อยชั่วคราว ตามมาตรา ๑๓๗

การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับคือเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับ กระทำโดย (ม.๖๙)

- แจ้งแก่เด็กหรือเยาวชนว่าเขาต้องถูกจับ
- แจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบ
- ารมีหมายจับได้แสดงต่อผู้ถูกจับ
- นำตำรวจซึ่งทำหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับทันที
- แจ้งเหตุแห่งการจับกุมให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย กรณีอยู่ตัวในขณะจับกุม / ในโอกาสแรกเท่าที่สามารถทำได้
- ทำบันทึกการจับกุม โดยแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ และได้กระทำต่อหน้า ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอยู่ด้วย ในกรณีที่ขณะทำบันทึกมีบุคคลดังกล่าวอยู่ด้วย
- ในการจับกุมและควบคุมได้กระทำโดยละมุนละม่อม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่ใช่เป็นการประจานมิได้ใช้วิธีการใดๆที่จำเป็นเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น และมีได้ใช้เครื่องจับกุมการแก่เด็ก

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับได้อ่านบันทึกให้ผู้ถูกจับฟังแล้วและผู้ถูกจับได้อ่านด้วยตนเองแล้ว รับว่าถูกต้องและขอได้
มอบสำเนาบันทึก การจับกุมให้แก่ผู้ถูกจับเรียบร้อยแล้ว จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) ..... ผู้ต้องหา (ลงชื่อ) ..... ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ) ..... ผู้ต้องหา (ลงชื่อ) ..... ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ) ..... ผู้ปกครอง (ลงชื่อ) ..... ผู้ปกครอง

(ลงชื่อ) ..... ผู้ปกครอง (ลงชื่อ) ..... ผู้ปกครอง

(ลงชื่อ) ..... ผู้จับกุม (ลงชื่อ) ..... ผู้จับกุม

(ลงชื่อ) ..... ผู้จับกุม (ลงชื่อ) ..... ผู้จับกุม

(ลงชื่อ) ..... ผู้จับกุม (ลงชื่อ) ..... ผู้จับกุม

บันทึกการสอบถามเบื้องต้น

สถานที่บันทึก.....

วันเดือนปีที่บันทึก.....

บันทึกนี้ทำขึ้นเพื่อแสดงว่า (ชก ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง).....

พนักงานสอบสวน ได้สอบถาม..... (เด็กหรือเยาวชน ผู้ต้องหา)

ในเบื้องต้น โดยมี(ชื่อ ชื่อสกุล)..... ที่อยู่เลขที่.....

ชอย..... ถนน..... หมู่ที่..... แขวง(ตำบล)

เขต(อำเภอ)..... จังหวัด..... เป็นจำเลยพล หรือได้จัดทำ

เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดที่สามารถหมายความว่าด้วยการส่งเสริมและ

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแล้ว บัญชีรายละเอียดเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา ดังนี้

๑. ชื่อตัว..... ชื่อสกุล..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....

๒. ที่บหรืออยู่ เลขที่..... ชอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง(ตำบล)..... เขต(อำเภอ)..... จังหวัด.....

๓. สถานพินิจ เลขที่..... ชอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง(ตำบล)..... เขต(อำเภอ)..... จังหวัด.....

๔. อาชีพของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา.....

๕. รายละเอียดเกี่ยวกับบิดาของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

ชื่อตัว..... ชื่อสกุล.....

ที่อยู่เลขที่..... ชอย..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง(ตำบล)..... เขต(อำเภอ)..... จังหวัด.....

อาชีพ.....

-๒-

๖. รายละเอียดเกี่ยวกับมารดาของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

ชื่อตัว.....ชื่อสกุล.....
 ที่อยู่เลขที่.....ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....
 แขวง(ตำบล).....เขต(อำเภอ).....จังหวัด.....
 อาชีพ.....

๗. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ปกครองของเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

ชื่อตัว.....ชื่อสกุล.....
 ที่อยู่เลขที่.....ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....
 แขวง(ตำบล).....เขต(อำเภอ).....จังหวัด.....
 อาชีพ.....

๘. รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาอาศัยอยู่ด้วย

ชื่อตัว.....ชื่อสกุล.....
 ที่อยู่เลขที่.....ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....
 แขวง(ตำบล).....เขต(อำเภอ).....จังหวัด.....
 อาชีพ.....

๗๗

๑. รายละเอียดเกี่ยวกับองค์กรหรือเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาอาศัยอยู่ด้วย

ชื่อองค์กร.....

ชื่อครูอยู่ที่..... ชนช..... ถนน..... หมู่ที่.....

แขวง(ตำบล)..... เขต(อำเภอ)..... จังหวัด.....

และได้แจ้งข้อหาให้เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาทราบว่าเป็น.....

ได้อ่านบันทึกนี้ให้เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงให้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)..... เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา

(ลงชื่อ)..... สหแม่แปด

(ลงชื่อ)..... พยาน

(ลงชื่อ)..... พนักงานสอบสวน/บันทึก/อ่าน

คำร้อง
ตรวจขอการจับ

คดีหมายเลขดำที่ ๓...../๒๕.....

ศาลเยาวชนและครอบครัว...

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความหมาย

รพพ/ผ {

 หนึ่งกรงเล็บลงระสลาจี้ท่าบง..... ผู้จำ

 ..... ผู้ฟ้อง

 เลขประจำตัวประชาชนหมายเลข .....

ข้าพเจ้า..... พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ.....

 จะยื่นคำร้องมีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้ คือ

 ข้อ ๑ ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ๒๕..... เวลา..... น.

เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจ..... ประกอบด้วย.....

ได้ร่วมกับจับกุม เด็ก เยาวชน ชื่อ :..... สกุล.....

 อายุ..... ปี..... เดือน..... สัญชาติ.....

ที่อยู่.....

 อาชีพ..... หมายเลขโทรศัพท์.....

 บิดาชื่อ..... สาขา.....

 อาชีพ..... เลขประจำตัวประชาชนหมายเลข.....

ที่อยู่.....

 หมายเลขโทรศัพท์.....

 มารดาชื่อ..... สาขา..... อายุ..... ปี

 อาชีพ..... เลขประจำตัวประชาชนหมายเลข.....

ที่อยู่.....

 หมายเลขโทรศัพท์.....

 ผู้ปกครองชื่อ..... สาขา.....

 อาชีพ..... เลขประจำตัวประชาชนหมายเลข.....

ที่อยู่.....

 หมายเลขโทรศัพท์.....

พร้อมของกลางคือ.....

ไซกอล่าพาว์.....

นำส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดี ที่ตั้งที่ทำการของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

หรือการณณ์แห่งคดีนี้ คือ.....

เหตุเกิดที่.....

การกระทำความผิดของผู้ต้องหาเป็นความผิดตาม.....

○ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้รับตัวผู้ต้องหา

เมื่อ.....ม.วินาที.....น.

โดยใช้เวลาเดินทางมาศาลระหว่างเวลา.....น ถึงเวลา.....น รวม.....ชั่วโมง.....นาที

ในกรณีผู้ต้องหา ○ ถูกเรียกมา ○ ส่งตัวมา ○ เข้าพยานพนักงาน

สอบสวนเอง และมีผู้ปกครอง / เจ้าพนักงานให้มอบตัวให้แก่ผู้ใดก็ตามไม่ปกครองดูแล และได้สั่งให้นำตัว

ผู้ถูกจับมายังศาล ภายในวันที่.....เวลา.....น.

ข้อ ๒ พนักงานสอบสวนได้สอบถามเบื้องต้นและแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบและ

สอบถามเจ้าพนักงานผู้จับแล้ว มีรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาหรือสำเนา ดังนี้

การจับกุม

○ ผู้ถูกจับยอมรับว่าเป็นบุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐาน.....จริง

○ การจับกุมเด็ก (ม.๑๑) ○ กระทำผิดผิดซึ่งหน้าจึงได้ให้ผู้ต้องหาไปมาตรา ๘๐

○ มีหมายจับ ○ ได้คำสั่งศาล

○ การจับกุมเยาวชน ○ มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าเขาอาจกระทำความผิดหรือได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

(ตาม พ.ร.๑๓๓ มาตรา ๑๓๓) บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมี อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่น

ซึ่งสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

○ เมื่อมีเหตุที่ระออาหมายจับตามมาตรา ๑๒ (๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วน

ซึ่งไม่อาจขอให้ศาลออหมายจับบุคคลนั้นได้

○ เป็นการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนี ในระหว่างถูกปล่อย

ชั่วคราวตามมาตรา ๑๓๓

การปฏิบัติของเจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับ (ม.๑๑)

○ กระทำโดยระมัดระวังและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

○ แจ้งเหตุการจับกุมแก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งทำหรือเยาวชเขาอาศัยอยู่ด้วย

○ แสดงตนเป็นเจ้าพนักงาน และแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ต้องหาทราบโดยชัดแจ้ง

○ แสดงหมายจับต่อผู้ถูกจับ / ผู้ปกครอง / บุคคล หรือ ผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชเขาอาศัยอยู่ด้วย

- แจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับทราบผลความหมาย
- บันทึกการจับกุม โดยแจ้งชื่อรถล่าวหาและรายละเอียด ทหารผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนของศาลที่ระแวดหรือเขารวมอยู่ด้วย กรณีเป็นผู้ปกครองบุคคลหรือผู้แทนองค์การเชิงลึกหรือเขารวมอาศัยอยู่ด้วย ขณะจับทำบันทึกการจับกุม
- มิได้ใช้วิธีการเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันการใช้ความปลอมนัยของเด็ก/เยาวชนผู้ถูกจับ/บุคคลอื่น

เอกสารแนบทำคำร้อง

- สำเนาภาพถ่ายบันทึกการจับกุมของเจ้าพนักงานผู้จับ
  - สำเนาหมายจับ
  - สำเนาตรวจค้นผู้ถูกจับรับรองสำเนาถูกต้องโดยเจ้าพนักงานผู้จับ
  - สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนผู้ถูกจับ
  - สำเนาการถ่ายขณะเขียนรายชื่อผู้ถูกจับ
  - สำเนาภาพถ่ายบัตรประชาชนตัวประชาชนผู้ปกครอง
  - สำเนาภาพถ่ายทะเบียนราษฎรผู้ปกครอง
  - เอกสารอื่นๆ (โปรดระบุ).....
- .....
- บันทึกคำให้การพนักงานสอบสวน

ขอสงวนไว้ไปรสถับการตรวจขอการจับและยึด ค้าสามรถฯ ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติ
 ศาสนาและครอบครัวและวิธีพิจารณาความอาชญากรรมและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

ลงนามไว้ตั้งแต่ไป

ลงชื่อ ..... ผู้ร้อง

(.....)

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า ..... เป็นผู้เขียน / พิมพ์

ลงชื่อ ..... ผู้เขียน / พิมพ์

(.....)

ส่วนราชการ ศร. โทร ๐ ๒๒๐๕ ๓๕๖๖
ที่ ๐๖๓๑๒๕/วศ.๑๙๙ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕
เรื่อง แนวทางปฏิบัติสถาน พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ (เพิ่มเติม)

ผบ.ท.บ., ก.๑-๔, ศษศ., ก., ปส., สดม., สพฐ., กมล. และ จจร.(ทน.จต.)

ตามหนังสือ ศร. ทวนที่สุต ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๐๕๖ ลง ๒๖ พ.ค.๒๕๕๕ ได้กำหนดแนวทางให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติสถาน พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ โดยข้อ ๓.๘ กำหนดว่า การแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไม่จำเป็นต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ และพนักงานอัยการอยู่ด้วยตามข้อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา มาตรา ๓๓๓ ทวิ และมาตรา ๓๓๖/๒ แต่จะต้องมีที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนร่วมอยู่ด้วยทุกครั้ง พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าเด็กหรือเยาวชนมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนอาจให้เป็นพยานหลักฐานในทางพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ เมื่อคำนึงถึงอายุ เพศ และสภาพจิตใจของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดแต่ละราย นั้น

ต่อมาสำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว สำนักงานอัยการสูงสุด มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๑๒(อก)/๕๙๔ ลง ๒๕ พ.ค.๒๕๕๕ แจ้งว่า สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม ได้มีหนังสือที่ ศย ๐๑๖ (ส)/๔๘๘๐๓ ลง ๑๘ พ.ค.๒๕๕๕ ถึงอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว ด่วนขอหารือปัญหาการตีความตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๓๕ กรณีสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กว่า ขณะอนุกรรมการเพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการไว้บังคับกฎหมายศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีความเห็นว่า วิธีปฏิบัติในการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชนควรใช้มาตรา ๓๕ ประกอบ ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๓๓ ทวิ ประกอบมาตรา ๓๓๔/๒ โดยอาศัยมาตรา ๒ แห่ง พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ ที่กำหนดให้นายทนายผู้คดีแห่ง ป.วิ.อาญามาบังคับใช้.เท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับ พ.ร.บ.ดังกล่าว กล่าวคือในการสอบปากคำเด็กหรือเยาวชน จะต้องเป็นที่ปรึกษากฎหมาย รวมถึงนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมการสอบสวนด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชนเป็นไปโดยตลอดส่งผลกระทบต่อความเห็นของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมดังกล่าวข้างต้น จึงขอยกความในข้อ ๓.๘ ของหนังสือ ศร. ทวนที่สุต ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๐๕๖ ลง ๒๖ พ.ค.๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

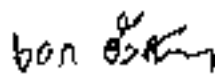
"การแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดจะต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ และพนักงานอัยการอยู่ด้วยตามข้อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๓๓ ทวิ ประกอบมาตรา ๓๓๖/๒ และต้องมีที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนร่วมอยู่ด้วย

ทุกครั้ง พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า เด็กหรือเยาวชนมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถือคำของเด็กหรือเยาวชนอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ เมื่อคำนึงถึงอายุ เพศ และสภาพจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดแต่ละราย

ที่ปรึกษาตามวรรคหนึ่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๒๑ ได้กำหนดคุณสมบัติไว้ว่าต้องมีคุณสมบัติเป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความและผ่านการอบรมเรื่องวิธีการพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา การสังคมสงเคราะห์ และความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับข้อบังคับที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา แต่ความบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๐๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้ภายในสองปีนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ให้นำขบวนการปฏิบัติมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๑๔ มาใช้บังคับ ซึ่งมาตรา ๘๔ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดให้ผู้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา กฎหมายมี ๒ ประเภท คือ (๑) ผู้ที่เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ หรือ (๒) ผู้ที่ได้รับปริญญาทางกฎหมายไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและได้จดทะเบียนเป็นที่ปรึกษากฎหมาย ฉะนั้น ในระยะเริ่มแรกนี้จึงให้ใช้ที่ปรึกษากฎหมายที่มีคุณสมบัติทั้งสองประเภทดังกล่าวประเภทใดประเภทหนึ่ง

ในการแจ้งข้อกล่าวหาและกล่าวหา จากคำเด็กหรือเยาวชนนั้น บิดา มารดา ผู้ปกครองบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยจะเข้าร่วมรับฟังการสอบสวนดังกล่าวด้วยก็ได้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(เอก อังสนานนท์)

รอง ผอ.ตร.บรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศร.
ที่ ๐๐๓๓.๒๘/๑๓๖๕

โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๓๔๘๓

วันที่ 30 มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนให้ถือปฏิบัติตาม ป.วิอาญา มาตรา ๑๓๔/๑

ผ.ช.ม. ก.๑-๕ ศษต. ก. ศษต. สดม. ส. และ ปส.

ด้วย ส่วนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือ ที่ สร. ๐๐๐๓/๒๕๖๑ ลง ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ แจ้งว่าพนักงานสอบสวนบางนายไม่จัดให้มีหมายความเข้าร่วมฟังการสอบสวนผู้ต้องหาในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต และขอให้ ศร. พิจารณาสั่งการให้พนักงานสอบสวนในสังกัดถือปฏิบัติตามพ.บ.ผู้ต้องหาแห่ง ป.วิ. อาญา มาตรา ๑๓๔/๑ อย่างเคร่งครัด

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเป็นไปโดยความถูกต้องตามกฎหมาย และป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อรัฐคดี จึงขอทำฉบับลงนามทางปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๑. ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต หรือคดีที่ผู้ต้องหาไม่เกิน ๑๘ ปี ในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีหมายความหรือไม่ ถ้าไม่มีให้รัฐจัดหาหมายความให้ ตาม ป.วิอาญา มาตรา ๑๓๔/๑

๒. ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีหมายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและผู้ต้องหาต้องการหมายความ ให้รัฐจัดหาหมายความให้ ตาม ป.วิอาญา มาตรา ๑๓๔/๑

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.ท.

(ฉัตรชัย โฉมระวีเนตร์)

รอง ผ.ต.ท. (๑) ป.ร.ท.ผ.ต.ร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   7.ร.

โทร. 0 2205 3466 โทรสาร 0 2251 2562

ที่ 0031.212/ 07450

วันที่ 6 ตุลาคม 2551

เรื่อง   คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา 73 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2551

พ.ร.บ., พ.ร.ก., พ.ร.ฎ., พ.ร.บ., และ จคร.(หน.)

ตามที่ ตร. โดศ นก. ได้มีหนังสือที่ 0031.14/648 ลง 19 ก.พ. 2551 แจ้งทราบดีประกาศ บังคับใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 8 ก.พ. 2551 ซึ่งมีสาระแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 73 รวมอยู่ด้วย โดยแก้ไขจากเดิมที่ว่าห้ามทำให้ "เด็กอายุ ยังไม่เกินสิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็ดกันนั้น ไม่ต้องรับโทษ" เป็นกำหนดให้ "เด็กอายุ ยังไม่เกินสิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็ดกันนั้น ไม่ต้องรับโทษ และให้พนักงานสอบสวน ส่งตัวเด็กนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น" ประกอบกับกรมพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้หารือไปยังสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กรณีเด็กกระทำตนคิดในขณะมีอายุไม่เกินสิบปี แต่ถูกจับกุมได้ภายหลังซึ่งมีอายุ เกินกว่าสิบปี จะดำเนินการส่งตัวผู้ถูกจับกุมไปยังหน่วยงานใด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้มี หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0901/0550 ลง 7 พ.ศ. 2551 ตอบข้อหารือว่า ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา 73 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2551 (ตามเอกสารแนบ)

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนเป็นไปได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของ กฎหมาย และสอดคล้องกับข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น จึงให้พนักงาน ขอบสารปฏิบัติดังนี้

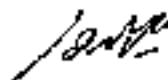
1. กรณีจับกุมหรือควบคุมตัวอายุยังไม่เกินสิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็น ความผิด ให้ส่งตัวเด็กให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพ เด็ก ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ ในจังหวัดอื่น ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมจังหวัด

2. กรณีจับกุม...

2. กรณีจับกุมหรือควบคุมผู้กระทำความผิดซึ่งอายุเกินสิบปี หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า
ขณะกระทำความผิดผู้ถูกจับอายุยังไม่เกินสิบปี ให้ส่งตัวผู้ถูกจับดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.
คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อดำเนินการคุ้มครองเยาวชนไว้สืบไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ ให้แจ้งพนักงานสอบสวนทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท.

(เพรียวพันธ์ คามพงษ์)

รอง ผบ.ตร. พรท. คานตร.

งานกฎหมาย ก.นท.
รับที่ ๑๕๔
วันที่ ๑๖.๐๓.๒๕๕๑
เวลา ๑๖.๐๐ น.

สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค
เลขที่ ๐๑๒๗๘
วันที่ ๑๖.๐๓.๒๕๕๑
เวลา ๑๖.๐๐ น.

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๑/๐๑/ ๐๕๕๐

271

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

พฤษภาคม ๒๕๕๑

สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค
เลขที่ ๑๕๔
วันที่ ๑๖.๐๓.๒๕๕๑
เวลา ๑๖.๐๐ น.

เรื่อง ขอรื้อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....
(การกำหนดอายุเด็กที่กระทำลวมผิดอาญา)

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นว ๐๑๐๑.๑๒/ป ๓๐
ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑

กองบังคับการตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ ๑๕๔
วันที่ ๑๖.๐๓.๒๕๕๑
เวลา ๑๖.๐๐ น.

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการ
ตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑)
พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....
(การกำหนดอายุเด็กที่กระทำลวมผิดอาญา) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวง
ยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน) สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจง
ข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และ
มีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๐๒๐๖-๘

ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

โทร. ๐ ๒๖๒๒ ๐๕๐๒-๘ ถึง ๖๑๑, ๗๑๑

โทรสาร ๐ ๒๖๒๖ ๒๑๐๑

www.krislikn.go.th

www.lawreform.go.th

เรื่องเสรีจที่ ๓๗๐/๒๕๕๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับบรรดาตำแหน่งการตามมาตรา ๗๓ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีหนังสือ ส่วนที่ รด ๐๖๐๖/๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีความประสงค์จะหาวิธีการปฏิบัติตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่กำหนดให้เรียกค่าฤ้งไม่เกินสิบปีกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ ซึ่งมีผลให้เด็กอายุยังไม่เกินสิบปี ซึ่งกระทำความผิดต้องพ้นจากกระบวนการยุติธรรมไม่ต้องรับโทษทางอาญา และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้องดำเนินการส่งต่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ในประเด็นดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องในการดำเนินการของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๑. กรณีเด็กกระทำความผิดและศาลมีคำพิพากษาให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้ส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมในหน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และปัจจุบันอายุยังไม่เกินสิบปี แต่เนื่องจากวิธีการสำหรับเด็กดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นโทษทางอาญา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะดำเนินการกับเด็กกลุ่มนี้อย่างไร จึงจะสอดคล้องกฎหมาย

๒. กรณีเด็กกระทำความผิดในขณะที่มีอายุไม่เกินสิบปี แต่ถูกจับกุมได้ภายหลังหรือควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดีหรือศาลมีคำพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรมมาระยะหนึ่ง ทำให้ในปัจจุบันมีอายุเกินกว่าสิบปี แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้บัญญัติโดยเฉพาะกาลไว้ หลังจกกฎหมายมีผลใช้บังคับ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะดำเนินการกับเด็กกลุ่มนี้อย่างไร จึงจะสอดคล้องกฎหมาย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาขอหารือของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยมีผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก

และเยาวชน) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงาน
อัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีเด็กกระทำความผิดและศาลมีคำพิพากษาให้ใช้วิธีการ
สำหรับเด็กและเยาวชนโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชน
และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้ส่งตัวไป
ควบคุมเพื่อฝึกและอบรมในหน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
และปัจจุบันอายุยังไม่เกินสิบปี แต่เนื่องจากวิธีการสำหรับเด็กดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นโทษทางอาญา
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะดำเนินการกักเด็กกลุ่มนี้อย่างไร จึงจะชอบด้วยกฎหมาย นั้น
เห็นว่า มาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา กำหนดไว้ว่า ในกรณีกฎหมายที่ใช้ในขณะที่กระทำ
ความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณ
แก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าในทางใด

มาตรา ๑๐๕ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็ก
และเยาวชนแบบการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้ดังต่อไปนี้

- (๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิพากษ์เพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๓๘ (๑) แห่งประมวล
กฎหมายอาญา เป็นฝึกและอบรม ซึ่งจะตั้งฝึกและอบรมในสถานกักและอบรมของสถานพินิจตามเวลาที่
ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่าหกหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมซึ่งสถานศึกษา สถานศึกษา
หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต ตามเวลาที่ศาลกำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่าหกหรือเยาวชนนั้น
มีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขทัณฑ์แยะหรือทัณฑ์
สามมาตรา ๑๐๐ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นำมาตรา ๑๐๒ บรรดาสองและวรรคสาม
และมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอุปโลม

หลักเกณฑ์วิธีการกักและอบรมหรือการฝึกและตาแยะ เด็ดหรือเครวชนให้เขียนไปตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ศาลได้พิจารณาคดีความหนักเบาแห่งข้อหาและพฤติการณ์แห่งคดีแล้วเห็นว่า
ควรจะกักตัวหรือควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนตาม (๑) หรือ (๒) ต่อไปหลังจากที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบ
ยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว ให้ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวไปส่งคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๓ ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะที่กระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลัง
การกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว
แต่ในกรณีที่เกิดถึงที่สุดแล้วดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษ หรือกำลังรับโทษอยู่ และโทษที่กำหนดตาม
คำพิพากษานั้นหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง เมื่อสำนวนความปรากฏแก่ศาล
หรือเมื่อผู้กระทำผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อุปบาลของผู้นั้น หรือพนักงานอัยการร้องขอ
ให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ในการที่ศาลจะกำหนดโทษใหม่นี้ ถ้าปรากฏว่า
ผู้กระทำผิดความผิดได้รับโทษมาแล้ว เมื่อได้สำนวนถึงโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง หากเห็นเป็นบรร
รมสมควร ศาลจะกำหนดโทษน้อยกว่าโทษขั้นต่ำที่กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังกำหนดไว้ถ้าหากมีไว้ได้
หรือถ้าเห็นว่าโทษที่ผู้กระทำผิดได้รับมาแล้วเป็นการเพียงพอ ศาลจะปล่อยผู้กระทำผิดไปก็ได้

เมื่อมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ บทบัญญัติดังกล่าวควรให้เลิกอายุยังไม่เกินสิบปี ซึ่งกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ปรากฏว่ากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติคุ้มครอง การสงเคราะห์เด็ก การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเด็กอย่างกว้างขวาง นับว่าเป็นกฎหมายซึ่งเป็นคุณแก่เด็กยิ่งกว่าบทบัญญัติของมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงต้องนำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กมาใช้ตามที่กำหนดโดยมาตรา ๗๓ วรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีนี้ เห็นได้ถูกส่งตัวไปควบคุมเพื่อมีกนละระมตามตัวสั่งศาล กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจึงต้องแจ้งให้ศาลทราบและขอให้ศาลมีคำสั่งว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

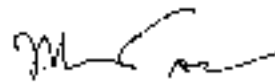
ประเด็นที่สอง กรณีเด็กกระทำความผิดในขณะที่มีอายุไม่เกินสิบปี แต่ถูกจับกุมได้ภายหลังหรือควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดีหรือศาลมีคำพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรมมาระยะหนึ่ง ทำให้ในปัจจุบันมีอายุเกินกว่าสิบปี แต่มีผลจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๕๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้บัญญัติบทเฉพาะกาลไว้ หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะดำเนินการจับเด็กกลุ่มนี้อย่างไร จึงจะชอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า ดังที่ได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่ากรณีนี้ต้องนำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กซึ่งเข้มงวดมาใช้บังคับ จึงต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเด็กกระทำความผิดในขณะที่มีอายุไม่เกินสิบปี แต่ถูกจับกุมได้ภายหลังหรือควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดี ทำให้ในปัจจุบันเด็กมีอายุเกินกว่าสิบปี นั้น กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้องแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กนั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กเพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา ๗๓ วรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

*มาตรา ๗๓ เด็กอายุยังไม่เกินสิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ

ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กตามวรรคหนึ่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๒) กรณีเด็กกระหึ่มความผิดในขณะที่มีอายุไม่เกินสิบปี และศาลมีคำพิพากษาให้ได้รับการฝึกอบรมมาระยะหนึ่ง ทำให้เห็นว่าจริงใจที่มีศรัทธามากกว่าสิ่งอื่น นั้น กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจึงต้องแจ้งให้ศาลทราบและขอให้ศาลมีคำสั่งว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร.

โทร. 0 2205 3486 โทรสาร 0 2251 2662

ที่ 0011.25/ ๙๖๑4

วันที่ 26 สิงหาคม 2553

เรื่อง คำจำกัดการปฏิบัติหน้าที่ของนิสิตอาสาสมัครที่ผู้จัดหาไม่เก็บค่าบริการ (พิมพ์ดีด)

ผบ.ร.น., ก.1-9, ศษค., ก., ปส. และ สค.ม.

ตามหนังสือ ดร. ที่ 0011.25/6877 ก4 20 พ.ช. 2552 แจ้งแนวทางการปฏิบัติในการสรรหานิสิตที่ผู้ต้องหาเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบปี ซึ่งตาม ป.อาญา มาตรา 73 วรรคแรก บัญญัติว่า เด็กอายุยังไม่เกินสิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้น ไม่ต้องรับโทษ นั้น

เนื่องจากมีหน่วยงานหรือหน่วยงานปฏิบัติตามหนังสือข้างต้น จึงเห็นว่า มีประเด็นที่ควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและเกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

1. การสรรหานิสิตที่ผู้ต้องหาเป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบปี หากการสอบสวนพยานหลักฐานที่รับฟังได้ว่าเด็กนั้นกระทำความผิด พนักงานสอบสวนจะนำความเห็นทางคดีว่าควรตั้งไม่ฟ้องผู้ต้องหา โดยจะต้องปฏิบัติตาม ป.อาญา มาตรา 73 วรรคแรก หรือปรับบท ตาม ป.วิอาญา มาตรา 39(7) นั้น เห็นว่าตาม ป.อาญา มาตรา 73 วรรคแรก เป็นบทบัญญัติที่ไม่เอาโทษแก่ผู้กระทำความผิดตั้งแต่ต้น มิใช่เป็นกรณีที่ถูกกฎหมายบัญญัติยกเว้นโทษ การปรับบทกฎหมายที่ถูกต้องตรงตามหลักวิชาควร คือปรับบท ตาม ป.อาญา มาตรา 73 วรรคแรก

2. กรณีสามารถระบุลักษณะการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ว่าด้วยวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ที่ผู้ต้องหากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ต้องรับโทษทางอาญา พ.ศ. 2551 ข้อ 3(1) กำหนดให้พนักงานสอบสวนที่ความเห็นว่า เด็กได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือไม่ได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่นั้น เห็นว่าระเบียบดังกล่าวของกรม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นระเบียบปฏิบัติที่ให้พนักงานสอบสวนที่รับแจ้งผู้ต้องหาอายุยังไม่เกินสิบปีไว้กำหนดสอบสวนเมื่อทำการสอบสวนเสร็จก็ให้ความเห็นให้ปรากฏว่า เด็กได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือไม่ได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหาว่านั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือ ให้พิจารณาพยานหลักฐานไปค้นหาหลักฐานว่า พยานหลักฐานเชื่อว่าเด็กได้กระทำความผิดหรือไม่ มาตราใด ด้วยกรมหลักฐานใด ทั้งนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม้อันนี้จะให้รู้ถึงข้อเท็จจริงหรือสาเหตุของการกระทำ และจะให้กำหนดวิธีปฏิบัติในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กนั้น ได้ถูกต้อง หากได้เป็นระเบียบที่บังคับหรือผูกพันให้ต้องทำความเห็นทางคดีเป็นอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในข้อ 3 นี้ พนักงานสอบสวนจึงชอบที่จะทำความเห็นทางคดีไปดังที่กล่าวไว้ในข้อ 1

จึงแจ้งกรมตำรวจ และแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ อธิบดีปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท.

(ปลานิติ ปรุภาวัต)

รอง ผบ.ตร. ปภท.สบต.

ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

ว่าด้วยวิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ร้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติ
เป็นความผิดและอายุยังไม่ถึง ๑๐ ปี ที่ต้องรับโทษทางอาญา

พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓ วรรคสอง กำหนดให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็ก
อายุยังไม่เกินสิบปีกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดให้พยานเข้ามามีความหมายว่าคือ
การคุ้มครองเด็ก เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

เพื่อให้กระดำนเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเป็นไปโดยค้ำึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๔) และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก
พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ว่าด้วยวิธี
การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่ร้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและอายุยังไม่ถึงเกณฑ์
ต้องรับโทษทางอาญา พ.ศ. ๒๕๕๑"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ พนักงานสอบสวนที่รับตัวเด็กอายุยังไม่เกินสิบปี ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำ
การอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้ทำการสอบสวนตามวิธีคดีตามกฎหมายให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อสอบสวนเสร็จให้พนักงานสอบสวนทำความเห็นว่า เด็กนั้น
ได้กระทำความผิดตามที่ถูกลกล่าวหาหรือไม่ให้กระทำตามความผิดตามที่ถูกลกล่าวหาอย่างใดอย่างหนึ่ง
ส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมกับสำนวน ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยว่าเด็กไม่ไ้กระทำความผิด
ความที่ถูกลกล่าวหา ให้ยุติการสอบสวนและให้แจ้งบิดา มารดา หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ด้วย
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ทราบในโอกาสแรกที่กระทำได้ แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ได้รับทราบความเห็นของพนักงานอัยการ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกลกล่าวหา ให้พนักงาน
สอบสวนส่งตัวเด็กไปยังกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์จังหวัดท้องที่ที่เกิดเหตุ หรือที่เด็กนั้นมีถิ่นที่อยู่ปกติ แล้วแต่กรณี ในโอกาสแรกที่กระทำได้

ผิดต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับทราบความเห็นจากพนักงานอัยการ ทั้งนี้ ใ้ใส่ให้
 กำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

(๒) ในระหว่างกรสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามข้อ (๑) ให้พนักงานสอบสวน
 มอบตัวเด็กให้ไว้ในความปกครองดูแลของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ด้วย หรือ
 หากเป็นเด็กที่ซึ่งได้ริ่การสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ก็ให้ส่งตัวเด็กไปยัง
 พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ภายในเวลาไม่เกิน
 ยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เด็กนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๔ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้อำนวยการและควมรับผิดชอบของศูนย์
 ช่างหรือ ต้องจัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับราชการแต่งตั้งและอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือในจังหวัดนั้น
 แล้วแต่กรณี รับตัวเด็กจากพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการให้เด็กได้รับบริการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อไป

ข้อ ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายตามข้อ ๔ เก็บรายละเอียดและพินิจชี้แจงจริง
 เกี่ยวกับตัวเด็ก รวมทั้งให้สัมภาษณ์ถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิด สอบถามประวัติอันร้ายกาจในครอบครัว
 ความเป็นอยู่ การศึกษา สุขภาพ ความประพฤติของเด็ก และกำหนดแนวทางในการคุ้มครอง
 สวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กด้วย

ในกรณีกถามเด็ก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ
 คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๖ ในระหว่างการดำเนินการสืบเสาะชี้แจงเท็จจริง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณา
 มอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วยรวมไปทุกฝ่าย ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจ
 วางข้อกำหนดคณข้อ ๑ วรรคหนึ่ง โขยบุญโถม ด้กล่าวกรว่าเด็กอาจไม่ปลอดภัยหรืออาจไปกระทำ
 ลิดอีก ให้ดำเนินการขอลาญาติไปส่งไปสักระหวหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อที่จะระดมขอตัวเด็กไว้
 กับบุคคลที่เห็นว่าเหมาะสมและยินยอม หรือสภามเรกรับ หากไม่กรณีนี้จำเป็นต้องส่งเด็กไปยัง
 สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือองค์กรเอกชนที่เหมาะสม ก็ได้
 ขอคำสั่งส่งตัวจากปัสักระหวหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อส่งเด็กไปยังสถานดังกล่าว

กรณีเด็กไม่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ก็ให้ดำเนินการส่งมอบตัวเด็กไว้กับบุคคลที่เห็นว่า
 เหมาะสมและยินยอม หากไม่มีผู้ใดเหมาะสมและยินยอมรับเด็กไปดูแล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเด็ก
 ไปอยู่สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือองค์กร
 แลสนที่เหมาะสม

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณากำหนดแนวทางการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยให้เด็กมีโอกาสร่วมอยู่ในความดูแลและการเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลอื่นใดที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไปปกครองดูแล เป็นอันดับแรก ทั้งนี้ ตามระเบียบข้อกำหนดเพื่อป้องกันกรณกรณีฉุกเฉิน ประพฤติเสียหาย หรือเสี่ยงต่อการกระทำผิด ดังนี้

- (๑) รมัตถะวังมิให้เด็กเข้าไปในสถานที่หรือห้องที่อันจะจูงใจให้เด็กประพฤติกินไม่สมควร
- (๒) รมัตถะวังมิให้เด็กออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่จำเป็น หรือไปกับบิดามารดา ผู้ที่เด็กอาศัยอยู่ หรือผู้ที่รับเด็กไปปกครองดูแล
- (๓) รมัตถะวังมิให้เด็กตามหาสมาคมกับบุคคล หรือคนบางคนที่จะชักนำไปในทางเสื่อมเสีย
- (๔) รมัตถะวังมิให้เด็กกระทำการใดอันอาจเป็นเหตุให้เด็กประพฤติเสียหาย
- (๕) จัดให้เด็กได้รับการศึกษารตามสมควรแก่อายุ สติปัญญา และความสามารถของเด็ก
- (๖) จัดให้เด็กกระทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง ด้านสุขภาพ วิชาการ และบันเทิง

ประโยชน์คือสังคม

(๗) จัดให้เด็กและหรือครอบครัวเข้ารับทราบข้อกล่าวหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับขั้นตอนการกระทำผิดของเด็ก

(๘) จัดให้เด็กและหรือครอบครัวทำกิจกรรมอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกับ (๕) (๖) (๗)

ในกรณี หากเห็นสมควรจัดให้มีผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ก็ให้เสนอขอพิจารณาสืบเสาะและตรวจเห็นไปถึงปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยระบุชื่อผู้ที่ขอให้แต่งตั้งเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและระยะเวลาในการคุ้มครองสวัสดิภาพ ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๑

ในกรณีที่มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าบุคคลที่รับมอบตัวเด็กไปไม่สามารถดูแลเด็กตามข้อกำหนดได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้คำแนะนำ แต่หากบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เพื่อยื่นขอผู้ปกครองมาทำหน้าที่รับผิดชอบจะปฏิบัติตามข้อกำหนด

หากทั้ง ๒ แนวทางเห็นว่ากรณีคุ้มครองสวัสดิภาพด้วยวิธีการข้างต้นไม่ได้ผล เป็นสมควรให้คุ้มครองสวัสดิภาพโดยการส่งตัวเด็กเข้าสถานคุ้มครองสวัสดิภาพหรือสถานพละนาและฟื้นฟู ให้พนักงาน

เจ้าหน้าที่เสนอผลการสืบเสาะพร้อมความเห็นไปยังปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม

ก) ย่นบุคลากรผู้ครองสวัสดิภาพ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินความเหมาะสมอีกครั้ง เพื่อแน่ใจว่าเด็กสามารถอยู่ได้อย่างปลอดภัย

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง โดยให้มีการกำหนดแผนแก้ไขฟื้นฟูเด็ก วิธีการคุ้มครองสวัสดิภาพ การยุติการคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมทั้งการเยียวยาผู้เสียหาย โดยเชิญผู้เข้าร่วมประชุมตามความเหมาะสมและจำเป็น ดังนี้

(๑) บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลซึ่งรับผิดชอบไว้ในความอยู่ประณีตหรือซึ่งศึกษาเลี้ยงดูด้วย

(๒) ครูหรือผู้สอนให้การศึกษาแก่เด็ก

(๓) ญาติซึ่งรักและบุคคลตาม (๑) ให้การยอมรับนับถือ

(๔) ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็ก

(๕) ผู้เสียหายหรือผู้แทน

(๖) บุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าสมควรเชิญเข้าร่วมประชุม เช่น ผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการชุมชน เป็นต้น

(๗) ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น นักจิตวิทยา, นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตแพทย์ เป็นต้น

ทั้งนี้ การดำเนินการตามระเบียบข้อนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จังหวัดแจ้ง ให้เป็นไปตามหลักการไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมและเท่าเทียมกันสูงที่สุดแก่เด็ก

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงพิจารณาถึงภัยและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประธานกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศร.

โทร. 02 205 3463 โทรสาร 02 251 2662

ที่ 003L.212/ ๒๖๕๖

วันที่ ๘/๗ กรกฎาคม 2550

เรื่อง กำกับการปฏิบัติเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนพยาบาล ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยาบาลในคดีอาญา

พ.ศ. 2546

ผบช.น., ผบช.ภ., ผบช.ตต., ผบช.ปส. และผบช.ภ.1 5

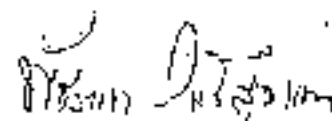
ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยาบาลในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้พยาบาลในคดีอาญาสิทธิได้รับค่าตอบแทน ตาม มาตรา 17 บัญญัติว่า "เมื่อพยาบาลได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา หรือพนักงานสอบสวนแล้ว พยานซึ่งมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนที่จำเริญและสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง....." และระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาบาล ตามี อริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2547 วรรค 1 หมวด 3 คือ 6 บัญญัติว่า "พยานที่ได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา หรือพนักงานสอบสวนแล้ว มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนที่จำเริญและสมควร ตามอัตราที่กำหนดในระเบียบนี้ ในส่วนของพยานที่ได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา และพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา จะมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเฉพาะพยานที่รับไว้ในสำนวนการสอบสวน" ข้อ 8 บัญญัติว่า "ค่าตอบแทนตามข้อ 6... ให้จ่ายในอัตรา ดังต่อไปนี้ (1) พยานผู้มีสิทธิที่จะขออยู่ในเขตจังหวัดที่มาให้ข้อเท็จจริงซึ่งทำกรหน้างานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา หรือศาลได้รับค่าตอบแทนครั้งละสองร้อยบาท (2) พยานผู้มีสิทธิที่จะขออยู่ในเขตจังหวัดที่เดินทางมาให้ข้อเท็จจริงซึ่งทำกรหน้างานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา หรือศาล ได้รับค่าตอบแทนครั้งละห้าร้อยบาท และข้อ 9 "พยานที่พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา... เห็นว่าสามารถให้ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่คดีให้หัวหน้าส่วนราชการของพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนหรือสวทท. เป็นผู้ให้ข้อเท็จจริงถึงระดับค่าตอบแทน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ใน ข้อ 8" ทั้งนี้ ศร. ได้มีหนังสือที่ 0004.21/2592 ลง 19 พ.ศ. 2548 เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ออกตามระเบียบ ศร. ว่าด้วยกำหนดแนวปฏิบัติการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2548 ข้อ 9 โดยกำหนดในข้อ 8 ของระเบียบดังกล่าวว่า "ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่พยานได้มาให้ข้อเท็จจริง และมีชื่อระบุไว้ในสำนวนการสอบสวนเป็นผู้แจ้งจ่ายค่าตอบแทนแก่สวทท. ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วย ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน ตามี อริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2547

จากรายงานผลการเบิกจ่ายค่าตอบแทนพยาบาลในปีงบประมาณ 2549 และในปีงบประมาณ 2550 (ค.ศ. 2549 - มี.ค. 2550) ได้สรุปรวมผลการเบิกจ่ายดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า หน่วยงานปฏิบัติในสังกัด ศร. บางแห่งยังไม่ได้ออกข้อบัญญัติของหน่วยงานให้แก่หน่วยงานที่มาให้การในวันสอบฯ และจำนวนเงินที่เบิกจ่ายยังไม่ครบตามจำนวนเงินงบประมาณที่ ศร. ได้จัดสรรให้ โดยปรากฏว่าการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนพยาบาลในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ (ค.ศ. 2549 - มี.ค. 2550) มี: เหมิกจ่ายไปเพียง 3,547,800 บาท. (ค.๑ ยังไม่ได้รายงาน) เนื่องจากใกล้สิ้นปีงบประมาณ 2550 แล้ว จึงดำเนินการปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้หน่วยงานปฏิบัติดำเนินการเบิกจ่ายค่าตอบแทนพยาบาลให้ในวันสอบฯ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง หาก บข. ได้ รับจัดสรรงบประมาณไม่พอของเบิกจ่าย ให้ดำเนินการขอเพิ่มเติมงบประมาณที่เกินไว้ให้เสร็จกลาง โดยมีหนังสือของบประมาณเพิ่มเติมมายัง ศร. (ผ่าน กบ.)

๒. เนื่องจากปัจจุบัน กบ. ไม่มีข้อมูลค่าตอบแทนพนักงานเป็นฐานในการคำนวณค่าตอบแทนพยาบาลในการขอจัดงบประมาณค่าตอบแทนพยาบาลในครั้งถัดไป จึงให้หน่วยงานปฏิบัติประสานกับ กบ. เพื่อหาแนวทางการจัดทำข้อมูลซึ่งงบประมาณดังกล่าว

จึงแจ้งมาที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.
(เจ้ากระทรวง พมหัศจรรย์)
รอง ผ.บ.ตร. ป.ร.ท.ผ.บ.ตร.

บันทึกข้อความ

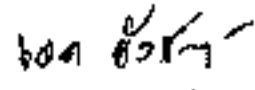
ส่วนราชการ กค. โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๓๖๕๘
 ที่ ๐๐๑๑.๒๗/๒๑๐๗ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕
 เรื่อง สิทธิผู้เสียหาย ตาม พ.ร.บ.ค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ พ.ศ.๒๕๔๔
 ผบช.น. ก.๓ - ๘ ศรต. ก. ๓๒๓. ปส. และ กทส.

ตามหนังสือ ศร.ที่ ๐๐๑๑.๒๗/๔๐๓๘ ลง ๒๖ พ.ย.๕๕ เรื่องกำหนดแนวทางปฏิบัติในการแจ้งสิทธิผู้เสียหายในคดีอาญา กรณี กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖/๘๖๓๒ ลง ๒๓ พ.ย.๕๕ เรื่อง ขอความร่วมมือให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิตาม พ.ร.บ.ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ โดยขอความร่วมมือให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิให้กับผู้เสียหายทราบว่า มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตาม พ.ร.บ.ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ นี้

สท.สำรวจข้อมูลข้าราชการตำรวจซึ่งถูกทำร้ายถึงแก่ความตาย ตั้งแต่ ๑ ม.ค.๕๕ ถึง ปัจจุบัน มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๘ ราย คต. ได้พิจารณาสาเหตุการถึงแก่กรรมเบื้องต้นแล้ว น่าเชื่อว่าทายาทผู้ตายเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตาม พ.ร.บ.ค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๔ ทุกราย เนื่องจากเป็นการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นโดยคนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

จึงขอให้ท่านแจ้งสิทธิดังกล่าวให้ทายาทของข้าราชการตำรวจผู้ถึงแก่ความตายทราบถึงสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับตาม พ.ร.บ.ดังกล่าว (รายชื่อและรากฎหมายเอกสารแนบมาพร้อมนี้) ทราบพร้อมทั้งให้คำแนะนำให้ทายาทผู้ตายไปยื่นคำร้องขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย ณ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด หรือ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม แล้วแต่กรณี แล้วรายงานมาให้ ศร. (ผ่าน คต.) ทราบ

จึงงัดมาเพื่อทราบและดำเนินการ

พล.ต.อ.
 (เอก อังสนานนท์)
 รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศร.

โทร. ๐ ๒๕๐๕ ๓๔๕๘

ที่ ๐๐๑๑.๒๓/๒๐๓๗

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติในการแจ้งสิทธิผู้เสียหายในคดีอาญา

พ.ร.บ. ๓ ๑-๔ พ.ร.ด. และ ก.

ด้วยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีหนังสือ ก ๒๖ ๐๕๐๖/๘๐๓๒ ลง ๒๓ พ.ย.๕๕ เรื่อง ขอความร่วมมือให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยานผู้เสียหายและคำพยานและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๕๔ โดยขอความร่วมมือให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิให้กับผู้เสียหายทราบว่ามีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามพ.ร.บ.คุ้มครองพยานผู้เสียหายและคำพยานและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๕๔

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและให้กับผู้เสียหายหรือทายาทผู้เสียหายในคดีอาญาได้รับทราบถึงสิทธิ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยานผู้เสียหายและคำพยานและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้เสียหายทราบว่า มีสิทธิได้รับคุ้มครองพยานผู้เสียหายและคำพยานในคดีอาญา ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองพยานผู้เสียหายและคำพยานและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔ หลังจากได้สอบปากคำผู้เสียหายหรือทายาทผู้เสียหายในทันที ตามบันทึกการแจ้งสิทธิผู้เสียหายหรือทายาทผู้เสียหาย ที่แนบมาพร้อมนี้ เมื่อแจ้งสิทธิแล้วให้นำการรวมไว้ท้ายร่างสำนวนการสอบสวนและมอบสำเนาบันทึกการแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายหรือทายาทผู้เสียหายไว้เป็นหลักฐาน

๒. ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบว่า หลังจากแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายหรือทายาทผู้เสียหายทราบแล้ว มีผู้ใดไปยื่นคำร้องขอรับคุ้มครองพยานผู้เสียหาย ณ สำนักงานยุติธรรม จังหวัด หรือกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม หรือไม่ หากไม่มีผู้ใดไปยื่นคำร้อง ให้สอบถามปัญหาข้อขัดข้องและให้คำแนะนำถึงสิทธิอันพึงมีพึงได้ อีก ครั้งหนึ่ง

๓. คดีอาญาที่จะต้องแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายหรือทายาทผู้เสียหายทราบตามข้อ ๑ ได้แก่ ความผิดตาม ป.อาญา มาตรา ๒ ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับเพศ มาตรา ๒๗๖ ถึง มาตรา ๒๘๗ ลักษณะ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย หมวด ๘ ความผิดต่อชีวิต มาตรา ๒๘๘ ถึง มาตรา ๒๙๔ หมวด ๒ ความผิดต่อร่างกาย มาตรา ๒๙๕ ถึง มาตรา ๓๐๐ หมวด ๓ ความผิดฐานนำเงินหรือของไปให้หญิงสุจริต มาตรา ๓๐๑ ถึง มาตรา ๓๐๕ หมวด ๔ ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา มาตรา ๓๐๖ ถึง มาตรา ๓๐๘

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ. *ชัชชาติ สิทธิพันธุ์*
(เอก อธิบดีกรม)
รอง ผ.บ.ตร. พรท.บ.ตร.

ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๔

สมช.จังหวัด..... สบ./รศ.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ในคดีอาญาที่..... จังหวัด.....(ยศ,ชื่อ)..... ตำแหน่ง.....

ได้แจ้งให้.....ผู้เสียหาย/ทนายผู้เสียหาย ที่อยู่บ้านเลขที่..... หมู่..... ถนน.....

ครอบครัว..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้.....

ซึ่งเป็นผู้เสียหายหรือทนายผู้เสียหายในกรณีความผิดฐาน..... โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะฟ้องคดีโดยข้อตั้งนี้

จากการสอบสวนเบื้องต้น พบว่าผู้เสียหาย

- ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือน และหากปรากฏในภายหลังว่าผู้เสียหายมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือน จะแจ้งให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทราบ ต่อไป
- อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือน

โดยได้แจ้งให้ทราบ ว่า ผู้เสียหาย /ทนายผู้เสียหาย มีสิทธิดังนี้

๑. กรณีได้รับบาดเจ็บหรือกรณีทางเพศ

- ๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท)
- ๑.๒ ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทรวงอกและจิตใจ (ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท)
- ๑.๓ ค่าทดแทนค่าเสียหายทางจิตใจในระหว่างที่ไปศาล ศาลปกครองการทำงาน ค่าตามปกติ (วันละไม่เกิน ๒๐๐ บาท เป็นระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี)
- ๑.๔ ค่าตอบแทนความเสียหายอื่น ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร (ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท)

๒. กรณีได้รับความเสียหาย

- ๒.๑ ค่าชดเชย (ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท - ๑๐๐,๐๐๐ บาท)
- ๒.๒ ค่าจ้างการศพ (๒๐,๐๐๐ บาท)
- ๒.๓ ค่าเช่าสุภาพระเลี้ยงดู (ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท)
- ๒.๔ ค่าเสียหายอื่น ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร (ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท)

๓. ในการยื่นคำขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย ผู้เสียหายไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ โดยยื่นคำขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหายจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด

๔. ในการยื่นคำขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย ต้องยื่นภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้ถึงการกระทำผิด

๕. การยื่นคำขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย ตาม พ.ร.บ. นี้ไม่เป็นการตัดสิทธิ์หรือประโยชน์ที่ผู้เสียหายพึงได้รับตามกฎหมายอื่น พนักงานสอบสวนได้จัดทำบันทึกขึ้นสองฉบับ และมอบสำเนาให้ผู้เสียหาย/ทนายผู้เสียหาย รับไว้แล้ว จึงให้ลงนามหรือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้เสียหาย/ทนายผู้เสียหาย

(ลงชื่อ)..... พล.ต./แจ้งสิทธิ/บันทึก

บทที่ ๕

ของกลางคดีอาญา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ด.ร.

โทร. 0 2205 3436

ที่ 0001.212/ 4318

วันที่ 12 พฤษภาคม 2551

เรื่อง คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยการตีความการรับไม้ของกลางตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายป่าไม้

ผ.ช.น., ก.1-9, ก., ปล., สด. และ จตร.(นน.)

ด้วย กรมศุลกากร มีหนังสือขอคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นปัญหาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการกับไม้ของกลางตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายป่าไม้ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 3) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้ว และเห็นว่าข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว และมีคำวินิจฉัยในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ซึ่งกรมศุลกากรเชิญไปตรวจของไม้และวัดปริมาณไม้ของกลางในฐานะผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมาย จะสามารถกระทำการบันทึกยึดไม้ของกลางภายหลังการตรวจยึดจับกุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้หรือไม่ และมีผลตามกฎหมายอย่างไร

วินิจฉัยว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรซึ่งเป็นผู้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 24 วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2489 แล้ว ย่อมมีผลให้ไม้ของกลางอยู่ในความรักษาของกรมศุลกากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร ตั้งแต่ส่วนที่ยึดตาม มาตรา 25 วรรคหนึ่ง ไม้ของกลางจึงอยู่ในความรักษาของหน่วยงานของรัฐ(กรมศุลกากรแล้ว เจ้าหน้าที่ป่าไม้ซึ่งกรมศุลกากรเชิญไปตรวจสอบชนิดและวัดปริมาณไม้ของกลางในฐานะผู้เกี่ยวข้อง จึงไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำการยึดไม้ของกลางซ้ำอีกภายหลังการตรวจยึดจับกุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

ประเด็นที่สอง อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจขายไม้ของกลางตาม มาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2489 ประกอบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 2 ก.พ. 42 และ มาตรา 1327 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งกรณีไม้ของกลางได้ตกเป็นของแผ่นดินหรือยังไม่ตกเป็นของแผ่นดิน ได้หรือไม่

วินิจฉัยว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 24 วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ และไม้ของกลางนั้นได้ตกเป็นของแผ่นดินตาม มาตรา 24 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ แล้วแล้ว อธิบดีกรมศุลกากรจึงมีดุลยพินิจที่จะสั่งให้จำหน่ายไม้ของกลางตาม มาตรา 25 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ หรือประโยชน์สูงสุดของทางราชการต่อไป ซึ่งคำว่า "จำหน่าย" นั้น ย่อมมีความหมายตามธรรมดาทั่วไป อันได้แก่ ขาย จำหน่าย

(แนบเปลี่ยน...

แลกเปลี่ยน หรือโอน แต่อย่างไรก็ตาม หากไม้ของกลางนั้นยังไม่ได้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 24 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร ฯ เพียงแต่เจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 24 วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ แล้วแต่เท่านั้น อธิบดี กรมศุลกากรก็ไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้จำหน่ายไม้ของกลางตามมาตรา 25 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ศุลกากรฯ ได้ เพราะเจ้าของหรือผู้มีสิทธิในไม้ของกลางยังคงเป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิในไม้ของกลางอยู่ โดยมาตรา 24 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ได้กำหนดให้สิทธิแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิใน ไม้ของกลางที่จะมาขึ้นคำร้องเรียกเอาไม้ของกลางคืนได้ภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดก่อนที่ ไม้ของกลางนั้นจะตกเป็นของแผ่นดิน

อนึ่ง ไม้ของกลางนั้นจะยังไม่ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 24 วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากรฯ แก่ถ้าไม้ของกลางที่ยึดไว้ นั้นอาจเป็นของเสียหายหรือสูญหายแล้วจะเป็นการเสียหาย ความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะมากเกินสมควรตามมาตรา 25 วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากรฯ และอธิบดีกรมศุลกากรพิจารณาแล้วเห็นว่ามีไม้ของกลางที่เกิดไว้มีลักษณะ ดังกล่าว อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายย่อมมีดุลยพินิจที่จะตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ขาย ทอศรลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของทางราชการต่อไป และให้ถือ เงินค่าขายไม้ของกลางนั้นไว้แทนของโดยให้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงก่อน ส่วนการพิจารณา เกี่ยวกับอำนาจในการขายไม้ของกลางของอธิบดีกรมศุลกากรตามมาตรา 1327 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์นั้น เห็นว่าเมื่อได้วินิจฉัยข้อไว้ข้างต้นแล้วว่าเป็นกรณีที่ต้องบังคับตามมาตรา 120 แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากรฯ ก็ให้นำพระราชบัญญัติศุลกากรฯ มาใช้บังคับ จึงไม่มีกรณีที่ต้องวินิจฉัยใน ประเด็นนี้อีก

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 3) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า แม้การจำหน่ายหรือขายไม้ ของกลางจะเป็นดุลยพินิจของอธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายตาม พระราชบัญญัติศุลกากร ฯ แต่คณะรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินย่อมสามารถใช้อำนาจทางบริหารในการ กำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับการค้าเงินภายในไม้ของกลางเพื่อให้กรมศุลกากรและส่วนราชการอื่นถือ ปฏิบัติโดยมิขัดต่อกฎหมายได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับไม้ของกลางเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ประเทศชาติ เช่น กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรักษาไม้ของกลาง เพื่อมิให้ไม้ของกลางเสียหายหรือ เกิดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินสมควร การเก็บรักษาไม้ของกลางเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหนึ่ง กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อเป็นกรอบการให้ดุลยพินิจของอธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเกี่ยวกับการ จำหน่ายหรือขายไม้ของกลางเพื่อสกัดกั้นขบวนการตัดไม้ทำลายป่า เป็นต้น ส่วนการที่กรมป่าไม้ ตีส่งการยึดไม้ของกลางภายหลังการตรวจยึดของเจ้าหน้าที่ศุลกากรเพื่อดำเนินคดีในความผิดตามกฎหมาย

(ทั่วด้วยปาก...

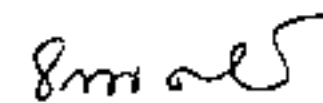
ว่าด้วยป่าไม้ขึ้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 3) มีข้อสังเกตว่า หากปรากฏว่าการจับกุมและยึดไม้ของกลางนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย แม้ว่าการผสมซากกระจะเป็นผู้ยึดไม้ของกลางก็ตาม พนักงานสอบสวนก็ย่อมมีอำนาจดำเนินคดีในตราผิดอื่นได้

ประเด็นที่สาม หากคดีถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษาให้ริบไม้ของกลางและสั่งลงโทษผู้กระทำผิดทั้งตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายป่าไม้ ไม้ของกลางย่อมตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 35 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และเมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 24 วรรคหนึ่ง ประกอบกับ มาตรา 120 แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากรฯ กรมศุลกากร จึงเป็นผู้มีอำนาจขายไม้ของกลางดังกล่าว

วินิจฉัยว่า หากคดีถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษาให้ริบไม้ของกลางและสั่งลงโทษผู้กระทำผิดทั้งตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายป่าไม้ ไม้ของกลางย่อมตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 35 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และเมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 24 วรรคหนึ่ง ประกอบกับ มาตรา 120 แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากรฯ กรมศุลกากร จึงเป็นผู้มีอำนาจขายไม้ของกลางดังกล่าว

จึงแจ้งผลการพิจารณาข้อหารือของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวมาเพื่อทราบเป็นแนวทางการปฏิบัติต่อไป พร้อมนี้ได้แนบสำเนานิติกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 132/2551 มาด้วยแล้ว

พล.ต.อ.

(ธานี สมบูรณ์ทรัพย์)

รอง ผบ.ตร.ปช.ผบ.ตร.

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำเนินการกับไม้ของกลางตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

กรมศุลกากรได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๕๐๓/๑๐๕ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า

๑. กรมศุลกากรได้พิจารณาตรวจยึดจับกุมไม้ไว้เป็นของกลางจำนวนมาก (ส่วนมากเป็นไม้พะยูน ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๙) ทั้งนี้ เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับการลักลอบส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ดังรายชื่อ ลงแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ พบจับกุมไม้ได้ ๑๕๓ ราย จำนวน ๕๘๕ ตู้คอนเทนเนอร์ ปริมาตรรวมประมาณ ๗,๙๙๕ ลูกบาศก์เมตร (๗๗,๐๐๐ ท่อน) เพศผู้เกิดในบริเวณท่าเรือซึ่งเป็นเขตศุลกากรทุกคดี โดยมีลักษณะความผิด ดังนี้

๑.๑ บางคดีเป็นความผิดเกี่ยวพันกับคำสั่งแต่งตั้งชนิดสินค้าเป็นเท็จ เพื่อหลีกเลี่ยงอากรและหลีกเลี่ยงข้อจำกัด เนื่องจากไม้เป็นของที่ต้องเสียอากรขาออก และต้องขออนุญาตในกรณีส่งออกตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การส่งข้าว ไข่ และไม้ออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๕ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๙๕ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๐๙ (มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี) ประกอบมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๔๒ โดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๐๙

๑.๒ บางคดีผู้กระทำความผิดใช้วิธีแอบอ้างชื่อบุคคลอื่นในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก ซึ่งเป็นความผิดฐานสำแดงเท็จและฐานพยายามลักลอบส่งไม้ออกไปนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๙๕ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๐๙ (มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี) ประกอบมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๔๒ โดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๐๙

๑.๓ สำหรับไม้ของกลางตามข้อ ๑.๑ และข้อ ๑.๒ นั้น ส่วนมากไม่มีผู้ใดมาแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอาของกลางกลับคืนไปภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ยึด ซึ่งตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้อำนาจเป็นอันถึงไม้มีเจ้าของและให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยมีบทบัญญัติว่า จะมีการฟ้องร้องคดีอาญานั้นหรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นว ๐๕๐๐/๐๒๕๔ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จังหวัดเชียงใหม่

๒. สำหรับขั้นตอนการดำเนินการล่ามคดีมีน เมื่อกรมศุลกากรตรวจยึดจับกุมไม้ ตักกล่าวได้แล้วจะดำเนินการคดีตามขั้นตอนของกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยในขั้นต้น กรมศุลกากรจะทำหนังสือเชิญเจ้าหน้าที่ป่าไม้ (ในฐานะผู้เชี่ยวชาญ) ไปทำการ ตรวจสอบชนิดและวัดปริมาณไม้ไม้แต่ละคดี ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประกอบการพิจารณา ประเมินราคาของกลาง และเนื่องจากไม้ที่ศุลกากรทำการจับกุมได้ตามข้อ ๑ นั้น ในขั้นต้น ไม้สามารถตรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นไม้ที่มีถิ่นกำเนิดภายในประเทศหรือต่างประเทศ ดังว่าคือ

๒.๑ กรณีที่เจ้าหน้าที่ภายในประเทศ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจยึด จับกุมได้นั้น ผู้ตรวจว่าความผิดพยายามจะลักลอบส่งออกไปต่างประเทศและยังไม่แน่ชัดว่าเป็น ไม้ที่มีการครอบครองไว้โดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หรือจากไม้ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด และยังไม่ผู้ใดมาแสดงตัวหรืออ้างสิทธิในไม้ของกลางแต่อย่างใด หรือแม้แต่ไม้ของกลาง บางส่วนจะมีรูปรอยปลงตราของสภามหาการที่เกี่ยวข้องประทับอยู่ที่หน้าตัดบริเวณปลายไม้ ด้วยก็ตาม ก็ยังไม่อาจบ่งชี้ได้ว่า เป็นความผิดฐานไม้-ไม้เคลื่อนที่ในราชอาณาจักรโดย ไม้มีใบปกทาสมาตรา ๓๔ หรือฐานครอบครองไม้แปรรูปจำนวนเกิน ๑.๒๐ ลูกบาศก์เมตร โดยไม้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๔ หรือฐานครอบครองไม้หวงห้ามที่ยังมิได้แปรรูปโดยไม่มี อนุญาต ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๒๐ ปี) ห้ามหรือไม้ จึงเป็นปัญหาว่ากรณีดังกล่าว เป็นการกระทำความผิดกรณีเดียว แต่ผิดกฎหมายอาชญากรรม หรือเป็นความผิดทางอาชญากรรมที่ร้ายแรง ซึ่งกรมศุลกากรพิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงของคดีเป็นที่ชัดเจนว่า การกระทำที่ความผิดตามกฎหมายป่าไม้ดังกล่าว เป็นอีกกรณีหนึ่งต่างหากจากการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร ดังเช่นที่ปรากฏใน ข้อ ๑.๑ และข้อ ๑.๒ ฉะนั้น การที่กรมศุลกากรส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนสอบสวน ฆอการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงชอบด้วยเหตุผล หลักกฎหมาย และ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ รับผิดชอบในการควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ค่าเงินคดีกับผู้กระทำความผิด ทุกฉบับของกฎหมายทุกประการ

๒.๒ กรณีที่เป็นไม้ต่างประเทศ อาจเป็นไม้ที่นำเข้ามาโดยถูกต้องตาม กฎหมายศุลกากร หรือเป็นไม้รักรัดถอนหนีศุลกากรเข้ามาก็ได้

๒.๒.๑ กรณีเป็นไม้ที่นำเข้ามาโดยถูกต้องตามกฎหมาย กรมศุลกากร เห็นว่า การนำไม้ที่นำเข้ามาโดยไม่มีใบปกทาสถือเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แต่ยังไม่อาจบ่งชี้ได้ในขณะนั้นว่า เป็นความผิดฐานครอบครองไม้แปรรูป จำนวนเกิน ๑.๒๐ ลูกบาศก์เมตร โดยไม้ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๔ ประกอบมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือฐานครอบครองไม้หวงห้ามที่ยังมิได้ แปรรูปโดยไม่มีอนุญาตตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เนื่องจากไม้ของราษฎรอาจนำไม้เข้าเป็นไม้หวงห้ามตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของพนักงานอัยการและของคณะกรรมการ

กฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๘/๒๕๑๗) การที่กรมตุลาการส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนขยายผล การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงชอบด้วยเหตุผล หลักกฎหมาย และเป็นไปตาม มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕ แล้ว

๒.๒.๒ กรณีเป็นไม้ที่ลักลอบหนีศุลกากรเข้ามา กรมศุลกากร เห็นว่า ยังไม่อาจพิจารณาได้ชัดเจนว่า ธารน้ำไม้เช่นนี้เคลื่อนที่โดยไม่มีใบเบิกทาง คือเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือไม่ แต่มีความชัดเจนว่า ไม่เป็น ความผิดฐานครอบครองไม้แฉะรูป จำนวน ๑.๒๐ ฤกษาศกเมตร โดยไม่ได้รับอนุญาตตาม มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือฐานครอบครองไม้หวงห้าม ที่ยังมิได้แปรรูปโดยไม่ได้วางตราตามมาตรา ๖๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๑๕ ทั้งนี้ เหตุผลเดียวกับข้อ ๒.๒.๑ ฉะนั้น หากการ ฝ่าฝืนลักลอบหนีศุลกากรเคลื่อนที่โดยไม่มีใบเบิกทาง เป็นความผิดตามกฎหมายป่าไม้จริง ก็ย่อมเป็นความผิดที่เกิดขึ้นแก่ธารน้ำไม้ในเขตศุลกากร และถือเป็นอีกกรรมหนึ่งต่างหากจากการ กระทำตามผิดตามกฎหมายศุลกากร การที่กรมศุลกากรส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนขยายผล การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงชอบด้วยเหตุผล หลักกฎหมาย และเป็นไป ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๕ ด้วยเช่นกัน

๓. การที่กรมศุลกากรเชิญเจ้าหน้าที่ป่าไม้ไปตรวจสอบชนิดและวัดปริมาณ ไม้ของกลาง แล้วเจ้าหน้าที่ป่าไม้ข้าราชการนั้นที่ตรวจสอบและยึดไม้ของกลางไว้เป็นของกลางในคดี ความผิดตามกฎหมายป่าไม้ อีกคดีหนึ่งด้วยนั้น กรมศุลกากรไม่เห็นพ้องด้วยกับการกระทำ ของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ดังกล่าว เนื่องจากเป็นการกระทำหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และไม่สอดคล้องกับเจตนาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๕ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ต้องไปร้องทุกข์รับในคดีที่กรมศุลกากรส่งให้นักงำนสอบสวนอยู่แล้ว นอกจากนี้ ยังไม่เป็นไร ความระเขียบประเพณีปฏิบัติที่ได้เคยกระทำร่วมกับมาในอดีต ระหว่างกรมศุลกากรและกรมป่าไม้ ในเรื่องของ การตรวจสอบชนิดและวัดปริมาณไม้ของกลางในคดีที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรเป็น ผู้ตรวจยึดจับกุมไว้ อีกด้วย ซึ่งกรมศุลกากรได้เคยที่กส่งกรมป่าไม้ในที่ประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๐ แล้วครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้แทนกรมป่าไม้ยอมรับว่า เป็นการเข้าใจผิด และจะดำเนินการเด็กถอนการยึดไม้ของกลางของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และกรมศุลกากรได้ทำหน้าที่สื่อสารแจ้งให้กรมป่าไม้ติดต่อขอการยึดไม้ของกลางที่ซ้ำซ้อนดังกล่าว แล้วด้วย แต่จนกระทั่งบัดนี้ยังไม่มีความคืบหน้าต่ออย่างไร

๔. เนื่องจากไม้ของกลางในคดีทั้งหมด มีขนาดใหญ่และจำนวนมาก โดยส่วนมาก บรรจุในตู้คอนเทนเนอร์และบางส่วนวางกองไว้ในที่กลางแจ้ง ปัจจุบันไม้ของกลางทั้งหมดยังคง ถูกเก็บไว้ในความรักษาของกรมศุลกากรภายในท่าเรืออันเนื่องเขตศุลกากร ตามนัยมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๑๕ จึงทำให้เกิดปัญหาต่อกับกรมศุลกากร เช่นอย่าง มาก เช่น ปัญหาเรื่องสถานที่แห่งใหม่เพื่อเก็บรักษาไม้ของกลางในการผิดที่ถือคือ ภัยพิบัติขมแทนเนอริให้กับเจ้าหน้าที่ไม่มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำตามผิด ปัญหาค่าใช้จ่ายในการ

เป็บริกษาจะมวกรเกินสมควร ปัญหาการสูญหายหรือเสื่อมค่าเสี่ยราคา และสำหรับไม้ของกลาง
ที่กรมศุลกากรจับกุมไว้ทั้งหมดนี้ ยังไม่มีคดีใดถึงที่สุด จึงเป็นปัญหาในทางปฏิบัติว่า
อธิบดีกรมศุลกากรจะสามารถขายไม้ของกลางไปตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕
แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕ ที่ว่าวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้หรือไม่ อย่างไร
ต่อกรณีดังต่อไปนี้

๔.๕ ในกรณีที่เกิดข้อขัดแย้งระหว่างดำเนินการของพนักงานสอบสวน และไม้ของกลาง
ตกเป็นของแผ่นดินแล้วตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๔ มีน้ กรมศุลกากร
เห็นว่า อธิบดีกรมศุลกากรจะสามารถขายไม้ของกลางได้ตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๕

๔.๖ ในกรณีที่เกิดข้อขัดแย้งระหว่างดำเนินการของพนักงานสอบสวน และไม้ของกลาง
ยังไม่ตกเป็นของแผ่นดิน กรมศุลกากรเห็นว่า อธิบดีกรมศุลกากรสามารถขายไม้ของกลาง
ได้ตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๔๖๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
และหรือมาตรา ๑๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ เพื่อก็ก่อเงินไว้แทนของกลาง

๔.๗ เนื่องจากในปัจจุบัน การขายไม้ของกลางในคดีความผิดตามกฎหมาย
ศุลกากรนั้น ะคิดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง ขอบพระมหาคณะรัฐมนตรี
เกี่ยวกับการขายไม้ของกลางตามลักษณะความผิดว่าด้วยกฎหมายศุลกากร ข้อ ๑ ระบุว่า
“...ให้กรมศุลกากรจำหน่ายไม้ของกลางตามลักษณะความผิดว่าด้วยกฎหมายศุลกากรได้เอง
โดยไม่ต้องให้องค์การตุลาการรรมว่าไม่เป็นผู้ดำเนินการ...” ซึ่งกรมศุลกากรเห็นว่า เป็นแนวทาง
ที่สอดคล้องกับมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช
๒๔๖๕ ถูกประการ

โดยเหตุที่ในปัจจุบัน ยังมีหน่วยงานราชการบางแห่งที่มีความเป็นไม่สอดคล้อง
กับวิธีปฏิบัติและข้อพิจารณาอันกฎหมายของกรมศุลกากร ฉะนั้น เพื่อให้ให้เกิดความชัดเจน
และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่เป็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น กรมศุลกากรจึงขอ
หารือ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง จวดยัลเท็จจริงในข้อ ๓ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ซึ่งกรมศุลกากร
เชิญไปตรวจสอบชนิดและวัดปริมาตรไม้ของกลางในฐานะผู้เชี่ยวชาญ จะสามารถกระทำการ
ยื่นคัดค้านไม้ของกลางภายหลังการตรวจยึดจับกุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากร ได้หรือไม่ และมีผล
ตามกฎหมายอย่างไร

ประเด็นที่สอง ในกรณีความข้อ ๔.๑ เมื่อไม้ของกลางตกเป็นของแผ่นดินแล้ว
อธิบดีกรมศุลกากรจะสามารถขายไม้ของกลางตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕

วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศาลากร พุทธศักราช ๒๔๖๔ ประกอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๒ ข้อ ๑ ได้หรือไม่

ประเด็นที่สาม ในกรณีตามข้อ ๔.๒ เมื่อไม้ของกลางยังไม่ตกเป็นของแผ่นดิน อธิบดีกรมศุลกากรจะสามารถขายไม้ของกลางตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศาลากร พุทธศักราช ๒๔๖๔ และหรือมาตรา ๑๖๒๗ แห่งประมวลกฎหมาย แห่งแพ่งพาณิชย์ ประกอบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๒ ข้อ ๑ ได้หรือเงินไว้ แทนของกลาง ได้หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่สี่ หากคดีถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษาจำไม้ของกลาง และสั่งชงโทษ ผู้กระทำความผิดทั้งตามกฎหมายศุลกากรและตามกฎหมายป่าไม้ หน่วยงานใดระหว่างกรมศุลกากร ในฐานะที่ตรวจยึดทรัพย์ไม่ได้แต่ต้นกับกรมป่าไม้จะเป็นผู้มีอำนาจขายไม้ของกลางในคดี

ประเด็นที่ห้า จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จะถือเป็นกรณีที่เกิดกฎหมายศุลกากร แตกต่างกับบทกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศอื่น ตามนัยมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติศาลากร พุทธศักราช ๒๔๖๔ หรือไม่

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ส่วนที่สุท ที่ นร ๐๕๐๘/๑๘๖๔ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๔๘๑ ถึงสำนักงบประมาณขอรวมการกฤษฎีกา สรุปความว่า กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการขายไม้ของกลาง ตามลักษณะความผิดว่าด้วยกฎหมายศุลกากรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๔๘๑ สนุมัติตามมติคณะกรรมการลับกรองเรื่องเสนอ คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์และสิ่งนาคลังมอบ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องพิจารณาหาวิธีออกกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้เกิดความชัดเจนและข้อปฏิบัติต่อไปได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมศุลกากร โดยให้มีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและสิ่งนาคลังและสิ่งนาคลัง (กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมป่าไม้ว่า การที่กรมป่าไม้ต้องยึดไม้ของกลาง ภายหลังจากตรวจยึดจับกุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากรก็เพื่อดำเนินคดีในกรณีผิดกฎหมายว่าด้วย ป่าไม้ นอกเหนือจากรักษาเงินต้นคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เนื่องจากไม้พะอูง เป็นไม้หายากที่จัดอยู่ในประเภทไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อีกทั้ง การขายไม้ของกลางตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรหากทำให้ไม้ของกลางนั้นสูญพันธุ์จนกลับไปใช้ เป็นประโยชน์แก่ผู้กระทำความผิดอีก ซึ่งจะไม่สามารถสกัดกั้นขบวนการตัดไม้ทำลายป่าได้ ส่วนการจัดการกับไม้ของกลางที่ยึดไว้ นั้น กระทรวงมหาดไทยการเกษตรและสิ่งนาคลังและสิ่งนาคลังจะนำ

ไม่ได้ส่งคำไปใช้เพื่อประโยชน์ในทางราชการ โดยหากหน่วยงานใดประสงค์จะใช้ไม้ของกลาง ในการก่อสร้าง ก็สามารถเสนอเรื่องเพื่อขอใช้ไม้ของกลางดังกล่าวแก่กระทรวงการยุติธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้

เมื่อพิจารณาข้อหาหรือประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เห็นว่า กรณีที่ข้อหาหรือในเรื่องนี้มีประเด็นปัญหาที่กฎหมายที่ต่อวงวิปถ้อย ธรรมนูญประเคิน ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เจ้าหน้าที่ป่าไม้ซึ่งกรทศุอการกรเชิญไปตรวจสวนชนิดและ วิดปริมาณไม้ของกลางในฐานะผู้เชี่ยวชาญ จะสามารถกระทำการนั้นที่ถยี่ลไม้ของกลางภายหลัง การตรวจยึดจับกุมของเจ้าหน้าที่ศุสการได้หรือไม่ และมีผลตามกฎหมายอย่างไร

ประเด็นที่สอง อธิบดีกรมศุสการกรมีอำนาจภายไม้ของกลางตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศุสการกร พุทธศักรช ๒๕๖๙ ประกอบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และมาตรา ๑๖๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งกรવીไม้ของกลาง ใต้ดินเป็นของแผ่นดินหรือยังไม่ตกเป็นของแผ่นดิน ใช่หรือไม่

ประเด็นที่สาม หากคดีถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษาให้รับไม้ของกลาง และสิ่งสิ่งของผู้กระทำผิดทั้งตามกฎหมายศุสการกรและกฎหมายป่าไม้ หน่วยงานใดระหว่ง ความศุสการกรในฐานะที่ตรวจยึดจับกุมไม้ไว้แต่ต้นกับกรขนไม้จะเป็นผู้มีอำนาจขายไม้ของกลาง ในคดี

คณะกรรมากรกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาประเด็นปัญหา ข้อกฎหมายดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๑๒๐^{*} แห่งพระราชบัญญัติศุสการกร พุทธศักรช ๒๕๖๙ ได้บัญญัติไว้ว่า เมื่อใดพระราชบัญญัติศุสการกร แตกต่างกับบทกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศอื่นที่ใช้ใช้ ในเรื่องอัยการที่อากศุส การกรนั้น ให้ยกเอาพระราชบัญญัติศุสการกร ขึ้นบังคับ และกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศใดซึ่งจะได้ให้ใช้ในภายหลังนั้น มิให้ถือว่าผิดจน จำกิด เปลี่ยนแปลง หรือ ถอนไปเสีย ซึ่งอำนาจและบทแห่งพระราชบัญญัติศุสการกร เว้นไว้แต่ในกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศใหม่ นั้น จะแสดงไว้โดยชัดแจ้งว่ามีความประสงค์จะให้เป็นเช่นนั้น เมื่อพระราชบัญญัติศุสการกร ได้กำหนดอำนาจยึดทรัพย์สินและจัดกรรกรที่กได้ยึดไว้ แตกต่าง จากพระราชบัญญัติป่าไม้ โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ ไม่ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า มีความประสงค์ที่จะเพิกถอน จำกิด เปลี่ยนแปลง หรือถอนไปเสีย ซึ่งอำนาจและบทแห่ง

* มาตรา ๑๒๐ เมื่อใดบทพระราชบัญญัติขัดแย้งกับบทกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศอื่นที่ไว้ ๒ บัญชี ท่วงว่าใบเรื่องนั้นกึ่งจากศุสการกรนั้น ให้ยกเอาบทพระราชบัญญัติขึ้นบังคับ และกฎหมาย พระราชบัญญัติหรือประกาศใดซึ่งจะได้ให้ใช้ในภายหลังนั้น มิให้ถือว่าผิดจนจำกิดเปลี่ยนแปลง หรือถอนไปเสีย ซึ่งอำนาจและบทแห่งพระราชบัญญัติ เว้นไว้แต่ในกฎหมาย พระราชบัญญัติ หรือประกาศใหม่ นั้น จะแสดงไว้โดยชัดแจ้งว่ามีความประสงค์จะให้เป็นอย่างนั้น

พระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ ซึ่งเป็นกรณีที่ต้องบังคับตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ศาลฎีกาฯ ที่ให้นำพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ อันได้แก่มาตรา ๒๔* และมาตรา ๒๕*
มาใช้บังคับ และมีความเห็นในเบื้องต้นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลฎีกาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๑๒๐ แห่ง
พระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ แล้ว ย่อมมีผลให้ไม้ของกลางอยู่ในความริบหรี่ของกรมศาลฎีกา
ตามพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ ตั้งแต่วันที่ถือตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ไม้ของกลางจึงอยู่ใน
ความริบหรี่ของหน่วยงานของรัฐแล้ว เจ้าหน้าที่ป่าไม้ซึ่งกรมศุลกากรเชิญไปตรวจของศุลกากรและ
วัดปริมาณไม้ของกลางในฐานะผู้เชี่ยวชาญ จึงไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำการยึด ไม้ของกลาง
ซ้ำอีกภายหลังการตรวจยึดจับกุมของเจ้าหน้าที่ศาลฎีกาฯ

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลฎีกาได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจ
ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ และ
ไม้ของกลางนั้นได้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ
แล้ว อธิบดีกรมศุลกากรจึงมีคุณสมบัติที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ของกลางตามมาตรา ๒๕
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ เพื่อประโยชน์สูงสุดของทางราชการต่อไป ซึ่งคำว่า
"เจ้าหน้าที่" นั้น ย่อมมีความหมายตามธรรมชาติทั่วไป อันได้แก่ ชาย ชาย แยก แยก หรืออื่น
หรืออื่น แต่อย่างไรก็ตาม หากไม้ของกลางนั้นยังไม่ได้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๒๔
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ เพียงแต่เจ้าหน้าที่ศาลฎีกาได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัย
อำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ ไม้แล้ว
เท่านั้น อธิบดีกรมศุลกากรย่อมไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ของกลางตามมาตรา ๒๕
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศาลฎีกาฯ ได้ เพราะเจ้าของหรือผู้มีสิทธิในไม้ของกลางยังคงเป็น

* มาตรา ๒๔ วรรค ๑ ยับจะพึงต้องริบหรี่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานศาลฎีกา พนักงาน
ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ มีอำนาจยึดในเวลาใด ๆ และ ณ ที่ใด ๆ ก็ได้

สิ่งที่ยึดไว้เช่น ถ้าเจ้าของหรือผู้มีสิทธิไม่ประสงค์จะเรียกเอาภายในกำหนดหกสิบวัน
สำหรับเขาเท่านั้นที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือสามสิบวันสำหรับอื่นนั้น นับแต่วันที่ยึด ให้ถือว่าว่าเป็นสิ่งไม่มี
เจ้าของ และให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยมีพิกัดคำสั่งว่า จะมีการฟ้องคดีอาญานั้นหรือไม่

* มาตรา ๒๕ บุรุษสองหรือสิ่งที่ยึดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องส่งมอบให้อยู่ใน
ความริบหรี่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ศาลฎีกาฯ หรือถ้าไม่มีพนักงานเช่นว่านี้ภายในระยะใกล้พอควร ก็ให้ส่งมอบ
ให้อยู่ในความริบหรี่ของฝ่ายกองทัพอากาศ ซึ่งจะได้ริบหรี่ไว้บนศาลฎีกาฯ ซึ่งของที่ยึดและจับไว้ตาม
พระราชบัญญัตินี้ หรือบทกฎหมายอื่นอันเกี่ยวแก่ศาลฎีกาฯ นั้น ให้เจ้าหน้าที่ตามแห่งฉบับนี้จะซึ่ง

ถ้าของที่ยึดไว้นี้เป็นของเสียแล้ว หรือถ้าหน่วยงานใดจะเป็นการเสียความเสียหาย หรือ
ถ้าใช้จำนในการเก็บรักษาจะมากเกินสมควร อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้
ช่วยเหลือศาลฎีกาหรือศาลโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรก่อนที่ของนั้นจะตกเป็นของแผ่นดินก็ได้ เงินค่าเช่าของวัน
เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระพิเศษหักทิ้งไปก่อนแล้ว ให้ถือไว้แทนของ

เจ้าชองหรือผู้มีสิทธิในไม้ของกลางอยู่ โดยมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ได้กำหนดให้ผู้ถือไม้ของหรือผู้สิทธิในไม้ของกลางที่จะมาขึ้นคำร้องเรียกเอาไม้ของกลางคืนได้รั้งภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนดก่อนที่ไม้ของกลางนั้นจะตกเป็นของแผ่นดิน

อนึ่ง ไม้ของกลางนั้นจะยังไม่ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ แต่ถ้ามไม้ของกลางที่ติดไว้มีน้ำหนักอาจเป็นของเสียหายหรือทำอันตรายไว้จะเป็นการเสียหายหรือทำให้จ่ายในกรณีเก็บรักษาจะมากเกินสมควรตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ และอธิบดีกรมศุลกากรพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม้ของกลางที่ติดไว้มีลักษณะดังกล่าวก่อน อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายย่อมมีดุลยพินิจที่จะสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ขายทอดตลาดหรือช่วยโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของราชการต่อไป และให้ถือเงินค่าขายไม้ของกลางนั้นไว้แทนของ โดยให้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันเรื่องปวงก่อน

ส่วนการพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจในการขายไม้ของกลางของอธิบดีกรมศุลกากรตามมาตรา ๑๓๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยไว้ข้างต้นแล้วว่า เป็นกรณีที่ต้องบังคับตามมาตรา ๑๓๒๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ ที่ให้มาพระราชบัญญัติศุลกากรฯ มาใช้บังคับ จึงไม่มีกรณีที่ต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า แม้การจำหน่ายหรือขายไม้ของกลางจะเป็นดุลยพินิจของอธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายตามพระราชบัญญัติศุลกากรฯ แต่คณะรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินย่อมสามารถใช้อำนาจทางบริหารในการกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินการกับไม้ของกลางเพื่อให้งานกรมศุลกากรและส่วนราชการอื่นถือปฏิบัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมายได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการกับไม้ของกลางเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ เช่น กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรักษาไม้ของกลาง เพื่อมิให้ไม้ของกลางเสียหายหรือเกิดความเสียหายในการเก็บรักษามากเกินสมควร การเก็บรักษาไม้ของกลางเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อเป็นกรอบการใช้ดุลยพินิจของอธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายหรือขายไม้ของกลางเพื่อสังกัดกับคณะกรรมการคดีไม่มีค่าอาชญา เป็นต้น

มาตรา ๑๓๒๗ ตามใบบังคับแห่งกฎหมายอาญา กรมสรรพากรแห่งใด ๆ ซึ่งได้ใช้ในกรณีกระทำความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือเกี่ยวพันกับการกระทำความผิดของประการอื่น และได้ส่งไว้ในความรักษาของกรมในรัฐบริวารนั้น ถ้าว่าละเมิดของแผ่นดิน เจ้าชองมิได้เรียกเอาคืนโดยหนึ่งปีนับแต่วันส่งหรือถ้าได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้วนั้นแล้ววันที่กำหนดค่าเสียหายที่สุด แต่ถ้าไม่ทราบตัวเจ้าชอง ก็ให้มีผลตามอายุออกไปเป็นปกติ

ถ้าทรัพย์สินเป็นของเจ้าของ หรือถ้าทำของชำรุดเป็นกรณีความเสียหายหรือทำให้จ่ายจนเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้นโดยที่ ทำนว่ากรมในรัฐบริวารจะยึดไม้ของกลางขายทอดตลาดก่อนถึงกำหนดก็ได้ แต่ก่อนที่ขายให้จัดการพินิจพิจารณาโดยเป็นเครื่องให้บุคคลผู้มีสิทธิจะเรียกทรัพย์สินนั้นออกจากกรมว่าเงินทรัพย์สินของแผ่นดินและพิสูจน์สิทธิได้ เมื่อกรมแล้วได้เงินเป็นจำนวน ขาดเหลือให้ไปให้คืนให้หมด ส่วนทรัพย์สิน

ส่วนการที่กรมป่าไม้ต้องการยึดไม้ของกลางภายหลังจากตรวจยึดของเจ้าหน้าที่ศุลกากรเพื่อ
 ดำเนินคดีในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓)
 มีข้อสังเกตว่า หากปรากฏว่าการจับกุมและยึดไม้ของกลางนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นแล้ว
 แม้ว่าการมุงคูลการจะเป็นผู้ยึดไม้ของกลางก็ตาม พม่าก็จะขอสอบสวนก็ย่อมมีอำนาจดำเนินคดี
 ในความผิดอื่นได้

ประเด็นที่สาม เห็นว่า หากคดีถึงที่สุดโดยศาลมีคำพิพากษาว่า ไม้ของกลาง
 และสิ่งของโทษผู้กระทำความผิดทั้งตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายป่าไม้ ไม้ของกลาง
 ซ่อมตกเป็นของแผ่นดินรวมมาตรา ๓๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และเมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร
 ได้ยึดไม้ของกลางโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา ๓๖๐
 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ กรมศุลกากรจึงเป็นผู้มีอำนาจขายไม้ของกลางดังกล่าว

 (คุณพรทิพย์ จาละ)
 เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 แผนกพิมพ์ ๒๕๕๑

มาตรา ๓๘ ทวิ พินัยซึ่งศาลพิพากษาให้จับไปให้คนเฝ้าของแผ่นดิน แต่ศาลจะตีพินัยให้
 ทวิให้ทรัพย์สินรับใช้ไม่ได้ หรือทำลายทรัพย์สินนี้เสียก็ได้

- 2 -

ระงับข้อพิพาท พ.ศ. 2542 มาตรา 5 (4) - (5) . มาตรา 13 ประกอบ มาตรา 4 และ มาตรา 7
 แยกต่างหาก ทั้งบันทึกแสดงความเป็น และทำรายงานการตรวจสภาพแวดล้อมของกลาง
 เลื่อนสภาพแล้วหรือใด อย่างไร เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีด้วย เพราะจำเลยอ้างหยิบยกขึ้นเป็น
 ข้อต่อสู้ว่า ของกลางไม่ใช่วัตถุระเบิดประเภท ชนิดที่กล่าวในฟ้อง หรือต่อสู้ว่าของกลางเลื่อนสภาพ
 ก่อนแล้ว

ฉะนั้น จึงน่าจะมาซึ่งความ และหากมีการนิรโทษกรรมขึ้นก็ให้พิจารณาดำเนินการตาม
 แนวทางข้างอื่น นอกเหนือจากผู้ได้บังคับบัญชาโดยปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท.
 (อรุณ ไชยสิทธิ์พันธุ์)
 ผู้ช่วย ผบ. ตร. ประจำภาค ผบ. ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ โทร. 2052358
 ที่ ๖๕๐๖.๖๖/15/๒๐ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๐
 เรื่อง การสืบพยานคำขงกลางศาล พ.ร.บ. หมายศาลบก พ.ศ. ๒๕๒๒

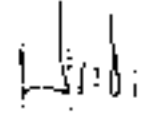
ผ.ช.ก. , น. , ก.๑ - ๕

ตามบันทึกกรมตำรวจ ที่ ๖503/21923 ลงวันที่ 18 พ.ค. ๒๕๒3 คำกหนดแนวทางปฏิบัติ
 จากสำนักงานสอบสวนในเรื่องการสืบพยานคำขงกลางศาล พ.ร.บ. หมายศาลบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้
 ไปประมวลไว้ในประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 18 ว่าด้วยกรณีที่บางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติ
 เป็นพิเศษ บทที่ 3 ว่าด้วยระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับรหัสเลขกัน ขน หรือทับบุงกล หรือทรัพย์สิน ข้อ 5๖5
 แล้ว นั้น

เนื่องจากมี พ.ร.บ. แก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ. ๒๕๒๓ ปรับปรุงแก้ไข
 และเพิ่มเติมโครงสร้างส่วนราชการหลายแห่ง การเรียกพนักงานสอบสวนที่กรมตำรวจก็ย่อมเปลี่ยนแปลงให้
 สอดคล้องกับส่วนราชการนั้น โดยเฉพาะอำนาจการตั้งผู้พยานคำขงกลางในคดีความผิดตาม พ.ร.บ.
 หมายศาลบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังที่กำหนดไว้ใน 4 (1) (2) ของข้อ 505 แก้ไขเพิ่มเติมกฎระเบียบกรมตำรวจ
 ว่าด้วยระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับพยานกัน ขน หรือทับบุงกล หรือทรัพย์สิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. ๒๕๒๓
 ลงวันที่ 4 มี.ค. ๒๕๒๓ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้กำกับการ

อาศัยอำนาจตามข้อ 5 แห่งข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินงาน
 ภายใน พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยราชกิจจานุเบกษากระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการ
 ดำเนินคดีอาชญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ 27 พ.ค. ๒๕๓๖ อนุญาตให้อธิบดีกรมตำรวจ ยกเลิกแก้ไขเพิ่มเติม
 ระเบียบการสืบพยานคำขงกลางทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับคดี และในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดี สิ่งทำที่จำเป็นเฉพาะ
 ที่อยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ จึงให้แก้ไขคำว่า "ผู้กำกับการ" ใน 4 (1) (2) ของข้อ 505
 แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 18 บทที่ 3 แล้วให้คำว่า "หัวหน้าสถานีตำรวจ
 หรือสารวัตรกำกับการฝ่ายสอบสวน" แทน เป็นต้นไป

จึงแจ้งให้ทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

พล.ต.อ.
 (ประธาน กรมตำรวจ)
 อธิบดีกรมตำรวจ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 02 205 3466

ที่ 0031.2/2 14๗๘

วันที่ 1๒ ธันวาคม 2548

เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนรถหรือของกลาง

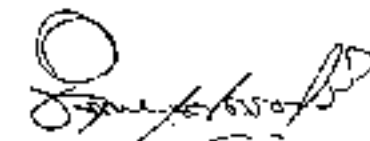
ผศ.ก. , น. , ก. 1 - ๑ . ปล. และ สดม.

ด้วย ปรากฏจากรายงานของ กมล. กรมนี้ หัวข้อส่วนจำกัด หักนำข้ามเขตรี แอนด์ ออติโอ โดยนางฟองจันทร์ โกรตตะไชศรี รุ่นส่วนผู้จัดการยื่นฟ้อง ผบก.ภ.จ.สุโขทัย พ.ต.อ.มงคล ลายทอง ผกก.สภ.อ.ศรีสัชนาลัย และ พ.ต.ท.ช่วยชัย พิภพจันทร์ รอง ผกก.สภ.อ.ศรีสัชนาลัย ต่อศาลปกครองคดีหมายเลข ๖๗๖ - 427 อุตดิตถ์ และเรียกค่าเสียหาย เนื่องจากรถคันดังกล่าวอยู่ระหว่างเช่าซื้อแต่มีผู้นำไปใช้เป็นพาหนะในภาวะกระทำผิดคดี เมื่อนางฟองจันทร์ ขอรับรถคืน พนักงานสอบสวนไม่ยอมคืนให้ โดยอ้างเหตุผลว่ารถดังกล่าวถูกผู้เช่าซื้อทิ้งและอ้างว่าคำสั่งของพนักงานอัยการไม่ถูกต้อง ทั้งที่ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนของกลางนั้น ตร. ได้มีหนังสือ ที่ 0603.3/947 ลงวันที่ 28 มกราคม 2531 แจ้งความถึงคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือที่ นร 0601/2533 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2530 ตลอดจนหารือเกี่ยวกับการคืนของกลางตาม มาตรา 85 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อำนาจการคืนของกลางเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ไม่ใช่เป็นอำนาจของพนักงานอัยการและการคืนของกลางจะต้องคืนให้แก่ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาซึ่งมีสิทธิเรียกขอคืนของกลางเท่านั้น เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว แต่ยังมีปรากฏว่า พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติให้แล้วไม่ไปตามกฎหมายกำหนด แม้พนักงานอัยการมีหนังสือให้พนักงานสอบสวนจัดการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 แล้ว ประกอบกับไม่เรียบร้อยดังกล่าว เป็นกรณีที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับของกลางที่ยึดไว้ใช้เป็นพยานหลักฐาน ได้ถึงที่สุดแล้ว ซึ่งการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของรถ หรือของกลางที่ยึดไว้ ทั้งยังเป็นต้นเหตุให้ ตร.และผู้ปฏิบัติบุปผองเรียกค่าเสียหาย

/ ตั้งนั้น ...

ดังนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของรถหรือของกลางและ
 เกิดปัญหาถูกฟ้องเรียกค่าเสียหาย จึงกำชับให้พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติ
 เกี่ยวกับการคืนรถหรือของกลางไว้ถูกต้องตามกฎหมาย กรณีใดที่พนักงานอัยการสั่งให้
 ดำเนินการตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 หรือในกรณีพิพาท
 เกี่ยวกับของกลางถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการคืนรถหรือของกลางแก่ผู้ต้องหาหรือผู้มีสิทธิ
 เรียกประกันไป และให้ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ
 ในสังกัดให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบอย่างเคร่งครัด หากมีปัญหาในคดีกฎหมาย
 หรือการปฏิบัติใดๆ ให้หารือกับผู้บังคับบัญชา ถึง ตร. โดยให้ปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ที่
 0610.04/9016 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2532 เกี่ยวกับการหารือโดยเคร่งครัด เพื่อจะได้
 แก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(อำนาจ เพชรศิริ)

รอง มบ.ตร. ปรท.ตจ.ตร

เรื่องเสรีจที 135/2530

เรื่อง การคืนของกลางตามมาตรา 85 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

*****

กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มย 0603.3/7262 ลงวันที่ 23

กันยายน 2530 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางได้หารือกรมตำรวจว่า เมื่อวันที่ 18 - 20 สิงหาคม 2528 เจ้าหน้าที่ตำรวจไปไม่ได้ทำบัตรตรวจค้นหมอนไม้ที่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 7-8 ถนนสายนิคมพัฒนาภาคใต้ ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล มีดังกล่าวกรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้รับอนุญาต และมอบหมายให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงเลื่อยจักรทุ่งตำเสาเป็นผู้ทำไม้ จากกรมตรวจสอบไม้จำนวน 547 ท่อน บางท่อนเป็นไม้ที่ผ่านการประทับตราชั่งตวงและระดับตราภาคหลวงแล้ว บางท่อนไม่พบรูปรอยตัดเลือกให้ตัดเพิ่ม บางท่อนต่อกันไม่ได้ ชนิดไม่ตรงกัน แสดงว่าเป็นไม้ที่ทำชอกโดยฉ้อโกง เจ้าหน้าที่ตำรวจป่าไม้จึงยึดไว้เป็นของกลาง พนักงานสอบสวนกองตำรวจป่าไม้ได้ทำการสอบสวนแล้วมีความเห็นควรสั่งฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงเลื่อยจักรทุ่งตำเสา โดยนางสาวอุไร ไชยพันธ์ ผู้ต้องหาที่ 1 นายไมตรี เสรีพันธ์ ผู้รับมอบอำนาจจากห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงเลื่อยจักรทุ่งตำเสา ผู้ต้องหาที่ 2 นายเกสิทธิ์ กิจวัชร ป่าไม้อำเภอควนกาหลง ผู้ต้องหาที่ 3 นายเฒ่า เพชรสุภา เจ้าพนักงานป่าไม้ 4 ประจำสำนักงานป่าไม้จังหวัดสตูล ผู้ต้องหาที่ 4 และนายเกิดศักดิ์ พัทธ์ภัสสรพูนุส เจ้าพนักงานป่าไม้ 4 ประจำสำนักงานป่าไม้อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ผู้ต้องหาที่ 5 ในข้อหาร่วมกันมีไม้หวงห้ามอันยังมิได้แปรรูป ทำไม้โดยไม่ได้รับอนุญาต และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต กรมตำรวจพิจารณาแล้วมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ 1 - 5 ตามรัชกสาวหา และให้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา ต่อมา พนักงานอัยการจังหวัดสตูลได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาที่ 1 - 5 และแจ้งให้พนักงานสอบสวนจัดการของกลางทั้งหมดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 พนักงานสอบสวนกองตำรวจป่าไม้ได้ทราบแล้ว เห็นว่า เรื่องการคืนของกลางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 นั้น น่าจะหมายถึงการคืนของกลางที่มีหลักฐานแสดงภาวะได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่คดีนี้ปรากฏว่า ไม้ของกลางเป็นไม้ที่ทำชอกโดยฉ้อโกงด้วยกฎหมาย โดยพิจารณาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญของศาลในภาคตรวจพิสูจน์ไม้ของกลาง กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางจึงหารือไปยังกรมตำรวจว่า หากผู้ต้องหาหรือผู้อื่นจะได้อิทธิพลเรียกร้องขอคืนไม้ของกลางในคดีนี้พนักงานสอบสวนจะปฏิบัติอย่างไร กรม

๕๖

ตำราฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ศักดิ์ ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ภาคนี้ พนักงานอัยการ
 จังหวัดสมุทรคัมคำถึงเด็ดขาดไม่ฟังผู้ต้องหาทุกคนและให้พนักงานสอบสวนกองตำรวจป่าไม้จัดการ
 เกี่ยวกับไม้ของกลางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 ซึ่งโดยทั่วไป
 พนักงานสอบสวนจะต้องชี้แจงให้ผู้ต้องหาหรือแก่ผู้ขึ้นซึ่งมีสิทธิเรียกข้อหาของคดีนั้น แต่
 พนักงานสอบสวน กองตำรวจป่าไม้เห็นว่า ไม้ของกลางเป็นไม้ที่ทำอาชญาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
 ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญของศาลในการตรวจพิสูจน์ไม้ของกลาง และไม่สมควรคืนให้
 แก่ผู้ต้องหา จึงเป็นปัญหาว่าพนักงานสอบสวนกองตำรวจป่าไม้จะไม่คืนไม้ของกลางคืนหรือไม่
 โดยที่กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับพนักงานอัยการที่แจ้งให้จัดการเกี่ยว
 กับไม้ของกลางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 กรมตำรวจจึงได้หารือ
 ไปยังกรมอัยการเพื่อยึดถือเป็นทางปฏิบัติ ต่อมา ~~กรมอัยการได้มีมติ~~ ที่ มท 1202/9386 ลงวันที่ 27
 สิงหาคม 2530 ~~กรมอัยการ~~ ของกรมตำรวจว่า ~~ปัญหาเรื่องไม้ของกลางซึ่งของพนักงานสอบสวนคือของเป็นเพียง~~
~~ไม้ของกลางของพนักงานสอบสวนเท่านั้น~~ เจ้าพนักงานผู้ยึดมีอำนาจยึดของกลางไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด
 เมื่อเสร็จคดีแล้วขอมติของพิจารณาดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 มาตรา 85 ส่วนการคืนของกลางให้แก่ผู้ต้องหาหรือผู้ขึ้น หรือจะดำเนินการประการใดต่อไปเป็น
 อำนาจของเจ้าพนักงานผู้ยึดจะดำเนินการตามที่เห็นว่าถูกต้องของกรมตำรวจ เห็นว่า การดูแลรักษาวิชา
 ของกรมอัยการดังกล่าวยังไม่ชัดเจนพอที่จะให้พนักงานสอบสวนยึดถือเป็นทางปฏิบัติได้ จึงขอ
 ทูลเรียนกระทรวงการกฤษฎีกาในปัญหาดังกล่าวเพื่อยึดถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดย
 ได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ และกรมศัลยกรรม) และผู้แทน
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) แล้ว เห็นว่าประเด็นที่กรมตำรวจหารือในเรื่องนี้ ~~คือ~~
~~การยึดของกลางซึ่งไม้ของกลางของพนักงานสอบสวนโดยยึดไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด~~ แห่งประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีหลักการอย่างไร มาตรา 85 แห่งประมวลกฎหมายวิธี
 พิจารณาความอาญา บัญญัติว่า "เจ้าพนักงานผู้จับหรือจับตัวผู้ถูกจับไว้ มีอำนาจค้นตัวผู้ต้องหา
 และยึดสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีได้โดยสุภาพ ถ้าค้นผู้ถูก
 รั้งไว้หรือผู้ขึ้นเป็นผู้ค้นสิ่งของใดที่ยึดไว้ เจ้าพนักงานผู้ยึดไว้จนกว่าคดีถึงที่สุดเมื่อเสร็จคดี
 แล้ว ก็ให้คืนแก่ผู้ต้องหาหรือแก่ผู้ขึ้นซึ่งมีสิทธิเรียกข้อหาของคดีนั้น เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่าง

อื่น

จากท.รมัตถุ ฎีกา ดังกล่าว ~~ซึ่งมีผลให้ผู้ครอบครองในกรณีผู้ถือสิทธิ์ซึ่งมีคดีไว้เป็นข้ออ้างของผู้~~

~~ซึ่งมีผลให้ผู้ครอบครองในกรณีผู้ถือสิทธิ์ซึ่งมีคดีไว้เป็นข้ออ้างของผู้~~ และกระตืนสิ่งของต้องคืนให้แก่ผู้ต้องหา หรือผู้อื่นซึ่งมีสิทธิ เรียกร้องขอคืนสิ่งของนั้นเท่านั้น ส่วนการที่จะคืนสิ่งของได้เมื่อใดนั้น กฎหมาย บัญญัติให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดสิ่งของไว้จนกว่าคดีถึงที่สุดจึงหมายความว่า แม้ว่าจะตีจะยังไม่ ถึงที่สุด หากมีผู้มีสิทธิเรียกร้องขอคืนสิ่งของเรียกร้องขอคืนของนั้น และพนักงานสอบสวนเห็นว่า สิ่งของนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี พนักงานสอบสวนก็อาจคืนสิ่ง ของดังกล่าวก่อนคดีถึงที่สุด และในทางกลับกันแม้ว่าคดีถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่มีผู้มีสิทธิเรียกร้องขอ คืนสิ่งของ พนักงานสอบสวนก็ไม่จำเป็นต้องคืนสิ่งของนั้นให้แก่ผู้ใด และสิ่งของนั้นย่อมตกเป็นของ แผ่นดินเมื่อเข้าเกณฑ์ตามมาตรา 1327*(1) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สำหรับปัญหา ที่หาวิธีมานี้ การที่พนักงานอัยการแจ้งให้พนักงานสอบสวนจัดการเกี่ยวกับไฉ่ของกลางตามมาตรา 85 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นเพียงคำแนะนำของพนักงานอัยการเพื่อให้ พนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมายต่อไป หลังจากพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ให้ฟ้อง คดี ดังนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนเห็นว่า ตามพยานหลักฐาน ไฉ่ของกลางที่ยึดไว้เป็นมัดที่ทำออก โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจไม่คืนไฉ่ของกลางดังกล่าวให้แก่ผู้ต้อง หารหรือผู้อื่นซึ่งไม่มีสิทธิเรียกร้องขอคืนไฉ่

(ลงชื่อ) อมร จันทรสุมบูรณ์
(นาย อมร จันทรสุมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม 2530

*(1) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1327 ภายในบังคับแห่งกฎหมายอาญา กรรมสิทธิ์ในสิ่งใด ๆ ซึ่งได้ใช้ในการกระทำผิด หรือได้มาโดยการกระทำผิด หรือเกี่ยวพันกับการกระทำ ผิดโดยประการอื่น และได้ส่งไว้ในความรักษาของกรมในรัฐเวลานั้น ท่านว่า ตมเป็นของแผ่นดิน ถ้าเจ้าของมิได้เรียกเอาภายในหนึ่งปี นับแต่วันส่ง หรือถ้าได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้วนับแต่วันที่คำ พิพากษาถึงที่สุดแต่ถ้าไม่ทราบตัวเจ้าของท่านให้ผ่อนเวลาออกไปเป็นห้าปีถ้าทรัพย์สินนั้นของเสีย ง่าย หรือถ้าหน่วยงานผู้จะเป็นการเสียหายความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเป็นส่วนกับเจ้าของทรัพย์สิน

นี่ไม่ใช่ความว่ากรมในรัฐบาลจะจัดให้เขาออกขายทอดตลาดก่อนถึงกำหนดก็ได้ แต่ก่อนที่จะขายให้จัดการตามควรเพื่อมันก็กราบกราบวันเป็นเครื่องให้บุคคลผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินนั้นอาจทราบว่าเป็นทรัพย์สินของตามและพิสูจน์สิทธิได้ เมื่อบายแล้วได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดให้ติดไว้แทนตัวทรัพย์สิน

๒๗

โอบุสย์ฯ - คัดค้าน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๕๗๒

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๕๕๓ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
ในระหว่างการดำเนินคดี

ผบ.ช.บ., ก.๑-๙, ศชต., ก., ปล. , ลตม , ก.ค. และ จตร.(หน.จต.)

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๔/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ.๒๕๕๐ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้มิใช่เจ้าของหรือยืมสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ อาจยื่นคำร้องขอพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี เพื่อขอรับสิ่งของนั้น ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ ประกอบบทกฎหมายกระทรวง กำหนดวิธีการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดวิธีการยื่นคำร้อง ยื่นพิจารณาและการอนุญาต การส่งคืนสิ่งของในการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ผู้มิใช่หน้าที่เกี่ยวข้องเป็นไปโดยถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้พนักงานสอบสวนและผู้มิใช่หน้าที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวง กำหนดวิธีการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ พ.ศ.๒๕๕๓ โดยเคร่งครัด

๒. การพิจารณาและการอนุญาต เมื่อมีคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือพนักงานสอบสวนซึ่งปฏิบัติหน้าที่เรอสอบสวนในขณะนั้น ทำคำร้องและเป็นคู่สัญญาประกัน แล้วรีบเสนอคำร้องพร้อมด้วยสัญญาประกันและบันทึกเลขหมายสัญญาประกันไปยังผู้มีอำนาจโดยเร็ว

ผู้กำกับ การ สารวัตรใหญ่ สารวัตรหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานระดับกองกำกับการ หรือผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตคืนสิ่งของนั้น

๓. คำร้องขอคืนสิ่งของ สัญญาขอคืนสิ่งของและสัญญาประกัน อันที่กล่าวนอ
สัญญาประกัน หนังสือแจ้งการขอรับสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ให้ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องทราบ ให้ใช้ตามแบบท้ายบันทึกนี้

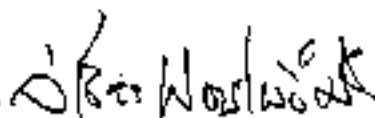
๔. ในการพิจารณาขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือ
ใช้ประโยชน์ ผู้มีอำนาจอนุญาตตามข้อ ๒ จะต้องมีคำสั่งโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๗ วัน
นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถมีคำสั่งได้ภายในกำหนดระยะเวลา
ดังกล่าว ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบโดยไม่ชักช้า

๕. ในกรณีได้ส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณาแล้ว
หากมีผู้มาขึ้นคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
ให้พนักงานสอบสวนแจ้งหรือแนะนำผู้ร้องให้ไปยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ เมื่อพนักงาน
อัยการสั่งการเกี่ยวกับสิ่งของเป็นอย่างไรก็ให้ปฏิบัติตามนั้น แต่การทำสัญญาประกันใน
ชั้นพนักงานอัยการเป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการ

๖. ในกรณีผู้ได้รับอนุญาตส่งคืนสิ่งของตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
หรือส่งสิ่งของคืนก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ให้พนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบ หรือพนักงานสอบสวนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบสวนในขณะนั้น เป็นผู้รับผิดชอบโดย
ให้ตรวจสอบสภาพ ร่องรอยและความถูกต้องของสิ่งของนั้น และจัดทำบันทึกให้ผู้รับ
อนุญาตลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน กรณีพบว่ามี การเปลี่ยนแปลง แก่ใจ หรือกระทำด้วยประการ
ใดๆ ที่ทำให้การใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ในทางคดีเปลี่ยนแปลงไปและเข้าข่ายเป็น
ความผิดทางอาญาให้พิจารณาดำเนินคดีแก่ผู้รับผิดชอบนั้นตามกฎหมาย

๗. การเก็บรักษาเงินประกัน หลักทรัพย์ประกัน การดำเนินการเกี่ยวกับกรณี
มีบุคคลเป็นประกัน และการบังคับสัญญาประกันรวมทั้งการดำเนินการทั้งหลายอื่น
ที่เกี่ยวข้องให้นำระเบียบ คำสั่งว่าด้วยการปลดอะไหล่จราจรมาใช้บังคับโดยอนุโลม

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.

(วิเชียร พงษ์พานิช)

ผบ.ตร.

บันทึกเสนอสัญญาประกัน

เรียน.....

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....พนักงานสอบสวนได้ปิด

สิ่งของ ดังนี้

๑.....

๒.....

ฯลฯ

ไว้ประกาศขอทราบสอบสวนตามบัญญัติศัพท์ที่.....คดีอาญาที่.....

คดีระหว่าง.....ผู้กล่าวหา.....ผู้ต้องหา ชัยหา.....

เหตุเกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....ที่ตำบล/

แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

บัดนี้.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต

.....จังหวัด.....ได้ยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของดังกล่าวข้างต้น

ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ซึ่งมีข้อพิจารณา ดังนี้

๑. ความผิดที่ติดงหนำเป็นความผิดตาม.....

มีโทษจำคุก.....ปรับ.....หรือ.....

๒. เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนที่ต้องนำสิ่งของไปดูแลรักษา

หรือใช้ประโยชน์.....

๓. ความเสียหายหรือเสี่ยงต่อความเสียหาย สูญหาย ถูกทำลาย ปลอม

หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจเกิดขึ้นกับสิ่งที่จะนำไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

.....

.....

๔. ผู้ยื่นคำร้องได้วางหลักประกันคือ.....

ความน่าเชื่อถือของหลักประกัน.....

๕. ความน่าเชื่อถือของผู้ที่จะนำไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

.....

๖. ค่าคัดค้านของผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานสืบได้

.....

๗. การดำเนินการตรวจพิสูจน์ ในที่รายละเอียด ร่องรอย หรือคำพิ
 รูปพรรณของสิ่งของ ภาพถ่าย หรือคำให้การอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อเป็นหลักฐาน
 ยืนยันความถูกต้องแท้จริงของสิ่งของนั้น เพื่อให้ใช้ในการพิสูจน์ทางคดี

๘. พฤติการณ์แห่งคดี.....

๙. ความเห็น.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ตำแหน่ง.....

.....

คำร้องขอคืนสิ่งของ

สถานีตำรวจ .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี

อยู่บ้านเลขที่.....

มีความประสงค์ขอคืนสิ่งของ ซึ่งเจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ตามคดีอาญา/จราจร ที่.....ตั้งนี้

๑. สิ่งของที่ประสงค์จะขอคืน

๑.๑ .....

๑.๒ .....

๑.๓ .....

๒. เหตุผล ความจำเป็นและความเร่งด่วน ที่ร้องขอคืนสิ่งของไปดูแลรักษา หรือใช้ประโยชน์ .....

๓. ระยะเวลาที่นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์.....

๔. ผู้ที่จะดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งของ คือ.....

๕. สถานที่ให้นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์.....

๖. หลักฐานในการแสวงสิทธิในสิ่งของที่ขอคืน.....

โดยข้าพเจ้ามีหลักฐานครบถ้วนตามบัญชีท้ายคำร้องนี้

ลงชื่อ..... ผู้ยื่นคำร้อง

(.....)

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ทำสัญญาประกันให้ไว้แก่พนักงานสอบสวน (สถานี) .....

มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้าพเจ้าได้รับประกัน.....ซึ่ง

เป็นของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ประกอบการสอบสวนคดีอาญา/ จราจร ที่.....

ไปจากเจ้าพนักงานสอบสวน และสัญญาว่าจะดำเนินการดังนี้

๑.๑ ส่งคืนสิ่งของที่ประกันไปเมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับ

อนุญาตหรือตามกำหนดที่พนักงานสอบสวนแจ้งไว้ส่งคืน

๑.๒ ไม่จำหน่าย จ่าย โอน กรรมสิทธิ์สิ่งของที่ประกันในระหว่าง

สัญญาประกัน

๑.๓ ไม่ทำให้สิ่งของที่ประกันไปเกิดความเสียหาย สูญหาย ชำรุด

บกพร่อง ถูกทำลาย หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง อันจะทำให้การใช้เป็นพยานหลักฐาน

เพื่อพิสูจน์ทางคดีเปลี่ยนแปลงไป

๑.๔ ไม่นำสิ่งของที่ประกันไปใช้ในการกระทำ ความผิดใด ๆ คือก

ข้อ ๒. ข้าพเจ้ายกประกันสิ่งของเป็นเวลา.....

และจะนำสิ่งของที่ประกันไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ที่.....

โดยมี.....เป็นผู้ดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

ข้อ ๓. ถ้าข้าพเจ้าผิดสัญญาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอมใช้เงิน (ตัวเลข)

(ตัวหนังสือ)

ข้อ ๔. เมื่อเป็นหลักประกันข้าพเจ้าได้นำ.....(หลักฐานทรัพย์สินที่

นำมาประกัน) ให้พนักงานสอบสวนไว้ และรับรองว่าทรัพย์สินเหล่านี้เป็นการระดมสิทธิ์

ของข้าพเจ้าได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ และไม่ได้อยู่ในภาวะติดพันใด ๆ

ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในสัญญานี้ดีตลอดแล้ว

ลงชื่อ.....ผู้ประกันผู้รับสิ่งของ

ลงชื่อ.....ผู้รับสัญญา

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยานผู้เขียน

ที่ ตช ..... /.....

สถานีตำรวจ.....

.....
.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งการขอประหารสิ่งของใบดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

เรียน .....(เจ้าของหรือผู้คุ้มครองสิทธิ์ ผู้ซึ่งมีสิทธิในการใช้ ครอง ครอบครอง ยึดเหนี่ยว หรือสิทธิ
เรียกร้องคืนตามที่กฎหมายรับรอง รวมถึงผู้เช่าซื้อ ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดก หรือผู้จัดการ
มรดก ผู้ต้องหา หรือผู้เสียหาย).....

ด้วย พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจ.....

ได้ยึด..... ได้ประกอบการศึกษาจรรยาบรรณ ที่...../.....

บัดนี้.....(ผู้ยื่นคำร้องขอประกัน)..... ได้ยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของที่

เจ้าพนักงานยึดไว้ใบดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ระหว่งสอบสวน จากพนักงาน
สอบสวน หากท่านประสงค์จะคัดค้านขอให้ท่านยื่นคัดค้านหรือเมกสาวที่เกี่ยวข้อง
ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

โทร. ๐ .....

โทรสาร ๐ .....

กฎกระทรวง
กำหนดวิธีพิจารณาขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
พ.ศ. ๒๕๕๓*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และมาตรา ๘๘/๓ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๔ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
การยื่นคำร้อง

ข้อ ๑ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ได้
(๑) เจ้าของหรือผู้มีกรรมสิทธิ์
(๒) ผู้ซึ่งมีสิทธิในการใช้ ครอบครอง ยึดหน่วง หรือสิทธิเรียกร้องอื่นตามที่กฎหมายรับรอง รวมถึงผู้เช่าซื้อ ขาย หรือผู้มีสิทธิรับมรดก หรือผู้จัดการมรดก
ผู้ยื่นคำร้องจะต้องแสดงหลักฐานแห่งการเป็นเจ้าของ หรือเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ เพื่อแสดงถึงสิทธิที่ตนมีอยู่เหนือสิ่งของนั้น ในกรณีผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิในสิ่งของซึ่งมีเจ้าของกรรมสิทธิ์หลายรายรวมกัน จะต้องแสดงเอกสารหลักฐานแสดงความยินยอมในการร้องขอคืนสิ่งของจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ทุกราย

ข้อ ๒ คำร้องต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้
(๑) สิ่งของที่ประสงค์จะขอคืน
(๒) เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วน ที่ร้องขอคืนสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
(๓) ระยะเวลาที่ประสงค์จะนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
(๔) ผู้ที่จะดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งของ
(๕) สถานที่นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
(๖) หลักฐานในการแสดงสิทธิตามที่ข้อ ๑

* ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๖๖/ตอนที่ ๒๒ ก/หน้า ๓๐/๒๕ พุทธศักราช ๒๕๕๓

ข้อ ๓ ในกรณีที่ยังอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวน หากสำนวนการสอบสวนได้ส่งไปยังพนักงานอัยการแล้ว ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ

หมวด ๒

การพิจารณาและการอนุญาต

ข้อ ๔ เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งโดยไม่ชักช้า

การสั่งคืนสิ่งของจะฟ้องไม่กระทบถึงการให้สิ่งของนั้นเป็นพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในภายหลัง

ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี แจ้งให้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามข้อ ๓ วรรคหนึ่ง ผู้ต้องหาค หรือผู้เสียหาย ทราบถึงการยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของเท่าที่จะทำได้

ในการพิจารณาคำร้อง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี คำนึงถึงเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนที่พึงนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๒) ความเสี่ยงภัยหรือเสี่ยงต่อความเสียหาย สูญหาย ถูกทำลาย ปลอม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง ที่อาจเกิดกับสิ่งของที่จะนำไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๓) ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน

(๔) ความน่าเชื่อถือของผู้ที่จะนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๕) ระยะเวลาที่จะนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๖) คำคัดค้านรางวัลผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตาม ข้อ ๓ วรรคหนึ่ง คำคัดค้านของผู้ต้องหา หรือคำคัดค้านของผู้เสียหาย

(๗) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดี

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องหลายรายขอคืนสิ่งของอย่างเดียวกันโดยอ้างสิทธิต่างกัน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรเพื่อพิสูจน์สิทธิของตนก่อนมีคำสั่ง

เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ยื่นคำร้องรายใดเป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิเหนือสิ่งของดังกล่าว ผู้ยื่น ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งคืนสิ่งของแก่ผู้นั้น

ข้อ ๖ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจมีคำสั่งคืนสิ่งของแก่ผู้ยื่นคำร้องโดยไม่มีประกัน มีประกัน มีประกันเฉพาะหลักประกัน หรือกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ยื่นคำร้องปฏิบัติเพื่อให้ได้สิ่งของนั้นมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีก็ได้

ข้อ ๗ โฉงเดิมที่สิ่งของมีชื่อว่ามีใช้พยานหลักฐานที่สำคัญในอดีต และมีมูลค่าหรือราคาไม่สูง พยานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจมีคำสั่งคืนสิ่งของนั้นแก่ผู้ขึ้นคำร้องโดยไม่มีประกันก็ได้

ข้อ ๘ ก่อนส่งมอบสิ่งของที่มีคำสั่งไว้คืน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๓) กรณีที่ไม่มีประกัน ให้ผู้ขึ้นคำร้องทำสัญญาจำนองสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์และสาขายหรือปฏิญาณตนว่าจะคืนสิ่งของเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี สั่งให้ส่งคืนสิ่งของ

(๓) กรณีที่มีประกัน ให้ผู้ยื่นคำร้องทำสัญญาจำนองสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์และทำสัญญาประกัน

(๓) กรณีที่มีประกันและหลักประกัน ให้ผู้ยื่นคำร้องทำสัญญาจำนองสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์และทำสัญญาประกัน พร้อมทั้งส่งมอบหลักประกัน

สัญญาตามวรรคหนึ่ง ออกบังคับต้องระวางและเลียบเคียงกับผู้ขึ้นคำร้อง ระยะเวลาและสถานที่ที่อนุญาตไว้มีสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ชื่อความยินยอมหรือใช้เงินค้ำประกันหรือหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันในกรณีนี้สิ่งของนั้นชำระคืนภายหลังคดีอาจส่งคืนได้ และประกันหรือหลักประกันสำหรับในกรณีที่เป็นสัญญาประกัน

ข้อ ๙ การเรียกประกันหรือหลักประกันและการกำหนดเงื่อนไขจะต้องมีความเหมาะสมกับความสำคัญของพยานหลักฐานในคดี และมีมูลค่าของสิ่งของ โดยไม่สร้างภาระแก่ผู้ยื่นคำร้องจนเกินสมควรแก่กรณี

การกำหนดมูลค่าของสิ่งของเพื่อการเรียกประกันหรือหลักประกัน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี คำฟ้องถึงราคาประเมินของทางราชการ หรือมูลค่าหรือราคาขายท้องตลาดของสิ่งของลักษณะเดียวกันนั้น

ในกรณีที่มีมูลค่าของหลักประกันลดลงหรือต่ำไป ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้ได้รับอนุญาตหลักประกันมาเพิ่มให้ครบมูลค่าเดิม ในขณะที่ทำสัญญาประกันหรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นได้

ข้อ ๑๐ หลักทรัพย์ดังต่อไปนี้ ให้ใช้เป็นหลักประกันได้

- (๑) เงินสด
- (๒) ที่ดินมีโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์
- (๓) ที่ดินมีโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง
- (๔) หลักชุดหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์
- (๕) พันธบัตรรัฐบาลไทย
- (๖) หุ้นหรือหุ้นกู้ที่ออกโดยนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (๗) หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าแน่นอนคน เช่น สลากออมสิน บัตร

หรือสลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ใบรับเงินฝากประจำธนาคาร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่

ราชการเป็นผู้ออกตัว เข้ายื่นราชการเป็นผู้ส่งจ่ายและรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน หนังสือรับรองของธนาคารหรือบริษัทประกันภัยเพื่อชำระเบี้ยปรับแพนกรณีผิดสัญญาประกัน หรือหลักทรัพย์อื่นที่มีลักษณะข้างบนเดียวกัน

ในกรณีที่ยื่นคำร้องใช้หลักทรัพย์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) เป็นหลักประกัน ให้นำโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุด และหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดินมาแสดง หากนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นหลักประกันด้วยต้องแสดงสำเนาโฉนดที่ดินและหนังสือประเมินราคาส่งปลูกสร้างที่นำเพื่อถือประจักษ์ด้วย

ข้อ ๑๑ กรณีมีบุคคลเป็นประกัน บุคคลผู้รับประกันต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มิใช่ตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน เช่น เป็นข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐประเภทอื่น * ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารพรรคการเมือง หรือทนายความ และ

(๒) เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ยื่นคำร้อง เช่น เป็นผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามี เมียญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยทางสมรส หรือบุคคลที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนเป็นญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้ประกันได้

ข้อ ๑๒ กรณีมีบุคคลเป็นประกัน ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บุคคลผู้เป็นประกันเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือกรมเจ้าท่า หรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากบุคคลผู้เป็นประกันมีคู่สมรส ให้แสดงหลักฐานการยินยอมของคู่สมรสด้วย

(๒) ให้ทำสัญญาประกันไว้ในวงเงินไม่เกินสิ่งค่าของที่ดินหรือรายได้อันได้เฉลี่ยต่อเดือน

(๓) การส่งคืนสิ่งของให้พิจารณาจากเงินเรือนหรือรายได้ แต่หากวงเงินประกันมียอดสูงกว่าวงเงินที่ผู้ประกันมีสิทธิประกันได้ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้ หรืออาจให้มีบุคคลผู้เป็นประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกันโดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่สิ่งของที่ขอคืนเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในคดี ก่อนคืนสิ่งของ ให้แก่ผู้ได้รับอนุญาต พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี จะต้องจัดให้มีการตรวจพิสูจน์ บันทึกรายละเอียด ร่องรอย หรือดำเนินการพิสูจน์พยานของ ตำรวจ หรือดำเนินการทวงหนังสืออย่างใดเพื่อเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องแท้จริงของสิ่งของนั้นเพื่อใช้ในการพิสูจน์ทางคดี โดยให้ผู้ได้รับอนุญาตลงลายมือชื่อรับรองไว้

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่มีการกำหนดเงื่อนไขบางอย่างใดให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติ หากผู้ได้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจสั่งไว้ส่งคืนสิ่งของนั้นทันที หรือจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๓๕ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี แจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตส่งคืนสิ่งของ เมื่อปรากฏว่า

- (๑) มีเหตุจำเป็นต้องใช้สิ่งของนั้นในการสอบสวน หรือสมทบเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี
- (๒) ผู้ได้รับอนุญาตได้สัญญารับมอบสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ หรือผิดสัญญาประจักษ์
- (๓) คดีถึงที่สุดหรือคดีเสร็จเด็ดขาด และศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รับหรือให้คืนแก่บุคคลอื่น
- (๔) มีการนำสิ่งของไปใช้ในทางกระทำผิดความผิดที่
- (๕) ต้องคืนสิ่งของให้แก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิ หรือสิ่งของดังกล่าว
- (๖) ครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต
- (๗) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งของเสียหาย สูญหาย ถูกทำลาย ปล่อย หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๓๖ ผู้ได้รับอนุญาตจะส่งคืนสิ่งของก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตก็ได้

ข้อ ๓๗ ก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ถ้าผู้ได้รับอนุญาตเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องนำสิ่งของนั้นไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ต่อไป ให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นมีหนังสือถึงพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แจ้งถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ต่อไป

ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นตามวรรคหนึ่ง โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามข้อ ๔

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

จวิฑร์ณ ชาตวรกุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กษรตติ โทร 205-2466

ที่ ๓๐๐๔.๑/๒๖๐๑

วันที่ ๓ เมษายน 2544

เรื่อง ก้าวสู่การปฏิบัติเชิงปฏิบัติของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับป่าไม้

รอง ผบ.ตร. ผู้ช่วย ผบ.ตร. , ผบ.ช.ภ. น. , 1.ส. , ๑.ตม. , ๑.ตร. , ก 1-๒ , มาเส (ที่ติดภา
กฎหมายฯ) และ ผบ.นวช.

ต่อ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้รับรายงานจาก กรมป่าไม้ กรณีได้รับรายงานผลการ
ตรวจลงมติดำเนินการทางปกครองและระบบการบริหารจัดการที่ดินภายใต้ของกรมป่าไม้ จากสำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดินว่า ภาคเหนือชายฝั่งของกลางของกรมป่าไม้มีของสัตว์ป่าคุ้มครองป่าไม้ล่าช้า
มาก เป็นเหตุให้ไม้ของกลางผุพังเสื่อมสภาพไปมาก ทำให้รายได้ของรัฐที่ึ่งจะได้ลดน้อยลงไปด้วย
ซึ่งสาเหตุเป็นเพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบรายได้ของกลางระหว่างคดีให้แก่พนักงาน
อุตสาหกรรมป่าไม้ได้ เนื่องจากยังไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากพนักงานสอบสวนให้ขายไม้ของกลางได้

ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เห็นประโยชน์ของทางราชการ
โดยรวม และเพื่อให้การดำเนินการขายไม้ของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว
อันจะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด จึงให้เจ้าหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจะต้องปฏิบัติตามข้อตกลง
ระหว่าง กระทรวงมหาดไทย กับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลาง
ในคดีความผิดเกี่ยวกับกระโถกไม้ ฉบับลงวันที่ ๑ มกราคม 2532 จึงมิให้ปฏิบัติตามเคร่งครัด
หากพบเป็นความจำเป็นจึงเล็งหาจะพิจารณาตั้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบความสมควรแก่กรณี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(อุทพ จ.ยชวัญ)

รอง ผบ.ตร. พลท ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

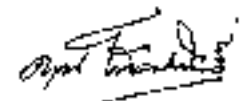
ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองคดี โทร. 20534883
ที่ 000๔ อร ๕510 วันที่ 10 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ให้คำชี้แจงพนักงานสอบสวนตบชวณแจ้งนายทะเบียนตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522

มว/ช.ก. . ผบ.ช.น . ผบ.จ.ก.1 - 9 และ จตจ.

ที่ขอขมและผู้ประกอบกิจการขนส่งสินค้าทางเหนือ และภาคกลาง ได้มีหนังสือขอความ
ทูลกระหม่อมรับทราบหรือช่วยดำเนินการตรวจสอบความผิด พิจารณาหาข้อยุติใญ่หาและความเป็นอัน
กรณีพนักงานสอบสวนได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และตาม
กฎหมายว่าด้วยยานขนส่งทางบก เพื่อให้นายทะเบียนแจ้งผู้มาติดต่อขอรับชำระภาษีประจำปีไป
รายงานตัวที่พนักงานสอบสวน เมื่อมีการชำระค่าปรับตามความผิดแจ้งพนักงานสอบสวนได้แจ้ง
ให้นายทะเบียนทราบ เป็นเหตุให้นายทะเบียนไม่อาจรับชำระภาษีสำหรับรถคันนั้นได้ และผู้ประกอบ
กิจการขนส่งได้รับความเดือนร้อนไม่สามารถจะชำระค่าภาษีขนส่งได้ กรมการขนส่งทางบก จึงได้มี
หนังสือ ที่ ศค.บ318.10/3243 ลงวันที่ 9 เม.ย. 2544 นาสือมายัง ตร. ว่าหากนายทะเบียนยัง
มิได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนจะดำเนินการรับชำระภาษีประจำปีสำหรับรถคันนั้น โดยใช้ใบเสร็จ
รับเงินค่าปรับแทนการแจ้งของพนักงานสอบสวนได้หรือไม่ หาก ตร. เห็นว่านายทะเบียนจะรับชำระ
ภาษีได้ก็ต่อเมื่อได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนว่าได้มีการปฏิบัติตามหมายเรียกแล้วเท่านั้น ขอ
ความร่วมมือมายัง ตร. ทำชี้แจงพนักงานสอบสวนให้แจ้งนายทะเบียนทราบ

๑๖ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 141 ทวิ (2)
เมื่อเจ้าของรถไปรายงานตัวที่พนักงานสอบสวน และได้มีการปฏิบัติตามหมายเรียกนั้นแล้ว พนักงาน
สอบสวนมีหน้าที่ต้องแจ้งนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และตามกฎหมายว่าด้วยยานขนส่ง
ทางบกว่าได้มีการปฏิบัติตามหมายเรียกแล้ว เพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการรับชำระภาษีประจำปีสำหรับ
รถคันนั้นได้ จึงให้คำชี้แจงและส่งตัวพนักงานสอบสวนให้แจ้งนายทะเบียน ตามความในมาตรา 141
ทวิ (2) แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 โดยขอส่งกลับต่อไป

พ.ต.ท.
(ตจจ. 1๑๙๖พันธุ)
ผู้ชี้แจง ๓๓ ๑๑.๑๒.๗๓ ม.๒ ๑๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.0-2205-3466 , 0-9535-1358

ที่ 0004.6/ 11197 วันที่ ๑ กันยายน 2545

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการเก็บรักษาของกลาง

รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบ.ช., ผบ.ภ. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยปรากฏว่าการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน หัวหน้าพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนเวร และหัวหน้าสถานีตำรวจหน่วย เกี่ยวกับการเก็บรักษาของกลาง ที่เป็นของใหญ่โตหรือมีจำนวนมาก หรือที่ทำการไม่มีสถานที่จัดเก็บเพียงพอ ไม่สามารถนำมาเก็บรักษาไว้ที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ เช่น เรื่องจักรของกลางที่ใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ยี่ห้อ ของกลางในคดีละเมิดลิขสิทธิ์เครื่องหมายการค้า ศีลสุลกากร (เรือบรรทุกน้ำมันหมีขาว) ของบางหน่วยงาน ปฏิบัติไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ของกลางดังกล่าวเสียหาย สูญหาย เสื่อมสภาพหรือไร้ค่า บางครั้งไปอยู่ในความครอบครองของคนร้าย และนำไปใช้หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการเก็บรักษาของกลาง ดังนี้-

๑. ของกลางรายใดที่เกินของใหญ่โต หรือมีเป็นจำนวนมาก หรือที่ทำการไม่มีสถานที่จัดเก็บเพียงพอ ไม่สามารถจะนำมาเก็บรักษาไว้ได้ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบฝากไว้ยังสถานีตำรวจท้องที่ที่ของกลางนั้นตั้งอยู่ พักการเก็บรักษาไว้จนกว่าจะมารับคืนไป และให้สถานีตำรวจที่รับฝากได้ ลงรายงานประจำวัน และสมุดคดีทรัพย์สินของกลางตามระเบียบ

หากจำเป็นต้องจัดหาสถานที่อื่น นอกจากตามวรรคแรก ในการเก็บรักษาของกลางและจัดจ้างผู้ดูแลรักษาสถานที่ ก็ให้ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ ว่าด้วยการพัสดุ

ให้พนักงานสอบสวน...

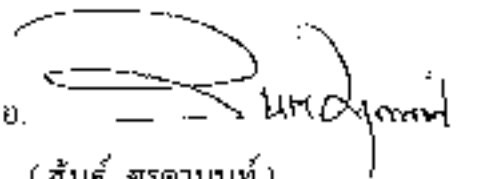

ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามวรรคแรก ส่งมอบของกลางที่ฝาก หรือ
 ในกรณีนำของกลางมาส่งมอบไม่ได้ก็ให้ส่งมอบบัญชีรายละเอียดของกลางที่ฝากแก่พนักงาน
 สอบสวนแนวของสถานีตำรวจท้องที่ที่ของกลางตั้งอยู่ และให้คัดสำเนารายงานประจำวันที่มี
 การรับฝากไว้เป็นหลักฐานอีกส่วนหนึ่งด้วย

2. ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบของกลางตาม 1 รายงานการรับฝากของ
 กลางให้หัวหน้าสถานีตำรวจทราบ และให้หัวหน้าสถานีตำรวจผู้รับฝาก เป็นผู้รับผิดชอบดูแล
 รักษาของกลางถึงเช่นวิญญูชนพึงรักษาทรัพย์สินของตน เพื่อมิให้ของกลางสูญหายหรือ เสีย
 หาย เช่น ในกรณีที่ไม่สามารถจะนำของกลางออกจากสถานที่เกิดเหตุไปเก็บรักษาที่สถานี
 ตำรวจได้ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจผู้รับฝากจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไปเฝ้าของกลางดังกล่าวไว้ตลอด
 24 ชั่วโมง เพื่อมิให้ของกลางดังกล่าวสูญหายหรือเสียหาย เป็นต้น

3. ในกรณีที่สถานีตำรวจท้องที่ที่ของกลางตั้งอยู่ไม่รับฝากของกลาง ให้
 พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตาม 1 รีบรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าพนักงานสอบสวน
 ระดับไม่ต่ำกว่าผู้บังคับการทราบ ให้พนักงานสอบสวนและหัวหน้าพนักงานสอบสวน ดัง
 กล่าวเป็นผู้ดูแลรักษาของกลางไว้ระหว่างรอส่งมอบ จากนั้นให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนส่ง
 มอบของกลางให้แก่ผู้บังคับการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของสถานีตำรวจท้องที่ที่ของ
 กลางตั้งอยู่ ในกรณีนี้ให้ผู้บังคับการที่เป็นผู้บังคับบัญชาของสถานีตำรวจดังกล่าวและหัวหน้า
 สถานีตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบดูแลรักษาของกลางที่รับมอบ และให้ดำเนินการทวงคืนกับผู้
 เกี่ยวข้องในกรณีที่ไม่มีรับฝากของกลาง แล้วรายงานให้ คร. ทราบอีกส่วนหนึ่งด้วย

จึงขอชักชวนความเข้าใจมาเพื่อทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดทราบ
 เพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป หากเกิดเหตุบกพร่อง หรือเสียหาย แก่ทางราชการขึ้น
 พนักงานสอบสวน หัวหน้าพนักงานสอบสวน หัวหน้าสถานีตำรวจ และผู้เกี่ยวข้องจะต้อง
 รับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางวินัย ตามควรแก่กรณี

พ.ร.ด.อ.
 (สันต์ สุตตานนท์)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-2205-3466

ที่ 0004.6/ 12112 วันที่ ๑๖ กันยายน 2545

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจ

ผบช.ภ.,ภ.,ภ. 1-9 และ จคร.

ด้วย คณะกรรมการการตำรวจ สถานีนครปฐม ได้เชิญผู้แทน ตร. ไปชี้แจงในการประชุม เมื่อ 13 ต.ค. 2545 คณะกรรมการได้ให้ข้อสังเกตว่า จากการขอตรวจสถานีตำรวจของคณะกรรมการ เนื่องจากรับการร้องเรียนจากประชาชน ว่าบริเวณสถานีตำรวจมีรถที่จอดไว้ที่ดงหรือจอดไว้เป็นจำนวนมากในลักษณะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้ไม่มีสถานที่จอดรถสำหรับผู้มาติดต่อราชการถือว่าเป็นการไม่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อีกทั้งการจอดรถดังกล่าวเป็นภาระจอดทิ้งไว้เป็นเวลานานลากแดดตากฝน ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อรถได้ ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาอาจจะต้องรับผิดชอบในการเสียหายที่เกิดขึ้น คณะกรรมการได้เร่งรัดให้ จร. ทามาตรการเพื่อบำบัดการที่รถที่จอดไว้ที่สถานีตำรวจต่าง ๆ ให้ได้รับการดูแลรักษาเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายและได้จอดไว้ในลักษณะดังกล่าว ซึ่ง จร. เคยมีหนังสือที่ 0608.21/1 2094 ลง 9 มี.ค. 2538 ได้กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ถือปฏิบัติตาม ป.ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 15 ยกที่ 9 ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลางที่จอดทิ้งไว้ตามสถานีตำรวจเป็นจำนวนมาก ทำให้เสียพื้นที่ในการเก็บรักษาไว้แล้ว

ปรากฏว่ายังมีได้มีการปฏิบัติตามหนังสือกำชับดังกล่าวอย่างเคร่งครัด จึงกำหนดให้หัวหน้าสถานีตำรวจ เร่งดำเนินการกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจ ดังนี้

1. ให้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจรถที่จอดไว้ที่สถานีตำรวจ แล้วจัดทำบัญชีไว้แต่ละประเภทดังนี้

- 1.1 รถที่จอดไว้เพื่อตรวจสอบ
- 1.2 รถที่จอดไว้เป็นของกลางเพื่อประกอบคดี

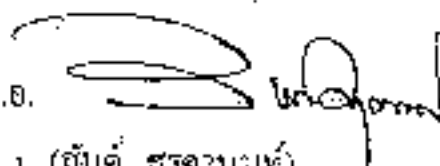
2. ให้จัดสถานที่

2. ให้จัดสถานที่สำหรับเก็บรักษาตาม 1 ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย จากสถานที่ที่จัดไว้เพื่อเก็บรักษาที่สถานีตำรวจไม่เพียงพอ ให้ปฏิบัติตาม ๗ ประโยชน์การตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 15 ของกลางและของส่วนตัวผู้ต้องหา บทที่ 1 ข้อ 418 (1) บรรทัดสอง โดยจัดเข้าสถานที่เก็บรักษาของกลาง และให้ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยสารพัดธุ

3. กรณีที่หมกหมบจำเริญหรือจะเก็บรักษาไว้ให้มันจึงผู้มีสิทธิมารับคืนไป หรือเป็นกรณีที่จะต้องว่าการจำเริญ ก็ให้ดำเนินการจำหน่าย แล้วเก็บรักษาเงินไว้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับกระจายทอดตลาด ตาม ๗ ประโยชน์การตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 15 บทที่ 9 ข้อ 11, 12, 13, และ 14

จึงแจ้งขอเพื่อสั่งการให้ทุกสถานีตำรวจ ดำเนินการในกรณีดังกล่าว โดยเคร่งครัด ให้สัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว ทั้งนี้ให้ผู้บังคับบัญชาและ จต. ตรวจสอบเร่งรัดการดำเนินการ หากสถานีตำรวจใดไม่ดำเนินการ ให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยต่อไป

พล.ต.อ.

(พันต์ สุรตภณณ์)

นย.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-2205-3466
 ที่ 0004.6/ 6318 วันที่ 25 มิถุนายน 2546
 เรื่อง กำกับแนวปฏิบัติในการตรวจยึดรถของกลาง (เพิ่มเติม)

รณง ผบ.ตร. ผู้ช่วย ผบ.ตร. พล.ช.ท., น., ท. 1 - 3, สตม., บ.ส. และ จตร

ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 15 บทที่ 1 ข้อ 416 (1) , (14) บทที่ 9 ข้อ 6 และหนังสือ ตร. ที่ 0004.6/12112 ลงวันที่ 26 ก.ย.2545 ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลางไว้แล้วนั้น ปรากฏว่าการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนหรือข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องยังไม่ปฏิบัติตามระเบียบและคำสั่งโดยเคร่งครัดตามแนวทางที่วางไว้ ทั้งยังมีกรณีนี้ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ส.ป. ที่ ตม 0010/186 ลงวันที่ 20 ธ.ค.2545 ให้ ตร. พิจารณากำหนดแนวทางการเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำรถยนต์ของกลางไปใช้ส่วนตัว ตามที่ได้รับการร้องเรียน

ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลางในหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นไปโดยเรียบร้อยและปราศจากข้อสงสัยของประชาชนผู้เป็นเจ้าของ และเพื่อมิให้เกิดข้อพิพาทที่ส่งผลกระทบต่อสำนักงานเป็นจำนวนมาก จึงกำชับให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องปฏิบัติตามระเบียบและคำสั่งดังกล่าวข้างต้นโดยเคร่งครัด และผู้บังคับบัญชาคอยสอดส่องดูแลให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดคือปฏิบัติตามระเบียบ และห้ามมิให้นำรถของกลางออกไปใช้ไม่ว่าจะเป็นส่วนตัวหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ หากมีกรณีฝ่าฝืนระเบียบและคำสั่งดังกล่าว หัวหน้าสถานีหรือหัวหน้าหน่วยงานจะต้องถูกพิจารณาโทษด้วย

จึงเร่งมาแจ้งทราบ และให้แจ้งผู้เกี่ยวข้องในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ให้ จต. ตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติกับรถของกลางตามระเบียบ หากพบสถานีตำรวจใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบให้เสนอพิจารณาทัณฑ์ผู้เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

พล.ต.อ.

(สินธุ์ ขลุตาณรงค์)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   สำนักงานตำรวจแห่งชาติ   โทร 0-2205-3466
 ที่ 0904.6/250๕   วันที่ 20 มีนาคม 2546
 เรื่อง   กำชับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บตัวอย่างของกลางที่ถูกกล่่าสารหา
 จำกระทรวงความผิด

ม.ร.ศ. ก., น., ก. 1 - 9 และ ผบ.ก.สบส.

เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบัน ได้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนน้ำมันโดยไม่ผ่านทางการเสียภาษีเข้ามาในราชอาณาจักรไทย และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจของ บ.ก.ส.ศ.บ.ร.บ. ทำการจับกุมผู้ต้องหาพร้อมด้วยของกลาง 3 รายการ คือ เรือบรรทุก เครื่องจักร และน้ำมันเตา ประมาณ 10,000 ลิตร นำส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีในชั้นศาล ซึ่ง เรือรับไว้ได้ด้วยประการใด ๆ ซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่นำเข้ามา ในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงภาษี ช้อห้าม ช้อกักตุน น้ำมันเตาซึ่งไม่ผ่านการเสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ครบถ้วนและทำการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงมีปริมาณเกินกว่าที่รัฐมนตรีกำหนดโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยผู้ทำการจับกุมได้สอบถามจากคนงานประจำเรือถึงปริมาณน้ำมัน และได้สุ่มเก็บ ตัวอย่างน้ำมันที่จับกุมด้วยตนเอง เมื่อส่งมอบน้ำมันดังกล่าวให้กรมศุลกากรนำไปเก็บรักษาปรากฏว่าตรงน้ำมัน ปดท.ไม่ยอมรับเนื่องจากผลการตรวจคุณภาพไม่ผ่านมาตรฐาน เมื่อนำน้ำมันดังกล่าวไปซึ่งน้ำหนักคำนวณปริมาตร ปรากฏว่ามีจำนวนถึง 14,000 ลิตร และมีพนักงานของบริษัท เอส ซี เอส ไทยแลนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทรับจ้างตรวจสอบและเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันทุกประเภท ได้จัดเก็บตัวอย่างน้ำมันส่งตรวจ สอบคุณภาพอีกครั้ง ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติของน้ำมันเตาของกลางมีน้ำที่มีลักษณะแยกชั้นประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งไม่สามารถตรวจวิเคราะห์คุณสมบัติได้ ผลทางคดี พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง พนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเศรษฐกิจและทรัพย์สิน มีคำสั่งไม่ฟ้อง เนื่องจากผลการวิเคราะห์น้ำมันเตาผสมน้ำมันของกลางซึ่งไม่ได้ว่ามีคุณสมบัติเป็นน้ำมันเตาตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2537) พยานหลักฐาน

/ตลอดจน...

ตลอดจนพฤติกรรมการณ์แง่คดี จึงไม่พอจะพิสูจน์ความผิดตามข้อกล่าวหาได้

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของเจ้าพนักงานตำรวจเกี่ยวกับการจับกุมกรณีดังกล่าว เป็นไปโดยถูกต้อง และเพื่อป้องกันการโต้แย้งในการดำเนินการซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหาย สอดคล้องได้ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อมีการจับกุมสิ่งผิดกฎหมายใด ๆ เช่น น้ำมัน สารเคมี หรือก๊าซต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีการจัดเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจพิสูจน์ ให้ดำเนินการจัดเก็บตัวอย่างถูกต้องตามวิธีการ สอดคล้องผู้ต้องหาโดยมีพยานร่วมอยู่ด้วย และหากกรณีใดที่เจ้าพนักงานไม่สามารถดำเนินการ จัดเก็บเองได้จะต้องจัดให้ผู้ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความรู้ความสามารถในกรณี นั้น ๆ เป็นผู้จัดเก็บตาม หลักการและจะต้องกระทำต่อหน้าผู้ต้องหาเพื่อป้องกันการโต้แย้ง ในภายหลัง

2. หากของกลางใดจะตั้งหวักรซึ่ง ตวง วัด เพื่อหาปริมาณที่แน่นอน ให้เจ้าพนักงานดำเนินการตามหลักวิชาการในกรณีนั้น ๆ ให้ถูกต้อง ห้ามมิให้ใช้การประมาณ ปริมาณของของกลางนั้น ๆ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.

(ยุทธเมธีชัย สุทธิธรรมวุฒิ)

รอง ผบ.ตร. ปรรท.ผบ.ตร.

สำนักงานคุ้มครองแห่งชาติ
เลขที่ 03676
วันที่ 19 สิงหาคม 2565
เวลา 15:45
กรมบัญชีกลาง

ที่ กค (กพร) ๐๔๐๘.๘1 ๑๗๗๔

กรมบัญชีกลาง

นานพระบรม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อหรือปัญหาการขอขมวดินของกลางในคดีอาญามาใช้ประโยชน์ในราชการ

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ กข ๐๐๔.๖/๖๗๒๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คือการนำของกลาง ซึ่งศาลพิพากษาให้ตกเป็นของแผ่นดินไปใช้ เพื่อประโยชน์ในทางราชการตำรวจ เนื่องจากระเบียบกระทรวงการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ของกลาง ข้อ ๔๑๖ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับของกลางว่า "ของกลางถึงมือที่จะขายทอดตลาด ถ้าเห็นว่าของกลางนั้นเป็นประโยชน์ใช้ในราชการตำรวจได้ ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนรายงานเสนอเหตุผลไปยังผู้บังคับการหรือผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้พิจารณาสั่งการก่อนขายทอดตลาด" แต่ระเบียบดังกล่าวมิได้กำหนดเงื่อนไขว่า สำนักงานฯ จะขอหาหรือว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร จึงจะถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ ความละเอียดของแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า ขณะกรมการว่าด้วยสารพัสดุ (กพร.) พิจารณาแล้วเห็นว่าของกลางซึ่งศาลพิพากษาให้ตกเป็นของแผ่นดิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการนำของกลางซึ่งศาลพิพากษาให้รับตกเป็นของแผ่นดิน เพื่อนำไปใช้ในสำนักงานฯ ได้ สำนักงานฯ จะต้องดำเนินการตามคำพิพากษาของศาล ส่วนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าวขึ้น อยู่เป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามเวียนตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เว้นแต่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุธีพร ดวงโต)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยคดีอาญา

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๕๐๒๔ ถึง ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๑๔๗๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ อ. โทร. 0 2205 3466 โทรสาร 0 2251 2652

ที่ ๘๘๑๑.๒๙/๐. ๐๐๘๕ วันที่ 19 ตุลาคม 2552

เรื่อง กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับเอกสาร

ผบ.ร.ม., ก., ก.1-๒,ปศ., สดบ., และ สรต

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ผผ 12/4798 ลง 5 ต.ค. 2552 แจ้งผลการพิจารณากรณี มีผู้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ส. ไม่คืนทรัพย์สินที่ยึดไว้ เมื่อศาลพิพากษายกฟ้องและให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้ร้อง และต่อมาผู้ร้องมีหนังสือร้องเรียนเพิ่มเติมว่า สำนักงาน ป.ป.ส. นำรถยนต์ของผู้ร้องที่ถูกยึดไว้ไปให้ เจ้าพนักงานตำรวจใช้ในราชการ ทำให้รถยนต์ได้รับความเสียหายและไม่มีรถซ่อมแซมให้กลับสู่สภาพเดิมก่อนคืนให้ผู้ร้อง ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ส่งมอบหมายให้ ดร. แท้งหน่วยงานในสังกัด กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทรัพย์สินของกลาง ทราบว่า หน่วยงานหรือบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินดังกล่าวให้อยู่ในสภาพเดิม และหากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินต้องรีบดำเนินการซ่อมระเบียบของทางราชการ ให้ทรัพย์สินของกลางที่เสียหายให้กลับอยู่ในสภาพเดิมก่อนส่งมอบทรัพย์สินคืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อไป และให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณไว้เพื่อซ่อมแซมหรือบำรุงรักษาทรัพย์สินของกลางที่หน่วยงานในสังกัดนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการ

ดร. พิจารณาแล้ว เห็นว่า ความประมาทประเวศในการดำรงจรรยาบรรณเกี่ยวกับคดี เรื่องของกลาง และของส่วนตัวผู้ต้องหา ตักมณะ 15 บทที่ 1 ข้อ 4-8(14) ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดนำของกลางออกใช้ เว้นแต่เพื่อการรักษาของมัน จึงให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด สำหรับการขอรับของกลางจากหน่วยงานอื่นมาใช้ประโยชน์ในราชการดำรงจรรยาบรรณนั้น ห้ามค้ำเงินการ ยกเว้นมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างอื่นก็ให้หัวหน้าหน่วยงานเสนอขออนุญาตขอยืมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในนาม ดร. (ผ่าน กองพลารักษ์) โดยชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นค้ำเงินของกลางเพื่อการพิจารณาถึงความเห็นก่อนทุกครั้ง

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ ให้แจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.
(ร.ท.ป. วันประเสริฐ)
จตจ.ร.๒๙.๐๑๑.๒๙.

กลุ่มพรรคที่อาสา
 หมายเลข 151/300W
ความผิด
 ที่ MM ๑๖/ ๑๖/๖๖

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 เลขที่ 37845
 วันที่ 5 มี.ค. 2552
 เวลา 14.00

กองคดีอาญา
 เลขที่ 04003
 วันที่ 06 มี.ค. 2552

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
 ๑๑๘๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
 สามเสนใน พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 เลขที่ 5984
 วันที่ 5 มี.ค. 2552
 เวลา 15.๓๐

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ลำปางบรรพต (3) สปก.๑๑.
 เลขที่ 893
 วันที่ 5 มี.ค. 2552
 เวลา 15.๓๐

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือร้องเรียนของนายพุทธะ เอี่ยมพราว ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๑

- จำนวน ๑ แผ่น
- ๒. สำเนาหนังสือร้องเรียนของนายพุทธะ เอี่ยมพราว ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ จำนวน ๑ แผ่น
- ๓. สำเนาหนังสือร้องเรียนของนายพุทธะ เอี่ยมพราว พร้อมเอกสารประกอบ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑ แผ่น
- ๔. สำเนาหนังสือตำรวจจังหวัดระบุรี ที่ รบ ๐๐๕๙.๑๑/๑๑๓ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๒ แผ่น

ส่งมอบ
 เลขที่ 1979
 วันที่ 5 มี.ค. 2552

ด้วย นายพุทธะ เอี่ยมพราว ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน สรุปรำ สำนักงาน ป.ป.ส. ไม่คืนทรัพย์สินที่กดไว้จำนวน ๗ รายการ ทั้งที่ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยกฟ้องและให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้ร้องแล้ว และต่อมาผู้ร้องมีหนังสือร้องเรียนเพิ่มเติมว่า สำนักงาน ป.ป.ส. นำรถยนต์ของผู้ร้องที่ถูกยึดไว้ไปให้ตำรวจจังหวัดระบุรีไปใช้ในราชการ ทำให้รถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย และไม่มีการซ่อมแซมให้กลับอยู่ในสภาพเดิมก่อนคืนให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงมีหนังสือเรียกร้องขอชดเชยค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพจากกรณีที่หน่วยงานนำรถยนต์ไปใช้ประโยชน์ทางราชการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๕๐,๘๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นสามพันแปดร้อยบาทถ้วน) ได้ขอมอบอำนาจให้นางสาวจันทร์นภา จำเริญพร ภรรยาเป็นผู้ดำเนินการแทน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๓

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริง ตามคำร้องเรียนและส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้ตรวจการแผ่นดิน กรณีเรื่องร้องเรียน ดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปลดดังนี้

- ๑. สำนักงาน ป.ป.ส.
  - ๑.๑ หนังสือ สำนักงาน ป.ป.ส. ที่ กก ๑๑๑๔/๑๗๙๐ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ นางสาวจันทร์นภา จำเริญพร ได้รับมอบอำนาจจาก นายพุทธะ เอี่ยมพราว มาเป็นคำร้องขอคืนทรัพย์สินของผู้ร้องคืน เนื่องจากศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพิพากษา

/ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม...

เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ขอคำร้องขอให้รับทรัพย์สินของนายหยุด เอี่ยมพร้าว ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ให้คืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดทั้ง ๗ รายการ และได้แจ้งมติคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ดังกล่าวให้ นางสาวจันทร์นภา จำเริญพร ทราบเพื่อมาดำเนินการรับทรัพย์สิน และได้ทำหนังสือแจ้ง ผนวการกสิกรไทย ดอนอายัดบัญชีธนาคาร จำนวน ๒ บัญชี เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ นางสาวจันทร์นภา จำเริญพร ได้มาดำเนินการขอรับทรัพย์สิน และได้รับ ทรัพย์สินซึ่งเป็นทองรูปพรรณไปจำนวน ๔ รายการ ส่วนรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ยี่ห้อฮิอุซุ หมายเลข ทะเบียน ณจ ๙๒๑๑ กรุงเทพมหานคร ส่วนรถตรวจสอบทรัพย์สินคดีอาชญากรรมได้มีหนังสือถึงผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรี เพื่อขอให้ส่งมอบรถยนต์คันดังกล่าวที่เช่าจาก ป.ป.ส. มีคำสั่งให้ใช้ประโยชน์ ในราชการคืน และเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรี ได้นำรถยนต์คันดังกล่าวส่งมอบให้กับสำนักงาน ป.ป.ส. ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ส่งมอบรถยนต์คันดังกล่าวให้กับนางสาวจันทร์นภา จำเริญพร ผู้รับมอบอำนาจจาก นายหยุด เอี่ยมพร้าว ผู้ต้องหา และผู้ร้องเรียนมีหนังสือลงเรียนเพิ่มเติมว่า สำนักงาน ป.ป.ส. นำรถยนต์ของผู้ร้องที่ถูกยึดไว้ไปให้ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรีใช้ในราชการ ทำให้รถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย และไม่มีการซ่อมแซมให้กลับอยู่สภาพเดิมก่อนคืนให้แก่ผู้ร้อง

๑.๓ หนังสือ สำนักงาน ป.ป.ส. ส่วนที่ ๓๓๑ พ.ศ. ๑๑๑๔ (๓๓๑)/๑๒๖๖๖ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า

(๑) กรณีขอเช่ารถเช่าเสื่อมสภาพที่ได้ส่งมอบรถยนต์ให้หน่วยงานไปใช้ในราชการ ประมาณ ๑๖๑,๐๐๐ กิโลเมตร นั้น ค่าเสื่อมสภาพของรถยนต์คันดังกล่าว สามารถขอค่าชดเชยได้ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ว่าด้วยการประเมินค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๗

(๒) กรณีอุปกรณ์ประกอบรถยนต์ถูกถอดออก นั้น จะต้องให้หน่วยงานที่นำ ทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์นำมาติดตั้งเดิม ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ว่าด้วย การนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๓๗ หากไม่สามารถนำมาคืนได้ก็ขอให้ ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรีเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่เกิดขึ้น

(๓) กรณีไม่ได้ตั้งทะเบียนรถยนต์และประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ นั้น หน่วยงานที่นำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์จะต้องแจ้งสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อขอหนังสือดำเนินการต่อทะเบียน รถยนต์โดยยกเว้นภาษี ส่วนในกรณีที่รถยนต์คันดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ส. ไม่ได้รับหนังสือแจ้งจาก ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรีเพื่อดำเนินการต่อทะเบียนแต่อย่างใด ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีหนังสือแจ้งให้ ผู้ร้องทราบด้วยแล้ว

๒. ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรี มีหนังสือ พ.รบ ๑๐๒๑.๑๑/๓๕๓ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงว่า รถยนต์คันดังกล่าวมีรอยบุบและรอยขีดข่วน ...เสียหายในรถยนต์เกิด

/ ความเสียหาย...

"ความล่าช้า คือความไม่เต็มใจ"

ความเสียหาย เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของ ร้อยตำรวจเอก กมล เลี้ยวจันทร์บริบูรณ์ กับพวก ซึ่ง ร้อยตำรวจเอก กมล เลี้ยวจันทร์บริบูรณ์ ยืนยันขอรับผิดชอบกรณีที่มีรอยบุบและภายในรอยบุบเกิดความเสียหายตามภาพถ่ายที่ สำนักงาน ป.ป.ส. ส่งมา จึงขอให้ผู้ร้องนำรถยนต์คันดังกล่าวไปประเมินราคา ค่าเสียหาย และแจ้งราคาและยึดการซ่อมแซมให้ ร้อยตำรวจเอก กมล เลี้ยวจันทร์บริบูรณ์ ทราบ ก่อนที่จะดำเนินการซ่อมแซมต่อไป ส่วนกรณีการต่อทะเบียนรถยนต์นั้น ไม่สามารถที่จะดำเนินการต่อทะเบียนให้ได้ เนื่องจากรถยนต์คันดังกล่าวได้ถูกสำนักงานบังคับและปราบปรามยาเสพติดยึดไว้เพื่อระงับคดี

๓. สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ กรมการขนส่งทางบก มีหนังสือ ที่ คค ๐๔๐๗.๔/รท/๖๔๐๘ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แจ้งว่า นายทะเบียนกรุงเทพมหานครตรวจสอบแล้ว รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล หมายเลขทะเบียน ณจ-๓๒๓๑ กรุงเทพมหานคร ผู้ถือกรรมสิทธิ์คือ นายพยุห เลี่ยมพราว มีการชำระภาษีรถยนต์แล้ว เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ วันสิ้นอายุคือ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒

กรณีเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ส. พันตำรวจตรี กมล เลี้ยวจันทร์บริบูรณ์ ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรี ผู้บังคับการกองคดีอาญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และนางสาวจันทร์นภา จำเริญพร ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ร้อง มาร่วมประชุมหารือร่วมกัน เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒ ณ ห้องประชุม ๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ผลการประชุมสรุปว่า ผู้ร้องแจ้งขอชดเชยค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพที่ได้ส่งมอบรถยนต์ให้หน่วยงานไปใช้ในราชการประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ กิโลเมตร เป็นเงินจำนวน ๒๕๐,๘๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน) ที่ประชุมมีมติ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. ไปพิจารณาดำเนินการเรื่องเงินชดเชยค่าเสื่อมสภาพ ค่าเสียหายที่ไม่ได้ประโยชน์จากรถยนต์ และค่าเสียหายต่าง ๆ ให้ผู้ร้อง ตามที่ผู้ร้องเสนอขอ โดยนางสาวจันทร์นภา จำเริญพร ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ร้องยอมรับข้อเสนอดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติ เห็นชอบในการกำหนดค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๕๓,๘๐๐ บาท ตามที่ผู้ร้องร้องขอ และสำนักงาน ป.ป.ส. จะได้รับหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้ร้องมารับเงินชดเชยค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ ต่อไป

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอเรียนว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก้ปัญหาด่วนความเดือดร้อนให้ผู้ร้องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวตามมาตรา ๒๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของวุฒิสภา พ.ศ.๒๕๕๒ อย่างไรก็ตาม เพื่อมิให้เกิดปัญหา เช่นเดียวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยยกเว้น เสนอแนะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

/ ๑. ขอให้สำนักงานตำรวจ...

๑. ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งหน่วยงานในสังกัด กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทรัพย์สินของกลางทราบว่า หน่วยงวนหรือบุคคลที่รับผิดชอบมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลป้ รุงรักษาทรัพย์สินดังกล่าวให้อยู่ในสภาพเดิม และหากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินต้องรีบดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ ให้ทรัพย์สินของกลางที่เสียหายให้กลับอยู่ในสภาพเดิมก่อนส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าของทรัพย์สิน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อไป

๒. เนื่องจากทรัพย์สินของกลางที่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำไปใช้ประโยชน์ทางราชการไม่ใช่ทรัพย์สินของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรณีดังกล่าวทำให้หน่วยงานไม่สามารถเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อซ่อมแซมหรือบำรุงรักษาทรัพย์สินของกลางที่นำมาใช้ประโยชน์ทางราชการได้ ดังนั้น จึงขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาจัดสรรงบประมาณไว้เพื่อซ่อมแซมหรือบำรุงรักษาทรัพย์สินนั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ หากผลการพิจารณาเป็นประการใดโปรดแจ้งให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทราบโดยเร็วต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.วิชาญ เจริญพานิช)
 ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ศาสตราจารย์ ดร.วิชาญ เจริญพานิช
 ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
 (ในนามของคณะกรรมการผู้ตรวจการแผ่นดิน)

สำนักเลขาฯ ๕

โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๐๕๕๖ , ๐๖๗๖ ต่อ ๔๙๔

โทรสาร ๐ ๒๒๕๗ ๑๖๕๓

www.anti-corruption.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ... กองคดี กรมตำรวจ โทร. 2511089

ที่ 0503.6/A140 วันที่ 4 เมษายน 2538

เรื่อง การดำเนินคดีตาม พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469

เรียน ผู้ช่วย อ.ต.ร.ท.น.ส.ศ.ศ. 1-9, อ.ต.ร.น.

ทนาย อธิบดีกรมศุลกากร มีหนังสือที่ กค 0607/05854 ลง 13 มี.ค. 2538 แจ้งเรื่อง การดำเนินคดีตาม พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469 ที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จับกุมมา ต.ร. เพื่อยทราบ และเป็นแนวทางในการดำเนินคดีของ พงศ. นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดตาม พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469 เป็นไปด้วยความถูกต้องและเรียบร้อย จึงขอส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวมาเพื่อทราบและแจ้งไขข้อสงสัยที่เกี่ยวกับข้อสงสัย และถือปฏิบัติต่อไป

ทส.ต.ท.

(จำลอง เขียวรุ่งพันธุ์)

ผู้ช่วย อ.ต.ร.ปรท.อ.ต.ร.

กรมตำรวจ	16170
คดี	1 E ส.ค. 2538
เวลา	14.03.6

473

ที่ กต ๒๕๐๗/ ๐๕๘๕๔

กรมผู้สฎการ

ถนนรัตนโกสินฯ กต. 10110

๑ มีนาคม ๒๕๓๘

กองคดีกรมตำรวจ
 เลขที่ ๐๐๑๐๑
 รับวันที่ ๑๐ มี.ค. ๒๕๓๘
 ๑๙๙๘

เรื่อง การดำเนินคดีความพระราชบัญญัติผู้สฎการฯ พุทธศักราช ๒๔๘๑
 ที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จับกุม

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้จับกุมผู้กระทำผิดตาม
 พระราชบัญญัติผู้สฎการฯ พุทธศักราช ๒๔๘๑ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวเนื่องกับการสฎการฯ เป็นจำนวนมาก
 กรมผู้สฎการจึงเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบมาดังกล่าวโดยตรง จึงขอประสานงานมาแจ้งกรมตำรวจ เพื่อ
 ให้การดำเนินคดีเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วน รวมถึงรายละเอียดอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายบัญญัติไว้ โดยขอ
 แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการสืบรองกลางและจรรยาบรรณคดีดังนี้

๑. รองกลางรวมถึงงานเฉพาะที่ใช้ในการกระทำผิดที่จับไว้แล้ว เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมจะต้องส่ง
 มอบให้อยู่ในความรักษาของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้สฎการฯ ซึ่งอาจจะมีส่งที่กรมผู้สฎการหรือด้วยผู้สฎการ
 ที่อยู่ใกล้ที่สุดก็ได้ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สฎการฯ พุทธศักราช ๒๔๘๑ และเจ้าหน้าที่
 ตำรวจจะต้องมีหนังสือนำส่งของกลางดังกล่าวไว้ด้วย สำหรับของกลางที่นำส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้สฎการฯ
 เพื่อเก็บรักษาแล้วนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้สฎการฯจะเป็นผู้ทำการตรวจสำเนาและประเมินราคาของ
 ของกลางตาม มาตรา ๑๓, ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สฎการฯ พุทธศักราช ๒๔๘๑ แล้วแจ้งผลทราบประเมินราคาและ
 ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมทนาย เพื่อประกอบสำนวนคดีความดำเนินคดีต่อไป

๒. สำหรับความผิดและอัตราโทษจะดำเนินคดีกับผู้ต้องหาตามพระราชบัญญัติผู้สฎการฯ พุทธศักราช
 ๒๔๘๑ นั้น ส่วนใหญ่จะ มีอยู่ ๒ มาตรา คือ

๒.๑ มาตรา ๒๗ เป็นกรณีที่ผู้ต้องหาเป็นผู้ลักลอบนำของกลางเข้าในหรือออกนอก
 นครราชอาณาจักรด้วยตนเอง หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับครอบครัวใด ๆ ในกรณีลักลอบนำของกลางเข้า
 มาในหรือออกนอกนครราชอาณาจักร

2.2 มาตรา 27 ทวิ เป็นกรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องขอสงวนสิทธิในการ
ชำระค่าธรรมเนียม ค่าจดทะเบียน ค่าจดทะเบียนไปเสีย ชี้แจง รับจำนำ หรือรับไว้โดยประกาศทางใด ซึ่งของอื่น
คนผู้รู้ว่าเป็นของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากร ข้อห้าม ข้อจำกัด

ในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหา นั้น อธิบดีผู้พิพากษาสอบสวนของพนักงานสอบสวนเห็นว่า
ผู้ต้องหาได้กระทำความผิดในฐานใด

8. กรณีที่ผลการสอบสวนของพนักงานสอบสวนได้ความว่า ผู้ต้องหาจะกระทำผิดตามข้อ
กล่าวหา และผู้ต้องหาเมื่อรวมประสงฆ์จะขอค่าความคดลงระงับคดีในชั้นศาลอากร อธิบดีผู้พิพากษา
หรือคณะกรรมาธิการเพิกถอนฟ้องคดีของผู้นี้จึงมีอำนาจที่จะพิจารณารับทำความคดลงระงับคดีได้ตาม
มาตรา 102, 102 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศาลอากร พุทธศักราช 2489 แล้วแต่กรณี ตามหลัก
เกณฑ์การระงับคดีที่กำหนดไว้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศาลอากร พุทธศักราช 2530 ซึ่งคณะกรรมการ
เข้าเรียนเทียบได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว

เพื่ออธิบดีกรมศาลอากรหรือคณะกรรมาธิการเพิกถอนฟ้อง มีคำสั่งให้ระงับคดีแล้ว ให้ถือว่า
เป็นอันยุติคดีระงับคดีนั้น ในกรณีที่ระงับคดีไปในการยื่นคำขอระงับคดีอื่นนั้น

สำหรับเอกสารที่ใช้ประกอบในการพิจารณาการระงับคดีในชั้นศาลอากรได้แก่ บันทึกการตรวจ
ค้นจับกุม, บันทึกคำให้การของผู้ต้องหาและคำร้องขอค่าความคดลงระงับคดีในชั้นศาลอากรของผู้ต้องหา
เป็นต้น

เว้นแต่คดีในลักษณะใดที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ระงับคดีในชั้นศาลอากร พนักงานสอบสวนจะ
ฟ้องดำเนินคดีต่อไปเช่นเดียวกับข้อ 4

4. หากผู้ต้องหาในทางปฏิบัติแล้วหรือไม่ได้ยื่นคำร้องขอค่าความคดลงระงับคดีในชั้นศาลอากร
ข้อ 4 เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะจัดส่งสำนวนของพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป เมื่อผล
ที่สุดของผลปรากฏว่าพนักงานอัยการหรือศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา ให้ถอนฟ้องแล้ว พนักงานสอบสวน
จะต้องแจ้งผลคดีดังกล่าวพร้อมสำนวนคำสั่งของพนักงานอัยการหรือศาลแก่พนักงานอัยการของศาลที่ใช้
กรมศาลอากรหรือศาลอากร ซึ่งได้รับของกลางในคดีนั้นไว้ในชั้นต้นทราบ เพื่อให้จะได้ดำเนินการจับของ
กลางตามคำสั่งหรือคำพิพากษาดังกล่าวให้เสร็จสิ้นต่อไป ซึ่งในปัจจุบันมีคดีเป็นจำนวนมาก ที่พนักงาน
อัยการมีคำสั่งหรือศาลมีคำพิพากษาแล้ว พนักงานสอบสวนไม่ได้แจ้งผลคดี หรือส่งคำสั่งหรือคำพิพากษา

ไปให้กรมศุลกากรหรือด่านศุลกากรทราบ กรมศุลกากรหรือด่านศุลกากรหากมีบัญชีของกลางไว้จึงไม่
อาจดำเนินการจับของกลางให้เสร็จสิ้นไปได้

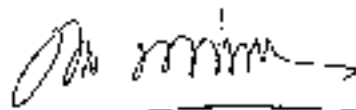
5. สำหรับกรณีที่ไปปรากฏตัวผู้ต้องหา หากไม่มีผู้ใดมาแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือแสดง
สิทธิใด ๆ ในทางร้องขอคืนยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือของกลางอื่น ๆ ภายใน
ระยะเวลา 90 วัน หรือ 30 วันนับแต่วันยึด ตามลำดับแล้วผู้ต้องหาหรือของกลางดังกล่าวจะตกเป็นของ
แผ่นดินตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2489 ซึ่งบทบัญญัติในส่วนนี้จะต้อง
แจ้งให้กรมศุลกากรหรือด่านศุลกากรซึ่งรับของกลางไว้ทราบ เพื่อที่กรมศุลกากรหรือด่านศุลกากรซึ่ง
รับของกลางไว้จะได้ดำเนินการยึดของกลางตามระเบียบต่อไป

6. สำหรับของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินและได้จำหน่ายแล้ว กรมศุลกากร หรือด่าน
ศุลกากรจะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมทราบ เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมจะต้องยื่นคำร้องขอเบิกเงินคืนและ/หรือ
รางวัลภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง มิฉะนั้นจะสันนิษฐานในทางขอรับเงินคืนกล่าว และกรมศุลกากร
หรือด่านศุลกากรจะมียกเงินให้ในวันรับคืนตามระเบียบต่อไป

กรมศุลกากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่ากรมตำรวจจะได้แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้แก่พนักงานสอบสวน
ที่งานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทราบ เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีของพนักงาน
สอบสวนในความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2489 ให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็วในโอกาส
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุกฮีส สติงสุวรรณิช)

อธิบดีกรมศุลกากร

กยงคดี

โทร. 2494065, 2494292

โทรสาร 2494297

บทที่ ๖

การเปรียบเทียบ

คดีอาญา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

คร.

ว.ร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๖๖

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/ว. ๑ 0073

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง คำสั่งการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดีอาญา และการออกใบเสร็จรับชำระเงินของ พนักงานสอบสวนและเจ้าพนักงานตำรวจที่มีหน้าที่รับเงิน

จตุร. รอง ผบ.ตร.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบ.ช.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ป.สังกัด สจ.ผบ.ตร.

ด้วยในการประชุมของ อ.ก.ตร.อุทธรณ์ (พิจารณาแผน ก.ตร.) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มี.ค.๒๕๕๒ ได้พิจารณาเรื่องทำราชการตำรวจ อุทธรณ์คำสั่ง ผูกมัดโทษใต้ชอกจากราชการฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และระงับพฤติชั่วอย่างร้ายแรง กรณีทำหน้าที่เปรียบเทียบปรับแล้วเบียดบังเอาเงินค่าปรับไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวคนหรือผู้อื่น โดยวิธีเขียนตัวเลขและตัวอักษรจำนวนเงินค่าปรับลงในใบเสร็จรับเงินฉบับต้นขั้วมีจำนวนเงินน้อยกว่าจำนวนเงินค่าปรับตามใบเสร็จรับเงินฉบับที่ออกให้ผู้ถูกจับที่ชำระเงินค่าปรับแล้วก็เบียดบังเอาเงินส่วนต่างไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว จึงมีมติตั้งข้อสังเกตให้ ตร. กำหนดมาตรการกำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบและสารเขียนใบเสร็จรับเงิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดในลักษณะดังกล่าวอันจะป็นสาเหตุให้เกิดการเสียหายแก่ทางราชการ

คร. พิจารณาดูแล้วเห็นว่า ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๕ ได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดีอาญา ไว้อย่างละเอียดและรัดกุม ได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้ทำการเปรียบเทียบจะต้องเป็นผู้ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ต้องหา และจะต้องบันทึกผลรายงานประจำวันเป็นรายคดีหรือรวมกันหลายๆ คดีก็ได้ โดยให้ปรากฏเลขคดีชื่อผู้ต้องหา ชื่อหา จำนวนเงินที่เปรียบเทียบและอื่นๆ เช่นในคดีที่อาจมีการเรียกค้ำประกันตัวกัน และให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบตรวจการลงเลขคดีเปรียบเทียบและผลการต่างๆ ในแบบพิมพ์การเปรียบเทียบ ตลอดจนใบเสร็จรับเงินที่ได้รับสั่งฯ ทั้งให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตำรวจนำบันทึกการเปรียบเทียบคดีอาญารายในเวอร์ของตนเสนอราวีตร.ให้ดู

(ปัจจุบัน ผกค., ...)

(ปัจจุบัน ผกช., สวช., สว.) หากพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาในสถานีตำรวจ ได้ถือปฏิบัติตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัดก็จะทำให้การทุจริตของเจ้าหน้าที่ในลักษณะนี้ไม่เกิดขึ้น และจะไม่เกิดความเสียหายต่อทางราชการ

ดังนั้น เพื่อให้การเปรียบเทียบของพนักงานสอบสวนและการรับชำระเงินของพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับเงิน เป็นไปอย่างถูกต้อง และไม่ให้เกิดการเสียหายแก่ทางราชการและ ตร. ขึ้นอีก จึงกำหนดแนวทางการดำเนินการของผู้เกี่ยวข้องไว้ดังต่อไปนี้

๑. ให้พนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับเงินทำการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของรายการและจำนวนเงินที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงินทั้งฉบับฉบับและสำเนา ก่อนลงชื่อในใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง

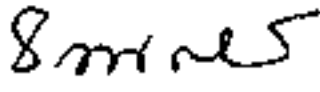
๒. ให้พนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับเงินทำการตรวจสอบและส่งเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเมื่อพื้นที่ที่ตรวจสอบผลัดวันหรือวันนั้นๆ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาระดับ รอง ผกก.สส. และ ผกก.หรือ หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงาน ตรวจสอบบันทึกการเปรียบเทียบ และ/หรือเอกสารทางเงินของพนักงานสอบสวนหรือของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับเงินแล้วแต่กรณี

๔. สถานีตำรวจใดที่มีปริมาณการเปรียบเทียบจำนวนมากให้หัวหน้าสถานีตำรวจจัดให้มีพนักงานสอบสวนเวรเปรียบเทียบ เพื่อบริการประชาชนในช่วงเวลากลางวัน ตั้งแต่ ๐๖.๐๐ น. - ๑๘.๐๐ น. ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละสถานี

๕. ให้ผู้บังคับบัญชาส่วนกลางและส่วนกลางจังหวัดลงนามสั่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับเงิน และผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบ คดีอาญาและการรับเงินอย่างเคร่งครัดตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๕ การเปรียบเทียบ คดีอาญาและหนังสือสั่งการฉบับนี้ หากมีกรณีการกระทำผิดเกิดขึ้นให้พิจารณาโทษผู้กระทำผิดและผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบตามสมควรแก่กรณีต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.
(ธานี สมบูรณ์ทรัพย์)
รอง พล.ตร.รท.ผบ.ตร.

ส่วนราชการ ดร.

โทร. ๐ ๒๕๐๕ ๓๕๖๖

ที่ ๐๐๑๑.๒๖/ว ๓๐๐

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าพนักงานจราจรและเจ้าพนักงานตำรวจบนทางพิเศษและทางหลวง

เรียน จชบ., รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า
รอง จตช., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า
เพื่อโปรดทราบ

ผบ.ท.๑., ก., ผ.๑-๕, ศชต. และ จตท. (ทล.๕๓.)

ตามหนังสือ ตร.ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๑๑.๒๖/ว ๕๔ ลง ๓๐ ต.ค. ๒๕๕๓ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของเจ้าพนักงานจราจรและเจ้าพนักงานตำรวจบนทางพิเศษและทางหลวง ตามประกาศ ดร. เรื่อง การกำหนดหน่วยงานและเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๔ โดยกำหนดให้ จชบ. ผบ.ท.๑. รับผิดชอบควบคุมดูแล จัดการจราจร สอบสวนและเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายจราจรทางบกและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจราจรในทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ และทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ ยกเว้นทางพิเศษ ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๑ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จนถึงจากวงแหวนตะวันออก (ตามแนวถนนวงแหวนใต้ (บางพลี-สุขสวัสดิ์) ถึงกิโลเมตรที่ ๒๒ สะพานกาญจนาภิเษก) ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นทางพิเศษที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ไม่ใช่ทางหลวงพิเศษ ตามประกาศ ดร. ดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น

เนื่องจากกรณีปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวมีปัญหาข้อขัดข้องบางประการเกี่ยวกับการควบคุม ดูแล จัดการจราจรและการสอบสวนคดีในทางหลวงพิเศษ ทางหลวง และทางพิเศษ ดังนั้น เพื่อให้การควบคุม ดูแล จัดการจราจรบนทางยกระดับตามแนวพระราชดำริฯ ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงและทางพิเศษ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดความสะดวกรวดเร็วแก่ประชาชนมากที่สุด จึงให้ย้ายลักษณะ ตร. ดังกล่าว ดังนี้

๑. ทางยกระดับตามแนวพระราชดำริฯ และทางพิเศษที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ บจ.จร. รับผิดชอบการควบคุม ดูแล จัดการจราจร รวมทั้งมีอำนาจสอบสวนคดีจราจรทางบก และเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก หากไม่สามารถเรียกเปรียบเทียบปรับได้ให้สอบสวนคดีนั้นต่อไปจนเสร็จสิ้น

๒. ทางพิเศษที่พาดผ่านพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีตำรวจท้องที่นั้นๆ รับผิดชอบการควบคุม ดูแล จัดการจราจร รวมทั้งมีอำนาจสอบสวนคดีจราจรทางบก และเปรียบเทียบปรับปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก หากไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ให้สอบสวนคดีนั้นต่อไปจนเสร็จสิ้น

๓. ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ และทางหลวงหมายเลข ๙ ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๑ แขวง/เขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ถึงกิโลเมตรที่ ๑๒๕+๕๐๖ ตำบลบางเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ รวมทางแยกโบริจจราจรทางหลวงหมายเลข ๓๕ (บางบัว) ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๑ ถึงกิโลเมตรที่ ๕ + ๕๐๐ ตำบลบางบัว อำเภอบางเอกรา จังหวัดนครราชสีมา และทางแยกเข้าท่าเรือแหลมฉบัง ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๐ ถึงกิโลเมตรที่ ๕+๐๓๑ ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสักระวา จังหวัดชลบุรี รวมทั้งทางแยกเข้าสุรินทร์ กิโลเมตรที่ ๐ ถึงกิโลเมตรที่ ๓+๒๒๘ (ทางแยกต่างระดับสุรินทร์) ตำบลหนองช้างจอ อำเภอเมือง จังหวัดฉะบุรี ให้ จชบ. ผบ.ท.๑.

/รับผิดชอบ...

รับผิดชอบการควบคุม ดูแล จัดการจราจร รวมทั้งมีอำนาจสอบสวนคดีจราจรทางบก และเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก หากไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ให้สอบสวนคดีนั้นต่อไปจนเสร็จสิ้น

๔. ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ ตามแนวถนนวงแหวนตะวันออก (บางปะอิน-บางพลี) ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๐ ตำบลพระเอม ตำบลวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงกิโลเมตรที่ ๒๓ ตำบลบางแก้ว ตำบลบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ให้ กก.๘ บก.พล. รับผิดชอบการควบคุม ดูแล จัดการจราจร รวมทั้งมีอำนาจสอบสวนคดีจราจรทางบก และเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก หากไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ให้สอบสวนคดีนั้นต่อไปจนเสร็จสิ้น

๔.๒ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ ตามแนวถนนวงแหวนตะวันตก (บางขุนเทียน-บางบัวทอง-บางปะอิน) ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๑๓+๗๐๐ ถึงกิโลเมตรที่ ๘๑+๘๕๕ ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งบรรจบกับทางหลวงหมายเลข ๑ ให้ กก.๘ บก.พล. รับผิดชอบการควบคุม ดูแล จัดการจราจร และเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก หากไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ให้สอบสวนคดีนั้นต่อไปจนเสร็จสิ้น

๔.๓ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ ตามแนวถนนยกระดับ (อุษะรังสรรค์-บางขุนเทียน) ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๐ (เชิงสะพานกษัตริย์ศึก) ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ถึงกิโลเมตรที่ ๑๓+๗๐๐ แขวง/เขต บางบอน กรุงเทพมหานคร ซึ่งบรรจบกับทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ ตามแนวถนนวงแหวนตะวันตก (บางขุนเทียน บางบัวทอง บางปะอิน) ให้ บก.จร. รับผิดชอบการควบคุม ดูแล จัดการจราจร รวมทั้งมีอำนาจสอบสวนคดีจราจรทางบกและเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก หากไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ ให้สอบสวนคดีนั้นต่อไปจนเสร็จสิ้น

๕. ทางคู่ขนานของทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ ทางหลวงหมายเลข ๗ และทางหลวงพิเศษหมายเลข ๘ และทางหลวงหมายเลข ๘ ทั้งขาออกและขาเข้าในบางกรณีใช้เป็นทางคู่ขนานของทางหลวงพิเศษหมายเลข ๓ ทางหลวงหมายเลข ๓ ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๘ และทางหลวงหมายเลข ๘ คือ

๕.๑ ทางคู่ขนานขาออกของทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ ทางหลวงหมายเลข ๗ เป็นทางหลวงหมายเลข ๓๗๐๑ คือ ทางคู่ขนานฝั่งขาออกด้านซ้ายทาง ตั้งแต่ ถนนศรีนครินทร์-ถนนสุขุมวิท

๕.๒ ทางคู่ขนานขาเข้าของทางหลวงพิเศษหมายเลข ๗ ทางหลวงหมายเลข ๗ เป็นทางหลวงหมายเลข ๓๗๐๒ คือ ทางคู่ขนานฝั่งขาเข้าด้านขวาทาง ตั้งแต่ ถนนสุขุมวิท-ถนนศรีนครินทร์

๕.๓ ทางคู่ขนานขาออกของทางหลวงพิเศษหมายเลข ๓ ทางหลวงหมายเลข ๕ เป็นทางหลวงหมายเลข ๓๗๐๓ คือ ทางคู่ขนานฝั่งขาออกด้านซ้ายทาง ตั้งแต่ บางแค-บางบัวทอง

๕.๔ ทางคู่ขนานขาเข้าของทางหลวงพิเศษหมายเลข ๕ ทางหลวงหมายเลข ๕ เป็นทางหลวงหมายเลข ๓๗๐๔ คือ ทางคู่ขนานฝั่งขาเข้าด้านขวาทาง ตั้งแต่ บางบัวทอง-บางแค

ดังนั้น ทางคู่ขนานตามข้อ ๕.๑-๕.๔ ทั้ง ๔ เส้นทาง จึงไม่อยู่ในเขตพื้นที่ปกครองและเขตอำนาจสอบสวนของ กก.๘ บก.พล. จึงให้สถานีตำรวจท้องที่รับผิดชอบดำเนินการควบคุม ดูแล จัดการจราจร รวมทั้งมีอำนาจสอบสวนคดีจราจรทางบก และเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

๖. ทางหลวงอื่นๆ นอกจากทางหลวงที่กล่าวในข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ ให้สถานีตำรวจท้องที่หรือสถานีตำรวจทางหลวง มีอำนาจสอบสวนเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

/ภายในเขต...

ภายในเขตอำนาจได้ทุกกรณี หากผู้กระทำผิดไม่ยื่นขอปรับเทียบฉบับที่ ๖ สถานีดำรวจท้องที่ หรือ สถานีตำรวจทางหลวงมีอำนาจสอบสวนนั้นต่อไปจนเสร็จสิ้นแล้วแต่กรณี ส่วนการสอบสวนคดีจราจรทางบก ให้อยู่ในอำนาจการสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรท้องที่เท่านั้น

อำนาจหน้าที่การเปรียบเทียบปรับ ทั้งของสถานีตำรวจท้องที่ หรือสถานีตำรวจทางหลวง ได้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเลือกสถานีชำระค่าปรับเป็นสำคัญ

๗. การสอบสวนคดีอาญาทั่วไปและการสอบสวนขั้นสุดท้ายคดีอาญา ให้พนักงานสอบสวนท้องที่เป็นผู้รับผิดชอบการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๘. กรณีมีปัญหาการจราจรที่เป็นเหตุจูงใจเร่งด่วนในพื้นที่รับผิดชอบของ บก.ทล. ถ้าเจ้าหน้าที่ ตำรวจท้องที่พบเหตุดังกล่าวก่อน ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ดำเนินการจัดการจราจรในเบื้องต้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน แล้วรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ บก.ทล. โดยเร็วเพื่อให้รับตัวครอบต่อไป

๙. คดีจราจรทางบก หมายถึง คดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดขับรถ (ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก) ในทาง (ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก) โดยประมาท (ตามประมวลกฎหมายอาญา) เป็นเหตุให้ทรัพย์สินผู้อื่น ได้รับความเสียหาย และ/หรือผู้ขับขี่รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และ/หรืออันตรายสาหัส และ/หรือถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นการผิดตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ (๔), ๑๕๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๑, ๓๐๐ และมาตรา ๒๖๒

๑๐. การเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก ได้แก่ การเปรียบเทียบ คดีความผิดตามกฎหมายจราจรทางบก กฎหมายขนส่ง กฎหมายรถคนดี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.
(เอก ชัยสุภานนท์)
รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   ตร.

โทร. 0 2255 3400

ที่ 0031.212/ 4197

วันที่ 14 กันยายน 2550

เรื่อง   กรมบัญชีกลางขอขออนุมัติหรือเงินค่าปรับตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

ผบ.น., ก.1-9, ก., สดม., 18, สนอ., สยล., ศพต., กบ.ส. และ จศ.

ด้วย ตร. มีหนังสือ ที่ ตช 0031.212/6710 ลง 12 ธ.ค.2549 ทหารเรือกรมบัญชีกลางเกี่ยวกับเงินค่าปรับที่ศาลสั่งเก็บผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ข่ามีสิทธิขอรับเงินค่าปรับเพื่อไปใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการห้ามนำเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้หรือไม่เนื่องจากตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 มาตรา 74 วรรคหก บัญญัติว่า "ค่าปรับที่เบียดเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นโดยไม่ต้องนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน"

กรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือ ที่ กค 6408.3/8711 ลง 25 ก.พ.50 ตระวือหาหรือของ ตร. ว่าได้นำเสนอกระทรวงการคลังพิจารณาแล้วให้ความเห็นว่า เมื่อ พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 มีได้บัญญัติให้เงินค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลให้ตกเป็นขององค์การปกครองท้องถิ่น ดังนั้น ค่าปรับตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการเปรียบเทียบ ให้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 74 วรรคหก ดังนั้น สำนักงานศาลยุติธรรมสามารถหักเงินค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ส่งให้แก่ส่วนราชการเจ้าของเงินรายได้ซึ่งได้ดำเนินการตามกฎหมายอันได้มาซึ่งเงินค่าปรับดังกล่าว เพื่อบำรุงไปใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามบัญชีข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการห้ามนำเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จึงสั่งมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

พล.ต.ช.
(รักษาราชการแทน)
รอง ผบ.ตร. 179.ตท.ตร.

ที่ กค 0409.3/18.111

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม 6, ต.ปทุม, 10136

เลขรับ 1018

วันที่ 1 มิ.ย. 2550

เวลา 10:00 น.

25 กรกฎาคม 2550

เรื่อง: ลงชื่อขอหารเงินค่าปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ที่ได้รับชำระค่าแพ่งพิกษา

เรียน: ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 0031.212/6710 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2549

ตามที่ขอหารชื่อว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีสหภาพควมเงินค่าปรับที่ศาลสั่งปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เพื่อไปใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ เนื่องจากมาตรา 74 วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มีบัญญัติว่า "ค่าปรับที่เรียกเก็บตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น โดยไม่ต้องนำส่งขึ้นรายได้แผ่นดิน" ความและยึดคงแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางได้นำเสนอขอกระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มีไว้บัญญัติให้เงินค่าปรับตามกฎหมายของกรมเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงการคลังได้กำหนดข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อนุญาตให้สำนักงานศาลยุติธรรมหักเงินค่าปรับตามกฎหมายของจังหวัดจ่ายชำระควบคุมอาคารส่งให้แก่สหภาพของเจ้าของเงินรายได้ ดังนั้น กรณีที่ขอหารเงินรายได้ซึ่งได้ดำเนินการตามกฎหมายอันมีผลว่าเงินค่าปรับดังกล่าว มีสิทธิขอรับเงินค่าปรับไว้เพื่อนำไปใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามข้อบังคับกระทรวงการคลังข้างต้นได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ นฤมล ภิญโญสินวัฒน์)

ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
บัญชีบริหารราชการแผ่นดิน

สำนักงานศาลยุติธรรม - ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
กรมบัญชีกลาง และ จ.ป.อ. ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา
โทร. 0 2272 9007

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. ๐ ๒๕๐๕ ๖๗๓๕
ที่ ๐๖๓๓๖๕/ ๑๕๕ ..... วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

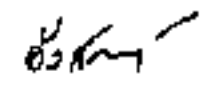
เรื่อง การเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับภาษีบรรณโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

พ.ร.บ., ๑๓ - ๙, ๙๓๓, ก., ๙๓๙, กบค. และ จศ. (พ.น.จ.๓๖.)

ด้วย สดส. รายงานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งได้ดำเนินการตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ และการปฏิบัติตามกฎหมาย พบว่าการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจไม่เป็นไปตามระเบียบเกี่ยวกับเงินรายได้ผู้บังคับและเงินส่วนแบ่งค่าปรับตามกฎหมาย กล่าวคือ โคนดีกระทำ ความผิดฐานจับรัทโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ อันเกินความผิดตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓(๕), ๑๕๗ และ ป.อาญา มาตรา ๓๔๐ อันเป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ซึ่งตาม ป.อาญา มาตรา ๕๐ บัญญัติให้ใช้กฎหมายบท ที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำ ความผิด ประเด็นดังกล่าวความผิดตาม ป.อาญา มาตรา ๓๔๐ เป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดแต่พนักงานสอบสวนให้ทำการเปรียบเทียบปรับตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓(๕), ๑๕๗ โดยไม่เปรียบเทียบปรับตาม ป.อาญา มาตรา ๓๔๐ หรือเปรียบเทียบปรับตาม ป.อาญา มาตรา ๓๔๐ แต่บันทึกการเปรียบเทียบคดีไว้ในสมุดบันทึกและสำนวนคดีเปรียบเทียบประมาทคดีรวมผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก จึงทำให้อัตราค่าปรับเงินเพื่อส่งเงินรายได้แก่ผู้รับและเงินกองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

๓. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีการกระทำ อันเกินกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทกฎหมายบัญญัติให้ใช้โทษหนักที่สุดลงโทษแก่ผู้กระทำ ความผิด ตาม ป.อาญา มาตรา ๕๐ จึงให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับผู้กระทำ ความผิดฐานจับรัทโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตาม ป.อาญา มาตรา ๓๔๐ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และบันทึกการเปรียบเทียบคดีไว้ในสมุดบันทึกและสำนวนคดีเปรียบเทียบประมาทคดีแยกไป แต่ให้ระบุไว้ในบันทึกการเปรียบเทียบมาทางสอบสวนปรากฏว่าผู้ต้องหา มีความผิดตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๓(๕), ๑๕๗ และ ป.อาญา มาตรา ๓๔๐ ประกอบ ป.อาญา มาตรา ๕๐ สำหรับการส่งเงินค่าเปรียบเทียบให้แก่อธิบดีตามระเบียบว่าด้วยการนี้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ให้ทำขั้บการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนโดยเคร่งครัด หากพบว่าเมื่อเริ่มยกฟ้องให้ผู้แจ้งข้อหาพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ทส.ต.๓ ๒๐๓
(เอก อังสนานนท์)
รอง ผบ.ตร.ปรัท.๗.๓.๓๖.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-2205-5456

ที่ 3004.6/ 10765 วันที่ 10 ตุลาคม 2546

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับเจ้าของรถที่อนุญาต หรือยินยอม ให้ผู้ไม่มีใบอนุญาตขับขี่นำรถไปแรงในทางโดยไม่ได้ใบอนุญาต

พพ.ก., น., ก. 1-9, และ จต.

พพ.สจร.

ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 64 ได้กำหนดลงโทษผู้ขับขี่รถที่ไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่รถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตรา 58 ได้ห้ามมิให้เจ้าของรถหรือคนขับรถยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถ หรือผู้มีใบอนุญาตขับขี่รถประเภทอื่นที่เข้าแทนกันไม่ได้เข้าขับรถของตนหรือรถที่ตนเป็นคนขับหากฝ่าฝืนจะต้องรับโทษตาม มาตรา 50 ซึ่งระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ปรากฏว่าในการสอบสวนคดีอาญาความผิดฐานเร่งรถในทางโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พนักงานสอบสวนไม่ได้ดำเนินคดีกับเจ้าของรถที่ยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ขับรถนั้นๆ โดยพนักงานสอบสวน มักจะทำการสอบสวนคดีจราจร เมื่อพบว่าผู้ต้องข่าไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถ ก็จะทำการเปรียบเทียบปรับแล้วยุติคดี ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามกฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในกรณีดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน และสัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุเช่นเดียวกันเกี่ยวกับการจราจร จึงกำหนดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้ละเอียดรอบคอบหาพบว่าผู้กระทำผิดในคดีจราจรมันไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถให้ทำการสอบสวนและดำเนินการตามกฎหมายกับเจ้าของรถที่ยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ขับรถนั้นด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.ท.

(ปิยะ เจียมไชยศรี)

รองโฆษก พล.ต.ท. ปรีชา พงษ์ ธรรม

บทที่ 7

การตัดฟอง ฟากข้าง

การอายัดตัวผู้ต้องหา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ทว.

โทร. ๒๕๒๙๕๖๘

ที่ ๐๖๑๐/๑๕๑๓๖

วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๗

เรื่อง ก้าวพนักงานสอบสวนให้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อเร่งรัดการพิจารณาคดี

ผบช.ท., ผบช.น., ผบ.ช.ภ.๑, ๔, ผบ.ก.ตม และ ผบ.ก.ตท.

เนื่องด้วยกระทรวงยุติธรรมได้จัดให้มีการสัมมนาเรื่อง " การเร่งรัดการพิจารณาคดี " ขึ้น โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเข้าร่วมสัมมนาและกรมตำรวจได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมสัมมนาในครั้งนี้ด้วย ผลการสัมมนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมตำรวจ เป็นเรื่องที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในการส่งหมายให้พยาน ไปเบิกความ การไม่มาเบิกพยานศาล การฝากขัง และการไม่พอใจใส่ในการสอบสวนเมื่อมีการสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว ซึ่งปัญหาต่างๆ ดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ทำให้คดีล่าช้า กรมตำรวจจึงขอพิจารณาให้พนักงานสอบสวนได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อเร่งรัดการพิจารณาคดีดังต่อไปนี้

๑. การส่งหมายให้พยาน เมื่อพนักงานอัยการส่งหมายของศาลให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการส่งหมายนั้นทันที กรณีที่พนักงานสอบสวนสั่งให้ตำรวจเป็นผู้นำส่ง ให้พนักงานสอบสวนติดตามผลว่าส่งให้ผู้รับให้หรือไม่ประการใด หากมีเหตุขัดข้องให้รีบรายงานเหตุขัดข้องให้พนักงานอัยการทราบ และให้พนักงานสอบสวนติดตามเร่งรัด ผลการส่งหมายแล้วแจ้งให้พนักงานอัยการทราบโดยเร็วก่อนวันนัดของศาล

๒. การไปเบิกความของพนักงานสอบสวน กรณีเมื่อศาลเลื่อนคดี หากวันนัดศาลนัดตรงกับวันที่พนักงานสอบสวนติดราชการ ซึ่งไม่สามารถจะไปศาลได้ หากศาลไม่ยกพนักงานสอบสวนให้พนักงานสอบสวนรายงานให้ศาลทราบโดยฉันทันที เพื่อมิให้ต้องมีการเลื่อนคดีเพราะเหตุจากพนักงานสอบสวนและขอให้พนักงานสอบสวนเห็นความสำคัญของการไปศาลด้วย หากมีความจำเป็นไม่สามารถจะไปศาลในวันนัดได้ ให้รีบแจ้งเหตุให้ศาลทราบทันที โดยอาจแจ้งทางโทรศัพท์หรือแจ้งที่ศูนย์หน้าชั้นล่าง

๓. การฝากขังผู้ต้องหาต่อศาลและการปล่อยชั่วคราว ซึ่งเป็นเหตุให้คดีล่าช้า เพราะพนักงานสอบสวนขอฝากขังผู้ต้องหาต่อศาลได้เกินกำหนดระยะเวลา ๓๘ วันหรือ ๖๕ วันโดยไม่คำนึงว่ามีความจำเป็นหรือไม่ ขณะที่มีการอนุญาตให้ปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราวก็ไม่รีบทำการสอบสวน

เมื่อมีการถอนประกันทำให้ต้องมาขระฝากขังต่อศาลทำให้คดีล่าช้า จึงให้พนักงานสอบสวนสืบปฏิบัติใน
การฝากขังต่อศาลตั้งกำหนดระยะเวลาตั้งกล่าวเมื่อมีเหตุจำเป็นจริง ๆ และการวินิจฉัยคดีให้ผู้ต้องหา
ได้รับการปล่อยชั่วคราวแล้ว ให้พนักงานสอบสวนรีบเร่งทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๔. กรณีที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีเวรเรื่องใดย้ายไปดำรงตำแหน่ง
ประจำที่อื่น เมื่อมีการขานรับสมัครคดีให้พนักงานสอบสวนคนใหม่ดำเนินการแทน ให้พนักงานสอบสวน
คนใหม่สนใจและเข้าใจในคดีที่ตนได้รับมอบหมาย และดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว หากมีการสืบสวน
หาตัวอาชญากรก็ให้ดำเนินการต่อไป

๕. กรณีที่เรือนจำย้ายผู้ต้องขังและขอความร่วมมือ เพื่อขอฝากผู้ต้องหาที่ส่งเจ้าหน้าที่
ตำรวจจาก สน. หรือ สภ.ใด ให้ตำรวจตระเวนชายแดน หรือ ตำรวจภูธร หรือ ตำรวจรักษาการแทน หรือผู้ปฏิบัติ
ราชการแทนพิจารณาให้ความร่วมมือโดยส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปช่วยทุกครั้ง

จึงแจ้งมายังขอทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด

(ลงชื่อ) พล.ต.ท. สุทัศน์ สุสุวรรณ

(สุทัศน์ สุสุวรรณ)

รอง ผ.ตบ.ปฏิบัติราชการแทน ผ.ตบ.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ โทร. ๒๕๑๑๐๘๘
ที่ ๑๒๖๓.๓/๑๓๖๖ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๑
เรื่อง ใ้กำกับการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบ

พช.ร. ๒. ๒๑๑ - ๙ และหน่วยขึ้นตรงต่อ ตร. ที่มีหน้าที่สอบสวนคดีอาญา

ในการสัมมนาเกี่ยวกับการประสานงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกระทรวงยุติธรรม และสภานิติศาสตร์ได้ร่วมกันจัดขึ้น ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ กันยายน ๒๕๓๑ เพื่อหาข้อยุติในปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันนั้น ปรากฏว่ามีประเด็นปัญหาหลายเรื่องที่มีระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือแจ้งความของ ตร. หรือ มท. ให้ถือปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนบางท่านไม่ถือปฏิบัติ

ฉะนั้น จึงให้สั่งกำกับพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบคดีอาญาปฏิบัติโดยเคร่งครัดอย่าให้เกิดการผิดพลาดขึ้นอีก ดังนี้

๑. ให้ประธานศาลฎีกาเข้าใจรับพยานและปฏิบัติตามหนังสือ มท. ที่ ๑๒๖๓๕๗/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๓๑ นำส่งโดยแจ้งความ ตร.ที่ ๘๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ในกรณีพนักงานอัยการขอให้ศาลยกพยานมาเปิดความในวันเดียวก็มากเกินไปจนไม่สามารถสืบพยานได้ทูลปาก ทำให้พยานเสียเวลา

๒. การฟ้องคดีล่าช้าผู้ที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้การรับสารภาพควรทำโดยรวดเร็ว และสืบพยานทันทีในวันเดียวกัน แต่การฟ้องล่าช้าดังกล่าวการสอบสวนปากคำพยานและการดำเนินคดีต่าง ๆ มักจะกระทำโดยไม่ละเอียดรอบคอบ ทำให้เกิดข้อผิดพลาดและผิดพลาดในเชิงคดีหากผู้ต้องหาให้การปฏิเสธในชั้นศาล จึงให้พนักงานสอบสวนแจ้งระมัดระวังและถือปฏิบัติในเรื่องนี้ ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี สืบคน ๘ บทที่ ๕ ข้อ ๒๔๘ โดยเคร่งครัดและให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

๓. ให้พนักงานสอบสวนรีบทำการสอบสวนและส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการโดยเร็ว โดยถือถือปฏิบัติตามคำสั่ง มท.ที่ ๒๖๖๗/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๐๐ และบันทึก ตร.ที่ ๑๕๐๑ (ส) /๑๕๖๖/๒๖ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๖ โดยเคร่งครัด และให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นควบคุมดูแลอย่าให้เกิดการล่าช้าต่อไป

๔. การอาศัยตัวผู้ต้องขังจังหวัดอื่นฯ ให้พนักงานสอบสวนรีบทำเนียบการแจ้งอาชญากรรมโดยมีข
ปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๖ บพที่ ๑๓ และหากผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า
ได้กระทำความผิดในคดีอื่น ๆ ย้ำและต่างที่คงที่ ให้พนักงานสอบสวนที่ผู้ต้องหาถูกจับครั้งแรกรีบ
ทำเนียบการแจ้งให้พนักงานสอบสวนในคดีอื่น ๆ ทำการสกัดตัวผู้ต้องหาโดยด่วน ทั้งนี้โดยให้
ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

๕. เกี่ยวกับขบวนการจับกุมของศาล เมื่อสถานีตำรวจได้รับหมายจับของศาล ให้รีบ
ทำเนียบการตามหมายจับให้ได้ผล

๖. เพื่อให้ศาลต้องปฏิบัติตามขอเวลาทราบการ พนักงานสอบสวนอย่ายื่นคำร้อง คำขอ
หรือคำขอฝากขังเมื่อใกล้หมดเวลาทราบการ

๗. การจับผู้ต้องหาภายในบริเวณศาล พบว่าในห้องที่ขังแห่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการ
จับกุมผู้ต้องหาในบริเวณศาล โดยปิดล้อมบริเวณศาลไว้และไม่แจ้งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลให้ทราบ
ล่วงหน้า ซึ่งเป็นกรไม่สมควร ฉะนั้นในการดำเนินการครั้งต่อไปจึงใช้ประสานงานกับทางศาลก่อน

๘. ปราบกฏมิดกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่รีบแจ้งความที่หมายจับฯ. ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้า
หมายผู้เสียหาย ไม่จับกุมผู้กระทำผิด ไม่แจ้งชื่อหากแก่ผู้ต้องหา ไม่ให้ผู้ต้องหาทราบความ ความคุม
ผู้ต้องหาไว้เกินความจำเป็นและไม่อนุญาตให้ติดสำเนาประจำวัน ทั้งนี้ ตร. ได้มีระเบียบเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวอยู่แล้ว จึงให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัดและให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
ชั้นควบคุมดูแลการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด

๙. ให้พนักงานสอบสวนรีบทำการสอบสวนและสรุปสำนวนการสอบสวนเร็ว และสำหรับ
กรณีผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวนั้น ตร. เลขที่ ก.ค. ที่ ๑๖๑๐๓.๗๖๑๖๒๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์
๒๕๒๗ กำชับไว้เร่งรัดทำเนียบการสอบสวนไปเสีย จึงให้ถือปฏิบัติความบันทึกดังกล่าวโดยเคร่งครัด

๑๐. เรื่องการขอสำนวนการสอบสวนนั้น ตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับ
คดี ลักษณะ ๒๘ บพที่ ๑ พับ ๑ (๒) วรรคสอง ให้รักษาสำนวนการสอบสวนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง แต่
ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนมักไม่เข้าใจในระดับที่ระวังรักษาสำนวนการสอบสวนไว้เป็นความลับ ซึ่ง
อาจทำให้เป็นผลเสียต่อรูปคดี หากทางฝ่ายผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ทราบพยานหลักฐานสำคัญในคดี
จึงให้พนักงานสอบสวนพึงระมัดระวังรักษาสำนวนการสอบสวนไว้เป็นความลับตามระเบียบดังกล่าวโดย
เคร่งครัด และให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

๑๑. ให้การขอประกันตัวผู้ต้องหาปรากฏเสมอว่าพนักงานสอบสวนที่มีอำนาจในการลง
นามอนุมัติไม่อยู่หรือไม่ว่าง ทำจึงเกิดความล่าช้าในการขอประกันตัว ทั้งเรื่องนี้ได้มีประมวลระเบียบ
การตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๓๗ บพที่ ๑ พับ ๑๘๒ และหนังสือ ตร. ที่ ๑๖๑๑/๒๕๒๖๕ ลงวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๒๖ กำชับและซักซ้อมความเข้าใจไว้แล้ว จึงให้พนักงานสอบสวนและผู้มีอำนาจสั่ง
อนุญาตปล่อยชั่วคราวโดยปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือ ตร. ดังกล่าวโดยเคร่งครัด

๑๒. ให้พนักงานสอบสวนและผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตปล่อยชั่วคราวพิจารณาคำร้องขอปล่อยชั่วคราวนอกเวลาปฏิบัติราชการหรือในวันหยุดราชการตามที่มีประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับ กติ ๓๗ หมวด ๗ บทที่ ๑ ยี่ ๑๘๒ และหนังสือ ตร.ที่ ๐๖๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ ได้ กำชับและกำชับความเข้าใจไว้แล้วโดยเคร่งครัด

๑๓. คำร้องขอฝากขังของพนักงานสอบสวน ให้แจ้งรายละเอียดของสภาพการกระทำผิด ข้อหาและพฤติการณ์แห่งคดีเพื่อให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการสั่งคำร้องอนุญาตปล่อยชั่วคราวได้ ทั้งนี้โดยให้ถือ ปฏิบัติตามหนังสือ ตร.ที่ ๐๕๐๓ (ก) / ๑๐๗ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ และให้พนักงานสอบสวนแจ้ง ในคำร้องขอฝากขังว่าจะคัดค้านการประกันหรือไม่ด้วย

(ลงชื่อ) พลตำรวจโท แสง อธิวัฒน์

(แสง อธิวัฒน์)

รอง ผ.ตร.(ป.) รวท.จ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการแห่งชาติ โทร. 0-2205-3486

ที่ 0004.6/ 9510

วันที่ 16 กันยายน 2546

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหา

ผบชน., ท., ภ. 1-9, ปล., สทต., ส. และ จตร.

ผบก.สบส.

ด้วยปรากฏว่า การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหา ในปัจจุบันมีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากการอายัดตัวผู้ต้องหาที่ผ่านมา พนักงานสอบสวน ปฏิบัติตามมาตรา 136 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กล่าวคือ เป็นกรณี ที่พนักงานสอบสวนจัดการให้จับหรือควบคุมผู้ต้องหาหรือบุคคลใด ซึ่งระหว่างการสอบสวน ปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิด บัดนี้ คณะกรรมการทฤษฎีกา (คณะที่ 11) มีความเห็น ว่า กรณีตามมาตรา 136 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าว ไม่ถือเป็นเหตุ จำเป็นอย่างยิ่งตามที่กฎหมายบัญญัติให้เจ้าพนักงานมีอำนาจจับได้โดยไม่มีหมายตาม มาตรา 237 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยเจ้าพนักงานจะต้องขอ หมายจับจากศาลเสียก่อน

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหาเป็นไปโดยถูกต้องตาม กฎหมาย จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. กรณีพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นไว้ เพื่อสอบสวนดำเนินคดีในอีกคดีหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนที่มีหนังสือแจ้งไปยังสถานที่คุม ขัง ผู้ต้องหา เช่น เรือนจำ สถานีตำรวจ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่คุมขังผู้ต้องหาว่าผู้ต้องหา ดังกล่าวเป็นบุคคลที่พนักงานสอบสวนต้องการได้ตัวไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ทั้งนี้เพื่อเป็น ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสถานที่คุมขัง อันจะเป็นประโยชน์ในการคุมขังผู้ต้องหา การพิจารณา ปลดปล่อยชั่วคราวหรือคัดค้านการปล่อยชั่วคราว

2. ให้พนักงาน...

- 2 -

2. ให้พนักงานสอบสวนที่ถือการได้ตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่น
รับดำเนินกรขอให้ศาลออกหมายจับ หลังจากศาลออกหมายจับแล้วให้รับมีหนังสือ
ขออายัดตัวผู้ต้องหาพร้อมกับส่งสำเนาหมายจับไปยังสถานที่คุมขังผู้ต้องหาโดยเร็ว

3. ในกรณีที่ศาลไม่ขอหมายจับผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นไม่จำด้วยเหตุ
ใด ๆ พนักงานสอบสวนไม่สามารถมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาได้ หากผู้ต้องหาได้รับการ
ปล่อยจากสถานที่คุมขัง และพนักงานสอบสวนยังมีความจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหา ดังกล่าว
ไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกผู้ต้องหา หากผู้ต้องหาไม่มา
ตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรก็ดี ได้หนีไปก็ดี จึงร้องขอต่อศาลให้
ออกหมายจับต่อไป

4. ให้พนักงานสอบสวนรับสอบสวนดำเนินคดีกับผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดี
อื่นให้แล้วเสร็จโดยไม่ต้องรอให้สิ้นโทษในคดีเดิมก่อน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการโดยเจ้า
การส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น ให้ถือปฏิบัติ
ตามหนังสือที่ 0004.6/10615 ลง 27 ส.ค.2545 การส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขัง
อยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่ 0004.6/6167
ลง 20 พ.ค.2545

5. ในระหว่างที่ผู้ต้องหาอายุใดถูกคุมขังอยู่ เมื่อพนักงานสอบสวนเห็นว่า
ไม่จำเป็นต้องขังผู้ต้องหาอายุใดไว้ระหว่างการสอบสวนในคดีที่ขออายัด เช่น ในคดีความผิด
สองส่วนคดี เมื่อได้ถกกันคำร้องทุกข์หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือคดีเล็กน้อย
ตามมาตรา 37 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานสอบสวนรับมี
หนังสือขอถอนการอายัดตัวผู้ต้องหาดังกล่าว ไปยังสถานที่ที่ขออายัดได้โดยด่วนที่สุด

6. ในกรณีที่การสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วและมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาอายุใด
หลังจากส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหมั่นติดตามผล
การสั่งคดีของพนักงานอัยการ จนกระทั่งพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกอายัดต่อศาล
และเรือนจำ...

- 3 -

และเรือนจำได้รับหมายนัดพิจารณารองศาลนั้นแล้ว หรือพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาอาชญากรรมแล้ว ให้พนักงานสอบสวนรีบมีหนังสือขอถอนอาชญากรรมผู้ต้องหาดังกล่าวไปยังสถานที่ที่ขออาชญากรรมได้โดยด่วนที่สุด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและสืบปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.

(อุท.ฉ.วิ.บ / ศ.วิ.อ.วิ.บ.วิ.อ.วิ.บ.)

รอง ผ.อ.ต.ร.ป.วิ.อ.วิ.บ.วิ.อ.วิ.บ.

๕.๑ ภาคใต้ ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลราชชนกรัตนทร์ และโรงพยาบาล
สวนสราญรมย์

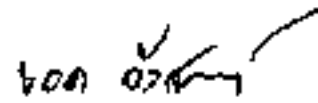
๕.๔ ภาคเหนือ ได้แก่ โรงพยาบาลสวนปรุง และโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์
ราชชนกรัตนทร์

๕.๕ ภาคกลาง ได้แก่ สถาบันกัลยาณ์ราชชนกรัตนทร์ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระ
เจ้าพระยา และ โรงพยาบาลศรีธัญญา

๕.๖ โรงพยาบาลประจำจังหวัดทุกแห่งในภูมิภาค

คร. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการให้ความร่วมมือกับสถาบันกัลยาณ์ราชชนกรัตนทร์
ในการนำผู้ป่วยเข้ารับ การตรวจวินิจฉัย ตรวจรักษา และปฏิบัติฟื้นฟูในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดให้
พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามแบบและวิธีการข้างนี้ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.ท.

(.ชก ชิงสนมเมอร์)

ผู้ช่วย ผบ.ตร. / รท.ผบ.ตร.

ที่ สธ ๐๔๐๘.๕๐๑ / ๕๕๕๕๕

สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต
๒๓ หมู่ ๔ แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา
กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขี้เฝงข้อปฏิบัติในการนำผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ที่ สธ ๐๔๐๘/๑๕๖๙ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อปฏิบัติเมื่อส่งผู้ป่วยมารับการรักษา จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒. ตัวอย่างหนังสือส่งตัว จำนวน ๑ ฉบับ
- ๓. ตัวอย่างหนังสือย้ายตัว จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔. แผนที่สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือข้างต้นสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ ได้มีหนังสือแจ้งทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติถึงขั้นตอนการส่งผู้ต้องหาไปขอที่มียาทางจิตเข้ารับการรักษาที่สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์นั้น ปัจจุบันทางสถาบันฯ ได้มีการดำเนินการปรับปรุงเว็บไซต์ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานในปัจจุบัน จึงขอยกเลิกแนวทางการปฏิบัติตามหนังสือเลขที่ดังกล่าว

ในการนี้ เพื่อให้การปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทางสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ จึงขอแจ้งแนวทางการปฏิบัติเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องนำผู้ป่วยมารับการตรวจวินิจฉัย/ตรวจรักษาแบบผู้ป่วยในที่สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ใหม่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหรือสามารถ Download เอกสารทั้งหมดได้ที่ www.gajyainstitute.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิรินทร์ อีตติชกรัตน์)

ผู้อำนวยการสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์

กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะทางด้านนิติจิตเวช

โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๕๐๖๖-๗ ต่อ ๑๕๖๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๕๐๓๓

ข้อปฏิบัติเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการส่งผู้ป่วยเข้ารับการรักษาวินิจฉัย/ตรวจรักษาแบบผู้ป่วยในที่สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์

๑. ต้องมีหนังสือส่งตัวที่ระบุชื่อหน่วยงานนำส่ง ชื่อ-สกุลผู้ป่วย/ผู้ถูกส่งตรวจ คดีหมายเลขคดีคำ/แดง (กรณีมีคดีผู้ป่วย/ผู้ถูกส่งตรวจ เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย) เอกสารประกันตัว (กรณีมีประกันตัว) (ตามเอกสารตัวอย่างหนังสือส่งตัว)
๒. ต้องมีหนังสืออายุัดตัวที่สถานีตำรวจในพื้นที่ตั้งของโรงพยาบาลคือ สถานีตำรวจศาลาแดง (กรณีไม่มีประกันตัว) โดยให้ทำหนังสือมา ๓ ฉบับ ฉบับที่ ๑ ให้สถานีตำรวจศาลาแดง ฉบับที่ ๒ ให้ทางสถานีฯ เก็บเข้าแฟ้มผู้ป่วย ฉบับที่ ๓ ให้หน่วยงานนำส่ง (ตามเอกสารตัวอย่างหนังสืออายุัดตัว)
๓. บัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรประชาชนผู้ป่วย/ผู้ถูกส่งตรวจเพื่อตรวจสอบความเป็นบุคคล สิทธิการรักษาและหลักฐานในการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลต้นสังกัด
๔. กรณีที่ส่งตรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๔, ตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ (ในกรณีมีคดี) ให้ส่งพฤติกรรมการตีแบบมาพร้อมหนังสือประกันตัว
๕. การให้บริการเครือข่ายด้านนิติจิตเวช ทั้งที่เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตและโรงพยาบาลประจำจังหวัด
  - ๕.๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ และโรงพยาบาลจิตเวชเสนาราชนครินทร์
  - ๕.๒ ภาคตะวันออก ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์
  - ๕.๓ ภาคใต้ ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ และโรงพยาบาลสวนสราญรมย์

๕.๓ ภาคเหนือ ได้แก่ โรงพยาบาลลพบุรี โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์
ราชนครินทร์

๕.๔ ภาคกลาง ได้แก่ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ สถาบันจิตเวชศาสตร์
สมเด็จพระเจ้าพระยา และโรงพยาบาลศิริราช

๕.๕ โรงพยาบาลประจำจังหวัดทุกแห่งในทุกภาค

หมายเหตุ ไนกรณีส่งผู้ป่วยมาตรวจรักษาอย่างเดี่ยว ไม่ต้องการผลการ
ตรวจวินิจฉัยประกอบการดำเนินคดี ไม่ต้องมีหนังสือมายังตัว

ตัวอย่างหนังสือส่งตัวสำหรับสถานีตำรวจ

ที่ (รหัสหน่วยงาน)/

ชื่อหน่วยงานนำส่ง
ที่อยู่ - รหัสไปรษณีย์

วัน.....เดือน.....ปี.....

เรื่อง ส่งผู้ป่วย/ผู้ต้องหามาตรวจวินิจฉัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานีบังคับคดีราชนครินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย จำนวน.....ฉบับ (ถ้ามี)

ด้วยสถานีตำรวจ.....มีความประสงค์ขอส่งตัว
ผู้ป่วย/ ผู้ต้องหา (ชื่อ-นามสกุล).....อายุ.....ปี
ที่อยู่ผู้ป่วย/ ผู้ต้องหา.....ผู้ต้องหาในคดีอาญาหมายเลขคำ/
แดงที่.....ความผิดฐาน.....(และรายละเอียด
การก่อคดีพอสั่งแยก) ไปตรวจอาการทางจิตที่สถานีบังคับคดีราชนครินทร์ พร้อมขอให้แพทย์
รายงานผลการตรวจให้ทราบด้วย ความแจ้งตามสำเนาหนังสือฯ ที่แนบมาพร้อมนี้

(ชื่อหน่วยงานนำส่ง).....จึงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่
ควบคุมตัวผู้ป่วย/ผู้ต้องหา (ชื่อ-นามสกุล).....มาเข้ารับ
การตรวจวินิจฉัยที่สถานีบังคับคดีราชนครินทร์ ในวันที่.....พ ร อ ม ก บ
พฤติการณ์แห่งคดี ผลการตรวจวินิจฉัยเป็นา. ระการใด ขอได้โปรดแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อยังได้
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(เจ้าหน้าที่หน่วยงาน)
ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงานนำส่ง
เบอร์โทรศัพท์
โทรสาร

ตัวอย่างหนังสือลาหยุดตัว

ที่ (รหัสหน่วยงาน)/

ชื่อหน่วยงานนำส่ง
ที่อยู่ - รหัสไปรษณีย์

วัน.....เดือน.....ปี.....

เรื่อง ขอลาหยุดตัวผู้ป่วย/ผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง/จำเลย

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย จำนวน.....ฉบับ (ถ้ามี)

ด้วย (ชื่อหน่วยงานนำส่ง).....ได้ส่งตัว (ชื่อผู้ป่วย/
ผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง/จำเลย) ..... อายุ.....ปี ีอยู่ (ผู้ป่วย/
ผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง/จำเลย).....ผู้ต้องหา/จำเลยในคดีอาญา
หมายเลขตัว/แรงที่..... ความผิดฐาน.....
(และรายละเอียดการก่อคดีข้อสังเขป) มาทำการตรวจวินิจฉัยที่สถานีภักสถานราชนครินทร์แล้ว
ในวันที่.....เวลา.....น. เห็น

ดังนั้น (ชื่อหน่วยงานนำส่ง).....จึงมอบหมายให้
เจ้าหน้าที่ฯ ควบคุมตัว (ชื่อผู้ป่วย/ผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง/จำเลย).....
ไปให้การตรวจวินิจฉัยที่สถานีภักสถานราชนครินทร์ ในวันที่.....
จึงจึงมาขังท่านเพื่อขอลาหยุดตัวไว้ต่อสถานีตำรวจนครบาลศาลาแดงตามระเบียบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(หัวหน้าหน่วยงานนำส่ง)
ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงานนำส่ง
เบอร์โทรศัพท์
โทรสาร

ที่ ๕๔๐๐๑๑.๒๓๓/ ๐๑๒๓๕

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนพระราม 1 เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330

๐๕ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง หนังสือร้องเรียนของนักโทษเด็ดขาดชายสุราษฎร์ วงศ์ระดิษฐ์

เรียน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

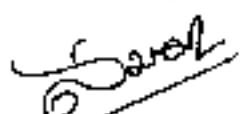
ถึงถึง หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ คผ ๑๒/ ๘๐ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กรณี นักโทษเด็ดขาดชายสุราษฎร์ วงศ์ระดิษฐ์ ผู้ร้อง ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนว่าพนักงานสอบสวนขออายัดตัวผู้ร้องโดยที่ศาลไม่ได้ออกหมายจับ ซึ่งเป็นการขัดแย้งหลักเกณฑ์หรือแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหา หรือเสนอแนะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติซักถามทำความเข้าใจในเรื่องแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหา โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักปฏิบัติที่เกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหา ตามหนังสือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/ ๑๕๑๐ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๖ อย่างเคร่งครัดต่อไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้กำชับให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/ ๑๕๑๐ ลง ๑๖ กันยายน ๒๕๔๖ อย่างเคร่งครัด ในการขออายัดตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นตามที่แนะนำแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจโท
(นายศรี พุ่มพันธ์ม่วง)

ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

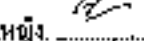
รอง ผบ.ต. ป.รท.สบอ.สบก.

พล.ต.อ. ๗๘ ปี.ต. ๒๕๕๓

รอง ผบ.ต. ป.รท.สบก.สท.

พล.ต.อ. ๗๕ ปี.ต. ๒๕๕๓

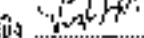
รอง ผบ.ต. ป.รท.สบอ.สท. จำนวน ๒ พล.ต.อ.หญิง

พล.ต.อ.หญิง ๗๒ ปี.ต. ๒๕๕๒

รอง ผบ.ต. ป.รท.สบก.สท. จำนวน ๒ พล.ต.ท.หญิง

พล.ต.ท.หญิง ๗๑ ปี.ต. ๒๕๕๓

รอง ผบ.ต. ป.รท.สบก.สท. จำนวน ๒ พล.ต.ท.หญิง

พล.ต.ท.หญิง ๗๖ ปี.ต. ๒๕๕๓

กองคดีอาญา : สำนักงานกฎหมายและชาติ
โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๘๓
โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๒๕๕๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. ๐ ๒๒๖๐๕ ๓๔๗๒

ที่ ๐๐๑๑.๒๕๕/๓๘๒๘

วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหา

ผาฯ.ม., ก. ๑-๕, ศษค., ก., ๑๒., สตม., กมค., และ ขค.

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๖๑๐ ลง ๑๖ ก.ย. ๒๕๕๖ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหาไว้แล้วนั้น ต่อมา ตร. ได้รับแจ้งจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินว่า ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหาต่อเรือนจำหรือทัณฑสถานของพนักงานสอบสวน แล้วไม่คืบหน้าคดีให้เสร็จสิ้น เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาที่ถูกอายัดตัวได้รับความเสียหาย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้ปัญหาว่า พนักงานสอบสวนควรดำเนินการอย่างรวดเร็วและควรจัดทำฐานข้อมูลกลางอย่างเป็นระบบเพื่อให้สะดวกต่อการตรวจสอบและป้องกันการหลงลืมหรือความผิดพลาดในการดำเนินคดี

ตร. พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหาเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย และไม่ให้ เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกอายัดตัว จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๔.๖/๕๖๑๐ ลง ๑๖ ก.ย. ๒๕๕๖ เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหา โดยเคร่งครัด

๒. ให้สถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่สอบสวนคดีอาญาทุกแห่ง จัดทำสมุดบัญชีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหาไว้ประจำที่สถานีตำรวจหรือหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบได้โดยสะดวกตลอดเวลา และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินงานจนถึงผู้บังคับการตรวจสอบผลการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนทุกระยะ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.ท.

(สมยศ คุ้มพันธุ์ม่วง)

ผู้ช่วย ผอ.ตร. ๑/รท. ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

โทร. ๐ ๒๕๐๕ ๓๔๗๒

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๑๗๓

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การอาศัยตัวผู้ต้องหาต่อเรือนจำหรือทัณฑสถาน

ผบช.น., ก. ๑ - ๔, สชต., ก., ร.ส., และ สตม

ตามหนังสือ สท.ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๓๘๒๘ ลง ๓๒ ต.ค. ๒๕๕๓ กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับ การอาศัยตัวผู้ต้องหา ต่อเรือนจำหรือทัณฑสถาน เพื่อแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนที่สืบเนื่องจากการอาศัยตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน นั้น

เนื่องจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหนังสือ สว.ที่ สท. ๑๒/๘๒ ลง ๓ ก.พ.๒๕๕๔ แจ้งว่าได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอความร่วมมือ ตร.ในการแก้ไข ปัญหาเรื่องร้องเรียนที่สืบเนื่องจากการอาศัยตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนความว่า จากการติดตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าวพบข้อเท็จจริงว่า ยังคงมีพนักงานสอบสวนหลายแห่งส่งหนังสือ ขออนุญาตตัวผู้ต้องหา(ผู้ต้องขัง) ต่อเรือนจำหรือทัณฑสถาน โดยไม่มีสำเนาหมายจับไปด้วย ซึ่งเป็น การปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และเห็นว่า การอาศัยตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) ที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ มีผลให้ไม่สามารถอาศัยตัวผู้ต้องหา(ผู้ต้องขัง)ได้ และส่งผลกระทบต่อการทำงานของกรมราชทัณฑ์ ในการให้ประโยชน์บางประการแก่ผู้ต้องขัง เช่น การลดวันต้องโทษ ซึ่งเรือนจำหรือทัณฑสถาน ก็จะปล่อยตัวผู้ต้องขัง ต้องมีหนังสือสอบถามไปยังผู้ขออาศัยว่ายังคงมีการตัวผู้ต้องขังดังกล่าวอยู่หรือไม่ หากไม่ได้รับคำตอบก็จะไม่ปล่อยตัวผู้ต้องขังลดวันต้องโทษ จนกว่าจะครบกำหนดพ้นโทษ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญห การละเมิดสิทธิของประชาชนด้วยความรวดเร็ว และมีให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการคำนวณความ ยุติธรรม สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ขอความร่วมมือจากกรมราชทัณฑ์ ในการแจ้งให้เรือนจำ หรือทัณฑสถานต่างๆ ได้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานการขออนุญาตตัวผู้ต้องขังของพนักงานสอบสวน ที่มีอยู่สุจริตหากพบว่า การอาศัยตัวผู้ต้องหาใดไม่มีสำเนาหมายจับ ให้ประสานไปยังสถานี ตำรวจหรือกองบังคับการตำรวจที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามกฎหมายและ ระเบียบโดยเร่งด่วนแล้ว และขอให้ ตร.กำชับพนักงานสอบสวน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาเพื่อเร่งรัด ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอีกทางหนึ่ง

/ตั้งนั้น...

ตั้งขึ้น เพื่อให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาที่สืบเนื่องจากการอาศัยผู้ต้องหา
ของพนักงานสอบสวนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามกฎหมาย จึงให้กำชับพนักงาน
สอบสวนและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ให้ถือปฏิบัติในการอาศัยตัวผู้ต้องหา(ผู้ต้องขัง)
จะต้องมีสำเนาหมายจับแนบไปด้วยทุกครั้ง และให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบหลักฐาน
การอาศัยตัวผู้ต้องหา(ผู้ต้องขัง) ที่เรือนจำหรือทัณฑสถาน ขอให้ตรวจสอบทุกรายพร้อมกัน
สำเนียงการส่งหลักฐานการอาศัยที่ถูกต้องตามที่หน่วยงานดังกล่าวขอความร่วมมือ ทั้งนี้ให้
ดำเนินการโดยเร่งด่วนด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.ท.

(สมยศ พุ่มพันธ์ม่วง)

ผู้ช่วย ผบ.ตร. รท. ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-22053486

ที่ 0004.5/ 6167

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม 2545

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีชั้นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขต
อำนาจศาลอื่น

ของ ผบ.ตจ., ผู้ช่วย ผบ.ตจ., มบช., ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส (สผปจ.) 0018/ว 145 ลง 30 กย 2541 กำหนดให้พนักงานอัยการรับสำนวนการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้อง แต่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีชั้นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นต่อเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดโดยคดีที่ถูกคุมขังนั้นแล้ว หรือเมื่อพนักงานสอบสวนดำเนินการให้ผู้ต้องหาอยู่ในเขตอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะฟ้องได้แล้วเท่านั้น (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ) ซึ่งต่อมาปรากฏว่าคณะกรรมการประสานงานการยุติธรรมมีมติในภาพประชุมครั้งที่ 1/2545 เมื่อ 23 ม.ค. 2545 กำหนดแนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ ตาม บ.วิ.อาญา มาตรา 142 วรรคสาม กรณีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีชั้นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น ศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดโดยคดีที่ถูกคุมขังและคดีเกิดจากความผิดให้มีการประสานงานกันระหว่างตำรวจและพนักงานอัยการ เพื่อขอต่อศาลให้โอนตัวผู้ต้องหาไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี

ดังนั้น เพื่อให้การส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีชั้นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นและศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดโดยคดีที่ถูกคุมขังให้พนักงานอัยการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องกับมติคณะกรรมการตั้งสำนวนและรับผู้ต้องหา จากมากรนำตัวผู้ต้องหามาฟ้องลงโทษได้ จึงให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนปฏิบัติดังนี้

1. ในกรณีคดีเกิดจากความผิด ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนประสานกับพนักงานอัยการ เพื่อขอต่อศาลให้โอนตัวผู้ต้องหาไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี
  2. ในคดีอื่น ๆ นอกจากกรณีตาม 1 ให้พนักงานสอบสวนจับสอบสวน และส่งสำนวนเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจลงคดีตามระเบียบ เพื่อพิจารณาและมีความเห็นทางคดี
- ในกรณีพิเศษ...

ในกรณีวิไลขอความเห็นถาวรสิ่งหนึ่งให้กับท่านบวไว้ที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยให้อู่
 ในความรับผิดชอบของหัวหน้าพนักงานสอบสวน เมื่อมีการแต่งตั้งโยกย้ายให้หัวหน้าพนักงาน
 สอบสวนส่งมอบจำนวนเช่นเดียวกับการลงมอบสำนวนที่ยู่ระหว่างการสอบสวน และให้หัวหน้า
 พนักงานสอบสวนติดตามผลคดี เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้ขอตัวสำเนา
 คำพิพากษามาซึ่งที่สุดประกอบสำนวน แล้วส่งสำนวนให้พนักงานอัยการต่อไป หรือถ้าต่อมา
 ศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแต่คดีใกล้จะขาดอายุความให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนรีบ
 ดำเนินการตาม ๑ ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวน
 ไปสังกัดความเกี่ยวข้องปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป หากเกิดความบกพร่องหรือเสียหายแก่ทาง
 ราชการขึ้น หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบทางวินัยตามความ
 จริง

พล.ต.อ

(วัฒน์ สุรตานนท์)

ผ.บ.ต.อ.

ที่ สกสพ.บ. ๑๐18/๖ 148

สำนักงานอัยการสูงสุด

ถนนหน้าพลับ เขต กทม. 10200

30 กันยายน 2541

เรื่อง แผนทางปฏิบัติในการรับจำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน

เรียน รองอัยการสูงสุด อธิบดีอัยการฝ่าย อธิบดีอัยการเขต อัยการพิเศษฝ่าย เลขาธิการอัยการ
สูงสุด อัยการจังหวัด และผู้อำนวยการสถาบันกฎหมายอาญา

- อ้างถึง 1. หนังสือกรมอัยการ ที่ มท 1203/ว 86 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2529
- 2. หนังสือกรมอัยการ ที่ มท 1203/ว 25 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2530

ช่วยในการดำเนินการคดีกับผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในคดีอื่นที่เรือนจำซึ่งอยู่ใน
เขตอำนาจของศาลอื่นเกิดปัญหาในทางปฏิบัติกับพนักงานอัยการตลอดมา ซึ่งกรมอัยการเคยมี
หนังสือเวียนที่อ้างถึง ข. ให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งขอให้เรือนจำส่งตัวผู้ต้องหาหรือผู้ที่ถูกคุมขัง
ไปเพื่อฟ้องศาล แต่ทางปฏิบัติกรมอัยการจังหวัดไม่สามารถส่งตัวได้ เพราะติดขัดเรื่องงบประมาณและ
ปัญหาความมลลอบกั้นในการย้ายผู้ต้องขัง ต่อมากรมอัยการได้มีหนังสือเวียนที่อ้างถึง 2. กำหนดว่าใน
กรณีผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำบางแห่งหรือเรือนจำอื่นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้พนักงาน
อัยการแห่งท้องที่ที่ความผิดเกิดในเขต ส่งสำนวนการสอบสวนไปกรมอัยการ เพื่อยื่นฟ้องผู้ต้องหาหรือ
ผู้ต้องขังต่อศาลอาญา หากผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในเรือนจำอื่นนอกจากนี้ ให้พนักงานอัยการแห่งท้องที่
ที่ความผิดเกิดในเขต ส่งสำนวนการสอบสวนมาให้พนักงานอัยการที่ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกคุมขังอยู่
เพื่อยื่นฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 22 (1) ทางปฏิบัติพนักงานอัยการ
ได้ยื่นฟ้องตามระเบียบนี้ แต่ศาลอาญาใช้ดุลยพินิจไม่ประทับฟ้องโดยให้ยื่นฟ้องยังศาลที่ความผิด
เกิดในเขต โดยอ้างว่า ถ้าฟ้องยังศาลที่ความผิดเกิดในเขต จะเป็นการละเมิดอำนาจศาลยื่นฟ้องที่ศาล
อาญา (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 142537)

ดังนั้น แม้จะได้ร่างหลักเกณฑ์ในการดำเนินคดีประเภทนี้ไว้ แต่ก็ไม่สามารถแก้ไข
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีได้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ มาตรา 47 กำหนดให้เรือนจำหรือทัณฑสถานเป็นภูมิลำเนาของผู้ถูกจำคุกตามคำพิพากษา
ที่ถึงที่สุด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้เฉพาะกรณีที่มีความผิดคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ส่วนกรณีผู้
ต้องหาที่ถูกขังอยู่ในเรือนจำในเขตอำนาจของศาลอื่นที่ยังไม่ถึงที่สุด ก็ยังเป็นปัญหาทางคดี
ที่ศาลใด เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 มิได้บัญญัติไว้

/ สำนักอัยการสูงสุด

สำนักงานอธิการสูงสุดได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก พนักงานหรือทายสมรมิส่วนของการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนโดยไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 และมาตรา 142 จึงเห็นควรวิธีแก้เร่งแก้ไขระเบียบ เกี่ยวกับการรับสำนวนผู้ต้องหากระทำความผิดรวมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 และมาตรา 142 วรรคสาม โดยให้ยกเลิกหนังสือเวียนที่อ้างถึงข้างต้นฉบับ และให้ยึดความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการรับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน โดยให้ถือปฏิบัติเสียใหม่ ดังนี้

สำนวนผู้ต้องหาผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ตามมาตรา 141 หมายถึง สำนวนที่ยังเรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ไม่มีผู้ต้องหาปรากฏชื่อพนักงานสอบสวน ดังนั้นคดีประเภทนี้ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจึงเพียงทำการเห็นควรส่งฟ้องหรือควรส่งไม่ฟ้องส่งไปพร้อมสำนวนให้ พนักงานอัยการ เช่นนี้ พนักงานอัยการรับสำนวนได้

แต่สำนวนผู้ต้องหาผู้กระทำความผิดและผู้มีอำนาจควบคุมหรือขังอยู่หรือปล่อยตัวชั่วคราว หรือซึ่งตรวจได้ตัวมาเมื่อขณะมาเรียก ตามมาตรา 142 หมายถึง สำนวนที่มีผู้ต้องหาอยู่ใน อำนาจควบคุม ซึ่งหรือปล่อยตัวชั่วคราวของศาลหรือพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนสามารถ ได้ตัวมาเมื่อขณะมาเรียก ดังนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีความเห็นควรส่งฟ้อง สำนวน ดังกล่าวนี้ ย่อมต้องมีผู้ต้องหาปรากฏชื่อพนักงานสอบสวนและได้ทำการสอบสวนผู้ต้องหาแล้ว ารณิ เช่นนี้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจะส่งสำนวนดังกล่าวเมื่อส่งตัวผู้ต้องหาทางศาลหรือผู้ต้องหาจริง อยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้ แม้ต่อมาพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจะไม่สามารถ ส่งตัวผู้ต้องหาได้ โดยผู้ต้องหาหลบหนีประเทศหรือไม่สามารถดำเนินการให้ผู้ต้องนามาอยู่ในอำนาจ ศาลที่พนักงานอัยการจะฟ้องได้ เช่น ถูกขังอยู่ในอำนาจศาลอื่น ก็ไม่ทำให้สำนวนผู้ต้องหากระทำ ความผิดตามมาตรา 142 เปลี่ยนไปเป็นสำนวนผู้ต้องหาผู้กระทำผิดตามมาตรา 141 ตามที่เข้าใจใน

กรณีสำนวนผู้ต้องหาผู้กระทำผิด และพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรส่งฟ้องตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142 วรรคสามแล้ว พนักงานอัยการจะรับสำนวน ได้ต้องเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวผู้ต้องหาหรือสำนวน ไปให้ผู้ต้องหาซึ่งได้รับภาระ ปล่อยชั่วคราวจะดูการสอบสวนเกินกำหนดเวลาสามเดือนหรือหกเดือน ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา 113 วรรคแรกแล้วก็ตาม
2. หากผู้ต้องหาถูกขังอยู่ต้องเป็นกรณีผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงาน อัยการรับสำนวนไว้จะยื่นฟ้องได้

3. จำนวนที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตในอำนาจศาลซึ่งมี
มีอำนาจมาเป็น 3 กรณี คือ

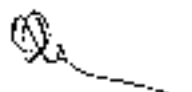
3.1 ในคดีอื่นในเรือนจำซึ่งอยู่ชวามศาลอื่นที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกนั้น
ได้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 บัญญัติให้เรือนจำหรือทัณฑสถานเป็น
ผู้มีอำนาจของผู้ที่ถูกจำคุก ทำให้ศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ถูกจำคุกต้องโทษชดเชยมีอำนาจ
ชำระคดีได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 22 (1) ซึ่งทำให้พนักงานอัยการ
ประจำศาลนั้นฟ้องคดีได้ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ จึงสามารถส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการ
ประจำศาลนั้นเพื่อฟ้องคดีได้ กรณีว่าจะอยู่คนละเขตท้องที่หรือคนละจังหวัดก็ตาม

3.2 ในคดีอื่นในเรือนจำซึ่งอยู่อำนาจศาลอื่นที่คดียังไม่ถึงที่สุด ถ้าพนักงาน
สอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้ผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะฟ้องได้ หรือนำผู้
ต้องหาไปส่งพร้อมสำนวนได้ พนักงานอัยการที่รับสำนวนไม่ได้เพราะขัดกับบทบัญญัติ ในประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142 จะกล่าวผู้ต้องหาถูกจองจำหรือนำตัวมาได้

3.3 กรณีผู้ต้องหาหลายหมกระทำผิดพร้อมกัน เป็นคดีเกี่ยวพันกันและผู้ต้องหา
บางคนถูกจำคุกถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลอื่น ก็ผู้ต้องหาบางคนยังไม่ถึงที่สุด
ศาลอื่นจึงคดียังไม่ถึงที่สุด การรับสำนวนของพนักงานอัยการก็ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น
เพียงแต่ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแยกสำนวนทำความเข้าใจคดีซึ่งผู้ต้องหาที่ถูกจำคุกตาม
คำพิพากษาถึงที่สุดส่งไปยังพนักงานอัยการที่สามารถดำเนินคดีได้ ส่วนผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่น
ซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุด และไม่ได้ถูกคุมขังในเขตอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้ หากพนักงาน
สอบสวนทำความเข้าใจคดีซึ่งฟ้องแล้วส่งสำนวนมายังพนักงานอัยการ กรณีนี้พนักงานอัยการจะรับ
สำนวนไว้พิจารณาไม่ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ทศแสดงความจริงใจ

ในคดีแล้ว ผู้ต้องหาถูก
ของอัยการสูงสุด ปฏิบัติคดีอาชญากรรม
อัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการ
โทร. 64-2821

ด้วย บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-2205-3406

ที่ 0004.6/ 4654

วันที่ ๑ ตุลาคม 2545

เรื่อง ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการออกหมายซึ่ง

ในคดีอาญา พ.ศ.2545

เรียน ผบช.น.,ก.,ภ. ๑-๑,ส.ร.ม.,ป.๑.

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 237 กำหนดว่าการคุมขังบุคคลใดจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายศาล ซึ่งกรณีดังกล่าวมีบทเฉพาะกาลตาม มาตรา 335 (๖) มิให้ใช้บังคับจนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้การเป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ในวันที่ครบกำหนดห้าปีจะตรงกับวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2545 แต่การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายยังไม่แล้วเสร็จ จึงต้องนำบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 237 มาใช้บังคับไปพลางก่อน และขณะนี้ศาลยุติธรรมได้ออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยแนวปฏิบัติในการออกหมายซึ่งในคดีอาญา พ.ศ. 2545 ให้ศาลถือปฏิบัติไว้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบพร้อมนี้ได้ส่งเอกสารดังกล่าวมาเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตำรวจให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ฯ ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการฯ ต่อไป

พล.ต.ต.

(วิไลนา สักกะวัต)

ผบก.ต.๑.

(สำเนา)

ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
ว่าด้วยแนวปฏิบัติในการออกหมายขังในคดีอาญา

พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ออกสักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓๗ กำหนดว่า การคุมขังบุคคลใดจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล และการออกหมายขังจะต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยแบ่งแยกตามความร้ายแรงของอาชญากรรมผิดซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ที่มีอยู่เดิม ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๔ วรรคสอง บัญญัติให้ศาลต้องสอบผู้ร้องขอออกหมายให้ปรากฏเหตุผลสมควรในการออกหมายเสียก่อน ซึ่งแสดงว่ารัฐธรรมนูญและกฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ให้การออกหมายขังจะต้องได้รับการพิจารณาอีกครั้งด้วยความรอบคอบ เพื่อเป็นหลักประกันการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล

เพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรวางแนวปฏิบัติในการออกหมายขัง และเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาพยานหลักฐานของศาลก่อนออกหมาย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประธานศาลฎีกาออกพระบัญชาไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยแนวปฏิบัติในการออกหมายขังในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในกรณีที่มิใช่ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระหว่างสอบสวน พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนอาจยื่นคำร้องให้ศาลออกหมายขังผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗

ไม่ว่าจะได้สวมชุดที่องค์ที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ โจทก์อาจร้องขอให้ศาลออกหมายซึ่ง
จำนวนไว้ระหว่างได้สวมชุดห้องก็ได้

เมื่อมีผู้ร้องขอตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือเมื่อเกิดอยู่ในระหว่างการ
พิจารณาไม่กำจะมีผู้ร้องขอหรือไม่ ถ้ามีพยานหลักฐานเพียงพอตามข้อ ๑๑ ศาลจะออกหมายซึ่ง
ผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ก็ได้

ข้อ ๔. การร้องขอให้ศาลออกหมายซึ่ง ให้ร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจชำระคดี

ข้อ ๖. พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนซึ่งร้องขอให้ศาลออกหมายซึ่ง
จะต้องเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งคดี หรือสอบสวนคดีที่ร้องขอออกหมายนั้น
และต้องพร้อมที่จะมาให้ศาลสอบถามก่อนออกหมายได้ทันที

ข้อ ๗. คำร้องขอให้ศาลออกหมายซึ่ง

(๑) ต้องระบุชื่อ อายุ อาชีพ ของผู้ต้องหาหรือจำเลย ข้อหา วันเวลาและ
สถานที่เกิดเหตุ ข้อมูลหรือพยานหลักฐานที่สนับสนุนเหตุแห่งการออกหมายซึ่งและระยะเวลาที่
จะขอให้ศาลสั่งซึ่ง

(๒) ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นศาลได้ออกหมายจับไว้ ให้แสดงหมายหรือระบุ
รายละเอียดของหมายดังกล่าว และ

(๓) ในกรณีที่เป็นกรร้องขอครั้งแรกในระหว่างสอบสวนต้องระบุวันเวลาที่จับกุม
รวมทั้งวันเวลาที่ผู้ต้องหาถูกนำตัวไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนไว้ด้วย

ในกรณีที่พนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ประสงค์จะร้องขอให้ซึ่งจำเลยระหว่าง
ได้สวมชุดหรือพิจารณา โจทก์จะระบุความประสงค์เช่นว่านั้นรวมทั้งรายละเอียดตาม
วรรคหนึ่งมาในคำฟ้องก็ได้

ข้อ ๘. ในการเสนอพยานหลักฐานต่อศาล ให้ผู้ร้องขอแถลงด้วยตนเอง
รวมทั้งสอบคำถามศาลเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนสอบสวน หรือพยานหลักฐานที่
สนับสนุนถึงเหตุแห่งการออกหมายนั้น

ข้อ ๙. ในการรับฟังพยานหลักฐาน ศาลไม่จำเป็นต้องยึดเคร่งครัดเช่นเดียวกับ
การรับฟังพยานหลักฐานที่ใช้พิสูจน์ความผิดของจำเลย

ผู้รู้เห็นเหตุการณ์หรือทราบข้อมูลอันเป็นเหตุแห่งการออกหมายซึ่งไม่จำเป็นต้อง
มานึกความต่อศาลด้วยตนเอง แต่อาจใช้บันทึกถ้อยคำของบุคคลดังกล่าวซึ่งได้สาบานตัว
แล้ว เสนอเป็นพยานหลักฐานประกอบคำแถลงของผู้ร้องขอก็ได้

ข้อ ๑๐. พยานหลักฐานที่อาจพิสูจน์ว่ามีเหตุสมควรในการออกหมายจับ ให้
รวมเป็น

๑๐.๑ ข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนสอบสวน เช่น บันทึกการสอบสวน
บันทึกข้อสงสัยของสายลับ หรือของเจ้าพนักงานที่ได้จากการแฝงตัวเข้าไปในองค์กรอาชญากรรม
ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข่าวของเจ้าพนักงานหรือการหาข่าวจากผู้กระทำผิด และข้อมูลที่ได้
จากการเฝ้าสังเกตการณ์ของเจ้าพนักงาน เป็นต้น

๑๐.๒ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางนิติวิทยาศาสตร์ หรือที่ได้จาก
การใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยี เช่น เครื่องมือตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือ
เครื่องมือตรวจพิสูจน์ของกลาง เครื่องจับเท็จ เครื่องมือตรวจโลหะ และเครื่องมือตรวจ
พิสูจน์ทางพันธุกรรม เป็นต้น

ข้อ ๑๑. ก่อนออกหมายจับจะต้องปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่ทำให้ศาล
เชื่อได้ว่า

๑๑.๑ ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะได้กระทำความผิดอาชญากรรมตามที่
กฎหมายบัญญัติ แต่ในระหว่างที่ยังมิได้มีการฟ้องคดีแล้ว ก็ควรอธิบายพฤติการณ์การใช้
ดุลพินิจของศาลว่าหมายถึงความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ

๑๑.๒ ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควร
เชื่อว่าผู้นั้นน่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น

ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ศาลจะออกหมายจับนั้นเป็นผู้ซึ่งศาลได้ออกหมายจับไว้
หรือต้องซึ่งตามหมายศาลอยู่แล้ว ไม่ว่าจะมิใช่ร้องขอหรือไม่ศาลจะออกหมายจับผู้นั้นโดย
ไม่ต้องได้สวนถึงเหตุแห่งการออกหมายศาลวรรคหนึ่งก็ได้ เว้นแต่มีผู้กล่าวอ้างหรือปรากฏ
ต่อศาลเองว่าไม่มีเหตุที่จะจับผู้นั้นต่อไป ก็ให้ศาลได้สวนหรือมีคำสั่งได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๒. คำร้องของศาลในกรณีอนุญาตให้ออกหมายหรือออกคำร้อง จะต้องระบุ
เหตุผลให้ครบถ้วนและชัดเจน

ข้อ ๑๓. ใบกรณีที่มีการซึ่งมิอาจกระทำได้เพราะมีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
หรือกฎหมายอื่นให้เอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันแก่บุคคลใดไว้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและ
ระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๔. เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ศาล
อาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของแต่ละศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ เช่น การจัด
ให้มีระบบการรับคำร้องและการมาลงของผู้ร้องขอ เป็นต้น

ข้อ ๑๘. ในกรณีที่ต้องมีวิธีการใดในทางธุรกรรมเพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบนี้
 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

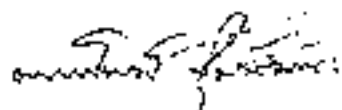
ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(ลงชื่อ) อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ

(นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ)

ประธานศาลฎีกา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวพริษฐ์ ชุ่มวัฒนะ)

เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม ๔

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร 0-2205-3466

ที่ 0004.6/2132

วันที่ 3 มีนาคม 2546

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545

รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., เลขช. และ ผบ.ก.หน้าขบวนตรงดล ตร.

ด้วย พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ได้ประกาศใช้และ
มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545 เป็นต้นไป โดยมาตรา 19 กำหนดไว้ว่า ผู้ต้องหาวาระทำ
ความผิดฐานยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อ
จำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด สามลักษณะ ขมิด ประเภทย และปริมาณที่กำหนด
ในกฎกระทรวง ถ้าไม่ปรากฏว่าต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดี ความผิดฐานอื่น
ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล
ให้พนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหาไปศาล เพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวผู้ต้องหาไป
ตรวจพิสูจน์การเสพหรือการติดยาเสพติด และหาผลการตรวจพิสูจน์ ปรากฏว่าผู้ต้องหาเป็น
ผู้เสพหรือติดยาเสพติด จะต้องส่งตัวเข้ารับกวดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประกอบรับ
กระทรวงยุติธรรมได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดลักษณะชนิด ประเภท และปริมาณ
ของยาเสพติด พ.ศ. 2546 และ ประกาศกระทรวง เรื่อง กำหนดโทษทัณฑ์และให้บังคับใช้
บทบัญญัติมาตรา 3 ตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 (แยกสารแนบ)
จึงมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2546 เป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามของพนักงานสอบสวนในกรณีดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้อง
ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เมื่อมีการดำเนินคดีผู้ต้องหาวาระทำความผิดฐานยาเสพติด
ให้โทษฐานยาเสพติดให้โทษและมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ฐานเสพ
ยาเสพติดให้โทษและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ ฐานเสพยา
เสพติดให้โทษและจำหน่ายยาเสพติดให้โทษให้พนักงานสอบสวนพิจารณาฐานความผิด และ
ปริมาณยาเสพติดตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงข้างหนึ่งข้อนี้ โดยให้พนักงานสอบสวน
ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ถ้ายังไม่ได้มีการตรวจหาสารเสพติดจากปัสสาวะของผู้ต้องหา

ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเก็บตัวอย่างปัสสาวะของผู้ต้องหาทันทีในโอกาสแรกและ
ไม่ควรเกิน 6 ชั่วโมง นับจากผู้ต้องหาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน

การเก็บตัวอย่างปัสสาวะ ให้เก็บให้ได้ปริมาณเพียงพอต่อการตรวจพิสูจน์
โดยต้องไม่น้อยกว่า 30 มิลลิลิตร และใช้ภาชนะสำหรับบรรจุตัวอย่างปัสสาวะที่เป็นขวด
พลาสติกแบบกว้าง ขนาดบรรจุ 60 มิลลิลิตร มีฝาปิดที่สะอาดและแห้ง มีอุปกรณ์สำหรับ
พนักงานสอบสวนเพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลงตัวอย่างปัสสาวะและมีตาปิดแสดงรายละเอียด ดังนี้

ตัวอย่างปัสสาวะ คดีอาญาที่	
หน่วยงาน.....	
ชื่อ-สกุล.....	ผู้ต้องหา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....	
ลงชื่อ.....	ผู้ต้องหา
ลงชื่อ.....	พนักงานสอบสวน

การเก็บรักษาและนำส่งตัวอย่างปัสสาวะ ให้ดำเนินการดังนี้

- (1) หลังจากเก็บตัวอย่างปัสสาวะของผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์แล้ว ควรส่งไปยังหน่วยงานที่ทำตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดยเร็ว
- (2) หากจำเป็นต้องเก็บรักษาตัวอย่างปัสสาวะไว้เกินกว่า 24 ชั่วโมง ควรเก็บไว้ในตู้เย็น
- (3) ควรเคลือบยาลงและขวดตัวอย่างปัสสาวะเพื่อนำส่งไปยังหน่วยงานที่ทำ
การตรวจทางห้องปฏิบัติการ ควรแช่เย็นและป้องกันอย่าให้ถูกความร้อน
- (4) การนำส่งตัวอย่างปัสสาวะจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบรัดกุม เพื่อมิให้เกิดการทับถมปนเปื้อนสูญหาย หรือโดนปนเปื้อนอื่นใด

ข้อ 2. ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการตามกระบวนการสอบสวนเกี่ยวกับ
ตัวผู้ต้องหาตาม การเก็บตัวอย่างปัสสาวะตาม ข้อ 1. การสอบสวนปากคำผู้ต้องหา การพิมพ์
ลายนิ้วมือส่งตรวจสอบประวัติ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แล้วนำตัวผู้ต้องหาไปศาลที่มีเขตอำนาจ
พิจารณาคดี ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน
นอกเหนือทำเรื่อง..

เขียนคำร้องตามแบบที่กำหนดทำหนังสือยื่นต่อศาลขอให้พิจารณาคำสั่งให้ส่งตัวผู้ต้องหา
ไปตรวจพิสูจน์การทะเลาะหรือการตีขมวดกัน เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่
เกิดจากตัวผู้ต้องหาเอง หรือจากเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งทำให้ไม่อาจนำตัวผู้ต้องหา
ไปศาลภายในกำหนดเวลาที่กำหนดได้

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอมถึงที่แปลมีจริบรรณให้พนักงานสอบสวนนำตัวส่งศาล
เพื่อมีคำสั่งให้ตรวจพิสูจน์ภายในสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน
ให้พนักงานสอบสวนผู้ตรวจพิจารณาคำสั่งศาลและพร้อมให้ถือบัตรที่ศาลมี
คำสั่งให้จับตัวผู้ต้องหา

ในกรณีคำร้องขอให้ศาลส่งตัวผู้ต้องหาไปตรวจพิสูจน์การทะเลาะ
หรือการตีขมวดกัน พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ให้พนักงานสอบสวน
เสนอคำร้องขอคัดค้านคำสั่ง หรือคำร้องส่งตัวผู้ต้องหาไปตรวจพิสูจน์ในวันเดียว

ข้อ 3. เมื่อศาลมีคำสั่งให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปตรวจพิสูจน์การทะเลาะหรือการตีขมวดกัน
ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมเอกสาร คำร้องตามข้อ 2. และ
นำส่งศาลไปยังสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ที่อยู่ในเขตที่รับผิดชอบโดยเร็ว

ในกรณีมีคำสั่งไม่ส่งตัวผู้ต้องหาไปตรวจพิสูจน์การทะเลาะหรือการตีขมวดกัน
ให้พนักงานสอบสวนรับตัวผู้ต้องหาคืนมา แล้วดำเนินการคัดค้านคำสั่งศาลในวัน
ต่อไป

ในระหว่างที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
พ.ศ.2545 พนักงานสอบสวนไม่ส่งตัวผู้ต้องหาไปตรวจพิสูจน์หรือขอคัดค้านตามกฎหมาย

ข้อ 4. ในกรณีที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด วินิจฉัยว่า
ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์เป็นผู้ทะเลาะหรือตีขมวดกัน พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการส่งตัว
ผู้ต้องหาไปยังศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือสถานที่เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา
เสพติดแล้วแต่กรณี พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งการส่งตัวผู้ต้องหาเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา
เสพติด และรายงานผลการตรวจพิสูจน์ให้พนักงานสอบสวนทราบ ให้พนักงานสอบสวน
นำเอกสารดังกล่าวรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ข้อ 5. ในกรณีที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด วินิจฉัย
ว่าผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ไม่ใช่ผู้ทะเลาะหรือตีขมวดกัน พนักงานเจ้าหน้าที่จะนำหนังสือหรือ

ไปตรวจ...

ใบสรรหาผลงานผลการตรวจพิสูจน์มาแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อทราบ กรณีนี้ให้พนักงานสอบสวนไปรับตัวผู้ต้องหาที่งานโดยเร็ว แล้วดำเนินการคือเอาตามข้อกล่าวหาที่แนบส่งไป

ข้อ 6. ในระหว่างการตรวจพิสูจน์และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้พนักงานสอบสวนทำสำเนารายการสอบสวนคดีอาญาต่อไปกรมเสนาธิการโดยเร็ว และให้ส่งสำเนารายการสอบสวนคดีอาญาเห็นพ้องคดีให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่มีอำนาจควบคุมตามกฎหมาย โดยไม่ต้องทำหนังสือถึงกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ต้องหาตามคำสั่งสำเนารายการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการและแจ้งให้ทราบแก่ผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวอยู่ ณ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด หรือสถานตรวจพิสูจน์ หรือควบคุมตัวไว้ที่ใด

ใบกรณีให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นสิ่งไม่พ้องให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อปล่อยตัวผู้ต้องหาทันที

ข้อ 7. ใบกรณีให้พนักงานสอบสวนตรวจตอบประวัติของผู้ต้องหาพบว่าผู้ต้องหาที่เข้ารับการตรวจพิสูจน์ หรือเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีฐานะหรือฐานะต่ำเกินขีดฐานะขึ้นซึ่งเกินความผิดที่มิโทษจำคุก หรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก ให้ร้องขอต่อศาลภายใน 3 วัน นับแต่ทราบข้อเท็จจริง เพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวผู้นั้นไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนคดีอาญาหรือมีรายงานข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทราบโดยเร็ว

ใบการดำเนินการตามวรรคแรก เมื่อศาลมีคำสั่งแล้วให้พนักงานสอบสวนไปรับตัวผู้ต้องหาที่เข้ามาโดยเร็วแล้วดำเนินการคือเอาตามข้อกล่าวหาที่แนบส่งไป

ข้อ 8. เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับผลการตรวจพิสูจน์สารเสพติดจากปัสสาวะของผู้ต้องหาจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์แล้ว ให้พนักงานสอบสวนจัดทำสำเนาผลการตรวจพิสูจน์และรับเรื่องความถูกต้อง แล้วส่งสำเนาสผลการตรวจพิสูจน์ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน 1 ชุด โดยเร็ว

ข้อ 9. ใบกรณีที่มีความปรากฏว่าผู้ต้องหาไม่มีสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ไม่ว่าใบกรณีใด และคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ หากสำเนารายการสอบสวนยังอยู่ที่พนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนรีบไปรับตัวผู้ต้องหาที่เข้ามา แล้วดำเนินการคือเอาตามข้อกล่าวหาที่แนบส่งไป หากพนักงานสอบสวนได้ส่งสำเนารายการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานสอบสวนไปรับตัวผู้ต้องหาที่เข้ามาไปส่งให้พนักงานอัยการ โดยเร็ว

ข้อ 10. ในกรณีทีละคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด วินิจฉัยว่า ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดผู้ใด ได้รับผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามรอบตามที่กำหนดในแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นที่พอใจแล้วจึงคำสั่งให้ปล่อยตัวผู้นั้นไปแล้ว คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจะแจ้งผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด คำวินิจฉัย และคำสั่งให้ปล่อยตัว ให้พนักงานสอบสวนทราบ กรณีนี้ให้พนักงานสอบสวนลงไว้เป็นผลคดีและดำเนินการตามข้อ 12

ข้อ 11. ในกรณีที่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้ใดแม้จะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จนครบกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ แต่ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจ คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจะรายงานความเห็นมายังพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามข้อ 9

ข้อ 12. เมื่อกองทะเบียนประวัติอาชญากรได้รับเอกสารพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจประวัติของผู้ต้องหาในคดีที่มีการส่งตัวผู้ต้องหาไปตรวจพิสูจน์การเสพหรือการเสพยาเสพติด หรือส่งตัวไปยังศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือสถานซึ่งถือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้ดำเนินการตรวจประวัติทางดัชนีของของผู้ต้องหาและแจ้งผลการตรวจประวัติการต้องโทษให้พนักงานสอบสวนทราบ แต่ให้จัดเก็บข้อมูลเป็นฐานข้อมูลผู้ต้องหาเฉพาะ ไม่จะปฏิบัติงานข้อมูลผู้กระทำความผิดทั่วไป

ไม่ว่ากรณีใดที่พนักงานสอบสวนจะต้องรับตัวผู้ต้องหาจากถิ่นมาดำเนินคดีอาชญากรรมที่บุตรร่างหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรทราบเพื่อนำข้อมูลของผู้ต้องหาออกจากรูขุมข้อมูลผู้ต้องหา ไปจัดเก็บใบทะเบียนประวัติผู้กระทำความผิดทั่วไป

กรณีตามข้อ 10 ให้พนักงานสอบสวนแจ้งผลการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ต้องหาต่อกองทะเบียนประวัติอาชญากร เพื่อรับที่ใบทะเบียนประวัติผู้กระทำความผิด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ ให้แจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

พล.ต.อ.
(พลตำรวจตรี หรือ พลตำรวจโท)

รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน

ส่วนที่สุต บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองทั้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร 0-2205-3466

ที่ 0004.5/2546 วันที่ 11 มีนาคม 2546

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. พันธุ์สมรรถภาพผู้พิการเสพติด พ.ศ.2545
(เพิ่มเติม)

รชง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบช. และ ผบก. หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.

ตามหนังสือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนที่สุต ที่ 0004.5/2152 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2546 กำหนดแนวทางการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในกรณีปฏิบัติตาม หมวด 3 แห่ง พ.ร.บ. พันธุ์สมรรถภาพผู้พิการเสพติด พ.ศ.2545 ไว้แล้ว นั้น

บัดนี้ที่ประชุมรวมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องเพื่อบรรเทาการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. พันธุ์สมรรถภาพผู้พิการเสพติด พ.ศ.2545 ซึ่งประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม, ผู้แทนอัยการสูงสุด, ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม, ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ร่วมประชุมพิจารณาในประเด็นเรื่อง ขอบเขตของกลุ่มบุคคลที่จะต้องนำเข้าสู่กระบวนการพันธุ์สมรรถภาพผู้พิการเสพติด โดยเฉพาะผู้ต้องหาซึ่งถูกพนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 ก่อนวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกประกาศตามมาตรา 2 และกติกายังอยู่ในระหว่างการสอบสวน พนักงานสอบสวนจะนำตัวผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวไปตรวจพิสูจน์การเสพหรือการติดยาเสพติดได้หรือไม่ ซึ่งที่ประชุมมีมติว่า เมื่อผู้ต้องหา ต้องหาว่ากระทำ ความผิดที่ก้าหนดไว้ใน มาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ. พันธุ์สมรรถภาพผู้พิการเสพติด พ.ศ. 2545 ไม่ว่าผู้นั้นจะกระทำ ความผิดและถูกแจ้ง ข้อกล่าวหาเมื่อใดก็ตามหากยังมีได้ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลก่อนวันที่ 3 มีนาคม 2546 ซึ่งเป็นวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศข้อก้าหนดให้ใช้บทบัญญัติ หมวด 3 ของ พ.ร.บ. ดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหาพร้อมคำร้องยื่นต่อศาลเพื่อพิจารณา มีคำสั่งให้ตรวจพิสูจน์การเสพหรือการติดยาเสพติด และหากสำนวนอยู่ที่พนักงาน อัยการให้พนักงานอัยการส่งเรื่องคืนพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการนำตัวผู้ต้องหา

พจน์...

พร้อมด้วยเรื่องยื่นต่อศาล ตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเป็นไปโดยสมมติที่ประชุมร่วม และให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.ดังกล่าว จึงกำหนดให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีที่ได้มีการจับกุมผู้ต้องหาและข้อกล่าวหาว่าผู้นั้นอยู่ในหลักเกณฑ์

มาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 และคดีดังกล่าวยังมีได้ ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลก่อนวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศท้องที่ที่ใช้ บทบัญญัติหมวด 3 ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ประกาศบังคับใช้ตามบทบัญญัติ หมวด 3 ตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 นำตัวผู้ต้องหาไปศาล พร้อมยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวไปตรวจพิสูจน์การเสพติด การติดยาเสพติด

1.1 กรณีผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวในชั้นพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนติดต่อนายประกันเพื่อส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวน แล้วนำ ตัวผู้ต้องหาไปศาลพร้อมยื่นคำร้องขอ ให้ศาลมีคำสั่ง

1.2 กรณีผู้ต้องหาถูกควบคุมในระหว่างการขอฝากขัง หรือผิดฟ้อง และฝากขังในชั้นพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนประสานงานกับศาลในภาค ก่อนคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่ง

1.3 กรณีผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว หรือถูกควบคุมในระหว่าง การขอฝากขัง หรือผิดฟ้องและฝากขังในชั้นพนักงานอัยการ ให้พนักงานสอบสวน ประสานงานกับพนักงานอัยการในการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่ง

1.4 กรณีผู้ต้องหาเป็นเด็กหรือเยาวชนและถูกควบคุมอยู่ที่สถานพินิจ ให้พนักงานสอบสวนประสานงานกับผู้ชำนาญการสถานพินิจ ในการยื่นคำร้องขอให้ศาล มีคำสั่ง

2. กรณีที่ผู้ต้องหาถูกแจ้งข้อกล่าวหาตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2546 และ ข้อกล่าวหาอยู่ในหลักเกณฑ์ตาม มาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 และในท้องที่ที่ประกาศบังคับใช้ตามบทบัญญัติหมวด 3 ตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 และได้รับการปล่อยชั่วคราวในชั้นพนักงานสอบสวน

2.1 ให้พนักงานสอบสวนกำหนดวันนัดในชั้นฎีกาประกันให้นายประกัน ส่งตัวผู้ต้องหาภายในระยะเวลาที่สามารถนำตัวผู้ต้องหาไปศาล เพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวไปตรวจพิสูจน์การเสพนหรือการติเตียนเสพน

2.1.1 กรณีผู้ต้องหาเป็นเด็กหรือเยาวชนและคดีไม่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว ให้กำหนดวันนัดส่งผู้ต้องหา ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ต้องหามาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน

2.1.2 กรณีผู้ต้องหาพ้นเกณฑ์เยาวชน(ผู้ต้องหาผู้ใหญ่) ให้กำหนดวันนัดส่งตัวผู้ต้องหา ภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลามาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน

2.2 คดีที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว ระหว่างวันที่ 3 มีนาคม 2546 ถึงวันที่รับทราบการปฏิบัติตามหนังสือนี้ ด้านปรากฏว่าพนักงานสอบสวนไม่ได้กำหนดวันนัดในชั้นฎีกาประกัน ให้นายประกันส่งตัวผู้ต้องหาตามเวลาที่กำหนดในข้อ 2.1.1 และ 2.1.2 ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการติดต่อนายประกันให้ส่งตัวผู้ต้องหา แล้วนำตัวผู้ต้องหาไปศาลพร้อมยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณามีคำสั่งให้ส่งตัวไปตรวจพิสูจน์การเสพนหรือการติเตียนเสพนโดยเร็วเพื่อมิให้เกิดความเสียหายใดๆ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.

(พล.ต.อ.วิเชียร พงษ์พานิช)

รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร.

โทร. 0 2205 3451

ที่ 0011.26/03551

วันที่ ๕๒ กันยายน 2553

เรื่อง คำรับทราบปฏิบัติ พ.ร.บ.เพิ่มผู้สมรรถภาพผู้พิการฯ พ.ศ. 2545

พยช.น., ก.1-9, ศาต., ก., ส., และ สค.ม.

ด้วยกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม มีหนังสือแจ้งว่า กรมคุมประพฤติในฐานะหน่วยงานประสานงาน พ.ร.บ.เพิ่มผู้สมรรถภาพผู้พิการฯ พ.ศ. 2545 พบว่าที่ผ่านมามีปัญหาข้อขัดข้องบางประการจากการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้ ตาม พ.ร.บ.เพิ่มผู้สมรรถภาพผู้พิการฯ พ.ศ. 2545 กล่าวคือในกรณีพนักงานสอบสวนได้รับผลการชันสูตรตรวจปัสสาวะจากศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งไม่ปรากฏว่าพบสารเสพติดในตัวอย่างปัสสาวะภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งให้ตรวจพิสูจน์แล้ว จากนั้นพนักงานสอบสวนได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อยุติการฟื้นฟู ทำให้กระบวนการบำบัดฟื้นฟูต้องยุติลงไม่เป็นที่เรียบร้อยตามกฎหมาย และกรณีต้องส่งคืนตัวผู้เข้ารับการฟื้นฟูตามมาตรา 24 แห่ง พ.ร.บ.เพิ่มผู้สมรรถภาพผู้พิการฯ พ.ศ. 2545 ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องปรับตัวผู้เข้ารับการฟื้นฟูไปดำเนินคดีอาญาปกติ แต่ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนไปปรับตัวล่าช้า

ดร. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงาน ตาม พ.ร.บ.เพิ่มผู้สมรรถภาพผู้พิการฯ พ.ศ. 2545 เป็นไปโดยถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว และไม่เกิดปัญหาข้อขัดข้องตามที่กรมคุมประพฤติแจ้งมา ดังกล่าว จึงขอคำรับ และจัดตั้งคณะกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

1. ในกรณีตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเบื้องต้น เป็นแนวทางปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมียาเสพติดให้โทษอยู่ในร่างกายหรือไม่ ลงบังคับวันที่ ๒๒ เม.ย. 2546 ข้อ 7 ดังนี้ "ในกรณีตรวจหรือทดสอบในเบื้องต้นตามข้อ 6 พบว่าบุคคลนั้นยังเป็นผู้เสพยาเสพติดให้โทษ ให้ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบจดบันทึกชื่อและรายละเอียดของชื่อผู้มีอำนาจหรือสถานที่อยู่ที่สามารถจะเรียกตัวหรือขอกหมายเรียกมาเพื่อดำเนินคดีได้ เมื่อมีการตรวจสอบสวนยืนยันผลแล้วพบว่าเป็นผู้มียาเสพติดให้โทษในร่างกาย" จึงให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว โดยกระทรวงฯ ทั้งนี้ยังไม่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาฐานเสพยาเสพติดให้โทษแก่บุคคลนั้น จนกว่าจะได้รับผลยืนยันว่าพบสารเสพติดในตัวอย่างการตรวจปัสสาวะแล้ว จึงเรียกตัวมาดำเนินคดี ตามกฎหมายต่อไป

2. กรณีต้องสงฆ์ในตัวผู้รับบริการที่นำส่งตามมาตรา 24 แห่ง พ.ร.บ. สิ้นสุดบรรณภาพ ผู้ศึกษาแพทย์ศ พ.ศ. 2545 ให้พนักงานสอบสวนรีบไปรับตัวคืนมาโดยเร็ว ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติตาม ข้อ 9 ของ ระเบียบ ตร. คำว่าที่สุด ที่ 0004.6/2152 อ.ง 3 มี.ศ. 2546 ตาม ใ้แจ้งเวียน ไปแล้ว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งให้พนักงานสอบสวนรวมทั้งผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.ท.

(สมยศ หุ่มพันธ์ม่วง)

ผู้ช่วย ผบ.ตร. ประท. ผบ.ตร.

รอง ผบ.ตร.	.....	วันที่	.....
ผู้ช่วย ผบ.ตร.	.....	วันที่	.....
ผบ.ตร. (นายสมยศ หุ่มพันธ์ม่วง)		วันที่	14/08/53
ผบ.ตร. (นายประท. ผบ.ตร.)		วันที่	14/08/53
รอง ผบ.ตร.	.....	วันที่	.....
ผบ.ตร.	.....	วันที่	.....
ผบ.ตร. (นายสมยศ หุ่มพันธ์ม่วง)		วันที่	14/08/53
ผบ.ตร. (นายประท. ผบ.ตร.)	.....	วันที่	.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   คร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๔๖๓

ที่ ๐๐๑๑.๒๔/ ๒๕๕๕

วันที่ ๑๓   กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง   ให้ระบุเลขประจำตัวประชาชนในคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งส่งตัวผู้ต้องหาไปควบคุมเพื่อตรวจพิสูจน์
การแพทย์หรือการติดยาเสพติด (พ.๑)

ลพช.น., ก., ก.๑ - ๑, กขค., ปส. และ ลจร.

ด้วย กรมคุมประพฤติ มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๓๐๔/๐๓๔๒๑ ลง ๒๖ เม.ย. ๒๕๕๕ แจ้งว่า กรมที่มี
กรมคุมประพฤติ รับผิดชอบคำวินิจฉัยของพิชิตสูงเนินผู้ต้องหาที่เข้าสู่กระบวนการ ตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ ในการตรวจพิสูจน์ผู้ต้องหา จำเป็นต้องใช้เลขประจำตัวประชาชนและชื่อบิดา
มารดาเพื่อระบุตัวตนที่แท้จริงของผู้ต้องหา และตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด เพื่อใช้ในโครงการงานผล
การตรวจพิสูจน์ฯ สอดคล้องโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จึงขอความร่วมมือให้พนักงานสอบสวน
แบบเอกสารทะเบียนราษฎรที่ตรวจสอบจากระบบหรือระบุเลขประจำตัวประชาชนในคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่ง
ส่งตัวผู้ต้องหาไปควบคุมเพื่อตรวจสอบการแพทย์หรือการติดยาเสพติด (พ.๑) และหากมีข้อขัดข้องประการใดขอ
ให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อขัดข้องในคำร้องด้วย

คร. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นการให้ความร่วมมือในการตรวจพิสูจน์ผู้ต้องหาที่เข้าสู่
กระบวนการ ตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง จึงให้
พนักงานสอบสวนระบุเลขประจำตัวประชาชนของผู้ต้องหาในคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งส่งตัวผู้ต้องหาไปควบคุม
เพื่อตรวจสอบการแพทย์หรือการติดยาเสพติด (พ.๑) ตามแบบที่แนบมานี้ โดยไม่ต้องแบบเอกสารทะเบียนราษฎร
ที่ตรวจสอบจากระบบ หากมีข้อขัดข้องที่ไม่สามารถระบุเลขประจำตัวประชาชนของผู้ต้องหาลงในคำร้องได้
ให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อขัดข้องในคำร้องด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ย.
(ช.ชวาลย์ สุขสมจิตร)
ผู้ช่วย ผ.บ.ตร. บรท.ผ.บ.ตร.

บทที่ 8

การมีความเห็นทางคดี

อำนาจทำความเห็นทางคดี

การส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ

และการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

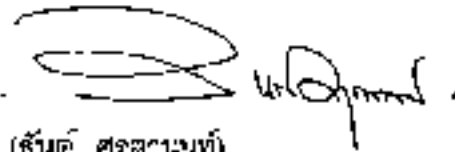

- 2 -

ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ส่วนเลขคดีที่ปรากฏอยู่ในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญา
ทั่วไป หรือสมุดสารบบการดำเนินคดีจราจรทางบก ประจำที่ทำการของพนักงานสอบสวนยังมีอยู่
ไม่ได้ถูกลบหรือหายไปจากสมุดสารบบแต่อย่างใด สำหรับสำนวนการสอบสวนพนักงานสอบสวน
จะต้องดำเนินการสอบสวนให้เสร็จสิ้น แล้วสรุปสำนวนมีความเห็นสั่งให้พนักงานอัยการตาม
ป.วิ อาญา มาตรา 140, 141 หรือ 142 แล้วแต่กรณี

จึงขอข้อมความเข้าใจมาเพื่อทราบ และแจ้งให้พนักงานสอบสวนในสังกัดทราบ
เพื่อสืบปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป หากเกิดความบกพร่องหรือเสียหายแจ้งทางราชการขึ้น พนักงาน
สอบสวนและผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบทางวินัยตามกฎหมายแก่กรณี

พล.ต.อ.

(สันต์ สุตานนท์)

ผ.ย.ต.อ.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.0-22053466

ที่ 0004.6/๒๒๖๖ วันที่ 14 สิงหาคม 2545

เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาหลบหนีประกัน และคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น

รอง ผ.บ.ตร., ผู้ช่วย ผ.บ.ตร., ผ.บ.ช., ผ.บ.ก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ที่ 0004.6/6167 ลง 20 พ.ค.2545 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีผู้ต้องหาหลายคนกระทำผิดร่วมกันเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกัน และผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น กับผู้ต้องหาบางคนถูกคุมขังในคดีอื่นในอำนาจศาลอื่นซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลอื่น ประกอบกับ ตร. ได้หาข้อปัญหาข้อกฎหมายกรณีพนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวนไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือ ที่ นร 0601/0886 ลง 19 ก.พ.2544 แจ้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่) ตอบข้อหารือ ตร. ในประเด็น กรณีการส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาหลบหนีประกันและพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรตั้งฟ้องผู้ต้องหา สรุปความได้ว่า สำนวนการสอบสวนตามมาตรา 42 แห่ง ป.วิ.อาญา ที่ พนักงานสอบสวนได้ปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว ก่อนผู้ต้องหาได้หลบหนีประกัน ไม่มีผลทำให้สำนวนนั้นเป็นสำนวนตามมาตรา 41 ซึ่งเป็นกรณีจับตัวผู้ต้องหาไม่ได้ พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมตัวผู้ต้องหา ไปยังพนักงานอัยการ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนในคดีที่ผู้ต้องหาหลบหนีประกันและมีความเห็นควรตั้งฟ้องผู้ต้องหาแต่พนักงานอัยการไม่รับสำนวน และการปฏิบัติกรณีผู้ต้องหาหลายคนกระทำผิดร่วมกันในคดีที่เกี่ยวข้องกัน และผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่นเป็น ไปด้วยความเรียบร้อย สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังกล่าว จึงให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนปฏิบัติดังนี้

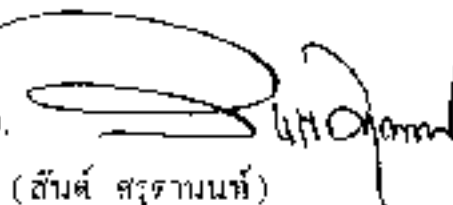
ก. ในคดีที่...

1. ในกรณีที่ผู้ต้องหาหลบหนีประกัน ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบสวน และสรุปสำนวนเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อพิจารณาและมีความเห็นทางคดีตามระเบียบว่าด้วยอำนาจการทำความเห็นในคดี ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้ที่มีอำนาจมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้เก็บสำนวนไว้ที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าพนักงานสอบสวน และให้จัดทำสมุดสารบัญชีสำนวนประเภทอัยการไม่รับสำนวนแล้วถึง: ส่วนงานการสอบสวนประเภทนี้ไว้ต่างหากเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ และสามารถตรวจรอบได้ตลอดเวลา ห้ามมิให้เก็บไว้กับตัวพนักงานสอบสวนที่สอบสวนคดี และให้อำนาจคดี (วงแดง) ออกจากสมุดคดีคดีอาญาประจำที่ทำการและสมุดบันทึกคดีประจำตัวพนักงานสอบสวน โดยหมายเหตุว่า "อัยการไม่รับสำนวน" หากมีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าพนักงานสอบสวน ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนคนเดิมส่งมอบสำนวนเช่นเดียวกับการส่งมอบสำนวนที่อยู่ระหว่างการสอบสวนต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนคนใหม่ เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาแล้วให้ดำเนินการตาม พ.ร.บ.อาญา มาตรา 142 วรรคสาม ต่อไป

2. ในกรณีที่ผู้ต้องหาหลายคนกระทำผิดร่วมกัน เป็นคดีเกี่ยวพันกัน และผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น กับผู้ต้องหาบางคนถูกคุมขังในคดีอื่นในอำนาจศาลอื่น ซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลอื่น ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแยกสำนวนว่าความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด ส่งไปยังพนักงานอัยการประจำศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ถูกจำคุกต้องโทษอยู่ แม้ว่า จะอยู่คนละเขตท้องที่หรือคนละจังหวัดก็ตาม ส่วนผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่นซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุด ให้ดำเนินการตามหนังสือ สร. ที่ 0004.6/6167 ลง 20 พ.ค. 2545 ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป หากเกิดความบกพร่องหรือเสียหายแก่ทางราชการขึ้น หัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบทางวินัยตามควรแก่กรณี

พล.ต.อ.

(สันต์ สุระนามนท์)

ค.บ.ต.ร.

ที่ นร ๐๖๐๑/ ๐๘๘๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ทารุณปัญหา ข้อกฎหมายกรณีพนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวน

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/ป ๒๗๑
ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๔

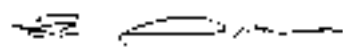
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ทารุณปัญหาข้อกฎหมายกรณี
พนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวน

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ออกรายปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับกรณีพนักงาน
อัยการไม่รับสำนวนการสอบสวน และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงมหาดไทย
(กรมการปกครองและกรมราชทัณฑ์) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงาน
อัยการสูงสุด แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่)
ได้พิจารณารายข้อหาหรือตั้งกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่ง
มาด้วยนี้ ลงนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เพื่อทราบตามระเบียบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วิมลสารนต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๖๒๐๖-๘
กลุ่มงานมาอกระบวนกรยุติธรรมทางอาญา
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๑๓๕๓
โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๑๓๐๘
www.ksc.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๕๓๔/๒๕๔๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ทารือปัญหาข้อกฎหมายการนิเทศงานข้าราชการไม่รับส่วนงานการสอบสวน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ดช ๐๐๐๔.๖/๑๐๓๖๖ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับทราบปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติและข้อหารือจากพนักงานสอบสวนของกองบัญชาการตำรวจนครบาลและกองบัญชาการตำรวจภูธร กรณีพนักงานอัยการไม่รับส่วนงานการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้ว เนื่องจากสำนักงานอัยการสูงสุดได้วางแนวทางปฏิบัติในการรับส่วนงานการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนใหม่" ซึ่งจากแนวปฏิบัติดังกล่าวก่อให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติสรุปได้ ๒ ประการ ดังนี้

๑. ส่วนงานการสอบสวนที่ผู้ต้องหากระทำความผิดและผู้ต้องหาถูกควบคุม หรือตั้งอยู่ หรือปล่อยชั่วคราว หรือเชื้อต่างได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก มาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่ง" แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้พนักงานสอบสวนทำควมเห็นว่าการสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยส่วนงานการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา มาตรา ๑๕๒ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้พนักงานสอบสวนส่งส่วนงานการสอบสวนพร้อมกับตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหาไม่ถูกตั้งอยู่แล้ว ปัญหาข้อขัดข้องของพนักงานสอบสวนคือผู้ต้องหาที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวหลบหนีหรือหนี ทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถนำตัวผู้ต้องหาไปส่งให้พนักงานอัยการพร้อมกับส่วนงานการสอบสวนได้

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๐๔๘๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

"หนังสือ สำนักงานอัยการสูงสุด ที่ กส (สอ.น.) ๐๐๑๔/ว ๑๔๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการรับส่วนงานการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน ส่งถึงรองอธิการสูงสุด อธิบดีอัยการฝ่ายอธิบดีอัยการเขต อัยการพิเศษฝ่าย และอัยการอัยการสูงสุด อัยการจังหวัด และผู้อำนวยการตรวจบังคับกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๕๒ ผู้ต้องหาผู้กระทำความผิดและผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือตั้งอยู่ หรือปล่อยชั่วคราว หรือเชื้อต่างได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก ให้พนักงานสอบสวนทำควมเห็นตามท้องส่วนงานการสอบสวนว่าควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยส่วนงาน

ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ส่งแต่สำนวนพร้อมด้วยควมเห็นไปยังพนักงานอัยการ ส่วนตัวผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจปล่อยหรือปล่อยชั่วคราว ตัวผู้ต้องหาถูกตั้งอยู่ ให้ขอเองหรือขอให้พนักงานอัยการขอตัวศาลให้ปล่อย

ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนพร้อมกับผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหาไม่ถูกตั้งอยู่แล้ว

แต่ถ้าเป็นควมผิด ที่พนักงานสอบสวนปฏิเสธเทียบได้ และผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติตามวิธีพิจารณาคดีแล้ว ให้บันทึกการปฏิเสธเทียบไว้ แล้วส่งไปให้พนักงานอัยการพร้อมกับสำนวน

พนักงานอัยการจึงไม่รับสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ทั้งที่มาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อำนาจพนักงานสอบสวนปล่อยชั่วคราวได้

เรื่องนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นสำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวผู้กระทำความผิดยังไม่ได้ตามมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกำหนดให้พนักงานสอบสวนทำความเข้าใจหรือสิ่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมกับสำนวนการสอบสวน ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง ก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ตัวผู้ต้องหา มา คดีก็จะป็นอันเสร็จสิ้นไปโดยสิ้นสงคราน แต่ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าไม่ควรสั่งฟ้อง สิทธิและประโยชน์ก็จะเกิดแก่ผู้ต้องหา เพราะผู้ต้องหาจะได้รับอิสระภาพและไม่ต้องเป็นผู้ต้องหาอีกต่อไป แต่ถ้าพนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวนไว้พิจารณาสั่งการ ผู้ต้องหา ก็จะเสียสิทธิในกลางดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข เพราะผู้ต้องหาจะถูกอายัดตัวหรือถูกออกหมายจับได้ ซึ่งความเห็นดังกล่าวก็สอดคล้องกับความเห็นเดิมของสำนักงานอัยการสูงสุด แต่ต่อมาสำนักงานอัยการสูงสุดได้วางแนวปฏิบัติใหม่ว่า สำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดและผู้นั้นถูกควบคุมหรือขังอยู่หรือปล่อยชั่วคราว หรือเชื่อว่าคงได้ตัวมาเมื่อสภกหมายเรียก มาตรา ๑๕๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้พนักงานสอบสวนทำความเข้าใจหรือสิ่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นควรสั่งฟ้อง ก็ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ กรณีที่พนักงานอัยการจะรับสำนวนการสอบสวนได้ตลอดเมื่อพนักงานสอบสวนได้ส่งตัวผู้ต้องหาด้วย หรือผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้ แต่ต่อมาพนักงานสอบสวนจะไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหามาได้ เนื่องจากผู้ต้องหาหลบหนีหรือหนีประกัน หรือไม่สามารถดำเนินการให้ผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้ เช่น ถูกคุมขังอยู่ในอำนาจศาลอื่น ก็ไม่ทำให้สำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เปลี่ยนเป็นสำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวผู้กระทำความผิด จึงไม่ได้ตามมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือว่า สำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีความหมายเดียวกันหรือไม่ และสำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๑ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้ต้องหาหลบหนี ระกันจะยื่นสำนวนการสอบสวนกลับ

มาตรา ๑๕๑ ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ เมื่อได้ความตามทางสอบสวนกล่าวไป ให้ทำความเข้าใจหรือสิ่งไม่ฟ้องส่งไปพร้อมกับสำนวนยังพนักงานอัยการ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นสมควรปล่อยชั่วคราวสั่งไม่ฟ้อง ให้ยุติการสอบสวนโดยสั่งไม่ฟ้อง และไปแจ้งคำสั่งนี้ให้พนักงานสอบสวนทราบ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสอบสวนต่อไป ก็ให้ส่งพนักงานสอบสวนปฏิบัติเช่นนั้น

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง ก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา ถ้าผู้ต้องหาอยู่ต่างประเทศ ให้พนักงานอัยการจัดการเพื่อขอให้ส่งตัวกลับมา

หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ส่วนที่ ๒๒๓ ที่ ๒๒ ๒๐๑๓/๒๖๑๘ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เรื่อง ข้าราชการทางปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งสำนวนการสอบสวน ส่งถึงอธิบดีกรมตำรวจ

ไปเป็นสำนวนการสอบสวนว่าผู้ต้องหาผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวผู้กระทำความผิดยังไม่ได้ตาม มาตรา ๑๘๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้หรือไม

๒. คดีที่ผู้ต้องหา หรือผู้ต้องขังถูกคุมขังในคดีอื่นในเรือนจำที่กฎในเขตอำนาจของ ศาลอื่นในกรุงเทพมหานคร ทางปฏิบัติที่ผ่านมาสำนักงานอัยการสูงสุดจะแจ้งให้พนักงานอัยการแห่ง ห่องที่ที่ความผิดเกิดในเขตส่งสำนวนการสอบสวนไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อยื่นฟ้องผู้ต้องหา หรือผู้ต้องขังต่อศาลอาญา แต่ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกคุมขังกฎในเรือนจำอื่นนอกกรุงเทพมหานคร พนักงานอัยการแห่งห่องที่ที่ความผิดเกิดในเขตจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการที่ ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกคุมขังอยู่ เพื่อยื่นฟ้องตามมาตรา ๒๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมาย วิพิจารณา ความอาญา แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันศาลไม่ประทับฟ้อง โดยให้ไปยื่นฟ้องต่อศาลที่ความผิดเกิด (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔/๒๕๓๗) ประกอบกับมีบทแก้ไขมาตรา ๕๓ แห่งประมวลกฎหมาย แห่งและพาณิชย์ โดยกำหนดให้ผู้มีสำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตามคำสั่ง โดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำหรือทัณฑสถานที่มีผู้จำคุกอยู่ แต่เนื่องจากกรมราชทัณฑ์มี จำนวนเจ้าหน้าที่น้อยและไม่เพียงพอที่จะนำตัวผู้ต้องขังไปมอบให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอื่นได้ จึงทำให้ไม่สามารถนำมาตรา ๒๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาใช้ได้ ภาระดังกล่าวจึงตกแก่พนักงานสอบสวนที่จะต้องนำตัวผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในคดีอื่น ในเรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นไปมอบให้แก่พนักงานอัยการพร้อมกับสำนวนการสอบสวน ที่เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา

ดังนั้นสำนักงานอัยการแห่งชาติจึงขอหารือว่า คดีที่ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกคุมขัง ในคดีอื่นและอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น เมื่อศาลยึดหลักฐานมาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแห่ง และพาณิชย์แล้ว ถ้าไม่มีบทแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะมีวิธีการใดที่สามารถนำตัวผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขัง ไปให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้

มาตรา ๒๒ เมื่อความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลใด ให้ชำระที่ ศาลนั้น แต่ถ้

(๑) เมื่อจำเลยมีที่อยู่ หรือถูกจับในท้องที่หนึ่ง หรือเมื่อเจ้าพนักงานราชการสอบสวนในท้องที่หนึ่ง นอกเขตของศาลดังกล่าวแล้ว จะชำระที่ศาลแห่งท้องที่นั้นๆ อยู่ในเขตอำนาจก็ได้

(๒) เมื่อความผิดเกิดขึ้นนอกเขตศาลอาญา จักรโพธิ์ ให้ชำระคดีนั้นที่ศาลอาญา ถ้าทางสอบสวนได้ ระงับในท้องที่หนึ่งซึ่งอยู่ในเขตของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้นได้ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘/๒๕๓๗ ศาลฎีกาพิพากษาว่า มุขคดีเกิดในเขตอำนาจของศาลจังหวัดฝาย พยาบหลักฐานต่าง ๆ อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดฝาย โจทก์ฟ้องคดีที่ศาลจังหวัดฝายก็จะเป็นการสะดวก แก่การพิจารณาพิพากษาคดีซึ่งว่าการฟ้องต่อศาลอาญา แม้จำเลยจะต้องขังอยู่ในเขตอำนาจศาลอาญา โจทก์ก็ขอ บที่ระงับขังต่อศาลอาญาให้สั่งไปเรือนจำที่คุมขังจำเลยและอยู่ส่งตัวจำเลย ไปคุมขังขังเรือนจำอันนอกเขตได้ ดังนั้น ศาล อาญาใช้ดุลพินิจไม่อนุญาตให้โจทก์ขอรับสายต่อศาลอาญา จึงชอบแล้ว

มาตรา ๕๗ ผู้มีสำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตามคำสั่งโดยชอบ ด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำ หรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาปัญหาที่หารือดังกล่าวทั้งสองประเด็น ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง และกรมราชทัณฑ์) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนส่วนงานอัยการสูงสุดแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในปัญหาที่ว่า ส่วนงานการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำผิดตาม มาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีความหมายเดียวกันหรือไม่ และส่วนงานการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดและพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรตั้งฟ้อง ผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสาม ถ้าผู้ต้องหาหลบหนีหรือไม่ กรณีนี้จะเปลี่ยนส่วนงานการสอบสวน กลับไปเป็นส่วนงานการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๔๑ ได้หรือไม่ นั้น มีความเห็นว่า ปัญหานี้มีข้อพิจารณาในเบื้องต้นว่า ส่วนงานการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๑ กับส่วนงานการสอบสวนตาม มาตรา ๑๔๒ มีความหมายแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อได้พิจารณาประเด็นนี้แล้วเห็นว่า ส่วนงานการสอบสวน สองกรณีนี้มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ งานในส่วนงานการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๑ หมายถึง ส่วนงานการ สอบสวนที่เรียกหรือจับผู้ต้องหาทั้งไม่ได้ ส่วนงานการสอบสวนประเภทนี้จึงไม่มีการแจ้งข้อหาและสอบสวน ผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๘ เนื่องจากผู้ต้องหายังไม่มาปรากฏตัวต่อพนักงานสอบสวน ส่วนงานการ สอบสวนประเภทนี้พนักงานสอบสวนจึงมีหน้าที่ให้ความเห็นว่าควรตั้งฟ้องหรือส่งไม่ฟ้องส่งไปยัง พนักงานอัยการหรือมาับส่วนงานการสอบสวนโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ต้องหาไปตั้ง พนักงานอัยการหรือมาับส่วนงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวนได้ สำหรับกรณีส่วนงานการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๒ หมายถึง ส่วนงานการสอบสวนที่มีผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุม ชัง หรือปล่อยชั่วคราวของศาลหรือพนักงาน สอบสวน หรือพนักงานสอบสวนสามารถได้ตัวผู้ต้องหาเมื่อออกหมายเรียก ส่วนงานการสอบสวนตาม มาตรา ๑๔๒ นี้จึงเป็นกรณีที่มีการแจ้งข้อหาและสอบสวนผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๘ แล้ว และเมื่อ พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรตั้งฟ้องผู้ต้องหา มาตรา ๑๔๒ วรรคสาม ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ให้พนักงานสอบสวนส่งส่วนงานการสอบสวนหรือผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหานั้น ถูกขังอยู่แล้ว ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) จึงเห็นว่า กรณีตามข้อหารือดังกล่าว ส่วนงาน การสอบสวนตามมาตรา ๑๔๒ ที่พนักงานสอบสวนรู้ตัวผู้กระทำความผิดและมีความเห็นควรตั้งฟ้อง ผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสาม ถ้าผู้ต้องหาหลบหนีหรือไม่ ก็ไม่เกี่ยวข้องทำให้ส่วนงานการสอบสวน เปลี่ยนไปเป็นส่วนงานการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๑ ได้

ประเด็นที่สอง ในปัญหาที่ว่า คดีที่ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกคุมขังในคดีอื่นและอยู่ใน เขตอำนาจของศาลอื่น เมื่อศาลยึดหลักตามมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนด ให้ศาลที่มีอำนาจชำระคดีคือศาลที่ผู้ต้องหาถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด ถ้าไม่มีการแก้ไขกฎหมาย

มาตรา ๑๓๘ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนแล้ว หรือปรากฏว่า ผู้ใดซึ่งมาผู้ต้องหาเข้าพนักงานเป็นผู้ต้องหา ให้ถามถึงตัว บานสกุล ชาติ ยศตำแหน่ง อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งข้อหาให้ทราบ และต้อง อธิบายให้ทราบก่อนว่า ข้อความที่ผู้ต้องหาทูลว่านั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานซึ่งจะในการ พิเคราะห์คดี เมื่อผู้ต้องหาสนใจให้การอย่างไร ก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่สนใจให้การเลย ก็ให้บันทึกไว้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) มีความเห็นข้างบนเกี่ยวกับความเห็นของสำนักงาน อัยการสูงสุด ตามหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุดที่ระบุไว้ในเชิงบรรทัดที่ ๔

ดังกล่าว จะมีวิธีการใดที่สามารถนำผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังไปให้พนักงานกักการเพื่อขึ้นฟังผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) มีความเห็นว่า กรณีดังกล่าวสามารถแยกพิจารณาได้สองกรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกจำคุกอยู่ในคดีอื่นที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว และอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น มาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า ภูมิลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำหรือทัณฑสถานของผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว ดังนั้น ศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ยุ้มนั้นถูกจำคุกอยู่ จึงเป็นศาลที่มีอำนาจชำระคดีตามมาตรา ๒๒ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนสามารถส่งสำเนาคำขอสอบสวนไปยังพนักงานอัยการประจำศาลนั้นเพื่อขึ้นฟ้องผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังต่อศาลได้

กรณีที่สอง ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังถูกคุมขังอยู่ในคดีอื่นและศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ตามมาตรา ๒๒ กำหนดให้ศาลที่มีอำนาจชำระคดีคือศาลที่ความผิดเกิด อ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้น แต่คำจำเลยมีที่อยู่ในอีกท้องที่หนึ่ง มาตรา ๕๖ (๑) กำหนดให้สามารถฟ้องคดีต่อศาลซึ่งท้องที่นั้น ๆ อยู่ในเขตอำนาจได้ คำว่า "ศาลซึ่งเป็นท้องที่ที่จำเลยมีที่อยู่" นั้น ศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่า คำว่า "ที่อยู่" ตามมาตรา ๒๒ (๑) หมายถึง ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแห่งสำคัญตามมาตรา ๓๗^๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานและศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น เรือนจำหรือทัณฑสถานดังกล่าวไม่ถือเป็นที่อยู่ของผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขัง^๒ ในกรณีที่สองนี้ เรือนจำหรือทัณฑสถานจึงไม่ใช่ที่อยู่ของผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังที่จะทำให้พนักงานอัยการมีอำนาจ

^๑โปรดดูเชิงบรรณที่ ๕

^๒มาตรา ๓๗ ภูมิลำเนาของบุคคลธรรมดา ได้แก่ ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแห่งสำคัญ

^๓คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๒๒๗๗/๒๕๓๖ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คำว่า "ที่อยู่" ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒ (๑) หมายถึง ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแห่งสำคัญตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗ แต่คำจำเลยถูกขังอยู่ที่เรือนจำกลางอุดรธานีในคดีอาญาของศาลจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นเพียงชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่บริเวณแห่งพิจารณาจำเลยอาจได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวหรือในที่สุดศาลอาจพิพากษาให้ปล่อยตัวจำเลยก็ได้ ดังนั้น เรือนจำกลางอุดรธานีจึงไม่ใช่ที่อยู่ของจำเลยตามมาตรา ๒๒ (๑) จึงทักจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในฐานะที่กระทำความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดมุกดาหารแล้วศาลมุกดาหาร

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๒๖๔๗/๒๕๓๓ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๗ กำหนดภูมิลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว บทบัญญัติดังกล่าวแยกผู้ที่ถูกจำคุกออกเป็น ๒ กรณีต่างหากจากกัน คือ ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลกรณีหนึ่ง และถูกจำคุกตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายอีกกรณีหนึ่ง หากเปรียบเทียบกัน มี เมื่อปรากฏว่าในขณะที่ฟ้องจำเลยต่อศาลจังหวัดบึงพระบุรี จำเลยถูกจำคุกตามคำสั่งศาลอยู่ที่เรือนจำอำเภอโกสุมพิสัยบุรี แต่คำพิพากษาดังกล่าวยังมีถึงที่สุด จึงจะถือว่าจำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ที่เรือนจำอำเภอโกสุมพิสัยบุรีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๗ ไม่ได้ หากไม่มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดโกสุมพิสัยบุรี

ฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่นั้นได้ ฉะนั้น ถ้ายังไม่มีการแก้ไขกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวอาจแก้ไขในทางปฏิบัติโดยกาว่าประธานงานกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้มีการย้ายตัวผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่ศาลมีเขตอำนาจ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังต่อศาลนั้นต่อไปได้

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ในปัญหาประเด็นที่หนึ่งแล้วเห็นว่า เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อพิจารณาโดยละเอียด จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๕ จัดให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ คณะที่ ๔ คณะที่ ๗ และคณะที่ ๑๑)

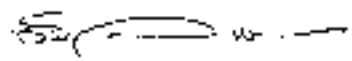
ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ คณะที่ ๔ คณะที่ ๗ และคณะที่ ๑๑) ได้ร่วมกันพิจารณาข้อหาหรือโมฆะประเด็นที่หนึ่ง โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว มีมติเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) โดยเห็นว่าจำนวนการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีความแตกต่างกัน โดยจำนวนการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๑ เป็นกรณีที่เรียกหรือจับผู้ต้องหา ยังไม่ได้ ส่วนจำนวนการสอบสวนประเภทที่พนักงานสอบสวนสามารถสรุปความเห็นและส่งแต่จำนวนการสอบสวนที่มีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องไปยังพนักงานอัยการได้ ส่วนกรณีจำนวนการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๒ เป็นกรณีที่มีการแจ้งข้อหาและสอบสวนผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๔ แล้ว และผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุม ชัง หรือปล่อยชั่วคราวของศาลหรือพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนสามารถได้ตัวผู้ต้องหาเมื่อออกหมายเรียก ส่วนจำนวนการสอบสวนประเภทนี้ ถ้าพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้อง พนักงานสอบสวนจะต้องส่งตัวผู้ต้องหาไปด้วย ถ้ามีการปล่อยผู้ต้องหาชั่วคราว แต่ผู้ต้องหาหลบหนี ประกัน กรณีนี้จะไม่มีผลทำให้จำนวนการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๒ เปลี่ยนไปเป็นจำนวนการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๑ ได้ เพราะมาตรา ๑๔๒ วรรคสาม บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า จำนวนการสอบสวนที่ผู้ต้องหากระทำความผิดและพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนส่งจำนวนการสอบสวนพร้อมกับผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหานั้นถูกขังอยู่ ดังนั้น กรณีที่ผู้ต้องหาหลบหนีประกัน พนักงานสอบสวนจะส่งจำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการได้ ต่อเมื่อส่งตัวผู้ต้องหาไปด้วย

“ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้าน หรือต้องการความรู้รอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการร่างกฎหมายสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน เป็นกรณีพิเศษก็ได้

“ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการร่างกฎหมายซึ่งมีอาวุโสที่สูงสุดในประธานในที่ประชุม และต้องมีกรรมการร่างกฎหมายมาประชุมไม่น้อยกว่าหกคน โดยต้องเป็นกรรมการร่างกฎหมายจากทุกคณะที่ได้เชิญประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีวินิจฉัยประเด็นสำคัญ ประธานในที่ประชุมจะให้สภาวินิจฉัยอีก ประเด็นนั้นจนกว่าจะมีการร่างกฎหมายประชุมมากกว่าหกคนก็ได้

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาความเรียงของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญและผลของการวินิจฉัยอาจกระทบกระเทือนต่อวิถีทางปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานอัยการสูงสุด
 เลขาธิการฯ จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๕^๑ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของ
 กรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมใหญ่คณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมใหญ่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ร่วมกันพิจารณาข้อหารือดังกล่าวประกอบกับ
 ได้รับฟังคำชี้แจงจากตัวแทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว มีมติเห็นด้วย
 กับความเห็นของที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกา (ตอนที่ ๑ ตอนที่ ๕ ตอนที่ ๗ และตอนที่ ๑๑)

(ไชยชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์)
 เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 กันยายน ๒๕๕๕

^๑ ข้อ ๑๕ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการ
 ร่างกฎหมายได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑๓๖ ๑๓๖

(๕) เมื่อเห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ หรือผลของการวินิจฉัยอาจกระทบกระเทือนต่อ
 วิถีทางปฏิบัติราชการอันอาจก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะหรือระบบราชการเป็นส่วนรวม.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองสิทธิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐๒-๒๐๕-๑๔๘๖

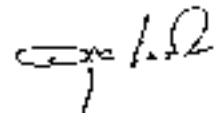
ที่ ๐๐๐๔.๑๖/๕๗๗ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง กำกับและรับผิดชอบหนี้สังคม และการปรับแก้กฎหมายของพนักงานสอบสวน

ผบช.ก., น., ปต., ก. ๔ - ๕

ด้วยสำนักงานอัยการ ได้ส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับกรรมการ
 กระทำผิดมฉก.มฉด.ให้โทษ เพื่อพิจารณา ตาม ป.วิ อาญา มาตรา ๑๔๕ ปรากฏว่า
 พนักงานสอบสวนปรับบทกฎหมายที่จะพิจารณาคดีเป็นคดีกับผู้ต้องหาผิดภาค
 ๓ มาตรา ๑๐๖ อาทิตี พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ต้องหากระทำผิดฐาน
 มีเขาเสพติดให้โทษประเภท ๓ (ยาแก้ไอผสมโคเคอิน) ไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่าย
 โดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น ไม่นับบทบัญญัติกฎหมายโดยบัญญัติให้กรณีไว้ในครอบครองเพื่อ
 จำหน่ายซึ่งยาแก้ไอผสมโคเคอิน ซึ่งจัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ ตาม พ.ร.บ.
 ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๑ (๑) เป็นความผิด หรือในคดีที่เป็นข้าราชการ
 กระทำกรรมผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่พนักงานสอบสวนปรับบทกฎหมายเป็นความผิดตาม
 พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำผิดความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ โดย
 ไม่ปรากฏว่ายาเสพติดที่ข้าราชการผู้นั้นกระทำผิดเป็นยาเสพติดตามที่ระบุไว้ตาม
 กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ข้อยกเว้นความใน พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำ
 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ หรือ ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒
 มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการผู้นั้นต้องกระทำผิดโดยเป็นผู้ผลิต จำหน่าย ฯ ซึ่งยาเสพติดให้โทษ
 อันเป็นการกระทำผิดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ แต่อย่างไร

จึงให้ท่านกำกับและทำความเข้าใจการรับผิดชอบในทางคดีของพนักงาน
 สอบสวน ให้ถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายอย่างเคร่งครัดข้อไว้

พล.ต.ท.

(อุดม เจริญ)

ผู้ช่วยผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.0-2205-3466

ที่ 0004.61/2546

วันที่ 26 มีนาคม 2546

เรื่อง การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่รถของผู้ที่ขับขีรถโดยประมาท

ผบช.ก., น., ก.1-9

ด้วยปรากฏว่า ปัจจุบันนี้สถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกได้เพิ่มสูงขึ้นสูงมาก และก่อให้เกิดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่รถ ได้ตระหนักถึงปัญหานี้จึงได้พยายามนำเอาวิธีการต่างๆ ทางกฎหมาย มาบังคับใช้เพื่อเป็นการขจัดอุบัติเหตุจราจรทางบกหนึ่งด้วยการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของผู้ที่ขับขีรถโดยประมาท แต่ปรากฏว่า การดำเนินคดีจราจรของพนักงานสอบสวนที่มีฐานความผิดแรก เป็นการฝ่าฝืนสัญญาณจราจรไฟสีแดงหรือเมาสุราขณะขับรถ หรือแข่งรถในทางโดยมิได้รับอนุญาตแล้วทำให้เกิดความผิดฐานสองตามมาคือ ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินผู้อื่นเสียหายหรือมีผู้ได้รับอันตรายแก่กายถึงสาหัสหรือถึงแก่ความตาย เมื่อทำการสอบสวนแล้วเสร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ พนักงานสอบสวนก็จะส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องต่อศาลโดยมิได้มีความเห็นว่าสมควรให้ศาลสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของผู้ต้องหาตาม มาตรา 162 แห่ง พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 ด้วย ทำให้คดีส่วนใหญ่ศาลจะไม่สั่งใช้มาตรการมาตรา 162 นี้ และเมื่อ คร. มีความเห็นแย้งให้อัยการสูงสุดอุทธรณ์ ก็มักจะได้รับคำสั่งชี้ขาดไม่อุทธรณ์ โดยให้เหตุผลว่า เป็นเรื่องนอกเหนือไม่จกคำฟ้องของโจทก์บ้าง เป็นดุลยพินิจของศาลบ้าง อันจะทำให้การปราบปรามผู้ขับขีรถโดยประมาททั้งหลายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะขาดความเกรงกลัวไม่เข็ดหลาบและยังคงไม่ได้ความระมัดระวังในการขับขีรถเหมือนเดิม

ดังนั้น เพื่อให้การลดอุบัติเหตุจราจรทางบกสัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีจราจรทางบก ไม่ว่าผู้ต้องหาจะให้การรับสารภาพหรือไม่ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กรณี ...

1. กรณีผู้ฟ้องอาชญากรรมทำความผิดฐานแรกด้วยกรรมมาตุลาชณะขบถ หรือขบถในทางโดยมิได้รับอนุญาตหรือฝ่าฝืนสัญญาจนจรรยาโง่โง่แดง แล้วทำให้เกิดความผิดฐานที่สอง คือ ขบถโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นได้รับความเสียหายหรือมิได้รับอันตรายแก่กายหรืออันตรายสาหัสหรือ ถึงแก่ความตาย เมื่อทำการสอบสวนแล้วเสร็จจะต้องมีความเห็นประกอบในสำนวนคดีด้วยว่า หากให้ผู้ต้องหาขบถต่อไปอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือไม่เพียงใด หากเห็นสมควรก็ขอให้ศาลสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขบถของผู้ต้องหาตาม พ.ร.บ. จรรยาทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 162 ด้วย

2. หากศาลมีคำสั่งตามที่ร้องขอในข้อ 1 ก็ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบประมวลเรื่องแจ้งคำสั่งศาลไปยังนายทะเบียน กรมการขนส่งทางบก เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. กรณีพนักงานอัยการมิได้บรรยายฟ้อง หรือบรรยายฟ้อง แต่ศาลมิได้มีคำสั่งใด ๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตขบถในคำพิพากษา ให้ประมวลพฤติกรรมการของจำเลยในการกระทำความผิดแจ้งไปยังกรมการขนส่งทางบกเพื่อขอให้นายทะเบียนยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขบถตาม พ.ร.บ. รธน. พ.ศ. 2522 มาตรา 53 และ มาตรา 54 ต่อไป

4. เมื่อคดีเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้รายงานผลคดีและการสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขบถไปยัง บช. ต้นสังกัดเพื่อจัดเก็บเป็นสถิติข้อมูลไว้ตรวจสอบให้มีการเพิ่มโทษของการกระทำผิดครั้งต่อไป และให้ในแต่ละ บช. รายงาน ตร. ทราบ โดยผ่าน สนผ.

จึงแจ้งนายเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนในสังกัดเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.

(พล.ต.อ. สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์)

รอง ผ.บ.ตร. / ผ.ร.ท.บ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ 77.

โทร. 0-2205 3459

ที่ 0036.221/ 0295

วันที่ ๒ มกราคม 2551

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการทำสำนวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดและผู้ใดผู้กระทำผิด

พช.ม., ก. 1-9, ก., ปล., ตล., และ ขตร.

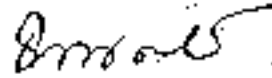
ด้วยอธิบดีกรมวิชาการเคยมีความเห็นในประเด็นเรื่องคดีที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดและคดีที่ผู้กระทำผิดเกิดความ ป.วิ.อาญา มาตรา 140 และมาตรา 141 ไว้ในหนังสืออัยการนิเทศ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2510 หน้า 334 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2511 หน้า 403 ว่ากรณีจะถือว่าผู้ทำผู้กระทำผิดความผิดตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 141 นั้น ต้องกำหนดตัวผู้กระทำผิดความผิด ได้แน่นอนพอสมควรว่าเป็นผู้ใด ในคดีที่ไม่รู้จักชื่อของผู้ต้องหา ซึ่งมีแต่เพียงคำพยานหรือหลักฐานของผู้ต้องหาที่เหมือนกับบุคคลทั่วไป ยังมีอาจที่จะถือได้ว่าเป็นสำนวนการสอบสวนที่ผู้ทำผู้กระทำผิดความผิด สำนวนคดีดังกล่าวจึงเป็นสำนวนการสอบสวนที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดความผิดตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 140 พนักงานสอบสวนจะมีความเห็นควรตั้งฟ้องหรือตั้งไม่ฟ้องในสำนวนลักษณะนี้ไม่ได้ ต่อมา อสส. ได้มีหนังสือที่ อส (ตล.ปล.)0018/14482 ลง 4 ต.ค. 49 มีความเห็นในเรื่องเดียวกันนี้ว่า แม้สำนวนการสอบสวนคดีในลักษณะนี้จะไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาชื่ออะไร แต่เจ้าหน้าที่ได้เขียนภาพเหมือนของคนร้ายตามคำบอกเล่าของผู้เสียหาย จนถึงขั้นศาลออกหมายจับผู้ต้องหาแล้ว กรณีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกรณีที่กำหนดตัวบุคคลได้แน่นอนพอสมควรว่าเป็นผู้ใดแล้ว สำนวนการสอบสวนในลักษณะนี้จึงเป็นสำนวนที่รู้ตัวผู้กระทำผิดความผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 141

คร. พิจารณาดูแล้วเห็นว่า การทำคดีความเห็นทางคดีดังกล่าวข้างต้นนี้ ถ้าไม่ประเด็นปัญหาที่กล่าวถึงกันมานาน โดยมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ทั้งในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ แต่ยังไม่อาจหาข้อยุติที่แน่ชัดได้ว่าป็นกรณีฐานมาตรา 140 (1) หรือ (2) จึงมีหนังสือที่.ตช 3031.221/1945 ลง 3 พ.ศ.50 ทาหรือแนวทางปฏิบัติในการตั้งสำนวนคดีไม่รู้ว่าผู้กระทำผิดและผู้ทำผู้กระทำผิด ไว้ไว้ อสส. ต่อมา อสส. ได้มีหนังสือที่ อส 0027(ปล.)/14064 ลง 28 ก.ย. 50 ตอบข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติในการตั้งสำนวนคดีดังกล่าวว่า การพิจารณาว่าถ้าบุคคลใดเป็นสำนวนที่รู้ตัวผู้กระทำผิดหรือไม่ เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ ในการตั้งคดีให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อาญา โดย อสส. ได้เคยมีความเห็นตอบข้อหาเรื่องคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาชื่ออะไร แต่เจ้าหน้าที่ได้เขียนภาพเหมือนของคนร้ายตามคำบอกเล่าของผู้เสียหายจนถึงขั้นศาลออกหมายจับผู้ต้องหาแล้ว กรณีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกรณีที่กำหนดตัวบุคคลได้แน่นอนพอสมควรว่าเป็นผู้ใดแล้ว สำนวนการสอบสวนในลักษณะนี้จึงเป็นสำนวนที่รู้ตัวผู้กระทำผิดความผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 141

ฯพณฯ...

ฉะนั้น เพื่อให้การทำสำนวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด
ของพนักงานสอบสวนเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของพนักงานอัยการ จึง
แจ้งมาเพื่อทราบและให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติ

พล.ต.ช

(ธานี ทมบุรุษทรัพย์)

384 หมู่ ๓ ร.พ. นบ.ต.

กษัตริย์
ราชัน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขที่ ๙๙๙๑๒
ณ. ๓ ต.ค. ๒๕๕๐
เวลา ๑๖:๒๐

543

ที่ อส ๐๐๒๗(ปคย) ๙, ๑๐๖๔

หน่วยงานตำรวจสอบสวนคดีอาชญากรรม
เลขที่ ๑๐๖๔
วันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๕๐
เวลา

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10200

๒๓ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ข้าราชการแนวทางปฏิบัติในการสั่งสำนวนคดี ผู้รู้ตัวผู้กระทำผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- อ้างถึง (1) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ พช ๐๐๕, ๒๒๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐
 (2) หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุดที่ อส(สฝปค)๐๐๑๘/๔๔๘๒ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๙
 (3) หนังสือสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาชญากรรมบุรี ที่ อส(สฝสช. ๔)๐๐๑๔/๒๑๖๑ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง (1) สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุดเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการสั่งสำนวนคดี ผู้รู้ตัวผู้กระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด โดยระบุว่า สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคยมีความเห็นกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้แตกต่างกันตามที่ปรากฏในคำชี้ขาดความเห็นแย้งของระบบการและหมายเหตุผลในอัยการพิเศษ พุทธศักราช ๒๕๑๐ หน้า ๓๓๔ และ พุทธศักราช ๒๕๑๑ หน้า ๔๐๓ กับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดตามหนังสือที่อ้างถึง (๒) และหนังสือที่อ้างถึง (๓) ซึ่งอัยการสูงสุดได้มีความเห็นในเรื่องเดียวกันว่า แม้สำนวนการสอบสวนในลักษณะนี้จะไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาชื่ออะไร แต่เจ้าหน้าที่ได้เทียบภาพเหมือนของคนร้ายตามภาพถ่ายของผู้เสียหายจนถึงศาลชกหมายจับผู้ต้องหาแล้ว กรณีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกรณีที่กำหนดตัวบุคคลได้แน่นอนพอสมควรว่าเป็นผู้ใดแล้ว สำนวนการสอบสวนในลักษณะนี้จึงเป็นสำนวนการสอบสวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ตาม ๖. วิชาญา มาตรา ๑๔๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอทราบความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดและข้อยุติในแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในการดำเนินปัญหาข้างต้น เพื่อแจ้งให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปกรณี โดยละเอียดแจ้งข้อยกเว้น

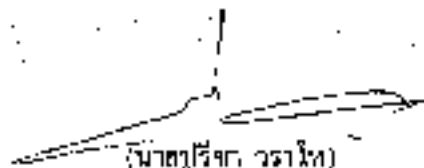
สำนักงานอัยการสูงสุด ขอเรียนว่า การพิจารณาว่าสำนวนคดีเป็นสำนวนที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในกรณีดังกล่าว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่มีพนักงานอัยการได้มีคำสั่งให้ส่งสำนวนคดีไปให้พนักงานสอบสวนพิจารณาคำให้การ และ สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีความเห็นไปแล้วและได้แจ้งให้ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาชญากรรมบุรี ๔ แจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ทราบแล้วตามหนังสือที่อ้างถึง (๒) และ (๓) หากไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการ แม้ว่ากรณี สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องทำความเห็นและส่งสำนวนให้ อัยการสูงสุดพิจารณา และมีคำสั่งต่อไป โดยเทียบเคียงแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับกรณีมีหมายจับแล้วสอบสวนเพิ่มเติมรายละเอียด ตามกฎหมายหนังสือที่อ้างถึง (๒)

จึงเรียนมา

ซึ่งเรียนมาเพื่อไปรื้อถอนและทำนินการในส่วนที่เกี่ยวของต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเชษฐ ชวนิช)

รองอธิการบดีสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีสูงสุด

สำนักสมัชชาการ

โทร. 0-2515-4142

โทรสาร 0-2515-4141

E-mail : sec@ago.go.th

ที่ ศษ 0031.2217 19 85

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนพระรามที่ 1 กรุงเทพฯ
กรุงเทพมหานคร 10330

3 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอบหาเรื่องแนวทางปฏิบัติในการสั่งสำนวนคดีไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดและรู้ตัวผู้กระทำผิด

เรียน อัยการสูงสุด

- อ้างถึง (1) คำชี้ขาดความเห็นแย้งของอธิบดีกรมอัยการ และ นายแพทย์ในอัยการพิเศษ พุทธศักราช 2540 หน้า 334 และ พุทธศักราช 2541 หน้า 403
- (2) สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด จี ๑๘ (สฝปม.)0010/14482 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2549
- (3) สำเนานหนังสืออัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา นวรี 4 ที่ ๑๘ (สฝคธ.4)0014/2131 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2549

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาเอกสารที่อ้างถึงตาม (1) ถึง (3) พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง(1) อัยการสูงสุด(อธิบดีกรมอัยการ) ได้เคยมีความเห็นในประเด็นเรื่องคดีที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดและคดีที่รู้ตัวผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 และ มาตรา 141 ว่า กรณีจะถือว่ารู้ตัวผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 นั้น ต้องกำหนดตัวผู้กระทำผิดได้จนพอจะสมมติว่าเป็นผู้ใด ในคดีที่ไม่รู้จำชื่อและผู้ต้องหา ซึ่ง มีแต่เพียงคำพยานรูปพรรณของผู้ต้องหาที่เขมือนกับบุคคลทั่วไป ยังมีอาจที่จะถือได้ว่าเป็นส่วนการลดทอนที่รู้ตัวผู้กระทำผิด ส่วนวందังกล่าวจึงเป็นส่วนการสอบสวนที่ไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 พนักงานสอบสวนจะมีความเห็นสารสิ่งผิด หรือสิ่งไม่ผิดในสำนวนลักษณะนี้ไม่ได้ และตามหนังสือที่อ้างถึง (2) และ (3) อัยการสูงสุดได้มีมติว่าเป็นเรื่องเดียวกันว่า แม้สำนวนการสอบสวนคดีในลักษณะนี้จะไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาชื่ออะไร แต่เจ้าหน้าที่ได้เขียนภาพเหมือนของคนร้ายตามคำบอกเล่าของผู้เสียหายจนถึงขั้นส่งและออกหมายจับผู้ต้องหาแล้ว กรณีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกรณีที่กำหนดตัวบุคคลได้จนพอจะสมมติว่าเป็นผู้ใดแล้ว ส่วนการสอบสวนในลักษณะนี้จึงเป็นส่วนที่รู้ตัวผู้กระทำผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141

เมื่อสำนักงานอัยการมีคำสั่งไปที่ของผู้ต้องหาตามภาพเหมือนคนร้ายและและเสนอสำนวนให้ผู้บัญชาการ

ตำรวจแห่งชาติ .....

สำรวจแห่งชาติพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 แล้ว หากผู้บัญชาการ
 ตำรวจแห่งชาติไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการไม่ว่ากรณีใด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติต้อง
 ทำความเห็นและส่งสำนวนให้อัยการสูงสุดพิจารณาและมีคำสั่งต่อไปเช่นเดียวกับกรณีที่มีความเห็นควร
 สอบสวนเพิ่มเติม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีที่ไม่ทราบจำเลยใดเป็นผู้กระทำ
 ความผิด เพียงแต่ผู้กล่าวหาหรือพยานให้การเกี่ยวกับตัวพยานหรือผู้กระทำผิดซึ่งเหลือไว้กับ
 ความหมายคดีไป ถึงแม้จะไว้ข้อมูลและเจ้าหน้าที่ได้เรียกพยานพยานรับทราบคำขอกล่าวหา
 หรือพยานจนกระทั่งศาลออกหมายจับบุคคลที่ยังไม่รู้ชื่อได้ ก็เป็นเพียงเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหมายจับ
 ไปใช้ในการจับกุมผู้กระทำผิดความผิดได้เท่านั้น ยังไม่สามารถระบุได้ว่าผู้กระทำผิดความผิดความหมายจับ
 เป็นผู้ใด พนักงานสอบสวนจะต้องสืบสวนสอบสวนต่อไปให้รู้ตัวผู้กระทำผิด ถ้ารู้ตัวผู้กระทำผิดหรือจับกุม
 ผู้กระทำผิดได้ จึงเป็นคดีที่รู้ตัวผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140(2),
 141 และมาตรา 142 ในขณะที่ยังไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดหรือยังจับกุมผู้กระทำผิดไม่ได้ พนักงานสอบสวน
 ควรมีความเห็นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140(1) วรรคแรก หรือวรรคสอง และ
 ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการสั่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140(1) วรรคสาม
 ตามแนวทางที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งขาดไว้ในหนังสือที่อ้างถึง (1)

อย่างไรก็ตาม ประเด็นปัญหาการทำความเห็นทางคดีดังกล่าวข้างต้น เป็นปัญหาที่
 ถกเถียงกันมานานโดยมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ทั้งในด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ แต่ก็ยังไม่อาจหาข้อยุติ
 ที่แน่ชัดได้ว่าเป็นกรณีตาม มาตรา 140(1) หรือ (2) เพราะทั้งสองกรณีนี้ การทำความเห็นทางคดีและการ
 ปฏิบัติของพนักงานสอบสวนจะแตกต่างกัน ดังนั้นจึงขอเรียนหาข้อมาซึ่งงานเพื่อลดทอนความคิดเห็นและ
 แนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในกรณีตามปัญหาข้างต้น เมื่อได้ขี้อยุติการระงับคดี ขอได้โปรดแจ้งให้
 สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ เพื่อจักได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจโท

(พันจ้อย ศรีวงษ์มิต)

2 พ.ย. 59

ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ที่ อต (สพศษ.4)00147 ๕161

สำนักงานอธิการพิเศษฝ่ายคดีอาญารธนบุรี 4

ถนนเซนต์ชัย เขตจอมทอง กทม. 10150

27 ต.ค. 2549

เรื่อง ส่งสำนวนคดีเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ ตท 0031.223/6888 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2548

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือ สำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส(สพ.ผ.)0016/14482 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2549
จำนวน 1 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้ส่งสำนวนการสอบสวนของสถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม
คดีอาญาที่ 1058/2549 ระหว่าง นางสังเวียน รอดเจริญพันธ์ ผู้ถูกร้อง รายไทยไม่ทราบชื่อตามภาพ
อาญาที่ 279/2548 ผู้ต้องหาที่ 1 กับพวกที่หลบหนี ซึ่หา ร่วมกับลักทรัพย์ในเขตถนนโคตรน้ำเงินตรงราย
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาของบุคคลหรือทรัพย์สิน มาถึงสำนักงานอธิการพิเศษฝ่ายคดีอาญารธนบุรี 4 เพื่อดำเนินการ
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 นั้น

คดีนี้ มีสำนวนการสอบสวนในคดีระลอกปรากฏจะแท้จริงว่าผู้ต้องหาที่ 1 ซึ่งชื่อไร แต่
เจ้าหน้าที่ได้เขียนภาพเหมือนผู้ต้องหาที่ 1 ตามคำบอกเล่าของผู้เสียหาย จึงได้ทำเป็นกรณีกำหนดตัว
บุคคลได้แน่นอนพอสมควรว่าเป็นผู้ใด จึงเป็นสำนวนรู้ตัวผู้กระทำผิดและเรียกหรือจับตัวยังไม่ได้
ความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ผู้ต้องหา
ตามภาพเหมือนคนร้ายที่ 279/2548 และเสนอสำนวนให้ผู้บัญชาการสำนักงานอธิการพิเศษพิจารณา
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 หากผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการไม่ฟ้องคดี ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องทำ
ความเห็นและส่งสำนวนให้อัยการสูงสุด พิจารณาต่อมิใช่ส่งต่อไป ทั้งนี้ ยึดเพียงแนวทางการปฏิบัติ
เช่นเดียวกับกรณีมีความเห็นควรสอบสวนเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิ ภูเยี่ยม)

ข้าราชการพิเศษฝ่ายคดีอาญาชั้น 4

สำนักงานคดีอาญาธนบุรี

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญาชั้น 4

โทร. 0-2415-0720-9 รหัส 212, 213

โทรสาร. 0-2415-0168

ที่ อล(งค)ปม.0018/ 14 ก.ค. 55

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนพญาไท เขต กรุงเทพมหานคร 10200

เลขที่ 2549

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญาธนบุรี
รับวันที่ 16.01.55
เวลา 10-11 น.
เลขที่รับ 529

เรื่อง ทหารเรือขี้อวดฟ้องจากความปฏิบัติในการรังแกส่วน

เรียน อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญาธนบุรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคดีอาญาธนบุรี ที่ อล 0014/15 ลงวันที่ 24 มกราคม 2549

- 1) หนังสือสำนักงานตรวจทางสถิติ ที่ ตช 0031.2236888 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2545
- 2) คำขอพบคดีอาญา ต.2 เลขรับที่ 253/2548 ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญาธนบุรี 6

ความหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคดีอาญาธนบุรีตรวจแล้วข้อเท็จจริงของการปฏิบัติในการรังแกส่วน ต.2 เลขรับที่ 253/2548 ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญาธนบุรี 6 ซึ่งพนักงานอัยการได้มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา และได้ส่งสำเนาไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณาดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 แล้วผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติส่งสำเนาคำสั่งมาโดยไม่ได้มีความเห็นชอบหรือความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามระเบียบแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณแล้วเห็นว่า แม้สำนวนการสอบสวนในคดีนี้จะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาที่ 1 ซึ่งขอรับ แต่เจ้าหน้าที่ได้ให้สัมภาษณ์เหมือนผู้ต้องหาที่ 1 ส่วนคำขอรับของผู้ต้องหาที่ 2 ได้ว่ามีไปหรือไม่ คนใดบุคคลใดรับมอบให้คนคุมตัวไปผู้ใด จะเป็นสำนวนผู้ต้องหาที่ 2 ความผิดหรือกระทำความผิดหรือไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 (๑) ข้อ ๑ กับคำสั่งชี้ขาดความเห็นแย้งที่ จก.73/2548 และไม่มีขัดแย้งกับคำสั่งชี้ขาดความเห็นแย้งที่ ออ 494/2548 ซึ่งทนายผู้ต้องหาไม่เพียงแต่จะสำเนาหลักฐานได้มอบแล้วและไม่ปรากฏข้อเท็จจริงเหมือนสำเนาได้ จึงส่งสำนวนคดีดังกล่าวพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องตามคำสั่งที่ส่งมาด้วย (1) และ (2) คืนมาเพื่อแจ้งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตรวจแล้วคำสั่งวินิจฉัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 ต่อไป

อธิบดีอัยการ

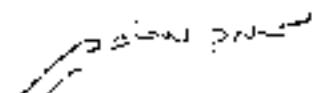
[Signature]

(นายทองดี ศรีงาม)
อธิบดี
15.01.55

จึง ให้แจ้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบด้วยว่า กรณีที่พนักงานมีค่าจ้างไม่
เป็น ผู้ต้องหาระยะสั้น ส่วนนี้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติพิจารณาคณะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาชญา มาตรา 145 หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไม่เห็นชอบด้วยกับค่าจ้างของพนักงานอัยการ
ในอัตรานี้ได้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะต้องทำความขึ้นอุทธรณ์ต่อสำนักงานได้ข้อการสูงสุดพิจารณา
และมีคำสั่งต่อไป ทั้งนี้ เทียบเคียงแนวทางการปฏิบัติของกรมที่มีค่าจ้างของพนักงานเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัสพันธ์ จรัสพันธ์)

รองอธิการบดีสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีสูงสุด

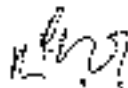
สำเนาถูกต้อง

(นายทองดี ศรีธานี)
อธิการบดี
25 ต.ค. 2549

ได้รับ 13/10

เพื่อไปปรึกษาหารือ

แจ้งให้ทราบถึงเรื่องที่ได้ ส.ป.ค. ๕ ต่อให้ไปปรึกษาหารือ

(นายจรัสพันธ์ จรัสพันธ์)
รองอธิการบดีสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีสูงสุด
10 ต.ค. 2549

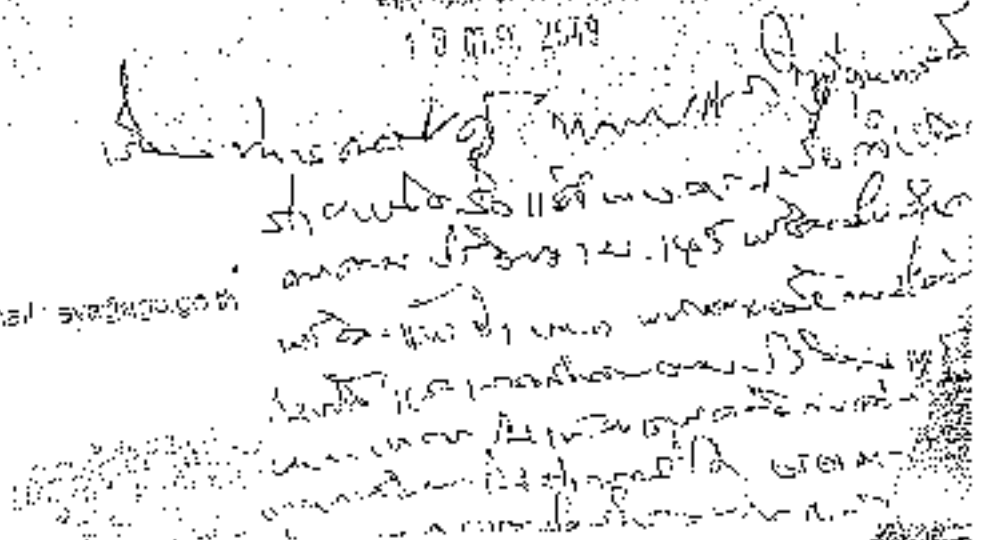
สำเนาฉบับนี้ส่งให้ ส.ป.ค. ๕ และ ส.ป.ค. ๖
ให้ ส.ป.ค. ๕ ส.ป.ค. ๖

ร.ค.๕
เพื่อไปปรึกษาหารือ

แจ้งให้ทราบถึงเรื่องที่ได้ ส.ป.ค. ๕ ต่อให้ไปปรึกษาหารือ
18 ต.ค. 2549

นายจรัสพันธ์ จรัสพันธ์
รองอธิการบดีสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีสูงสุด
10 ต.ค. 2549

สำนักงานอธิการบดี
โทร. 0-2515-4142
โทรสาร 0-2515-4141 E-mail: sva@ju.ac.th

ที่ สท ๐๐๐๗/๒๕๕๗

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งปทุมธานี
๕๒๒ ถนนพญาไท เขตปทุมธานี กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๓๐

๒๗ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ฝ่ายรับเรื่องร้องเรียน	ร.ต.อ.จ.ต.
เลขรับที่	๒๕๕๗
วันที่	2 กันยายน 2555
เวลา	๑๕.๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณา ที่ ๕๖/๒๕๕๗ จำนวน ๕ แผ่น

ด้วย นายสมบุรณ์ ปิณฑา ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งปทุมธานีว่า นายคณทัต บัณฑิตา บุตรชายของผู้ร้อง ได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลลุมพินีจับกุมในข้อหาหนีภาษีว่าไว้ในครอบครัว โดยในระหว่างการสอบสวนมีการทำร้ายร่างกายให้รับสารภาพ เมื่อผู้ร้องเข้าขอพบบุตรชาย ก็ได้รับการปฏิบัติเสมอไม่ให้อาหารเพื่อร่วมแจ้งการสอบสวน จึงขอให้ช่วยเหลือบุตรของผู้ร้องให้ได้รับความเป็นธรรมในการตัดสินกล่าว

คณะกรรมการการเลือกตั้งปทุมธานีได้พิจารณาคำร้องเรียนของผู้ร้องในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แล้วเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่พบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกายตามคำร้องเรียน ส่วนกรณีร้องเรียนว่าถูกตำรวจจับกุมโดยไม่เป็นธรรมนั้น ปรากฏว่าขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งปทุมธานีที่จะดำเนินการได้ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการฯ จึงมีมติให้ยุติเรื่อง ทั้งนี้คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ดังนี้

๑. ประเด็นที่ผู้ร้องเรียนร้องว่า ไม่ได้รับอนุญาตให้พบบุตรชาย(ผู้ต้องหา)ในระหว่างถูกควบคุมตัวของพนักงานสอบสวนนั้น คณะกรรมการฯ พบว่ามีารร้องเรียนในลักษณะนี้เป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดข้อโต้แย้งภายหลัง สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงควรมีคำสั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องขอให้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย เพื่อให้สิทธิของผู้ต้องหา ได้รับความคุ้มครองอย่างแท้จริง

๒. ในกรณีที่พบว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นทั้งผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติดในคนเดียวกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจควรพิจารณาเสนอไว้ในสำนวน ให้นำบุคคลดังกล่าวไปรับการบำบัด เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับสิทธิ์ในการรักษาพยาบาลด้วย

-๒-

จึงเวียนมาเพื่อโปรดพิจารณาคำเงินการต่อไป ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งสำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนทราบด้วย และขอขอบคุณในความร่วมมือนี้อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุกิต เลอวิกุล)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

สำนักงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๒-๒๑๔ ๒๔๗๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

กรมฯ.

โทร. 0 2205 3466

ที่ 0051.212/1111

วันที่ 17 สิงหาคม 2550

เรื่อง แจ้งผลการทวนิชัยการสูงสุดเรื่องสำนวนการสอบสวนคดีอาญาตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 140(1)

เรียน พล.ต.ท. น. 01-9, ปส. และ ลตว.

ด้วย ตร. ไร้พรมแดนที่ พท 0004 07248 ลง 13 มิ.ย.2545 ทวีตต์ตอัยการสูงสุด กรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่ามีความผิดอาญาเกิดขึ้น. เมื่อพนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวน และปรากฏว่าไม่มีการกระทำอาญาเกิดขึ้น และไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดตามที่กล่าวหา พนักงานสอบสวนมีความเห็นสมควรสอบสวนแล้วส่งสำนวนต่อพนักงานอัยการปรากฏว่า พนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวนดังกล่าว หรือคืนสำนวนการสอบสวนโดยอ้างว่าคดียังไม่มีการกระทำอาญาเกิดขึ้น จึงมีข้อเป็นคดีที่ไม่มีผู้กระทำความผิดไม่อาจอ้าง ป.วิ.อาญา มาตรา 140 ได้ จึงกรณีดังกล่าว อัยการสูงสุดได้มีหนังสือ ลงนามที่ อส (ต่งปม)0018/17630 ลง 6 พ.ย.2545 ครอบคลุมหรือสรุปได้ว่า คดีที่มีการร้องทุกข์โดย พล.ต.ท.และพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวน จนทราบว่าไม่มีการกระทำอาญาเกิดขึ้น และไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดตามที่กล่าวหา และได้ว่าพนักงานสอบสวนได้สอบสวนจนจบสิ้นกระบวนการของพนักงานสอบสวนแล้ว พนักงานสอบสวนต้องสรุปสำนวนส่งให้พนักงานอัยการพิจารณาตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 140(1) เพื่อพิจารณาต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้พนักงานสอบสวนได้ใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ จึงได้ส่งหนังสือสำนักงาน อัยการสูงสุด ลงนามที่ อส (ต่งปม)0018/17630 ลง 6 พ.ย. 2545 มาเพื่อแจ้งพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พล.ต.ท.

(วิฑูรย์ สุขสมจิตร)

รอง ผบ.ท.๓ ป.ร.ต.บ.๓๖๘

สำนักงาน

โทรสาร(สพป.) ๐๐18 17630

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขรับ 7873
วันที่ ๒๖ มิ.ย. 2545
เวลา

555

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนหน้าห้วยเสือ กรุงเทพมหานคร 10200

๕ พฤศจิกายน 2545

องค์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
รับ
ที่ ๒๖ มิ.ย. 2545
เวลา

เรื่อง ปัญหาการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ สท ๐๐๐4.6/7248 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้หารือวาระคดีที่สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 4 ได้ส่งสำนวนคดีอาญาที่ 1336/2543 ของศาลได้ตรวจจนครบภาคินแดง คืนพนักงานสอบสวนโดยไม่พิจารณาเสร็จคดี เป็นการถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่ หากผลการพิจารณาเป็นประการใดขอให้อัยการแจ้งผลให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบด้วย รายละเอียดปรากฏแจ้งข้างแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุด ได้พิจารณาสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ 1336/2543 ซึ่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลคันแดงส่งไปให้พิจารณการพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้มีภาระข้อเท็จจริงโดยชอบ และพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนจนทราบว่า ไม่มีภาระกระทำอาชญากรรมเกิดขึ้น และไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดตามที่กล่าวหา แต่เป็นความผิดพลาดบกพร่องของเจ้าหน้าที่ซึ่งควรตั้งเรื่องขอโทษที่ส่งหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ไปให้สิทธิออกตั้งผิดข้อหา โดยได้แจ้งพนักงานสอบสวนได้สอบสวนจนจบสิ้นกระบวนการของพนักงานสอบสวนแล้ว พนักงานสอบสวนต้องสรุปสำนวนส่งให้พนักงานอัยการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 (1) ดังนั้นจึงขอให้ท่านแจ้งไปยังพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลคันแดงให้ส่งสำนวนดังกล่าวไปยังสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 4 เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(น.ก.เรวัต จ้างรัมย์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

โทร 0 2541 2770-9 ต่อ 1316

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ยร.

โทร. ๐ 22๐5 3465

ที่ ๐๐31.2/2/ 36๐๙

วันที่ ๕๕ มิถุนายน 2549

เรื่อง กำหนดแนวทางการสอบสวนคดีอาญาที่ผู้ต้องหา เข้าพบพนักงานสอบสวนตาม
น.วิ.อาญา มาตรา 34

ผบ.ช.ภ., น., ก. 1-9, ปล. สดม. และ จตว.

ด้วย ตร.ได้รับรายงานปัญหาจากพนักงานสอบสวนในสังกัดเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนคดีอาญากรณีผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ซึ่งมาอยู่ต่อหน้าเป็น ผู้ต้องหา เมื่อพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาแล้วปล่อยตัวไปทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากไม่มีกำหนดระยะเวลาการทำสำนวนคดีนั้น ๆ จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาใด แม้รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 254๐ มาตรา 241 จะได้กำหนดไว้ในคดีอาญาผู้ต้องหาหรือจำเลยยอมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความสะดวก รวดเร็ว สอดคล้องและเป็นธรรม ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 34 วรรคสาม กำหนดให้ผู้ต้องหาได้รับการสอบสวนด้วยความสะดวก รวดเร็ว สอดคล้องและเป็นธรรมก็ตามแต่เนื่องจากคำสั่งกรมตำรวจที่ ๑6๐/2537 ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2537 ไม่ได้กำหนดระยะเวลาทำการสอบสวนกรณีนี้ไว้ เป็นเหตุให้พนักงานสอบสวน และผู้บังคับบัญชาขาดหลักเกณฑ์มาตรฐานการควบคุมตรวจสอบ ส่งรัดการสอบสวนในกรณีดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้การสอบสวนกรณีดังกล่าวเป็นไปโดยความถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายหรือล่าช้าในภาคดำเนินคดีอาญา ทั้งเป็นการส่งเสริมควบคุมการสอบสวนให้เกิดประสิทธิภาพ จึงกำหนดแนวทางการสอบสวนดังนี้

ในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา เมื่อพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาแล้วปล่อยตัวไป ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาดังนี้

1. คดีอาญา ...

- 2 -

1. คดีอาญาทั่วไป ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้น ภายใน 2 เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

2. คดีอุกฉกรรจ์ ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้น ภายในกำหนด 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

เมื่อพนักงานสอบสวนสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ดำเนินการตาม พ.ร.บ. อาญา ต่อไป ในกรณีที่มีดำเนินการจนครบระยะเวลาที่กำหนดแล้วแต่การสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ หรือมีความจำเป็นที่ต้องสอบสวนเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้พนักงานสอบสวนเสนอหนังสือ ขออนุมัติขยายระยะเวลาการสอบสวนตามลำดับชั้นไปยังผู้บังคับการที่รับผิดชอบการ สอบสวนในเขตพื้นที่นั้นพิจารณาอนุมัติต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องทราบและ ถึงปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป.

พล.ต.ท. _____

(ชาญวุฒิ อัครยุทธ์)

ผู้ช่วย ผ.บ.ตร. ปภท. ผ.บ.ตท.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ศษ.

โทร. ๐ ๒๕๐๕ ๓๔๖๖

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๐5777

วันที่ ๑6 กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ถ้า ขับการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการทำงานการสอบสวนตามคำสั่ง ศษ.ที่

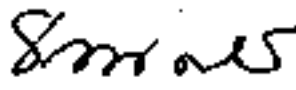
๕๖๐/๒๕๓๗ ถึง ๑๐ ศ.ศ.๒๕๓๗

ผบ.ร.ม., พล.๑-ร.๒, ศษต., ก., ปล., ศค.ม. และ จศ.

ด้วย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหนังสือ แจ้งว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับหนังสือให้หน่วยงานในสังกัด ศษ.ชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณากรณี นายคุณินทร์ พรหมสาร ขึ้นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอให้พิจารณาขอขมาขอโทษที่ทนายธรรมิ ผู้ร้องเรียนและพนักงาน บริษัท เอส ซี อาร์ ที ออเนอรัลจัน จำกัด ไม่ได้รับเงินเดือนจากการทำงาน จึงได้เข้า ร้องเรียนกับสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอุดรธานี และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานจังหวัดอุดรธานี ได้ลงเรื่องให้ สภ.เมืองอุดรธานี ดำเนินคดีกับบริษัท เอส ซี อาร์ ที พรหมสาร จำกัด แต่ สภ.คดีนี้ไม่มีผลสืบเนื่องมา สภ.เมืองอุดรธานี ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารหลักฐานให้สำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (พลเอก อีรเดช มีเพียร) ได้พิจารณาข้อเท็จจริงจาก หนังสือชี้แจงของ สภ.เมืองอุดรธานี และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า คำสั่ง ศษ.ที่ ๕๖๐/๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุม ตรวจสอบ แจ้งการสอบสวนคดีอาญา ลง ๑๐ ศ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้กรณีที่เกิดข้อพิพาท ผู้ที่จะทำคดีคดีนี้หรือจับตัวยังไม่ได้ ให้พนักงานสอบสวน ทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน กำหนด ๒ เดือน (คดีอาญาทั่วไป) และภายในกำหนด ๓ เดือน (คดีอุกฉกรรจ์) นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หากพนักงานสอบสวน ทำการสืบสวนสอบสวนตามเวลาที่กำหนดแล้ว แต่ไม่สามารถ นำตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ โดยได้รวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว หรือมีความจำเป็นต้องสอบสวนเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นตามลำดับชั้น ไปยัง ผบ.ก.หรือ ผบ.จ.แล้วแต่กรณีที่ได้รับสิทธิการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น ตรวจสอบและดำเนินการตาม ๒.วิ อธิษฐาน มาตรา ๑๔๑ ภายในกำหนดระยะเวลา ๑๐ วัน นับแต่วันที่ทราบกำหนดข้างต้น แต่ทว่าข้อเท็จจริง ปรากฏว่า พนักงานสอบสวน มิได้ดำเนินการสอบสวนให้เป็นไปตามคำสั่ง ศษ.ดังกล่าวข้างต้น ผู้บังคับการได้ ด้ว่ากล่าวตักเตือนพนักงานสอบสวนแล้ว จึงมีปณิธานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการแก้ไขความผิดที่ตน ให้แก่ผู้ร้องเรียนอย่างเหมาะสมแล้ว ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยให้ผู้พิจารณาเรื่องร้องเรียน ดังกล่าว และมีข้อเสนอแนะให้ ศษ.แจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัด ให้เพิ่มความระมัดระวังและรอบคอบ รวมทั้ง แจ้งการดำเนินคดีต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ และกฎหมาย เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาใน ลักษณะเดียวกันนี้ขึ้น และให้การปฏิบัติเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร

ศิริการ..

กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๖ อีกทั้งรบกวนพนักงานสอบสวนมีการรายงานและควารับผิดชอบมากขึ้นขอให้
 ผู้บังคับบัญชาพิจารณากระจายงานให้มีอัตราส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป
 ดังนั้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันนี้ขึ้น และให้การปฏิบัติเป็นไปตาม
 พระราชบัญญัติการว่าด้วยเขตปกครองและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๖ จึงกำชับให้พนักงาน
 สอบสวนและผู้บังคับบัญชาให้เพิ่มความระมัดระวังและรอบคอบ รวมทั้งเร่งรัดการดำเนินคดีต่างๆ ให้
 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ และกฎหมาย หากผู้บังคับบัญชาพบว่าพนักงานสอบสวนใดมีสำนวน
 การสอบสวนอยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมากเกินไปจะเกิดความเสียหายต่อราชการ ให้
 ดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้เกิดปัญหาในชั้นนี้ หากผู้ใดปล่อยปละละเลยเป็นเหตุให้เกิดความบกพร่อง
 จะต้องพิจารณาโทษตามสมควร
 จึงแจ้งมอบเพื่อทราบ และให้กำชับข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและถือปฏิบัติ
 โดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.
 (นาย สมบูรณ์ทรัพย์)
 รอง ผบ.ตจ.ว.รท.ศบ.๓ร.

ด่วนที่สุด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
เลขรับ: 36246
วันที่: 28 ก.ค. 2552
เวลา: 1-0

ร. ผ.ม. ๑๑/ ๒๐๑๖/๒๕๖

กองคดีอาญา
เลขรับ: 03826
วันที่: 28 ก.ค. 2552

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
๑๕๘๓ อาคารเก๊กฮิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน: ด่วนที่สุด ร. ผ.ม. ๑๑/๑๔๗๓ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒
 ๒. หนังสือตำรวจภูธรภาค ๔ ที่ ตท ๑๐๒๖.๑๔๖/๒๗๙๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ แจ้งว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือสอบถามผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๔ เพื่อให้แจ้งข้อเท็จจริง และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม และมีหนังสือเตือนขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริง และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ แล้ว แต่ยังไม่ได้รับการชี้แจงข้อเท็จจริง และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว แต่ประการใด อันเป็นเหตุให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่สามารถพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๗ เรื่องการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการแก้ปัญหาความทุกข์ร้อนให้แก่ประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ในการแก้ปัญหาความทุกข์ร้อนของประชาชนให้เป็นไปโดยเร็วตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงขอให้ท่านได้เร่งรัดติดตาม และพิจารณาจัดส่งคำชี้แจง และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งให้ถือถือเป็นหลักการว่าหากหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับหนังสือจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว ขอให้พิจารณาดำเนินการโดยเร็ว หากมีข้อขัดข้องประการใด ก็ขอให้แจ้งให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทราบโดยเร็วต่อไป ต่อมาตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ตำรวจภูธรภาค ๔ แจ้งว่า ได้สั่งการให้ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานีดำเนินการแล้ว และสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารหลักฐานให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทราบแล้ว ทางรายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอเรียนว่า ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน (พล.เอก อี.ชช. มีเพียง) ได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากหนังสือชี้แจงของสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๙๖๐/๒๕๓๗ เรื่องมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๗ กำหนดว่า ในกรณีคดีที่รู้ตัวผู้กระทำผิดแต่เรียกหรือจับกุมตัวยังไม่ได้ ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๒ เดือน (คดีอาญาทั่วไป) และภายในกำหนด ๓ เดือน (คดีอุกฉกรรจ์) นับตั้งแต่วันที่รับสำนวนทุกข์หรือสำนวนโทษ หากพนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนตามเวลาที่กำหนดแล้ว ยังไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ โดยได้รวบรวม

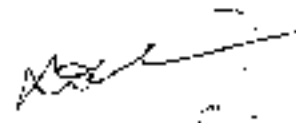
/พยานหลักฐาน...

พยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว หรือมีความจำเป็นต้องสอบสวนเกินระยะเวลาที่กำหนด ให้พนักงานสอบสวน
เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นสมควรลำดับชั้นไปยังผู้บังคับการ หรือหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัดแล้วแต่
กรณีที่ได้รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น ตรวจและดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาชญา มาตรา ๕๕๑ ภายในกำหนดระยะเวลา ๑๐ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดข้างต้น แต่จากข้อเท็จจริง
ปรากฏว่า ร้อยตำรวจโท สรพงษ์ อินสันเทียะ มิได้ดำเนินการเสนอให้เป็นไปตามคำสั่งกรมตำรวจดังกล่าว
ข้างต้น รวมทั้งผู้กำกับการดำเนินตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่าการดำเนินการ
สอบสวนของร้อยตำรวจโท สรพงษ์ อินสันเทียะ เป็นการกระทำที่เกินหรือต่อหน้าที่ มีมูลเป็นการกระทำความ
ผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดว่า
การกระทำความผิดวินัยของตำรวจไม่ร้ายแรงได้แก่การไม่รักษาน้ำใจตามที่บัญญัติเป็นข้อปฏิบัติ และข้อห้ามคือ
“ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎ
ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหาย
แก่ราชการ” แต่ร้อยตำรวจโท สรพงษ์ อินสันเทียะ ไม่เคยบทพร้อมมาก่อน และการบอกพร่องในครั้งนี้ ยังมีได้
ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และผู้ถูกกล่าวถึงคดีเองได้รับสารภาพว่าได้กระทำผิด จึงมีเหตุอันควร
งดโทษ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจ
แห่งชาติดังกล่าว ว่ากล่าวตักเตือนร้อยตำรวจโท สรพงษ์ อินสันเทียะ แล้ว จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการแก้ไขความผิดพร้อมให้แก่ผู้รับเรียนกล่าวเหมาะสมแล้ว ดังนั้น ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
จึงวินิจฉัยให้ยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวตามมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของวิุสสภา พ.ศ. ๒๕๕๒

ในการนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันนี้อีก และให้การปฏิบัติเป็นไปตาม
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๗ ประธานผู้ตรวจการ
แผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัด ให้เพิ่มความระมัดระวัง
และรอบคอบ รวมทั้งเร่งรัดการดำเนินงานคดีต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ และกฎหมาย อีกทั้ง
หากพนักงานสอบสวนมีภาระงานและความรับผิดชอบมาก ก็ขอให้ผู้บังคับบัญชาในระดับที่เหนือขึ้นไป
พิจารณากระจายงานให้มีอัตราส่วนที่เหมาะสม และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ศรีราชา เจริญพาณิชย์)
เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักสอบสวน ๕
โทร. ๐ ๒๒๓๓๙ ๐๔๙๙, ๐๖๖๖๖ ๕๖ ๕๕๙
โทรสาร ๐ ๒๑๖๖๖ ๐๔๘๖, ๐๖๖๖๖ ๙๑ ๕๖๖
www.ocpb.go.th สำนักงาน สป. ๕๕๙๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____ กรมตำรวจ โทร. 2511087

ที่ ๐๑๐๓(ต)/14649 _____ วันที่ 15 พฤษภาคม 2526

เรื่อง ผลการพิจารณาข้อหาหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่สั่งให้ พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม

ผบ.จ. 4

ตามบันทึกที่ ๐๑๒๕ (ทท. 4) / 2642 ลงวันที่ 5 เมษายน 2526 ตาม ผ.ศ. หรือปัญหาข้อกฎหมายกรณีพนักงานอัยการจังหวัดจึงมีคำสั่งไม่ให้ฟ้องผู้ต้องหาเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมใบสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเพื่อพิจารณาตาม มาตรา 145 ของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 ของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วเห็นว่า การสอบสวนยังไม่หมดประเด็นจึงสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมปัญหาว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจังหวัดจะมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้หรือไม่ ดังความละเอียดข้างนี้

ผล ได้พิจารณาตามข้อหาหรือสำนวนคดี พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ให้ฟ้องผู้ต้องหา ซึ่งจะต้องเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมใบสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาในจังหวัดอื่นนอกจาก กรุงเทพมหานคร เพื่อมีความเห็นชอบหรือยังคำสั่งไม่ให้ฟ้องของพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 กรณีนี้หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า การสอบสวนยังไม่ครบถ้วนสอบสวนเพิ่มเติม ก็ย่อมจะมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้เช่นเดียวกับอธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ สำหรับใน กรุงเทพมหานคร และหากมีความเห็นยังคำสั่งของพนักงานอัยการเสนอไปยังอธิบดีกรมอัยการ ถ้าอธิบดีกรมอัยการเห็นว่า การสอบสวนยังไม่หมดประเด็น ก็ย่อมจะสั่งเรื่องคืนมาเพื่อสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

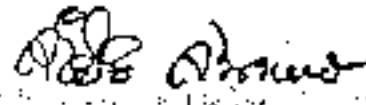
ส่วนปัญหาเกี่ยวกับกรณีที่กรมอัยการได้เคยชี้แจงว่าในกรณีที่พนักงานอัยการได้พิจารณาสำนวนการสอบสวนแล้วสั่งไม่ให้ฟ้องผู้ต้องหา นั้น ตามหลักปฏิบัติคือต้องถือว่าพนักงานอัยการ เห็นว่าการสอบสวนนั้นไม่บกพร่อง หรือมันจะบกพร่องก็ไม่ใช่ข้อสำคัญในชั้นที่จะสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม ฉะนั้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีความเห็นและสั่งให้ พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม จึงต้องถือว่าเป็นความเห็นขัดแย้งกับคำสั่งไม่ให้ฟ้องของพนักงานอัยการ โดยเหตุนี้เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด ก็เป็นเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะพิจารณาสั่งการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการที่ในส่วนการสอบสวนที่ได้รับการสอบสวนเพิ่มเติมแล้วนั้นมาพิจารณาสั่งให้หมิ่นตั้งระการโคติถ มอกอก

ผลกระทวจาณาป้อหาหรือมีเหตุหาบักฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ฯ

นั้นตามหนังสือกรมอัยการที่ นว.4093/2497 ลงวันที่ 9 เมษายน 2497 (คำขอเอกสารที่
แนบมา) บังแสดงให้เห็นว่าผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม
เต็มได้ เพียงแต่เห็นสมควรให้พนักงานอัยการเป็นผู้จัดทำหนังสือสอบสวนเพิ่มเติม ในนามของผู้
ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกและรักษาความลับของสำนวนการสอบสวน ดังนั้นจึงเห็น
ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมในกรณีเช่นนี้ได้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

พล.ต.ท.

(จัสสิต จิตทรบง)

ผู้ช่วย-อ.ตร.ป.

ปศุสัตว์กรมฯ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ตจ.

วันที่ ๒๒๒๐๕๓๖๖๖

ที่ ๐๐๒๑.๓๓๒/ 4423

วันที่ 17 พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม.

พ.ร.บ. ๑-๘. ก. และ จตร.

ด้วย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๑๐/๒๖๓๓๓ ลง ๑๕ มี.ค. ๕๑
 แจ้ง ตร ทราบว่ากระทรวงมหาดไทยมีหนังสือที่ มท ๐๓๐๗ ๑/๑๑๑ ลง ๔ มี.ค. ๕๑ กรณที่ยื่น นายกรัฐมนตรี
 ขอให้แจ้งให้ ตร. พยายามและถือปฏิบัติ กรณีกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือที่ มท ๐๓๐๗.๑/๑๑๑๔ ลง
 ๔ มี.ค. ๕๑ เว้นแ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมทุกคดี โดย
 มีสาระสำคัญคือ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมทุกคดี โดย
 ดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม้อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้
 เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวน หรือให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการสอบสวนเรื่องนั้นด้วย
 ก็ได้ ทั้งนี้ดังกล่าวนั้นถือถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย
 มาตรา ๑๕ บรรทัดท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ
 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๐ มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิด
 อาญาในเขตอำนาจของจังหวัด การที่จะสั่งแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโดยอำนาจของผู้บังคับการ
 ตำรวจภูธรหรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรให้เป็นอันขาด แม้แต่ในอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ (ผู้บัญชาการ
 ตำรวจแห่งชาติ) ตาม ร้อยบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๑๓
 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑๒.๕ และไม่ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๑๑๑๔
 ลง ๔ พ.ย. ๕๗ เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาที่ ๑ ในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
 โศเดเร่งครัด

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมเป็นไปด้วยความ
 เรียบร้อย จึงให้ทำเนียบการ ดังนี้

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ถือครองอำนาจ และถือปฏิบัติตามบัญญัติของกฎหมายยก
 รัฐมนตรีดังกล่าว
๒. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม ให้พนักงาน
 สอบสวนดำเนินการตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนได้สั่งการและเมื่อ
 ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้น ให้ส่งสำนวนคดีดังกล่าวไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแล้วจึงส่ง
 สำนวนให้อัยการสูงสุดพิจารณาสั่งการประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๓ ข้อ ๒

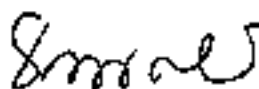
๓. หัวหน้างาน...

๓. ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรายงานรายละเอียดตามลำดับที่แนบมา ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้ชำระภาษีกรมเจ้าท่าควบคุมการลงทะเบียน

พร้อมนี้ ได้แนบสำเนาหนังสือสำนักเลขานุการกรมการสัมฤทธิ์ ที่ นร ๐๔๑๐/กน/๒๔๓ ลง ๑๕ มี.ค.๕๑ สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ม.ย ๐๓๐๙.๑/๑๑๑ ลง ๔ มี.ค.๕๑ และ กิ่ง มท ๐๓๐๙.๑/๑๑๑๑ ลง ๔ มี.ค.๕๑ มาด้วยแล้ว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และใช้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ทส.ท.อ.

(ธานี สมบูรณ์ทรัพย์)

รอง อ.บ.พร.ปรท.สบ.ตร.

8

3

กลุ่มงานอภิบาล
 วันที่ ๒๗/๓/๒๕๖๑
 วันที่ ๒๗-๓-๖๑
 เวลา ..... เรื่อง .....

566

ที่ นร ๐๔๑๐/พม ๒๖๓

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 อาคารรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๑๑๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑

ด้วย กระทรวงมหาดไทย กราบเรียนรายงานนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบ กรณี กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม ซึ่งความตายเกิดขึ้นโดยการทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ โดยให้ถือตราผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ บรรดักัด และเป็นพนักงานสอบสวน ตามมาตรา ๑๖๑ และแต่งตั้งพนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่งปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งท้องที่ เป็นพนักงานสอบสวนร่วมถึงมีอาชญากร ตามมาตรา ๑๕๐ บรรดักัด รวบรวมรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบแล้ว มีบัญชาให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชยเลิศ นุนนาค)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
 ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานเลขานุการนายกรัฐมนตรี
 โทร. ๐-๒๓๕๖-๐๗๗๗
 โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๐๗๗๗

กส.ร. ๕

ที่ มท ๐๓๐๗.๗ ๑๑๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎวงศ์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ มกราคม ๒๕๕๒

ผู้รับทราบ	ปล.อ.กมส.
เลขที่	๑๒
วันที่	๑๒ ม.ค. ๒๕๕๒
ชื่อ	///

เรื่อง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม
เรียก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๗ ๑๑๐ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๒
- ๒. หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๒๗/๑๓๓๒๒๐ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๑
- ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๙๙๕๐/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๑

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานจากสำนักงานอัยการสูงสุด กรณีการสลายตัว
ลึกลับฆาตกรรม ซึ่งความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติตามหน้าที่
หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติตามหน้าที่
(คดีวิสามัญฆาตกรรม) ว่าพนักงานสอบสวนนครสงฆ์สำนวนคดีดังกล่าวไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
ได้รับทราบและพิจารณา ก่อน เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว จึงส่งสำนวนให้อัยการสูงสุดพิจารณาซึ่งตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๕๓ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๙๙๕๐/๒๕๐๑
ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๑ และกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายด้านสังคมที่เน้นการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ
ของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมและให้ประชาชนซึ่งกระบวนการณ์ยุติธรรมได้โดยง่าย
สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชนตามหลักนิติธรรม ซึ่งขณะนี้มีหลายกรณี
โศกวิสามัญฆาตกรรมที่อาจทำให้เกิดความเคลือบแคลงในข้อเท็จจริง และระบอบต่อการอำนวยความสะดวก
ยุติธรรม ทั้งเป็นเรื่องที่สำเคัญเกี่ยวกับอารักขาคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ของประชาชน กระทรวงมหาดไทย
ได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร) ถือเป็นนโยบายที่สำคัญในการ
อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เน้นความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในพื้นที่
และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมทุกคดี

/โลกาศัย.สำนักงาน

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๓๑๐๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอิสรภาพ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าประชุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. นโยบายคณะรัฐมนตรี และกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙
- ๒. ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และแก้ไขเพิ่มเติม
- ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๓๑๒๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
- ๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๘๕๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๑๐๒๓/๑๓๓๑๐๐ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๐
- ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๘๓/๒๕๔๙

พยานที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ในด้านสังคมที่จะปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้เหมาะสมกับยุคสมัย เศรษฐกิจ เสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมประกอบกับกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายในการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกความเป็นธรรมของกระทรวงมหาดไทย จังหวัดและอำเภอ ยึดถือความเป็นธรรม กระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและศักดิ์ศรีของประชาชนกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๖ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๗ และ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้กำหนดอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของ ส.ต.ท.กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ให้แก่หรือเรียกส่วนการสอบสวนตรวจพิจารณา และให้คำแนะนำ เรงรัดให้ดำเนินการให้เป็นลลิตและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสม หากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้อาจจะเข้าควบคุมการสอบสวนโดยมีอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔ วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญาในเขตท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ และกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๓๑๒๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาทั่วไป ในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

เพื่อให้...

เพื่อให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองปฏิบัติภารกิจในการกำเริบทุกข์บำรุงสุข รักษาความสงบเรียบร้อย ให้มี ระเบียบวินัย เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและเป็นผลดีแก่ทางราชการ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานจากสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีการสอบสวนคดี มาทราวม ซึ่งความตายเป็นเหตุขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ (คดีวิสามัญฆาตกรรม) ในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ (คดีวิสามัญฆาตกรรม) มีผลอาชญากรรมที่อาจทำให้เกิดความเคลือบแคลงในข้อเท็จจริงและกระทบต่อทนายความยุติธรรม ทั้งเป็นเรื่องที่สำคัญเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ เสรีภาพของประชาชน ดังนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก เป็นธรรมให้กับฝ่ายผู้ต้องหาที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ทำให้ตายและฝ่ายผู้ตาย จึงขอให้จังหวัดถือปฏิบัติ และแจ้งให้อำเภอถือปฏิบัติ ดังนี้

๑ กรณีเกิดคดีฆาตกรรม ซึ่งความตายเป็นเหตุขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่า ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการ ตามหน้าที่ ที่เรียกว่า "คดีวิสามัญฆาตกรรม" เป็นกรณีที่ผู้ทำให้ตายจะต้องมีเจตนาฆ่า โดยพิจารณาจากข้อหา ที่ตั้งเป็นหลักและฐานความผิดที่จะต้อง "มีเจตนาฆ่า" โดยให้พนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ปลัดอำเภอ หรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ซึ่งเข้าเวรรับศพศพและเป็นผู้ร่วมในการชันสูตรศพศพ ภายใต้อาณัติหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๑๕๖ วรรคสาม เป็นผู้รายงานโดยใช้สำเนาแบบ รายงานเหตุเบื้องต้น (ขต. ๒ - ขค. ๖) และเขียนข้อความว่า "วิสามัญฆาตกรรม" ที่มุมบนด้านขวา ของแบบรายงานฯ ได้คำว่าแบบ ขต. ๒ - ขค. ๖ หัวตัวหนังสือสีแดง ทุกฉบับ ไปให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดทราบโดยด่วน

๒. ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบรับรายงานตามสำเนานแบบรายงาน เหตุเบื้องต้น (ขต.๒-ขค.๖) ในคดีวิสามัญฆาตกรรมแล้ว ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าทบทวน การสอบสวนคดีดังกล่าวทุกคดี เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการทบทวนที่เห็นสมควร รวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้ เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวน หรือให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการสอบสวนเรื่องนั้นด้วย ก็ได้ กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๖ วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญา ในเขตอำนาจของจังหวัด การที่จะสั่งแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงโดยอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรให้.เป็นอันงด เว้นแต่ที่เป็นอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ (ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) ตามข้อบังคับข้าราชการกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ร้อย ๑๒.๕ และให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๗๒๗ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยเคร่งครัด

(๓. ในกรณี...

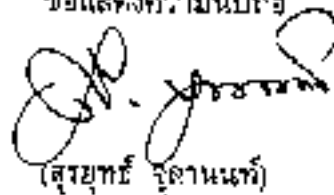
๓. ในกรณีที่อยู่ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง เข้าร่วมทำการสอบสวน ให้แต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งท้องที่ อำเภอที่เกิดเหตุ เป็นพนักงานสอบสวนร่วมกับฝ่ายตำรวจ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองผู้นั้นต้องไม่เป็นผู้ร่วมชั้นสูตรพิกศพลวามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๖ วรรคสาม

๔. ให้ที่ทำการปกครองจังหวัด บันทึกลงโสตสารบบคดีขานยาที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เข้าควบคุมการสอบสวนคดีสามัญอาชกรรมในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นหลักฐานและจัดทำรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบโดยเร็ว และรายงานกรมศึรหน้าทุก ๑๕ วัน จนกว่า การสอบสวนเสร็จสิ้นและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ สำหรับกรเข้าควบคุมการสอบสวนคดีสามัญอาชกรรมให้ทำเนิการตั้งแต่วันที่นับตั้งไป หากมีใญหาข้อขัดข้อง ให้แจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรยุทธ์ รัตนาพร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักงานสอบสวนและนิติการ

ส่วนการสอบสวนคดีอาญา

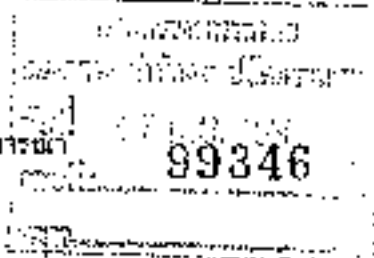
โทร. โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๓๕๕๕

ที่ กส 0223/ **13720**

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนหน้าพลับ เขต กรุงเทพมหานคร 10200

๒๖ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนคดีวิสามัญฆาตกรรมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุมา

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ 19850/2501 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2501

ตามหนังสือที่อ้างถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี) ส่งพนักงานสอบสวนให้ส่งสำนวนการสอบสวนคดีฆาตกรรมซึ่งความหายเกิดขึ้น โดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือคาบในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ (คดีวิสามัญฆาตกรรม) ไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเสนออธิบดีกรมอัยการ (อัยการสูงสุด) เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดควรจะได้รับรู้และพิจารณา นั้น

ปรากฏว่าขณะนี้มียังมีพนักงานสอบสวนหลายรายที่ได้ส่งสำนวนการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมไปให้อัยการสูงสุดพิจารณาโดยไม่เสนอสำนวนการสอบสวนจากผู้ว่าราชการจังหวัด อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง และผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ได้พิจารณาสำนวนการสอบสวนดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดให้กำชับพนักงานสอบสวนส่งสำนวนคดีวิสามัญฆาตกรรมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา และส่งสำนวนให้อัยการสูงสุดพิจารณาซึ่งความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา มาตรา 143 ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึงต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ บุญทอง)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุด
โทร / โทรสาร 0 224 1553
e-mail : lag@ago.go.th

AG ๑๒๖๖ ๖๖๖๖๖

(สำเนา)

ที่ 13850/2601

กระทรวงมหาดไทย

๑ ธันวาคม 25๐1

เรื่อง แผนปฏิบัติงานสอบสวนที่ สอสรพลศึกษา สหวิสามัญสมาคม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี)

ข้าพเจ้ากรมอัยการได้รับรวบรวมข้อบกพร่องที่มีจะปรากฏในการสอบสวนในสำนวนคดีวิสามัญสมาคม ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้ส่งไป เพื่อให้อธิบดีกรมอัยการมีคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องอยู่สมควรยกต่อกระทรวง และทั้งปรากฏว่าเหตุแห่งความบกพร่องนั้นเป็นการซ้ำซากในหลายกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องทำการยื่นสูตรพินัยคดีฟ้องมิได้ใช้แพทย์ให้ถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งแม้ว่าจะได้มีการตักเตือนขึ้นจนมาแล้ว ก็ยังปรากฏว่ามีการบกพร่องอยู่ต่อมา กรมอัยการจึงเสนอขอตรวจดูข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งมาขึ้นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมอัยการเสนอ จึงได้ประมวลข้อบกพร่องต่าง ๆ ดังที่กล่าวต่อไปนี้ แจ้งมาให้ทราบ ให้ท่านสั่งพนักงานสอบสวนปฏิบัติกรณเพื่อให้เกิดความถูกต้อง ดังต่อไปนี้

1. พนักงานสอบสวน เมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนและสำนวนการไต่สวนของศาลจากพนักงานอัยการแล้ว ต้องส่งสำนวนนั้นไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาส่งเสนออธิบดีกรมอัยการตามระเบียบปฏิบัติ เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดควรจะได้รับรู้และพิจารณา (๒) ๒๕๐

2. ในกรณีที่การตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ นั้น ต้องสอบสวนผู้ที่ทำให้ตาย เป็นผู้ต้องหา

3. ในกรณีที่ผู้ตายตายในระหว่างกระบวนการควบคุมของเจ้าพนักงาน โดยไม่มีผู้ใดทำให้ตาย เช่น บ่ายตาย ไม่ควรสอบสวนเจ้าพนักงานที่ควบคุมเป็นผู้ต้องหาเพราะไม่มีผู้ที่ทำให้ตาย จึงไม่มีผู้ต้องหา

4. ในกรณีที่ผู้ร่วมกับผู้ที่ถูกสอบสวนเป็นผู้ต้องหากกระทำ ผู้ตายตายต้องสอบสวนผู้ร่วมกระทำเป็นผู้ต้องหาด้วย

5. พนักงานสอบสวนต้องทำการชันสูตรและมีความเห็นว่าควาสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

6. รายงานการชันสูตรพลิกศพ ถ้าให้เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่หรือแพทย์ประจำตำบลร่วมทำการชันสูตรพลิกศพ ต้องมีบันทึกชี้แจงไว้ในทำนวยางงานการชันสูตรพลิกศพโดยชัดเจนว่า เหตุใดจึงมิได้ให้นามายจัดหรือแพทย์ประจำตำบลหรือแพทย์ประจำโรงพยาบาลร่วมทำการชันสูตรพลิกศพ

7. สำนวนที่ผู้ตายตายในระหว่างกระบวนการควบคุมของเจ้าพนักงาน โดยไม่มีใครทำให้ตาย เช่น บ่ายตาย ไม่ไต่สวนตาม ไม่ผู้ต้องหา แต่พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการที่ศาลหรืออัยการไปสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั้น ไม่เป็นคดีวิสามัญสมาคมที่อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาแทนจะฟ้องหรือไม่ฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 149 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. 2499 มาตรา ๕ จึงเมื่อพนักงานอัยการส่งสำนวนการไต่สวนของศาลและสำนวนการสอบสวนคืนไปยังพนักงานสอบสวน ๆ ส่งไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมพิจารณาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕8 ที่เดียว ไม่ต้องส่งไปให้อธิบดีกรมอัยการพิจารณาเป็นคดีวิสามัญสมาคม

๒. ในกรณีที่ท่าน ผู้ใหญ่บ้าน ไปจับกุมคนร้ายตามเขตท้องที่ของตน และไม่มีเหตุจะสามารถจับกุมได้ก็ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 มาตรา ๑7 และ มาตรา ๑7 และ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๑๗ นี้ ไม่ไปคดีวิสามัญฆาตกรรม เพราะเป็นการนอกเขตอำนาจและหน้าที่ ไม่เป็นการกระทำในนามของเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ แต่เป็นเพียงความดีความชอบธรรมดา จะสอบสวนเป็นคดีวิสามัญฆาตกรรมไปเพื่ออับตีกรรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานไม่ได้ ต้องสอบสวนแล้วให้พนักงานอัยการจังหวัดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

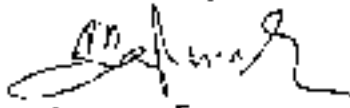
(ลงชื่อ) พ.ต.อ. นครรัฐเขตต์

(ขุนนครรัฐเขตต์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำเนา อันลูกต้อง

(นายจรูญ โลทะกะสิน)

หัวหน้ากองการสอบสวน ส่วนการปกครองภูมิภาค
กรมมหาดไทย

ร.ต.

(สุวิทย์ สำนวนาน)

อัยการพิเศษฝ่ายคดีอัยการสูงสุด

ที่ มท ๐๓๐๗/๑/ว ๓๐/๒๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนสีลม กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ภาวชอบชาวต่างชาติที่เข้าไปในอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อ้างถึง ๑. ข้อบัญญัติกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. หนังสือออกกระทรวงมหาดไทย ส่วนมาท ที่ มท ๐๒๐๗/ว ๓๕๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๖

๓. พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗

๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ตัวอย่างหนังสือแจ้งการขอหมายให้พนักงานสอบสวนสืบเสาะหาตัวผู้ต้องหาหรือตัวผู้ต้องหา

๑. คำเชิญคดีอาญา	จำนวน ๕ แผ่น
๒. คำกล่าวหาซึ่งต้องแจ้งการจับกุมหมายการสอบสวน	จำนวน ๓ แผ่น
๓. ตัวอย่างการบันทึกสารของคดีอาญา	จำนวน ๑ แผ่น
๔. แบบรายงานการนำตัวผู้ต้องหาไปสอบสวนคดีอาญา	จำนวน ๑ แผ่น

ตามที่ข้อบัญญัติกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๖ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดอำนาจของพนักงานสอบสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวนตำรวจ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอในทางวิเทศคดีอาญาของพนักงานสอบสวนที่จะขอหมายและให้คำแนะนำ เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ไปเป็นสื่อ และออกไปในทางวิเทศคดีอาญาตาม พกพ.การดำเนินการจับกุมตัวผู้ต้องหาได้ผลจะได้รับความคุ้มครองความปลอดภัย โดยเจ้าหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบขอหมายวิเทศคดีอาญา มาตรา ๑๕ วรรคท้าย และเมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบขอหมายวิเทศคดีอาญา มาตรา ๑๕๐ มีอำนาจที่จะขออนุญาตสอบสวนคดีอาญาในเขตอำนาจท้องถิ่นที่ตนรับผิดชอบและกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือจำนวนมาท ที่ มท ๐๒๐๗/ว ๓๕๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๖ เรื่องการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับปราศรัยต่อที่ประชุมของชาติอื่น ๆ เพื่อให้การพิจารณาคดีของพนักงานสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับปราศรัยต่อที่ประชุมของชาติอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือ มีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยถูกต้องและรวดเร็วแก่การพิจารณาคดี

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าภารกิจการสืบเสาะหาตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นการที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินคดีอาญาที่ร้ายแรงที่สุด วัตถุประสงค์ความสงบเรียบร้อยของสังคมของชาติย่อมต้องให้มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งข้าราชการ พนักงานฝ่ายปกครองทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างเต็มที่

๑. ให้ถือว่าหน้าที่ในการขอหมายให้จับกุมผู้ต้องหาตามกฎหมาย คู่กรณีหรือสิทธิเสรีภาพของบุคคล คำเห็นกระทรวงมหาดไทยในความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ อำนาจความมั่นคงเรียบร้อยของประชาชนอย่างจริงจังและเท่าเทียมกัน เป็นการบังคับของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งข้าราชการ พนักงานฝ่ายปกครองทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างเต็มที่

3

3

๒. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเป็นผู้ลงนามในกรณีการควบคุมสัตว์หรือเลี้ยงสัตว์ตามตอนสวนผ้ายป่าดงพญาเย็นหรือสวนผ้ายป่าดงพญาไฟซึ่งมีสัตว์ป่าคุ้มครองเกิดขึ้นเป็นกรณีสำคัญกรณีที่อยู่ในความสนใจของประชาชนรวมทั้งสัตว์ป่าคุ้มครองที่หายากและเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองโดยให้พิจารณาประเภทของสัตว์ป่าให้ด้วย

๒.๑. ให้พิจารณาเรื่องคดีที่เข้าควบคุมสัตว์ป่าชนิดที่ขณะเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการควบคุมสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ หากเป็นคดีพิเศษจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการควบคุมสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๔๗ และอยู่ภายใต้กฎหมายแห่งพระราชบัญญัติการควบคุมสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๔๗ อย่างเคร่งครัด

๒.๒ หากเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือผู้ถูกกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการคดีกับเจ้าพนักงานของรัฐ หรือพิจารณาการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐไม่เกิดผลอย่างไรว่าควรเข้าเป็นอัยการหรือคดีที่กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในความยุติธรรมไว้แต่พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงแห่งคดี และให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันรับคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษและเมื่อพนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว อำนาจของพนักงานสอบสวนย่อมสิ้นสุดลงในพื้นที่ ในกรณีบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่เจ้าพนักงานของรัฐร่วมกระทำผิดกับเจ้าพนักงานของรัฐ ไม่ควรจะเป็นคดีอาญาผู้เสียหายและผู้เสียหายให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว อำนาจของพนักงานสอบสวนย่อมสิ้นสุดลงและให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีข้างต้น

๓. ให้จัดทำสารบบคดีอาญาของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือเจ้าพนักงานควบคุมการผสมพันธุ์ในสวนสัตว์หรือพนักงานผู้วิจัยในสวนสัตว์ไว้ที่จังหวัด อำเภอ หรือกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณีเพื่อใช้เป็นหลักฐานและจัดทำรายงาน (สารบบคดี) รายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบโดยวิธีและระยะเวลาตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๔. กรมส่งเสริมให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมสอบสวนคดีอาญากับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๔.๑. เมื่อถึงพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เข้าร่วมสอบสวนคดีอาญาตามความเหมาะสม โดยถ้ามีผู้ร้องทุกข์ความเสียหายและให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่มีประสบการณ์ หรือผ่านการศึกษาอบรมจากโรงเรียนสืบสวนสอบสวนฝ่ายปกครองอย่างน้อย ๑ คน เป็นหลักและให้พิจารณาความสมควรที่จะมีพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองอีกสองคนหรือสามคน เข้าร่วมสอบสวน ทั้งนี้ เพื่อเป็นภาคีกับคู่สมรรถนะในการสอบสวนและไม่ควรออกคำสั่งมอบหมายให้ปลัดอำเภอเป็นผู้ประสานงานประจำตำบลเป็นกรณีงานสอบสวนในคดีที่เกิดขึ้นในสังกัดที่ตนรับผิดชอบไว้เป็นการถาวรหรือพิจารณาแต่งตั้งเป็นภาคี

๔.๒. เมื่อถึงเดือนธันวาคมให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจรวบรวมสำนวนคดีมอบหมายให้บุคคลในพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่จะเข้าร่วมการสอบสวนกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ หรือมอบให้เจ้าพนักงานผู้ทำหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจจึงเป็นหนังสือมอบหมายพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมการสอบสวนคดีดังกล่าวด้วยคำสั่งการตั้งรูปคดี การกำหนดประเด็นการสอบสวน ๑๓๗ จนกระทั่งการสรุปสำนวนการสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ

3

3

๔.๓ ถ้ามีพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการสอบสวนคดีอาชญากรรม
คดีอาชญากรรมที่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจได้แจ้งความร้องทุกข์หรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับ
พนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ และจะต้องเข้าร่วมการ
สอบสวนหรือแจ้งเบาะแสแจ้ง ความที่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจนั้นหมาย มิใช่ให้เบาะแสดำเนินการหรือแจ้งสำนวนการ
สอบสวนที่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจยื่นไว้ก่อนให้ฟัง และร่วมลงลายมือชื่อในสำนวนการสอบสวนเท่านั้น

๕. การนำความร้องทุกข์สอบสวนคดีอาชญากรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ
ผู้มีอำนาจหน้าที่ประจำกิ่งอำเภอหรือปฏิบัติราชการตามอำเภอหรือตำบลหรือกิ่งอำเภอหรือกิ่งตำบลหรือตำบล
ร.ศ. ๒๕๑๒ ภายใต้บังคับ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ วันที่ ๑๒-๔ หรือข้อ ๑๒-๕ หรือข้อ ๑๒-๖ ตามลำดับ
โดยเคร่งครัด ดังนี้

๕.๑ กติกาทั่วไป

กรณีมีผู้เสียหาย ผู้กล่าวโทษ ผู้ร้องหรือร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับตำรวจที่เป็นคดีอาชญา
หรือกรณีที่มีผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเป็นนาย
อำนวยการเข้าทำใบเสนอ เบาะแส หรือสามารถสอบสวนคดีอาชญากรรมเรื่องหนึ่งเรื่องใด

๕.๑.๑ ให้นำหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจสำนวนการสอบสวน
มาขึ้นลงมือให้คำแนะแจ้งจัดการสำนวนคดีให้เรียบร้อย เป็นไปใตงทางที่สงบระงับและไม่มีให้
พนักงานสอบสวนสำรวจความผิดคดีนี้ของตำรวจสอบสวนให้ทราบทุกประการ

๕.๑.๒ ไม่กรณีที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๕.๑.๑ แล้วไม่ได้ผล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เข้าควบคุมการสอบสวนคดีอาชญา
กรรมที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๑๔ วรรคท้าย และมาตรา ๑๔๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาชญากรรมและให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจทราบถึงสาเหตุควบคุม
การสอบสวน การมอบหมายให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าดำเนินการสอบสวน หรือตามเปลี่ยน
พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ (ถ้ามี)

(๒) ตั้งกำลังพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจให้มีหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงาน
สอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมการสอบสวนทุกประการตั้งแต่คดีจนถึงการสอบสวนเสร็จสิ้น

(๓) ตั้งกำลังพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองให้เข้าร่วมการสอบสวนอย่างจริงจัง

(๔) เรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อตรวจพิจารณาสั่งการทุกประการ ๑๔ วัน

(๕) แจ้งจัดการสอบสวน การควบคุม ฝ่ายผู้ต้องหา ให้มีไปครบระยะเวลา
ที่กฎหมายกำหนดโดยเคร่งครัด

(๖) เป็นผู้สั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

(๗) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการคุ้มครองในการสอบสวนคดีอาชญากรรมให้ไม่มีไป

ตามกฎหมายกำหนด

(๘) เป็นผู้กระทำความเห็นควรสั่งฟ้องหรือไม่สั่งฟ้อง หรือลงคำสั่งสอบสวน
อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว การคืนของกลาง การส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานผู้บังคับ
พนักงานสอบสวนตรวจความผิดคดีให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ
กิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนพิจารณาสั่งการทุกประการ

3

3

๕.๒ ทบวปฏิบัติจัดงานถวายปวงกัณเฑาะพรมสารจักรกลอมคัตไม่ทำสายพานและการสอดสวนเหล็ก
ปัวไม้และพัวพยานของชาติอื่น ๆ

๕.๒.๑ ทบวจิตตเม็งคน้ำที่ความรับผิดชอบให้ปัวไม้ ดังนี้

(๑) ในระดับจังหวัด ให้ปัวอภิมจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นเจ้าของเรื่อง
การปฏิบัติถวายปวงกัณเฑาะพรมสารจักรกลอมคัตไม้ทำสายพาน และให้เจ้าจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบและเป็น
เจ้าของเรื่องการสอดสวนเหล็กปัวไม้และพัวพยานของชาติอื่น ๆ

(๒) ในระดับอำเภอ ถึงตำบล ให้ปลัดอำเภอหรือหัวหน้าฝ่ายอำนวยการเป็นผู้
รับผิดชอบและเป็นเจ้าของเรื่องการปฏิบัติถวายปวงกัณเฑาะพรมสารจักรกลอมคัตไม้ทำสายพาน และให้
ปลัดอำเภอหรือหัวหน้าฝ่ายอำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นเจ้าของเรื่องการสอดสวนเหล็กปัวไม้
และพัวพยานของชาติอื่น ๆ

๕.๒.๒ เมื่อมีคดีการกระทำผิดตามกฎหมายมาอยู่ใต้อำนาจพิจารณาของชาติอื่น ๆ เกือบ
นอกราชอาณาจักร อำเภอ ถึงอำเภอ จะต้องดำเนินการตามข้อ ๕.๑ และ ยังต้องถือปฏิบัติเช่นเดียวกับ
กระทรวงมหาดไทย สำหรับที่ มค ๒๒๐๙/๗ ๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๒ โดยกระทรวงนี้

(๑) กรณีที่กรณีเป็นคดีในภูมิลำเนา ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือ
ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีเห็นว่าควรดำเนินการตามข้อ ๕.๑.๑ จะไม่ใช้โดยคดีให้
เจ้าควบคุมการสอดสวนในฐานและหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบข้อ ๕.๑.๒

(๒) กรณีที่เกิดขึ้นที่นอกภูมิลำเนาของ (สามประเภทกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๒๖)) เป็นผู้จับกุมหรือร่วมจับกุมไว้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ
หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เจ้าควบคุมการสอดสวนในฐานและหัวหน้า
พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดี

(๓) กรณีที่เกิดขึ้นที่นอกภูมิลำเนาที่เจ้ารองเป็นผู้จับกุมให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือผู้คุมหรือเจ้าพนักงานหลังตามความเหมาะสม
หรือดำเนินการตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบอำนวยการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๑๓
และแก้ไขเพิ่มเติม

(๔) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า
ประจำกิ่งอำเภอเข้าควบคุมการสอดสวนในฐานและหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้ในจังหวัดงาน
อำนวยการที่อำนวยการร่วมเป็นที่ยึดถือในการควบคุมการสอดสวนทุกคดี และดำเนินการตามข้อ ๕.๑.๒

๓. ให้มีเจ้าพนักงานสอดสวนฝ่ายปกครองทุกชั้นเมื่อปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ (อป.๒๐) และจัดทำ
บันทึกไม่ผูกมัดให้ดูตามคำแนะนำโดยสมุดคู่มือ ซึ่งสมุดคู่มือสามารถพบได้จากชุดที่กองคลัง กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงมหาดไทย โดยให้ใช้ทั้งคดีอาญาบางประเภทและคดีอาญาทั่วไป

๔. กระทรวงมหาดไทย ได้จัดคำตัวอย่างหนังสือแจ้งข่าวเข้าร่วมสอดสวนคดีอาญา การจัดหาควบคุม
การสอดสวนคดีอาญา ตัวอย่างทบทวนพนักงานคดีอาญา ให้จังหวัด อำเภอ ถึงอำเภอใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

สัตว์แพะตัว สำหรับมอบถวายพระบาทเจ้ากรมขุนการสอบสวนพฤกษศาสตร์ให้ตั้งเงินการตั้งสัตว์แพะตัว เป็นอันไป
และหากมีปัญหาคือสัตว์หรือข้อสมยอมอะไรประการใด ขอได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบต่อไปด้วย
จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยคุณ ตรีฐานานาย)

รองปลัดกระทรวง รัชกาลที่ ๑๐

สำนักงานผู้ว่าการจัดการที่ดินและการควบคุมที่ดินหลวงภายใน

9

กรมการปกครอง
สำนักคณะกรรมการและกิจการ
ส่วนการสอบสวนพฤกษศาสตร์
โทร. ๐-๒๒๕๐๒-๕๕๖๔
โทรสาร ๐-๒๒๕๐๒-๕๕๖๐

3

บันทึกข้อตกลง

กรมราชการ กรมตำรวจ โทร. ๒๕๒๖๗/๙๖๓
ที่ ๐๕๐๓(พ) / ๑๕๖๔๕ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔
เรื่อง ให้ทำหลักการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้อง

พบช.ก . . พ . . จ . ๑ , ๒ , ๓ , ๔

ด้วยว่า ฎหมายกำหนดการสอบสวนที่พนักงานอัยการส่งมาให้ ดร.พิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๔ หรือตาม พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญา ในศาลแขวง พ.ศ.๒๕๑๗ มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๑๗ มาตรา ๔ นั้น มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนอยู่หลายประการ เป็นต้นว่า

๑.๓ ที่พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งให้สอบสวนเพิ่มเติม มีรายละเอียดที่พนักงานอัยการตั้งมีหนังสือเตือนเสียหลายครั้งเพราะไม่ทราบเหตุข้อข้อง บางคดีต้องเตือนถึงครั้งที่ ๑ ด้บระยะเวลาได้ ๗ - ๘ เดือน จึงได้รับแจ้งผลการสอบสวนเพิ่มเติม

๒.๓ คดีที่พนักงานสอบสวนส่งหมายเรียกของศาลให้ผู้เสียหายหรือพยานไปเบิกความตามศาลนัดไม่ได้เป็นเหตุให้ศาลสั่งตั้งพยานและพิพากษาจำคุก เกิดการเสียหายแก่คดี พนักงานสอบสวนอาจทราบได้หรือว่าตามข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดี แต่ละเลย ผู้เสียหายหรือพยานตั้งการหลีกเลี่ยงหรืออาจจะมีความสงสัยถึงการเบิกความต่อศาลเพียงใดหรือไม่ ข้อบกพร่องที่พบมีดังนี้

๒.๑ พนักงานสอบสวนขาดการติดต่อ หรือไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เสียหายหรือพยาน

๒.๒ ไม่ปรากฏในบันทึกคำให้การของผู้เสียหาย หรือพยานว่าสถานที่พักอาศัยเป็นภูมิลำเนาจริงหรือชั่วคราว ถ้าเป็นสถานที่เช่าก็ควรได้ปรากฏว่าภูมิลำเนาเดิม บ้านบิดามารดา ญาติพี่น้องอยู่ที่ใด และจะย้ายไปที่ใด เมื่อใด หรือไม่ เท่าที่พบจะมีบันทึกไว้เพียงว่า " มีภรรยาหรือสามีหรืออะไร มีบุตรกี่คน "

๒.๓ ไม่บันทึกบัตรประจำตัวประชาชนไว้ปรากฏชื่อ ที่อยู่ เลขที่บัตรออกให้ที่ใด เมื่อใด คงมีไว้ใช้เพียงว่า " ไม่ได้นำบัตรประจำตัวประชาชนติดตัวมา ได้ว่ากล่าวไปแล้ว "

๒.๔ ผู้เสียหายหรือพยานอยู่แยกสถานที่อยู่ เมื่อส่งหมายเรียกไม่ได้ไม่มีการติดตามสืบสวนให้ได้ข้อเท็จจริง หรือประสานงานกับตำรวจ ของที่ผู้ส่งหมาย ปลอบยให้เป็นหนังสือของตำรวจทั้งนี้ ซึ่งผู้เสียหายหรือพยานพักอาศัยอยู่เป็นผู้จัดส่งหมายไปตามคำสั่ง

๒.๕ พนักงานสอบสวน.เจ้าของคดีได้รับใบ传唤ตั้งโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่นขาดผู้สนใจเป็นเหตุขาดผล เพราะเรียกไว้ใช้พนักงานสอบสวนเจ้าของคดี

๓.พิณพีลาชวินธุ์มือของผู้ต้องหาถูกถอนส่งไปตรวจสอบ ไม่ได้ได้รับการตรวจจากพนักงานสอบสวน คงปล่อยให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามลำพัง การกรอกข้อความในแผ่นพิณพีลาชวินธุ์มือเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ อายุ มิได้กรอกตามบัตรประจำตัวประชาชน จึงไม่ต้องยกรงตามความจริงและอาจแตกต่างจากพนักงานสอบสวนบันทึกไว้จนทำให้การของผู้ต้องหา นอกจากนี้เป็นของ วัน.สีทอง ปิเก็ค มักจะเขียนชื่อยังไม่ได้เป็นอักษรที่ชัดเจนของชายที่มีอยู่แล้ว

๔.เจ้าราชการตำรวจที่ได้รับหมายเรียกของศาลให้ไปเปิดความเป็นพยานแล้ว ไม่ไปเปิดความตามศาลมักจะมีอันจะอ้างเหตุผลและความจำเป็นต่าง ๆ เช่น อ้างว่าติดราชการกรมเป็นเหตุให้ศาลตั้งผู้เชี่ยวชาญมาตีพิมพ์อยู่ ๆ ส่วนมากจะเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือพนักงานสอบสวนบางราย ถูกศาลขอลงหมายจับไว้ เพราะมีคดีหลายครั้งโดยไม่มีแจ้งเหตุคดีของศาลทราบ

ฉะนั้น จึงให้สั่งกำกับการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดขอยกพรรคในการวินิจฉัยชี้แจงอีก มิฉะนั้นจะได้พิจารณาแก้ไขทางวิธีแก้ไขผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบตามกฎหมายการแก้ไข

(ลงชื่อ) พล.ต.ท. กิตติ เสรีบุตร

(กิตติ เสรีบุตร)

ผู้แทน อ.ตร.ว.ป(๑) ปฏิบัติราชการแทน อ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ

โทร. 2511058

ที่ 0503.31/747

วันที่ 28 มกราคม 2540

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา

สบช.น., รพช.ภ., สดช., ปส., ภ. : 9

ที่ข้อ สภามีคำสั่งราชชนกรรบ เสงี่ยมิขันธ์ ได้มีหนังสือที่ 0514.482 (32)/6202 และ 0514.482 (33)/6 เล.ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2539 หรือกรมตำรวจ กรณี ศติยหญิงไทยไม่ทราบชื่อหรือชานไม่ทราบชื่อเป็นผู้ต้องหา โฆษกตำรวจร่วมกับลักทรัพย์ในเวลากลางคืน หรือลักทรัพย์ปรากฏว่าในส่วนของพนักงานอัยการ มีความเห็นแตกต่างกันโดยพนักงานอัยการ กองคดีภาคบุรี กอง 4 มีความเห็น ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาขอหมายจับผู้ต้องหา และตั้งฟ้องผู้ต้องหา ส่วนพนักงานอัยการกองคดีเบงกนงค จึงชันมีความเห็น ให้ทำสำนวนการสอบสวนเป็นสำนวนไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวน จึงทำตามที่พนักงานอัยการมีความเห็น และขอทราบแนวทางปฏิบัติในการดำเนินกระเนครั้งต่อไป

กรมตำรวจได้พิจารณาแล้ว กรณีชายไทยหรือหญิงไทย ไม่ทราบชื่อเป็นผู้ต้องหา นั้น เป็นกรณีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140(1) พนักงานสอบสวนจะต้องสืบสวนสอบสวนให้ได้ความว่าชายหรือหญิงนั้นเป็นผู้ใด ถ้ายังไม่ทราบว่าเป็นผู้ใด พนักงานสอบสวนจะต้องสรุปสำนวนและมีความเห็นคงหรือให้คงการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 (1) วรรคแรกหรือวรรคสองแล้วแต่กรณี หากกระสืบสวนสอบสวนในเวลาต่อมาทราบว่าชายหรือหญิงเป็นผู้ใดจึงจะเป็นสำนวนรู้ตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งพนักงานสอบสวนจะต้องมีความเห็นตั้งฟ้องหรือตั้งไม่ฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 , 142 แล้วแต่กรณี

กรณีการสอบสวนไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดแต่ผู้กระทำผิดมีคำพยานหรือพยานที่มีลักษณะอันน่าสงสัยเป็นพิเศษ เช่น ลักษณะพิการ แผลเป็น, รอยสัก ซึ่งแตกต่างจากที่พบเห็นโดยทั่วไป และตั้งฟ้องที่จะออกหมายจับได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 57 ซึ่งเป็นกรณีที่ขะขอหมายจับบุคคลที่ยังไม่รู้ตัวชื่อนั้น เป็นขะขัญญผู้ต้องหาของกฎหมายเกี่ยวการสอบสวนจับ เพื่อนำไปใช้ในการจับบุคคล เนื่องจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใด โดยไม่มีหมายจับนั้นไม่ได้ เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 78 เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน เห็นว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วและ ไม่ปรากฏว่า บุคคลที่ยังไม่รู้ตัว

ชื่อตามหมายจับเป็นข้อใด เป็นกรณีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140(1) เช่นเดียวกัน ซึ่งพนักงานสอบสวนจะต้องสรุปสำนวนและมีความเห็นขอหรือให้งดการสอบสวนตาม ป.วิอาญา มาตรา 140(1) บรรทัดแรก หรือบรรทัดสอง แล้วแต่กรณี เมื่อจับกุมบุคคลที่ยังไม่รู้ชื่อตามหมายจับได้ จึงจะเป็นกรณีผู้ต้องหากระทำผิด และพนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142

ฉะนั้น จึงส่งสำเนาเอกสาร รวม ๘ แผ่น มาเพื่อ โปรดทราบและขอให้ท่านแจ้งเวียนแนวปฏิบัติข้อหาหรือตั้งกล่าว ให้พนักงานสอบสวนทราบโดยทั่วกันต่อไป

พต.ต.ท. วุฒิชัย สวีรัตนกุลดี

(วุฒิชัย สวีรัตนกุลดี)

ผู้ช่วย อ.ตร.(สส.) ประท.อ.ตร.

บันทึกข้อความ

584

ส่วนราชการ

พร

โทร. 0 2205 3466 โทรสาร 0 2251 2652

ที่ 0031.212/กค 0013

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ทารือแนวทางการปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีอาญาที่ผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนเอง

จตข. รอง ผบ.ตร. หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

รอง จตข. ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ลขช. และ ลขก. ในสังกัด สจ.ผบ.ตร. หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร มีหนังสือ ที่ ลข 0031.212/2091 ลง 6 มี.ค.2551 ทารืออัยการสูงสุดเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีอาญาที่ผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนเอง สรุปความว่ากรณีผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนเอง พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาและทำการสอบสวนแล้วแต่ไม่ได้ควบคุมตัวผู้ต้องหา คือน่าเมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จ โดยมีความเห็นควรส่งฟ้องผู้ต้องหา กรณีเช่นนี้พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนการสอบสวนต่อพนักงานอัยการ โดยไม่มีตัวผู้ต้องหาเนื่องจากเห็นว่าบันทึกที่ผู้ต้องหากระทำความคิดแต่ยังไม่มีการจับกุมหรือควบคุมตัวได้หรือไม่

สำนักงานอัยการสูงสุด มีหนังสือ ที่ อส 0027(ปม)/1062 ลง 29 ม.ค.2552 ตอบข้อหารือว่ากรณีนี้เป็นปัญหาที่กฎหมายซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้กำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติไว้แล้วในระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยกฏเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติในชั้นสอบสวน พ.ศ.2547 ข้อ 14 ว่าสำนวนคดีผู้กระทำผิดคดีอาญาและผู้นั้นถูกควบคุมหรือขังอยู่หรือปล่อยชั่วคราว หรือชี้ว่าคงได้ตัวเมื่อออกหมายเรียกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142 หมายถึง สำนวนที่มีตัวผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจควบคุม ขัง หรือปล่อยชั่วคราวของศาลหรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนสามารถได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก หากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีความเห็นควรส่งฟ้องต้องมีตัวผู้ต้องหาปรากฏต่อพนักงานสอบสวนและได้ทำการสอบสวนผู้ต้องหาแล้ว พนักงานอัยการจะรับสำนวนดังกล่าวไว้พิจารณาได้เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งตัวผู้ต้องหาหรือมอบสำนวนสอบสวนหรือผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้ ถ้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาได้ โดยผู้ต้องหาหลบหนีประกันหรือไม่สามารถคืนเงินประกันให้ผู้ต้องหาขังอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้ กรณีเช่นนี้ไม่ทำให้สำนวนดังกล่าวเปลี่ยนเป็นสำนวนคดีผู้กระทำผิดคดีอาญาหรือจำเลยผู้ต้องหาไม่ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 พนักงานอัยการจะรับสำนวนดังกล่าวไว้พิจารณาไม่ได้ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุดที่แนบมานี้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งให้พนักงานสอบสวนรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องของถึงปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.

(รอง ผบ.ตร.)

รอง ผบ.ตร. ประท.ลข.ตร.

ที่ อค 0027(นค.)/ 1062

สำนักงานอัยการสูงสุด

ถนนหน้าพิบูลย์ ตำบลพระปรางค์ 0200

๑๑ มกราคม 2552

ของคดีอรรถา	1540
เลขที่	๕ ๒ ๑๑ ๒๕๕๒
วันที่	๑๑/๑/๒๕๕๒
ผู้ขอ	อ.อ.อ.
เลขที่	๕ ๒ ๑๑ ๒๕๕๒
วันที่	๑๑/๑/๒๕๕๒

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีอาญาที่ผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนเอง

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ตช.๓๐31.212/2091 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2551

ความหนังสือที่ยังถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนตนเอง พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาและทำการสอบสวนแล้ว แต่ไม่ได้ควบคุมตัวผู้ต้องหา ต่อมาเมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้ว โดยมีความเห็นควรส่งฟ้องผู้ต้องหา กรณีเช่นนี้พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนการสอบสวนต่อพนักงานอัยการ โดยไม่มีตัวผู้ต้องหา เนื่องจากเห็นว่า เป็นคดีที่รู้ตัวผู้กระทำผิดคดีแต่ยังไม่มีการจับกุมหรือควบคุมตัวได้หรือไม่

สำนักงานอัยการสูงสุด ขอเรียนว่า กรณีนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้กำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว ในระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547 ข้อ ๖4 ว่า สำนวนรู้ตัวผู้กระทำผิดคดีและผู้นั้นถูกควบคุมหรือขังอยู่หรือปล่อยชั่วคราว หรือเชื่อกว่าคงได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142 หมายถึง สำนวนที่มีตัวผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจควบคุม ขัง หรือปล่อยชั่วคราวของศาลหรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนสามารถได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก หากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีความเห็นควรส่งฟ้อง ย่อมต้องมีตัวผู้ต้องหาปรากฏต่อพนักงานสอบสวนและได้ทำการสอบสวนผู้ต้องหาแล้ว พนักงานอัยการจะรับสำนวนดังกล่าวไว้พิจารณาได้ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งตัวผู้ต้องหาพาหรือสำนวนสอบสวน หรือผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการ จะยื่นฟ้องได้ ถ้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาได้ โดยผู้ต้องหาหลบหนีประกันหรือไม่สามารถดำเนินการให้ผู้ต้องหาพาสู่อำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องได้ กรณีเช่นนี้ไม่ทำให้สำนวนดังกล่าวเปลี่ยนเป็นสำนวนรู้ตัวผู้กระทำผิดคดีแล้วเรียกหรือจับตัวผู้ต้องหาไม่ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 พนักงานอัยการจะรับสำนวนดังกล่าวไว้พิจารณาไม่ได้

อนึ่ง แนวทางปฏิบัติที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เคยมีหนังสือ ส่วนที่ตช. ที่ ตช. 0004.๑/10386 ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2543 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือปัญหาข้อขัดข้องของพนักงานสอบสวน กรณีพนักงานอัยการไม่รับสำนวนการสอบสวนที่

ท่าการสอบสวนเสร็จแล้วเนื่องจากสำนักงานอัยการสูงสุดได้วางแผนทางปฏิบัติในการรับสำนวนการ
 สอบสวนจากพนักงานสอบสวนในลักษณะดังกล่าวข้างต้น ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยที่ประชุมใหญ่ได้
 มติเห็นด้วยกับแนวทางปฏิบัติที่สำนักงานอัยการสูงสุด ได้วางไว้ ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็น
 หน่วยงานที่ขอหารือยังคงตั้งข้อปฏิบัติให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว ทั้งนี้
 ตาม นัยมติคณะรัฐมนตรี ในหนังสือ ทรม.เลข.อัยการคณะรัฐมนตรี ที่ น.11310/2482 ลงวันที่ 2 มีนาคม 2482

ดังนั้น พนักงานอัยการจึงไม่อาจที่จะรับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนตามข้อ
 หาหรือข้อได้ เนื่องจากมีกฎหมายบัญญัติไว้และสอดคล้องกับระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนิน
 คดีอาญาของพนักงานอัยการและสำนวนคดีของที่ประชุมใหญ่คณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอนุชาติ คงมาสัย)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

โทร 0-2515-4142

โทรสาร 0-2515-4141 E-mail:eva@ago.go.th

ที่ ตท 0031.2/๒ 2091

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนพระรามที่ 1 เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330

6 มีนาคม 2551

เรื่อง ทารือแนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีอาญาที่ผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนเอง

เรียน ขัยการสูงสุด

- อ้างถึง 1. สำเนาหนังสือ กงบงบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
ที่ ตท 0026.84/1291 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2550
- 2. สำเนาหนังสือ สำนักงานคดีอาญากรุงเทพใต้ ที่ อต 0020/กตท/460 ลงวันที่
13 พฤศจิกายน 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง : กงบงบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ได้ส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ที่ สป 17/2549 (คดีทุลาบแก้ว) ไปยังสำนักงานขัยการฝ่ายคดีอาญากรุงเทพใต้ และตามหนังสือที่อ้างถึง 2 สำนักงานคดีอาญากรุงเทพใต้ ได้คืนสำนวนการสอบสวนมายัง กงบงบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยให้เหตุผลว่าสำนวนการสอบสวนคดีนี้เป็นคดีที่ผู้ต้องหาทำผิด และเชื่อว่าคงได้ตัวผู้ต้องหาที่ 1 มาเมื่อออกหมายเรียกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142 เป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนมีตัวผู้ต้องหาที่ 1 ปรากฏต่อพนักงานสอบสวนและได้มีการแจ้งข้อหาและสอบสวนผู้ต้องหาที่ 1 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 แล้ว แม้ต่อมาผู้ต้องหาที่ 1 จะหลบหนีไปก็ไม่มีผลทำให้สำนวนการสอบสวนคดีนี้เปลี่ยนแปลงเป็นสำนวนการสอบสวนที่ผู้ต้องหากระทำความผิด แต่เรียกหรือจับกุมตัวผู้กระทำความผิดยังไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 ดังนั้น พนักงานขัยการจึงไม่มีอำนาจรับสำนวนการสอบสวนไว้พิจารณา และจะรับไว้พิจารณาได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาไปพร้อมสำนวนการสอบสวน นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนเองเมื่อพนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาแล้วไม่ได้ควบคุมตัวผู้ต้องหา ต่อมาเมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ได้ออกหมายเรียกตัวผู้ต้องหาแล้ว แต่ไม่ไปพบพนักงานสอบสวนแสดงความหมายเรียก ประกอบกับปัจจุบันนี้ ได้มีประมวลกฎหมายพิจารณา

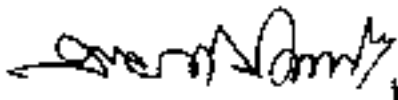
ความอาญา...

ความหมายมาตรา 134 วรรคแรก บัญญัติว่า "เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียกรับหรือส่งตัวมาหรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหาให้ตามชื่อตัว ชื่อจริง ชื่อสกุล สัญชาติ ปีตามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดแล้ว จึงแจ้งข้อหาให้ทราบ ." และวรรคท้าย บัญญัติว่า "เมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่รับผู้ถูกจับและยังไม่ได้มีการออกหมายจับ แต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามิใช่เหตุที่จะออกหมายจับผู้ต้องหาได้ตามมาตรา 71 พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอออกหมายจับโดยทันที..." เมื่อพนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแล้วแต่ไม่ได้ควบคุมตัวผู้ต้องหา จึงถือว่าเป็นกรณีที่ไม่ได้ควบคุมตัวผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุมเป็นประเด็นที่ทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการคดีกับผู้กระทำผิดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และสำเร็จลุล่วง สมควรนำกรณีของกฎหมาย ดังนี้ เพื่อเป็นการพิสูจน์เจตนาผิดและความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา จึงเรียนหรือแนวทางในการส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ดังเช่น คดีอาญา ที่ รบ 117/2549 (คดี กุหลาบแก้ว) และคดีที่ ๗ ว่ากรณีผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหา และทำการสอบสวนแล้วแต่ไม่ได้ควบคุมตัวผู้ต้องหา ต่อมาเมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้วโดยมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา กรณีเช่นนี้พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนการสอบสวนต่อพนักงานอัยการโดยไม่มีตัวผู้ต้องหา เนื่องจากเป็นคดีที่ผู้ต้องหาผู้กระทำผิดแต่ยังไม่มีการจับกุมหรือควบคุมตัว ได้หรืออย่างไร ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำผลการหารือแจ้งพนักงานสอบสวนเมื่อปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจโท

(วันชัย ศรีนวลมัต) 5 มี.ย. 51

ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

กองคดีอาญา

สำนักงานกฎหมายและสอบสวน

โทร. 0 2206 5466

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ พล.ต.
ที่ ๐๐๑๓๒๖/ พล.ต.๒๑

โทร. ๐๒ ๒๐๔ ๓๖๖๖
วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๔

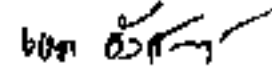
เรื่อง กำกับกรณปฏิบัติหน้าที่ การประสานงานและการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา

ผ.ช.น. ๓.๑-๘, ศกต., ก., ป.ร., สดม., สพต., และ จ.ตร. (ทบ.จต.)

ด้วย สำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตร "นักบริหารงานยุติธรรมระดับอัยการพิเศษสาย" ในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึง ๒๓ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งในระหว่างการอบรมพนักงานอัยการ ได้มีการหยิบยกปัญหาเกี่ยวกับการส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณาในระยะเวลาที่กระชั้นชิดให้ผู้ต้องหาจะครบอำนาจควบคุมฝากขังครั้งสุดท้ายเป็นเหตุให้พนักงานอัยการต้องพิจารณาสำนวนด้วยความเร่งรีบ จึงขอให้ ดร. ได้พิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ดร.พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีการส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญาให้พนักงานอัยการพิจารณาให้มีแนวทางปฏิบัติ ตามหนังสือ กรมตำรวจ (กองคดี) ที่ ๐๖๐๓.๒/๒๓๓๘ ลง ๓๗ เม.ย.๒๕๓๒ สรุปความว่า ในกรณีที่ผู้ต้องหาควบคุมหรือฝากขังในระหว่างสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา ก่อนครบกำหนดฝากขังครั้งสุดท้าย ๓ ครั้ง ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริงไม่อาจทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นตามกำหนดดังกล่าว ให้ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อทราบถึงเหตุผลและความจำเป็น และเสนอสำนวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา ก่อนครบกำหนดฝากขัง ๓ วัน จึงให้กำกับพนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ดร.ได้แจ้งพนักงานอัยการทราบว่าการที่พนักงานสอบสวนไม่ได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการตามกำหนดเวลาดังกล่าวและเป็นเหตุให้พนักงานอัยการไม่อาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนได้อย่างรอบคอบ อันอาจส่งผลเสียหายต่อรูปคดี ขอให้พนักงานอัยการแจ้งข้อบกพร่องของพนักงานสอบสวนดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพิจารณาข้อบกพร่องและหากผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวน ไม่แจ้งผลการดำเนินการพิจารณาข้อบกพร่องไปยังพนักงานอัยการ ขอให้พนักงานอัยการแจ้งมายัง ดร. เพื่อจะได้พิจารณาข้อบกพร่องต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งให้พนักงานสอบสวนรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในสังกัดทราบ เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.
(เอก อังสนานนท์)
รอง ผ.บ.ตร. รท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ กทม. โทร. ๒๕๕-๗๗๑๓

ที่ ๑๖๐๓.๒/๒๗๗๗

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง การประสานงานและส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา

สมร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ผบ.พล.หน่วยที่ตรงต่อ จร. (ที่มีหน้าที่สอบสวนคดีอาญา)

ตามคำสั่ง จร. ที่ ๒๑๖๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้กำหนดมาตรฐานในการควบคุมตรวจลงตราเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ให้ดำเนินการไปด้วยความรวดเร็วไม่เกิดภาวะล่าช้าโดยเฉพาะในข้อ ๓.๓ ของคำสั่ง จร. ดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว หรือถูกฝากขังในระหว่างการสอบสวนได้กำหนดแนวทางให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ และผู้บังคับบัญชาเร่งรัดการสอบสวนให้เสร็จสิ้นไปก่อนที่จะครบกำหนดฟ้องหรือฝากขัง ตามที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้อำนาจไว้ การกีดกันฟ้องหรือฝากขังผู้กระทำความผิดในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้นเท่านั้น เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้รีบสรุปสำนวนมีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งคดีหรือพนักงานอัยการพิจารณาต่อไปทันทีไม่ล่าช้า

บัดนี้ ข้าราชการประจำและผู้ประสานงานระหว่างกรมตำรวจกับกรมอัยการ ได้พิจารณาปัญหาควบคุมสรุคดีข้อร้องเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการ โดยคณะผู้ประสานงานทางอัยการได้หยิบยกปัญหาเกี่ยวกับพนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณาในระยะกระชั้นชิดที่ผู้ต้องหาจะครบกำหนดควบคุมฝากขังครั้งสุดท้าย ทำให้การตรวจสำนวนของพนักงานอัยการต้องกระทำด้วยความเร่งรีบมีเวลาจำกัด อาจมีข้อผิดพลาดอันจะเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือผู้กระทำความผิด จึงขอให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พิจารณาก่อนผู้ฟ้องจะครบกำหนดอำนาจควบคุมฝากขังครั้งสุดท้าย ๑ ครั้ง

๓. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าพนักงานอัยการมีความจำเป็นจะต้องตรวจสอบสำนวนการสอบสวน ว่าคดีนี้มีมูลความผิดตามที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหา ผู้ต้องหาควรจะถูกฟ้องร้องให้ศาลลงโทษหรือไม่ ระยะเวลาจึงมีความจำเป็น เพราะพนักงานอัยการจะได้มีเวลาในการตรวจพิจารณาเกี่ยวกับพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอฟ้องผู้ต้องหาหรือไม่ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงให้พนักงานสอบสวนถือเป็นทางปฏิบัติเพิ่มเติมจากคำสั่ง จร. ที่ ๒๑๖๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๒ อีกดังนี้

๒. ในกรณีที่ผู้ต้องหากฎหมายควบคุมตัวหรือถูกฝากขังในระหว่างการสอบสวน ได้พนักงานสอบสวนหรือ สอ.สอบสวนได้ตรวจสืบโดยเร็ว โดยให้พนักงานสอบสวนส่งสำเนารายการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณาว่าคนที่ผู้ต้องหามีครบถ้วนตามสมควรหรือไม่สมควรคุมขังต่อไปหรือไม่

๓. ในกรณีที่ผู้ต้องหาเป็นชายหรือหญิงไม่อาจทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นไปทันตามกำหนดไว้ในข้อ ๑. เช่น มีขบวนการเป็นต้น ไปติดตามหน่วยงานผู้เกี่ยวข้องในคดีมาสอบสวนให้ครบถ้วน เป็นต้น ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนรีบไปประสานกับพนักงานอัยการไว้ทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจส่งสำเนารายการสอบสวนได้ทันกำหนด แต่อย่างไรก็ดีพนักงานสอบสวนจะต้องทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้น และเสนอสำเนารายการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการก่อนครบกำหนดทุกข้อ ๓ วัน

๓. ในกรณีที่มิใช่ข้อเท็จจริงที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจะออกไปประสานกับพนักงานอัยการไว้ทราบข้อเท็จจริงและประเด็นปัญหาแห่งคดี อาจจะสรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานโดยย่อให้พนักงานอัยการได้ทราบ ถึงมูลเหตุที่มาของการสอบสวน และพยานหลักฐานที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์การกระทำผิดของผู้ต้องหา ก็จะเป็นผลให้การพิจารณาของพนักงานอัยการเกี่ยวกับคดีดังกล่าวเกิดความละเอียดและรวดเร็ว เพราะมีพนักงานสอบสวนไปประสานให้ข้อมูลข้อเท็จจริง หากมีประเด็นข้อสงสัยก็สามารถสอบถามพนักงานสอบสวนได้ทันที

จึงแจ้งมาให้ท่านตั้งพนักงานสอบสวนให้เป็นทางปฏิบัติในการประสานและส่งสำเนารายการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณาโดยเคร่งครัดด้วย หากความปรากฏว่าพนักงานสอบสวนคนใดจะเลยไม่ปฏิบัติหรือ คร. ได้รับแจ้งจากพนักงานอัยการว่าพนักงานสอบสวนคนใดไม่ให้ความร่วมมือ คร. จะพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยตามกฎการต่อไป

(ลงชื่อ) พล.ต.อ. กอ. สารสิน
(กอ. สารสิน)
อ.ร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 2052368

ที่ 0004.ธ/19๕๑๕

วันที่ ๕/ ธันวาคม 2542

เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

ผบช.ภ. , ผบช.น. , ผบช.ต. , ผบช.ป.ส. , ผบช.ภ. 1 - 9 , ผบช.สตม.

ด้วย สำนักงานอัยการสูงสุด มีหนังสือ ที่ คส. (สผช.๒) 0015/13479 ลง 23 ก.ย. 2542 ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแนะนำพนักงานสอบสวน ทั้งนี้เนื่องมาจากปรากฏอยู่เดิมว่า พนักงานอัยการสั่งสอบสวนเพิ่มเติม พนักงานสอบสวนจะไม่รวบรวมรายละเอียดตามพยานมาศตามขอบ โดยแจ้งว่าสอบสวนเพิ่มเติมไม่ได้และอ้างเหตุว่าพยานไม่มาพบ หรือเมื่อสืบค้นแล้วพยานขอให้การเพียงเท่าที่พอใจจะให้การ โดยเจตนาพยานที่เป็นผู้เสียหาย โดยไม่ขอตอบคำถามของพนักงานสอบสวนในคำถามอื่น พนักงานสอบสวนก็จะไม่หອกค้ำบังคับตามกฎหมาย เพื่อให้พยานมาให้ข้อเท็จจริง หรือให้ให้ข้อเท็จจริง ทำให้การสอบสวนไม่ได้ข้อเท็จจริงที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ความผิด อันเป็นผลให้การอ้างความยุติธรรมแก่ประชาชนไม่ได้ผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

สำนักงานอัยการสูงสุด พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนเป็นทั้งอำนาจและหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด มีอยู่ เมื่อพยานไม่มาตามหมายเรียกก็ไม่สอบสวน หรือเมื่อผู้เสียหายส่งพยานไว้ก็ไม่สอบสวนพยานปากนั้น โดยไม่เคยปรากฏว่าพนักงานสอบสวนจะออกคำสั่งให้พยานมาให้การ หรือให้ให้ข้อเท็จจริงตอบคำถาม เพื่อให้การสอบสวนได้ข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนถูกต้องดังที่พนักงานอัยการสั่งสอบสวนเพิ่มเติม จึงขอให้ ตร. แนะนำพนักงานสอบสวนให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมายในโอกาสต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ท่านตั้งกำกับพนักงานสอบสวนให้ปฏิบัติหน้าที่ และผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตลอดจนจัดชั้นดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดแนะนำมา หากยังปรากฏความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองชี้แจง สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะถือว่าพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาไม่เข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ อาจถูกพิจารณาลงโทษตามความเหมาะสมต่อไป

พลตำรวจโท

(ดร. โสภณ รัตติกานนท์)

ผู้ช่วย ผ.บ.ตร.ป.ส.ผ.บ.ต.ร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0 2205 3458-60
 ที่ 00046/ 10346 วันที่ 3 กันยายน 2545
 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการทำสำนวนการสอบสวนเพิ่มเติม

รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบ.ช., ผบ.ภ. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ตามคำสั่ง
 ตร.ที่ 753/2541 ลง 28 พ.ค. 2541 ในบางครั้งยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ขกสารในส่วนราชการ
 สอบสวนบางราชการ ไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้ นางราชการอาจบันทึกรวมไว้ในบันทึกเดียวกันได้ และเพื่อ
 ให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการทำสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนในสังกัดสำนักงานตำรวจ
 แห่งชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว มีรูปแบบเดียวกัน จึงวางแนวทางปฏิบัติในการทำ
 สำนวนการสอบสวนเพิ่มเติมดังนี้

1. การบันทึกคำให้การผู้ต้องหา-ผู้ต้องหา-พยาน

1.1 การบันทึกคำให้การผู้กล่าวหา-พยาน ควรตั้งคำถามในการสอบถามทำให้ครบ
 ถ้วนตามประเด็นพหุคดี โดยมีแนวคำถามดังนี้

1.1.1 มีภูมิลำเนาและพักอาศัยอยู่ที่ใด (โดยเฉพาะที่พักอาศัยจริง) สถานที่ทำงาน
 อยู่ที่ใด นอกจากสถานที่ดังกล่าวแล้วสามารถติดต่อได้ที่ใดอีกหรือไม่ (ถ้ามีให้ระบุ) รวมทั้งให้ระบุการ
 ติดต่อสื่อสารด้วยวิธีอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น ทางโทรศัพท์หมายเลข..., วิทยุคมนาคมตัวหมายเลข... หรือทางสื่อ
 อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

1.1.2 เกี่ยวข้องกับคดีนี้อย่างไร

1.1.3 ทราบหรือรู้เห็นเหตุการณ์อย่างไร (โดยละเอียด)

1.1.4 มีผู้ใดทราบ ร่วมรู้เห็นเหตุการณ์ หรือมีพยานหลักฐานอื่นอีกหรือไม่

1.1.5 คำถามอื่น ๆ เพื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1.2 การบันทึกคำให้การผู้ต้องหา

1.2.1 ไม่ต้องบันทึกการแจ้งสิทธิ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 มาตรา 7 หรือ บันทึกเกี่ยวกับการแจ้งถึงสิทธิของผู้ต้องหาที่จะให้ทนายความหรือบุคคลที่ตน
 ไว้ใจจะเข้าร่วมพิจารณาคำถามรัฐธรรมนูณแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 34)

1.2.2 การแจ้งข้อหาจะต้องบันทึกรายละเอียดการกล่าวหาว่าผู้ต้องหาทำขณะที่
 ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร อันเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ผู้ต้องหาได้ก่อขึ้น และยืนยันให้ผู้ต้องหาทราบ
 ว่าจะให้การกระทำของผู้ต้องหายืนยันเข้าข่ายเป็นความผิดฐานใด

ในกรณีที่ไม่สามารถ...

ในกรณีที่ไม่สามารถบันทึกการแจ้งข้อหาลงใบบันทึกตรวจบันทึก "เจ้าพนักงานได้แจ้งแก่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าต้องหาว่า..." ได้หมดผลให้ใช้วิธีบันทึกลงใบบันทึกการบันทึกคำให้การผู้ต้องหา ตามข้อ 1.4 ของคำสั่ง ตร. ที่ 753/2541 ลง 28 พ.ค. 2541

1.2.3 กรณีผู้ร่วมถามปากคำ หรือร่วมฟังการสอบปากคำผู้ต้องหา ให้บันทึกรายละเอียด ชื่อ ชื่อสกุล สถานภาพ ที่อยู่ ของผู้เข้าร่วมไว้ในคำให้การโดยละเอียดชัดเจน เพียงพอที่จะสามารถติดตามตัวในภายหลังได้

2. พยานผู้ชำนาญการพิเศษ หรือแพทย์ผู้ตรวจชันสูตรบาดแผล หรือศพ ซึ่งได้ผลรายงานผลการตรวจไว้แล้ว ไม่จำเป็นต้องสอบปากคำอีก เว้นแต่มีประเด็นที่ต้องสอบสวนนอกเหนือจากรายงานผลการตรวจ หรือมีประเด็นที่ยังไม่สิ้นสงสัย

3. บันทึกพนักงานสอบสวน ให้จัดทำตามแบบที่กำหนดท้ายหนังสือมี (เอกสารประกอบ 1) เพื่อที่จะไม่ต้องพิมพ์ข้อความซ้ำซ้อน แต่ให้บันทึกโดยมีรายละเอียดในขั้นตอนการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีนั้น เช่นเดียวกับที่พนักงานสอบสวนไม่มีความในศาล เริ่มตั้งแต่การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ (ได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษจากใคร กล่าวหาผู้ใด ในเรื่องอะไร หลังจากรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้วได้ดำเนินการอย่างไร) การสอบสวนผู้ต้องหา (แจ้งข้อหาว่าอะไร ผู้ต้องหาให้การอย่างไร ความคุมหรือปล่อยตัวชั่วคราว การขอคัดฟ้องฝากขัง หรือ ขอคัดฟ้องหรือขอฝากขัง) การรวบรวมพยานหลักฐานอื่น ๆ (ให้ระบุถึงสารได้มาของพยานหลักฐาน แต่ละชนิดว่าได้อะไรมาอย่างไร และคำให้การเกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ๆ อย่างไร เช่น การส่งตรวจพิสูจน์ ผลการตรวจพิสูจน์เป็นอย่างไร เป็นต้น) จนกระทั่งการสอบสวนเสร็จสิ้น (มีความเห็นทางคดีอย่างไร) ซึ่งการบันทึกโดยมีรายละเอียดในบันทึกพนักงานสอบสวนดังกล่าว ขอบเขตจะแสดงให้เห็นว่าพนักงานสอบสวนได้ปฏิบัติในสำนวนนั้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ในกรณีพิจารณาคดีต่อเนื่อง โดยหมายจำเลย หรือจำเลยและโจทก์พิจารณาการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนจากบันทึกพนักงานสอบสวนแล้วทราบว่าพนักงานสอบสวนได้ปฏิบัติอะไรบ้างในสำนวนการสอบสวนนั้น หมายจำเลยหรือจำเลยและโจทก์ ขาดแคลนรับฟังว่าไม่ต้องนำพนักงานสอบสวนไปเปิดความเป็นพยานในชั้นศาลได้

4. การปฏิบัติเกี่ยวกับแบบพิมพ์บัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย บัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย ได้คืนและบัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้ายไม่ได้คืน ให้เป็นดุลยพินิจของ พนักงานสอบสวน หากสามารถบันทึกพร้อมไว้ในแบบพิมพ์บัญชีเดียวกัน ก็ได้ให้บันทึกไว้ในแบบพิมพ์บัญชีเดียวกันตามแนวทางปฏิบัติท้ายหนังสือมี (เอกสารประกอบ 2) แต่ถ้าบันทึกพร้อมไว้ในแบบพิมพ์บัญชีเดียวกันไม่ได้ก็ให้แยกบันทึก เช่น กรณีได้ทรัพย์สินคืนขณะจำนวนอยู่ในระหว่างการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาระดับ กก., กช. หรือ ดร. รวมทั้งในชั้นพิจารณาอัยการ ให้ทำบัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย ได้คืนแยกจากบัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย ได้คืน

ร. บ. ท. ก. ก. ร. ก. ก. ก.

5. บันทึกการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพและบันทึกการชี้ตัวผู้ต้องหา ให้จัดทำบันทึกพร้อมภาพถ่ายการนำชี้ หรือชี้ตัวผู้ต้องหาแล้วแต่กรณีรวมเป็นบันทึกเดียวกันโดยไม่ได้แยกอธิบายอีกต่างหาก แต่จัดห้ามแยกเป็นแต่ละรายละเอียดที่กำหนดแบบข้างหนึ่งเสียนี้ (เอกสารประกอบ 3) และภายหลังการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ หรือชี้ตัวผู้ต้องหา ซึ่งได้มีการจัดทำบันทึกพร้อมภาพถ่ายไว้แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องสอบสวนเพิ่มเติม ในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

6. การบันทึกประวัติการต้องโทษของผู้ต้องหา ถ้าเป็นประวัติในสถานีดำรงหรือหน่วยงานที่พนักงานสอบสวนสังกัดอยู่ ให้พนักงานสอบสวนคัดลอกประวัติการต้องโทษของผู้ต้องหาลงในรายการประวัติแล้วลงชื่อรับรองไว้ หากมีในประวัติการต้องโทษต่างสถานีดำรงหรือหน่วยงานจะดังกล่าวยังไม่ครบถ้วนให้แนบเป็นหนังสือ

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนอ้างประวัติการต้องโทษของผู้ต้องหาเพื่อขอให้ขังโทษ ความ ป.อาญา มาตรา 58 ขอให้เพิ่มโทษตาม ป.อาญา มาตรา 92, 93 หรือตามกฎหมายอื่น ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบรายการประวัติและผลคดีว่าเป็นของผู้ต้องหาหรือไม่ด้วย

7. การทำบันทึกการควบคุม ในกรณีที่มีการควบคุมผู้ต้องหาหลายคนและถูกควบคุมพร้อมกันในคดีเดียวกัน หากแยกทำเป็นบันทึกการควบคุมคนละฉบับจะไม่สะดวก อาจบันทึกรวมไว้ในบันทึกการควบคุมฉบับเดียวกันก็ได้ เช่น การควบคุมผู้ต้องหาฉกรรจ์นั้นพร้อมกัน 20 คน ในคดีเดียวกัน อาจทำบันทึกการควบคุมฉบับเดียวกันก็ได้ เป็นต้น

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.ย.
 (สันต์ สุครานนท์)
 พ.ร.ต.ร.

บันทึกการชีวิตผู้ต้องหา

สถานที่บันทึก .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

1. ชื่อ ตำแหน่งผู้อำนวยการชีวิต .....

2. จัดให้มีการชีวิตผู้ต้องหาในคดีที่ ..... ชื่อหา .....

..... ชื่อ ..... ผู้ต้องหา

โดยจัดให้ นายนาง/นางสาว ..... ผู้กล่าวหา พยานเจ้าพนักงาน

ชีวิต ที่ .....

เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... น.

3. ก่อนทำการชีวิต ผู้อำนวยการชีวิตมิได้ให้ผู้ที่จะทำการชีวิตเห็นผู้ต้องหาหรือรูป หรือ
คำทนายหรือพยานของผู้ต้องหา ได้จัดให้ผู้ต้องหาสวมเสื้อคล้ายคลึงกับมวลชนปกติเหตุ และจัดให้ยื่นประปรนกับ
บุคคลอื่นที่มีเพศ รูปร่าง ขนาด อายุ และแต่งกายคล้ายคลึงกับผู้ต้องหา จำนวน ..... คน

คือ - (แต่ต้องไม่น้อยกว่า 5 คน)

(1) ..... (2) .....

(3) ..... (4) .....

(5) ..... (6) .....

ผู้อำนวยการชีวิตได้ถามผู้ต้องหาว่า คดีที่จัดเพื่อชีวิตนี้ เป็นที่พอใจหรือไม่ หรือจะ
จัดการอย่างไร .....

แล้วจึงให้ นายนาง/นางสาว .....

ชีวิตผู้ต้องหาที่ละคน

4. ผลการชีวิตปรากฏว่า .....

พนักงานสอบสวนได้ถ่ายภาพการชีวิตไว้แล้ว ปรากฏความหมายต่อแผนยท์บันทึกนี้ และได้ลงหลักฐานการ
ชีวิตไว้ตาม ป.จ.ว. ข้อ ..... เวลา ..... น. วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ต้องหา ผู้กล่าวหา พยานทั้งแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็น
หลักฐาน

(ลงชื่อ) ..... ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ) ..... ผู้กล่าวหา

(ลงชื่อ) ..... พยานชีวิต

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(ลงชื่อ) ..... ผู้อำนวยการชีวิต

(ลงชื่อ) ..... พนักงานสอบสวนบันทึก/อ่าน

(ตัวอย่างบัญชีทรัพย์สินศึกษา)

บัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย / ใต้ดิน / ไม่ได้คืน

สถานีตำรวจ.....

คดีที่..... ลงวันที่.....

ผู้กล่าวหา.....

คดีระหว่าง.....

ผู้ต้องหา.....

ข้อหา.....

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	ราคา		ของใคร	วัน เดือน ปี ที่ ถูกประทุษร้าย	หมายเหตุ
			บาท	สต.			
1	เสื้อผ้า						
100		รวม 100 รายการ	ราคา	บาท			
	เป็นความจริง	ข้าพเจ้าขอรับรองว่าทรัพย์สินรายการดังกล่าวข้างต้น เป็นทรัพย์สินของข้าพเจ้า ผู้ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ	ข้าพเจ้าให้แจ้งแล้วถูกต้อง				
		(ลงชื่อ)				ผู้กล่าวหา	
		(ลงชื่อ)				พนักงานสอบสวน	บันทึก/อ่าน
		พงส. (สภ.....)					
	เพิ่มเติม	ข้าพเจ้าขอรับรองว่าทรัพย์สินรายการที่ 1 - 50 เป็นทรัพย์สินของข้าพเจ้า ที่ได้คืนมาเมื่อวันที่.....	ข้าพเจ้าให้แจ้งแล้วถูกต้อง				
		โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม นาย..... ผู้ต้องหา ได้พร้อมทรัพย์สินรายการดังกล่าว และผู้ต้องหา					
		มีใบแจ้งกรรมการสิทธิมนุษยชนอย่างใด เห็นควรแจ้ง					
		(ลงชื่อ)				ผู้กล่าวหา	
		(ลงชื่อ)				พนักงานสอบสวน	บันทึก/อ่าน
		พงส. (สภ.....)					

หมายเหตุ เมื่อลงรายการสุจริตแล้วให้ลงชื่อพนักงานสอบสวนกำกับด้วย

(ตัวอย่างบันทึกพนักงานสอบสวน)

สถานีตำรวจ.....

วัน เดือน ปี	รายการปฏิบัติ	ลงชื่อ พงส. (ทุกสายการ)
๑ ๒๒.๕.๕๕		ร.ต.จ. พงส.(ตบ ๑)

(ตัวอย่างบันทึกการนำชี้ที่สถานที่เกิดเหตุ)

599

บันทึกการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันนี้ เวลา.....น.

นามพนักงานสอบสวนที่จัดให้ผู้ต้องหา นำชี้ที่เกิดเหตุ.....

ตำแหน่ง.....พร้อมด้วย.....

ได้จัดให้ นายนาง.....

ผู้ต้องหาคดีเรื่อง.....

วัน เดือน ปี ที่เกิดเหตุ.....

ซึ่งให้การรับสารภาพ นำไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพที่.....

ปรากฏผลการนำไปชี้สถานที่เกิดเหตุของผู้ต้องหา ตามลำดับ ดังนี้ คือ-

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

พนักงานสอบสวนได้ถ่ายภาพนำชี้สถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพตามลำดับชั้นตอน

ข้างต้นไว้แล้ว ปรากฏตามภาพถ่ายแนบท้ายบันทึกนี้

(ลงชื่อ).....ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พนักงานสอบสวน/บันทึก/อ่าน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองลี้ สำนักงานศึกษาจังหวัด โทร. 0 2205 3468
ที่ 0004.๒/ 8051 วันที่ 11 สิงหาคม 2548
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับอำนาจการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ

รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบ.ช., ผบ.ก.ชนว.ช.ที่ตรงต่อ ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ก.9 มีหนังสือหารือเกี่ยวกับอำนาจการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการที่สั่งให้พนักงานสอบสวนพิจารณาสอบสวนเพิ่มเติมและแจ้งข้อกล่าวหาแก่พนักงานเป็นผู้ต้องหา เนื่องจากพนักงานอัยการเห็นว่ากรณีดังกล่าวพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการและปฏิบัติตามความเห็นของพนักงานอัยการ ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ใน ป.วิ.อาญา มาตรา 143 แม้พนักงานสอบสวนจะไม่ได้สอบปากคำในชั้นผู้ต้องหาครั้งแรก เมื่อได้ส่งสำนวนการสอบสวนมาให้พนักงานอัยการพิจารณาแล้ว พนักงานสอบสวนไม่อาจมีความเห็นเป็นอย่างไรในส่วนคดีดังกล่าวอีก การที่พนักงานอัยการจะพิจารณาเห็นว่าผู้ใดกระทำผิดตามผิดหรือควรกระทำผิดอย่างไรได้อีกหรือไม่ เป็นอำนาจตามกฎหมายของพนักงานอัยการ เมื่อแจ้งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว พนักงานสอบสวนจำต้องปฏิบัติตามคำสั่งดำเนินการตามคำสั่งของพนักงานอัยการเท่านั้น จึงมีความเห็นเป็นอย่างอื่นอีกหาได้ไม่

ตร. จึงมีหนังสือหรือสำนักงานอัยการสูงสุดไม่ประเด็นดังกล่าว ต่อมาสำนักงานอัยการสูงสุดตอบข้อหารือว่า หากพนักงานอัยการพิจารณาเห็นควรดำเนินการคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีไม่ว่าจะเป็นพยานหรือบุคคลภายนอกที่พาดพิงถึง พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมแล้วให้ส่งตัวไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการคดีได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวยังไม่เคยถูกดำเนินคดีมาก่อน แต่ ตร. เห็นว่าตามระเบียบกรมอัยการ พ.ศ. 2528 ข้อ 21 และข้อ 38 เมื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวนแล้วเห็นว่าควรจะได้ดำเนินการคดีกับพยานในคดีนั้นบางคนหรือบุคคลภายนอกอื่นที่พาดพิงถึง ให้พนักงานอัยการแนะนำพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการคดีกับบุคคลดังกล่าว หากพนักงานสอบสวนพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรกระทำในวลาอันสมควร ให้พนักงานอัยการทำหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมและวิธีแก้ไขหรือป้องกัน โดยความเป็นความเห็นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกรมอัยการ เพื่อแจ้งกรมตำรวจแล้วแต่กรณี ตร.จึงมีหนังสือหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าอำนาจการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการไปแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นควรดำเนินการคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี ไม่ว่าจะเป็นพยานหรือบุคคลภายนอกที่พาดพิงถึง พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมได้หรือไม่ อย่างนี้

บัดนี้ ...

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือตอบข้อหาหรือว่า คณะกรรมการ
 กฤษฎีกา (คณะที่ 1) เห็นว่าพยานหลักฐานไม่มีอำนาจตามกฎหมาย 143 วรรคสอง (ก) แห่ง
 บ.วิ.อาญา ที่จะสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมโดยแจ้งข้อหาแก่พยานได้ ปรากฏ
 ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0901/0547 ลง 4 มี.ย. 2546 ที่แนบมานี้
 จึงจึงมาเพื่อทราบและใช้แจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนใน
 ตั้งก็ทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(วุฒิชัย / ศิริรัตนวุฒิชัย)

รอง ผบ.ตร. ยรร. ผบ.ตร.

11/10/46

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับอำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

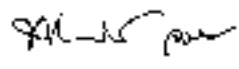
อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่สี่ที่ นร ๐๗๐๑/ป ๕๑๑๔
ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของ
พนักงานอัยการ

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พลทหรือเกี่ยวกับอำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม
ของพนักงานอัยการ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและ
สำนักงานอัยการสูงสุด แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงชี้แจงจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและ
มีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบระเบียบข้อแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่องเสรีครั้งที่ ๕๐๒/๒๕๕๖

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือที่ พช. ๐๑๐๕.๖/๑๗๕๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานกฤษฎีกาจังหวัดปัตตานีมีหนังสือที่ อส.(ปน) ๐๐๓๑/๕๓๕๕ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้พนักงานสอบสวนจัดการให้ได้ตัว นายเพ็ญพงศ์ ตันวิมลรัตน์ พยานในคดีอาญาที่ ๑๔๘/๒๕๕๐ แล้วส่งตัวมายังพนักงานอัยการภายในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ เนื่องจากกรณีดังกล่าวพนักงานอัยการมีคำสั่งร้องหมายเชิญพ้องฯ จึงแจ้งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแก่นายเพ็ญพงศ์ฯ และให้ส่งตัวมาเพื่อฟ้อง นอกจากนี้ ตามหนังสือดังกล่าวยังได้ระบุให้พนักงานสอบสวนจัดตั้งตัวเป็นกวางและปฏิบัติตามความเห็นของพนักงานอัยการ ทั้งนี้ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๓ อนึ่ง แม้พนักงานสอบสวนจะไม่ได้สละปากคำของนายเพ็ญพงศ์ฯ ในฐานะของผู้ต้องหาแต่ชั้นแรก แต่เมื่อได้ส่งสำนวนการสอบสวนคดีมาให้พนักงานอัยการพิจารณาแล้ว พนักงานสอบสวนไม่อาจมีความเห็นเป็นอย่างอื่นในสำนวนคดีดังกล่าวได้อีก และการที่พนักงานอัยการจะพิจารณาเห็นว่าผู้ใดกระทำความผิดหรือร่วมกระทำผิดอย่างไรอีกหรือไม่ นั้น เป็นอำนาจตามกฎหมายของพนักงานอัยการ เมื่อแจ้งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว พนักงานสอบสวนจำต้องถือปฏิบัติและดำเนินการตามคำสั่งของพนักงานอัยการเท่านั้น จึงมีความเห็นเป็นอย่างที่อีกหาได้ไม่ การที่พนักงานสอบสวนหรือสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองปัตตานีมีความเห็นเป็นอย่างอื่นในสำนวนคดีดังกล่าวอีก จึงไม่ถูกต้องและเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า กรมอัยการได้เคยตอบข้อหารืออัยการจังหวัดพิษณุโลก ความว่า “ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๓ (๑) ซึ่งระบุว่า “ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง” นั้น หมายถึง ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าควรสั่งไม่ฟ้อง การที่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการสอบสวนผู้ต้องหาโดยเป็นผู้ต้องหา จะถือว่าพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องนั้นหาได้ไม่ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนมายังพนักงานอัยการ พนักงานอัยการเห็นว่าบุคคลบางคนได้กระทำความผิดในคดีนั้น แต่พนักงานสอบสวนมิได้ทำการสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ดังนี้ หากว่าพนักงานอัยการเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่ควรสั่งถูกฟ้องตัวก็เป็นเรื่องที่พนักงานอัยการเห็นว่าพนักงานสอบสวนปฏิบัติบกพร่อง พนักงานอัยการควรเสนอข้อบกพร่องต่อพนักงานสอบสวน ต่อขึ้นไปเป็นหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนจะสั่งเอง หาใช่เป็นหน้าที่ของ

สั่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๕๐๑/๐๕๕๖ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

พนักงานอัยการจะสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๓ (๑) ประกอบกับระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๘ ข้อ ๓๘ กำหนดว่า “เมื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวนแล้ว เห็นว่าควรจะได้ดำเนินคดีกับพยานในคดีนั้นบางคนหรือบุคคลภายนอกอื่นที่ขาดฟังถึง ให้พนักงานอัยการแนะนำพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าว...”

ดังนั้น ในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ โดยมีความเห็นทางคดีสั่งฟ้องผู้ต้องหาไปแล้ว พนักงานอัยการไม่มีอำนาจให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาพยานเพื่อเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติม แล้วให้ส่งตัวพยานดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการโดยไม่ต้องให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องแต่อย่างใด พนักงานอัยการมีอำนาจเพียงแนะนำให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง และพนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะพิจารณาว่าจะดำเนินการกับพยานดังกล่าวตามคำแนะนำของพนักงานอัยการหรือไม่ก็ได้ ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือบทบัญญัติของกฎหมายมิได้บัญญัติให้พนักงานสอบสวนต้องเรียกตัวผู้ต้องหามาพบเพื่อแจ้งข้อหาทุกครั้ง ดังนั้น ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าผู้ต้องหาใดมิได้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนก็สามารถสั่งไม่ฟ้องและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๔๖/๑๐๓๓๓ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ หรือสำนักงานอัยการสูงสุดในประเด็นดังนี้

๑. ในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการมีความเห็นทางคดีสั่งฟ้องผู้ต้องหาไปแล้ว พนักงานอัยการมีอำนาจให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาพยานเพื่อเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมแล้วให้ส่งตัวพยานดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการ โดยไม่ต้องให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องได้หรือไม่

๒. ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับคำสั่งจากพนักงานอัยการตามข้อ ๑ แล้วพนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตาม แต่กลับทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนสามารถกระทำได้โดยชอบหรือไม่

สำนักงานอัยการสูงสุด มีหนังสือ ที่ อช(สคปค.) ๐๐๑๔/๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๖ ตอบข้อหารือดังนี้

ประเด็นข้อ ๑ หากพนักงานอัยการพิจารณาเห็นควรดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยคดีไม่จำเป็นพยานหรือบุคคลภายนอกที่ขาดฟังถึง พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมแล้วให้ส่งตัวไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินคดีได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวทั้งไม่เคยถูกดำเนินคดีมาก่อนและพนักงานสอบสวนยังมิได้มีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้อง ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนต้องทำความเห็นควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้อง แล้วส่งการสอบสวนเพิ่มเติมดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาถึงต่อไป

ประเด็นข้อ ๒ พนักงานสอบสวนสามารถกระทำตามความเห็นได้ แต่เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งประการใด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๑ กำหนดให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามไปเท่านั้น หากพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้องและให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา ก็ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาประเด็นข้อหาหรือของสำนักงานอัยการสูงสุด
 ข้อ ๑ แล้ว ยังไม่เห็นฟ้องด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๓
 ได้บัญญัติให้พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ แต่ปัญหาที่ว่า
 การสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม นั้น จะหมายความว่ารวมถึงการสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาแก่พยานหรือ
 บุคคลอื่นอีกได้หรือไม่ ซึ่งเห็นว่าควรจะหมายถึงการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อตัวเบ็ดเตล็ดกับผู้ต้องหาที่
 ถูกกล่าวหาไว้แล้วเท่านั้น ไม่ควรจะหมายความว่ารวมถึงการสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาแก่พยานหรือ
 บุคคลอื่นนอกเหนือจากผู้ต้องหาแต่อย่างใด เพราะการที่จะพิจารณาแจ้งข้อหาแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด
 เป็นอำนาจหน้าที่และดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนเท่านั้น

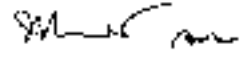
สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหรือว่าอำนาจการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงาน
 อัยการในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการไปแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นควร
 ดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีไม่ว่าจะเป็นพยานหรือบุคคลภายนอกที่พาดพิงถึง พนักงานอัยการ
 มีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมได้หรือไม่ อย่างไร
 เนื่องจากแนวระเบียนปฏิบัติเดิมเพียงแต่ให้พนักงานอัยการแนะนำไปยังพนักงานสอบสวนว่าควร
 จะสอบสวนบุคคลนั้นในฐานะผู้ต้องหา และส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการตมประมวลกฎหมายวิธี
 พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๒ เท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทน
 สำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว
 มีความเห็นว่า พนักงานอัยการจะมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม
 ตามมาตรา ๑๕๓ ววรรคสอง (ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยสั่งให้พนักงาน
 สอบสวนแจ้งข้อหาบุคคลใดได้ บุคคลนั้นจะต้องเป็นผู้ต้องหาและพนักงานสอบสวนมีความเห็นควร
 สั่งไม่ฟ้องบุคคลนั้นไปยังพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๕๓ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

- ๑ มาตรา ๑๕๑ เมื่อได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราตอน
 ให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้
- (๑) ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้อง
 และแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหาเพื่อฟ้องต่อไป
  - (๒) ในกรณีมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ถ้าไม่เห็นชอบ
 ด้วย ก็ให้สั่งไม่ฟ้อง
  - ในกรณีเห็นควรมิได้สั่งต้น พนักงานอัยการมีอำนาจ
  - (ก) สั่งตามที่ได้เห็นควร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งพยานคนใด
 มาให้ซักถามเพื่อสั่งต่อไป
  - (ข) วินิจฉัยว่าควรปล่อยผู้ต้องหา ปล่อยชื่อหรือครอบครัว หรือขอให้ศาลสั่ง แลแล้วแลกรณี
 และจัดการหรือสั่งการไว้เป็นไปตามนั้น

อาชญา แล้ว ดังเช่นกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย)^๖ ได้เคย
วินิจฉัยไว้ว่า เมื่อพนักงานสอบสวนได้กระทำการสอบสวนแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานทางคดียังฟังไม่ได้ว่า
ผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา พนักงานสอบสวนจึงไม่ได้แจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหา และได้มี
กรรมเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา^๗ ให้พนักงานอัยการพิจารณา ดังนี้ พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้
พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก)^๘ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา โดยให้ทำการแจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๔^๙ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญาได้

แต่ในกรณีที่หาหรือมานับบุคคลที่พนักงานอัยการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมและแจ้งข้อหา
เป็นเพียงพยานโมครมิใช่ผู้ต้องหา ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) จึงเห็นว่า พนักงาน
อัยการไม่มีอำนาจตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
ที่จะสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมโดยแจ้งข้อหาแก่พยานดังกล่าวได้

(นางสาวพรทิพย์ จงละ)
รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๕๖

^๖ บันทึกเรื่อง อำนวยของพนักงานอัยการในการสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวน
เพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (เรื่องเสร็จที่ ๗๖๐/๒๕๓๔)
^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ๕-๗
^๘ มาตรา ๑๓๔ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่า
ผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าเจ้าพนักงานเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว นามสกุล ช.ต. นังคับ บิสามารถ อายุ ๕-สิษ ที่อยู่ ที่เกิด
และแจ้งชื่อนำให้ทราบ และต้องบอกให้ทราบก่อนว่าข้อหาที่ผู้ต้องหาอ้างนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยื่นเจ้าในกร
พิจารณาได้ เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างไร ก็ให้จดจำคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลย ก็ให้บันทึกไว้

ที่ พย 0004.6/ 2746

สำนักงานสำรวจแห่งชาติ
ถนนพระราม 1 ปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10300

กรุงเทพฯ ๒๕๔๖

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับอำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี ที่ อส.(ป.น)0031/4353
ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2544 จำนวน ๖ แผ่น
- 2. สำเนาทะเบียนคดีอัยการจังหวัดปัตตานี ที่ อส.(ป.น)0031/3946
ลงวันที่ ๑๖ กันยายน 2544 จำนวน ๑ แผ่น
- 3. สำเนาทำเนียบคดีอัยการจังหวัดปัตตานี (อัยการพิเศษ นบับที่ 1
ที่ 2490)
- 4. สำเนาทะเบียนสำนักงานสำรวจแห่งชาติ ที่ สข 0004.6/10237 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2545
จำนวน 3 แผ่น
- 5. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส(สอ.ป.ม.)0018/458 ลงวันที่ 17 มกราคม 2546
จำนวน 2 แผ่น

ด้วยสำนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี มีหนังสือ อส.(ป.น) 0031/4353 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2544 แจ้งให้พนักงานสอบสวนจัดการให้ไว้ตัว นายพิชญพงศ์ ตันวิมลรัตน์ พยานในคดีอาญาที่ 188/2540 แล้วส่งตัวมายังพนักงานอัยการภายในวันที่ 19 ตุลาคม 2544 เนื่องจากกรณีดังกล่าวพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง นายพิชญพงศ์ฯ ซึ่งแจ้งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแก่นายพิชญพงศ์ฯ และให้ส่งตัวมาเพื่อพิพากษาของคดี ตามหนังสือดังกล่าวทั้งได้ระบุให้พนักงานสอบสวนจัดตั้งจำเนียงกร และปฏิบัติความตามเห็นของพนักงานอัยการ ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 ยั้ง แม้พนักงานสอบสวนจะไม่ได้สรุปปากคำของ นายพิชญพงศ์ฯ ในฐานะของผู้ต้องหาแต่ชั้นแรก แต่เมื่อได้ส่งทำนวนการสอบสวนคดีนี้ให้พนักงานอัยการพิจารณาแล้ว พนักงานสอบสวนไม่อาจมีความเห็นเป็นอย่างอื่นในสำนวนคดีดังกล่าวได้ อีกทั้ง และกรณีที่พนักงานอัยการจะพิจารณาเห็นว่าผู้ใดกระทำความผิด

หรือร่วมกระทำ...

หรือร่วมกระทำผิดอย่างใดอีกหรือไม่ นั้น เป็นอำนาจตามกฎหมายของพนักงานอัยการ เมื่อแจ้งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว พนักงานสอบสวนจำต้องถือปฏิบัติและดำเนินการตามคำสั่งของพนักงานอัยการเท่านั้น ถ้ามีความเห็นเป็นอย่างอื่นอีก หากได้ไม่ การที่พนักงานสอบสวนหรือสถานีตำรวจชั้นนายมีจะปิดคดีมีความเห็นเป็นอย่างอื่นในสำนวนคดีดังกล่าวอีก จึงไม่ถูกต้องและเป็นกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้ (รายละเอียดครบตามกฎหมายซึ่งที่ส่งมาด้วย 1 และ 2)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า กรมอัยการเคยออกข้อกำหนดหรือวิธีการจังหวัด พิษณุโลก (อัยการนิเทศ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2490) หน้า 17 (ซึ่งที่ส่งมาด้วย 3) ความว่า "ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 (1) ซึ่งระบุว่า "ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือเหตุจำเป็นที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าควรสั่งไม่ฟ้อง การที่พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตามหรือผู้ต้องหาคนใดเป็นผู้ต้องหา จะถือว่าพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องนั้น หากได้ไม่ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนมาซึ่งพนักงานอัยการ พนักงานอัยการเห็นว่ามีความเห็นสมควรได้กระทำตามคดีนั้น แต่พนักงานสอบสวนมิได้ทำการสอบสวนเป็นผู้ต้องหาครั้งนี้ หากว่าพนักงานอัยการเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่ควรต้องถูกฟ้องด้วย ก็เป็นเรื่องที่พนักงานอัยการเห็นว่าพนักงานสอบสวนปฏิบัติบกพร่อง พนักงานอัยการควรเสนอข้อบกพร่องต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวน คือนั้นไปเป็นหน้าที่ของหัวหน้าพนักงานสอบสวนจะสั่งเอง หากเป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการจะสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 (1) ไม่" ประกอบกับระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2528 ข้อ 38 กำหนดว่า "เมื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวนแล้ว เห็นว่าควรระงับคดีมีคดีกำหนดโทษในคดีนั้น บางตนหรือบุคคลภายนอกอื่นที่หาคดีถึงให้พนักงานอัยการแนะนำพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าว..."

ดังนั้น ในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ โดยมีความเห็นทางคดีสั่งฟ้องผู้ต้องหาไปแล้ว พนักงานอัยการ ไม่มีอำนาจให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาพยานเห็นเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติม ยั่วให้แจ้งสำนวนคดีกล่าวไปยังพนักงานอัยการ โดยไม่ต้องให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องแต่อย่างใด พนักงานอัยการมีอำนาจเพียงแนะนำให้พนักงานสอบสวนดำเนินการพิจารณาสั่งกล่าวเท่านั้น และพนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ที่จะพิจารณาว่าจะดำเนินคดีกับพยานดังกล่าวตามคำแนะนำของพนักงานอัยการหรือไม่ก็ได้ ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือบทบัญญัติของกฎหมายใดมิได้บัญญัติให้พนักงานสอบสวนต้องเรียกตัวผู้ต้องหามาพบเพื่อแจ้งข้อหาบุคคลใด ดังนั้น ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าผู้ต้องหาใดมิได้กระทำผิด พนักงานสอบสวนก็สามารถสั่งไม่ฟ้องและสั่งถอนให้พนักงานอัยการได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142 วรรคหนึ่งและวรรคสอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีหนังสือ ที่ คช 0004.6/10237 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2545 (ตามสั่งที่ส่งมาด้วย 4) หาหรือสำนักงานอัยการสูงสุดไปประณินดังนี้

/1. ในกรณีพนักงาน...

1. ในกรณีพนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการมีความเห็นทางคดีตั้งฟ้องผู้ต้องหาไปแล้ว พนักงานอัยการมีอำนาจให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาพยาน เพื่อเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติม แล้วให้ส่งตัวพยานดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการ โดยไม่ต้องให้พนักงานสอบสวนเห็นตั้งฟ้องหรือสิ่งไม่ฟ้องได้หรือไม่

2. ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับคำสั่งจากพนักงานอัยการ ตามข้อ 1 แล้ว พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตาม แต่กลับทำกรรมที่ละเมิดไปฟ้องตั้งสำนวนฟ้องพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนสามารถกระทำได้โดยชอบหรือไม่

สำนักงานอัยการสูงสุด มีหนังสือ ที่ อต(ตส)ร.๖) 0018/458 ลงวันที่ 17 มกราคม 2546 (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 5) ตอบข้อหาหรือดังนี้

1. ตามประเด็นหารือ ข้อ 1. หากพนักงานอัยการพิจารณาเห็นควรดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีไม่ว่าจะเป็นพยานหรือบุคคลภายนอกที่ขาดห้วงถึง พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมแล้วให้ส่งตัวไปยังพนักงานอัยการเพื่อมีความเห็นคดีได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวยังไม่เคยถูกดำเนินคดีมาก่อนและพนักงานสอบสวนยังไม่ได้มีความเห็นควรตั้งฟ้องหรือควรตั้งไม่ฟ้อง ทั้งนี้พนักงานสอบสวนต้องทำความเห็นควรตั้งฟ้องหรือควรตั้งไม่ฟ้อง แล้วส่งการสอบสวนเพิ่มเติมดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาตั้งต่อไป

2. ตามประเด็นหารือ ข้อ 2. พนักงานสอบสวนสามารถทำความเห็นได้ แต่เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งประการใด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 กำหนดให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามนั้น หากพนักงานอัยการเห็นว่าควรตั้งฟ้องและให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา ก็ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า ความประเด็นสองข้อหารือของอัยการสูงสุด ข้อ 1. ยังไม่เป็นที่สงสัย ซึ่งเนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 ได้บัญญัติให้พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ แต่ปัญหามีว่าการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม นั้น จะหมายรวมถึงการสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาพยานหรือบุคคลอื่นอีกได้หรือไม่ ซึ่งเห็นว่า น่าจะหมายถึง การสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่ถูกกล่าวหาไปแล้วเท่านั้น ไม่อาจหมายรวมถึงการสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาพยานหรือบุคคลอื่นนอกเหนือจากผู้ต้องหาแต่อย่างใด มาตรการที่จะพิจารณาแจ้งข้อหาแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นอำนาจหน้าที่และดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนเท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อยุติและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป จึงขอหารืออำนาจการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการในกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการไปแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นควรดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีไม่ว่าจะเป็นพยานหรือบุคคลภายนอกที่ขาดห้วงถึง พนักงานอัยการมีอำนาจ

สั่งให้พนักงาน...

จึงให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมได้หรือไม่ อย่างไร เนื่องจากแนวระเบียบปฏิบัติเดิมเพียงแต่ให้พนักงานอัยการแนะนำไปยังพนักงานสอบสวน ว่าควรจะสอบสวนบุคคลนั้นในฐานะผู้ต้องหา และส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการคณะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141, 142 เท่านั้น พร้อมนี้ได้อธิบายหมายให้ พลตำรวจโท ชงรัก จุฑานนท์ ผู้บัญชาการประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ พลตำรวจตรี วิวัฒน์ สักกวิตร ผู้บังคับการกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา ผลการพิจารณาเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ โดยด่วนด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(พลตำรวจโท/ตำรวจเอก)

รองผู้บัญชาการฯ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๖ กพ ๒๕๕๖

ท.ร.ง.ช.ล.

โทร 0 2205 3466

โทรสาร 0 2251 2662

ที่ อร(ส.ป.ม.)๑๐18๘/ 458

สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนหน้าทับเกษ กรุงเทพฯ ๑๐2๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๔๖

เรื่อง ทวีหรือเกี่ยวกับอำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการ

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ศช ๐๐๐4.๖/1๐237 ลงวันที่ 20 สิงหาคม ๒๕๔5

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งว่ากรณีที่มีพนักงานอัยการ
จังหวัดปัตตานี สั่งให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองปัตตานี ดำเนินการ
สอบสวนเพิ่มเติมโดยใช้เรื่องชื่อนายเพ็ญพงศ์ ตันวิมลรัตน์ พยานในสำนวนการสอบสวนคดี
อาญาที่ 188/2540 เป็นผู้ต้องหาในข้อหาร่วมกันลักทรัพย์หรือฉ้อโกงโจร ปลอมและได้เอกสาร
ปลอม แล้วให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปให้พนักงานอัยการเพื่อยื่นฟ้องต่อศาลโดยพนักงานสอบสวน
ต้องมีความเห็นอย่างใดในทางคดีอีก เป็นการถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และเพื่อให้ได้ข้อยุติ
และเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการต่อไป สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือในประเด็น
ดังกล่าวนี้

1. ในกรณีพนักงานสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการมีความเห็นทางคดี สั่ง
ฟ้องผู้ต้องหาไปแล้ว พนักงานอัยการมีอำนาจให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาพยาน เพื่อเป็น
ผู้ต้องหาเพิ่มเติม แล้วให้ส่งตัวพยานดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการ โดยไม่ต้องให้พนักงาน
สอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องได้หรือไม่

2. ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับคำสั่งจากพนักงานอัยการ ตามข้อ 1 แล้ว
พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตาม แต่กลับทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการ
พนักงานสอบสวนสามารถกระทำได้โดยชอบหรือไม่

สำนักงานอัยการสูงสุด ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

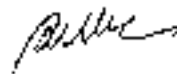
1. ตามประเด็นหารือ ข้อ 1. หากพนักงานอัยการพิจารณาเห็นควรดำเนินคดีกับ
บุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีไม่ว่าจะเป็นพยานหรือบุคคลภายนอกที่พัวพันถึง พนักงานอัยการ
มีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาเพิ่มเติมแล้วให้ส่งตัวไปยัง

พนักงานอัยการเพื่อดำเนินคดีได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวยังไม่เคยถูกดำเนินคดีมาก่อนและพนักงานสอบสวนคงมิได้มีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้อง ทั้งนี้พนักงานสอบสวนต้องทำความเข้าใจว่าควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้อง แล้วส่งการสอบสวนเพิ่มเติมดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาส่งต่อไป

2. ตามประเด็นหารือ ข้อ 2. พนักงานสอบสวนสามารถทำความเข้าใจได้ แต่เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งประการใด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 141 กำหนดให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามนั้น หากพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้องและใช้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหาแล้ว ก็ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมฤทธิ์ แก้วเจริญ)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

โทร. 0 2541 2770-9 ต่อ 1316

โทรสาร. 0-2541-2884

ที่ นร ๐๘๐๑/ ๑๑๒๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่๕๓ ที่ นร ๐๘๐๑.๑๒/ป ๐๕๖
ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

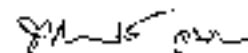
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับอำนาจสอบสวนเพิ่มเติม
ของพนักงานสอบสวน

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอทาหรือเกี่ยวกับอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมของ
พนักงานสอบสวน และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวง
มหาดไทย สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงทักเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อทาหรือดังกล่าวและมี
ความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบ
ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพรทิพย์ จาละง)

รองเลขาธิการฯ

รักษาการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักผู้ช่วยการ
โทร ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๑
มีนาคมทศวรรษงานการยุติธรรมทางอาญา
โทร ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๕ ต่อ ๓๕๖
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๕๐๗
www.scj.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๗๖๖/๒๕๕๖

บันทึกส่วนงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานสอบสวน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ทช ๐๖๐๕๖/๖๕๔๓ ลงวันที่ ๕๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือเกี่ยวกับอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานสอบสวน สรุปความได้ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติรับทราบปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง กรณีพนักงานสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานในคดีอาญา เรื่อง คนร้ายใช้อาวุธปืนยิงนายพรหม จันทสุข ถึงแก่ความตาย เหตุเกิดที่ หมู่ ๓ ตำบลโพรงจระเข้ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง และได้ออกหมายจับนายสุวิษ จิตร์บุญ ผู้ต้องหาแล้วสรุปสำนวนโดยมีกรรมเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาซึ่งเรียกหรือจับตัวไม่ได้ และได้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมนายสุวิษ ผู้ต้องหาได้ พนักงานสอบสวนจึงสอบสวนเพิ่มเติมหลายประการ และได้นำผลการสอบสวนเพิ่มเติมส่งให้พนักงานอัยการ แต่พนักงานอัยการได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนไปพบแล้วสั่งให้เอาเอกสารการสอบสวนเพิ่มเติมออก โดยให้เหตุผลว่าพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวนและเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพราะเป็นการสอบสวนหลังจากการสอบสวนเสร็จแล้ว พร้อมกับอ้างสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๕๕๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ในกรณีเรื่องจับกุมสอบสวนหรือฟ้องผิดตัว ถึงอธิบดีกรมอัยการ ซึ่งรายละเอียดเป็นเรียงศาลลงโทษจำเลยผิดตัว และต่อมาพนักงานสอบสวนได้สอบสวนเพิ่มเติมอีก จึงเป็นการสอบสวนโดยมิชอบ เมื่อพนักงานสอบสวนพิจารณาสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวแล้วจึงขอมเอาเอกสารการสอบสวนเพิ่มเติมออกตามที่พนักงานอัยการสั่ง แต่ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ๘ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนพิจารณาการดำเนินการของพนักงานสอบสวนในส่วนการสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว เห็นว่า ไม่น่าจะเป็นการดำเนินการโดยมิชอบ เพราะเป็นการยืนยันสภาพทางคดีซึ่งจะได้เป็นข้อมูลในการออกหมายเรียกพยานได้ถูกต้อง และไม่ทำให้เสียหายต่อรูปคดีของพนักงานอัยการแต่อย่างใด ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ๘ จึงได้หารือมา ดังนี้

(๑) พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมถูกต้องและชอบด้วยระเบียบกฎหมายหรือไม่

(๒) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับได้ภายหลังจากส่งสำนวนมา การสอบสวนไปยังพนักงานอัยการแล้ว พนักงานสอบสวนสามารถดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้หรือไม่ เพียงใด

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๖๕๐๑/๑๑๖๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาปัญหาข้อขัดข้องดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การดำเนินการของพนักงานสอบสวนหลังการสอบสวนเสร็จและได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการแล้ว ต่อมามีการจับผู้ต้องหาได้นั้น จะมีผลดีต่อการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เช่น ตัวผู้ต้องหาผิดตัว พนักงานสอบสวนมีอำนาจปล่อยตัวผู้ต้องหาแล้วส่งผลการสอบสวนเพิ่มเติมให้พนักงานอัยการพิจารณาได้ ซึ่งจะดีกว่ารอให้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องก่อนแล้วจึงปล่อยตัวผู้ต้องหาไป หรือผู้ต้องหาได้รับสารภาพและให้การเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการในทันที หากรอให้พนักงานอัยการมีคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมจะเกิดผลเสียหลายแก่คดี เพราะพยานหลักฐานอาจถูกทำลายหรือถูกทำให้เสียหายได้ และหากพนักงานอัยการเห็นว่าเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบก็ยังสามารถสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมได้และถือเป็นการสอบสวนที่ชอบ การดำเนินการของพนักงานสอบสวนจึงไม่น่าจะเป็นการดำเนินการโดยมิชอบแต่ประการใด ประกอบกับกรณีดังกล่าวก็คล้ายกับสภาพปัญหาที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติประสบอยู่ในชั้นการทำความเห็นแย้งเสนออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๔ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๒ ซึ่งแต่เดิมก่อนทำความเห็นแย้งสำหรับสำนวนการสอบสวนที่พนักงานอัยการมีความเห็นสิ่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้น โดยสภาพของการทำความเห็นแย้ง หากเห็นว่ายังมีสิ่งใดเคลือบคลุมไม่ชัดเจน ซึ่งหากได้มีการสอบสวนเพิ่มเติมแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อรูปคดีในการดำเนินการฟ้องร้องคดีของพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนก็จะสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมก่อนทำความเห็นแย้ง แล้วส่งผลการสอบสวนเพิ่มเติมประกอบความเห็นแย้งพร้อมสำนวนการสอบสวนทั้งหมดไปยังอัยการสูงสุดเพื่อชี้ขาด แต่ต่อมาในระยะหลัง อัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งตอบมายังสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่า หลังจากพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไม่มีอำนาจสั่งสอบสวนเพิ่มเติมก่อนทำความเห็นแย้ง เพราะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ทำเช่นนั้นได้ โดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐ ถึงมาตรา ๑๔๑ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบไว้ กล่าวคือ เมื่อเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว พนักงานสอบสวนจะต้องทำความเห็นและส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อสั่งการต่อไปเท่านั้น ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือว่า

(๑) เมื่อพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔ หรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ ได้สรุปสำนวนการสอบสวนโดยมีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้องส่งพนักงานอัยการไปแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๒ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับหรือรับตัวผู้ต้องหาไว้ควบคุม พนักงานสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี โดยไม่ทำให้อัยการเสียหลายได้หรือไม่ เพียงใด

(๒) กรณีพนักงานอัยการมีความเห็นสิ่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาแล้วส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมคำสั่งเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๔ หรือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๒

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในฐานะผู้ตรวจสอบยังสามารถสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามแนวเดิมที่กรมอัยการเคยตอบข้อหาหรือไว้ว่า มีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม และวัตถุประสงค์ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็เป็นเช่นนั้น หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ผู้แทนสำนักงานสภยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเห็นว่า การสอบสวนเสร็จแล้วและได้ส่งสำนวนการสอบสวนที่ยังเรียกหรือจับตัวผู้ต้องหาไม่ได้ไปให้พนักงานอัยการแล้ว ต่อมามีการจับหรือรับตัวผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจดำเนินการสอบสวนคดีดังกล่าวอีกต่อไปหรือไม่ เพื่อขงโต

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบกรณีให้เห็นว่าการสอบสวนได้เสร็จสิ้นแล้วมี ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด สามารถแยกออกได้เป็น ๒ กรณี คือ

(๑) ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี ให้พนักงานสอบสวนงดการสอบสวนและบันทึกเหตุผลทั้งหมดนั้นไว้ แล้วให้ส่งบันทึกพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ

(๒) ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าสามปี ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการพร้อมทั้งความเห็นที่ควรงดการสอบสวน

ทั้งสองกรณีดังกล่าวข้างต้น เมื่อพนักงานอัยการสั่งประการใด ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามนั้น

มาตรา ๑๔๐ เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้วให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดและความผิดนั้นมิใช่โทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี ให้พนักงานสอบสวนงดการสอบสวน และบันทึกเหตุผลทั้งหมดนั้นไว้ แล้วให้ส่งบันทึกพร้อมสำนวนไปยังพนักงานอัยการ

ถ้าอัตราโทษอย่างสูงเกินกว่าสามปี ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการพร้อมทั้งความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน

ถ้าพนักงานอัยการสั่งให้หรือให้ทำการสอบสวนต่อไป ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามนั้น

(๒) ถ้ารู้ตัวผู้กระทำผิด ให้ใช้บทบัญญัติในอัตราค่าต่อไป

๒. กรณีที่รัฐตัวผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการตาม มาตรา ๑๔๑^๑ มาตรา ๑๔๖^๒ มาตรา ๑๔๓^๓ และมาตรา ๑๔๔^๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

มาตรา ๑๔๑ ถ้ารัฐตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ เมื่อได้รับความสามทางสอบสวน อยู่แล้ว ไม่ทำทนายเห็นว่าควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องส่งไปพร้อมพนักงานอัยการ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยว่าควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ยุติการสอบสวนคดีสั่งไม่ฟ้อง และให้แจ้ง คำสั่งนี้ให้พนักงานสอบสวนทราบ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสอบสวนต่อไป ก็ให้ส่งพนักงานสอบสวนปฏิบัติเช่นนี้

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง ก็ให้จัดทนายอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา

ถ้าผู้ต้องหาอยู่ต่างประเทศ ให้พนักงานอัยการจัดการเพื่อขอให้ส่งตัวข้ามแดนมา

มาตรา ๑๔๒ ถ้ารัฐตัวผู้กระทำความผิดและผู้นั้นถูกควบคุมหรือขังอยู่ หรือปล่อยชั่วคราว หรือ เชื่อว่าคงได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นตามฟ้องสำนวนการสอบสวนว่า ควรสั่งฟ้อง หรือสั่งไม่ฟ้องสั่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมตัวสำนวน

ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ส่งแผ่นสำนวน พร้อมด้วยความเห็นไปยังพนักงานอัยการ ส่วนตัวผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจปล่อยหรือปล่อยชั่วคราว ถ้าผู้ต้องหาถูกขังอยู่ ให้ขอเองหรือขอให้ พนักงานอัยการขอต่อศาลให้ปล่อย

ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนพร้อมกับผู้ต้องหาไปยัง พนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหาเป็นลูกขังอยู่แล้ว

แต่ถ้าเป็นความผิดซึ่งพนักงานสอบสวนเปรียบเทียบได้ และผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติตาม เปรียบเทียบนั้นแล้ว ให้บันทึกการเปรียบเทียบนั้นไว้ แล้วส่งไปให้พนักงานอัยการพร้อมตัวสำนวน

มาตรา ๑๔๓ เมื่อได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อน ให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง แต่จะไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้อง และสั่งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหาเพื่อฟ้องต่อไป

(๒) ในกรณีมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งไม่ฟ้อง

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจ

(ก) สั่งตามที่เห็นควร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งพยานคนใด มาให้ซักถามเพื่อส่งต่อไป

(ข) วินิจฉัยว่าควรปล่อยผู้ต้องหา ปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้ หรือขอให้ศาลขัง แล้วแต่กรณี และจัดการหรือสั่งการให้เป็นไปตามนั้น

ในคดีอาชญากรรม ซึ่งผู้ต้องหาถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตาย หรือตาย ในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีอัยการหรือผู้รักษาการ แทนที่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

มาตรา ๑๔๔ ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง ถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดซึ่งจะเปรียบเทียบ ได้ ถ้าเห็นสมควรพนักงานอัยการมีอำนาจตั้งข้อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานสอบสวนพยานเปรียบเทียบคดีนั้นและพยานที่จะส่งผู้ต้องหาไปยังพนักงาน อัยการ

(๒) เมื่อผู้ต้องหาถูกส่งมายังพนักงานอัยการแล้ว สั่งให้ส่งผู้ต้องหาพร้อมด้วยสำนวนกลับไปยัง พนักงานสอบสวน ให้พยานเปรียบเทียบคดีนั้น หรือถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้พนักงานสอบสวนอื่นที่มีอำนาจจัดการ เปรียบเทียบก็ได้

ความอาญา กล่าวคือ ให้พนักงานเห็นว่าควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วย
สำนวนการสอบสวน

กรณีตามปัญหาเมื่อพนักงานสอบสวนสรุปสำนวนการสอบสวนและมีความเห็นควร
สั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องตามมาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๕๒ และสั่งให้พนักงานอัยการแล้ว
พนักงานสอบสวนย่อมหมดอำนาจที่จะทำการสอบสวนเพิ่มเติมในคดีนั้นอีก แม้อต่อมาในภายหลังจะ
ได้พยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดีก็ตาม ทั้งนี้เพราะบทบัญญัติในวรรคสามของมาตรา ๑๕๑
และมาตรา ๑๕๓ (๒) (ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ได้ให้อำนาจพนักงาน
สอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม เว้นแต่พนักงานอัยการจะสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม ประกอบกับ
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙/๒๔๔๑ ก็มีวินิจฉัยว่า เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จและได้ส่ง
สำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการแล้ว พนักงานสอบสวนย่อมหมดอำนาจที่จะทำการสอบสวน
คดีต่อไป เพราะหากให้พนักงานสอบสวนเข้าเกี่ยวข้อโดยสั่งฟ้องได้ต่อไป อาจทำให้เสียหายแก่คดี
โดยพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบมิได้รู้เห็นตามควรแก่หน้าที่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) จึงเห็นว่า พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจ
สอบสวนเพิ่มเติมภายหลังจากที่ได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการแล้ว เพราะพนักงาน
สอบสวนหมดอำนาจที่จะทำการสอบสวนคดีต่อไป ทั้งนี้ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙/๒๔๔๑
ส่วนการแจ้งข้อหาและการสอบสวนผู้ต้องหาที่จับได้ในภายหลังนั้น พนักงานสอบสวนจะตั้งดำเนินการ
ตามมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยเมื่อพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหา
แล้ว ให้ส่งบันทึกการแจ้งข้อหาไปยังพนักงานอัยการ โดยไม่ต้องทำความเห็นอีก

ประเด็นที่ ๒ กรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาแล้วส่งสำนวนการสอบสวน
พร้อมคำสั่งเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการ
ตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา หรือมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง
พ.ศ. ๒๔๙๙ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด จะมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้หรือไม่

มาตรา ๑๓๙ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเรียกพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่า
ผู้ใดซึ่งมีเหตุต่อหน้าเจ้าพนักงานเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว บานสกุล ชาติบังคับ บิดมารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด
และแจ้งข้อหาให้ทราบ และต้องบอกให้ทราบก่อนว่า ชื่อคนที่ผู้ต้องหาคนนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยื่นขอในการ
พิจารณาคดี เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ได้ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การแล้วก็ให้บันทึกไว้

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งกำหนดไว้ในทำนองเดียวกันว่า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่ฟ้อง และคำสั่งนั้นไม่ใช่ของอัยการสูงสุด ถ้าในกรุงเทพมหานคร ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถ้าในจังหวัดอื่น ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แะงคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งกันไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณา แต่ถ้าคดีจะขาดอายุความหรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นต้องรับฟ้อง ก็ให้ฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไปก่อน ซึ่งเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจสั่งสอบสวนเพิ่มเติมได้แต่อย่างใด ประกอบกับได้วินิจฉัยในประเด็นแรกแล้วว่า เมื่อพนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนและความเห็นให้พนักงานอัยการแล้ว อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในคดีนี้ย่อมหมดลง

มาตรา ๑๔๕ ในกรณีที่มีคำสั่งไม่ฟ้อง และคำสั่งนั้นไม่ใช่ของอัยการชั้นการ ดำเนินการของกรุงเทพมหานคร ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งไปเสนออธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ถ้าในจังหวัดอื่น ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งไปเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ทั้งนี้มิได้ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะจัดการอย่างใดแก่ผู้ต้องหาตั้งแต่วันที่ไว้มาตรา ๑๔๓

ในกรณีที่อธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น แะงคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งกันไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อพิจารณา แต่ถ้าคดีจะขาดอายุความหรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นต้องรับฟ้อง ก็ให้ฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของอธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไปก่อน

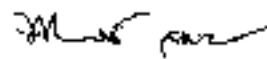
บทบัญญัติในมาตรานี้ ให้มีผลบังคับใช้การที่พนักงานอัยการจะอุทธรณ์ ฎีกา หรือขอปล่อยถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกา โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาคดีหากษาได้ ในกรณีที่มีคำสั่งไม่ฟ้อง และคำสั่งนั้นไม่ใช่ของอัยการชั้นการ ถ้าในกรุงเทพมหานคร ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนออธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ถ้าในจังหวัดอื่น ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ทั้งนี้ มิได้ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะจัดการปล่อยผู้ต้องหา ปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้ หรือขอให้ศาลตั้ง แล้วแต่กรณี และจัดการหรือตั้งการให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่อธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจในกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น แะงคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งกันไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อพิจารณา แต่ถ้าคดีจะขาดอายุความหรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นต้องรับฟ้อง ก็ให้ฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของอธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไปก่อน

บทบัญญัติในมาตรานี้ ให้มีผลบังคับใช้การที่พนักงานอัยการจะไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา หรือถอนฟ้องถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกา โดยอนุโลม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) จึงเห็นว่า กรณีที่พนักงานอัยการ มีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาแล้วส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมคำสั่งเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อทำความเห็นแย้งตามมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ไม่มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีดังกล่าวสอบสวนเพิ่มเติมได้อีก

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๖

บันทึกข้อความ

621

ส่วนราชการ   ทร.

โทร. 0-2205-3466

ที่ 0031 212/ 1984

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2549

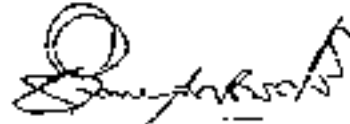
เรื่อง กักขังการปฏิบัติ และพิจารณาข้อบกพร่องพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบ
ส่วนการสอบสวนคดี จ.ร. ได้สั่งการให้สอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งอัยการสูงสุดแต่ไม่ดำเนินการ
ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

สห.ล., น., ป.ส. และ ส.ต.ม.

ด้วย ทร. ได้ตรวจตอบสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง
และเสนอให้ ผ.บ.ตร. พิจารณาดำเนินการ ป.วิ อาญา มาตรา 145 ซึ่ง ผ.บ.ตร. ได้พิจารณาเห็นว่าเห็น
ไปยังอัยการสูงสุด และอัยการสูงสุดได้สั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมก่อนมีคำสั่งชี้ขาด ซึ่ง ทร. ได้สั่งการให้
ดำเนินการตามคำสั่งอัยการสูงสุด ปรากฏว่ามีสำนวนการสอบสวนในกรณีดังกล่าวจำนวนมาก
ที่ดำเนินการไปด้วยความล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการ
และไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 241 ที่กำหนด
เกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาว่าจะต้องกระทำด้วยความรวดเร็ว คัดเลือก และเป็นธรรม

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในกรณีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว
เกิดประสิทธิภาพ จึงให้ดำเนินการดังนี้

1. ทราบคุณ กากับ คุณแดง การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบ
ให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งอัยการสูงสุดให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว
2. กรณีพบว่ามี การสอบสวนเพิ่มเติมเป็นไปด้วยความล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
ให้พิจารณาข้อบกพร่องพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบไปตามอำนาจหน้าที่
ซึ่งแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.
(อำนาจ เพชรศิริ)
รอง ผ.บ.ตร. ป.รท.ผ.บ.ตร.

ด้านที่สี่ บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๕๗๕

ที่ ๐๐๓๑.๒๒/ 5782

วันที่ 4. ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในเรื่องการทำความเห็นทางคดี ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๕๕

ผู้ช่วย สม.ตร. (คดี ๑) (ที่ ๓)

ผบ.ช.ภ.๙, ผ.บ.ภ.๙, ป.๙, ผ.ค.๙, ผ.๑, ๙.๑

ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร.๐๕๐๑/๑๑๖๓ ลง ๒๖ พ.ย.๒๕๔๖ เรื่องหารือเกี่ยวกับอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานสอบสวน และหนังสือ อัยการสูงสุดที่ อส. (๕๗๐๕.๓)-๐๑๑๕/๒๕๖๒ ลง ๓๑ พ.พ.๒๕๔๔ เรื่องความเห็นแย้ง และที่ อส. (๕๗๐๕.๑)-๐๑๑๕/๑๖๕๐ ลง ๒๗ พ.ค.๒๕๔๗ เรื่องชี้ขาดความเห็นแย้ง ที่วินิจฉัยและยึดความเห็นสรุปว่า หาก สม.ตร. เห็นว่าข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนยังไม่สิ้นกระแสความ ก็สั่งแผนกให้ยื่นการสูงสุด ในฐานะผู้ชี้ขาดและเป็นหัวหน้าพนักงานอัยการ พิจารณาว่าจะตั้งสอบสวนเพิ่มเติมประเด็นใด ซึ่งมีผลเท่ากับมีความเห็นแย้งแล้ว นั้น

ดร. พิจารณาดังเห็นว่า เพื่อเป็นการลดขั้นตอนทางธุรการ และให้การถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. การทำความเห็นทางคดี ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๕๕ ของ ดร. ในชั้นแรกให้มีความเห็นว่าแย้ง หรือไม่แย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ สำหรับกรณี que se vult que non videtur เห็นว่าสมควรเสนอให้ยื่นการสูงสุดตั้งสอบสวนเพิ่มเติมให้ถือเป็นความเห็นแย้ง โดยระบุเหตุผลในการแย้งว่า "พนักงานสอบสวนยังไม่ได้สอบสวนพยานสำคัญที่มีอยู่ในขณะเกิดเหตุ อันได้แก่.... ซึ่งหากทำการสอบสวนพยานดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วจะทำให้ได้ข้อเท็จจริงชัดเจนขึ้น และพนักงานอัยการยังมิได้ใช้อำนาจตั้งสอบสวนเพิ่มเติมพยานดังกล่าวแต่อย่างใด เพื่อให้สำนวนการสอบสวนเข้าสู่การพิจารณาของอัยการสูงสุด จึงเสนอความเห็นแย้งมาเพื่อโปรดพิจารณาชี้ขาดต่อไป"

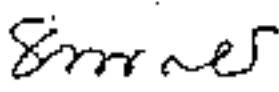
๒. เมื่ออัยการ...

๒. เมื่ออัยการสูงสุดสั่งให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมตามข้อ ๑. และส่งเรื่องมายัง ตร. ให้ ตร. จัดส่งเรื่องดังกล่าวในนาม ตร. ให้ด้วยหน่วยงานระดับ บช. สำนักงานสอบสวน คำนินการ และให้หน่วยงานระดับ บช. ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมผลการสอบสวนเพิ่มเติม ไปยังอัยการสูงสุดพิจารณาชี้ขาดโดยตรง แล้วรายงาน ตร. (ผ่าน พล.ต.) ทราบ

๓. หากอัยการสูงสุดสั่งสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องเดียวกัน มายัง ตร. อีก ให้ ตร. จัดส่งเรื่องดังกล่าวในนาม ตร. ให้ด้วยหน่วยงานระดับ บช. สำนักงานสอบสวน คำนินการ และให้หน่วยงานระดับ บช. ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมผลการสอบสวนเพิ่มเติม ไปยังอัยการสูงสุดพิจารณาชี้ขาดโดยตรง แล้วรายงาน ตร. (ผ่าน พล.ต.) ทราบเช่นเดียวกัน

๔. หากการสอบสวนเพิ่มเติมกระทำไปอย่างซ้ำๆ จนกระทั่งอัยการสูงสุดทวงถามมายัง ตร. ให้ ตร. สนทนาร้องให้ ตร. ตั้งหน่วยงานระดับ บช. เดิมสังกัดของพนักงานสอบสวน ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า เป็นความบกพร่องของผู้ใด และให้คำเนิมนการ ไปตามอำนาจหน้าที่ แล้วรายงาน ตร. (ผ่าน พล.ต.) ทราบ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดการสอบสวนเพิ่มเติม

จึงสั่งมาเพื่อทราบ และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.
(ธานี สมบูรณ์ทรัพย์)
รอง ผบ.ตร. ประท. สมบูรณ์

สำเนาถูกต้อง
ที่ 0031.22/ 2515
เรียน ผบ.ช.ปส.

เพื่อโปรดทราบ แนวทางปฏิบัติในเรื่องการท้วงติงความเห็นทางคดี ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 145 ความหวังถือ ตร. ความที่ชุดที่ 0031.22/5782 ลง 4 ธ.ค. 2550
หนึ่ง สำหรับกรณีนี้ ตร. ได้แจ้งหนังสืออัยการสูงสุด ให้ บช. ทำเนิมนการสอบสวนเพิ่มเติม ไปก่อนหน้าแล้ว ขอให้ส่งผลการสอบสวนเพิ่มเติมพร้อมสำนวนการสอบสวนทั้งหมดให้ ตร. (ผ่าน พล.ต.) เพื่อนำเสนอ ตร. ความที่สั่งการไว้ด้วย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พล.ต.ต.
(ชาญ วัฒนธรรม)
ค.ม.ก.ต.

ได้รับแจ้งแล้ว

12.01.50

บันทึกข้อความ

624

ส่วนราชการ .....

ที่ ๐๐๑๑.๒๒/๒๐๒๕

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การขอสอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งของอัยการสูงสุด

ผบ.ชน., ก., บ.ส., สท.ม., ก.๑, ก. ๗ และ ก.ม.ก.

ตามหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๓๕ ๒๒/๕๓๖๒ ลง ๙ ก.ค. ๒๕๕๖ กิ่งเขต
แนวทางปฏิบัติในเรื่องการทำความเห็นทางคดีตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๓๔๕ โดยกำหนดว่ากรณีให้
อัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติม ให้ คต. จัดส่งเรื่องให้หน่วยงานระดับ บช.
ส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการแล้วส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมผลการสอบสวนเพิ่มเติมไปยัง
อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาชี้ขาดโดยตรง และรายงานให้ ตร. (ผ่าน คต.) ทราบ นั้น

จากการตรวจสอบรายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งของอัยการสูงสุด
พบว่าพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนและส่งผลการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้อัยการสูงสุดพิจารณา
ล่าช้า บางคดีอัยการสูงสุดต้องมีหนังสือขวงถามหลายครั้ง โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้บังคับบัญชา
ได้ดำเนินการตรวจสอบเร่งรัด ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่คดี จึงให้ถือปฏิบัติดังนี้

๑. กรณีอัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ทำการสอบสวนเพิ่มเติมคดีใด ให้พนักงานสอบสวน
รีบดำเนินการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง หากไม่เสร็จตาม
กำหนดให้ขอขยายเวลาต่อ ผบ.ก. ได้ครั้งละ ๑๕ วัน แต่ไม่เกิน ๒ ครั้ง เมื่อ ผบ.ก. ขยายเวลาแล้ว
ยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จให้ขอขยายเวลาไปยัง ผบ.ช. และ ผบ.ช. มีอำนาจขยายเวลาได้ตามความ
จำเป็น

๒. รายงานผลการดำเนินการตามข้อ ๑ ให้ ตร. (ผ่าน คต.) ทราบ เมื่อครบกำหนด
๓๐ วัน และครบกำหนดการขยายเวลาในแต่ละครั้ง พร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่แสดงว่ามีความ
จำเป็นไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้เสร็จสิ้นตามกำหนดได้ โดยให้ คต. ตรวจสอบและติดตาม
รายงานดังกล่าว

๓. กรณีพบว่ามี การสอบสวนเพิ่มเติมล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ผู้บังคับบัญชา
พิจารณาข้อบกพร่องแก่ผู้รับผิดชอบไปตามอำนาจหน้าที่ แล้วรายงานให้ ตร. (ผ่าน คต.) ทราบ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.ท. *Fort Nongkol*

(เจตน์ นงคกุลหัตถ์)

ผู้ช่วย ผอ.ตร.รท ผบ.ตร.

บทที่ 9

การปฏิบัติระหว่าง

การพิจารณาคดีในชั้นศาล

การสืบพยานต่อเนือง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 02-205-3466

ที่ 0004.6/ 9952 วันที่ ๑๕ กันยายน 2545

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการพิจารณาพิพากษาคดีข่มขืน และการใช้สิทธิประกันในชั้น
ขอประกันเป็นหลักประกันในชั้นศาล

รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร.

ผบ.ช. และ ผบก. หน่วยในตรงต่อ ตร.

ด้วยพระราชานุญาตฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานและพัฒนา
ระบบงานยุติธรรม เพื่อดำเนินการร่วมกันถึงแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคดีที่เกิดจาก
การปฏิบัติงานและการประกาสบังคับใช้กฎหมายแต่ละระดับต่าง ๆ ที่ได้บัญญัติขึ้นใหม่
ซึ่ง คณะกรรมการฯ ดังกล่าวประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานในระบบงานยุติธรรมได้ร่วม
กันพิจารณาและกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการพิจารณาคดี
ข้อนี้ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1.1 ก่อนส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ ให้หัวหน้า
พนักงานสอบสวนจัดให้มีการบันทึกรายชื่อพยานแต่ละสำนวน พร้อมที่อยู่หรือช่องทาง
ที่สามารถติดต่อพยานได้ไว้ในสมุดคุมพยานประจำสถานีตำรวจ เพื่อให้ตรวจสอบเมื่อ
ต้องการตั้งหมายเรียกให้พยาน

1.2 ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนมีหน้าที่รับผิดชอบในกรณีที่
หมายเรียกให้พยานแล้วรายงานผลการส่งใบยังศาลและพนักงานอัยการแล้วแต่คดี ถ้ามี
เหตุขัดข้องซึ่งจะทำให้ยากแก่การนำพยานไปศาลตามที่นัดไว้ให้แจ้งพนักงานอัยการเพื่อ
ร้องขอศาลให้สั่งพยานนั้นไว้ล่วงหน้า

1.3 ให้สถานีตำรวจแต่ละแห่งจัดให้มีสมุดคุมวันนัดของเจ้าพนักงาน
ตำรวจที่ต้องไปเบิกความเป็นพยาน และการจัดเวรต่าง ๆ สั่งพยานมาจัดไม่ให้ทับซ้อนกับ
วันที่ศาลนัดไว้

๑.๔ ถึงท่านถึง ..

1.4 ผู้กำกับจนถึงวันนัด เจ้าพนักงานตำรวจทราบว่าจะต้องย้ายไปปฏิบัติราชการที่อื่น ให้รีบแจ้งพนักงานอัยการเพื่อขอตัวพยานไว้ก่อน จะได้ไม่ต้องเดินทางกลับไปที่ศาลเดิมอีก

2. การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในการใช้หลักประกันในชั้นสอบสวน โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวน หรือผู้เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

2.1 ในรับหลักทรัพย์ที่พนักงานสอบสวนออกให้แก่ผู้ขอประกันให้ ผู้ขอประกันแสดงความจำนงไว้ให้ชัดเจนว่า จะใช้หลักประกันชั้นสอบสวนเป็นหลักประกันในชั้นศาลด้วยหรือไม่ หากมีความประสงค์เช่นนั้น การขอคืนหลักประกันหลังจากผู้ต้องหาถูกปล่อยแล้ว จะต้องแสดงหลักฐานว่าคดีมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ผู้ต้องหาพร้อมหรือสั่งให้คืนหลักประกันแก่ผู้ขอประกันได้ ให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้ท้ายใบรับหลักทรัพย์

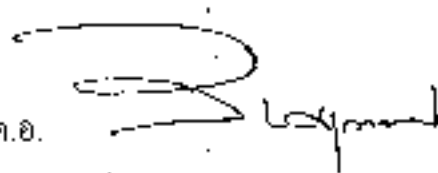
"ข้าพเจ้า.....ผู้ขอประกันมีความประสงค์จะใช้หลักประกันตามใบรับนี้ เป็นหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยรายนี้ในชั้นพนักงานอัยการ ชั้นศาล และยินยอมให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเก็บรักษาหลักประกัน รวมทั้งหนังสือสำคัญแสดงสิทธิฯ ไว้จนกว่าจะได้ส่งมอบตัวผู้ต้องหาต่อพนักงานอัยการ หรือต่อศาล หรือพนักงานอัยการหรือศาล ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือสั่งให้คืนหลักประกันดังกล่าว"

2.2 การส่งจำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน ต้องระบุรายละเอียดของหลักประกันให้พนักงานอัยการทราบ

2.3 เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยใช้หลักประกันเดิม พนักงานสอบสวนจะต้องส่งหลักประกันต่อศาลภายใน 3 วันทำการ ตามที่ศาลมีคำสั่งให้ พนักงานสอบสวนส่งหลักประกันต่อศาล เว้นแต่มีเหตุขัดข้องให้แจ้งเหตุขัดข้องนั้นต่อศาลเพื่อขอยกอายุระยะเวลาดังกล่าว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวนและผู้ที่เกี่ยวข้องในสังกัดทราบ และเรื่องปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.

(สยาม สุครตานนท์)

ค.น.ศ.ร.

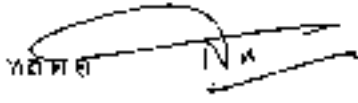

3. หากหน่วยใดมีความประสงค์จัดตั้ง "งานส่งหมายและติดตามหมาย" ในหน่วย
 ใด ๆ หนึ่ง ให้ยื่นเรื่องไปจากชั้น 1 และ 2. เช่น ระดับ บ.ช. หรือ บ.ก. หรือหากมีความพร้อมสามารถ
 จัดตั้งเป็น "ศูนย์ส่งหมายและติดตามหมาย" ได้ ก็ให้สามารถดำเนินการได้ โดยแจ้งไปยังศาล
 ที่มีคดีอำนาจเหนือการสอบสวนของตน และแจ้ง ดร. ทราบ ทั้งนี้ หากหน่วยระดับ บ.ช. หรือ บ.ก.
 มีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ จะทำให้การทำงานระโชนม์ต้องงานสอบสวนมีความชัดเจน
 และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ตามข้อ 2. และ 3. เมื่อดำเนินการแล้ว ให้แจ้งชื่อผู้รับผิดชอบ มาตาม
 โทรศัพท์ และการติดต่อสื่อสารทางอื่น (ถ้ามี) รวมถึงที่ตั้ง ไปยังศาลที่มีเขตอำนาจเหนือการ
 สอบสวนของตน โดยให้ดำเนินการจัดตั้งงานส่งหมายและติดตามหมาย และกำหนดตัว
 ผู้รับผิดชอบ รวมถึงการแจ้งรายชื่อไปยังศาล ให้เสร็จสิ้น พร้อมเริ่มปฏิบัติงานได้ตั้งแต่ 1 ต.ค. 2547
 พร้อมรายงานผลการจัดตั้งให้ ดร. ทราบด้วย

5. ให้ผู้รับผิดชอบงานส่งหมายและติดตามหมายมีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุมชี้แจง
 ดำเนินการส่งหมายเรียกและติดตามหมาย และประสานการปฏิบัติ โดยเฉพาะปัญหาอุปสรรค
 ต่าง ๆ กับศาล เพื่อให้การส่งหมายเรียกและติดตามหมายมาศาลทันตามกำหนด เป็นไปอย่างมี
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(สุนทร ชัยขวัญ)
 รอง ผอ.ตร. รรท.ตบ.ตร.

ถ้อยแถลง บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ตร.

โทร. ๐ 2205 3466

ที่ ๐๐31.212/๗14

วันที่ ๒/ สิงหาคม 255๐

เรื่อง กำกับการจัดตั้งงานสงฆ์และติดตามพยานในคดีอาญา การเป็นพยานศาล การส่งหมายเรียกพยาน การควบคุมพยาน การติดตามพยาน และการรายงานผลการดำเนินการตามหมายศาล

ผบช.ด., น., น.1-9, ปต., สดม., ๙๓., สบร., ศยล., ส., และ ศ.

ม.ก. ในสังกัดสำนักงาน ผ.ต.ร.

ตามหนังสือ ตร. ส่วนที่๒๓ ที่ ๐๐๐4.๖/55๙9 ลงวันที่ 1๘ กรกฎาคม 25๔7 กำหนดให้ สดม.มีสำราจทุกแห่ง, บช.ด., บร.ปต. และ สดม. จัดตั้งงานสงฆ์และติดตามพยาน พร้อมแจ้งชื่อผู้รับผิดชอบ หมายเลขโทรศัพท์ และการติดต่อสื่อสารทางอื่น (ถ้ามี) รวมทั้งที่ตั้งและเวลาที่มีสภากำรวจเหนือ การสอบสวนของคณะ และให้ผู้รับผิดชอบงานสงฆ์และติดตามพยาน มีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม ควบคุมดำเนินการส่งหมายเรียกและติดตามพยานและประสานการปฏิบัติ โดยเฉพาะปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้การส่งหมายเรียกและติดตามพยานมาศาลทันตามกำหนด ประกอบกับหนังสือ ตร. ส่วนที่ ๓๐๐4.๖/45๑2 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 25๔7 ได้กำกับการปฏิบัติกรเป็นพยานศาล การส่งหมายเรียก พยาน การควบคุมพยาน การติดตามพยาน และการรายงานผลการดำเนินการตามหมายศาล ให้เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้รับการประสานจากศาลอาญาว่าในการปฏิบัติของ พนักงานสอบสวนและเจ้าพนักงานตำรวจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ได้วางไว้ เป็นเหตุให้เกิดความสับสนในการพิจารณาคดีในชั้นศาล ส่งผลให้เกิดความต้องเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปเป็นเวลานาน ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่ผู้ความดีเนื่องจากความล่าช้าในการพิจารณา ทำให้พยานอาจหลงลืมข้อเท็จจริงได้ ซึ่งเหตุที่เกิดความล่าช้าสืบเนื่องมาจากพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตำรวจผู้เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กล่าวข้างต้น ซึ่งทั้งการพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง ศาลจะนัดสืบพยานวันละ 1 เรื่อง และสืบให้เสร็จเป็นเรื่องๆ ไป เพื่อไม่ให้ปัญหาค้างกล่าวผิดชั้นอีก จึงกำชับให้พนักงานสอบสวนและเจ้าพนักงานตำรวจต้องปฏิบัติตามระเบียบ

1. ให้พนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวน ติดตามพยานที่สอบทราบและนำมาสืบจนเสร็จ โดยให้ปฏิบัติตาม ประมวลระเบียบการกรมตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๘ บทที่ ๘ การคุมพยานและการสืบพยานสำคัญในคดีอาญาและให้ดำเนินการ

1.1 ในการสอบเขตน ควรบันทึกชื่อผู้ร้องพยาน ที่ทำงาน และสถานที่ติดต่อแห่งใด
กรณีไปทำงานถึงจังหวัดหนึ่งหรือนอกพื้นที่ หากมีหมายเลขโทรศัพท์ที่บ้าน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ทำงาน ให้
บันทึกไว้ในบันทึกคำให้การพยาน หรือสำนวนสอบสวนด้วย หรือหมายเลขโทรศัพท์ของญาติ ผู้ใกล้ชิดที่
สามารถติดต่อพยานได้

1.2 ก่อนสืบพยาน ให้ระสานงานพยานที่เป็นราษฎร และนำมาเบิกความที่ศาล
หากมีเหตุรัฐต้องให้แจ้งศูนย์ประสานงานก่อนสืบพยานของศาล

2. ให้จัดเจ้าหน้าที่งานตำรวจผู้ส่งหมาย ที่มีคุณภาพและรับผิดชอบในการปฏิบัติ
งานส่งหมาย โดยต้องส่งหมายด้วยตนเอง ห้ามมิให้ใช้บุคคลอื่นไปส่งแทนและต้องรายงานผลด้วยศาล
และชี้แจงการทั้งสองทาง เพื่อประสานในการติดตามพยาน

3. เนื่องจากระบบการพิจารณาคดีแบบต่อเนื่องจะไม่มีการส่งประเด็นไปสืบพยาน
พนักงานสอบสวนและผู้จำคุก จึงต้องเดินทางไปเบิกความต่อศาลอย่างเคร่งครัด และถือว่าการไม่
เปิดความตทศาลเป็นวาทกรรมสำคัญ หากโยกย้ายตำแหน่ง สถานที่ทำงานให้ประสานงานอัยการ
ขอสืบพยานล่วงหน้า โดยเฉพาะคดีที่จำเลยต้องแจ้งถือเป็นคดีเร่งรัด หากเลื่อนคดีออกไปอาจใช้เวลานาน
ยาวนานซึ่งกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของจำเลย

4. หากพยานที่เป็นราษฎรตั้งถิ่นฐาน เช่น คนงานก่อสร้าง นักร้อง หรือชาว
ต่างชาติ ให้ประสานงานอัยการขอสืบพยานล่วงหน้า

5. พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องสืบพยานเป็นภาคสุดท้าย จึงสืบไว้ทันทีโดย
ผู้พิพากษาจะบันทึกในรายงานว่า "หากพยานสืบคำให้การหรือเบิกความเป็นผลเสียต่อรัฐคดีศาล
จะอนุญาตให้โจทก์นำพยานปากหน้างานสอบสวนกลับมาสืบใหม่ได้ ก่อนสืบพยานจำเลย"

6. กรณีเจ้าพนักงานตำรวจไปราชการหรือไปอบรม ตันมณฯ ให้ผู้บังคับบัญชาสอบถาม
ว่าจะต้องไปเบิกพยานเป็นพยานศาลหรือไม่ เพราะการไม่ไปศาลอาจไม่มีวันนัดให้สืบได้อีก จะทำให้เสีย
ความยุติธรรมโดยเฉพาะในคดีที่จำเลยต้องรับ

7. ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งหัวหน้างานสอบสวนและเจ้าพนักงานตำรวจปฏิบัติโดย
เคร่งครัดในการไปเป็นพยานศาลและนำพยานอื่นที่เป็นราษฎรมาศาลด้วย

8. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจทุกแห่ง หน่วยงาน บ.ร.ก., บ.ช.ปส และ ส.ต.ม. ตั้งนายตำรวจ
ชั้นสัญญาบัตร 7 เป็นผู้รับผิดชอบการส่งหมายเรียกพยาน และให้แจ้งหมายเลขโทรศัพท์ที่สายตรง โทรศัพท์
เคลื่อนที่ เพื่อสะดวกในการติดต่อ ติดตามหาผู้รับผิดชอบไม่อยู่ ให้มีผู้รับผิดชอบแทน โดยปฏิบัติตาม
หนังสือ ตร. ต่อ.ที่ ๑๐๐4 ๐/๒๐19 ลง 16 กรกฎาคม 2547 โดยเคร่งครัด

จึงแจ้งยกเลิกทราบ และให้ผู้บังคับบัญชาจากวอร์ดนี้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติ
อย่างเคร่งครัด หากเกิดความบกพร่องให้พิจารณาโทษตามความเหมาะสมทั้งผู้บกพร่องและผู้บังคับ
บัญชาด้วย.

พ.ต.ช.

(เสวีหิสุหิ เตมียาเตส)

๒๖๓.๘๖.๓๗.

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โทร 0-2205-3463

ที่ 0004.5 / 1931

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง ให้งำรับสารปฏิบัติกรณีพยานศาลของพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

ยศ. พล.ท. หม่อมสิ้นตองตอง ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

สั่งยส่งพนักงานศาลยุติธรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คย 016/31453 ลง 30 ค.ค. 44 ขอความร่วมมือและแจ้งผลการประชุมร่วมกับหัวหน้าสำนักงานศาลยุติธรรมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อหารือถึงแนวทางสนับสนุนการพิจารณาตัดสินคดีของศาลยุติธรรมในการนั่งพิจารณาคดี ต่อเนื่องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ผลการประชุมได้ข้อสรุปว่า การนั่งพิจารณาคดีต่อเนื่องจะเป็นผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความเคร่งครัดในการกำหนดวันนัดพิจารณาคดีและการนัดพิจารณาคดีแบบต่อเนื่องจะเป็นการนัดคดีเรื่องเดียวกันไว้ที่ละคดีจนเสร็จ คู่ความจะเดินทางมาทุกปากมาเบิกความในคราวเดียวต่อเนื่องกันไป โดยเมื่อถึงวันที่ศาลนัดสืบพยานไว้แล้วจะต้องไม่มีการเลื่อนคดีโดยไม่จำเป็น เพราะหากมีบางเรื่องคดีใดจะล่าให้คดีนั้นต้องไปเรียงลำดับการนัดพิจารณาคดีใหม่ต่อจากคดีอื่นที่ได้นัดพิจารณาเรียงลำดับไว้ก่อนแล้ว ทำให้คดีต้องล่าช้าไปประมาณ ในส่วนของคดีอาญานั้น สาเหตุสำคัญของกรณีเลื่อนคดีของฝ่ายโจทก์เกิดจากพยานไม่มาศาล หากสามารถให้พยานมาศาลตามกำหนดนัดได้ก็จะทำให้การพิจารณาคดีต่อเนื่องประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญ

โดยที่พยานโจทก์ส่วนใหญ่เป็นเจ้าพนักงานตำรวจ ส่วนพยานอื่นที่มีให้เจ้าพนักงานตำรวจนั้น ก็อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะติดตามพยานมาเบิกความต่อศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยในการนำพยานมาศาลตามกำหนดนัด หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ความร่วมมือในการประสานงานกับสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อติดตามพยานอย่างเป็นทางการก็จะช่วยให้การนั่งพิจารณาคดีต่อเนื่องมีผลในทางปฏิบัติได้จริง ที่ประชุมจึงได้เป็นขอบแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

1. ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจที่เป็นพยาน ไปเบิกความความที่ศาลนัดโดยเคร่งครัด โดยถือเป็นงานราชการสำคัญ
2. ในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจที่เป็นพยานถูกโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งในที่อื่น นอกเขตอำนาจศาล ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจเดินทางไปเบิกความที่ศาลเดิม โดยต้องเป็นภาคีพยาน

ไปปฏิบัติราชการ...

ไปปฏิบัติราชการเพราะในการพิจารณาคดีต่อเนื่องศาลจะไม่ส่งประเด็นไปสืบพยานที่อื่น

3. ในส่วนของพยานที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานตำรวจ ควรชี้แจงเหตุในการควบคุม และติดตามพยานอย่างใกล้ชิดเป็นรายคดี เพราะในการพิจารณาคดีต่อเนื่องนั้นเมื่อถึงกำหนดวันนัดสืบพยานในคดีใดแล้วจะต้องนำพยานทุกปากในคดีนั้นมาเบิกความต่อเนื่องกันไปในวันเดียวกันมิใช่ นำพยานบางปากมาเบิกความทีละนัดดังเช่นในระบอบเดิม

4. ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจรายงานผลการส่งหมายเรียกพยานคดีมาซึ่งศาลผู้ออกหมายเรียก เพื่อประโยชน์ในการประสานงานกับศาลผู้ออกหมายเรียก ในกรณีมีเหตุรั้งข้อในการส่งหมาย

5. หากมีพยานสำคัญที่จำเป็นต้องนำมาเบิกความก่อนถึงวันนัดสืบพยานหรือมีเหตุจำเป็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของพยาน ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อขอให้ศาลนัดสืบพยานดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษ

6. ขอให้สถานีตำรวจแต่ละแห่ง กำหนดบุคคลใดบุคคลหนึ่งในหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามพยานและประสานงานกับศาลชั้นต้นแต่ละศาลโดยตรง ซึ่งศาลชั้นต้นแต่ละศาลจะได้จัดบุคคลหรือหน่วยงานภายในเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวในลักษณะเดียวกัน

ฉะนั้น จึงขอกำชับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ไปเป็นพยานตลอดจนผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องขอรับผิดชอบ ให้ความร่วมมือกับศาล ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมขอความร่วมมือดังกล่าวข้างต้นเพิ่มเติมจากหนังสือ ตร. ที่ 0503(ด) / 15685 ลง 8 ก.ค. 2524 ข้อ 2 และ 4 โดยให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบพยานของแต่ละสำนักงานเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามพยานและประสานงานกับศาลชั้นต้นแต่ละศาลโดยตรง ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะที่ 8 บทที่ 6 และประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีลักษณะที่ 57 บทที่ 13 ข้อ 3 บรรคสองและบรรคท้าย โดยเคร่งครัด

พล.ต.จ.

(พล.ต.จ. (พล.ต.จ.))

รอง ผอ.ตจ. (ม.๖) ปภ.ต.บ.ต.

๗ มิ.ย. ๒๕๕๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ **คร.** โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๔๖๖

ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/ ๐๐๑๖ วันที่ ๐๗ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

รอง ผบ.ตร. และผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผบช. และ ผบค.หน่วยโมสังกัต สง ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามระเบียบฯ คร. ว่าด้วยกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๙ ได้กำหนดให้ ผบ.ตร. มีอำนาจออกคำสั่งหรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อการดำเนินการตามระเบียบฯ คร. ประกฏระเบียบฯกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำคอมมิวนิตและคำให้การแก่พยาน สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕ ข้อ ๒๑ และ ข้อ ๒๔ ได้ให้อำนาจหัวหน้าส่วนราชการในการมอบหมายอำนาจในการใช้ดุลพินิจสั่งจ่ายศาลขอขมาพยานและคำให้การในการคุ้มครองพยาน นั้น

เนื่องจากได้มีการดำเนินการตามหนังสือ คร. ที่ ๐๐๐๔.๒๑/ ๒๕๕๒ ลง ๑๕ พ.ค. ๒๕๕๑ เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการคุ้มครองพยานในคดีอาญาระยะเวลาหนึ่งแล้ว เกิดปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติหลายประการ ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองพยานของ ตร. มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระเบียบ ก.ค.ท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของสุปัฒนาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ยกเลิกหนังสือ คร. ที่ ๐๐๐๔.๒๑/ ๒๕๕๒ ลง ๑๕ พ.ค. ๒๕๕๑ เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา โดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการคุ้มครองพยานในคดีอาญาใหม่ ดังต่อไปนี้

- ๑. คดีอาญาที่พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยซึ่งจะให้ความคุ้มครองพยาน ได้แก่
  - ๑.๑ คดีอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างต่ำตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป
  - ๑.๒ คดีอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างต่ำตั้งแต่สามปีขึ้นไป และผู้กระทำความผิดหรือผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดหรือผู้ตั้งสงสัยเป็นผู้มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับคดีขมวดสืบทรัพย์ประเภทที่กำหนดไว้ท้ายหนังสือนี้ หรือ
  - ๑.๓ คดีอาญาที่พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย แต่ไม่เข้าลักษณะตาม ๑.๑ และ ๑.๒ ให้รับรายงานต่อ ผบช.หรือผู้รักษาราชการแทน เพื่อพิจารณาสั่งการ โดยด่วน หากเห็นสมควรให้คุ้มครองพยานก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๒ ต่อไป

๒. ผู้มีอำนาจอนุมัติการคุ้มครองพยาน

๒.๑ พยานในคดีอาญาตามข้อ ๑.๑ และ ข้อ ๑.๒ ให้พนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนหรือสอบสวนคดีอาญา ร่วมกับ ผบค. หรือหัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้รักษาราชการแทน โดยให้ ผบค. หรือหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้รักษาราชการแทน ออกคำสั่งให้การคุ้มครองพยานเป็นระยะเวลา ไม่เกินหกสิบ วัน

๒.๒ หากมีความจำเป็นที่จะคุ้มครองพยานเกินกว่าหกสิบวัน ให้ ผบค. หรือผู้รักษา

ราชการ...

ราชการแทน เป็นข้ออนุมัติต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน แต่รวมระยะเวลาตามแล้วร้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่
ออก. หรือผู้รักษาราชการแทนได้ขออนุมัติการคุ้มครองพยาน

๒.๑ หากมีความจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองพยานเกินกว่าหนึ่งปี ให้ขออนุมัติต่อ ผบ.ร.
หรือผู้รักษาราชการแทน

การขออนุมัติตาม ๒.๒ และ ๒.๓ ให้รายงานเหตุผลความจำเป็นพร้อมมติการ
ดำเนินคดีอาญาประกอบขออนุมัติ และเมื่อได้รักษาปฏิบัติให้คุ้มครองพยานหรือยกเลิกการคุ้มครองพยาน
รายใด ให้ผู้ขอกทอนุมัติรายงานผลการดำเนินการให้ ตร. ทราบ

๒.๔ สำหรับกรณีที่พยานร้องขอหรือพนักงานสอบสวนเห็นว่าควรให้ความคุ้มครองพยาน
ความมาตรการพิเศษแก่พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๕๓ ให้ดำเนินการตามข้อ ๑.๑ -
๒.๓ ไปพลางก่อน แล้วให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรายงานตามลำดับชั้นถึง ผบ.ร. เพื่อกทอนุมัติต่อ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และให้รายงานผลการดำเนินการให้ ตร. ทราบ

๒.๕ ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อการคุ้มครองพยาน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ
ขออนุมัติให้ความคุ้มครองพยานทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือเครื่องมือสื่อสารที่ปลอดภัยได้ แล้วรายงานเป็นหนังสือ
ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจอนุมัติ

๓. เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๒. ได้ขออนุมัติการคุ้มครองพยานให้รับดำเนินการคุ้มครองพยาน
ทันที และให้ผู้คุ้มครองพยานแจ้งผู้รักษาการคุ้มครองพยานทราบโดยเร็ว

๔. ผู้มีหน้าที่ให้ความคุ้มครองพยาน

๔.๑ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจที่รับผิดชอบคดีอาญาที่มีการร้องขอให้ความคุ้มครองพยาน
จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไปให้ความคุ้มครอง ณ สถานที่ที่พยานอยู่หรือสถานที่อื่นใดที่เห็นสมควร

กรณีพยานมีที่อยู่หรือพักอาศัยอยู่นอกเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ
ที่รับผิดชอบพื้นที่ที่พยานอยู่หรือพักอาศัยจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจไปให้ความคุ้มครองแก่พยาน เมื่อมีการร้องขอ
จากหัวหน้าสถานีตำรวจที่รับผิดชอบในคดีอาญาที่ต้องให้ความคุ้มครองพยาน

หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอในการคุ้มครองพยานให้รายงานเหตุผลและความ
จำเป็นให้ผู้บังคับการทราบ และให้ผู้บังคับการใช้ดุลยพินิจในการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มคุ้มครองพยาน
ดังกล่าว หรืออาจร้องขอต่อ ตร. ซึ่งให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานกลางเจ้าพนักงานที่
คุ้มครองพยานก็ได้

ในกรณีจำเป็นหรือพิจารณาเห็นว่า หากพยานพักอาศัยอยู่ที่ที่พักอาศัยของบุคคล
อาจไม่ได้รับความปลอดภัย ให้จัดสถานที่ที่ปลอดภัยให้พยานอยู่ก็ได้

๔.๒ กรณีหน่วยงานผู้ตั้งการให้ความคุ้มครองพยานไม่ได้เป็นสถานีตำรวจหรือ
สถานีตำรวจนครบาลให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตั้งอยู่ในหน่วยงานนั้น ไปคุ้มครองพยาน
หรืออาจดำเนินการตามข้อ ๔.๑ บรรทัดสอง ก็ได้ โดยให้คำนึงถึงพฤติการณ์ทางคดีและความปลอดภัยที่เกี่ยวเนื่องเป็น
สำคัญ

๔.๓ ในกรณีที่หน่วยงานอื่นนอกสังกัด ตร. ร้องขอให้คุ้มครองพยานให้ส่งเรื่องให้ผู้
อำนาจหน้าที่ตาม ๒ ดำเนินการต่อไป

ถ้าพระภิกษุที่หน่วยงานอื่นนอกสังกัด ศร. หรือพยาน ร้องขอให้คุ้มครองหน่วยงานใดของหน่วยงานในสังกัด ศร. ที่อยู่นอกเขตอำนาจการของ ศบช. ในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น นช.ก. บร.บ.ต. ให้ ศร. เป็นผู้พิจารณาตามหมาย โดยให้คำนึงถึงหลักฐานทางคดีและความผิดที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

๕. คำร้องขอรับการคุ้มครองพยานให้ทำเป็นหนังสือความแบบที่กำหนดไว้ท้ายหนังสือนี้

๖. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่พยานได้มา ให้ชื่อเท็จจริงและมีชื่อของพยานระบุไว้ในสำนวนการสอบสวน เป็นผู้สั่งจ่ายคำขอขมแทนแก่พยาน ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยคำขอขมแทน และค่าใช้จ่ายแก่พยาน ตามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗

๗. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่พยานได้มา ให้ชื่อเท็จจริงเป็นผู้สั่งจ่ายคำใช้ช่วยในการคุ้มครองพยานตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำขอขมแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน ตามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗

๘. ก่อนดำเนินการให้ความคุ้มครองพยานให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ผู้ให้ความคุ้มครองแจ้งแก่พยานหรือบุคคลที่ตามมาตรา ๘ ว่าในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยาน ตามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่น ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานเพราะมีการกระทำผิดอาญาใดก็ตาม เนื่องจากการทำงานตามหรือได้มาเป็นพยานบุคคลนั้นนิติสิทธิได้เรียกค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยคำขอขมแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน ตามี ภริยา หรือผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๗

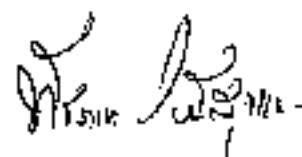
๙. การควบคุมและกำกับดูแลการคุ้มครองพยาน

๙.๑ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยานจัดทำระเบียบการคุ้มครองพยานและเก็บรักษาไว้ที่หน่วยงานระดับของบังคับการและรายงานตามลำดับชั้นจนถึงกองบัญชาการ

๙.๒ ให้ แต่ละ บช. ทำการตรวจสอบและประเมินผลการคุ้มครองพยานของหน่วยงานในสังกัดและรายงานผลให้ ศร. ทราบ ทุกวันที่ ๓๑ มีนาคม และ ๓๐ กันยายน ของทุกปี ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายหนังสือนี้

๑๐. การดำเนินการตามหนังสือสั่งการนี้ให้ถือเป็นความลับ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ.
(พิชิต รตนพร)

ผย.ศร.

แบบฟอร์มบัญชีรายเดือน
ระหว่างเดือน (ตุลาคม - มีนาคม) (เมษายน - กันยายน)
ของ ปี, พ.ศ. ....

ศักราช	พ.ศ. ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ค่าตอบแทน	จำนวนครั้ง ที่มาที่ไป	หมายเหตุ
1/2550	1	นาย.....	200	1	ภายในจังหวัด
	2	นาย.....	400	2	ภายในจังหวัด
	3	นาย.....	1,000	2	ต่างจังหวัด
	รวมเป็นเงิน		1,600		
	รวมเดือน: ต.ค., พ.ย., ธ.ค., ม.ค., ก.พ., มี.ค.,		(แยกแต่ละเดือน)		
รวมทั้งสิ้น พ.ศ. 2549 - มี.ค. 2550					

ผู้รับ ..... เจ้าหน้าที่หน่วยงาน
(.....)

ฝ่ายหนึ่ง .....

หมายเหตุ ให้หัวหน้าหน่วยงาน บจ. ส่วน บก. และ ให้ บจ. รวบรวมรายงาน คร. ๕ ณ ทล. ทุก 6 เดือน
โดยมอบให้ บจ. สรุปยอดจำนวนขยานและค่าตอบแทนแยกแต่ละ ก.จว.

แบบรายงานค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองชน
ระหว่างเดือน (ตุลาคม - มีนาคม) (เมษายน - กันยายน)
ของ ร.น., ส.น. ....

ลำดับที่	คดีหมายเลข	ชื่อ - สกุล พยาน	ระยะเวลา การคุ้มครอง	วิธีการคุ้มครอง	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ

๓๓

ลงชื่อ ..... หัวหน้าหน่วยงาน ผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ ให้ไว้หลักฐานหน่วยงาน บช. ค่าย บค. และ ให้ บช. รบจร.รายงาน คร. ค่าย บค. ทุก 6 เดือน
โดยมอบให้ บช. สรรพคดีฯ รวบรวมคดีและค่าใช้จ่ายแยกแต่ละ ก.จว.

ตัวต่อมา คำสั่งราชวิทยาลัยผู้ปกครองชาวไร่ และให้ความเกื้อหนุน

640

โปรดเกล้าฯ รับผู้ซึ่งมีภาระผู้ปกครอง

- ๑. ชื่อ ..... จังหวัด.....
- ๒. อายุ..... ปี
- ๓. ที่เกิด.....
..... โภคสิทธิ์.....
- ๔. บัญชีเลขที่ที่ดินที่ตามบรรดาศักดิ์ได้
ชื่อ..... จังหวัด.....
ที่อยู่.....
..... โภคสิทธิ์.....

๕. วิธีการที่จะรับราชการผู้ปกครอง

- บิดเจ้าหมั้นจะไปให้ครอบครัวของครอบครัวของเขา
- บิดเจ้าหมั้นจะอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย
- อื่นๆ (ระบุ).....

ผลดีที่อาจไม่ได้รับการปกป้องด้วย ไม่ชัดเจน

ความดีของหมั้นครอบครัวของครอบครัวเจ้าหมั้น

บทเฉพาะกาลในภายหลังว่าพอสมควร ไม่ให้ถือเอากันหรือ ไม่บิดพลิ้วเป็นงานใหม่ไม่มีเหตุสมควร หรือมีสติปัญญาถึงที่ควรไปกิจโรงเรียนในคราวที่ครูขาดซึ่งจะความดีเป็นทั้ง ขวางกีดขวางแก่ความดีเป็นเจ้าในการจัดการของคนไทย หรือ ความดีที่ควรทำพยายามรักษาอันดีไว้แต่ในกรณีที่ยุทธศาสตร์นั้นเป็นพอ ให้บุคคลอื่นที่ขึ้นหรือขาดใช้คำสอนแบบ หรือขาดใช้คำให้ร้ายในการปกครองไม่ครบถ้วนและดูแลอันดีแล้วแต่กรณี ที่รัฐได้วางใจไว้รักษาในทางสืบรับนับแต่ได้รับคำสั่งจากตัวผู้ปกครองผู้ปกครองท่าน

ลงชื่อ..... ผู้ซึ่งรับราชการผู้ปกครองแล้ว ให้กรมสืบขอ

ลงชื่อ..... ผู้รับแจ้ง

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ..... พงศ

ลงชื่อ..... พงศ

ความเห็นผู้รับแจ้ง

ลงชื่อ..... ผู้รับแจ้ง

ตำแหน่ง.....

๑/ ๑๖๕

1. กลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากโรงงานร้านค้า สถานบริการรวมกระทั่งถึงหน่วยงานราชการต่าง ๆ
2. กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบจัดให้รับอบการพนัน จัดให้มีการพนันหลายกลุ่มคอบอก หวยใต้ดิน หวยสุ่ม จับฉี่สี ตู้เกมสีไฟฟ้า
3. กลุ่มผู้มีอิทธิพลในการซื้อตั๋วรถเมล์ และจัดขบวนการเสนอ / มั่นใจรับราคาในการประมูลงานของทางราชการ
4. กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบนำคนเข้า - ออกร และอยู่ในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย
5. กลุ่มผู้มีอิทธิพลหลอกลวงประชาชนไปทำงานต่างประเทศ
6. กลุ่มผู้มีอิทธิพลรับจ้างทวงหนี้ด้วยการข่มขู่หรือใช้กำลัง
7. กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบค้าอาวุธ
8. กลุ่มผู้มีอิทธิพลบุกคุกที่ศาล เรณูหรือทำสายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบขนสินค้าหนีภาษี น้ำมันเถื่อน น้ำมันปาล์มเถื่อน บุหรี่ สุราเถื่อน และรับเคลียร์ค่านำเข้าสินค้าผิดกฎหมาย
10. กลุ่มผู้มีอิทธิพลมือปืนรับจ้าง
11. กลุ่มผู้มีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับเพศพหุคูณ
12. กลุ่มผู้มีอิทธิพลหลอกลวงจัดตั้งศูนย์นักท่องเที่ยง
13. กลุ่มผู้มีอิทธิพลลักลอบหญิงและเด็กบังคับค้าประเวณี โสเภณีมีสี
14. กลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากตำรวจจราจรชนวนต์ และรถยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย
15. กลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากกรรับเคลียร์หรือคุ้มครองการกระทำผิดบนถนนทางหลวงหรือทางสาธารณะ

สำนักงานปลัดกระทรวง

ส่วนราชการ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โทร 2052285

ที่ 2004.3 ๗201

วันที่ 30 ธันวาคม 2543

เรื่อง ขอมติขอมติปฏิบัติงานสำนักงานปลัดกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. 2543

มยอ.๓ , มยอ.๔ , มยอ.๕๓ , มยอ.๖๓ , ๖๔ , ๖๕ , มยอ.๖๖

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงมีหนังสือส่วนที่๓๓ ที่ ๓๓ (ลงปด.) 001811459
ลง ๓ ต.ค. 2543 ส่งสำนักงานปลัดกระทรวงสำนักงานปลัดกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา
พ.ศ. 2543 ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงขอความเห็นชอบหลักการปฏิบัติราชการในการดำเนินงานคดีอาญาของ
หน่วยงานดังกล่าว เพื่อเป็นการรองรับการแก้ไข พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ๒๖.๖๖ (ฉบับที่ ๒๐)
พ.ศ. 2542 ทั้งนี้เพื่อให้การคุ้มครองเด็กในคดีอาญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
โดยสอดคล้องกับภาคธุรกิจ 12 แห่งขอรับอนุญาตว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. 2532 และบทบัญญัติใน
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 4 และมาตรา 53 ให้ ตร. ทนายเพื่อเป็นการประสาน
งานปฏิบัติราชการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

ขอ จึงขอส่งสำเนาขอมติปฏิบัติงานสำนักงานปลัดกระทรวง ว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก
ในคดีอาญา พ.ศ. 2543 มาเป็นต้นแบบของโครงการปฏิบัติราชการต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

วิ.ค.ท.

(คุณ. วิฑิตจันทน์)

ผู้ช่วยฯ มย.๓๓ ปด.๓๓ จ

ด่วนที่สุด

643

ที่ กฐ(สพป) 00187/1459

สำนักงานอัยการสูงสุด

ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10200

๙ สิงหาคม 2543

เรื่อง ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. 2543

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. 2543

ด้วยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542 ได้มีบทบัญญัติในการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาเพิ่มขึ้น และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการคุ้มครองเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ทั้งในชั้นสอบสวนและชั้นศาลของศาลประการ สำนักงานอัยการสูงสุดจึงได้กำหนดระเบียบ ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. 2543 ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้การคุ้มครองเด็กในคดีอาญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว สอดคล้องกับมาตรฐาน ข้อ 12 แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. 2532 (ค.ศ. 1989) และบทบัญญัติในมาตรา 4 และมาตรา 53 บรรดาหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เนื่องจากการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา จะต้องมีการประสานงานกับหลายหน่วยงาน สำนักงานอัยการสูงสุดจึงได้ส่งสำเนาระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. 2543 ให้นิตยหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพันต์ สุริยพร)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
รับจนครบ
วันที่ 15 ส.ค. 2543
15/8/03

งานธุรการและคำถึงแก่ ผอ. จต.
กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
รับจนครบ 01274
วันที่ 15 ส.ค. 2543
เวลา 15/8/03

งานคดี
รับจนครบ
วันที่ 15/8/03
15/8/03

สำนักงานอัยการ

โทร. 5492921

ระเบียบสำนักงานข้าราชการสูงสุด
ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยเหตุที่ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้มีบทบัญญัติที่บ่งบอบทนายของพนักงานอัยการ ในการคุ้มครองเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ทั้งในชั้นสอบสวนและชั้นศาลหลายประการ กล่าวคือในชั้นสอบสวนได้กำหนดให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ในกรณีที่เป็นผู้เสียหาย การถามทวนจำแนกในฐานเป็นผู้เสียหายหรือพยาน การที่ผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กหรือผู้ต้องหาและการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็ก ส่วนในชั้นศาลได้มีการกำหนดกระบวนการปกป้องคุ้มครองพยานในคดีอาญาได้ส่วนการดำเนินการได้ควบคุมฟ้องและพิจารณาคดีสำหรับเด็กเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังได้มีการปรับปรุงขยายผลและวิธีการเกี่ยวกับกระบวนสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลอย่างกว้างขวาง รวมทั้งให้นำวิธีสืบพยานสำหรับเด็กในชั้นศาล ไปใช้กับกระบวนสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การคุ้มครองเด็กในคดีอาญามีแนวโน้มประสิทธิภาพและรวดเร็วสอดคล้องกับมาตรฐาน ข้อ ๑๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. ๒๕๓๒ (ก.ศ. ๑๕๘๘) และบทบัญญัติในมาตรา ๕ และมาตรา ๕๑ วรชดแห่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดองค์กรเพื่อรองรับภารกิจและบทบาทดังกล่าวและสมควรกำหนดหลักปฏิบัติราชการในกรณีคุ้มครองคดีอาญาของพนักงานอัยการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๒ อัยการสูงสุด จึงวางระเบียบนี้ไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๓"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

การปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คำนึงถึงข้อบังคับและระเบียบของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กในคดีอาญามีไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยุติธรรมตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๐๕ (ร.พ. ๑๕๖๖) และตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ข้อ ๓ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"ศูนย์อำนาจการ" หมายถึง ศูนย์อำนวยความสะดวกคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

"ผู้ประสานงานศูนย์" หมายถึง อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญา หรือ อัยการจังหวัดผู้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ สำนักงานอัยการจังหวัดนั้น หรืออัยการจังหวัดประจำศาลจังหวัดแล้วแต่กรณี

"รองผู้ประสานงานศูนย์" หมายถึง รองอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญา หรือ พนักงานอัยการที่อัยการจังหวัดมอบหมาย

"เลขานุการศูนย์" หมายถึง

(๑) ในกรุงเทพมหานคร อัยการพิเศษฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ในต่างจังหวัด พนักงานอัยการที่อัยการจังหวัดมอบหมาย

"หัวหน้าพนักงานอัยการ" หมายถึง อัยการพิเศษฝ่ายหรืออัยการจังหวัดที่รับผิดชอบในคดีอาญา

"พนักงานอัยการ" หมายถึง

(๑) ในกรุงเทพมหานคร พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ในต่างจังหวัด พนักงานอัยการประจำสำนักงานอัยการต่าง ๆ

"เด็ก" หมายความว่าเด็กอายุไม่เกินสิบเจ็ดปี

"การคุ้มครองเด็ก" หมายความว่า การเข้าร่วมในการจัดบันทึกคำร้องทุกข์
ในกรณีให้เด็กเป็นผู้เสียหาย การตามล่าเด็กกับฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้
ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน และ การตามล่าหรือสืบ
พยานในการไต่สวนการตาย การไต่สวนมูลฟ้องและการพิจารณาคดีสำหรับเด็กเป็น
พิเศษในชั้นศาล

ข้อ ๕ พนักงานอัยการมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก ยุติธรรม และพึงให้
ความคุ้มครองสิทธิของเด็กทางารใช้ตัวควบคุมแรง การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและการ
ปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมต่อเด็ก โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ
ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

หมวด ๒

ศูนย์อำนาจการ

ข้อ ๖ ให้จัดตั้งศูนย์อำนาจการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาขึ้นใน
กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการติดต่อประสานงาน
รวมทั้งปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับการขานมาขอ กรณีพนักงานอัยการต้องแจ้งคุ้มครองเด็ก โฆษ
ให้ศูนย์อำนาจการคุ้มครองเด็กในคดีอาญากรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางพัฒนาระบบ
การคุ้มครองเด็ก และจัดระบบการสำรวจ การเก็บ การใช้ประโยชน์ข้อมูลการคุ้มครอง
เด็กทั่วประเทศอาณัติกร การศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ผล โดยพัฒนารูปแบบ วิธีการและแนว
ทางปฏิบัติในการดำเนินการคุ้มครองเด็กของสำนักงานอัยการสูงสุด

ให้ศูนย์อำนาจการศูนย์ เป็นผู้รับผิดชอบอำนาจการให้การคุ้มครองเด็กโดย
การเข้าร่วมจัดบันทึกคำร้องทุกข์ การตามล่าเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้
ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในการไต่สวนการตาย การไต่สวนมูลฟ้อง
หรือการสืบพยานในคดีที่พยานเป็บเด็ก และการสืบพยานไว้ก่อนในคดีที่พยานนั้นเป็น
เด็ก หรือตัวเป็นเด็กเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาให้ไว้ไว้ด้วยความเร็วหรือ โดยให้รองผู้
อำนวยการศูนย์มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนาจการศูนย์ และให้เลขาธิการศูนย์ทำหน้าที่เป็น
ฝ่ายเลขานุการ

ข้อ ๗ ศูนย์อำนาจการ มีหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานอัยการผู้ที่มีหน้าที่เข้าร่วมในการคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน โดยในารุบทบทนามครให้เสนออัยการสูงสุด หรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมายเพื่อออกคำสั่ง ในต่างประเทศให้ผู้เี่ยวอาชวรสุญเป็นผู้รอกคำสั่ง แล้วแจ้งให้พนักงานอัยการทราบล่วงหน้า

(๒) จัดให้มีพนักงานอัยการปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีพนักงานอัยการผู้มีรายชื่อตาม (๑) ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนวยความสะดวกให้พนักงานอาสาสมัครเพื่อขอให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การตามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน

(๔) รับและพิจารณาสำเนียงการเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อน

(๕) จัดทำสารบบการเข้าร่วมในการคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนตามแบบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

(๖) จัดสถานที่สำหรับตรวจตามปากคำเด็กเพื่อตั้ง โดยให้มีการบันทึกภาพและเสียงซึ่งสามารถนำออกนอกห้องได้โดยอัตโนมัติในขณะ

(๗) จัดระบบการสำรวจ การเก็บ การใช้ประโยชน์ข้อมูล การคุ้มครองเด็ก

(๘) ประสานงานกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ การมอบหมายพนักงานอัยการที่จะเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การตามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวนตามระเบียบนี้ ให้พิจารณาคุณสมบัติ ความสามารถ ความประพฤติของพนักงานอัยการ โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณในด้านอาชวมและเพศของผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหา และข้อตกลงเป็นองค์ประกอบสำคัญด้วย

ข้อ ๙ เมื่อได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนขอให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การตามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนวยความสะดวกบันทึกข้อเท็จจริงของพนักงานสอบสวนไว้ในแบบรับแจ้งการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กใน

ชั้นสอบสวนด้วยวิธีเช่นนี้ และให้พนักงานสอบสวนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีจำเป็นให้แจ้งทางโทรสารได้

ให้เจ้าพนักงานผู้ประจำศูนย์อำนวยความสะดวกแก่การรับแจ้งตั้งกล่าวต่อผู้อำนวยความสะดวก และแจ้งพนักงานอัยการผู้มีความรู้พิชิตคดีดำเนินการต่อไป

ข้อ ๓๐ พนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับตำรวจคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทางและค่าเช่าที่พักตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

หมวด ๓

การคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน

ข้อ ๓๑ การเข้าร่วมในการจัดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำคดีในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน ให้พนักงานอัยการ ศึกษานและภวษาที่เหมาะสม โดยให้คำนึงถึงสุขภาพกายและจิตใจของเด็ก โดยไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจของเด็กและส่งผลให้ชื่อเท็จจริงคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง อีกทั้งต้องไม่จลนย้ายจิตใจเด็กซึ่งบอกรับรู้ให้เล่าร้ายยิ่งขึ้น

กรณีจำเป็นโดยมีเหตุจำเป็นควร พนักงานอัยการอาจถามปากคำเด็กผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ก็ได้

ข้อ ๓๒ ให้พนักงานอัยการผู้ได้รับมอบหมายเข้าร่วมในการจัดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำคดีในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหาหรือการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน ยังสถานที่และวันเวลาที่ให้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวน

ก่อนดำเนินการคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนตามวรรคแรก ให้พิจารณาดังนี้

(๑) สถานที่ที่ทำการสอบสวนได้แก่กรณีจำเป็นส่วนสักและมีความเหมาะสมสำหรับเด็กรวมทั้งจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงการสัมภาษณ์คำ ซึ่งสามารถนำออกดูภายหลังได้อย่างต่อเนื่องไม่ว่าเป็นพยานแล้วหรือไม่

(๒) สถานที่ที่จัดให้มีการจัดผู้ต้องหา นั้น มีกรรมที่เหมาะสมและสามารถจะป้องกันมิให้ผู้ต้องหาเห็นตัวผู้เสียหายหรือพยานได้หรือไม่

(๓) มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอแล้วหรือไม่

ถ้าพนักงานสอบสวนยังไม่ได้ดำเนินการให้ไปไปตาม (๑) หรือ (๒) ให้แจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้อง หากพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้ว ให้ทำบันทึกคัดค้านแจ้งพนักงานสอบสวนทราบและงดการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน แล้วรายงานพร้อมสำเนานักจิตวิทยาและสอบผู้อำนวยความสะดวกทราบ

ในกรณีไม่มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอตาม

(๓) ให้พิจารณาว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอนุเคราะห์ดังกล่าวหรือไม่ ถ้ามีหลักฐานว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง โดยมีเหตุอันควรก็ให้ดำเนินการเข้าคุ้มครองเด็กต่อไป หากไม่เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง โดยไม่มีเหตุอันควรให้ดำเนินการตามวรรคก่อน

ข้อ ๑๓ กรณีที่พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนไปก่อนโดยไม่รอนุเคราะห์พนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการพิจารณาว่ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรหรือไม่ หากเห็นว่าไม่เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร ให้ทำบันทึกคัดค้านแจ้งพนักงานสอบสวนทราบ แล้วรายงานพร้อมสำเนานักจิตวิทยาและสอบผู้อำนวยความสะดวกทราบ

ข้อ ๑๔ ให้พนักงานอัยการทำบันทึกรายงานการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนตามแบบรายงานที่กำหนด ให้ได้รับความเพียงพอที่ทราบว่าได้ดำเนินการดังกล่าวในวันใด ครั้งใด ร่วมกับผู้ใด และดำเนินการไปอย่างไร ส่วนเหตุที่ได้จัดการไปนั้นสมควรจะให้ปรากฏถึงเจตนาที่ขอใด ๆ ให้บันทึกเหตุอันให้ปรากฏไว้ด้วย แล้วเสนอผู้อำนวยความสะดวกทราบ

ในคดีสำคัญตามนัยแห่งระเบียบกรมอัยการว่าด้วยจรรยาบรรณคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๒๘ ให้ศูนย์อำนาจการของอัยการผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอัยการสูงสุด

ให้ศูนย์อำนาจการเป็นรักษาแบบรายงานการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน เพื่อส่งให้พนักงานอัยการผู้รับผิดชอบรวบรวมทำไว้ในสำนวนคดีอาญาต่อไป

ข้อ ๑๕ การเข้าร่วมในการคุ้มครองเด็กในชั้นศาล หากพนักงานอัยการ ไม่ได้รับความร่วมมือจากพนักงานสอบสวนหรือพบข้อบกพร่องของพนักงานสอบสวน อันอาจทำให้คดีเสียหายได้ ให้พนักงานอัยการแจ้งพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการ ถ้าพนักงานสอบสวนเพิกเฉยให้บันทึกไว้ในแบบรายงานตามข้อ ๑๔ แล้วรายงานต่อผู้อำนวยการศูนย์ เพื่อแจ้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี

หมวด ๔

การคุ้มครองเด็กในชั้นพนักงานอัยการ

ข้อ ๑๖ เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนการสอบสวนแล้ว ให้พิจารณาในเบื้องต้นว่าเป็นคดีที่ต้องคุ้มครองตามกฎหมายหรือไม่ หากเป็นคดีที่ต้องคุ้มครองเด็กแล้วพนักงานสอบสวน ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้สั่งไม่รับสำนวนการสอบสวนและส่งคืนพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการให้ถูกต้อง

กรณีเป็นสำนวนการสอบสวนที่พนักงานอัยการเข้าคุ้มครองเด็กตามหมวด ๓ ให้พนักงานอัยการแจ้งขอสำนวนขอรับแบบรายงานตามข้อ ๑๔ บรรจุกลับมาพร้อมเข้าไว้ในสำนวนการสอบสวนดังกล่าว เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๗ ในกรณีถ้าเห็นสมควรขอหลักฐานจากผู้เสียหายหรือพยานที่ตนตั้งเป็นพยานหลักฐานเพื่อสั่ง จะกระทำคดีก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการแล้ว

ในการซักถามเพื่อตั้งคำถาม ให้หัวหน้าพนักงานอัยการตั้งพนักงานสอบสวนส่งผู้เสียหายหรือพยาน ซึ่งเป็นเด็กหรือมีจิตวิเศษ หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอมา และให้นำความในหมวด ๓ ของระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การสืบพยานไว้ก่อนเพื่อการคุ้มครองเด็ก

ข้อ ๑๘ เมื่อมีเหตุที่จะดำเนินการสืบพยานไว้ก่อน คณะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คี พระราชบัญญัติรัศมีศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๓๕ กิติ พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และ
เด็ก พ.ศ. ๒๕๕๐ กิติ หรือตามกฎหมายอื่น ให้พนักงานอัยการดำเนินการไปตามบท
บัญญัติแห่งกฎหมายนั้นและระงับสำนักงานอัยการสูงสุดที่จำกัดการสืบพยานไว้ก่อน
ในเรื่องนี้ ให้แก่กรณีที่ระเบียบนี้กำหนดให้เป็นพิเศษ ให้นำความในระเบียบดังกล่าว
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีพิเศษจะต้องดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนตามวรรคแรกและมี
พยานซึ่งเป็นเด็กจะสืบไว้ก่อนหรือเด็กเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา ให้พนักงานอัยการ
ดำเนินการเข้าคุ้มครองเด็กตามระเบียบในสามข้อต่อไป

ข้อ ๑๕ เมื่อศูนย์อำนาจการได้รับคำร้องขอจากผู้เสียหายให้สืบพยานไว้
ก่อน ให้ตรวจสอบในเบื้องต้นว่าเป็นเรื่องอยู่ระหว่างการสอบสวนหรือไม่ หากปรากฏว่า
พนักงานสอบสวนยังไม่ได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ให้สอบปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้อง
ซึ่งมีชื่อทราบชื่อที่จริงเกี่ยวกับพฤติการณ์และเหตุอันควรที่จะดำเนินการสืบพยานไว้
ก่อนตามข้อ ๑๔ และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี) เมื่อเห็นว่ามิใช่เหตุอัน
ควรเข้าคุ้มครองเด็ก ให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงานคดีหรือสำนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่
รับผิดชอบการดำเนินคดีนั้นแล้วแต่กรณีโดยเร็ว เพื่อพิจารณาต้นฉบับการให้มีการสืบ
พยานไว้ก่อนหรือศูนย์อำนาจการอาจดำเนินการเองก็ได้

เมื่อสำนักงานคดีหรือสำนักงานอัยการได้รับเรื่องตามวรรคแรก ให้
พนักงานอัยการผู้รับผิดชอบตรวจสอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีเหตุที่จะสืบ
พยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ หากเห็นว่ามิใช่พยานหลักฐานเพียงพอและมี
เหตุอันสมควรก็ให้ดำเนินการสืบพยานไว้ก่อน แต่ถ้าหากเห็นว่าไม่มีเหตุอันควรดำเนินการ
ให้หัวหน้าพนักงานอัยการเสนอเรื่องต่ออธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง

ในกรณีพิเศษอำนาจการเห็นว่าไม่มีมูลเหตุอันควรดำเนินการ ให้ส่งชุด
การดำเนินการ เว้นแต่ในต่างประเทศให้ศูนย์อำนาจการเสนอเรื่องต่ออธิบดีอัยการขอ
พิจารณาสั่ง

คำสั่งของอธิบดีอัยการให้ถือเป็นที่สุด แล้วให้ศูนย์อำนาจการแจ้งคำสั่ง
ให้ผู้ร้องขอทราบตามแบบที่กำหนด

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ศูนย์อำนาจการตรวจสอบในเบื้องต้นตามข้อ ๑๕ วรรค
แรกและปรากฏว่าพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว แต่ยังไม่
ได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ ให้ศูนย์อำนาจการส่งเรื่องไปยังสำนักงาน

คดีหรือตำแหน่งงานชั่วคราวที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานคดีเรื่องนั้นแล้วแต่กรณี
เช่น พิจารณาตำแหน่งการ

เมื่อได้รับเรื่องจากศูนย์อำนาจการตามวรรคแรกให้นำความในข้อ ๓๕
วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ก่อนที่พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ
พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการผู้เข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนในคดีนั้น
อาจร้องขอให้ศูนย์อำนาจการดำเนินคดีสืบพยานไว้ก่อน และให้นำความในสองวรรค
ก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่ศูนย์อำนาจการตรวจสขยในเบื้องต้นตามข้อ ๑๙ วรรค
แรกและปรากฏว่าพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษและได้ส่ง
สำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการไว้แล้ว ให้ศูนย์อำนาจการส่งเรื่องไปยังสำนัก
งานคดีหรือสำนักงานอัยการที่ได้รับสำนวนการสอบสวนเพื่อพิจารณาตำแหน่งการ

เมื่อได้รับเรื่องจากศูนย์อำนาจการตามวรรคแรก ให้พนักงานอัยการตรวจ
พิจารณาสำนวนโดยละเอียดรอบคอบและให้นำความในข้อ ๑๙ วรรคสองและวรรคสาม
ใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงาน
อัยการไว้แล้ว หากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน โดยตนเองหรือพนักงานสอบสวนผู้รับ
คดีขอหรือผู้เสียหายร้องขอให้ดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนต่อสำนักงานคดีหรือสำนัก
งานอัยการที่ได้รับสำนวนการสอบสวนโดยตรงให้นำความในวรรคก่อนมาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

ข้อ ๒๒ การพิจารณาทำความเข้าใจและตั้งดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนเพื่อ
การคุ้มครองเด็กตามข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ หรือกรณีในคดีสำคัญให้นำความใน
ข้อ ๑๓ และข้อ ๓๒ แห่งระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงาน
อัยการ พ.ศ. ๒๕๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ เมื่อได้รับแจ้งจากศาลในกรณีที่มีอนุญาตให้ผู้เสียหายสืบพยานไว้
ก่อน หากพนักงานอัยการยังไม่ได้รับสำนวนการสอบสวน ให้ประสานงานไปยัง
พนักงานสอบสวนเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับมูลคดีและพฤติการณ์แห่งคดีเท่าที่จำเป็น
หรือในกรณีที่พนักงานอัยการได้รับสำนวนการสอบสวนแล้ว อาจแจ้งพนักงาน
สอบสวนเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๒๔ ก่อนเริ่มสืบพยานไว้ก่อน ให้เป็นกรณีที่มีผู้ตั้งหาฎกาสืบหาว่า
 กระทบความผิดอาญา ซึ่งหากการฟ้องคดีจะเป็นคดีซึ่งศาลจะต้องตั้งทนายความให้หรือ
 ข่าเลยมีสิทธิร้องขอให้ศาลตั้งทนายความ ให้พนักงานอัยการตรวจสอบว่าได้มีการตั้ง
 ทนายความแล้วหรือยัง หากยังไม่มีการตั้งทนายความ

ให้พนักงานอัยการเข้าดำเนินอาชกรรมก่อนคดีจะดำเนินที่การ
 ดำเนินการทุกเรื่องในรายงานการคดี (แบบ ข.ค 13) ให้ละเอียดถี่ถ้วนพอที่จะทราบว่า ได้
 ดำเนินการตั้งทนายในวันใด ครั้งใด พนักงานอัยการคนใด ได้จัดการไปอย่างไร ถ้าเหตุที่
 ได้จัดการไปนั้นสมควรจะให้ปรากฏถึงจดหมายเพื่อผลใด ๆ ก็ให้บันทึกเหตุนี้ไว้ว่าถูก
 ไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินคดีต่อไป และให้รายงานหัวหน้าพนักงาน
 อัยการเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๒๕ กรณีสืบพยานไว้ก่อนตามข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐ เมื่อดำเนินการ
 เสร็จแล้วให้ส่งสำเนาทันทีการดำเนินการตั้งทนายไปยังศูนย์อำนาจศาลเพื่อเก็บรักษา

กรณีสืบพยานไว้ก่อนตามข้อ ๒๑ ให้หัวหน้าพนักงานอัยการรายงานผล
 การดำเนินการให้ศูนย์ทราบเพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการต่อไป

หมวด ๖
 การคุ้มครองเด็กในชั้นศาล

ข้อ ๒๖ ในการฟ้องคดีของพนักงานอัยการ หากปรากฏว่ากระบวนการใน
 การดำเนินคดีเรื่องนั้น จะส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจเด็กและเป็นการซ้ำซากที่จะตอกย้ำ
 จิตใจเด็กซึ่งชอบขำให้สรวลยิ่งขึ้น อันจำเป็นต้องมีการคุ้มครองเด็ก ให้พนักงานอัยการ
 ระบุไว้ในคำฟ้องเพื่อขอให้ศาลใช้กระบวนการตามปกติก่อนและสืบพยานสำหรับคดี
 เป็นกรณีพิเศษด้วย

การนำเด็กเข้าสืบพยานหรือรับสารคดีของศาลนั้น ให้พนักงานอัยการเจ้า
 ของสำนวนระบุไว้ในบัญชีพยานว่าพยานนั้นเป็นเด็ก และในการขอหมายเรียกพยานเด็ก
 ดังกล่าว ให้ระบุไว้ในคำร้องด้วยว่าพยานที่จะนำเข้าสืบพยานเด็ก

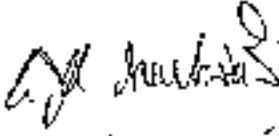
ข้อ ๒๗ ก่อนการสืบพยานเด็ก หากปรากฏเหตุอันสมควรในข้อ ๒๖
 บรรดาบทหรือมีเหตุอันควร ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนขอตั้งศาลขอให้จัดให้มี
 มิตรร่วมหรืออาสาสมัคร ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนขอตั้งศาลขอให้จัดให้มี
 มิตรร่วมหรืออาสาสมัครและเสียงคำให้การพยานที่ได้บันทึกไว้ให้ชั้นสอบสวน หรือชั้นไต่

สวนบุตรที่ยังต่อหน้าคู่ความก่อน และหากจับเป็นต้องตามพยานเด็กเห็นเติม หรือมีการซัก
 ค้านหรือถามถึง ให้นำความไปข้อ ๑๑ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๘ กรณีที่ไม่ได้ตัวเด็กซึ่งเป็นพยานมาบอกความในชั้นพิจารณาคดีของ
 ศาลเพราะมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ให้พนักงานอัยการดำเนินการให้ศาลรับฟังชื่อมาพบและ
 เชิญคำให้การของพยานนั้นในชั้นสอบสวน ทั้งนี้เพื่อให้ศาลรับฟังประกอบพยานอื่นใน
 การพิจารณาคดีพิพากษาคดีต่อไป

ข้อ ๒๙ ในกรณีได้สวนการตาย เมื่อปรากฏว่าพยานที่นำเข้าได้สวนเช่น
 เดิม ให้นำความไปหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

 (นายสุชาติ ไกรระสิทธิ์)
 อัยการสูงสุด

นายอนุชิต

 (นายอนุชิต อรรถเสริฐกุล)
 เลขาธิการสำนักงานอัยการ

แบบรับแจ้งการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

ณ วันที่..... ๒๕.....

เขต ผู้ดำเนินการศูนย์อำนาจการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

เมื่อวันที่ .. .. ได้รับแจ้งจาก.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... ซึ่งเป็น

พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจ.....

ศาล.....

.....

ให้พนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา โดยเข้าร่วม

ขบวนการคำร้องทุกข์

ตามปากคำผู้เสียหาย

ตามภาคอำนาจ

ชี้ตัวผู้ต้องหา

สอบสวนผู้ต้องหา

สืบพยานไว้ก่อน

ได้สวนผู้ต้องหา

ในวันที่..... เวลา..... นาฬิกา ณ.....

ลงชื่อ.....ผู้รับแจ้ง

(.....)

ตำแหน่ง.....

ขอรับรองว่า ข้าพเจ้าได้แจ้งขอให้พนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญาดังกล่าวจริง โดยได้แนบเอกสารประกอบคำร้องจำนวน..... ฉบับมาพร้อมนี้

ลงชื่อ.....ผู้แจ้ง

(.....)

ตำแหน่ง.....

อติ. กณ. ๑ - ๒

หนังสือมอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมของเด็กในคดีอาญา

เลขรับที่.....๒๕.....

ที่.....

เรื่อง .....

ด้วยศูนย์อำนาจร่วมคดีอาญา ได้รับการร้องขอจาก.....

.....ให้พนักงานอัยการเข้าร่วมคดี โดยให้เข้าร่วม

- จดบันทึกคำร้องทุกข์
- การปากคำผู้เสียหาย
- การปากคำพยาน
- ชี้ตัวผู้ต้องหา
- สอบสวนผู้ต้องหา
- ได้ความมูลฟ้อง

ในวันที่.....เวลา.....นาฬิกา ณ.....

รับพยานไว้ก่อน

ศูนย์อำนาจร่วมคดีอาญา จึงขอให้ท่านเข้าร่วมคดี

- ตามรับทราบและสถานที่ดังกล่าวขยับ ไปด้วย
- โดยตรงชอบข้อเท็จจริงและพิจารณาเกี่ยวกับการรับพยานไว้ก่อนต่อไป

อนึ่ง ศูนย์อำนาจร่วมคดีอาญาฯ ได้แจ้งให้ทราบทางโทรศัพท์หมายเลข.....

เมื่อวันที่.....แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(.....)
เลขานุการศูนย์อำนาจร่วมคดีอาญา

แบบรายงานการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

เลขรับที่...../๒๕.....

เลข ผู้อำนาจการคุ้มครองอำนาจการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

ตามที่ศูนย์อำนาจการคุ้มครองเด็กฯ

ได้มอบหมายให้.....ไปเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญาตาม

หนังสือขอหมายให้เข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา ที่.....ฉบับลงวันที่.....

โดยให้ใบคำเนิมนการเข้าร่วม

ฉบับที่กล่าวร้องทุกข์

ตามใบคำผู้เสียหาย

ใตหมปิ่นที่พยาน

ที่ตัวผู้ต้องหา

สภาสวนผู้ต้องหา

สืบพยานไว้ก่อน

ใตสวนมูลฟ้อง

ในวันที่ ..... เวลา ..... น.เลิก ณ ..... ปี

บัดนี้ ได้คำเนิมนการแล้ว โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. สถานที่ ที่ทำการสอบสวนหรือตามปราศรัย

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม เพราะ .....

๒. สถานที่ ที่จัดให้มีการจับตัวผู้ต้องหา

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม เพราะ .....

๓. ผู้ที่มาเข้าร่วมตามใบคำขอจับตัวผู้ต้องหาคือ

นักจิตวิทยา ชื่อ.....

นักสังคมสงเคราะห์ ชื่อ.....

บุคคลที่เรียกชื่อชื่อ.....

ในกรณีที่ไม่มีผู้มาเข้าร่วมตามใบคำขอจับตัวผู้ต้องหา นั้น พนักงานสอบสวน

แข็งแรง แต่ไม่มาก เพราะ.....

ไม่แข็งแรง เพราะ.....

๔. การดำเนินการเกี่ยวกับกรณีใช้มีกระบวนพิพากษาและสิ่งกวดตามปราศรัย ซึ่งสามารถถ่ายขอได้อย่างลุ่มมือเป็นพยาน ไว้ พนักงานสอบสวน

คำนึงการแล้ว และสามารถใช้ได้

ไม่ได้ดำเนินการ เพราะ.....

๕. การดำเนินการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาที่ได้รับมอบหมาย

ได้ไปดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ซึ่งผลการดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามใบต่อแบบ
รายงาน.....รวม จำนวน.....ฉบับ

ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะ.....

ขอได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการแก้ไข โดย.....

แล้ว พร้อมกับนัดสำเนียงคดีครั้งต่อไปในวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ เอกสารประกอบรายงานให้ใช้แบบประกอบดังนี้

- จดบันทึกคำร้องทุกข์ ใช้แบบ อส. ๓๗.๒ - ๑
- ตามปกคำผู้เสียหาย ใช้แบบ กต. ๓๑.๑ - ๒
- ตามปกคำพยาน ใช้แบบ กต. ๓๑.๒ - ๒
- สคบช.วนผู้ต้องหา ใช้แบบ อส. ๓๑.๑ - ๒
- ชี้ตัวผู้ต้องหา ใช้แบบ กต. ๓๑.๒ - ๑
- สืบพยานไว้คดี ใช้แบบ อส. ๓๑.๒ - ๕ และ กต. ๑๓ (ในการปฏิบัติสืบพยาน)
- ได้ตรวจมูลค่าฟ้อง ใช้แบบ อว. ๓๓

ใบต่อรายงานการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

ผู้ชี้ตัวผู้ต้องหา ชื่อ.....อายุ.....ปี เพศ ผู้เสียหาย พยาน
อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....
สำนักงาน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
โทรศัพท์.....

ในกรณีนี้ตัวผู้ต้องหาที่..... พนักงานสอบสวนได้จัดให้ผู้ต้องหาปะปนอยู่กับบุคคลอื่นจำนวน.....คน ซึ่ง
กลุ่มคนดังกล่าวเป็น.....

(ระบุรายละเอียดข้อควรระวังหรือข้อควรระวังอื่นที่อาจมีผลต่อการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่ชี้ตัวผู้ต้องหา
โดยมีสิ่งใดที่จะบ่งชี้เฉพาะของผู้ต้องหาที่ชี้ตัวผู้ต้องหาหรือไม่ เป็นต้น)

ความเห็นพนักงานอัยการผู้เข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เลขรับที่.....๒๕.....

ใบต่อรายงานการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

ผู้ร้องขอ ชื่อ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

โดยร้องขอให้สืบหาตามคดีนี้

๑) ชื่อ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

๒) ชื่อ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

๓) ชื่อ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

ได้พิจารณาแล้ว

ไม่ดำเนินการให้เพราะ.....

ดำเนินการให้ โดยมีรายชื่อผู้สมัครดำเนินการและภาระกิจวางดังปรากฏใน อก.๑๗ ที่แนบมาที่ ยี่ จำนวน.....แผ่น

ที่ ๔๒๒ / ๒๕๐๘

ศาลอาญา

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

เรื่อง การไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกชดเชย
ชื่อน อธิบดีกรมตำรวจ

ตัวปรากฏเฉพาะว่า เจ้าพนักงานตำรวจถูกอ้างเป็นพยานโจทก์ในคดีอาญา
ของศาลนี้ ได้รับหมายเรียกให้ไปยื่นพยานแล้วไม่ไปศาลตามกำหนดนัดของศาลโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้อง
ให้ทราบ เป็นเหตุให้การพิจารณาคดีต้องล่าช้าไปโดยไม่สมควร ซึ่งในทางปฏิบัติศาลนี้ก็ได้
จะลุ่มหล่อมพยายามติดต่อเจ้าพนักงานผู้ถูกอ้างเป็นพยานโจทก์ โดยให้พนักงานอัยการโจทก์
โทรศัพท์ตามตัวไปเบิกความ ในบางครั้งก็ได้ตัวไปเบิกความและรับว่าได้รับหมายเรียกของศาลแล้ว
หากแต่ลืมวันกำหนดนัด จึงมิได้ไปศาลตามกำหนดอันเป็นเหตุผลที่ไม่สมควรจะรับฟัง ในบางคราวก็
ไม่ได้ไปเบิกความ โดยได้รับแจ้งรายชื่อพนักงานสอบสวนแล้ว ไม่ทราบว่าเป็น สืบตามตัวไม่พบ
บ้าง ซึ่งเกินการปฏิบัติไม่ชอบ หรือมิฉะนั้นก็แจ้งว่าติดราชการด่วน ซึ่งในกรณีติดราชการด่วนหรือมี
เหตุขัดข้องอย่างไร สมควรจะได้ทำหนังสือแจ้งขอขมาขอร้องให้เจ้าพนักงานตำรวจยื่นแจ้งเหตุขัดข้องให้
ศาลหรือพนักงานอัยการโจทก์ได้รับทราบไว้ เพื่อเป็นเหตุผลที่พนักงานอัยการจะได้แถลงขอขมา แต่
ก็หาได้ปฏิบัติไม่

อนึ่ง การอ้างติดราชการนั้น สมควรจะได้พิจารณาคณะที่ผู้ว่า เป็น
ราชการส่วนที่จำเป็นจริง ๆ ที่ไม่อาจให้บุคคลอื่นกระทำแทนได้เท่านั้น จึงจะเป็นเหตุผลที่สมควรจะ
ได้รับการพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการอ้างเหตุผลติดราชการเป็นข้ออ้างที่เพ้อฝันและการไป
ยื่นพยานศาล นอกจากจะเป็นการปฏิบัติที่ควรให้ขึ้นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญาแล้ว ยังถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการเช่นเดียวกัน

ข้อขัดข้องอีกประการหนึ่ง ทางเจ้าพนักงานตำรวจมีหน้าที่ส่งหมายเรียก
พยานให้แก่เจ้าพนักงานตำรวจผู้ถูกอ้างเป็นพยานโจทก์ ไม่รับส่งใบรับหมายเรียกคืนแก่พนักงาน
อัยการโจทก์ก่อนกำหนดนัดสืบพยาน พนักงานอัยการจึงไม่สามารถแถลงต่อ
ศาล หรือโต้แย้งคำตัดสินของฝ่ายจำเลยถึงเหตุขัดข้องที่พยานไม่สามารถไปศาลได้ เพราะไม่มี
ใบรับส่งหรือรับได้ว่า เจ้าพนักงานตำรวจผู้ถูกอ้างเป็นพยานนั้น ได้รับหมายเรียกแล้วหรือไม่ หรือว่า
มีเหตุขัดข้องประการใด เป็นเหตุให้โจทก์ต้องขอเลื่อนคดีต่อไป

ด้วยเหตุนี้ข้ออ้างดังกล่าวนี้... นอกจากจะทำให้การพิจารณาคดีล่าช้าไปโดยไม่สมควรแล้ว หากปล่อยปละละเลยก็จะทำให้คดีไปไม่ได้ว่า หมายถึงยกพยานซึ่งได้ยกโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา นั้น จะปฏิบัติหรือไม่ก็ชอบที่ผู้นั้นจะกระทำได้ดีสุดแล้วแต่ความพอใจของผู้ขึ้น และยังเป็นพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้นั้นจงใจขัดขวางวิเสกของศาล อันเป็นความผิดอีกประการหนึ่งซึ่งขงขอขมาหมายจับตัวมาศาลได้ ใช้แต่เท่านั้นหากหลายครั้งหลายหนก็ถึงเป็นเหตุให้ฟ้องจำเลยได้แล้วขอใช้ศาลนัดพยานโจทก์ไม่ได้ อันเป็นการเสียหายในทางคดี เสียหายราชการของกรมตำรวจอีกด้วย

ฉะนั้น ด้วยความปรารถนาดี และพิจารณาประณามงาน จึงเรียนมาเพื่อได้คำชี้แจงเจ้าพนักงานตำรวจได้ปฏิบัติการตามหมายเรียกของศาลโดยเคร่งครัดต่อไป ฉะนั้น ศาลก็จำเป็นต้องดำเนินการไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเคร่งครัด เมื่อท่านได้พิจารณาสั่งการเรื่องนี้ประการใด แล้วขอทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) อรรถ ไภสาลครุฑ
(หลวงอรรถ ไภสาลครุฑ)
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ

ที่ ๐๕๐๓ / ๒๗๑๒

วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกพยาน

ค.บ.น. , ก. , ก.

ด้วย ทร. ได้รับหนังสือศาลอาญา ที่ ๕๒๒/๒๕๐๘ ลง ๑๒ มี.ค.๒๕๐๘ จากเจ้าพนักงานตำรวจได้รับหมายเรียกพยานใช้ไปศาลแล้วไม่ไปศาลตามกำหนดนัดของศาล โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ ทั้งความละเอียดตามสำเนาซึ่งแนบมา

การที่เจ้าพนักงานตำรวจถูกอ้างเป็นพยานในคดีอาญา ตร. ได้ออกแจ้งความที่ ๒ / ๒๕๐๓ ลง ๒๐ มี.ค.๒๕๐๓ กำชับไว้แล้ว แต่ก็ยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับหมายเรียกพยานแล้วไม่ไปศาลตามกำหนดนัดของศาลอยู่ถึงจนถึงศาลอาญาตั้งขอให้ ตร. กำชับให้เจ้าพนักงานที่ตำรวจปฏิบัติตามหมายเรียกของศาลโดยเคร่งครัด มิฉะนั้น ศาลอาญาจะต้องทำเนิการตาม ป.ร. อาญา

ฉะนั้น ให้ท่านสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับหมายเรียกพยานของศาลแล้วให้ไปเป็นพยานศาลตามกำหนดนัดของศาลกับให้รับส่งใบรับหมายพยานต้นพนักงานเนี้ยการกำหนดนัดเพื่อพนักงานสืบการจะได้ตกลงต่อศาลหรือโต้แย้งคำตัดสินของจำเลย ทั้งนี้ ให้สืบปฏิบัติตามแจ้งความที่ ๒ / ๒๕๐๓ ลง ๒๐ มี.ค.๒๕๐๓ โดยเคร่งครัดและในโอกาสต่อไป ตร. ได้ขอให้ศาลแจ้งใช้ ตร. ทราบในเรื่องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับหมายแล้วไม่ไปเป็นพยานศาลตามหมายเรียกด้วย เพื่อให้จะได้ดำเนินการพิจารณาทัณฑ์หากไม่มีเหตุผลโดยสมควร

(ลงชื่อ) พล.ต.ท. พระเชียร ตฤตานนท์

(พระเชียร ตฤตานนท์)

รอง อ.ตร. ทำการแทน อ.ตร.

ที่ ๒๗. ๑๐๐๓ / ๒๕๖๕

กรมอัยการ

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ได้พยานโศกโทกไปศาลตามนัด

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

เนื่องจากกรมอัยการได้รับรายงานจากอัยการพิเศษฝ่ายคดีจังหวัดว่า อธิบดีผู้พิพากษา ศาลอาญาปรารภว่าพยานพนักงานอัยการจังหวัดทั้งที่เป็นราษฎรและเป็นเจ้าพนักงาน เมื่อได้รับหมายเรียกของศาลอาญาลัง ไม่ใคร่จะไปศาลโดย ไม่แจ้งที่นัดของให้พนักงานอัยการโจทก์ทราบ และมีบ่อยครั้งที่พนักงานสอบสวนส่งหมายเรียกให้พยานรับไม่ได้ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา จึงขอความร่วมมือจากอัยการพิเศษฝ่ายคดี ๒๕ ให้ได้พยานไปศาลตามนัดที่ศาลนัด ถ้าพยานคนใดไม่ไปศาลตาม นัดโดยพยานได้รับหมายเรียกแล้ว หรือพยานไม่ได้รับหมายเรียกก็ให้ตกลงเหตุผลที่ส่งให้ศาลทราบโดยชัดแจ้ง

กรมอัยการได้พิจารณาแล้ว เห็นพ้องกับข้อปรารภนาที่จะให้คดีเสร็จลุส่งไปโดยเร็ว แต่การที่พนักงานอัยการจะตกลงให้ศาลทราบที่แท้จริงจึงตามเหตุที่ ส่วนได้ก็ได้อธิบายได้รับ รายงาน ในเรื่องดังกล่าวจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะที่เป็นพนักงานสอบสวนเป็นผู้จัดการส่งหมายเรียกให้แก่พยานไปศาลตามที่ศาลนัด

เพราะฉะนั้น จึงเรียนขอความร่วมมือมายังท่าน ขอให้สั่งกำชับพนักงานสอบสวนให้จัดการส่งหมายเรียกให้แก่พยานได้หรือไม่ได้ประการใด ก็ขอไว้รับส่งไปรับหมายเรียกหรือแจ้งเหตุขัดข้อง โดยชี้แจงรายละเอียดของเรื่องให้พนักงานอัยการทราบโดยเร็วที่สุด โดยให้ส่งพนักงานอัยการก่อนวันนัดพิจารณาคดีของศาลไม่น้อยกว่า ๕ วัน เพื่อให้พนักงานอัยการจะได้แจ้งให้ศาลทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) .ศักดิ์ จุณณานนท์
(เสีก จุณณานนท์)
อธิบดีกรมอัยการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ

ที่ ๐๖๐๓.๒ / ๘๑๑๑

วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๓๐

เรื่อง ก่อร่างรับให้ไปเป็นพยานศาลในคดีอาญา

คปช.ก., น., ก.๑ - ๕ และหมายเลขชั้นตรงตช ตร. ที่มีหน้า ที่ชอบสงวน

เนื่องด้วยปรากฏว่าพนักงานสอบสวนหรือข้าราชการตำรวจ เมื่อได้รับหมายเรียกของศาลให้ไปเบิกความเป็นพยานโจทก์ มักจะไม่ค่อยไปศาล และไม่แจ้งเหตุขัดข้องไปให้ศาลทราบ จึงเป็นเหตุให้ศาลตั้งข้อสังเกตการพิจารณาไปรษณีย์ ไปรษณีย์ และยังเป็นผลให้การพิจารณาคดีของศาลต้องล่าช้า เกิดการเสียหายแก่ราชการศาลและตัวผู้ต้องหาด้วย ทั้งนี้เพราะคดีบางเรื่อง หากพยานไปศาลตามกำหนดนัดแล้ว อาจทำให้การพิจารณาคดีหากษาเสร็จไปในรอบปีนั้นไม่เกิดคดีค้างคั่งพิจารณา

ในเรื่องการไปเป็นพยานศาลในคดีอาญานี้ ตร.ได้เคยวางแนวทางการปฏิบัติเมื่อข้าราชการตำรวจได้รับหมายเรียกให้ไปเบิกความเป็นพยานโจทก์ในคดีอาญา จะต้องไปศาลตามกำหนดนัด หากมีข้อขัดข้องติดราชการสำคัญหรือเจ็บป่วยอย่างร้ายแรง ให้รับแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบทันทีว่าจะไปศาลได้เมื่อใด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเหตุขัดข้องนั้นว่าเป็นการสมควรหรือไม่ หากเห็นว่าไม่สมควรก็ให้แจ้งผู้รับหมายไปศาลตามกำหนดนัด หากเห็นว่าเหตุขัดข้องนั้นจำเป็นและสมควรก็ส่งหมายกำหนดนัดให้ได้รับรอง และรีบแจ้งไปยังพนักงานอัยการหรือศาลแล้วแต่กรณี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่ ๒ ๓๐๕๖๓ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๐๓ คำสั่ง ตร.ที่ ๓๔ / ๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๐๓ และบันทึกสั่ง ตร.ที่ ๐๕๐๓(๑) / ๑๖๖๘๔ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ไปแล้ว แต่ยังมีปรากฏอยู่เสมอว่าพนักงานสอบสวนหรือข้าราชการตำรวจได้รับหมายเรียกไปให้เบิกความเป็นพยานศาลแล้วไม่ไปศาล โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องไว้ล่วงหน้าให้เสียหายแก่คดีและงานราชการของกรมมาโดยลำดับ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในเรื่องนี้ได้บรรลุผลอย่างจริงจัง และยังมีผลดีต่อทางราชการเดิมมากยิ่งขั้นและเห็นดีให้การพิจารณาของศาลดำเนินไปได้รวดเร็ว ไม่เกิดการล่าช้า จึงแจ้งมาตติยเป็นทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ใดได้รับหมายเรียกของศาลให้ไปเบิกความเป็นพยาน โจทก์ไม่ว่าจะเป็นผู้รับหมายเรียกให้ไปเบิกความเป็นพยานโจทก์ด้วยตนเองหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้รับหมายรีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ไปเบิกความเป็นพยานศาลในวันเวลาที่ศาลนัดให้ไปเบิกความเป็นพยานโดยเร็ว

และให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาจะต้องควบคุมดูแลให้ข้าราชการตำรวจที่ได้รับหมายไปเปิดความ ตามที่ศาลกำหนดนัดทุกครั้ง

๓. ให้เป็นหน้าที่ของ สวญ. , สวส. ร่วมกันทำบัญชีข้าราชการตำรวจในปกครองว่ามี ผู้ใด ใครบ้างที่ศาลได้ออกหมายเรียกให้ไปเปิดความเป็นพยานศาล ในวันเวลาใดให้ทำบัญชีควบคุม ไว้ให้เรียบร้อย พร้อมกับให้ตรวจสอบว่าผู้ที่ศาลมีหมายเรียกให้ไปเปิดความตามที่ได้อำนาจไว้ในวัน ใดไปเปิดความตามที่ศาลนัดหรือไม่ การไม่ไปเปิดความตามที่ศาลนัด มีเหตุผลและสมควรจำเป็น หรือไม่ใช่ และได้แจ้งเหตุขัดข้องไปให้พนักงานอัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณีได้ทราบก่อนวันนัดหรือไม่

๓. หากความปรากฏว่ายังมีข้าราชการตำรวจ เมื่อได้รับหมายเรียกให้ไปเปิดความแล้ว ไม่ไปเปิดความใด ๆ ไม่มีเหตุอันสมควรแล้ว นอกจากผู้มิหน้าที่ไปเปิดความตามหมายเรียกจะถูก พิจารณาที่เกณฑ์ทางวินัยโดยตรงแล้ว สวญ. , สวส. หรือผู้บังคับบัญชาที่ปล่อยปละละเลยไม่ ควบคุมดูแลให้ข้าราชการตำรวจที่ศาลออกหมายเรียกไปเปิดความตามที่ศาลนัด จะต้องถูกพิจารณา โทษทางวินัยตามควรแก่กรณีอีกด้วย

จึงขอคำสั่งและให้ท่านแจ้งผู้ใต้บังคับบัญชาในปกครองให้ต้องเป็นแนวทางปฏิบัติโดย เครื่องคิดต่อไปด้วย

(ลงชื่อ) พล.ต.ท. แสง วีระสวัสดิ์

(แสง วีระสวัสดิ์)

ผู้ช่วย ย.ตร.(ป.๑)ปฏิบัติราชการแทน ค.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   ดร.   โทร. 0 - 2205 - 2466
ที่   0831.212/ 00244   วันที่   ๕ มกราคม 2552

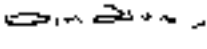
เรื่อง   การแจ้งพนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

พษ.น.ก.ก.1-9.ปศ., สดม และ จค (ทน.จค.)

ด้วย สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายอำนาจความยุติธรรมชั้นสอบสวน สำนักงานคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด มีหนังสือที่ อส 0019.(อช)/950 ลง 25 พ.ค.2551 เรื่องขอความร่วมมือ ใ้พนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา ถึง ดร. ขอให้กำกับพนักงานสอบสวน ด้วยว่ากรณีที่จะต้องสอบสวนเด็กในฐานะผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหา ในการแจ้งให้พนักงาน อัยการเข้าร่วมถามปากคำเด็กในคดีเดียวกันที่ต้องสอบสวนเด็กหลายครั้ง หากจะต้องมีการแจ้งให้ พนักงานอัยการเข้าร่วมถามปากคำเด็กในครั้งต่อมา ขอให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อมูลในใบแจ้ง วัตถุประสงค์ว่ามีประวัติการสอบสวนเด็กมาแล้วจำนวนกี่ครั้ง เมื่อใด เพื่อเป็นข้อมูลแก่พนักงานอัยการ ที่เข้าร่วมถามปากคำเด็กในครั้งถัดมา และมีโอกาสสัมภาษณ์ละเอียดแห่งคดีล่วงหน้า

ดร. พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องงานในสังกัด สำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งรับผิดชอบในการจัดพนักงานอัยการเข้าร่วมถามปากคำเด็กตามกฎหมาย ขอความร่วมมือ เพื่อให้การเข้าร่วมถามปากคำเด็กในคดีอาญาบรรลุผลความเจตนารมณ์ของกฎหมาย และทำให้ สำนักงานสอบสวนมีความละเอียดครบถ้วน จึงเห็นควรให้หน่วยที่มีอำนาจสอบสวนในปัจจุบัน ดำเนินการตามที่อัยการขอความร่วมมือดังกล่าว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งพนักงานสอบสวนรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในสังกัดทราบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พช.ค.ย.
(นางต. มณีรินทร์)
รอง ผ.น.ดร.ปธท.พช.ดร.

ที่ อส ๐๒๑๙.๒๒๒๕.๕๕๕

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายอำนาจตุลาการยุติธรรมชั้นสอบสวน
สำนักงานคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 1090๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอลงความร่วมมือในการแจ้งพนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดไว้ว่า ในการสอบสวนคดีอาญาที่จะต้องสอบสวนเด็กในฐานะผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งพนักงานอัยการและสหวิชาชีพเข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ มาปฏิบัติที่ผ่านมามีหน่วยงานสอบสวนปฏิบัติตามกฎหมายได้แจ้งพนักงานอัยการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กตลอดมา แต่ปรากฏว่าในบางกรณีสำหรับการสอบสวนเด็กในคดีอาญาที่การกระทำผิดคดีเยาวชนต้องสอบสวนผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กหลายครั้ง ส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนจะเดินทางไปแจ้งพนักงานอัยการให้เข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ โดยมีได้แจ้งถึงรายละเอียดว่า ในคดีเยาวชนนี้เคยมีการแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ก่อนหน้าแล้ว จึงทำให้พนักงานอัยการซึ่งได้รับแจ้งให้เข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ในครั้งต่อมาไม่อาจทราบถึงรายละเอียดและข้อเท็จจริงที่พนักงานสอบสวนขอทำการสอบสวนมาแล้ว ซึ่งทำให้การสอบสวนปรากฏข้อเท็จจริงผิดมา พนักงานอัยการที่เข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ไม่มีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดข้อได้ครบถ้วนรอบด้าน จึงส่งผลให้สำนวนการสอบสวนไม่ครบถ้วนถูกต้อง และต้องมีการเรียกเสด็จมาสอบสวนเพิ่มเติมอีกอันจะมีผลกระทบต่อจิตใจของเด็ก อีกทั้งมีสิ่งต้องช่วยพยามมุ่งประสงค์ในการให้ความคุ้มครองเด็ก

ดังนั้น เพื่อให้การเข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ในคดีอาญาบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและทำให้สำนวนการสอบสวนมีความละเอียดครบถ้วน สำนักงานคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด จึงรับผิดชอบในการจัดพนักงานอัยการเข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ตามกฎหมายซึ่งได้โปรดแจ้งให้ทุกหน่วยงานในสังกัดได้กำกับพนักงานสอบสวนช่วยดำเนินการแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ในคดีเด็กตามที่ต้องสอบสวนเด็กหลายครั้ง หากจะต้องมีการแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ในครั้งต่อมา ขอให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อมูลในใบแจ้งว่าคดีดังกล่าวมีการสอบสวนเด็กมาแล้วจำนวนกี่ครั้ง เมื่อไร เพื่อเป็นข้อมูลแก่พนักงานอัยการที่เข้าร่วมตามประกาศเด็กฯ ในครั้งถัดมาและมีโอกาสที่จะทราบรายละเอียดแห่งคดีล่วงหน้า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้ทุกหน่วยในสังกัดได้ดำเนินการตามที่ได้ขอความร่วมมือดังกล่าวมา

ขอแสดงความนับถือ

(นางศาสตราจารย์ พิเศษ ปรกการ)
อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจตุลาการคุ้มครองเด็กในคดีอาญากรุงเทพมหานคร

บทที่ ๑๐

การทำสำนวน

การสอบสวน

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศร.

โทร. 0-2205-3466

ที่ 0031.212/ 3501

วันที่ 3 ตุลาคม 2550

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิด และการรายงานคดี

สนร.บ., ม., 1-9, ก., ปท., ตคท., จด. และ กมส.

ตามประมวลระเบียนการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 13 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้โดยสมบูรณ์แต่กรณีที่ได้กำหนดรายละเอียดในการบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ว่าจะต้องบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ที่ใด ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนจะบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ไว้ในสมุดบันทึกคดีพร้อมๆกับการบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษที่สถานีตำรวจหรือหน่วยงานของพนักงานสอบสวนซึ่งรับผิดชอบในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษและสอบสวนคดีนั้น ยกเว้นกรณีหนึ่งแห่งสอบสวนผู้รับผิดชอบมิใช่พนักงานสอบสวนห้องที่เกิดเหตุ เช่น พนักงานสอบสวน บก.ป. จะบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ไว้ที่ บก.ป. ไม่ได้บันทึกคดี(ออกเลขคดี) ที่สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ หรือบนกรณีมีการบันทึกคดี(ออกเลขคดี) จำกัน คือบันทึกคดี(ออกเลขคดี) หนึ่งที่ บก.ป. และสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ ข้อมูลสถิติจึงไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ส่งผลให้การวิเคราะห์และการวางแผนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รวมถึงการวางแผนทางด้านการผลิตและงบประมาณคลาดเคลื่อนไปด้วย

นอกจากนี้ ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษและการสอบสวนในคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิดเสียใหม่ เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบในการสืบหาตัวคนร้ายหรือที่อุปราชอยู่ ตลอดจนพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี ทั้งนี้เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนในคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิด และการรายงานคดี ดังนี้

1. การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

1.1 เมื่อมีผู้มาแจ้งความกับพนักงานสอบสวน ถ้าการแจ้งความนั้นเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตาม ป.วิ อาญา มาตรา 2(7) หรือ (8) พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้

1.2 ให้พนักงานสอบสวน ...

2 ให้พนักงานสอบสวนบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดีตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 177 ซึ่งสมุดสารบบการดำเนินคดี มี 2 ประเภท คือ

2.1 สมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป(เล่มสีแสด)สำหรับบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษคดีความผิดที่ประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายอื่นที่วิ.โทษทางอาญา ยกเว้นคดีที่บันทึกในสมุดสารบบการดำเนินคดีจรทางบก

2.2 สมุดสารบบการดำเนินคดีจราจรทางบก(เล่มสีน้ำเงิน) สำหรับบันทึกคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษคดีความผิดที่กล่าวหาว่าผู้ขับขี่รถในทาง โดยประมาณเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล และทรัพย์สินอันเสียหาย ตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก ม.43(4), 78 และ ป.สาญา ม.291,300,390

2. การบันทึกคดี(ออกเลขคดี)

หลังจากพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษลงในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไปและคดีจราจรทางบกแล้ว การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ให้ปฏิบัติดังนี้

2.1 กรณีผู้ต้องหาทำผิด

2.1.1 กรณีความผิดให้เกิด ย่าง หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจ ให้บันทึกคดีลงในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ผู้ต้องหากระทำผิด โดยมีชื่องานแบบตัวอย่างท้ายหนังสือ(ผนวก ก.) สมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ผู้ต้องหากระทำผิด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สมุดบันทึกคดีอาญาทั่วไป (ผู้ต้องหากระทำผิด) และสมุดบันทึกคดีจราจรทางบก(ผู้ต้องหากระทำผิด)

ในกรณีพนักงานสอบสวนหน่วยงานอื่นซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนที่องค์เกิดเหตุเป็นผู้รับผิดชอบการสอบสวน ให้บันทึกคดีลงในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ที่สถานีตำรวจที่เกิดเหตุ โดยไม่ต้องบันทึกคดี (ออกเลขคดี)ที่หน่วยงาน เพื่อให้มีการบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ที่เดียว ไม่เกิดความซ้ำซ้อน โดยให้หน่วยงานดังกล่าวจัดทำสมุดคู่มือแนวทางการสอบสวน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาตรวจได้ถูกต้อง และให้สถานีตำรวจที่เกิดเหตุซึ่งบันทึกคดี(ออกเลขคดี)จดหมายเหตุไว้ในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ว่าคดีดังกล่าวพนักงานสอบสวนหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวน เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลคดีและการติดตามประสานงาน เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแจ้งผลคดีไปยังสถานีตำรวจที่เกิดเหตุที่ทราบ และจดบันทึกเลขคดีในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ไว้เป็นหลักฐาน กรณีนี้ให้รวมถึงการแจ้งผลคดีซึ่งพนักงานอัยการและศาลด้วย

2.1.2 กรณีเป็นการไม่แน่ชัดว่าการกระทำผิดอาญาได้กระทำในท้องที่ใดในระหว่างหลายท้องที่ และกรณีอื่น ๆ ดังที่บัญญัติไว้ตาม ป.วิ อาญา มาตรา 19 ให้บันทึกคดี (ออกเลขคดี) ที่สถานีตำรวจของพนักงานสอบสวนซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนคดีนั้น ตามมาตรา 19 (ค)

หรือ (ข) ตามมาตรา ๕๕ เว้นแต่เป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนจากส่วนกลางเป็นผู้รับผิดชอบ การสอบสวนให้
บันทึกคดี(ออกเลขคดี)ในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความผิดดังกล่าวได้

2.1.3 กรณีความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมาย ๖๖ โทษ ได้กระทำถึงสองกรณี เช่น ๖๖/๑ และ
ข้อหาสูงสุดได้มอบหมายให้พนักงานสอบสวนของ ตร. เป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนตาม ป.วิ อาญา
มาตรา 20 ให้บันทึกคดีลงในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ที่ บก.ป.โตส ให้ใช้เลขกำกับ คือ ป.(คต).....

2.2 กรณีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิด

เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษลงในสมุดสารบบสืบสวน
ทั่วไปและคดีจรรยาบรรณแล้ว ยังไม่ตั้งบันทึกคดี(ออกเลขคดี)จนกว่าการสืบสวนจะครบถ้วนตาม
หลักเกณฑ์ของ ๖5. ต่อมาเมื่อพนักงานสอบสวนสรุปสำนวนเสร็จจึงบันทึกคดี(ออกเลขคดี)ก่อนส่งสำนวน
ไปให้พนักงานอัยการพิจารณา และให้บันทึกคดี(ออกเลขคดี)ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ 2.1.1 - 2.1.3

3. การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิด

3.1 ให้พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษดำเนินการสอบสวนและ
รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่สามารถรวบรวมได้ในเบื้องต้นรวมเข้าสำนวนไว้ จากนั้นให้ส่งมอบสำนวนการ
สอบสวนดังกล่าวพร้อมสำเนาให้กับหัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้รับผิดชอบงานสอบสวนในหน่วยงานนั้น
ภายใน ๔8 ชั่วโมง นับจากเวลาที่รับสำร้องทุกข์ หรือ คำกล่าวโทษ เพื่อให้ หัวหน้าสถานีตำรวจหรือ
ผู้รับผิดชอบงานสอบสวนตรวจสำนวนกรณีสอบสวน หากเห็นว่าพนักงานสอบสวนได้รวบรวม
พยานหลักฐานเบื้องต้นไว้ครบถ้วนแล้ว ให้มอบสำเนาสำนวนการสอบสวนให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนสอบสวน
ของสถานีตำรวจหรือหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสืบสวนตัวผู้กระทำผิด หรือผู้ที่ถูกประณามไว้และ
พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี ในระหว่างนี้หากเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนเห็นว่ามีความผิดปกติ พยาน
เอกสารหรือพยานวัตถุใด ซึ่งจำเป็นต้องจะทำการสอบสวนและรวบรวมโดยพนักงานสอบสวนที่ให้มีแจ้ง
พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีนั้นดำเนินการสอบสวนและรวบรวมทุกสำนวนไว้

3.2 ให้หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานฝ่ายสืบสวนจัดทำสมุดขุดยสำนวนการสืบสวนคดีไม่
ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิดตามที่ได้รับมอบหมายข้างต้นไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาตรวจ
ไว้ทุกเวลา โดยมีช่องตามแบบตัวอย่างที่แนบมานี้ (ผนวก ก.) และให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนจัดทำสำนวน
การสืบสวนตามรูปแบบที่กำหนด(ผนวก ง.)

3.3 กรณีที่สืบสวนแล้วยังไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิด ให้เจ้าหน้าที่ฝ่าย
สืบสวนจัดทำรายงานผลการสืบสวนพร้อมทั้งข้อมูลและหลักฐานที่รวบรวมมาได้ ส่งให้กับพนักงาน
สอบสวนก่อนครบกำหนดระยะเวลาการสอบสวนคดีไม่ผู้ใดผู้กระทำผิด ตามคำสั่ง ตร.ที่ 960/2537 ลง
1 พ.ค.2537 ไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้พนักงานสอบสวนสรุปสำนวนมีความเห็นทางคดีเสนอให้พนักงาน
อัยการพิจารณาตาม ป.วิ อาญา มาตรา 40 โดยก่อนส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา

ให้พนักงานสอบสวนบันทึกคดีลงในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด โดยมีช่องความแบบตัวอย่างท้ายหนังสือนี้(ผนวก ข) และแบ่งสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี) ไม่ปรากฏว่าผู้ใด เป็นผู้กระทำความผิด. ๒๒๖ เป็น 2 ประเภท คือ สมุดบันทึกคดีออกให้ไป (ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำ ความผิด) และสมุดบันทึกคดีวางรอทางบก(ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด)

๓.4 กรณีให้สืบสวนแล้วรู้ตัวผู้กระทำผิด ให้ฝ่ายสืบสวนส่งมอบถึงที่รวบรวมพยาน และส่งมาให้ไว้ไว้กับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีนั้น เพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป และให้พนักงานสอบสวนบันทึกคดีลงในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี)รู้ตัวผู้กระทำผิด ตามแนวทางการข้อ 2.1

4. การรายงานคดี

ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบการสอบสวนเป็นผู้รายงานคดีตามประมวลระเบียบ การตำรวจเกี่ยวกับคดี รัตนฉะ 13 บทที่ 4 ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานคดี และอีกฉะ 13 บทที่ 1 ว่า ด้วยการรายงานเหตุฉุกเฉิน และระเบียบงานวิจัยและเหตุที่สื่อรายงานส่วน

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และขอให้พนักงานสอบสวนรวบรวมทั้งผู้เสียหายและผู้ต้องหาที่เกี่ยวข้องยื่นปฏิบัติโดย เสร็จรวดเร็ว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นต้นไป

พล.ต.อ.

(เสรีวิฑูรย์ เชมชาเวต)

สบ.ตร.

ผนวก ก.

(หน้าปก)

สมุดบันทึกคดี
รู้ตัวผู้กระทำผิด
(คดีอาญาทั่วไป)

สมุดบันทึกคดี
รู้ตัวผู้กระทำผิด
(คดีจราจร)

ผนวก ข.

(หน้าปก)

สมุดบันทึกคดี
ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด
(คดีอาญาทั่วไป)

สมุดบันทึกคดี
ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด
(คดีจราจร)

ผนวก ค.

(หน้าปก)

สมุดคู่มือสำนวน
การสืบสวน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

สง.ผู้ช่วย ผบ.ตร.(สส 4)

โทร.0 2205 3822-28

ที่ 0001(สส 4)/ 143

วันที่ 25 กันยายน 2550

เรื่อง ขอสั่งตัวอย่างรูปแบบการทำด้านงานการสืบสวน

เรียน ผู้ช่วย ผบ.ตร (สส 2)

ตามที่ท่านให้ กระทบ พิจารณา กำหนดรูปแบบการทำด้านงานการสืบสวน โดยกำหนด ตัวอย่างรายงานการสืบสวน เอกสารประกอบในด้านงานการสืบสวนคดีต่าง ๆ และการสืบสวน คดีที่สำคัญ เพื่อเป็นแบบให้ ตร.กำหนดใช้ นั้น

กระทบจึงขอส่งตัวอย่างดังกล่าวมายังท่าน เพื่อประกอบการพิจารณา ดำเนินการในส่วนที่ เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

พร.ศ.ย.

(มานพพงศ์ สิงห์ท่า เณ อยุธา)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.(สส 4)

1. รายงานการสำนวน (ตามแบบฟอร์ม)
2. เอกสารข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้กล่าวหา / ผู้เสียหาย / ผู้ตาย
(ข้อมูลทะเบียนราษฎร ประวัติส่วนตัว สำเนาบันทึกคำให้การ)
3. เอกสารข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ต้องหา / ผู้ต้องสงสัย
(ข้อมูลทะเบียนราษฎร ประวัติส่วนตัว สำเนาบันทึกคำให้การผู้ต้องหา หรือบันทึกคำให้การผู้ต้องสงสัย รวมถึงคำนิรूपพรรณคนร้าย หรือ ผู้ต้องสงสัย)
4. เอกสารข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพยานที่เกี่ยวข้อง
(ข้อมูลทะเบียนราษฎร ประวัติส่วนตัว บันทึกคำให้การ)
5. เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับพยานเอกสาร และพยานวัตถุ
(พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ ที่ได้จากการตรวจพบในที่เกิดเหตุ หรือได้จากการสืบสวนหลังเกิดเหตุแล้ว)
6. เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย (ให้ระบุรายการทรัพย์สินที่ถูประทุษร้าย โดยปรากฏลักษณะ รูปร่าง และคำนิรूपพรรณของทรัพย์สินนั้นด้วย)
7. บันทึกพนักงานสืบสวน
8. บันทึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุ (ตามแบบฟอร์ม)
9. แผนที่เกิดเหตุ
10. เอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลท้องถิ่น ประวัติต้องโทษของบุคคลต้องสงสัย หรือคนร้าย เป็นต้น
11. เอกสารโต้ตอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
12. สำเนาการรับคำร้องทุกข์
13. บัญชีท้ายสำนวนการสืบสวน (ตามแบบฟอร์ม)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
รายงานการสืบสวน

คดีสืบสวนที่ .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตาม.....

คดีอาญาที่.....ของสถานีตำรวจ.....

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ.....

ผู้กล่าวหา

คดีระหว่าง

ผู้ต้องหา

ข้อหา.....

วันเวลาที่เกิดเหตุ.....

ที่เกิดเหตุ.....

เวลาทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย.....

บาทเศษ.....

วันเวลาที่เริ่มดำเนินคดีสืบสวน วันที่.....เดือน..... พ.ศ..... เวลา..... น.

วันเวลาที่เสร็จสิ้นการสืบสวน วันที่.....เดือน..... พ.ศ..... เวลา..... น.

รวมระยะเวลาในการสืบสวน.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือน..... พ.ศ..... ถึง

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ผลการสืบสวน คดีนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ได้ดำเนินการสืบสวนแล้ว มีพยานหลักฐานพอสมควร
ว่า.....ได้กระทำความผิด เห็นสมควรขออนุมัติศาลออกหมายจับ
มาดำเนินคดีตามกฎหมาย (จากการสืบสวนยังไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด)

การปฏิบัติและผลการสืบสวน

(การปฏิบัตินี้ให้ใช้สำหรับแจ้งลำดับขั้นตอนการสืบสวน ส่วนผลการสืบสวนให้ต่างพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ พร้อมสรุปผลประกอบการพิจารณา)

ก. การปฏิบัติ

1. ผู้รับผิดชอบสืบสวน

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

2. ผู้ร่วมสืบสวน

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

3. การดำเนินการสืบสวน

3.1 วันเวลารับแจ้งเหตุ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น

3.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนที่ร่วมไปทำการสืบสวนบริเวณที่เกิดเหตุ มีดังนี้

3.2.1.....

3.2.2.....

3.2.3.....

3.2.4.....

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กล่าวหา / เสียหาย

3.3.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากกรซักถามได้ความว่า.....

.....
.....
.....

3.3.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

3.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ขาย

3.4.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

3.4.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

3.5 หยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ให้ระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ (หรือภูมิจำแน) โทรศัพท์ติดต่อ)

3.5.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

3.5.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ความว่า.....

จำนวนคนร้าย.....คน จับกุมได้.....คน

3.6.1 คนร้ายที่จับกุมตัวได้

3.6.1.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อรอง.....นาม.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

ตำแหน่งหรือบรรณ.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ทราบว่า.....

.....

.....

.....

3.6.1.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อรอง.....นาม.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

ตำแหน่งหรือบรรณ.....

การติดต่อที่สะดวก.....

จากการซักถามได้ทราบว่า.....

.....

.....

.....

3.6.2 คนร้ายที่ยังจับกุมไม่ได้

3.6.2.1 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อรอง.....นาม.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

ตำแหน่งหรือบรรณ.....

3.6.2.2 ชื่อ.....อายุ.....ปี

ชื่อรอง.....นาม.....อาชีพ.....

ที่อยู่.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....โทรศัพท์.....

ตำแหน่งหรือบรรณ.....

3.7 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ผูกประทุมร่าย

3.7.1 รายการทรัพย์สินที่ผูกประทุมร่าย

3.7.1.1.....จำนวน.....

มูลค่า.....บาท

3.7.1.2.....จำนวน.....

มูลค่า.....บาท

รวม.....รายการ มูลค่าทั้งสิ้น.....บาท

3.7.2 การติดตามทรัพย์สินที่ผูกประทุมร่าย

3.7.2.1.....จำนวน.....

มูลค่า.....บาท

3.7.2.2.....จำนวน.....

มูลค่า.....บาท

รวม.....รายการ มูลค่าทั้งสิ้น.....บาท

3.8 ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่คนร่ายใช้กระทำผิด

3.8.1 ประเภท.....

สำหรัรูปพรรณ.....

3.8.2 ประเภท.....

สำหรัรูปพรรณ.....

3.9 ข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะที่คนร่ายใช้กระทำผิด

3.9.1 ประเภท.....

สำหรัรูปพรรณ.....

3.9.2 ประเภท.....

สำหรัรูปพรรณ.....

3.10 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ

3.10.1 สถานที่ไป.....

.....

.....

.....

.....

3.10.2 พยานเอกสารและขานวัตถุที่ตรวจพบในสถานที่เกิดเหตุ

3.10.2.1.....จำนวน.....

สำหรัสิ่งพว.....

3.10.2.2.....จำนวน.....

สำหรัสิ่งพว.....

เช่น รอยชานนิ้วมือแฝง รอยนิ้วมือ รอยฝ่ามือ รอยนิ้วเท้า ฝ่าเท้า เป็นต้น

3.10.3.1.....

ตำแหน่งที่พบ.....

3.10.3.2.....

ตำแหน่งที่พบ.....

3.11 ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการสอบสวน ตรวจยึด ตรวจค้น เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ความเชื่อมโยง ระหว่างกลุ่มผู้กระทำความผิด กลุ่มผู้ต้องสงสัย และผู้เสียหาย เช่น การติดต่อสื่อสาร ที่พักอาศัย รวมถึงข้อมูลทั้งทางดีและทางร้าย เป็นต้น

3.11.1.....

ตำแหน่งที่พบ.....

ผลการตรวจ.....

3.11.2.....

ตำแหน่งที่พบ.....

ผลการตรวจ.....

3.12 ผลการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

3.12.1 รากฐานที่.....

ผลการตรวจสรุปได้ว่า.....

3.12.2 ประเภท.....

ผลการตรวจสรุปได้ว่า.....

3.13 ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบสวน

คดีนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ได้ดำเนินการสืบสวนแล้ว ข้อเท็จจริงมีดังนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข. ผลการสืบสวน

คดีนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ได้ร่วมกันดำเนินการสืบสวนพยานหลักฐาน ทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ แล้ว มีพยานหลักฐานพอสมควร น่าเชื่อได้ว่า.....เป็นผู้(จ้างวาน ใช้) ให้.....จนถึงแก่ความตาย โดยมีพยานหลักฐานยืนยันดังนี้

1. พยานบุคคล.....ยืนยันว่า.....

2. พยานวัตถุ.....ยืนยันว่า.....

3. พยานเอกสาร.....ยืนยันว่า.....

จึงขอขอร้องให้พนักงานสอบสวนนำซึ่งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีนี้
มาเพื่อพิจารณา และดำเนินการขอ อำนวยคดีออกหมายจับ..... มาดำเนินคดี
ตามกฎหมายต่อไป รวบ.เอกสาร จำนวน.....แผ่น

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน

(.....)

ตำแหน่ง.....

การสืบสวนคดีจ้างวานใช้ (นำผู้อื่น)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดคดีจ้างวานใช้

1.1.1 ผู้จ้างวานใช้

1.1.2 ผู้รับงาน

1.1.3 คนจี้เป้า

1.1.4 คนจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำผิด

1.1.5 ผู้ร่วมลงมือกระทำ

1.2 ข้อมูลที่นำมาใช้ในการสืบสวน

1.2.1 ข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับสถานที่ทั่วไป เช่น บ้านพักบุคคลสำคัญ โรงแรม
ธนาคาร เป็นต้น

1.2.2 ข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับสถานที่ที่อาจเกี่ยวข้องกับ การกระทำผิด เช่น แหล่งมั่ว
สุข อนามัย สถานบริการ แหล่งรับซื้อของเก่า โรงรับจำนำ เป็นต้น

1.2.3 ข้อมูลทั่วไป เช่น หมายจับคดีต่างๆ เหตุลึกลับหรือหาย เป็นต้น

1.2.4 แพ้มาประวัติบุคคลที่เคยถูกจับกุม บุคคลพันไทย บุคคลที่มีแนวโน้มว่าจะ
กระทำผิดความผิด เช่น ผู้คิดยาเสพติด ผู้มีอิทธิพล มือปืนรับจ้าง พวกมั่วสมตั้งเป็นแก๊งต่างๆ เป็นต้น

2. แนวทางการปฏิบัติการสืบสวน

2.1 การสืบสวนหลังรับแจ้งเหตุ (ในวันเกิดเหตุ)

2.1.1 การตรวจสอบที่เกิดเหตุ

2.1.1.1 รีบเดินทางไปยังสถานที่เกิดเหตุโดยเร็ว

2.1.1.2 รายงานเหตุเบื้องต้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

2.1.1.3 ถ่ายภาพนิ่งหรือวิดีโอเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุรวมถึงกลุ่มคน และ
ยานพาหนะที่เกิดเหตุหรือบริเวณใกล้เคียง ซึ่งอาจมีคนร้ายหรือยานพาหนะที่คนร้ายใช้กระทำ
ความผิดอยู่บริเวณดังกล่าวด้วย

2.1.1.4 ตรวจสอบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดบริเวณสถานที่เกิดเหตุหรือ
ใกล้เคียง

2.1.1.5 จัดชุดสืบสวนหาข่าวจากพยานบุคคลที่พบบริเวณที่เกิดเหตุ
หรือที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.6 ประสานงานกับพนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์ หรือแพทย์ เกี่ยวกับสารตรวจหาพยานหลักฐานต่างๆ ที่พบในสถานที่เกิดเหตุ

2.1.2 หลังจากตรวจสถานที่เกิดเหตุแล้วให้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตรวจสถานที่เกิดเหตุเพื่อตั้งสมมุติฐานหรือประเด็นทางคดี

2.1.3 ในกรณีที่เป็นคดีสำคัญให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการสั่งการและควบคุม การสืบสวนคดีและจัดชุดต่างๆดังนี้

2.1.3.1 ชุดตรวจสอบข้อมูลบุคคล เกี่ยวกับข้อมูลการติดต่อสื่อสารและ ข้อมูลทางด้านนิติวิทยาศาสตร์

2.1.3.2 ชุดวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลทาง คดีทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ

2.1.3.3 ชุดบันทึกการดำเนินการสืบสวน โดยให้บันทึกการปฏิบัติตลอด ระยะเวลาของการทำงาน

2.1.3.4 ชุดซักถามบุคคลต้องสงสัย ผู้ต้องหา พยานบุคคล รวมถึงการ ประสานงานกับจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาในกรณีที่ต้องพิสูจน์เกี่ยวกับอารมณ์ทางจิตของผู้ที่ เกี่ยวข้อง

2.1.3.5 ชุดปฏิบัติการในภาคสนาม สามารถที่จะออกปฏิบัติหน้าที่ได้ ทันทีเมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งการ

2.1.3.6 ชุดตรวจค้น ทั้กุม โดยให้ดำเนินการตามยุทธวิธี และข้อกฎหมาย โดยเฉพาะกรณีกำลังให้คำนึงว่ามีความจำเป็นหรือมี เป็นอันตรายหรือไม่ และสิ่งคมยอมรับ ได้หรือไม่

2.1.3.7 ชุดจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด

2.1.3.8 ชุดประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.3.9 ชุดรับแจ้งข่าวและประชาสัมพันธ์ให้รับแจ้งข่าวทุกเรื่องและ ปรึกษาหารืออย่างละเอียดเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา และต้องทราบข้อมูลต่างๆ ที่สามารถตอบ ข้อซักถาม ขาดผู้สื่อข่าวและผู้สื่อข่าวได้

2.2 การทำรายงานการสืบสวน

2.2.1 สภาพที่เกิดเหตุ โดยให้ระบุข้อมูลให้ทราบถึงลักษณะภายในและภายนอกสถานที่เกิดเหตุรวมถึงสถานที่ใกล้เคียงหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุดังกล่าว

2.2.2 การตรวจพบพยานหลักฐานต่างๆ ในบริเวณที่เกิดเหตุที่อาจเป็นประโยชน์ต่อรูปคดี เช่น ข้อมูลการติดต่อสื่อสาร ฉายนิ้วมืยแฝง รอยเท้า อุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิด เป็นต้น โดยให้ระบุถึงลักษณะ จำนวน ขนาด ปริมาณ และบริเวณที่ตรวจพบพยานหลักฐานดังกล่าวไว้ให้ละเอียด

2.2.3 สภาพศพ ให้ระบุถึงลักษณะร่องรอยบาดแผลของศพที่ตรวจพบ

2.2.4 รายการทรัพย์สินที่สูญหาย

2.2.5 แผนที่เกิดเหตุ

2.2.6 อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคดี

2.3 การสืบสวนเพื่อทราบเหตุการณ์ก่อนเกิดเหตุ

2.3.1 สืบหาประเด็นความขัดแย้งของผู้เสียหาย

2.3.2 สืบหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้กระทำความผิดหรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด

2.3.3 สืบหาข้อมูลการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้กระทำความผิดหรือสงสัยว่าจะ

กระทำความผิด

2.3.4 สืบหาข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลที่สงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับกระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมลงมือกระทำความผิด หรือผู้จัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิด เป็นต้น

2.3.5 สืบหาถิ่นที่อยู่ของกลุ่มผู้กระทำความผิดหรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด ก่อนเกิดเหตุ

2.3.6 สืบหาพฤติการณ์ที่ผิดปกติของกลุ่มผู้กระทำความผิดหรือสงสัยว่าจะกระทำความผิดที่เคยปฏิบัติมา เช่น การเข้ามาติดสนิทซึ่งๆ ที่เคยมีสาเหตุโครงการเดียวกันมาก่อน เป็นต้น

2.3.7 สืบหาข้อมูลจากพยานบุคคลหรือพยานแวดล้อมว่ากลุ่มผู้กระทำความผิดหรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด มีการวางแผนกระทำความผิดอย่างไร

2.3.8 สืบหาข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี

2.4 การสืบสวนเพื่อทราบเหตุการณ์ขณะและหลังเกิดเหตุ

2.4.1 สืบหาพฤติการณ์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของกลุ่มผู้ต้องสงสัยทั้งช่วงก่อน ขณะและหลังเกิดเหตุ

2.4.2 ตรวจสอบหาเส้นทางและจุดพักของผู้ร่วมกระทำผิดทุกคนรวมถึงตรวจสอบยานพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำผิดด้วย

2.4.3 ตรวจสอบภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ได้จากสถานที่เกิดเหตุ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้อง

2.4.4 ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้ตายในช่วงก่อนเกิดเหตุ โดยให้จัดทำตารางเหตุการณ์และตารางเวลา (Timeline) ของผู้ตายไว้โดยละเอียด

2.4.5 บันทึกทำเนียบรูปพรรณของคนร้าย ยานพาหนะ อาวุธ ตลอดจนบนเส้นทางหลบหนีของคนร้ายไว้โดยละเอียด

2.4.6 ตั้งประเด็นการสืบสวนในคดีที่อาจเป็นไปได้ทั้งหมด เช่น มูลเหตุจูงใจและประเด็นความขัดแย้งต่างๆ

2.4.7 หาข้อมูลจากแหล่งข่าวทุกแห่ง

2.4.8 ตรวจสอบความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์และตำแหน่งที่อยู่ของกลุ่มผู้ต้องสงสัย โดยให้จัดทำตารางเวลา (Timeline) ในห้วงเวลาเกิดเหตุ

2.4.9 ดำเนินการตรวจสอบกลุ่มผู้ต้องสงสัยตามรายการตรวจสอบ (Checklist)

2.4.10 ติดตามภาพทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

2.4.11 เมื่อพยานหลักฐานเพียงพอให้ประสานพนักงานสอบสวนเพื่อขออนุมัติออกหมายจับผู้กระทำผิด

2.4.12 การดำเนินการวางแผนต่างๆ เช่น จับกุม ตรวจค้น เป็นต้น ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่และทุกฝ่าย

2.4.13 เมื่อติดตามจับกุมผู้กระทำผิดได้แล้วให้จัดทำบันทึกการจับกุม บันทึกคำรับสารภาพ บันทึกการตรวจยึดของกลางหรือทรัพย์สินส่วนตัวของผู้ต้องหาไว้ให้ละเอียดชัดเจน

2.4.14 นำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางไปส่งพนักงานสอบสวนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

2.4.15 ประสานงานกับพนักงานสอบสวน กรณีที่มีการให้ผู้ต้องหาไปนักรู้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

- 2.4.16 สืบสวนขยายผลเครือข่าย
- 2.4.17 ติดตามตรวจยึดอุปกรณ์ที่ใช้กระทำความผิดของคณาจารย์ที่สิ้นที่ถูกต้องของรัฐ
- 2.4.18 นำผู้ต้องหาไปพบแพทย์เพื่อตรวจร่างกาย
- 2.4.19 ชุมล กลุ่มทรงพยานบุคคลอย่างใกล้ชิดจนกว่าจะเสร็จสิ้นคดี
- 2.4.20 ติดตามผลคดีในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและศาล จนกว่าจะ

มีคำพิพากษาตัดสินคดี

การสืบสวนคดีเรียกค่าไถ่

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดคดีเรียกค่าไถ่

1.1.1 ผู้จ้างวาน ไซ้

1.1.2 ผู้รับงาน

1.1.3 คนซึ่เปื้อา

1.1.4 คณ.จัดหาสถานที่ แคนพาหนะ อุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำผิด

1.1.5 ผู้ร่วมลงมือกระทำ

1.2 ข้อมูลที่นำมาใช้ในการสืบสวน

1.2.1 ข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับสถานที่ทั่วไป เช่น บ้านพักบุคคลสำคัญ โรงแรม
ชนบทฯ เป็นต้น

1.2.2 ข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับสถานที่ที่อาจเกี่ยวข้องกับบรรดากระทำผิด เช่น แหล่งมั่ว
สุบ อบาณมุข สถานบริการ แหล่งรับซื้อของเก่า โรงรับจำนำ เป็นต้น

1.2.3 ข้อมูลทั่วไป เช่น หมายจับคดีต่างๆ เป็นต้น

1.2.4 แฟ้มประวัติบุคคลที่เคยถูกจับกุม บุคคลหันโทษ บุคคลที่มีแนวโน้มว่าจะ
กระทำความคิด เช่น ผู้มีประวัติเรียกค่าไถ่ กรร ไชกทรัพย์ เป็นต้น

2. แนวทางกาปฏิบัติกาสืบสวน

2.1 การสืบสวนหลังรับแจ้งเหตุ (ในวันเกิดเหตุ)

2.1.1 การตรวจสถานที่เกิดเหตุ

2.1.1.1 รีบเดินทางไปยังสถานที่เกิดเหตุโดยเร็ว

2.1.1.2 รายงานเหตุเบื้องต้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

2.1.1.3 สอบถามญาติพี่น้องแจ้งให้หน่วยงานอื่นใดทราบบ้างและให้ยุติ

การแจ้ง โดยให้ประสานงานหน่วยที่รับแจ้งหน่วยเดียวรับผิดชอบเพื่อป้องกันการซ้ำใจผิดในการ
ดำเนินการสืบสวนแนวเดียวกัน

2.1.1.4 การสืบสวนต้องเป็นไปด้วยความลับเพื่อความปลอดภัยของเหยื่อ
ให้พิจารณาหาวิธีช่วยเหลือเหยื่อด้วยความปลอดภัยเป็นอันดับแรก

2.1.1.5 จัดชุดสืบสวนดูแลญาติพี่น้องที่รับการติดต่อจากคนร้าย ควบคุม
การปฏิบัติในการติดต่อกลับมาของคนร้าย

2.1.1.6 ทบทวนและตรวจสอบทั้งทางภาคีคดีต่อสื่อสารระหว่างคนร้ายกับผู้เสียหาย เช่น โทรศัพท์บ้าน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้วางระบบเพื่อทราบหมายเลขและตำแหน่งการโทรเข้า พร้อมบันทึกเสียงการสนทนา

2.1.1.7 ถ่ายภาพนิ่งหรือวิดีโอเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุรวมถึงกลุ่มคนและยานพาหนะที่เกิดเหตุหรือบริเวณใกล้เคียง ซึ่งอาจมีคนร้ายหรือยานพาหนะที่คนร้ายใช้กระทำความผิดอยู่บริเวณดังกล่าวด้วย

2.1.1.8 ตรวจสอบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดบริเวณสถานที่เกิดเหตุหรือใกล้เคียง

2.1.1.9 จัดชุดสืบสวนหาข่าวซักถามพยานบุคคลที่พบบริเวณที่เกิดเหตุหรือที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.10 ประสานงานกับพนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์หรือแพทย์ เกี่ยวกับการตรวจหาพยานหลักฐานต่างๆ ที่พบในสถานที่เกิดเหตุ

2.1.2 หลังจากตรวจสถานที่เกิดเหตุแล้วให้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสถานที่เกิดเหตุเพื่อตั้งสมมุติฐานหรือประเด็นทางคดี

2.1.3 ในกรณีที่เป็นคดีสำคัญให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการตั้งการและควบคุมการสืบสวนคดีและจัดชุดต่างๆ ดังนี้

2.1.3.1 ชุดตรวจสอบข้อมูลบุคคล เกี่ยวกับข้อมูลการติดต่อสื่อสารและข้อมูลทางด้านนิติวิทยาศาสตร์

2.1.3.2 ชุดวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลทางคดี ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ

2.1.3.3 ชุดบันทึกการดำเนินการสืบสวน โดยให้บันทึกการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาของการทำงาน

2.1.3.4 ชุดซักถามบุคคลต้องสงสัย ผู้ต้องหา พยานบุคคล รวมถึงการประสานงานกับจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาในกรณีที่ต้องพิสูจน์เกี่ยวกับอารมณ์ทางจิตของผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3.5 ชุดปฏิบัติการในภาคสนาม สามารถที่จะออกปฏิบัติหน้าที่ได้ทันทีเมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งการ

2.1.3.6 ชุดตรวจค้น จับกุม โดยให้ดำเนินการตามยุทธวิธี และข้อกฎหมาย โดยเฉพาะการใช้กำลังให้คำนึงว่ามีความจำเป็นหรือไม่ เป็นอันตรายหรือไม่ และตั้งหมยขมรับได้หรือไม่

2.1.3.7 ชุดจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่จะตามับสนามการปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด

2.1.3.8 ชุดประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.3.9 ชุดรับมือเชิงข่าวและประชาสัมพันธ์ให้รับแจ้งข่าวทุกเรื่องและบันทึก
ไว้อย่างละเอียดเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา และต้องทราบข้อมูลต่างๆ ที่สามารถตอบข้อ
ซักถามจากผู้สื่อข่าวและผู้อื่นได้

2.2 การทำรายงานการสืบสวน

2.2.1 ภาพที่กัศเหตุ โดยให้ระบุข้อมูลว่าห้ทราบถึงลักษณะภายในและภายนอก
สถานที่เกิดเหตุรวมถึงสถานที่ใกล้เคียงหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุดังกล่าว

2.2.2 การตรวจพบพยานหลักฐานต่างๆ ในบริเวณที่เกิดเหตุที่อาจเป็นประโยชน์
ต่อรูปคดี เช่น ข้อมูลการติดต่อสื่อสาร ลายนิ้วมือแฝง รอยเท้า อุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำผิด เป็น
ต้น ใคย์ให้ระบุถึงลักษณะ จำนวน ขนาด ปริมาณ และบริเวณที่ตรวจพบพยานหลักฐานดังกล่าว
ไว้ให้ละเอียด

2.2.3 รายการทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

2.2.4 แผนที่เกิดเหตุ

2.2.5 อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี

2.3 การสืบสวนเพื่อทราบเหตุการณ์ก่อนเกิดเหตุ

2.3.1 สืบหาพฤติการณ์ของผู้ต้องสงสัยแล้วตั้งประเด็นเช่น ต้องการทรัพย์สิน
ความแค้นส่วนตัว ผู้สาว ข้อมูลลับ

2.3.2 สืบหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้กระทำผิดหรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด
ซึ่งหากกลุ่มผู้กระทำผิดรู้จักกันเคยมีแนวโน้มบุบมาปิดปาก

2.3.3 สืบหาข้อมูลการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้กระทำผิดหรือสงสัยว่าจะ
กระทำความผิด

2.3.4 สืบหาข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลที่สงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับกรกระทำ
ผิด ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมลงมือกระทำผิดหรือผู้จัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำผิด เป็นต้น

2.3.5 สืบหาถิ่นที่อยู่ของกลุ่มผู้กระทำผิดหรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด ก่อนเกิด
เหตุ

- 2.3.6 สืบหาพฤติกรรมที่ผิดปกติของกลุ่มผู้กระทำผิด หรือสงสัยว่าจะกระทำ ความผิดที่ทนายปฏิบัติมา เช่น การเข้ามาตัดสินใจ ทั้งๆที่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน เป็นต้น
- 2.3.7 สืบหาข้อมูลจากพยานบุคคลหรือพยานแวดล้อมว่ากลุ่มผู้กระทำผิด หรือ สงสัยว่าจะกระทำ ความผิดมีการวางแผนกระทำผิดอย่างไร
- 2.3.8 สืบหาข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรับคดี
- 2.4 การสืบสวนเพื่อทราบเหตุการณ์ขณะและหลังเกิดเหตุ**
- 2.4.1 สืบหาพฤติการณ์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของกลุ่มผู้ต้องสงสัยทั้งช่วงก่อน ขณะและหลังเกิดเหตุ
- 2.4.2 ตรวจสอบภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ได้จากสถานที่เกิดเหตุ หรือ สถานที่ที่เกี่ยวข้อง
- 2.4.3 ตรวจสอบพฤติกรรมของเหยื่อในช่วงก่อนเกิดเหตุ โดยให้จัดทำตาราง เหตุการณ์ และตารางเวลา (Timeline) ไว้โดยละเอียด
- 2.4.4 บันทึกคำให้การรูปพรรณของคนร้าย ยานพาหนะ อาวุธ ตลอดจนเส้นทาง หลบหนีของคนร้ายไว้โดยละเอียด
- 2.4.5 ตั้งประเด็นการสืบสวนในคดีที่อาจเป็นไปได้ทั้งหมด เช่น มูลเหตุขงใจและ ประเด็นความขัดแย้งต่างๆ
- 2.4.6 ชื่อเรียกห้องของคนร้ายเพื่อแลกเปลี่ยนกับความปลอดภัยของเหยื่อ โดย กำหนดเส้นตายให้ญาติต่อรองทนายช่วงเวลาให้นานที่สุด
- 2.4.7 หาข้อมูลจากแหล่งข่าวทุกแห่ง
- 2.4.8 ตรวจสอบความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์และตำแหน่งที่อยู่ของกลุ่มผู้ต้อง สงสัย โดยให้จัดทำตารางเวลา (Timeline) ในหัวขบวนเกิดเหตุ
- 2.4.9 ดำเนินการตรวจสอบกับกลุ่มผู้ต้องสงสัยตามรายการตรวจสอบ (Checklist)
- 2.4.10 ติดตามหาทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย
- 2.4.11 เมื่อพยานหลักฐานเพียงพอให้ประสานพนักงานสอบสวนเพื่อขออนุมัติ จับกุมผู้กระทำผิด
- 2.4.12 การดำเนินการวางแผนต่างๆ เช่น จับกุม ตรวจสอบ เป็นต้น ให้คำนึงถึง ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่และทุกฝ่าย

2.4.13 พิจารณาตามสถานการณ์ อาจจัดชุดสะกดรอยหรือค้นบ้านกลุ่มผู้ต้องสงสัย เพื่อกดดันให้ทราบว่าเจ้าหน้าที่รู้ตัวกลุ่มคนร้ายแล้ว ในกรณีแน่ใจว่าคนร้ายอาจปล่อยตัวเหยื่อ

2.4.13 เมื่อติดตามจับกุม ผู้กระทำผิดได้แล้วให้จัดทำบันทึกการจับกุม บันทึกคำรับสารภาพ บันทึกการตรวจยึดของกลางหรือทรัพย์สินส่วนตัวของผู้ต้องหาไว้ให้ละเอียดชัดเจน

2.4.14 นำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางไปส่งพนักงานสอบสวนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

2.4.15 ประสานงานกับพนักงานสอบสวน กรณีที่มีการนำผู้ต้องหาไปปล่อยที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

2.4.16 สืบสวนขยายผลเครือข่าย

2.4.17 ติดตามตรวจยึดอุปกรณ์ที่ใช้กระทำความผิดตลอดจนทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

2.4.18 นำผู้ต้องหาไปพบแพทย์เพื่อตรวจร่างกาย

2.4.19 ดูแลคุ้มครองพยานบุคคลอย่างใกล้ชิด จนกว่าจะเสร็จสิ้นคดี

2.4.20 ติดตามผลคดีในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและศาล จนกว่าจะ

มีคำพิพากษาตัดสินคดี

การสืบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลที่นำมาใช้ในการสืบสวน

- 1.1.1 ข้อมูลที่ยังมีขึ้นเกี่ยวกับสถานที่ทั่วไป เช่น บ้านพักบุคคลเสียหาย โรงแรม
ร้านอาหาร เป็นต้น
- 1.1.2 ข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับสถานที่ที่อาจเกี่ยวข้องกับอาชกรกระทำผิด เช่น แหล่งมั่ว
สุข อบายมุข สถานบริการ แหล่งรับซื้อของเก่า โรงรับจำนำ เป็นต้น
- 1.1.3 ข้อมูลทั่วไป เช่น หมายจับคดีต่างๆ เหตุคดีทรัพย์สินหาย เป็นต้น
- 1.1.4 แผนที่ประวัติบุคคลที่เคยถูกจับกุม บุคคลพันโท บุคคลที่มีแนวโน้มว่าจะ
กระทำความผิด เช่น ผู้เคยทำผิดฐานลัก ชิง ชิง ปล้นทรัพย์ ผู้ติดยาเสพติด พงกมั่วต้มตั้งเป็นแก๊ง
ต่างๆ เป็นต้น

2. แนวทางการปฏิบัติการสืบสวน

2.1 การสืบสวนหลังรับแจ้งเหตุ (ในวันเกิดเหตุ)

- 2.1.1 ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ
- 2.1.1.1 รีบเดินทางไปยังสถานที่เกิดเหตุโดยเร็ว
- 2.1.1.2 รายงานเหตุเบื้องต้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
- 2.1.1.3 ถ่ายภาพนิ่งหรือวีดีโอเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุรวมถึงกลุ่มคน และ
ยานพาหนะที่เกิดเหตุหรือบริเวณใกล้เคียง ซึ่งอาจมีคนร้ายหรือยานพาหนะที่คนร้ายใช้กระทำ
ความผิดอยู่บริเวณดังกล่าวด้วย
- 2.1.1.4 ตรวจสอบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดบริเวณสถานที่เกิดเหตุหรือ
ใกล้เคียง
- 2.1.1.5 จัดชุดสืบสวนหาข่าวรักรถหายยานบุคคลที่พบบริเวณที่เกิดเหตุ
หรือผู้เกี่ยวข้อง
- 2.1.1.6 ประสานงานกับพนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์
หรือแพทย์ เกี่ยวกับการตรวจหาพยานหลักฐานต่างๆ ที่พบในสถานที่เกิดเหตุ
- 2.1.2 หลังจากตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุแล้วให้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตรวจ
สถานที่เกิดเหตุเพื่อตั้งสมมติฐานหรือประเด็นทางคดี

2.1.3 ในกรณีที่เป็นคดีสำคัญให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการสั่งการและควบคุมการสืบสวนคดีและจัดชุดต่างๆดังนี้

2.1.3.1 ชุดตรวจสอบข้อมูลบุคคล เกี่ยวกับข้อมูลการติดต่อสื่อสารและข้อมูลทางค่านิติวิทยาศาสตร์

2.1.3.2 ชุดวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความเป็นเชื่อมโยงระหว่างบุคคลทางคดีที่ก่อเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ

2.1.3.3 ชุดบันทึกการดำเนินกรสืบสวน โดยให้บันทึกการปฏิบัติตลอดระยะเวลาของการทำงาน

2.1.3.4 ชุดซักถามบุคคลต้องสงสัย ผู้ต้องหา พยานบุคคล รวมถึงการประสานงานกับจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาในกรณีที่ต้องพิสูจน์เกี่ยวกับอารมณ์ทางจิตของผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3.5 ชุดปฏิบัติการในภาคสนาม สามารถที่จะออกปฏิบัติหน้าที่ได้ทันทีเมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งการ

2.1.3.6 ชุดติดตามทรัพย์สินที่ถูกประทุพร้าย

2.1.3.7 ชุดตรวจค้น จับกุม โดยให้ดำเนินการตามยุทธวิธี และข้อกำหนดโดยเฉพาะการใช้กำลังให้คำมั่นว่ามีความจำเป็นหรือไม่ เป็นอันตรายหรือไม่ และตั้งคมขอมรับได้หรือไม่

2.1.3.8 ชุดจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่จะสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด

2.1.3.9 ชุดประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.3.10 ชุดรับแจ้งข่าวและประชาสัมพันธ์ให้รับแจ้งข่าวทุกเรื่องและบันทึกไว้อย่างละเอียดเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณา และต้องทราบข้อมูลต่างๆ ที่สามารถขอข้อซักถามจากผู้สื่อข่าวและผู้อื่นได้

2.2 การสืบสวนเพื่อทราบเหตุการณ์ก่อนเกิดเหตุ

2.2.1 สืบหาประเด็นของการกระทำผิด

2.2.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้กระทำความผิด หรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด

2.2.3 สืบหาข้อมูลการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้กระทำความผิด หรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด

2.2.4 สืบหาข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลที่สงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับกรกระทำผิด ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมลงมือกระทำความผิด หรือผู้จัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิด เป็นต้น

2.2.5 สืบหาต้นตอที่อยู่ของกลุ่มผู้กระทำผิด หรือสงสัยว่าจะกระทำความผิด นอกเหนือ
เหตุ

2.2.6 ศึกษาพฤติการณ์ที่ผิดปกติของกลุ่มผู้กระทำผิด หรือสงสัยว่าจะกระทำความ
ผิดที่เคยปฏิบัติมา เช่น การเข้ามาที่สนิท ทั้งๆที่เคยมีสาเหตุ โกรธเคืองกับมาก่อน เป็นต้น

2.2.7 สืบหาข้อมูลจากพยานบุคคล หรือพยานแวดล้อม ว่า กลุ่มผู้กระทำผิด หรือ
สงสัยว่าจะกระทำความผิด มีตารางแผนการกระทำผิดอย่างไร

2.2.8 สืบหาข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี

2.3 การทำรายงานการสืบสวน

2.3.1 สภาพที่เกิดเหตุ โดยให้ระบุข้อมูลให้ทราบถึงลักษณะอย่างไร และภายนอก
สถานที่เกิดเหตุรวมถึงสถานที่ใกล้เคียงหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุดังกล่าว

2.3.2 ตรวจสอบพยานหลักฐานต่างๆ ในบริเวณที่เกิดเหตุที่อาจเป็นประโยชน์
ต่อรูปคดี เช่น ข้อมูลการติดต่อสื่อสาร สายนิ้วมือแฝง รอยเท้า อุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิด เป็นต้น โดยให้ระบุถึงลักษณะ จำนวน ขนาด ปริมาณ และบริเวณที่ตรวจพบพยานหลักฐานดังกล่าวไว้ให้ละเอียด

2.3.3 รายการทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

2.3.4 แผนที่เกิดเหตุ

2.3.5 อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี

2.4 การสืบสวนเพื่อทราบเหตุการณ์ขณะและหลังเกิดเหตุ

2.4.1 สืบหาพฤติการณ์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคู่ผู้ต้องสงสัยทั้งช่วงก่อน
ขณะและหลังเกิดเหตุ

2.4.2 ตรวจสอบเส้นทางเข้าออกของที่เกิดเหตุเพื่อหิว ระยะเวลาความชำนาญพื้นที่ของกลุ่มผู้ต้องสงสัย

2.4.3 ตรวจสอบภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ได้จากระบบที่เกิดเหตุหรือ
สถานที่ที่เกี่ยวข้อง

2.4.4 บันทึกคำพยานหลักฐานของคนร้าย ยานพาหนะ อาวุธ ตลอดจนเส้นทาง
หลบหนีของคนร้ายไว้โดยละเอียด

2.4.5 ตรวจสอบเปรียบเทียบแผนผังระดมยุทธมาลงคนร้ายกับคดีที่ผ่านมา

2.4.6 ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เสียหายในช่วงก่อนเกิดเหตุ โดยให้จัดทำตาราง
เหตุการณ์และตารางเวลา (Timeline) ของผู้เสียหายไว้โดยละเอียด

2.4.7 ตั้งประเด็นการสืบสาวในคดีที่อาจเป็นไปได้ทั้งหมด เช่น มูลเหตุขงใจและประเด็นความขัดแย้งต่างๆ

2.4.8 หาข้อมูลจากแหล่งข่าวทุกแห่ง

2.4.9 ตรวจสอบความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์และตำแหน่งที่อยู่ของกลุ่มผู้ต้องสงสัย ใ้จัดทำตารางเวลา (Timeline) ในห้วงเวลาเกิดเหตุ

2.4.9 ดำเนินการตรวจสอบกลุ่มผู้ต้องสงสัยตามรายการตรวจสอบ (Checklist)

2.4.10 ติดตามหาทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

2.4.11 เมื่อพยานหลักฐานเพียงพอให้ประสานพนักงานสอบสวนเพื่อขออนุมัติหมายจับผู้กระทำความผิด

2.4.12 การคำนวณการวางแผนต่างๆ เช่น จับกุม ตรวจสอบ เป็นต้น ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่และทุกฝ่าย

2.4.13 เมื่อติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดได้แล้วให้จัดทำบันทึกการจับกุม บันทึกคำให้การสารภาพ บันทึกการตรวจยึดของกลางหรือทรัพย์สินส่วนตัวของผู้ต้องหาไว้ให้ละเอียดชัดเจน

2.4.14 นำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางไปส่งพนักงานสอบสวนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

2.4.15 ประสานงานกับพนักงานสอบสวน กรณีที่มีการให้ผู้ต้องหาไปนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

2.4.16 สืบสวนขยายผลเครือข่าย

2.4.17 ติดตามตรวจยึดอุปกรณ์ที่ใช้กระทำความผิดของขบทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย

2.4.18 นำผู้ต้องหาไปพบแพทย์เพื่อตรวจร่างกาย

2.4.19 ดูแลคุ้มครองพยานบุคคลอย่างใกล้ชิด จนกว่าจะเสร็จสิ้นคดี

2.4.20 ติดตามผลคดีในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและศาล จนกว่าจะมีคำพิพากษาตัดสินคดี

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คร.

โทร. 0 2205 3466

ที่ 0031.212/ 5183

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการเรื่องเอกสารในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา และการออกเลขคดี (เพิ่มเติม)

ผบช.น., ภ.1 - 9, ก., 118., 119., 120., 121. และ กยส.

ตามคำสั่ง คร. ที่ 472/2550 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่ง คร. ที่ 753/2541 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2541 ได้กำหนดเกี่ยวกับ การเรียงเอกสารในสำนวนการสอบสวนคดี โดยให้จัดแบ่งกลุ่มพยานเป็นกลุ่มพยานของผู้กล่าวหา กลุ่มพยานของผู้ต้องหา และกลุ่มพยานที่พนักงานสอบสวนจัดหาได้เอง และ คร. ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ 0031.212/4501 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2550 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำอาชญากรรมและการรายงานคดี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวน นั้น

จากการแนะนำแนวทางปฏิบัติตามคำสั่งและหนังสือสั่งการดังกล่าวข้างต้นพบว่า มีบางกรณีที่ต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้ดำเนินการดังนี้

1. การดำเนินการตามคำสั่ง คร. ที่ 472/2550 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2550 ให้ปฏิบัติเพิ่มเติมดังนี้

1.1 การสอบสวนผู้กล่าวหาหรือผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนถามปากคำผู้กล่าวหาหรือผู้ต้องหาก่อนขบคำให้การว่า "จะอ้างผู้ใด เอกสารใด หรือ วัตถุใด เป็นพยานหรือไม่" ถ้ามีการอ้างให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ในคำให้การและดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเข้าสำนวนการสอบสวนตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

1.2 การให้เลขหมายเอกสารในสำนวนการสอบสวนให้พนักงานสอบสวนให้เลขหมายเอกสารในสำนวนการสอบสวนทุกแผ่น จากแผ่นสุดท้ายถึงบัญชีสำนวนซึ่งอยู่บนสุด โดยไม่เว้นบัญชีพยานหลักฐานฝ่ายผู้กล่าวหา ฝ่ายผู้ต้องหา และที่พนักงานสอบสวนรวบรวมได้เอง

1.3 การทำบัญชีของกลางที่ผู้กล่าวหาหรือผู้ต้องหาอ้าง/ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนทำบัญชีของกลางเมื่อไว้ในแต่ละกลุ่ม การเรียงเอกสาร ต่อกจากบัญชีของกลางให้เรียงพยานเอกสาร และวัตถุพยาน(ภาพถ่ายหรือภาพวาด)ของแต่ละกลุ่ม

2. การดำเนินการตามหนังสือ ตร. ต่วนมาก ที่ 0031.212/4501 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2550 เกี่ยวกับกรบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ให้ปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 การบันทึกคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นต้นมา ให้บันทึกต่อเนื่องจากการบันทึกคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษของเดือนก่อนหน้าขึ้น (ไม่ต้องใช้สมุดสารบบการดำเนินคดีเล่มใหม่ ยกเว้นเล่มเดิมใช้บันทึกหมดแล้ว) และให้เพิ่มเลขลำดับการรับคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษลงในบันทึกคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษ โดยระบุเลขลำดับคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษที่... ..ไว้ที่มุมบนด้านซ้ายเหนือข้อความเลขคดีอาญาที่...../..... หรือเลขคดีจราจรทางบกที่...../..... สำหรับการให้เลขลำดับการรับคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษ ให้เลขลำดับต่อจากเลขลำดับคดีเดิมเช่น ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2550 บันทึกคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษไว้ตามเลขคดีอาญาที่ 123/2550 หลังจากวันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นต้นมา ถ้ามีการบันทึกคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษ ให้ระบุเลขลำดับการรับคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษเป็น เลขลำดับที่ 124/2550 125/2550 126/2550 ... .. เป็นต้น ส่วนการบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหนังสือ ตร. ต่วนมาก ที่ 0031.212/4501 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2550 หลังจากบันทึกคดี(ออกเลขคดี)แล้ว จึงนำเลขคดีมาบันทึกไว้ในบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษ

การรายงานคดีครั้งแรก ให้ระบุเลขลำดับการรับคำร้องทุกข์หรือฟ้องกล่าวโทษแทนเลขคดี ส่วนการรายงานเลขคดีให้รายงานเพิ่มเติมในภายหลัง

2.2 การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) สำหรับคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด ให้ออกเลขคดีโดยกำหนดไว้ (ต) เป็นประเภทคดีรู้ตัวผู้กระทำผิด และมีเครื่องหมาย / แล้วตามด้วยปี พ.ศ. เช่น คดีที่ 1(ต)/2550 , 2(ต)/2550, ...ต่อเนื่องไปจนถึงปีปฏิทิน เมื่อเริ่มปีใหม่ให้เริ่มคดีที่ 1(ต)ใหม่

คดีรู้ตัวผู้กระทำความผิด หมายถึง คดีที่รู้จักชื่อ ชื่อสกุล หรือรู้จักชื่อ แต่ไม่รู้จักชื่อสกุล และมีคำหมายรูปพรรณษาเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้ รวมทั้งคดีที่ไม่รู้จักชื่อ ชื่อสกุล แต่มีคำหมายรูปพรรณษาเพียงพอจนสามารถเสาะหาผู้กระทำความผิดเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้

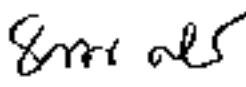
2.3 การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) สำหรับคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ให้ออกเลขคดีโดยกำหนดไว้ (ส 1) เป็นประเภทคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด และมีเครื่องหมาย / แล้วตามด้วยปี พ.ศ. เช่น คดีที่ 1 กำหนดเป็น 1(ส 1)/2550, 2(ส 1)/2550..... ต่อเนื่องไปจนถึงปีปฏิทิน เมื่อเริ่มปีใหม่ให้เริ่มคดีที่ 1(ส 1)ใหม่

คดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด หมายถึง คดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด รวมทั้งคดีที่ไม่รู้จักชื่อ ชื่อสกุล และไม่มีคำหมายรูปพรรณษาเพียงพอที่จะเสาะหาผู้กระทำความผิดเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้

2.4 คดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความคิดซึ่งพนักงานสอบสวน
 ตรวจค้นพบมีความเห็นควรลงหรือให้ส่งศาลสอบสวนและส่งสำนวนไปซึ่งพนักงานอัยการ
 พิจารณาแล้วด้วยว่าผู้ใดผู้กระทำผิดให้ดำเนินการสอบสวนต่อไป และให้บันทึกคดี(ออกเลขคดี)
 สำหรับคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความคิดใหม่ โดยหมายเหตุในสมุดบันทึกคดี(ออกเลขคดี) สำหรับคดีที่
 ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำ ความคิดว่าป็นคดีที่รู้ตัวผู้กระทำผิดแล้ว คดีเลขที่เท่าใด

2.5 เนื่องจากปัจจุบันผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายสืบสวนสอบสวนต้อง
 รับผิดชอบการสืบสวนสอบสวนและการทำสำนวนสืบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำ
 ความคิด จำนวนผู้ปฏิบัติงานอาจจะมีจำนวนไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น ให้ผู้บังคับบัญชา
 ระดับ สน. หรือ บก/ภ.จว.หรือ บช. พิจารณาจัดกำลังพลสนับสนุนให้เพียงพอกับการปฏิบัติงานใน
 ฝ่ายสืบสวนสอบสวน ย่อทำให้เกิดความเสียหายแก่ขสสืบสวนสอบสวน

จึงแจ้งบันทึกขอทราบและแจ้งให้พนักงานสอบสวนรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทราบ
 เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ตต.ต.อ.
 (ธานี สมบูรณ์ทรัพย์)
 รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ตจ.

โทร. 0 2205 3466

ที่ 0031.212/ 09086

วันที่ 29 ธันวาคม 2551

เรื่อง แจ้งแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดและการรายงานคดี และภาวะกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพงานสอบสวน

มขบ.น., ก., ก.1-9, ปล., ศตม., จพร.(หน.จต.) และ กมส.

ตามหนังสือ ตจ.ด่วนมาก ที่ 0031.212/4501 ลง 3 ต.ค.2550 เรื่องแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด และการรายงานคดี และหนังสือ ตจ.ด่วนที่สุด ที่ 0031.212/5163 ลง 13 พ.ย.2550 เรื่องแนวทางในการปฏิบัติภาระกิจของเอกสารในส่วนการสอบสวนและการขอเลขคดี (เชิงเดิม) ได้กำหนดวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการให้พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อถือปฏิบัติแล้ว นั้น

ปรากฏว่าจากผลการประเมินผลการดำเนินการตามหนังสือดังกล่าวและการรายงานผลการปฏิบัติจากหน่วยงานในสังกัด ตจ. พบว่าเกิดปัญหาและข้อขัดข้องหลายประการ เช่น 1. การบันทึกคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด การไม่บันทึกคดี (ออกเลขคดี) จนกว่าการสอบสวนจะคลี่คลายหมด ตามหลักเกณฑ์ของ ตจ. ทำให้การลงเลขคดีไม่ครบถ้วน ไม่เป็นปัจจุบัน ไม่เรียงตามลำดับก่อนหลัง ทำให้มีคดีติดขัดล่าช้าและไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ทั้งการขอเลขคดีไม่รู้จักผู้กระทำผิด 2. ฝ่ายสืบสวนไม่ดำเนินการสืบสวนเป็นกรณีพิเศษที่ความลับ มีลักษณะและปริมาณงานให้กับฝ่ายสืบสวนโดยที่มีกำลังพลฝ่ายสืบสวนมีจำนวนน้อย เป็นกรณีพิเศษและไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน ส่งผลให้งานสืบสวนและงานสอบสวนขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้น เพื่อให้ข้อบัญญัติข้อขัดข้องดังกล่าวข้างต้นและการเพิ่มประสิทธิภาพงานสอบสวนให้เกิดประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และอำนวยความสะดวกโยติกรรมให้กับประชาชนอย่างแท้จริง จึงให้ยกเลิกการปฏิบัติตามหนังสือ ตจ.ด่วนมาก ที่ 0031.212/4501 ลง 3 ต.ค.2550 และหนังสือ ตจ.ด่วนที่สุด ที่ 0031.212/5163 ลง 13 พ.ย. 2550 เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี (ออกเลขคดี) และการสอบสวนคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด

และให้ถือ...

และให้ถือแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือ คำกล่าวโทษ การบันทึกเลขคดี(ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีอาญาจากร่าง ดังนี้

1. การรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ และการบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ให้ถือปฏิบัติ ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 13 บทที่ 1

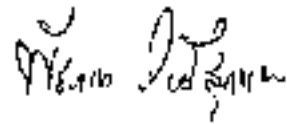
2. คดีไม่ปรากฏตัวผู้ใด เป็นผู้กระทำ ความผิดฯ เกิดภายในวันที่ 31 ธ.ค.2551 ซึ่ง พนักงานสอบสวนมอบหมายให้ฝ่ายสืบสวนฯไปดำเนินการตามหนังสือ ตร. ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งยังไม่ได้ออก เลขคดี โดยอยู่ระหว่างรอครบกำหนดการสอบสวนตามหลักฐานเกณฑ์ของ ตร. ใช้พนักงานสอบสวนนำ กลับมาบันทึกคดี (ออกเลขคดี) ในสมุดบันทึกเลขคดีกรณีนี้ ผู้ตั้งผู้กระทำ ความผิดฯ แล้วเสร็จในวันที่ 31 ธ.ค. 2551 โดยไม่ได้ส่งมาให้ครบกำหนด แล้วให้เป็นผู้ทำการสอบสวนต่อไป

3. การสอบสวนคดีของพนักงานสอบสวนทั้งที่รู้ตัวผู้กระทำ ความผิดหรือไม่ รู้ตัว ผู้กระทำ ความผิด ให้พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ลวกไปทั้งการสืบสวนและสอบสวนรวบรวม พยานหลักฐานทุกชนิด และดำเนินการทั้งหลายตั้งแต่การพบผู้ผิดเฝ้าที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ด้วยตนเอง เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ ถูกกล่าวหา เมื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ทั้งนี้ให้ เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131 และมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง

สำหรับคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนซึ่งต้องอาศัยความชำนาญและความสามารถในการ สืบสวนเป็นพิเศษ ให้ฝ่ายสืบสวนฯที่มีหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานโดยประสานงาน กับพนักงานสอบสวนอย่างใกล้ชิด

4. การรายงานคดี ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบของการสอบสวน เป็นผู้รายงานคดีและ การปฏิบัติเกี่ยวกับรายงานคดีอาญา โดยถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 13 บทที่ 2 และบทที่ 4 การรายงานเหตุประชุมพรรคและละเมิดขวัญและระตุที่ต่อรายงานตัวฯ ให้ถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 13 บทที่ 1

ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือใดๆของ ตร. ที่ขัดหรือแย้งกับหนังสือสั่งการนี้ ให้ยกเลิกและ ถือปฏิบัติตามหนังสือนี้แทน ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 เป็นต้นไป

พล.ต.อ.
(พันตำรวจเอก พิชิตสุวรรณ)

สบ.ตร.

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๕๕๒/๒๕๕๐

เรื่อง การทำสำนวนการสอบสวน (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๗๕๓/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การทำ
 สำนวนการสอบสวน ได้กำหนดแนวทางการทำสำนวนการสอบสวน รวมถึงการเรียงลำดับ
 เอกสาร การให้หมายเลข การลงชื่อในสำนวนการสอบสวนและการรวบรวมสำนวนการสอบสวน
 ประกอบด้วยความเห็นเป็นแนวทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนไว้แล้ว แต่ปรากฏว่าการ
 เรียงเอกสารในสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนมักจะเรียงเอกสารที่ได้จากการ
 สอบสวนปะปนกัน โดยไม่แยกให้ชัดเจนว่าเป็นพยานหลักฐานของฝ่ายผู้ต้องหา ฝ่าย
 ผู้ต้องหา และพยานหลักฐานที่พนักงานสอบสวนรวบรวมได้เองในการสืบสวนสอบสวน
 ทำให้ยากแก่การพิจารณาวินิจฉัยพยานหลักฐานทางคดี จึงควรปรับปรุงแก้ไขแนวทางการ
 ปฏิบัติให้ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติ
 ในการเก็บสำนวนและสำเนาสำนวนการสอบสวนให้เป็นไปอย่างมีระบบสามารถค้นหา
 อ้างอิงได้โดยสะดวกรวดเร็ว และไม่เสียหายแก่คดี

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๑
 จึงให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๑ และ ข้อ ๑๒ ของคำสั่ง กรมตำรวจที่ ๗๕๓/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๘
 พฤษภาคม ๒๕๔๑ และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

"๑๑. การเรียงลำดับเอกสาร การให้หมายเลข การลงชื่อในสำนวนการสอบสวน
 และการรวบรวมสำนวนการสอบสวนประกอบด้วยความเห็น

เมื่อได้ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้รวบรวมบันทึกและเอกสารต่างๆ ในการ
 สอบสวนรวมเข้าสำนวนไว้ ถ้าเป็นสิ่งของอย่างอื่นให้ทำบัญชีรายละเอียดรวมไว้ด้วย โดย
 ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

11.1 การเรียงลำดับเอกสารในสำนวนการสอบสวน ให้เรียงตามลำดับดังนี้

11.1.1 ปกสำนวน

11.1.2 หนังสือเสนอพนักงานอัยการ

11.1.3 บัญชีสำนวนการสอบสวน

11.1.4 รายงานการสอบสวน

11.1.5 พยานหลักฐานฝ่ายผู้กล่าวหา

11.1.5.1 คำให้การผู้กล่าวหา (ถ้ามีหลายคนให้เรียงลำดับผู้กล่าวหา)

ผู้กล่าวหา)

11.1.5.2 คำให้การพยานฝ่ายผู้กล่าวหา ถ้ามีหลายคนให้

เรียงตามลำดับเหตุการณ์ ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ และถ้าในแต่ละเหตุการณ์มีพยานหลายคนให้เรียงตามลำดับความสำคัญของพยาน

11.1.5.3 พยานเอกสารฝ่ายผู้กล่าวหา ถ้ามีหลายรายการ

ให้มีหมายเลขกำกับเป็น ก 1, ก 2, ก 3 จนครบทุกรายการ

11.1.5.4 บัญชีพยานวัตถุฝ่ายผู้กล่าวหา ถ้ามีพยานวัตถุ

หลายรายการให้มีหมายเลขกำกับเป็น ข 1, ข 2, ข 3 จนครบทุกรายการ

การเรียงลำดับพยานเอกสารและบัญชีพยานวัตถุของผู้กล่าวหา

ให้มีลักษณะเชื่อมโยงสัมพันธ์ตลอดทั้งกับคำให้การพยานบุคคลหรือตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ให้จัดทำบัญชีพยานบุคคล พยานเอกสารและพยานวัตถุปะติดไว้

ด้านหลังของพยานแต่ละประเภทด้วย

11.1.6 พยานหลักฐานฝ่ายผู้ต้องหา

11.1.6.1 คำให้การผู้ต้องหา (ถ้ามีหลายคนให้เรียงลำดับผู้ต้องหา)

11.1.6.2 คำให้การพยานฝ่ายผู้ต้องหา ถ้ามีหลายคนให้เรียง

ลำดับตามลำดับเหตุการณ์ ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ และถ้าในแต่ละเหตุการณ์มีพยานหลายคนให้เรียงตามลำดับความสำคัญของพยาน

11.1.6.3 พยานเอกสารฝ่ายผู้ต้องหา ถ้ามีหลายรายการให้มี

หมายเลขกำกับเป็น ค 1, ค 2, ค 3 จนครบทุกรายการ

11.1.6.4 บัญชีพยานวัตถุฝ่ายผู้ต้องหา ถ้ามีพยานวัตถุหลาย

รายการให้มีหมายเลขกำกับเป็น ง 1, ง 2, ง 3 จนครบทุกรายการ

การเรียงลำดับพยานเอกสารและบัญชีพยานวัตถุของฝ่ายผู้ต้องหาให้มีลักษณะเชื่อมโยงสอดคล้องกับคำให้การของพยานบุคคลหรือตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ให้จัดทำบัญชีพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ ประติดไว้ด้านหน้าของพยานแต่ละประเภทด้วย

11.1.7 พยานหลักฐานที่พนักงานสอบสวนรวบรวมได้เอง

11.1.7.1 คำให้การพยานบุคคล ถ้ามีหลายคนให้เรียงลำดับตามลำดับเหตุการณ์ ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ และถ้าในแต่ละเหตุการณ์ มีพยานหลายคนให้เรียงตามลำดับความสำคัญของพยาน

11.1.7.2 พยานเอกสาร ถ้ามีหลายรายการให้มีหมายเลขกำกับ เป็น พ 1, พ 2, พ 3 จนครบทุกรายการ

11.1.7.3 บัญชีพยานวัตถุ ถ้ามีหลายรายการให้มีหมายเลขกำกับ เป็น รพ 1, รพ 2, รพ 3 จนครบทุกรายการ

การเรียงลำดับพยานเอกสารและบัญชีพยานวัตถุที่พนักงานสอบสวนรวบรวมได้เอง ให้มีลักษณะเชื่อมโยงสอดคล้องกับคำให้การพยานบุคคลหรือตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ให้จัดทำบัญชีพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุประติดไว้ด้านหน้าของพยานแต่ละประเภทด้วย

11.1.8 เอกสารที่พนักงานสอบสวนรวบรวมหรือจัดทำเพื่อประกอบคดี

11.1.8.1 บันทึกพนักงานสอบสวน

11.1.8.2 บัญชีทรัพย์สินต่าง ๆ ให้เรียงลำดับดังนี้

- (1) บัญชีทรัพย์สินถูกประทุษร้าย
- (2) บัญชีทรัพย์สินถูกระงับหรือระงับไว้ได้คืน
- (3) บัญชีทรัพย์สินถูกระงับไว้ไม่ได้คืน
- (4) คำหนังสือพรรณนทรัพย์สินหาย

11.1.8.3 เอกสารซึ่งทำขึ้นเพื่อแสดงถึงสถานที่เกิดเหตุ เรียงลำดับดังนี้

(1) บันทึก...

- (1) บันทึกการตรวจรถสถานที่เกิดเหตุ
- (2) แผนที่เกิดเหตุ
- (3) ภาพถ่ายที่เกิดเหตุ
- (4) บันทึก แผนที่ ภาพถ่ายของกองพิสูจน์หลักฐานที่

มาตรวจสถานที่เกิดเหตุ

- (5) บันทึกการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำบรรยายภาพ
- (6) ภาพถ่ายการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำบรรยายภาพ

11.1.8.4 เอกสารที่ชำรุดเพื่อแสดงถึงพยานเอกสารและพยานวัตถุ

เรียงลำดับดังนี้

(1) ส่วนฉบับที่กหรือหนังสือที่ส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุไปตรวจและผลการตรวจพิสูจน์พยานเอกสารและพยานวัตถุ เช่น ผลการตรวจเปรียบเทียบลายมือชื่อ ผลการตรวจพิสูจน์อาวุธปืน รายงานการชันสูตรบาดแผล รายงานชันสูตรพลิกศพ บันทึกการตรวจพิสูจน์สภาพและเครื่องอุปโภคบริโภคค้นเกิดเหตุ เป็นต้น โดยให้นำผลการตรวจดังกล่าวประกอบสำเนาหรือหนังสือที่ส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุไปตรวจ (เรียงคู่กับบันทึกหรือหนังสือที่ส่งไปตรวจอยู่ข้างบน ส่วนผลการตรวจอยู่ข้างล่าง)

(2) ภาพถ่ายพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ เช่น ภาพถ่ายทรัพย์สินที่ถูกละหาย ภาพถ่ายบาดแผลผู้ตายหรือผู้บาดเจ็บ เป็นต้น

11.1.8.5 เอกสารที่แสดงถึงการปฏิบัติในสถานที่เกี่ยวกับตัวผู้ต้องหา

เรียงลำดับดังนี้

- (1) บันทึกการชี้ตัวผู้ต้องหา
- (2) ภาพถ่ายการชี้ตัวผู้ต้องหา
- (3) บันทึกการจับกุม
- (4) หมายจับ
- (5) คำนิรโทษกรรมผู้ต้องหา
- (6) รูปถ่ายของผู้ต้องหา
- (7) บันทึกขอความเห็นชอบจับกุมหรือยกหมายจับ

//(8) หมายเรียก...

- (8) หมายถึงผู้ต้องหา
- (9) หนังสือหรือบันทึกแจ้งอาัยตตัวและกนอาัยตตัวผู้ต้องหา
- (10) บันทึกการตรวจค้น
- (11) หมายถึง

11.1.8.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพยานบุคคลให้เรียงลำดับดังนี้

- (1) นหมายเรียกพยาน
- (2) หนังสือแจ้งเหตุขัดข้องของพยาน
- (3) สำเนาใบมรณบัตรของพยาน

11.1.8.7 สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีเรียงลำดับดังนี้

- (1) สำเนาเอกสารเกี่ยวข้องกับผู้ตาย เช่น ใบมรณบัตร

สำเนาระเบียบบ้านผู้ตาย

- (2) สำเนาเอกสารเกี่ยวข้องกับผู้เสียหาย เช่น สำเนายัตตร

ประชาชน ใบอนุญาตขับขี่ สำเนาทะเบียนรถคันที่ผู้เสียหายขับขี่

- (3) สำเนาเอกสารเกี่ยวข้องกับผู้ต้องหา เช่น สำเนายัตตร

ประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาใบอนุญาตขับขี่ สำเนาทะเบียนรถคันที่ผู้ต้องหาขับขี่ สำเนาทะเบียนอาวุธปืนของผู้ต้องหา

- (4) สำเนาเอกสารอื่น ๆ

11.1.8.8 บันทึกอื่น ๆ ที่พนักงานสอบสวนได้ทำขึ้นเกี่ยวกับการสอบสวน

ให้เรียงลำดับดังนี้

- (1) บันทึกการตกลงค่าเสียหาย
- (2) บันทึกการคืนของกลางและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- (3) บันทึกขออนุมัติคืนของกลางพร้อมคำส่งอนุมัติหรือไม่อนุมัติ

11.1.8.9 หนังสือติดต่อได้ตอบ สืบถาม ระหว่างพนักงานสอบสวนกับ

หน่วยงานต่าง ๆ โดยให้นำหนังสือที่ตอบกลับมาบรรดาผู้กับสำเนาหนังสือที่พนักงานสอบสวนทำไปโดยปกติ เช่น พนักงานสอบสวนมีหนังสือขอใบรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลจากนายทะเบียน นายทะเบียนมีหนังสือตอบพร้อมกับส่งสำเนาใบรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

มาให้...

มาให้ ให้เรียงสำเนาหนังสือที่หน่วยงานสอบสวนทำไปสอบถามอยู่ข้างบนส่วนหนังสือตอบของ นายทะเบียนพร้อมสำเนาใบรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลอยู่ข้างล่าง กรณีพนักงานสอบสวน ทำหนังสือสอบถามไปหลายแห่ง ให้เรียงลำดับตามวันเวลาที่พนักงานสอบสวนทำไปสอบถาม เป็นหลัก ส่วนหนังสือตอบจะตอบกลับหนังสือไม่ต้องคำนึงถึง ถ้าเป็นการสอบถามในเรื่องเดียวกัน หลายครั้ง ให้เรียงลำดับตามวันเวลาที่สอบถามและเรียงอยู่ในเรื่องเดียวกัน

11.1.6.10 สำเนาเอกสารต่าง ๆ ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี เช่น แผนประทุษกรรม (ในกรณีที่มีเหตุฆาตกรรมเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนคดี)

11.1.8.11 เอกสารที่ได้มาซึ่งอำนาจการสอบสวนให้เรียงลำดับดังนี้

- (1) คำสั่งผู้บังคับบัญชาหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อนุญาตให้ทำการสอบสวน (กรณีต้องขออนุญาตทำการสอบสวน)
- (2) บันทึกของพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นที่ขออนุญาตสอบสวน
- (3) สำเนาระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎของ อนุญาตสอบสวน
- (4) หนังสือมอบอำนาจและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบ อำนาจให้มาวิจัย ภั หรือขอคำร้องทุกข์หรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน
- (5) หนังสือร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษซึ่งผู้เสียหายหรือผู้กล่าวโทษ ได้มีถึงพนักงานสอบสวน

11.1.8.2 เอกสารที่เกี่ยวกับการดำเนินการกับผู้ต้องหาหลังจากถูกจับกุม ให้เรียงลำดับดังนี้

- (1) บันทึกการควบคุม
- (2) สำเนาคำร้องขอคัดฟ้องหรือฝากขัง เรียงตามลำดับ ตั้งแต่ครั้งที่ 1 เป็นต้นไป (เรียงครั้งที่ 1 อยู่ข้างบน ครึ่งดขไปอยู่ข้างล่างตามลำดับ)
- (3) บันทึกเสนอสำนวนประกันพร้อมคำสั่งอนุญาตหรือ ไม่อนุญาตให้ประกัน
- (4) คำร้องและสำนวนประกันพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือมอบอำนาจ เป็นต้น

(5) หนังสือ...

- (5) หนังสือแจ้งให้นายบวระกันนำตัวผู้ตั้งนามาส่ง
- (6) หลักฐานการรับ-ส่งตัวทนายผู้กระทำผิด
- (7) หลักฐานการส่งเว้าหรือขอร้องจากผู้กระทำผิดไปยัง

สถานพินิจ

(8) หลักฐานการแจ้งกวดจ้กุมเด็กหรือเยาวชน ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและพิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รักหรือเยาวชนนั้น อาศัยอยู่ทราบ

(9) รายงานแสดงซังเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

(10) ผลการตรวจสอบประวัติการต้องโทษและพิมพ์

ลายนิ้วมือของผู้ต้องหา .

11.7.8.13 ผลการตรวจสอบประวัติและพิมพ์นิ้วผู้ตาย

สำหรับเอกสารนอกเหนือจากที่กล่าวไว้แล้ว ใ้พนักงานสอบสวน พิจารณาเทียบเคียงว่าควรที่จะจัดอยู่ในลำดับใด แต่ให้จัดเรียงอยู่ในลำดับนั้น ๆ

11.2 การให้เลขหมายเอกสารในสำนวนการสอบสวน เนื่องจากการทำสำนวน การสอบสวนบางสำนวนไม่สิ้นสุดคดีที่พนักงานสอบสวน จำเป็นต้องเสนอสำหรับการสอบสวน ตามลำดับชั้นขึ้นไปอีกและอาจมีการสอบสวนเพิ่มเติม จึงทำให้สำนวนการสอบสวนมีเอกสาร เพิ่มอยู่เรื่อย ๆ การเรียงลำดับ จึงควรเรียงจากลำดับแรกผ่านส่งสุดขึ้นมา เพราะเพื่อให้เมื่อมีการสอบสวนเพิ่มเติม

สำหรับกรณีที่มีการสอบสวนบางเรื่องมีคำให้การหรือเอกสารหลายแผ่นให้ใช้ เลขลำดับตามบัญชีสำนวนการสอบสวนเพียงเลขเดียวแล้วใช้ท้าย (/ ตามจำนวนแผ่น โดยให้ท้าย / ในแผ่นท้ายเป็น 1 ขึ้นมาทุกแผ่น เพื่อป้องกันมิให้จำนวนลำดับเอกสารมีการเพิ่มเติมขึ้นมา

11.3 การลงชื่อในท้ายรายงานการสอบสวน ใ้พนักงานสอบสวนผู้สอบสวน รวบรวมหลักฐานหลักฐานทางคดีเป็นผู้ลงนามมีความเห็นเสนอเพียงคนเดียว จากนั้นเสนอ สำนวนให้หัวหน้างานสอบสวน และหัวหน้าพนักงานสอบสวนพิจารณามีความเห็นทางคดี ตามลำดับ โดยให้หัวหน้างานสอบสวนและหัวหน้าพนักงานสอบสวนมีความเห็นทางคดีเป็น ของตนเอง

11.4 เมื่อรวมบันทึกต่าง ๆ เข้าสำนวนเรียบร้อยแล้ว ให้ทำรายงานการสอบสวน
คดีหรือสำนวนตามแบบพิมพ์ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด (ด. 147-ด. 155) รายงานการ
สอบสวนนี้จะตั้งเขาข้อเท็จจริงออกมาจากที่มีปรากฏอยู่ในสำนวนการสอบสวน ข้อเท็จจริง
และความเห็นจำเป็นต้องกล่าวตามหัวข้อดังต่อไปนี้

11.4.1 วัน เวลา ตำบลที่เกิดเหตุ และข้อหาอันเป็นมูลให้เกิดความผิด

11.4.2 คำให้การผู้กล่าวหา พยานฝ่ายผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยาน
ฝ่ายผู้ต้องหา โดยย่อเฉพาะข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นสำคัญ และเรียงตามลำดับ
เช่นเดียวกับการเรียงเอกสารในสำนวนการสอบสวนตาม ข้อ 11.1.5 และ 11.1.9

11.4.3 พยานเอกสารและพยานวัตถุ ถ้ามีหลายรายการให้ระบุเลขลำดับ

11.4.4 หลักฐานทางคดีและการทำความเห็นทางคดีของพนักงาน

สอบสวน ให้สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นในทางคดีของพนักงานสอบสวนว่าควรเชื่อ
หรือไม่ควรเชื่อเพราะเหตุผลอย่างไร รวมทั้งเหตุผลในการสร้างควรสิ่งที่ไม่เชื่อหรือควรสิ่งที่ไม่เชื่อ
เพราะเหตุใด โดยความเห็นนี้ให้อ้างถึงข้อเท็จจริง ซึ่งกฎหมาย (บทกฎหมายและมาตราที่ยก
ขึ้นไว้) ประกอบด้วย และวินิจฉัยไปตามเหตุและผลที่ควรจะเป็น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นย่อหน้าที่ย่อข้อเท็จจริงทั้งหมด เริ่มจากข้อความว่า คดีนี้
สอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า...จากนั้นย่อข้อเท็จจริงตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด
เรียงตามลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ โดยให้ระบุ
วัน เดือน ปี เวลาและตำบลที่เกิดเหตุ (ถ้ากระทำความผิดวัน เดือน ปี เวลาและสถานที่เดียว
ให้ระบุว่าตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ) อากาการวิภาษของผู้กระทำผิดนั้นหรือแต่ละคน
เป็นอย่างไร ทำอย่างไร ตลอดจนพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวแก่เหตุการณ์นั้น ข้อเท็จจริงนี้
เป็นข้อเท็จจริงที่ได้จากคำให้การผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา และพยาน ซึ่งแต่ละคนอาจจะให้ข้อเท็จจริง
คนละตอนแล้วนำมาผสมผสานเชื่อมโยงเป็นข้อเท็จจริงที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งถ้าได้อ่านข้อเท็จจริง
นี้แล้ว สามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคดีนี้ได้ทั้งหมด

ส่วนที่ 2 เป็นย่อหน้าที่ชี้แจงถึงพยานหลักฐานทางคดี ว่ามีพยาน
หลักฐานใด (พยานบุคคล พยานเอกสารหรือพยานวัตถุ) ที่ยืนยันว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำผิด
หรือไม่เพียงพอ ถ้ามีระบุให้ชัดเจน ผู้ต้องหาให้การว่าอย่างไร รับสารภาพหรือต่อสู้คดีอย่างไร

มีเหตุผล...

มีเหตุผลว่าเท็จหรือไม่ เช่น หลักฐานหรือคดีมีผู้กล่าวหาและพยานยืนยันว่าคำพิพากษากลาง
จากในคำผู้ต้องหาและผู้ต้องหารับรองของกลางเป็นของผู้ต้องหาซึ่งมีไว้ในครอบครองโดย
ไม่ได้รับอนุญาตจริง

ส่วนที่ 3 หากคดีมีพยานหลักฐานในการสั่งคดีว่าฟ้องหรือไม่ฟ้องของผู้
ผู้ต้องหา เหตุผลที่พนักงานสอบสวนหยิบยกขึ้นอ้าง ควรเชื่อไม่เชื่อเพราะเหตุผลอย่างไรทั้งใน
ปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายรวมทั้งเหตุผลในการชี้แจงให้ฟ้องหรือไม่ฟ้องในความมี
ฐานใด (ตามที่ได้แจ้งให้ผู้ต้องหาทราบในบันทึกคำให้การผู้ต้องหา) ตามบทกฎหมายใด
ถ้าบทกฎหมายใดมีบทแก้ไขเพิ่มเติม ให้ชี้แจงบทกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมไว้ครบถ้วน จากนั้น
จึงระบุว่าเห็นควรสั่งฟ้องหรือควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาตามตัวบทกฎหมายที่อ้างถึงดังกล่าว
ข้างต้น

ถ้าเป็นคดีไม่ปรากฏจำเลยใดเป็นผู้กระทำความผิด ให้ระบุว่าเหตุพิจารณา
และการกระทำของคนร้ายมีความผิดฐานใด ตามบทกฎหมายใด (ถ้าบทกฎหมายใดมีบท
แก้ไขเพิ่มเติมให้อ้างบทกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมให้ครบถ้วน) จากนั้นระบุว่าได้ดำเนินการ
สืบสวนสอบสวนตลอดมาภายในเวลานานพอสมควรแล้ว แต่ยังไม่ทราบว่าคนร้ายเป็นใคร
ชี้ให้เห็นความรวดเร็วของกระบวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา มาตรา 140 (1) บรรทัดหรือบรรทัดของ แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ 4 ถ้าคดีใดในส่วนของการสอบสวนปรากฏกรณีดังต่อไปนี้ เช่น

ก. มีใบแจ้งแจ้งโทษของผู้ต้องหาเข้าหลักเกณฑ์ที่จะฟ้องคดี
ขอให้ฟ้องเพิ่มโทษฐานไม่เชื่อศาลหรือโทษกักกันหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้ร้ายค้นควรเพิ่มโทษ
หรือกักกันผู้ต้องหาหรือหลายคดี ให้กล่าวไว้ให้ชัดแจ้งว่าคดีในสำนวนการไป ณ ศาลใด
เพื่อพนักงานอัยการจะได้แถลงต่อศาลได้สะดวก ถ้ามาทราบภายหลังก็แจ้งให้พนักงาน
อัยการเจ้าของสำนวนแรกทราบ

ข. ในกรณีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมโดยเจ้าพนักงานอยู่แล้วให้
กล่าวไว้ให้ชัดแจ้งว่า ถูกควบคุมแต่เมื่อใด ครบกำหนดเมื่อใด

ค. ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรที่จะไม่ปล่อยชั่วคราว เช่น
จะหลบหนีหรือจะไปก่อภัยอันตรายแก่พยานหรือจะไปทำให้คดีเสียหาย ให้เขียนบรรยาย
เหตุผลในสำนวน ไว้เพื่อพนักงานอัยการจะได้ทราบและอาจอาศัยเหตุผลนั้นแถลงคัดค้าน
ต่อศาล

๘ ผู้ต้องหาเป็นคนที่ต่างตัวและเข้าหลักเกณฑ์ในเขตให้เขียน
ไว้ให้พนักงานอัยการทราบว่าได้เรียนขอขนะนร.ศ.ไปทางหนึ่งแล้ว

๙. ถ้ามีของกลางก็ต้องใส่ปรากฏในสำนวนว่า เก็บรักษาไว้หรือ
ส่งพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวนหรือได้สืบให้ใครไปเพราะเหตุใด

๑๐. ในคดีที่ต้องให้สืบเบาะแสวิศกัให้กล่าวไว้ด้วยว่า ควรขอ
สืบเบาะแสไว้แก่ผู้ใด ตามกฎหมายใด เป็นจำนวนเท่าใด

๑๑. คดีที่ศาลได้รับมอบเป็นเจ้าหน้าที่อนุญาตตามกฎหมาย
ให้เขียนไว้ด้วยว่า "เหตุเกิดในเขตศาล" เพื่อพนักงานอัยการจะได้กล่าวในฟ้อง

12. การเก็บสำนวนและสำเนาสำนวนการสอบสวน

12.1. สำนวนการสอบสวนต้องมี 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นต้นฉบับ
สำหรับส่งพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับชุดที่ 2 (สำเนาสำนวนการ
สอบสวน) ต้องมีรายละเอียดครบถ้วนเช่นเดียวกับสำนวนการสอบสวน

12.2. สำเนาสำนวนการสอบสวน ให้ตัวพนักงานที่มีหน้าที่เก็บรักษา
เก็บรักษาไว้ที่ห้องหรือตู้ที่จัดเก็บไว้สำหรับเก็บสำนวนการสอบสวนโดยเฉพาะ โดยให้
ระมัดระวังรักษาสำนวนการสอบสวนและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย

12.3. การขอสืบสำนวนการสอบสวน ให้จัดทำหลักฐานการสืบไว้
ทุกครั้งที่สำนวนถูกนำออกจากที่เก็บ

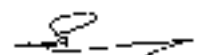
12.4. การจัดเก็บ ให้แยกเก็บสำนวนการสอบสวนเรียงลำดับตาม
ปี พ.ศ. และหมายเลขคดีโดยมีสมุดบัญชีสำนวนที่ตนเองเก็บไว้กับสมุดออกเลขคดีของ
สถานีตำรวจหรือหน่วยงานไว้ด้วย"

บรรดาระเบียบ หรือคำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้เป็นอันยกเลิกและให้
ถือปฏิบัติตามคำสั่งนี้โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2550

พลตำรวจเอก

(เสวีพิศุทธิ์ เตมียาเวส)

รักษาการเลขาธิการศูนย์บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อำนาจนิติบัญญัติ

พลตำรวจเอก

(ถาวร เวชวิทัก)

รองผู้บัญชาการฯ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บัญชาการกองบัญชาการ

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ว่าด้วย ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี
ลักษณะ ๑๘
กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ
(ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๕

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๘ กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ บทที่ ๑๓ สามีภริยาวิวาทกัน ข้อ ๕๘๓ ไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว อันมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการทำร้ายบุคคลทั่วไป โดยได้กำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาตามปกติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสดับตัวและยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์ อันดีในครอบครัวไว้ได้ ซึ่งทำให้ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีดังกล่าวไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย ประกอบกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้แล้ว จึงสมควรยกเลิกประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีข้างต้นเสีย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕๘๓ บทที่ ๑๓ สามีภริยาวิวาทกัน ของลักษณะ ๑๘ กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี เสียทั้งหมด

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

พลตำรวจเอก เปรี้ยวพันธ์ ดามาพงศ์
(เปรี้ยวพันธ์ ดามาพงศ์)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำนำ

ตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติงานและบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้เกิดประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมายตามวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างความเข้าใจในพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่กลไกที่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติที่กำหนดรูปแบบ วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการต่างจากการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้ผู้กระทำความผิด มีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ได้ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนและเหมาะสม สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ปฏิบัติงานต่อไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้จะเอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตลอดจนผู้สนใจทั่วไป และเป็นเครื่องมือที่มีส่วนช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สารบัญ

๑. บทนำ	๒
.....	
๒. บทนิยามศัพท์.....	๒
๓. พนักงานเจ้าหน้าที่	๓
.....	
๔. พนักงานสอบสวน	๔
.....	
๑. การรับคำร้องทุกข์.....	๕
๒. การสอบสวน.....	๖
๓. มาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์.....	๘
๔. การไกล่เกลี่ยให้ยอมความ.....	๘
๕. การทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์.....	๙
๖. การทำความเข้าใจทางคดี	๑๐
.....	
๕. หัวหน้าสถานีตำรวจ	๑๐
.....	
๖. ภาคผนวก ๑ กฎหมายและระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง	๑๑
.....	
๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐.....	๑๒
๒. ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะ เทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ในการคุ้มครอง ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๑๘
๓. ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความ รุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๒๑
๔. ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการสอบสวนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๒๕
๕. ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความถอนคำร้องทุกข์ในชั้น สอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๓๐
๖. ระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวแทนการ ลงโทษและเงื่อนไขการยอมความการถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้อง พ.ศ.	๓๔

๒๕๕๐.....	
๗. คำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๐๘๘/๒๕๕๓ เรื่อง มอบหมายการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์.....	๓๘
๗. ภาคผนวก ๒ แบบ คร.	๔๐
.....	
๑. แบบ คร.๕	๔๑
๒. แบบ คร.๖	๔๒
๓. แบบ คร.๗	๔๓
๔. แบบ คร.๘	๔๕
๕. แบบ คร.๙	๔๗
๖. แบบ คร.๑๐.....	๔๙

คู่มือการปฏิบัติงาน
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐
ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คู่มือการปฏิบัติงาน
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐
ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. บทนำ

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยความคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไป โดยให้ผู้กระทำ ความผิดมีโอกาสดำเนินคดีและยับยั้งการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ ได้ ประกอบกับเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความ รุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม แต่เนื่องจากมีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐
  ๒. ระเบียบกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
  ๓. ระเบียบกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่าย ปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐
  ๔. ระเบียบกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐
  ๕. ระเบียบกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ สอบสวน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ พ.ศ.๒๕๕๐
  ๖. ระเบียบกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์ในชั้นสอบสวน พ.ศ.๒๕๕๐
  ๗. ระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวแทนการลงโทษและเงื่อนไขการยอม ความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้อง พ.ศ.๒๕๕๐
  ๘. คำสั่งกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ ๐๘๘/๒๕๕๓ ลง ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓
  ๙. หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๐๕๖ ลง ๒๐ พ.ค.๒๕๕๔ แนวทางปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓
- ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงสมควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติ สำหรับข้าราชการตำรวจ

๒. บทนิยามศัพท์

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิด อันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคล

ในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบแต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓

“เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์” หมายความว่า ค่าทดแทนความเสียหายเบื้องต้นสำหรับเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวสูญเสียไป โดยผลของการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และให้หมายความรวมถึงรายได้ที่สูญเสียไป ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการหาที่อยู่ใหม่ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น

“นักจิตวิทยา” หมายความว่า นักจิตวิทยาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“นักสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า นักสังคมสงเคราะห์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีให้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในท้องที่ใดไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้

๓. พนักงานเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่เพราะจะต้องทำหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องได้รับการอบรมและได้รับบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม แบบ.คร.๑ จากสำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ถึงจะปฏิบัติหน้าที่ตามคู่มือนี้ได้ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งหากพบเห็นเหตุ หรือได้รับทราบเหตุ หรือรับแจ้งเหตุกระทำความรุนแรงในครอบครัวแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่นั้น โดยไม่ต้องขอหมายศาล

ก่อนที่จะเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุ ให้แสดงบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม แบบ คร.๑ ต่อเจ้าของหรือผู้ที่อยู่ในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ นั้น เพื่อยอมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปและแจ้งให้ทราบถึงเหตุของการเข้าไป

(๒) เพื่อช่วยยุติการกระทำด้วยความรุนแรง หรือระงับเหตุ หรือการเข้าค้นและช่วยเหลือ ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในที่รโหฐาน หากผู้กระทำไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาจใช้กำลังบังคับได้ทันที

(๓) การเข้าไปค้นหาพยานหลักฐาน บุคคล เพื่อช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน ครอบครัวหรือเพื่อจับกุมผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

(๔) หากปรากฏว่าผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับอันตรายแก่กายและ จิตใจ ให้รีบส่งตัวผู้ขึ้นไปรับการรักษาพยาบาลทันที

(๕) ประสานงานกับจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้คำแนะนำแก่ ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวโดยผ่านศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงใน ครอบครัว

(๖) บันทึกรายละเอียดแห่งการแจ้งเหตุ การเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุและ การดำเนินการแก่ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไว้เป็น หลักฐาน ตามแบบ คร.๕ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องลงลายมือชื่อรับรองไว้ หากผู้ขึ้นไม่ยินยอมลงลายมือชื่อ ให้ พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อไว้

(๗) ชี้แจงผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวให้ทราบถึงสิทธิในการได้รับการ ค้ำครองในการกำหนดมาตรการหรือการบรรเทาทุกข์เบื้องต้นแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ชั่วคราว(ตามที่หัวหน้าสถานีกำหนด)

(๘) ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี ให้จัดให้ผู้ขึ้น ร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าผู้ขึ้นไม่อยู่ในวิสัยหรือไม่มีโอกาสที่จะร้องทุกข์ ได้ด้วยตนเองให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนได้

(๙) ถ้ามิได้มีการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมิได้มีการร้องทุกข์ ภายในสามเดือนนับ แต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ให้ถือว่าคดีเป็น อันขาดอายุความ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้มีส่วนได้เสียจะร้องขอ ค้ำครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓

(๑๐) รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการ ผลความคืบหน้าแล้ว รายงานให้สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทราบโดยเร็ว ตามแบบ คร.๖ (ดำเนินการตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๗.๒๓/๐๗๕๑ ลง ๑ ธ.ค. ๒๕๕๒ เรื่อง รายงานการดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว(แบบ คร.๖)) พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูล ดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือศาลแล้วแต่กรณี หากจะต้องมีการพิจารณาออกคำสั่ง กำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราว หรือออกคำสั่งใด ๆ หรือคำพิพากษาโดยศาล

(๑๑) เมื่อมีการแจ้งเหตุหรือมีการร้องทุกข์แล้ว ห้ามมิให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ อันน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในคดีตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) หากจะต้องมีการจับกุมหรือควบคุมเด็กหรือเยาวชน ซึ่งเป็นผู้กระทำ ความรุนแรงใน ครอบครัว ให้ปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๐๕๖ ลง ๒๐ พ.ค.๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓

๔. พนักงานสอบสวน

พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดลักษณะพิเศษของพนักงานสอบสวนและการดำเนินคดีแตกต่างจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกำหนดให้มีพนักงานสอบสวน ๒ ประเภท

๑. พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี

๒. พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีดังต่อไปนี้

๑ การรับคำร้องทุกข์

(๑) กรณีผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องทุกข์ด้วยตนเอง ผู้ร้องทุกข์สามารถร้องทุกข์เป็นหนังสือหรือร้องด้วยปากก็ได้ โดยให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๑.๑) รับคำร้องทุกข์ตามกฎหมายและระเบียบ

(๑.๒) แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบถึงกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินคดี ตลอดจนสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว การดูแลบุตร หรือบรรเทาทุกข์ตามกฎหมาย เช่น สิทธิที่จะได้รับค่าทดแทนจากรัฐ สิทธิในการได้รับความคุ้มครองความปลอดภัย เป็นต้น

(๑.๓) แจ้งให้ ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้การคุ้มครองสิทธิหรือช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตามสมควรแก่กรณี

(๑.๔) แจ้งให้ ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุขภาพกาย อารมณ์ จิตใจ ภาวะความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสาเหตุที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว เพื่อประกอบดุลพินิจของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณี ตามแบบ คร. ๗

(๑.๕) ในกรณีมีการจัดการแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้นำความใน(๑.๑)-(๑.๔)มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทน ตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยเหตุที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่อาจร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสภาพร่างกายหรือจิตใจไม่อยู่ในวิสัยหรือโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการแทนผู้เสียหาย หรือมีผู้จัดการแทนผู้เสียหายแต่มีผลประโยชน์ขัดกันกับผู้เยาว์ หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น **ต้องร้องทุกข์เป็นหนังสือ**และให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) รับคำร้องทุกข์ตามกฎหมายและระเบียบ โดยให้ปรากฏเหตุที่ไม่อาจร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง

(๒.๒) ให้แนบหนังสือร้องทุกข์รวมไว้กับสำนวนการสอบสวน

(๒.๓) การดำเนินการตาม(๒.๑) - (๒.๒) ให้นำความในข้อ (๑.๒) - (๑.๔) มาใช้

บังคับโดยอนุโลม

(๓) ออกหลักฐานการรับคำร้องทุกข์ให้แก่ผู้ร้องทุกข์เพื่อประโยชน์ในการติดตามคดี

(๔) ประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงฯ ประสงค์จะยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์เพื่อทำบันทึกข้อตกลงตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๕) จัดให้มีคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ในความผิดอื่น หากสอบสวนแล้วพบว่า เป็นกรรมเดียวกับความผิดฐานกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเดียวกับความผิดฐานกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนต้องคำนึงถึงการนับอายุความร้องทุกข์ในความผิดฐานกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งแตกต่างจากอายุความร้องทุกข์ในความผิดอันยอมความได้ทั่วไป กล่าวคือ ในความผิดฐานกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดอันยอมความได้รูปแบบพิเศษ ซึ่งพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๗ กำหนดให้ผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือนเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว(ผู้เสียหาย)อยู่ใน "วิสัย" และ "มีโอกาส" ที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ มิเช่นนั้นคดีจะขาดอายุความ

-วิสัย หมายความว่า ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสภาพร่างกายหรือจิตใจที่สามารถร้องทุกข์หรือแจ้งความ

-โอกาส หมายความว่า ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการที่จะร้องทุกข์หรือแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ดังนั้น ระยะเวลาร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือนให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงฯ อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาที่จะร้องทุกข์ได้ มิเช่นนั้นคดีจะขาดอายุความ

(๖) กรณีผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันร้องทุกข์ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๑๒๔/๑)

(๗) ให้พนักงานสอบสวน บันทึกการรับแจ้งเหตุตามแบบบันทึกการรับแจ้งเหตุ (แบบ ๑) (ตามหนังสือ สยส. ตร. ที่ ๐๐๐๗.๒๓/๓๑๔๔ ลง ๑๒ ต.ค. ๒๕๕๔)

๒ การสอบสวน

(๑) ต้องสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

(๒) แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ส่งข้อเท็จจริงทั้งปวงที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมารวมเป็นพยานหลักฐานไว้ในสำนวน

(๓) การรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เฉพาะความผิดฐานกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ถ้าผู้กระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวรับสารภาพ พนักงานสอบสวนไม่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานแต่ให้แนบรายงานข้อเท็จจริงตาม (๒) ไว้ในสำนวนการสอบสวนและสรุปสำนวนพร้อมความเห็นให้พนักงานอัยการดำเนินการ

(๔) ก่อนสอบปากคำผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๔.๑) แจ้งเป็นหนังสือให้จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ ทราบวันเวลาและสถานที่ที่จะสอบปากคำ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับแจ้งอยู่ร่วมด้วย เพื่อให้คำปรึกษาขณะสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๔.๒) ในกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ แต่มีเหตุจำเป็นต้องสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ก็ให้พนักงานสอบสวนสอบปากคำผู้เสียหายไปได้แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ

(๔.๓) แจ้งแก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวให้ทราบถึงกระบวนการในการดำเนินคดีอาญารัฐธรรมนูญกระทำผิดด้วยความรุนแรงในครอบครัวและสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาความเสียหายหรือการบรรเทาทุกข์เบื้องต้น สิทธิในการมีล่ามกระบวนการทำบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไข รวมถึงผลของการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้อง

(๕) หากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นบุคคลต่างด้าวและประสงค์จะร้องขอผ่อนผันอยู่ในราชอาณาจักรชั่วคราวระหว่างการดำเนินคดี ให้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายอื่นกำหนด

(๖) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นสมควร หรือได้รับการร้องขอจากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนในสถานที่ที่เหมาะสม

(๗) การสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวที่เป็นผู้หญิง และเป็นกรกระทำ ความรุนแรงเกี่ยวกับเพศให้จัดพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นหญิงเป็นผู้สอบปากคำ เว้นแต่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวยินยอมให้ใช้พนักงานสอบสวนชายเป็นผู้สอบปากคำหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ให้บันทึกความยินยอมหรือเหตุจำเป็นนั้นไว้ในสำนวนด้วย

(๘) การสอบปากคำ บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีในฐานะที่เป็นผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือพยาน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๐๕๖ ลง ๒๐ พ.ค.๒๕๕๔ แนวทางปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓

(๙) การสอบปากคำผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวและบุคคลอื่นที่ร่วมกระทำความผิด ในฐานะผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๑๐) การตรวจพยานหลักฐาน

(๑๐.๑) การตรวจตัวหญิงผู้ถูกระทำ ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่ร่วมกระทำความผิดซึ่งเป็นหญิง ให้จัดเจ้าพนักงานซึ่งเป็นหญิงหรือหญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร บุคคลดังกล่าวจะขอ นำบุคคลใดมาอยู่ร่วมในการตรวจนั้นด้วยก็ได้

กรณีการตรวจตัวผู้หญิงที่เป็นผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ต้องให้ได้รับความยินยอม

(๑๐.๒) พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

(๑๑) การควบคุม และปล่อยชั่วคราว

(๑๑.๑) การควบคุมและปล่อยชั่วคราวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยพนักงานสอบสวนอาจเสนอเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อ

ความปลอดภัยของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและเสี่ยงที่จะเกิดการกระทำรุนแรงซ้ำ โดยถือ
ว่าเป็นเงื่อนไขในการป้องกันการก่อเหตุร้าย

(๑๑.๒) ในการควบคุม และปล่อยชั่วคราวบุคคลที่กระทำความผิดฐานกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓

(๑๒) ระหว่างการสอบสวนห้ามมิให้พนักงานสอบสวน

(๑๒.๑) จัดหรือยินยอมให้ผู้อื่นจัดให้มีการแถลงข่าวการกระทำ ความรุนแรงใน
ครอบครัว โดยนำตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมาแถลง
ข่าวหรือปรากฏตัวต่อสื่อมวลชนเพื่อให้ข่าว

(๑๒.๒) จัดให้มีการชี้ตัว หรือทำแผนประทุษกรรมประกอบคำรับสารภาพในที่
สาธารณะหรือโดยเปิดเผย

(๑๒.๓) เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ได้จากสำนวนการสอบสวนคดีความรุนแรงใน
ครอบครัวแก่ผู้ใด เว้นแต่เป็นเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีหรือเจ้าพนักงานในการยุติธรรม

๓ มาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์

(๑) ระหว่างการสอบสวนหากมีกรณีจำเป็นเร่งด่วนต้องคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการร้องขอโดย
ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือข้อเสนอของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนเห็นเอง
ให้พนักงานสอบสวนรีบทำการประมวลข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พอชี้ให้เห็นได้ว่าผู้ถูกระทำด้วยความ
รุนแรงในครอบครัวจำเป็นต้องได้รับการบรรเทาทุกข์เบื้องต้นหรือมีข้อเท็จจริงน่าเชื่อว่าผู้กระทำความรุนแรงใน
ครอบครัวอาจก่อเหตุกระทำความรุนแรงแก่บุคคลในครอบครัวซ้ำอีก หรือมีเหตุอื่น ๆ จำเป็นต้องกำหนด
มาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว
ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๑.๑) เสนอรายงานและความเห็นให้ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา(ซึ่งได้รับมอบหมายตามคำสั่งกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่
๐๘๘/๒๕๕๓ ลง ๒๙ มี.ค.๒๕๕๓)ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคล
ผู้ถูกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง
ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ

(๑.๒) จะร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการ
เพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ได้

(๒) เมื่อตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ได้ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่
บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราวแล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ที่ต้องหา
ว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัว ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อกำหนดมาตรการคุ้มครองดังกล่าว

(๓) ให้พนักงานสอบสวนเสนอคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ ต่อศาล
ที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วันออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อ

บรรเทาทุกข์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

๔ การไกล่เกลี่ยให้ยอมความ

(๑) ในระหว่างการสอบสวน หากพนักงานสอบสวนเห็นว่า ข้อหากระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นกรรมเดียวกับความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ และพฤติการณ์แห่งคดี ไม่ร้ายแรง พอมิทางปรองดองกันได้ หรือ คู่กรณีร้องขอ พนักงานสอบสวนอาจจัดให้มีการไกล่เกลี่ยให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวกับผู้ต้องหาซึ่งต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ยอมความกัน

ให้พนักงานสอบสวนแจ้งนัดให้คู่กรณีได้พูดคุยเจรจาไกล่เกลี่ยยอมความกัน โดยอาจตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลทำการไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ได้

(๒) ในการไกล่เกลี่ยนอกจากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายแล้ว ถ้ามีเหตุจำเป็นและสมควรก็ให้ผู้ทำการไกล่เกลี่ยเรียกบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาให้ความคิดเห็นหรือร่วมไกล่เกลี่ยด้วยก็ได้ แล้วแต่เหตุผลและความจำเป็นแต่ละกรณี

เมื่อคู่กรณีตกลงยอมความกันได้ และเงื่อนไขหรือข้อตกลงยอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานสอบสวนแล้วแต่กรณี จัดให้มีการการทำสัญญายอมความ แล้วนำสัญญายอมความดังกล่าวพร้อมคู่กรณีไปทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือ ถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) การทำสัญญายอมความให้เป็นไป ตามแบบ คร. ๙

๕ การทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์

(๑) ในระหว่างสอบสวนหากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ในความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ยยอมความหรือไม่ หากความปรากฏชัดว่าเป็นการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ด้วยความสมัครใจของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และมีได้เกิดจากการบังคับ ช่มชู้ หรือหลอกลวงจากบุคคลใดและผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวรับที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไข ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ให้พนักงานสอบสวนจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้น ก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ เพื่อให้ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกว่าอายุความ แล้วให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัว ลงลายมือชื่อตามแบบ คร. ๑๐

ในกรณีมีการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๕ ด้วย และเป็นกรรมเดียวกับความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวและเป็นบทที่มีโทษสูงสุด หากคู่กรณีมีความประสงค์ที่จะยอมความกันภายใต้

เงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ก็ให้พนักงานสอบสวน จัดให้มีการไต่ถามเพื่อให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวได้มีการยอมความกัน โดยจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความให้

เมื่อทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ให้พนักงานสอบสวนส่งสำเนาให้ ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ที่มีเขตอำนาจและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทราบเพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าว หากคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการขอคัดฟ้องก็แจ้งให้ศาลที่อนุญาตให้คัดฟ้องทราบด้วย

(๒) เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่งโดยมิชักช้า

ในกรณีที่ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ ไม่ว่าจะปรากฏจากการรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือพนักงานสอบสวนเห็นเอง ก็ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนต่อไป แล้วส่งตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวและสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาสั่ง

(๓) บันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ หรือก่อนการถอนคำร้องทุกข์ให้พนักงานสอบสวนแนบไว้ในสำนวนสอบสวน

๖ การทำความเห็นทางคดี

(๑) เมื่อสอบสวนเสร็จสิ้นให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสรุปสำนวนการสอบสวนพร้อมเสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ควรสั่งไม่ฟ้อง หรือเสนอยุติคดีต่อพนักงานอัยการ โดยสรุปสำนวนการสอบสวนต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงและความเห็นในข้อเท็จจริงที่ได้จากพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใน ๔๘ ชั่วโมง นับแต่ได้ตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว

(๒) ในกรณีที่ไม่อาจฟ้องผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ภายใน ๔๘ ชั่วโมง พนักงานสอบสวนต้องขอคัดฟ้องต่อศาลได้คราวละไม่เกิน ๖ วัน โดยขอคัดได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง และให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาบังคับใช้โดยอนุโลม

(๓) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนไม่อาจทำการสอบสวนเสร็จสิ้น หลังจากพ้นกำหนดระยะเวลาคัดฟ้องให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบบันทึกเหตุผลความจำเป็นไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

๕. หัวหน้าสถานีตำรวจ

ตามที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีคำสั่ง ที่ ๐๘๘/๒๕๕๓ ลง ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓ มอบหมายให้ **หัวหน้าสถานีตำรวจ** เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ ให้แก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว ไว้แล้วนั้น จึงให้ดำเนินการดังนี้

(๑) เมื่อได้รับรายงานและความเห็นของพนักงานสอบสวนแล้ว หากเห็นชอบด้วยก็ให้ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีข้อชี้แจงตาม แบบ คร. ๘

(๒) ก่อนออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตาม (๑) ถ้ามีเหตุสมควรจะเรียกพนักงานสอบสวน หรือเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อประกอบดุลพินิจการออกคำสั่งก็ได้

(๓) การออกคำสั่งใด ๆ ก็ตามให้ทำเท่าที่จำเป็นและเห็นสมควร เช่น

(๓.๑) ให้ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์

(๓.๒) ให้ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวงดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้น

ตามสมควรแก่ฐานะ

(๓.๓) ออกคำสั่งห้ามผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าไปใกล้ตัวบุคคลในครอบครัว

(๓.๔) ออกคำสั่งกำหนดวิธีการดูแลบุตร

(๔) ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคำสั่งตาม (๓) สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือต่อศาล เพื่อให้ศาลทบทวนคำสั่งได้ภายในสามสิบวันนับแต่ทราบคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นที่สุด

(๕) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตาม (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๖) เมื่อออกคำสั่งตาม (๓) แล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งการออกคำสั่งดังกล่าว ให้ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทราบ

ภาคผนวก ๑
กฎหมายและระเบียบ คำสั่ง
ที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงใน
ครอบครัว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความ
รุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิด
อันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่
ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคล
ในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบแต่ไม่รวมถึง
การกระทำโดยประมาท

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามี
ภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพา
อาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล
เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์” หมายความว่า ค่าทดแทนความเสียหายเบื้องต้นสำหรับเงิน
หรือทรัพย์สินใด ๆ ที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวสูญเสียไป โดยผลของการกระทำด้วยความ
รุนแรงในครอบครัว และให้หมายความรวมถึงรายได้ที่สูญเสียไป ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่าย
ในการหาที่อยู่ใหม่ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น

“นักจิตวิทยา” หมายความว่า นักจิตวิทยาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“นักสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า นักสังคมสงเคราะห์ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีให้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในท้องที่ใดไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้ใดกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัว ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้ความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้ แต่ไม่ลบล้างความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น หากการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ ด้วย ให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๕ ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ที่พบเห็นหรือทราบการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

มาตรา ๖ การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ อาจกระทำโดยวาจา เป็นหนังสือทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พบเห็นการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือได้รับแจ้งตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับการกระทำที่ได้รับแจ้ง รวมทั้งให้มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ และขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี ให้จัดให้ผู้นั้นร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าผู้นั้นไม่อยู่ในวิสัยหรือมีโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้ด้วยตนเองให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนได้

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ถ้ามิได้มีการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ หรือมิได้มีการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖ ภายในสามเดือนนับแต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ให้ถือว่าคดีเป็นอันขาดอายุความ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้มีส่วนได้เสียจะร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๘ เมื่อมีการร้องทุกข์ภายในอายุความตามมาตรา ๗ แล้ว ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนโดยเร็วและส่งตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว สำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว

แต่หากมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจยื่นฟ้องได้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ขอผิดฟ้องต่อศาลได้คราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามคราวโดยให้น่ากฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่การกระทำความผิดตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดกรรมเดียวกับความผิดตามกฎหมายอื่น ให้ดำเนินคดีความผิดตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ต่อศาลรวมไปกับความผิดตามกฎหมายอื่นนั้น เว้นแต่ความผิดตามกฎหมายอื่นนั้นมีอัตราโทษสูงกว่าให้ดำเนินคดีต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาความผิดตามกฎหมายอื่นนั้น โดยให้นำบทบัญญัติทั้งหลายแห่งพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอร่วมอยู่ด้วยในขณะสอบปากคำเพื่อให้คำปรึกษา

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบปากคำไปก่อนโดยไม่ต้องมีบุคคลดังกล่าวร่วมอยู่ด้วย แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ เมื่อมีการแจ้งตามมาตรา ๕ หรือมีการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖ แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ อันน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ในการดำเนินการตามมาตรา ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ โดยให้มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นและสมควร ซึ่งรวมถึงการให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ การให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวขอใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควรแก่ฐานะ การออกคำสั่งห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าไปใกล้ตัวบุคคลใดในครอบครัว ตลอดจนการกำหนดวิธีการดูแลบุตร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วันออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หากศาลเห็นชอบกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ดังกล่าว ให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์มีผลต่อไป

ในกรณีที่ศาลไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือมีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลทำการไต่สวนและมีคำสั่งโดยพลัน หากข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เพียงพอแก่การวินิจฉัยออกคำสั่ง ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม

เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์หรือออกคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลตามมาตรา ๑๐ สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือขอให้ศาลทบทวนคำสั่งได้ภายในสามสิบวันนับแต่ทราบคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นที่สุด

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา ๑๐ หรือออกคำสั่งใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เหตุการณ์หรือพฤติการณ์เกี่ยวกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ศาลมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หรือคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่า ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีความผิดตามมาตรา ๔ ศาลมีอำนาจกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติกผู้กระทำความผิดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะ ละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือทำทัณฑ์บนไว้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ศาลกำหนดแทนการลงโทษผู้กระทำความผิดก็ได้

ในกรณีที่มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี จัดให้มีการบำบัดฟื้นฟูเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องนั้น และกำหนดให้นำวิธีการตามวรรคหนึ่งเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวโดยอนุโลม โดยอาจรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบด้วยก็ได้ หากได้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วจึงให้มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ได้ หากผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนหรือศาลมีอำนาจยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา หรือรัฐมนตรีประกาศกำหนด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดให้มีระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ โดยกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ วิธีพิจารณา การยื่น และการรับฟังพยานหลักฐาน หากพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ไม่ว่าจะการพิจารณาคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ยอมความกัน โดยมุ่งถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

- (๑) การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
- (๒) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กินฉันสามีภริยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ
- (๓) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นผู้เยาว์
- (๔) มาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาและบุคคลในครอบครัวให้ปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการยอมความในคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล แล้วแต่กรณี อาจตั้งผู้ประนีประนอมประกอบด้วยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ความหรือบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาลเห็นสมควรเพื่อให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกัน หรืออาจมอบหมายให้นักสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมความกันก็ได้

เมื่อผู้ประนีประนอมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้ว ให้รายงานผลการไกล่เกลี่ยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้วแต่กรณีด้วย ในกรณีที่มีการไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จ บุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญายอมความขึ้นหรือจะขอให้เรียกคู่ความมาทำสัญญายอมความกันต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาลก็ได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นว่าสัญญายอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญายอมความนั้น

มาตรา ๑๗ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำรายงานประจำปีแสดงจำนวนคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำนวนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ และจำนวนการละเมิดคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ของพนักงานเจ้าหน้าที่และศาล และจำนวนการยอมความ และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบปีละครั้ง

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่บอออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัญหาการแก้ไขการใช้ความรุนแรงในครอบครัวมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิด มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการ

ทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป การใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับกับการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวจึงไม่เหมาะสม เนื่องจากกฎหมายอาญามีเจตนารมณ์ที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดหรือปกป้องคุ้มครองผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ดังนั้น การมีกฎหมายคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จึงมีความเหมาะสมกว่าการใช้กระบวนการทางอาญา เพราะสามารถกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป โดยให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ได้ประกอบกับเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน
และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่า
พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่
ในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๑

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน
และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่
ในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๑"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"กระทรวง" หมายความว่า กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ข้อ ๔ บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) มีความประพฤติเหมาะสมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของสตรีและสถาบันครอบครัว

(๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสถาบันครอบครัวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๕) ได้รับการรับรองการตรวจสุขภาพจิตจากจิตแพทย์

(๖) ผ่านการอบรมการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการประเมินที่ผู้อำนวยการแต่งตั้ง สำหรับผู้มีประสบการณ์ทำงานเป็นที่ประจักษ์ ไม่ต้องผ่านการอบรม แต่ต้องได้รับการประเมินตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

ข้อ ๕ บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๔ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือบุคคลล้มละลาย

(๔) ถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน เนื่องจากได้กระทำความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว

(๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือกระทำโดยประมาท

ข้อ ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีให้เป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕ และต้องได้รับการฝึกอบรมความรู้และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบสวนการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด

ข้อ ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ได้แก่

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีตำรวจขึ้นไป
- (๒) นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
- (๓) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และต้องได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกำหนด

ข้อ ๘ ให้สำนักงานประกาศให้ยื่นคำขอเพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อผู้อำนวยการ สำหรับจังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ แล้วแต่กรณี เมื่อผู้รับคำขอพิจารณาเห็นว่า ผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติครบถ้วน ตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือข้อ ๗ ให้ผู้รับคำขอเสนอให้รัฐมนตรีแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ แต่ถ้าไม่มีการแต่งตั้งผู้ยื่นคำขอเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ดังกล่าว ให้ผู้รับคำขอแจ้งเหตุผลที่ไม่แต่งตั้งนั้นให้ผู้ยื่นคำขอรับทราบ

ข้อ ๙ สำนักงานต้องจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ทุกกระยะสามปี

ข้อ ๑๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๔) รัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม

ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือข้อ ๗

ข้อ ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่
เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๑

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่
เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงได้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

“ศูนย์ปฏิบัติการ” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ข้อ ๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พบการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงตัวชี้แจงว่ากล่าวแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว เพื่อให้ยุติการกระทำโดยดีก่อนถ้าผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวยังขัดขืนอยู่อีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเพื่อดำเนินการระงับเหตุ

ข้อ ๕ ผู้ใดพบเห็นหรือทราบการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวให้แจ้งโดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการระงับเหตุโดยมิชักช้า

แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไว้รักษาพยาบาล ครู หรือนายจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวที่เป็นศิษย์หรือลูกจ้าง จะต้องแจ้งหรือรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมิชักช้า

ข้อ ๖ กรณีมีผู้พบเห็นหรือทราบการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว และแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดที่สื่อสารให้รู้ว่ามี การกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกวันเวลาที่ได้รับแจ้งไว้ทันที พร้อมรายละเอียดวัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ ชื่อผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวและผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เท่าที่ผู้แจ้งสามารถระบุได้ รวมทั้งพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่า มีการใช้ ความรุนแรงในครอบครัวหรือมีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเว้นแต่ในกรณีเร่งด่วนอันมีเหตุที่เชื่อได้ว่ามีการใช้ความรุนแรงในครอบครัวให้ดำเนินการตามข้อ ๔ ทันที แล้วจึงจัดทำบันทึกในทันทีที่ดำเนินการได้

ในกรณีที่ผู้แจ้งไม่ยอมบอกชื่อ โดยไม่มีเหตุอันควร หรือแจ้งชื่อหรือที่อยู่อันเป็นเท็จ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๗ กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้ง หรือรายงานการกระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือเป็นผู้พบเห็นหรือประสบพบเหตุการณ์ที่น่าเชื่อว่ามีกรกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ เพื่อดำเนินการยุติการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ถ้าผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวยังขัดขืนอยู่อีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเพื่อดำเนินการระงับเหตุ

ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ ให้แสดงบัตรประจำตัวต่อเจ้าของหรือผู้ที่อยู่ในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ นั้น เพื่อยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไป และแจ้งให้ทราบถึงเหตุของการเข้าไป

ถ้าเจ้าของหรือผู้อยู่ในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุด้วยความรุนแรงในครอบครัวออกมาพบเพื่อสอบถาม หากไม่มีผู้ใดออกมาพบ หรือไม่สามารถเปิดประตูให้เข้าไปในสถานที่นั้นได้ ให้ขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพื่อเข้าไปช่วยผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

ข้อ ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซักถามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่นั้นถึงข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้ง สาเหตุของการกระทำที่ได้รับแจ้ง ผลของการกระทำความรุนแรงในครอบครัวแล้วหาแนวทางการช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวต่อไป

หากกรณีปรากฏว่าผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจให้รีบส่งตัวผู้ต้องหาไปรับการรักษาพยาบาลทันที

ข้อ ๙ หลังจากการดำเนินการตามข้อ ๘ วรรคหนึ่งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกกระทำ ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พร้อมรายงานผลและความเห็นส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัวดังกล่าว

ข้อ ๑๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกรายละเอียดแห่งการแจ้งเหตุตามข้อ ๖ การเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุตามข้อ ๗ และการดำเนินการแก่ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไว้เป็นหลักฐาน ตามแบบ คร. ๕ ทำยระเบียบนี้

การทำบันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องลงลายมือชื่อรับรองไว้ หากผู้ที่ไม่ยินยอมลงลายมือชื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเหตุที่ไม่มีลายมือชื่อไว้

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับอันตรายแก่กาย หรือจิตใจ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ชี้แจงให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวทราบถึงสิทธิในการได้รับความคุ้มครอง ในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์เบื้องต้นแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวชั่วคราว รวมทั้งการออกคำสั่งห้ามผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปที่พำนักของครอบครัว หรือการออกคำสั่งห้ามเข้าใกล้ตัวบุคคลในครอบครัว หรือการดูแลบุตร เป็นต้น ตลอดจนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเบื้องต้นแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวด้วย

ข้อ ๑๒ หากผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับจัดการให้ผู้ต้องหาพบกับพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน พนักงานเจ้าหน้าที่จะจดบันทึกเสียเองก็ได้ แล้วให้รีบส่งไปยังพนักงานสอบสวนและจะจดแจ้งพฤติการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อพนักงานสอบสวนไว้ก็ได้

ถ้าผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะร้องทุกข์แต่ไม่อยู่ในวิสัย หรือโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้เอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการร้องทุกข์แทนต่อพนักงานสอบสวน

ในกรณีผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์กระทำความรุนแรงในครอบครัวต่อผู้เยาว์หรือคนวิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือกระทำการอันขัดกับผลประโยชน์ของผู้เยาว์หรือคนวิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือผู้เยาว์หรือคนวิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถไม่อยู่ในวิสัยหรือโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้เอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการร้องทุกข์แทนต่อพนักงานสอบสวน

ข้อ ๑๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการผลความคืบหน้าของการนั้น แล้วรายงานให้สำนักงานทราบโดยเร็ว ตามแบบ คร. ๖ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ หากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ประสงค์จะร้องทุกข์ หรือรับบริการทางการแพทย์ หรือจิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐานในการเข้าระงับเหตุความรุนแรงในครอบครัวครั้งนั้น ณ สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ และคัดสำเนาบันทึกประจำวันนั้นไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงเองหรือขอให้ศูนย์ปฏิบัติการรวบรวมข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว สาเหตุของการกระทำความรุนแรงในครอบครัว และบันทึกรายงานของผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ รวมถึงสรุปประมวลผลเพื่อประกอบดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามมาตรา ๑๐ หรือ พนักงานสอบสวนหรือศาล เพื่อพิจารณาออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว หรือคำสั่งใด ๆ หรือคำพิพากษา ตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อ ๑๖ ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

[เอกสารแนบท้าย]

๑. หนังสือแจ้งเหตุเข้าไปในเคหสถาน/สถานที่เกิดเหตุ เพื่อดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว (แบบ คร. ๕)

๒. บันทึกรายงาน (แบบ คร. ๖)

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวน
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน
ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐
พ.ศ. ๒๕๕๑

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐
พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ วรรคห้า และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีให้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ศูนย์ปฏิบัติการ” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อ ๔ การสอบสวนความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ระเบียบนี้มีได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติไว้เป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีในศาลแขวง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑
การร้องทุกข์

ข้อ ๕ เมื่อผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเป็นหนังสือหรือด้วยปาก ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) บันทึกรายชื่อร้องทุกข์ให้ปรากฏเจตนาโดยแจ้งชัดว่าประสงค์จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว พร้อมกับลงวันเดือนปีและลงลายมือชื่อผู้บันทึกและผู้ร้องทุกข์ไว้

(๒) แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบถึงกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินคดีความรุนแรงในครอบครัว ตลอดจนสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและการดูแลบุตร หรือบรรเทาทุกข์ตามกฎหมาย

(๓) แจ้งให้ศูนย์ปฏิบัติการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้การคุ้มครองสิทธิหรือช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามสมควรแก่กรณี

(๔) แจ้งให้ศูนย์ปฏิบัติการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสุขภาพกาย อารมณ์ จิตใจ ภาวะความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสาเหตุที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว เพื่อประกอบดุลพินิจของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณีตามแบบ คร. ๗ ท้ายระเบียบนี้

ในกรณีมีการจัดการแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยเหตุที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่อาจร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสภาพร่างกายหรือจิตใจไม่อยู่ในวิสัยหรือโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้จัดการแทนผู้เสียหาย หรือมีผู้จัดการแทนผู้เสียหายแต่มีผลประโยชน์ขัดกันกับผู้เยาว์ หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ต้องร้องทุกข์เป็นหนังสือและให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

(๑) บันทึกรายชื่อร้องทุกข์ให้ปรากฏชัดว่าผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว และเหตุที่ไม่อาจร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง พร้อมวันเดือนปีและลงลายมือชื่อผู้บันทึกและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ร้องทุกข์แทนไว้

(๒) ให้แนบหนังสือคำร้องทุกข์รวมไว้กับสำนวนการสอบสวน
การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้นำความในข้อ ๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) และ (๔) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗ กรณีผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในวันร้องทุกข์ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๒

การสอบสวน

ข้อ ๘ การสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) แจ้งเป็นหนังสือให้จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ ทราบวันเวลาและสถานที่ที่จะสอบปากคำ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับแจ้งอยู่ร่วมด้วย เพื่อให้คำปรึกษาขณะสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๒) ในกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวร้องขอ แต่มีเหตุจำเป็นต้องสอบปากคำผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ก็ให้พนักงานสอบสวนสอบปากคำผู้เสียหายไปได้แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวนโดยละเอียด แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ

ข้อ ๙ การสอบปากคำผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในขณะที่สอบปากคำให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๓

การออกคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์

ข้อ ๑๐ เมื่อผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวได้ร้องทุกข์ หรือมีการร้องทุกข์แทนแล้ว หรือระหว่างการสอบสวนหากมีกรณีจำเป็นเร่งด่วนต้องคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวหรือบุคคลที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการร้องขอโดยผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวหรือข้อเสนอของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนเห็นเองให้พนักงานสอบสวนรีบทำการประมวลข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พอชี้ให้เห็นได้ว่าผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวจำเป็นต้องได้รับการบรรเทาทุกข์เบื้องต้นหรือมีข้อเท็จจริงน่าเชื่อว่าผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวอาจก่อเหตุกระทำความรุนแรงแก่บุคคลในครอบครัวซ้ำอีก หรือมีเหตุอื่น ๆ จำเป็นต้องกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวเป็นการชั่วคราว แล้วเสนอรายงานและความเห็นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีที่มีเขตอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือจะร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ได้

ข้อ ๑๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีได้รับรายงานและความเห็นตามข้อ ๑๐ หรือได้รับรายงานและความเห็นจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศูนย์ปฏิบัติการที่มีเขตอำนาจ หากเห็นชอบด้วยก็ให้ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีชักช้า ตามแบบคร. ๘ ท้ายระเบียบนี้

ก่อนออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกระงับด้วยความรู้ในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีเหตุสมควรจะเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อประกอบดุลพินิจออกคำสั่งก็ได้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีได้ออก คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัว เป็นการชั่วคราวแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแจ้งให้ผู้ต้องหาว่ากระทำ ความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อกำหนดมาตรการคุ้มครองแล้ว ให้พนักงานสอบสวนเสนอ คำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองดังกล่าวต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วัน ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๑๓ ให้ปลัดกระทรวงรักษาการตามระเบียบนี้และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มี ปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

อนุสรณ์ วงศ์วรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

[เอกสารแนบท้าย]

๑. แบบรายงานประมวลข้อเท็จจริงในการออกคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองหรือ วิธีการบรรเทาทุกข์เพื่อคุ้มครองผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว (แบบ คร. ๓)

๒. คำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์ชั่วคราวตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระงับด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ (แบบ คร. ๘)

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการ
ยอมความ ถอนคำร้องทุกข์ในชั้นสอบสวน
พ.ศ. ๒๕๕๑

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ
ถอนคำร้องทุกข์ในชั้นสอบสวน
พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ วรรคสามและมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์ในชั้นสอบสวน
พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี
ให้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพนักงานสอบสวนตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ศูนย์ปฏิบัติการ” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงใน
ครอบครัว

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์

หมวด ๑
การไกล่เกลี่ยให้ยอมความ

ข้อ ๔ ในระหว่างการสอบสวน หากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นว่า ข้อหากระทำความ
รุนแรงในครอบครัวหรือการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นกรรมเดียวกับความผิดฐานทำร้าย
ร่างกาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ และพฤติการณ์แห่งคดี ไม่ร้ายแรงพอ มีทางปรองดอง
กันได้ หรือคู่กรณีร้องขอ พนักงานสอบสวนอาจจัดให้มีการไกล่เกลี่ยให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน
ครอบครัวกับผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ยอมความกัน

ให้พนักงานสอบสวนแจ้งนัดให้คู่กรณีได้พูดคุยเจรจาไกล่เกลี่ยยอมความกัน โดยอาจตั้ง
บุคคลหรือคณะบุคคลทำการไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ได้

ข้อ ๕ ในการไกล่เกลี่ยนอกจากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายแล้ว ถ้ามีเหตุจำเป็นและสมควรก็ให้ผู้ทำการไกล่เกลี่ยเรียกบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาให้ความความคิดเห็นหรือร่วมไกล่เกลี่ยด้วยก็ได้ แล้วแต่เหตุผลและความจำเป็นแต่ละกรณี

เมื่อคู่กรณีสามารถยอมความกันได้ และเงื่อนไขหรือข้อตกลงยอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้จัดให้มีการไกล่เกลี่ยทำสัญญายอมความให้ แล้วเสนอสัญญายอมความดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบพร้อมคู่กรณี ไปทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือ ถอนคำร้องทุกข์ต่อหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

การทำสัญญายอมความให้เป็นไปตามแบบ คร. ๙ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๖ เมื่อผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้ร้องทุกข์ หรือมีการร้องทุกข์แทนแล้ว หากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเห็นสมควรจะดำเนินการไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีได้ยอมความกันก็ได้ โดยให้นำความในข้อ ๔ วรรคสอง และข้อ ๕ มาใช้บังคับ

ในกรณีผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ยังไม่ได้ร้องทุกข์หรือไม่ประสงค์จะร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเห็นสมควรและคู่กรณียินยอมจะดำเนินการไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีได้ยอมความกันตามวรรคหนึ่งก็ได้

หมวด ๒

บันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์

ข้อ ๗ ในระหว่างสอบสวนผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ในความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ยยอมความหรือไม่ หากความปรากฏชัดว่าเป็นการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ด้วยความสมัครใจของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และไม่อยู่ในอาณัติ ช่มชู้ หรือหลุดลงจากบุคคลใดและผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัว รับผิดชอบปฏิบัติตามเงื่อนไข ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ให้พนักงานสอบสวนจัดทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้น ก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ เพื่อให้ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินกว่าอายุความฟ้อง แล้วให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัว ลงลายมือชื่อตามแบบ คร. ๑๐ ท้ายระเบียบนี้

ในกรณีมีการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๕ ด้วย และเป็นกรรมเดียวกับ ข้อกล่าวหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวและเป็นบทที่มีโทษสูงสุด หากคู่กรณีมีความประสงค์ที่จะยอมความกันภายใต้เงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ก็ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจัดให้มีการไกล่เกลี่ยให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวได้มีการยอมความกัน โดยจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความให้

เมื่อทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ให้พนักงานสอบสวนส่งสำเนาให้ศูนย์ปฏิบัติการที่มีเขตอำนาจและพนักงาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทราบเพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าว หากคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการขอผิดฟ้องก็แจ้งให้ศาลที่อนุญาตให้ผิดฟ้องทราบด้วย

ข้อ ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้ได้รับมอบหมายจากศูนย์ปฏิบัติการที่มีเขตอำนาจทำการติดตามและสอดส่องให้ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ตามที่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจจัดทำขึ้น ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ให้คำแนะนำให้ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามเงื่อนไขบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าวได้ตามสมควรแก่กรณี

ข้อ ๙ ในกรณีผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวจงใจฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานไปยังพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจ หรือศูนย์ปฏิบัติการที่มีเขตอำนาจ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่งโดยมิชักช้า

ในกรณีที่ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ ไม่ว่าจะปรากฏจากการรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือพนักงานสอบสวนเห็นเอง ก็ให้พนักงานสอบสวนยกคดีดังกล่าวขึ้นทำการสอบสวนโดยมิชักช้า แล้วส่งตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงรักษาการตามระเบียบนี้และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอำนาจฝ่ายบริหาร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

อนุสรณ์ วงศ์วรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

[เอกสารแนบท้าย]

๑. สัญญายอมความในคดีกระทำความรุนแรงในครอบครัวตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ (คร. ๙)

๒. บันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์คดีความรุนแรงในครอบครัว ในชั้นสอบสวนตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ (คร. ๑๐)

ระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการดำเนินการ
แก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวแทนการลงโทษ
และเงื่อนไขการยอมความ
การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้อง
พ.ศ. ๒๕๕๐

ระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้กระทำความรุนแรง
ในครอบครัวแทนการลงโทษและเงื่อนไขการยอมความ
การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้อง
พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เห็นควรออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว แทนการลงโทษและเงื่อนไขการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้องเพื่อให้การดำเนินการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามบทบัญญัติดังกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการดำเนินการแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว แทนการลงโทษและเงื่อนไขการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๕๐"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ศาลใช้ดุลพินิจพิจารณากำหนดว่าจะใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติกู้กระทำความผิด ให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะ ละครวันการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวหรือทำทัณฑ์บนไว้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน แทนการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้นก็ได้โดยให้พิจารณาถึงสาเหตุแห่งการกระทำความผิด พฤติการณ์แห่งคดี อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหาการศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของผู้กระทำความผิด ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด ประกอบดุลพินิจที่จะใช้วิธีการดังกล่าวให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละราย และเหมาะสมกับพฤติการณ์เฉพาะเรื่อง โดยมุ่งถึงความสงบสุข และการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ และศาลอาจสอบถามหรือรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบดุลพินิจด้วยก็ได้

ข้อ ๔ วิธีการฟื้นฟูและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดแทนการลงโทษนั้น ศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ฟื้นฟูโดยการอบรมผู้กระทำความผิด ด้วยการว่ากล่าวตักเตือนหรือให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมทางศีลธรรมหรือฝึกวินัยหรือโครงการอื่น เป็นระยะเวลาและในสถานที่ที่เหมาะสมตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ทั้งนี้เป็นเวลาไม่เกิน ๗ วัน

(๒) ให้เข้ารับการฟื้นฟูบำบัดรักษาเกี่ยวกับอาการติดยาเสพติดให้โทษ ในสถานพยาบาล สถานที่ของราชการ หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร จนกว่าจะครบขั้นตอนการบำบัด แต่ทั้งนี้เป็นเวลาไม่เกิน ๖ เดือนนับแต่วันถูกส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟู บำบัดรักษา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นโดยคำนึงถึงอายุ เพศ ประวัติ พฤติกรรมในการกระทำความผิดที่เกิดจากการติดยาเสพติดให้โทษตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งปวงของผู้กระทำความผิดประกอบด้วย และอาจจะให้ผู้กระทำความผิดอยู่ภายใต้การดูแลของพนักงานคุมประพฤติด้วยก็ได้

(๓) ให้ส่งตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ไปบำบัดรักษายังโรงพยาบาล สถานที่ของราชการหรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควรหรือมอบ

ให้แก่ผู้อื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษาก็ได้ตามแต่ศาลจะเห็นสมควรจนกว่าผู้นั้นจะหาย หรือตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่น

(๔) ให้ส่งตัวผู้กระทำความผิดเข้ารับการรักษาอาการติดยาหรือของมึนเมาอย่างอื่น ในสถานพยาบาล สถานที่ของราชการหรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร จนกว่าจะหายจากการติดยาหรือของมึนเมาอย่างอื่น แต่ทั้งนี้เป็นเวลาไม่เกิน ๖ เดือนนับแต่วันที่ถูกส่งตัวเข้ารับการรักษาเว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕ วิธีการคุมความประพฤติผู้กระทำความผิดแทนการลงโทษนั้น ให้ศาลกำหนดให้ผู้กระทำความผิดไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรทุก ๓ เดือนต่อครั้งเป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี หรือระยะเวลาที่เห็นสมควรแต่ไม่เกิน ๑ ปี เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตักเตือนในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ โดยอาจจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติข้อเดียวหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้

(๑) ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดเข้าไปในสถานที่อันมุ่งใจให้ประพฤตินิสัยหรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้ประพฤตินิสัย

(๒) ให้ฝึกหัดหรือประกอบอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

(๓) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤตินิสัยอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดอีก

(๔) ห้ามเล่นการพนันหรือห้ามดื่มสุราหรือเสพสิ่งเสพติดทุกชนิดและอาจให้ไปรับการรักษาอาการติดยาหรือสิ่งเสพติดหรือความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานพยาบาลหรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร ตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด เป็นเวลาไม่เกิน ๖ เดือนนับแต่วันที่ถูกส่งตัวเข้ารับการรักษา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่น

(๕) เงื่อนไขอื่นๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนด เพื่อแก้ไขฟื้นฟู หรือป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำหรือมีโอกาสกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดดังกล่าวมานั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลว่าพฤติการณ์เกี่ยวแก่การคุมความประพฤติได้เปลี่ยนแปลงไป ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดหรือกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมที่ยังไม่ได้กำหนดอีกก็ได้

ข้อ ๖ วิธีการให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แทนการลงโทษนั้น ให้ศาลกำหนดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้น สำหรับเงินหรือทรัพย์สินใดๆ ที่ผู้เสียหายได้สูญเสียไป เพราะผลของการกระทำความผิดนั้น ตามจำนวนเงินและระยะเวลาที่กำหนดให้ชำระตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนด โดยเฉพาะค่าเสียหายดังต่อไปนี้ ให้กำหนดดังนี้

(๑) สำหรับรายได้ที่สูญเสียไป ให้ชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นในวงเงินที่สูญเสียไป แต่ทั้งนี้ไม่เกินวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท เว้นแต่มีเหตุสมควรอย่างอื่น

(๒) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ให้ชดใช้เบื้องต้นเท่าที่ผู้เสียหายได้ใช้จ่ายไปจริง แต่ทั้งนี้ไม่เกินวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท เว้นแต่มีเหตุสมควรอย่างอื่น

(๓) ค่าใช้จ่ายในการหาที่อยู่ใหม่ ให้ชดใช้เบื้องต้นเท่าที่ผู้เสียหายได้ใช้จ่ายไปจริง แต่ทั้งนี้ไม่เกินเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท เป็นเวลาไม่เกิน ๑ ปี เว้นแต่มีเหตุสมควรอย่างอื่น

(๔) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็น ให้ชดใช้เบื้องต้นตามที่จำเป็น ตามจำนวนเงินและระยะเวลาที่กำหนดให้ชำระตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนด แต่ทั้งนี้ไม่เกินวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท เว้นแต่มีเหตุสมควรอย่างอื่น

ข้อ ๗ การให้ทำงานบริการสาธารณะแทนการลงโทษนั้น ให้ศาลกำหนดประเภทของการทำงานบริการสาธารณะประโยชน์ สถานที่ และระยะเวลาตามที่ศาลและผู้กระทำความผิดเห็นสมควร แต่ทั้งนี้ ไม่ควรกำหนดให้เกินวันละสามชั่วโมง และไม่เกินเจ็ดวัน โดยให้พิจารณาด้วยว่าการทำเช่นนั้น ต้องไม่ก่อความเสียหายแก่สังคมหรือบุคคลอื่นและไม่ก่อให้เกิดภาระเกินสมควรทั้งให้พิจารณาจากวิถีชีวิต การดำรงชีพ ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและพิจารณาจากลักษณะหรือประเภทและความเหมาะสมของงาน รวมทั้งระยะทางและความสะดวกในการเดินทางไปทำงานด้วย

ข้อ ๘ การให้ละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวแทนการลงโทษ เมื่อศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดี ยังไม่สมควรลงโทษผู้กระทำความผิด แต่การกระทำของผู้กระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ศาลมีอำนาจที่จะสั่งห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำหรือให้ละเว้นการกระทำดังกล่าว หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่ผู้เสียหาย อาจได้รับต่อไปเนื่องจากการกระทำของผู้กระทำความผิด ตามที่ศาลเห็นสมควรได้ โดยศาลอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้ผู้กระทำความผิดปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้ผู้ผู้นั้นกระทำความผิดขึ้นอีกก็ได้ตามแต่ศาลจะเห็นสมควร ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี เว้นแต่มีเหตุสมควรเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๙ การทำทัณฑ์บนแทนการลงโทษ เมื่อศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรลงโทษผู้กระทำความผิด แต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กระทำความผิดอาจจะก่อเหตุร้าย ให้เกิดอันตรายแก่บุคคลในครอบครัวขึ้นอีก ให้ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนไว้โดยกำหนดจำนวนเงินไม่เกินห้าพันบาท ว่าผู้นั้นจะไม่ก่อเหตุร้ายดังกล่าวอีกตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนดแต่ไม่เกินสองปี และจะสั่งให้มีประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ถ้าผู้ทำทัณฑ์บนกระทำผิดทัณฑ์บน ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นชำระเงินไม่เกินจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในทัณฑ์บน ถ้าผู้นั้นไม่ชำระให้นำทรัพย์สินในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ทำผิดทัณฑ์บนเป็นเด็กหรือเยาวชนให้นำทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ศาลจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์หรือการถอนฟ้องนั้น และกำหนดให้นำวิธีการตามข้อ ๔ ถึงข้อ ๙ ข้อเดียวหรือหลายข้อ มาเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวโดยอนุโลม โดยอาจรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบด้วยก็ได้ หากได้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วจึงให้มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดดังกล่าวได้ หากจำเลยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ในข้อนี้หรือข้ออื่นๆ ข้อใดข้อหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

สนิท ตระกูลพรายงาม

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

คำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ที่ ๐๘๘/๒๕๕๓
เรื่อง การมอบหมายการออกคำสั่งกำหนดมาตรการ
หรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์

คำสั่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่ ๐๘๘/๒๕๕๓

เรื่อง มอบหมายการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์

เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมและเกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงมอบหมายการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวและหรือได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๑. หัวหน้าสถานีตำรวจ
๒. นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
๓. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นมีอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

นายอิสสระ สมชัย
(นายอิสสระ สมชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ภาคผนวก ๒

แบบ คร.

หนังสือแจ้งเหตุเข้าไปในเคหสถาน/สถานที่เกิดเหตุ
เพื่อดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง แจ้งเหตุเข้าไปในที่รโหฐานเพื่อดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

เรียน .....

(ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว/ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว/ผู้เกี่ยวข้อง)

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....อายุ.....ปี ในฐานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ หมายเลขทะเบียน.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... ออกโดย.....ขอแจ้งให้ทราบว่า อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ พนักงานเจ้าหน้าที่พบเห็น/หรือได้รับแจ้งมีการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีอำนาจเข้าไปในเคหสถาน/สถานที่เกิดเหตุเพื่อดำเนินการ ดังนี้

- ระวังเหตุและสอบถามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว/ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
- จัดให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการเข้ารับรักษาจากแพทย์
- จัดให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์
- จัดให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องทุกข์ หากผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ลงชื่อ.....พนักงานเจ้าหน้าที่
(.....)
...../...../.....

ลงชื่อ..... ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว
(.....) /ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
...../...../..... /ผู้เกี่ยวข้อง

บันทึกรายงาน

ส่วนราชการของรัฐ/เอกชน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ที่.....

เรื่อง การดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....ข้าพเจ้า(นาย/นาง/นางสาว) .....

ในฐานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หมายเลขทะเบียน

.....ออกโดย.....ได้ดำเนินการเข้าไปในเคสสถาน/สถานที่เกิดเหตุเพื่อระงับเหตุความ

รุนแรงในครอบครัวที่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง

.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โดยมีนาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง

.....อายุ.....ปี เป็นผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงและมีนาย/นาง/นางสาว/

เด็กชาย/เด็กหญิง.....อายุ.....ปี เป็นผู้กระทำความรุนแรง ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

ดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

- เข้าไประงับเหตุความรุนแรงในครอบครัว
- ให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์
- ให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับคำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา

หรือนักสังคมสงเคราะห์

- จัดให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวดำเนินการร้องทุกข์
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงนาม.....

( )

พนักงานเจ้าหน้าที่

๓. การศึกษาและอาชีพ

๑. การศึกษาและอาชีพของผู้เสียหาย.....

การศึกษา .....

อาชีพ/ลักษณะงาน .....

รายได้ .....

๒. การศึกษาและอาชีพของผู้ถูกกล่าวหา.....

การศึกษา.....

อาชีพ/ลักษณะงาน.....

รายได้.....

๔. ความสัมพันธ์ในครอบครัว

๑. กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นสามีภริยากัน สมรสกันมา.....ปี มีบุตร.....คน

ฝ่ายใดเคยสมรสมาก่อนหรือไม่ (ถ้ามีระบุ).....

มีบุตรติดมากับคู่สมรสเดิมหรือไม่ (ถ้ามีระบุ).....

ขณะเกิดเหตุอยู่ด้วยกันหรือแยกกันอยู่ (ระบุ) .....

.....

๒. กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นบิดา/มารดากับบุตร ระบุความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

.....

.....

๓. กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นญาติหรืออาศัยอยู่ด้วย ระบุความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

.....

.....

๕. ความเห็น

จากการประมวลข้อเท็จจริง เห็นว่า

๑. ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการก่อความรุนแรงในครอบครัว

๑.๑.....

๑.๒.....

๒. แนวทางแก้ไข

๒.๑.....

๒.๒.....

๓. มาตรการคุ้มครองชั่วคราว (ถ้ามีเหตุจำเป็นให้เสนอ).....

๓.๑.....

๓.๒.....

ลงชื่อ.....ผู้ประมวลข้อเท็จจริง

พนักงานเจ้าหน้าที่

หมายเหตุ : เอกสารนี้เป็นความลับใช้เฉพาะประกอบการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่
พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการและศาลเท่านั้น ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง
ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

คำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์ชั่วคราว
 ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ
 ด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

ออกคำสั่งที่ ..... (หน่วยสังกัดของผู้ออกคำสั่ง)
 เมื่อวันที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....
 ได้รับรายงานจาก..... พนักงานเจ้าหน้าที่/พนักงานสอบสวนว่า
 นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง ..... นามสกุล.....
 เกิดเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... อายุ ..... ปี สัญชาติ.....
 เชื้อชาติ..... ศาสนา..... อาชีพ..... ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่.....
 หมู่ที่..... ตรอก/ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....
 อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....
 ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง..... นามสกุล
 ..... เกิดเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... อายุ ..... ปี สัญชาติ
 ..... เชื้อชาติ..... ศาสนา..... อาชีพ..... ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่..... หมู่
 ที่..... ตรอก/ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต
 ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... ในข้อหา
 กระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวโดยได้ร้องทุกข์แทนไว้ที่.....
 ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....
 ตามคดีหมายเลขที่.....

ซึ่งข้อเท็จจริงสรุปโดยย่อได้ความว่า.....
 .....
 .....

เห็นว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวจำเป็นและมีเหตุสมควรกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวและ
 หรือวิธีการบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว อาศัยอำนาจตาม
 ความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
 พ.ศ. ๒๕๕๐

จึงออกคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวและหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ให้แก่
 ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ดังนี้

๑. ให้ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง..... นามสกุล
 ..... ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการตรวจรักษา
 สุขภาพกาย/จิตใจ/อาการป่วย..... จาก.....
 สถานพยาบาล .....เป็นระยะเวลา..... วัน ..... เดือน ..... ปี และ/หรือ

๒. ห้ามมิให้ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล
..... ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัว เข้าที่พำนักหรือที่อยู่
อาศัยของ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล..... เป็น
การชั่วคราว เป็นเวลา ..... วัน..... เดือน .....ปี และ/หรือ

๓. ห้ามมิให้ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล
..... เข้าใกล้ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....
นามสกุล .....ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลที่อาศัยอยู่ใน
ครอบครัว และ/หรือ

๔. ให้ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง..... นามสกุล
..... ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัว และ/หรือนาย/นาง/นางสาว/
เด็กชาย/เด็กหญิง..... นามสกุล..... ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน
ครอบครัว ร่วมกันให้การอุปการะเลี้ยงดู.....ภายใต้คำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่
หรือของนักจิตวิทยา/นักสังคมสงเคราะห์ เป็นระยะเวลา..... วัน ..... เดือน .....ปี และ/หรือ

๕. ให้ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง..... นามสกุล
..... ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวจ่ายค่ารักษาพยาบาลหรือ
ความเจ็บป่วยอันเป็นผลมาจากการถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเบื้องต้น เป็นเงิน
..... บาท หรือค่าใช้จ่ายบรรเทาทุกข์เบื้องต้นอันจำเป็นแก่การดำรงชีพประจำวัน เป็นเงิน
..... บาท

ให้ นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....
พนักงานสอบสวน แจ้งคำสั่งให้ผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามโดยไม่ชักช้า
สั่ง ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

(.....)

พนักงานเจ้าหน้าที่

ที่มีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่

หมายเหตุ: หากผู้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้างต้น หรือฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สามเดือนหรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๑๐ วรรคห้า
แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

สัญญายอมความในคดีกระทำความรุนแรงในครอบครัว
ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

ระหว่าง { ..... ผู้เสียหาย
..... ผู้ต้องหา

สัญญายอมความในคดีกระทำความรุนแรงในครอบครัว ทำขึ้นที่ .....
..... ศูนย์ปฏิบัติการ/สถานีตำรวจ .....
วันที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....
นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล.....
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... อายุ.....ปี สัญชาติ .....เชื้อชาติ
.....ศาสนา.....อาชีพ.....ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ .....
ตรอก/ซอย ..... ถนน .....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต
.....จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....ได้ร้องทุกข์หรือได้
มีการร้องทุกข์แทนให้ดำเนินคดีแก่ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....
นามสกุล..... ในข้อหากระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว โดยร้อง
ทุกข์ไว้ที่ ..... เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... คดีหมายเลขที่
.....ซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเรียกว่าเป็นผู้เสียหายฝ่ายหนึ่ง
นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง..... นามสกุล
..... เกิดเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... อายุ ..... ปี สัญชาติ
..... เชื้อชาติ ..... ศาสนา.....อาชีพ.....ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่
..... หมู่ที่ ..... ตรอก/ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....
ซึ่งเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความรุนแรงในครอบครัวเรียกว่าเป็นผู้ต้องหาอีกฝ่ายหนึ่ง
โดยวันนี้เวลา..... นาฬิกา ทั้งสองฝ่ายได้มาพบ นาย/นาง/นางสาว
..... นามสกุล..... ซึ่งเป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานสอบสวน
ทั้งสองฝ่ายแจ้งว่าได้ตกลงประนีประนอมยอมความกันได้ในปีปัญหาความรุนแรงใน
ครอบครัว และให้ทำสัญญายอมความให้ มีสาระสำคัญ ดังนี้
ฝ่ายผู้ต้องหาตกลงว่า.....
.....
.....

.....
ฝ่ายผู้เสียหายตกลงว่าจะไม่กระทำการอันเป็นเหตุกระตุ้นให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และถ้าฝ่ายผู้ต้องหาได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญายอมความครบถ้วนจะไปทำการถอนคำร้องทุกข์หรือยอมความต่อพนักงานสอบสวน ไม่ติดใจดำเนินคดีกับฝ่ายผู้ต้องหาอีกต่อไป

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานสอบสวน เห็นว่าข้อตกลงสัญญายอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนจึงทำสัญญายอมความให้ ตามมาตรา ๑๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้อ่านสาระสำคัญในสัญญายอมความให้ทั้งสองฝ่ายฟังเข้าใจตรงกันแล้ว จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ..... ผู้เสียหาย
(.....)
ลงชื่อ ..... ผู้ต้องหา
(.....)
ลงชื่อ ..... พนักงานเจ้าหน้าที่
/พนักงานสอบสวน
(.....)

หมายเหตุ: สัญญายอมความนี้เป็นสัญญายอมความในคดีอาญา มีใช้สัญญาประนีประนอมยอมความตามมาตรา ๘๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คู่ความไม่อาจนำไปฟ้องร้องทางแพ่งได้

บันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์

คดีความรุนแรงในครอบครัว ในชั้นสอบสวน

ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง

แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐

ระหว่าง { ..... ผู้เสียหาย
 ..... ผู้ต้องหา

บันทึกนี้ทำที่.....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล.....

เกิดวันที่ ..... เดือน.....พ.ศ. .... อายุ.....ปี สัญชาติ.....เชื้อชาติ

.....ศาสนา.....อาชีพ.....ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่ ..... หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด

..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....ได้ร้องทุกข์หรือได้มีการร้องทุกข์แทนให้

ดำเนินคดีแก่ นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล

.....ในข้อหากระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัวโดยร้องทุกข์ไว้ที่

.....เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

คดีหมายเลขที่ .....ซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเรียกว่าเป็น

ผู้เสียหายฝ่ายหนึ่ง

นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล

.....เกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... อายุ ..... ปี สัญชาติ

.....เชื้อชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่.....หมู่ที่....

ตรอก/ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ ..... ซึ่งเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความ

รุนแรงในครอบครัวเรียกว่าเป็นผู้ต้องหาอีกฝ่ายหนึ่ง

โดยวันนี้เวลา.....นาฬิกา ทั้งสองฝ่ายได้มาพบพนักงานสอบสวนและ

ขอให้พนักงานสอบสวนทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ ถอนคำร้องทุกข์ด้วยสมัครใจ

ทั้งสองฝ่าย โดยฝ่ายผู้ต้องหายินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใด ข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ดังนี้

๑. ยอมรับการบำบัดรักษาอาการป่วยหรือตามแพทย์สั่งที่.....

๒. ยอมเข้ารับการฟื้นฟูอาการป่วยหรือตามแพทย์สั่งที่.....

๓. ยอมให้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็น

จำนวน.....บาท

๔. จะไม่เสพสุราหรือสิ่งเสพติดหรือกระทำ.....

อันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

๕. ยอมให้คุณความประพฤติโดย.....

๖. ทำงานบริการสาธารณะโดย.....

๗. ยอมทำทัณฑ์บนโดย.....

๘. อื่นๆ (ที่ไม่ขัดต่อสิทธิขั้นพื้นฐานหรือความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน)

ผู้เสียหายซึ่งถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้าใจและยินยอมให้ผู้กระทำความรุนแรงให้ครอบครัวรับเงื่อนไขดังกล่าว เมื่อผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนภายในระยะเวลา.....เดือน.....ปี ผู้เสียหายซึ่งถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีเจตนายอมความหรือถอนคำร้องทุกข์และให้มีผลตามกฎหมายทันทีตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

พนักงานสอบสวนได้อ่านข้อความในบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นให้ข้าพเจ้าทั้งสองฝ่ายทราบและเข้าใจแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้

ลงชื่อ.....ผู้เสียหาย
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหา/ถูกกล่าวหา
(.....)

ลงชื่อ.....พนักงานผู้ทำบันทึกข้อตกลง
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน (ถ้ามี)
(.....)

หมายเหตุ : หากผู้รับเงื่อนไขไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติฝ่าฝืนเงื่อนไข พนักงานสอบสวนมีอำนาจ ยกคดีขึ้นสอบสวนต่อไปได้ตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

บทที่ ๔

การรวบรวม

พยานหลักฐาน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.0-2205-3466

ที่ 0004.6/ 1374 วันที่ ๑ มีนาคม 2548

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ป.จ.อาญา" (ฉบับที่ 22) พ.ศ.2547

ผบช.ก. , น. , ก.1-9 , ปล. , รตม. , ดชต. , ส. , ศ. และ จศร

ด้วยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ 22)พ.ศ.2547 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2547 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2547 พระราชบัญญัติดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตำรวจหลายประการ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจดังนี้

1. การจับ

1.1 เจ้าพนักงานตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลไม่ได้เว้นแต่

1.1.1 เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าตาม ป.จ.อาญา มาตรา 80

(1) ความผิดซึ่งหน้าได้แก่ ความผิดซึ่งเห็นคำสั่งกระทำความผิดหรือพบใบอาภรณ์ซึ่งแทนจะไม่มีคำสั่งเลยว่าเขาได้กระทำความผิดมาแล้ว

(2) แต่ยังมีกรณีที่กฎหมายได้ถือว่า เป็นความผิดซึ่งหน้าได้เช่นกัน หากเป็นความผิดอาญาที่ระบุไว้ท้าย ป.จ.อาญา ตาม บัญชีท้ายบันทึกนี้ กล่าวคือ

- เมื่อพบบุคคลหนึ่งถูกไล่จับตั้งผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ
- เมื่อพบบุคคลหนึ่งแยกจะหนีที่ทันใดหลังจากกระทำความผิด ในลักษณะใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุนั้นและมีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถ

ใช้กระทำความผิด หรือมีร่องรอยพิรุธเห็นสมควรจะจับ หรือมีคำสั่งของผู้นั้น หรือเห็นคำสั่งของผู้นั้น

1.1.2 เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าน่าจะก่อเหตุร้ายได้ เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมี อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถ อาจใช้ในการกระทำความผิด

1.1.3 เมื่อมี...

1.1.3 เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตาม ป.วิ อาญา มาตรา 65(2) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้ (เหตุที่จะออกหมายจับตาม ป.วิ อาญา มาตรา 68(2) นั้น เป็นกรณีเมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายร้ายแรงขึ้น)

เจ้าพนักงานตำรวจจะจับศาลกรณีนี้ได้ นั้น จะต้อง มีพยานหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะกระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายร้ายแรงขึ้น และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้ทันที ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 237 ที่มุ่งประสงค์จะให้หลักประกันสิทธิเสรีภาพแก่บุคคลโดยกำหนดให้กรณีที่เจ้าพนักงานตามกฎหมายจะจับกุมบุคคลได้นั้น จะต้องปรากฏหลักฐานตามสมควรก่อนจึงจะจับกุมได้ ดังนั้นในกรณีที่มีผู้เสียหายชี้ให้จับ หากเป็นกรณีที่ได้มีการสืบสวนสอบสวนจนปรากฏหลักฐานตามสมควรว่าผู้ที่จะถูกจับนั้นจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายร้ายแรงขึ้น ทั้งเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับได้ทันที พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจก็มีอำนาจจับกุมได้ทันที โดยไม่ต้องมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล แต่ถ้าเป็นกรณีที่ยังไม่ได้เริ่มทำการสืบสวนสอบสวนเจ้าพนักงานตำรวจจะต้องตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานจากผู้เสียหายก่อน หากปรากฏหลักฐานที่เชื่อถือได้ตามสมควรว่าผู้ที่จะถูกจับนั้นจะได้กระทำความผิดอาญา และกำลังจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายร้ายแรงขึ้น และไม่มีโอกาสที่จะไปขอให้ศาลออกหมายจับได้ทันที เจ้าพนักงานตำรวจก็มีอำนาจจับกุมบุคคลนั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ (ข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.....)

1.1.4 เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนี หรือจะหลบหนี ระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตาม ป.วิ อาญา มาตรา 117 (เหตุตาม ป.วิ อาญา มาตรา 117 นั้น เป็นกรณี เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจที่พบการกระทำ

(ดังกล่าว .

ดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่มีบุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการกระทำดังกล่าว ขอขอร้องให้เจ้าพนักงานตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจได้ทันเวลาที่ ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เอง แล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือหลักประกันนั้น)

1.5 ในกรณีนั้น เจ้าพนักงานตำรวจ หรือราชทัณฑ์ซึ่งทำการจับ ต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับว่ามีเวลาเขาต้องถูกจับ แล้วส่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนส่วนแห่งท้องที่ที่ ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับทันที เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น ให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบนั้น แต่ไม่จำเป็นที่จะให้รับสารไว้

1.6 ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ และแจ้งด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ หากให้ความโดยค้ำประกันอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้

โดยให้เจ้าพนักงานตำรวจพูดข้อความในลักษณะต่อไปนี้

ก. กรณีเป็นการจับโดยไม่มีหมายจับ

" คุณ(ท่าน)ถูกจับแล้วในข้อหา.....คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าคุณ(ท่าน)ให้การด้วยค้ำประกันอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และคุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้ "

ข. กรณีเป็นการจับโดยมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล

"คุณ(ท่าน)ถูกจับตามหมายจับของศาล..... ที่..... ๖๒๕..... วันที่..... ในข้อหา..... คุณ(ท่าน) มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าคุณ(ท่าน) ให้การด้วยค้ำประกันอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้ "

นอกจากนี้ ให้เจ้าพนักงานผู้จับเรอหรือที่เกี่ยวกับการแจ้งสิทธิดังกล่าวข้างต้นไว้ในวันทำการจับด้วย โดยให้ปรากฏข้อความว่า "ผู้จับได้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบแล้วว่า ท่านต้อง..... /ถูกจับ....."

ถูกจับในข้อหาขโมยถาวรและมีสิทธิที่จะไต่ถามหรือไม่ได้ไต่ถามก็ได้ ถ้าได้กระตือรือร้นตามอำนาจใช้เป็น
พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็น
ทนายความได้" จากนี้จึงบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาลงในบันทึกการจับ

1.7 ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับ
หากเป็นการสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่
ปลอดภัยแก่บุคคลใด ให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี

1.8 ให้เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับบันทึกการจับไว้ (ตามตัวอย่างบันทึกการจับ
ท้ายหนังสือนี้)

1.9 หากบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนี หรือ
พยายามจะหลบหนีผู้ก่อการจับมีอำนาจใช้กำลังหรืออาวุธที่สมควรแก่พฤติการณ์แห่งเรื่อง
ในการจับนั้น

1.10 เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับ หรือราษฎรผู้ทำการจับเอาตัวผู้ถูกจับ ไปถึง
ที่ทำการของพนักงานสอบสวน ตาม ป.วิ. ควบคุม มาตรา 83 (พนักงานสอบสวนทั้งของที่ที่ถูกจับ
หรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแล้วแต่กรณี) แล้วให้ส่งตัวผู้ถูกจับแก่เจ้าพนักงานตำรวจ
ของวิทำการของพนักงานสอบสวนดังกล่าวเพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

1.10.1 กรณีเจ้าพนักงานเป็นผู้จับ ให้เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับดำเนินการ
แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้
ผู้ถูกจับทราบ และอ่านให้ฟัง โดยบันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจับตัวผู้ถูกจับไว้
ควบคุมโดยให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับทราบไว้ และมอบสำเนาบันทึกการจับแก่ผู้ถูกจับนั้น โดย
ให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับสำเนาไว้ในบันทึกการจับ

1.10.2 กรณีราษฎรเป็นผู้จับ ให้เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับ
จากราษฎรบันทึกชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของผู้จับ และข้อความและพฤติการณ์แห่งการจับนั้น รวมทั้ง
แจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบและแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบว่า ผู้ถูก
จับมีสิทธิจะไม่ไต่ถามหรือไม่ให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการ
พิจารณาคดีได้ โดยบันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจับตัวผู้ถูกจับไว้ควบคุม และให้
ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับทราบไว้

2. การควบคุม

2.1 ให้เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาไว้ควบคุม แจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุม ตาม ป.วิ. ญา. มาตรา 7/1 ให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรก รวมถึงจัดให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิติดต่อกับญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการจับ และสถานที่ที่ถูกควบคุม ถ้าผู้ถูกจับร้องขอให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้แจ้งตามสิทธิดังกล่าว ก็ให้จัดการตามคำร้องขอขึ้นโดยเร็ว และให้มีบันทึกการติดต่อดังกล่าวไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีเป็นหลักฐานไว้ในกรณีที่มีห้ามไม่ให้ติดต่อใช้สอยใดๆ จากผู้ถูกจับ

สิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา ตาม ป.วิ. ญา. มาตรา 7/1 มีดังนี้

1. มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับและสถานที่ที่ถูกควบคุม ในโอกาสแรก
2. มีสิทธิพบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
3. มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนปากคำตนในชั้นสอบสวน
4. มีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
5. มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย

โดยการแจ้งสิทธิดังกล่าวให้บันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อเท็จจริงกับบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อที่รับตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ควบคุม โดยไม่ต้องบันทึกเรื่องการแจ้งสิทธิดังกล่าวไว้ในบันทึกคำให้การ และไม่ต้องจัดทำบันทึกการแจ้งสิทธิอีก ตามนัยคำสั่ง กรมตำรวจ ที่ 753/2541 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2541 เรื่อง การทำสำนวนการสอบสวน ข้อ 8 โดยให้มีข้อความปรากฏดังนี้

..... (๕๓ ซีพ. สก.๓๓ ตำ.๒๒๕) ..... เจ้าพนักงานตำรวจผู้รับตัว นายนาง/น.ส. .... ผู้ต้องหา ไว้ควบคุมได้แจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามาตามกฎหมายไว้แล้วดังนี้

1. มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก

- 2. มีสิทธิพบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นนายความเป็นการเฉพาะตัว
- 3. มีสิทธิให้นายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจ เข้าฟังการสอบสวนปากคำตน

ในชั้นสอบสวน

- 4. มีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
- 5. มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็ว เมื่อเกิดการเจ็บป่วย

นายนาง/น.ส. .... ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมตัว
ทราบสิทธิของตนแล้ว จึงลงลายมือชื่อที่รับทราบสิทธิตามกฎหมายฉบับนี้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ถูกจับ/ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบตัว

หากพนักงานอัยการต้องกล่าวบันทึกการแจ้งสิทธิ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับ
ผิดชอบ นำมาบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อที่แจ้งสิทธิใน คม ให้พนักงานอัยการ

2.2 เจ้าหน้าที่งานที่ตรวจผู้รับตัวผู้ถูกจับ จะปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุม
ผู้ถูกจับไว้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการจับโดยมีหมายของศาลให้รับดำเนินการตาม ป.วิ อาญา มาตรา 64
และในกรณีที่ต้องส่งผู้ถูกจับไปยังศาล แต่ไม่สามารถส่งไปได้ในขณะนั้น เนื่องจากเป็นเวลาที่ศาล
ปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้เจ้าพนักงานตำรวจที่รับตัวผู้ถูกจับไว้มีอำนาจปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราว
หรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้จนกว่าจะถึงเวลาศาลเปิดทำการ

2.3 ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าความจำเป็นแก่พฤติการณ์แห่งคดี และ
ให้พนักงานสอบสวนพึงทราบถึงอำนาจการควบคุม ของพนักงานสอบสวนและศาล กล่าวคือ

2.3.1 ในขณะยึดหลักฐาน จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะตาม
คำให้การ และที่ จะรู้ตัวว่าเป็นใคร และมีชื่อผู้ใดแทนเท่านั้น

2.3.2 ในกรณีผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อ
ทำการสอบสวนหรือการฟ้องคดี ให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่
ผู้ถูกจับถูกนำตัวไป ถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ตาม ป.วิ อาญา มาตรา 83 เว้นแต่มีเหตุ
สุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียบได้ และให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้อง
ต่อศาลขออนุญาตผู้ต้องหาไว้

2.3.3 ในกรณีศาลมีมติอนุญาตได้กระทำการปล่อยชั่วคราวจำคุกอย่างสูง

ไม่เกิด....

ไม่เกินหกเดือน หรือรับไปเกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำกัดปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียวมีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

2.3.4 ในกรณีมีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือน แต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำกัดปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติดต่อกันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

2.3.5 ในกรณีมีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับได้ด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติดต่อกันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

2.3.6 กรณีตามข้อ 2.3.5 เมื่อศาลสั่งขังครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งขังต่อไปได้ ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานหลักฐานมาให้ศาลได้พิจารณาเป็นที่พอใจแก่ศาล

2.3.7 ถ้าพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในที่ซึ่งอยู่นอกเขตของศาลซึ่งสั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่สั่งขังได้เห็นเป็นการสมควรก็ให้สั่งโอนไป

2.4 เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกคุมขังในคดีอาญาหรือในกรณีอื่นใด โดยมีขอด้วยกฎหมาย พนักงานสอบสวนมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา ขอให้ปล่อยผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบได้

3. การค้น

3.1 เจ้าพนักงานตำรวจจะค้นในที่หรือในฐานโดยไม่มีหมายหรือคำสั่งของศาลไม่ได้ เว้นแต่

3.1.1 เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในหรือในฐาน หรือมีเสียง หรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงให้เห็นเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่หรือในฐานนั้น

3.1.2 เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่หรือในฐาน

3.1.3 เมื่อบุคคลที่ใช้กระทำความผิดซึ่งหน้า ถูกไล่จับและหนีเข้าไปในที่หรือในฐานนั้น

3.1.4 เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความมิด หรือ ได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็น พยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ก่อนหรืออยู่ในนั้น กระทบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อ ว่าหากระงับอายคั้น สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

การใช้อำนาจตรวจค้นตามข้อ 3.1.4 นี้ ให้ผู้ตรวจค้นจัดทำบันทึกการตรวจ ค้น โดยแสดงเหตุผลวิธีทำให้สามารถเข้าคั้นได้ แล้วมอบบันทึกการตรวจค้นและมีบัญชีทรัพย์สินที่ได้ จากการตรวจค้น(ตามตัวอย่างท้ายหนังสือนี้) ไว้ไว้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่หากไม่ มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้ส่งมอบบันทึกดังกล่าวแก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้ และรีบ รายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยงานหนึ่งชั้น

3.1.5 เมื่อที่รื้อฐานนั้น ผู้ที่จะตั้งถูกจับเป็นเจ้าของร้านและกาจับนั้น มีหมายจับหรือเป็นการจับตาม ป.วิ. อาญา มาตรา 78

3.2 การคั้นที่รื้อฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้น ดังนี้

3.2.1 เมื่อลงมือคั้นแล้วในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะคั้นต่อไปในเวลา กลางคืนก็ได้

3.2.2 ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิง หรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้คั้นได้เป็น พิเศษ จะทำการคั้นในเวลากลางคืนก็ได้

กรณีฉุกเฉินอย่างยิง หลายความรวมถึง กรณีเข้าเหตุที่เจ้าพนักงานตำรวจ สามารถตรวจค้นที่รื้อฐานโดยไม่มีหมายคั้นหรือคำสั่งของศาล ตามป.วิ. อาญา มาตรา 92 (ข้อ 3.1) หรือกรณีมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ตรวจค้นได้เป็นพิเศษ เช่น การตรวจค้นตาม พ.ร.บ. บังคับและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 มาตรา 14(1) หรือ พ.ร.บ. บังคับและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ.2542 มาตรา 38(3)

3.2.3 การคั้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำได้ในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธาน ศาลฎีกา

3.3 กรณีการตรวจค้นไม่มีหมายคั้น หรือคำสั่งของศาลนั้น ผู้มีอำนาจเป็น

หน้าใน

หัวหน้าในการไปจัดการตามหมายนั้นคือ เจ้าพนักงานผู้ชี้ชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทนซึ่ง จะต้องเป็นเจ้าของงานตำรวจที่มียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้น

3.4 การตรวจค้นเมื่อมีหลักฐาน ให้เจ้าพนักงานตำรวจปฏิบัติดังนี้

3.4.1 เจ้าพนักงานตำรวจที่จะทำการตรวจค้นต้องแต่งเครื่องแบบ วันแต่ มีเหตุจำเป็นหรือเป็นเจ้าพนักงานตำรวจที่มีตำแหน่งตั้งแต่ผู้วิพากษ์การขึ้นไปจะไม่แต่งเครื่องแบบ ก็ได้ แต่ต้องแจ้งยศ ชื่อ ตำแหน่งพร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวให้เจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่ นั้นทราบ

3.4.2 ก่อนลงมือตรวจค้นให้เจ้าพนักงานตำรวจที่จะทำหน้าที่ในการตรวจ ค้นแสดงความเป็นปึกแผ่น เช่น การแสดงสิ่งของที่มีอยู่โดยตัว หรือให้ตรวจดูเครื่องมีอุปกรณ์ที่ใช้ใน การตรวจค้น เป็นต้น จนเป็นที่พอใจกับเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นแล้วจึงลงมือตรวจค้น ต่อหน้าเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น หรือถ้าหาบุคคลอื่นที่นั้นไม่ได้ หรือสถานที่นั้นไม่มี ผู้ใดอยู่ก็ให้ตรวจค้นต่อหน้าบุคคลอื่นนอกกำแพงละสองคนที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ขอรับรองมาเป็น พยาน

3.4.3 หากเป็นกรณีตรวจค้นที่อยู่นิวหรือสำนักงานของผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่ง ถูกควบคุมหรือขังอยู่ให้ทำตึกหน้าบุคคลนั้น ถ้าบุคคลนั้นไม่ยินยอมหรือไม่สามารถมากำกับ จะตั้ง ผู้แทนหรือพยานมากำกับก็ได้ ถ้าผู้แทนหรือพยานไม่มี ให้ตรวจค้นต่อหน้าบุคคลในครอบครัวหรือ ต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ขอรับรองมาเป็นพยาน

3.4.4 ในการตรวจค้นหรือเหตุอื่น ให้เจ้าพนักงานตำรวจสั่งเจ้าคงหรือคนที่ อยู่ในวัน หรือผู้รักษาสถานที่ที่จะตรวจค้นยอมให้เข้าไปโดยมีหนังสือ อีกทั้งให้ตรวจสอบตรวจ ตามสมควรทุกประการในชั้นที่จะจัดการตามหมายนั้น ถ้าบุคคลดังกล่าวในขณะให้เข้าไป ให้ เจ้าพนักงานตำรวจชี้แจงเหตุความจำเป็นแก่ตน ถ้ายังไม่ยินยอมอีก เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจ ใช้กำลังเข้าไป ในกรณีจำเป็นจะต้องเปิดหรือทำลายประตูบ้าน ประตูเรือน หน้าต่าง รั้ว หรือ สิ่งกีดขวางอย่างอื่น ให้ทำได้แต่จะทำให้เสียหายเกินกว่าความจำเป็นไม่ได้

3.4.5 ในการตรวจค้นต้องพยายามมิให้เกิดการเสียหายและกระจัด กระจายทรัพย์สินที่จะทำได้

3.4.6 สิ่งของใดที่ยึดได้ ต้องไว้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลใน

/ครอบครัว...

ครอบครัว ผู้ด้อยค่า จำเลย ผู้แทน หรือพยาน แล้วแต่กรณี ต้องให้รับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลเช่น
นั้นรับรองหรือไม่ยินยอมรับรองอย่างใดให้มีรายละเอียดปรากฏไว้ในบันทึกการตรวจค้น

5.4.7 เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นเสร็จสิ้นแล้วต้องบันทึกการตรวจค้น
ณ สถานที่ตรวจค้น โดยให้ปรากฏรายละเอียดแห่งการตรวจค้นและสิ่งของที่ตรวจค้น โดยสิ่งของ
ที่ตรวจค้นให้หิ้วหิ้วบรรจุหีบห่อ ตีตราไว้ หรือให้กำกับเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ

3.4.5 บันทึกการตรวจค้นนั้นให้อ่านให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่
บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทน หรือ พยาน แล้วแต่กรณีฟัง แล้วให้บุคคลเช่นนี้
ลงลายมือชื่อรับรองไว้หากไม่ยินยอมให้บันทึกเหตุผลไว้

4. การปล่อยชั่วคราว

4.1 การวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต้องพิจารณาและสั่งอย่างรวดเร็ว
ต้องพิจารณาเหตุผลเหล่านี้ประกอบด้วย

4.1.1 ความหนักเบาแห่งข้อหา พิจารณาอัตราโทษของความผิดที่ถูก
กล่าวหาใน สูงหรือต่ำเพียงใด กรณีมีอัตราโทษสูงหากปล่อยชั่วคราวแล้วโอกาสที่ผู้ต้องหาจะ
หลบหนีหรือไม่

4.1.2 พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด พิจารณาจากภาระของพยาน
พยานหลักฐานที่พิสูจน์ความผิดที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหาว่ามีมากน้อยเพียงใด หาก
ปล่อยชั่วคราวแล้วโอกาสที่ผู้ต้องหาจะยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานให้เสียรูปคดีมีหรือไม่มี

4.1.3 พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร พิจารณาข้อเท็จจริงในการ
กระทำความผิดของผู้ต้องหา นั้น เกิดจากภาวะฉุกเฉิน จำเป็น ถูกบังคับ ขู่เบียดเบียนให้กระทำผิด
หรือกระทำโดยประมาท

4.1.4 เชื่อกันผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด ผู้ร้องขอประกันมี
ความน่าเชื่อถือเพียงใด โดยให้ดูความถูกต้องของเอกสาร เช่น บัตรประจำตัว หรือหนังสือรับรอง
ตำแหน่งหน้าที่ว่าถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นฉบับจริงหรือมี ฯลฯ ชื่อ สกุล
ตำแหน่งหน้าที่ ในบัตรประจำตัว กับระบุในหนังสือรับรองถูกต้องตรงกันหรือไม่ หากไม่ตรงกันมี
หนังสือใดมารับรองประกอบหรือไม่ หากเป็นกรณีพิพาทพยาน นำเชื่อว่าผู้ร้องขอประกันเป็น
เจ้าของหลักทรัพย์หรือไม่ หากเป็นกรณีควบคุมตัวอาจมีหลักฐานประกอบจำนวนถูกต้องหรือไม่

4.1.5 ผู้ต้องหา...

4.1.5 ผู้ต้องหาลงโทษจะหลบหนีหรือไม่

4.1.6 ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมี
เพียงใดหรือไม่

4.2 ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราว
จะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อย
ชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
จากการปล่อยชั่วคราวก็ได้ และจะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติเกินความจำเป็นแก่กรณีมิได้

4.3 การสั่งไม่ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุหนึ่งเหตุใดดังนี้

4.3.1 ผู้ต้องหาจะหลบหนี

4.3.2 ผู้ต้องหาจะไปยุ่งเกี่ยวกับพยานหลักฐาน

4.3.3 ผู้ต้องหาจะไปก่อเหตุอันร้ายประดาศอื่น

4.3.4 ผู้ต้องหาขอประกันหรือสลักประกันไม่มาเชื่อย

4.3.5 การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อ
การสอบสวนของเจ้าพนักงาน

4.4 คำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าว
ให้ผู้ต้องหา และผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว โดยให้ปฏิบัติตามนี้

4.4.1 ให้พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องปรึกษากับพนักงานสอบสวนเวร รับแจ้ง
คำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวพร้อมเหตุผลให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบ
โดยเร็ว

4.4.2 บันทึกคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวพร้อมเหตุผล ไว้ในรายงานประจำวัน
เกี่ยวกับคดี และให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็น
หลักฐาน

4.4.3 สำนักงานที่กเสนอปัญหาประกันซึ่งปรากฏคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราว
พร้อมเหตุผลหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวและเหตุผล มอบให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่น
คำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวโดยเร็ว

4.5 ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 5 ปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมี

ประกัน...

ประกัน และจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ส่วนคดีอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือ มีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

4.6 การเรียกประกัน หรือหลักประกัน จะเรียกจนเกินควรเกินเหตุกรณีไม่ได้ ซึ่งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือ ข้อบังคับของประธาน ศาลฎีกาแล้วแต่กรณี

4.7 ในสัญญาประกันจะกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขให้ผู้ปล่อยชั่วคราว หรือผู้ประกันต้องปฏิบัติเป็นความจำเป็นไม่ได้เช่น การนัดหมายให้มารายงานกับพนักงาน , ลกขบวน, ศาลครั้ง จนผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันไม่สามารถจะทำการงานอย่างอื่นได้ ตามปกติ เป็นต้น

4.8 ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในวันลอบสงวนโดยมีการวางเงินคด หรือหลักทรัพย์ขึ้นเป็นประกัน และยังไม่ได้รับคืน ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้อง ส่วนการยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการหรือศาล ขอให้ถือเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกัน ต่อไป เมื่อพนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควรอนุญาตแล้ว พนักงานอัยการหรือศาลจะแจ้ง พนักงานสอบสวนให้ส่งหลักประกันดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนรับดำเนินการส่งหลักประกัน นั้นให้พนักงานอัยการหรือศาลภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีการ ปล่อยชั่วคราวโดยมีบุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันด้วย

4.9 หากความปรากฏต่อมา หรือเนื่องจากกลฉ้อฉลหรือผิดหลง ปรากฏว่า สัญญาประกันต่ำไป หรือหลักประกันไม่เพียงพอ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม ให้ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งเปลี่ยนสัญญาประกัน ให้จำนวนเงินสูงขึ้น หรือเรียกหลักประกันเพิ่ม หรือไว้ค้ำประกัน หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นหรือหากภายหลัง มีคำสั่งปล่อยชั่วคราวแล้ว พฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป เช่น คดีที่มีการขอใช้ค้ำเสียหายจน เป็นที่พอใจกับผู้เสียหาย และผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีกับผู้ต้องหาแล้ว เป็นต้น ให้ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งลดหลักประกันได้ตามที่เห็นสมควร

5. การสอบสวน

5.1 พนักงานสอบสวนต้องรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อ ประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกละเมิด เพื่อจะรู้ตัว ผู้กระทำผิด...

ผู้กระทำผิด และพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา และสรุปพยานด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

5.2 เมื่อผู้ต้องหาถูก เรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดมาขอทำหน้าที่พนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ไปพนักงานสอบสวนตาม ชื่อตัว ชื่อจริง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดา มารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิด แล้วบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาไว้ในแบบพิมพ์บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา สำหรับข้อความตรงบรรทัด " เจ้าพนักงานได้แจ้งแก่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้า ต้องหาว่า..... " ให้ขีดวงข้อความ "ข้าพเจ้าต้องหาว่า....." ออก แล้วใช้ข้อความ "มีผู้กล่าวหาว่า....." แทน จากนั้นให้ระบุข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่ผู้กล่าวหาได้กล่าวหา โดยไม่ต้องแจ้งข้อหา(ฐานความผิด) ให้ผู้ต้องหาทราบแต่อย่างใด เมื่อมีหลักฐานตามสมควรพอเชื่อได้ว่าผู้ต้องหา นั้นได้กระทำผิดจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ และต้องให้อาสาผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

5.3 เมื่อมีการแจ้งข้อหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่ขอผู้ถูกจับและยังไม่มีการออกหมายจับ แต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีความที่จะออกหมายจับได้ตาม -ป.วิ.อาญา มาตรา ๗ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับทันที ถ้าขณะนั้นเป็นเวลาศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลในโอกาสแรกที่ศาลเปิดทำการ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนลงลายชื่อนี้ที่ประจำวันเกี่ยวกับคดีเพื่อเป็นหลักฐานโดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับการแจ้งข้อหาผู้ต้องหา หากขณะนั้นเป็นเวลาศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ก็ให้มีข้อความนี้ต่อท้ายดังนี้ " เนื่องจากระยะนี้เป็นเวลาที่ศาลปิด/ใกล้จะปิดทำการ พนักงานสอบสวนจึงนัดหมายให้ นาย/นาง/น.ส. ....ผู้ต้องหา ในคดีอาญาหรือคดีจราจรที่ .....ไปศาล.....เพื่อขอให้ศาลออกหมายจับ นาย/นาง/น.ส. .... ในวันที่.....เวลา.....น. นาย/นาง/น.ส. ....ได้ทราบคำสั่งของพนักงานสอบสวนแล้วยืนยันว่า จะไปศาลตามที่พนักงานสอบสวนสั่ง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน" จากนั้นให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน หากผู้ต้องหาไม่ไปปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจับผู้ต้องหา นั้นได้ โดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะจับผู้ต้องหา
ได้โดย...

ได้โดยไม่มีหมายจับ และมีอำนาจปล่อยชั่วคราว หรือควบคุมตัวผู้ต้องหา นั้น หากกรณีไม่ใช้เวลาที่ศาลนัดหรือใกล้จะปิดทำการ เมื่อพนักงานสอบสวนให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอให้ศาลขอหมายจับ หากผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตาม ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจับผู้ต้องหาดำเนินคดีตามจักกล่าวหาที่ได้แจ้งชื่อนั้น โดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่สามารถจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ และมีอำนาจปล่อยชั่วคราวได้

แต่กรณีดังกล่าวข้างต้นหากพนักงานสอบสวนเห็นว่า ไม่มีเหตุที่จะออกหมายจับผู้ต้องหา ตาม บ.พ.ช. มาตรา 71 หลังจากแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว พนักงานสอบสวนจะจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาไม่ได้ การบันทึกเกี่ยวกับการแจ้งข้อหาในรายงานบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดี กับบันทึกพนักงานสอบสวน หรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน "ผู้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ปรากฏข้อความว่า "แจ้งข้อหา (ฐานความผิด) ให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว จะได้สอบสวนต่อไปโดยไม่มีหมายจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาแต่อย่างใด" ห้ามมิให้บันทึกว่า "แจ้งข้อหา (ฐานความผิด) ให้ผู้ต้องหาทราบแล้วปล่อยตัวไป" เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่ามีการจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหา นอกจากนี้ ในกรณีนี้พนักงานสอบสวนไม่ต้องแจ้งสิทธิ ตาม บ.พ.ช. มาตรา 71 เพราะผู้ต้องหาในฐานะแจ้งข้อหาในกรณีนี้ ไม่ใช่ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา ซึ่งถูกควบคุมหรือขัง และไม่ต้องทำบันทึกการควบคุมประกอบสำนวนการสอบสวนแต่อย่างใด

5.4 การรวมทำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำ หรือจัดให้ทำ การใด ๆ ซึ่งเป็นกรณีให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำการใด ๆ มิชอบประการใด ๆ เพื่อมุ่งใจให้เขาให้การอย่างใด ๆ ในเรื่องที่ต้องหา นั้น กรณีตามทำให้การให้ พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิตาม มาตรา 134/4 บรรทัดหนึ่ง ให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า "ผู้ต้องหา มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ก่อละคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้น อาจใช้เป็นพยาน หลักฐานในกรณีพิจารณาคดีได้ และผู้ต้องหา มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการ สกปรก" การจัดทำขอยความให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและในเงื่อนไข ดังนี้

(*) นับตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2547 เป็นต้นมา ในคดีที่มีอัตราโทษ

ประหารชีวิต หรือในคดีที่ผู้ต้องหาไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา ก่อน

/เริ่มถาม

เริ่มถามคำถามให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้

(2) เมื่อตั้งแต่วันที่ 27 มิถุนายน 2548 เป็นต้นไป ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มถาม คำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและผู้ต้องหาต้องการทนายความให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้

ให้พนักงานสอบสวนบันทึกการแจ้งสิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้ปรากฏไว้ในบันทึกคำให้การผู้ต้องหาตรงบรรทัด "และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่า..." ในส่วนที่ผู้ต้องหาปฏิเสธให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนนั้น หลังจากแจ้งข้อความตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานสอบสวนสอบถามผู้ต้องหาว่า ผู้ต้องหาประสงค์ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้ใจเข้าฟังการสอบสวนหรือไม่ หากต้องการให้ทนายความหรือผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้ใจมาเข้าฟังการสอบสวนด้วย หากไม่ต้องการก็ให้บันทึกไว้ในบันทึกคำให้การผู้ต้องหา

เมื่อได้จัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหาดังกล่าวแล้ว กรณีจำเลยเร่งด่วนหากทนายความไม่อาจมาทนายผู้ต้องหาได้ โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้พนักงานสอบสวนทราบหรือแจ้งแต่ไม่มาพบผู้ต้องหาภายในเวลาอันสมควร ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนผู้ต้องหาไปได้โดยไม่ต้องขอทนายความ แต่พนักงานสอบสวนต้องบันทึกเหตุอันไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

การสอบสวนผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้มีบทบัญญัติในมาตรา 133 ทวิ และมาตรา 133 ตริ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

5.5 ให้พนักงานสอบสวนบันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมดพร้อมชื่ออยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยาน ประจำที่ทำการของพนักงานสอบสวน และเก็บไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน

กรณีสอบสวนโดยคณะพนักงานสอบสวน ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนจัดการให้บันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมด พร้อมชื่ออยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยาน ประจำที่ทำการของพนักงานสอบสวนซึ่งมีคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวหาที่ระบุในสำนวนการดำเนินคดีอาญาไว้ทำการสอบสวนคดีนั้น

6. แบบบันทึก คำให้การของผู้ต้องหา บันทึกการจับกุม บันทึกการตรวจค้นและ
บัญชีทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้นตาม ป.วิ อาญา มาตรา 92(4) ให้เป็นไปตามตัวอย่างที่แนบมา
พร้อมหนังสือนี้

จึงขอให้แจ้งพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ในปกครองทราบ เพื่อเป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ
(กิตติ วัฒนนะ)

ม.ป.ตร.

ป.จ.ว. ซัก. . . . . (VCP) . . . . .

คดีหมายเลข . . . . .

วัตถุประสงค์ของรางวัลระดับนี้ . . . . .

ใบแจ้งการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้นตาม ป.วิอาญา ม.92(4)

สถานที่ค้นหาค

วันเดือนปี ที่ค้นหาค

วันเดือนปี ที่ตรวจค้น

สถานที่ตรวจค้น

นามเจ้าพนักงานตำรวจที่ทำการตรวจค้น (บพ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง ลังกัด)

ได้ร่วมกับตรวจค้นสถานที่ดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากซึ่งมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าที่ค้นหามีไว้เป็นความผิด หรือได้มา โดยการกระทำความผิด หรือได้ให้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจใช้เป็นยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิด ได้ซ่อนอยู่หรืออยู่ในนั้น และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหากค้นเข้าข้างจะเอาของขโมยได้ทรัพย์สินเงินจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน โดยมี (ระบุชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ของ ผู้ครอบครองหรือผู้นำการตรวจค้น)

เป็นผู้ นำ การตรวจค้น

ผลการตรวจค้นปรากฏว่า (พบหรือไม่พบทรัพย์สินตามที่แจ้งการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้นแต่พบสิ่งอื่นที่ควรสงสัยตาม

เหตุที่เข้าตรวจค้น ซึ่งมีรายละเอียดตามบัญชีทรัพย์สินที่แนบมาพร้อมกับใบแจ้งการตรวจค้นนี้)

เสร็จสิ้นการตรวจค้นเวลา

สึ่งในการตรวจค้นครั้งนี้ เจ้าพนักงานตำรวจผู้ตรวจค้นมิได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ใด

เสียหาย สูญหาย หรือเสื่อมค่าแต่ประการใด และมีได้เอาทรัพย์สินของผู้ใดผู้ใดมาเรียกประโยชน์ของรางวัลตนเองแต่อย่างใด

ได้กำนันที่ปรึกษาให้ผู้นำการตรวจค้นไปแล้ว รับปากลูกมือ และได้มอบสำเนาใบแจ้งการ

ตรวจค้นแก่ตำรวจที่ปรึกษา(ถ้ามี) ให้ผู้นำการตรวจค้นไว้แล้ว จึงใช้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) . . . . . เจ้าบ้านหรือผู้ครอบครอง/ผู้นำการตรวจค้น

(ลงชื่อ) . . . . . ผู้ตรวจค้นไปทั้งหมด

ตำแหน่ง . . . . .

(ลงชื่อ) . . . . . ผู้ตรวจค้น

ได้รับสำเนาบัญชีการตรวจค้นนี้ไว้แล้ว
(ลงชื่อ) . . . . . เจ้าบ้านหรือผู้ครอบครอง
: :
.....

บัญชีแนบท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 ความผิดในประมวลอาญาวัยตามกฎหมายลักษณะอาญาที่มาตรา 79 อ้างถึง
 ซึ่งราษฎรให้อำนาจจับได้โดยไม่มีหมาย

ความผิดของเจ้าพระยาธิบดีศรีฯ พระราชินี เจ้าชายฯ และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์	มาตรา 107 ถึงมาตรา 112
ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร	มาตรา 113 ถึงมาตรา 116
ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร	มาตรา 119 ถึงมาตรา 129
ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ	มาตรา 130 ถึงมาตรา 135
ความผิดต่อเจ้าพนักงาน	มาตรา 138 ถึงมาตรา 142 และมาตรา 145
ความผิดต่อเจ้าพนักงานในกรรมาธิการ	มาตรา 190 และมาตรา 191
ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	มาตรา 206 และมาตรา 207
ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	มาตรา 215 และมาตรา 216
ความผิดเกี่ยวกับภรรยาผู้ใหญ่เกิดกับในครอบครัวประชาชน	มาตรา 217 ถึงมาตรา 224 มาตรา 226 มาตรา 229 ถึงมาตรา 232 มาตรา 235 และมาตรา 237
ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา	มาตรา 240 ถึงมาตรา 247 และมาตรา 249
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	มาตรา 276 ถึงมาตรา 280 มาตรา 282 ถึงมาตรา 285
ความผิดต่อชีวิต	มาตรา 288 ถึงมาตรา 297
ความผิดต่อร่างกาย	มาตรา 295 ถึงมาตรา 298
ความผิดต่อเสรีภาพ	มาตรา 309 ถึงมาตรา 310 ทวิ
ความผิดฐานลักทรัพย์และฉ้อราษฎร์	มาตรา 334 ถึงมาตรา 336 ทวิ
ความผิดฐานขโมยรถจักรยานยนต์ จี๊ปหรือรถจักรยานยนต์ และปล้นทรัพย์	มาตรา 337 ถึงมาตรา 340 ทวิ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศร.

โทร. ๑ 22๐5 3466

ที่ ๐๐31.212/ 3951

วันที่ ๓๐ เมษายน 2551

เรื่อง ให้สถานพยาบาลของรัฐถึงนายทุน หรือผู้คุ้มครองหลัง เมื่อจับกุมไม้พะยูน ไม้ประจักษ์ และไม้แดง
ผิดกฎหมาย

ผบ.ช.ต., น.อ. ก.๑ และ ก.๑๓.

ด้วยปรากฏข้อเท็จจริง และเป็นข่าวทางสื่อมวลชนอยู่เนืองๆ ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ให้ทำการจับกุมผู้ลักลอบนำ ไม้พะยูน ไม้ประจักษ์ และไม้แดงผิดกฎหมายส่งออกนอกประเทศ
และใบการสอบสวนดำเนินคดีพนักงานสอบสวนมีจะสอบสวนดำเนินคดีเฉพาะแต่ผู้รับจ้างขนส่ง
เท่านั้น ไม่ได้ทำการสอบสวนขยายผล ไปถึงผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดที่อยู่เบื้องหลังด้วย หรือให้
ไม่สามารถหยุดยั้งผู้กระทำผิด หรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้อย่างได้ผล

ฉะนั้น เมื่อมีการจับกุม ไม้พะยูน ไม้ประจักษ์ หรือไม้แดงผิดกฎหมายที่มีปริมาณ
1 ลูกบาทแล้วควรขึ้นไป ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. รายงานรายละเอียดของคดีพร้อมสำเนาบันทึกจับกุมให้ ศร. (ผ่าน ผบ.ช.ต.)
ทราบภายใน ๖๕ วัน นับแต่วันจับกุม และรายงานความคืบหน้าการสืบสวนสอบสวนให้ ศร.
(ผ่าน ผบ.ช.ต.) ทราบทุก 45 วัน จนกว่าการสืบสวนสอบสวนจะเสร็จสิ้น
2. ให้พนักงานสืบสวนสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนขยายผลไปถึงนายทุน หรือ
ผู้คุ้มครองหลังให้จงได้
3. ตามข้อ 1 ให้ ผบ.ช.ต.คอยติดตามเร่งรัด และดำเนินการให้เป็นไปตามกำหนดซึ่ง
จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และดำเนินการต่อไป

พล.ต.อ. *Sirakul*

(ธานี สมนุรักษ์ทรัพย์)

รอง ผบ.ตร. ป.ร.ท.ผ.๑๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ จ.จ.

โทร. 02-205 3486

ที่ 0011.25/ 0305.2

วันที่ ๒ สิงหาคม 2553

เรื่อง การดำเนินคดีกับกลุ่มบุคคลที่กระทำผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน

จพท.น. , ก.1-๑ , สขต. และ ๑.

ด้วยกรมสอบสวนคดีพิเศษ มีหนังสือที่ อช 0900/2125 ลง 16 มิ.ย. 2553 ขอความร่วมมือ ดร. สันถาวร บุญคุ้ม บัญชา โดยเฉพาะพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาถึง
 ขบวนการกระทำผิดในรูปแบบของการหลอกลวงให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมลงทุนกับบริษัทที่ไม่ได้มีการจดทะเบียน
 บัญชีพาณิชย์กับกรมธุรกิจการค้า โดยบริษัทเหล่านี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินธุรกิจจริง แต่ประสงค์
 จะใช้เงินจากผู้ลงทุนเพื่อเข้าร่วมวงเงินทุนบริเวณชายฝั่งภาคตะวันออกให้สมาชิกรายอื่น เมื่อประชาชน
 หลงเชื่อเข้ามาลงทุนระดับหนึ่งก็จะปิดกิจการแล้วนำเงินที่ได้หลบหนีไป จากนั้นจะไปเปิดบริษัทแห่งใหม่ใน
 พื้นที่อื่นและกระทำการฉ้อโกงและตั้งกล่าวหา รวมทั้งเร่งรัดค่าเงินคืนกลุ่มบุคคลผู้กระทำผิดฐานฉ้อโกง
 ประชาชนและติดตามจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ ในฐานะความผิดดังกล่าว เนื่องจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ
 ได้สอบสวนการกระทำผิดในรูปแบบดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและก่อความเสียหายต่อ
 ด้านบาท ซึ่งคดีดังกล่าวยังไม่ชำระเป็นคดีพิเศษ

ดังนั้นเพื่อป้องกันผลกระทบจากความผิดของขบวนการฉ้อโกงประชาชนในลักษณะดังกล่าว
 จึงให้ท่านตั้งการเจ้าหน้าที่สำรวจในภาคท้องถิ่นระดับบัญชาให้ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาไม่
 ขบวนการดังกล่าวกระทำผิดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งเร่งรัดดำเนินคดีกลุ่มบุคคลผู้กระทำผิดฐาน
 ฉ้อโกงประชาชน และติดตามจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับดังกล่าวต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติได้แก่ครั้งต่อไป

พล.ต.อ.

(ปานศิริ ประภากรัต)
 รอง พล.ตร. ป.รท.ผ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... โทร. ....

ที่ ๑๐๓๓.๒๔/ ก.พ.ร. วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการออกหมายเรียกและขอหมายจับผู้ต้องหา

จตช., รอง ผบ.ตร., ผู้ปฎิบัติ ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า
ผบ.ช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า
ผบก.ในสังกัด ส.ง. ผ.ต.ร.

ด้วยในการประชุมบริหาร ตร. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๕๔ สำนักงานกฎหมาย และคดีได้รายงานให้ที่ประชุมว่าได้รับรายงานเกี่ยวกับการจับกุมผู้ต้องหาผิดตัว ซึ่งได้ตรวจสอบแล้วพบว่าเป็น ความบกพร่องของพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม และสามารถแยกลักษณะของความบกพร่อง ได้ ๒ กรณี กรณีแรก เป็นกรณีพนักงานสอบสวนเสนอพยานหลักฐานต่อศาลเพื่อขอออกหมายจับผิดที่ไม่ได้ ตรวจสอบกลั่นกรองให้ชัดเจนว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่ขอออกหมายจับ เช่น การออกหมายจับบุคคลตาม ภาพถ่ายหรือภาพสเก็ต กรณีที่สอง เป็นการจับกุมความหมายจับบุคคลที่ชื่อและนามสกุลซ้ำกันโดยไม่ได้ ตรวจสอบหลักฐานยืนยันตัวบุคคลว่าผู้ถูกจับเป็นคนเดียวกันกับบุคคลตามหมายจับหรือไม่ นอกจากนี้ยังได้รับการร้องเรียนขอความเป็นธรรมจากผู้ต้องหาหลายรายเกี่ยวกับการออกหมายเรียกบุคคลในฐานะผู้ต้องหาให้ไป พบพนักงานสอบสวนเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา ทั้งที่การสอบสวนยังไม่มีความพยานหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาจะได้ กระทำความผิดตามข้อหา เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อนจากการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวน ซึ่ง ซ้ำมีผลพวงดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล ความเชื่อถือศรัทธาใน กระบวนการยุติธรรมของประชาชน ตลอดจนภาพลักษณ์และเกียรติยศที่อ.ส.ถึงของ ตร

เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการ สอบสวนและการจับกุมเป็นไปโดยถูกต้องและสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย มีประสิทธิภาพ รัดกุม และเป็นหลักประกันการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงขอชักชวนและกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๓. ให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการ สอบสวนคดีอาญา ตามคำสั่ง ตร. ที่ ๕๖๐/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๗ ดำเนินการตรวจสอบสำนวนการ สอบสวนทุกสำนวนตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งดังกล่าว โดยให้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานต่างๆ ทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ เพื่อพิสูจน์ว่ามีที่การกระทำผิดเกิดขึ้นและผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด พร้อม กับแนะนำสั่งการเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนและรัดกุม
๒. ในคดีรู้ตัวผู้ถูกระทำ ความผิดและมีเหตุที่จะขอหมายจับ ก่อนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอ ออกหมายจับผู้ต้องหา ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน ตรวจสอบ พยานหลักฐานในสำนวนว่ามีหลักฐานแน่ชัดแน่นอน เพียงพอที่จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอออก หมายจับนั้นน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหา หากเห็นว่าพยานหลักฐานยังไม่หนักแน่นเพียงพอให้สั่ง ทำการสอบสวนเพิ่มเติมเสียก่อน ทั้งนี้ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวน แล้วแต่กรณีบันทึกการตรวจสอบพยานหลักฐานดังกล่าวรวมสำนวนการสอบสวนไว้ด้วย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๗/๒

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๖๒ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล

รศ. นบ.ศร. (ปป ๑) (นป ๒) (นป ๓) และ (ปป๔)

ตำรวจ (ปปส) และ (กม)

ผู้ช่วย นบ.ศร. (ปฝ ๑๑) (นป ๒๑) (นป ๓๑) (นป ๔๑) (นป ๕๑) ผู้ช่วย นบ.ศร. (กม ๑) (กม ๒)

นบ.น., ก.: ๑ - ๙, ศษต., ปส., กษค. และ ขพ.

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ กำหนดแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับชาติเป็นแผนงานหลักเรียกว่า "ปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง ระยะเวลาสี่ปีข้างหน้า ภายใต้ ยุทธศาสตร์ ๙ รั้วป้องกันระดับที่ ๓" เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปอย่างจริงจังและต่อเนื่องสามารถลดระดับปัญหายาเสพติด และขจัดความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี ๒๕๕๔ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ข้อ ๓ พ. ๑) การสืบสวนปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด (ก) ระดับสถานีตำรวจ (๑) และหน่วยงานสอบสวนรับผิดชอบการสอบสวนผู้เสียหายเสด็จตามบัญชีรายชื่อ เพื่อย้ายผลไปสู่นักค้ายาเสพติดรายย่อย พร้อมกับจัดทำบัญชีผู้มีพฤติการณ์เป็นนักค้ายาเสพติดรายย่อย (๖) ทำสำนวนการสืบสวนที่รวบรวมด้วยคำให้การผู้เสียหายเสด็จที่ระดับสถานีตำรวจรายย่อยในพื้นที่ ๒-๓ ราย และผลการตรวจพิสูจน์สารเสพติด ให้เป็นพยานหลักฐานการกระทำผิดคดีของนักค้ายาเสพติดรายย่อยในพื้นที่ และรวบรวมพยานหลักฐานของนิติจับกุมตัวเงินคดี เพื่อให้หน่วยปฏิบัติดำเนินการแล้ว มีมี

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในการสืบสวนและรวบรวมตัวเงินคดีผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต เครือข่ายจากผู้เสียหายเสด็จ ตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับชาติดังกล่าว เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้ทุกหน่วยถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การกำจัดความรับผิดชอบของหน่วย
  - ๑.๑ ระดับสถานีตำรวจ ดำเนินการกับผู้เสียหายเสด็จ และสืบสวนปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย
  - ๑.๒ ระดับกองบังคับการ สืบสวนปราบปรามเครือข่ายรายย่อย และติดตามจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับคดียาเสพติดต่างเจ้า

๑.๓ ระดับกองบัญชาการ สืบสวนปราบปรามเครือข่ายใหญ่ ๗ ชุดผู้ค้ายาเสพติด รายสำคัญ และดำเนินการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๑.๔ ระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สืบสวนปราบปรามเครือข่ายระดับประเทศ และเครือข่ายการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ

โดยให้หน่วยระดับต่างๆ ทำการรวบรวมข้อมูลและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีพฤติการณ์ กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทางต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน แล้วสืบสวนอย่างเป็นระบบ โดยรวบรวม ข้อมูลพยานหลักฐานต่างๆ ไว้ในรูปแบบเบาะแสสำนวนการสืบสวน และติดตามจับกุมตัวมาดำเนินคดี

๒. แนวทางการปฏิบัติ

ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ ตำรวจ ตำรวจ ดังนี้

๒.๑ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่(ตามแบบบัญชีผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติด เอกสาร ๑) โดยให้หาข้อมูลจากสารสืบสวนของฝ่ายสืบสวน หรือประสานหาข้อมูลจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ปกครอง โรงเรียนบาลและสาธารณสุข

๒.๒ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีพฤติการณ์เป็นผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ (ตามแบบบัญชีผู้มีพฤติการณ์เป็นผู้ค้ายาเสพติด เอกสาร ๒) โดยให้หาข้อมูลจากบุคคลตามข้อ ๒.๑ โดยเฉพาะผู้ให้ ยาเสพติดซึ่งเป็นผู้พบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ค้ายาเสพติด

๒.๓ จัดทำสมุดคู่มือสำนวนการสืบสวนคดียาเสพติดไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้ ผู้บังคับบัญชาตรวจพบคดีได้ตลอดเวลา (ตามแบบสมุดคู่มือสำนวนการสืบสวนคดียาเสพติด เอกสาร ๓)

๓. แนวทางการทำสำนวนการสอบสวนขยายผลคดียาเสพติด

กรณีมีการจับกุมผู้กระทำความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษให้ทำเนิมาท ดังนี้

๓.๑ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจทำการซักถามผู้ถูกจับกุมด้วยตนเองเพื่อทราบถึง ผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด (ตามแบบบันทึกซักถาม เอกสาร ๔) หากมีมูลเพียงพอ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจสั่งการให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนรวบรวม พยานหลักฐานและเมื่อมีพยานหลักฐานเพียงพอ ซึ่งได้ว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด ก็ทำเนิมาท ให้มีการ ร้องทุกข์ดำเนินระเบียบและยื่นคำร้องต่อศาลขอออกหมายจับเพื่อติดตามตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ต่อไป (ตามตัวอย่างสำนวน เอกสาร ๕ และแนวทางการทำสำนวนการสอบสวนขยายผล เอกสาร ๖)

๓.๒ หากการซักถามตามข้อ ๓.๑ ไม่มีข้อมูลหรือจากการสืบสวนสอบสวนของ พนักงานสอบสวนตามสั่งการของหัวหน้าสถานีตำรวจไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีได้ ให้ฝ่ายสืบสวนรวมข้อมูล จัดทำเนิมาทสำนวนสืบสวนไว้ก่อนเป็นระบบ

๔. การจำหน่ายคดีจากสมุดคุมจำเลยและการสืบสวนคดีอาญาเสพติด

กรณีที่ว่า การสืบสวนขยายผลจนสามารถดำเนินคดีกับผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดได้ตามข้อ ๓.๑ รายใดแล้ว ให้จำหน่ายเรื่องนั้นไปลงคุมในสมุดคุมจำนวนการสอบสวนและดำเนินการตามระบบงานสอบสวนต่อไป

๕. การอำนวยการ

๕.๑ ให้ รอง ผบ.ตร.(ปป ๑) (ปป ๒) (ปป ๓) และ (ปป ๔) ที่โรงเรียน (ปป ๔) และ ผู้ตรวจ ผบ.ตร.(ปป ๑๑)(ปป ๒๑) (ปป ๓๑)(ปป ๔๑)(ปป ๕๑) เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแล การปฏิบัติในด้านการสืบสวนสอบสวนของหน่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ

๕.๒ ให้ ที่โรงเรียน (กม) เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและแนะนำให้ความรู้ใน การทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนของเขตอาญาอาชญากรรมให้ทั่วทุกหน่วย

๕.๓ ให้ผู้บังคับบัญชาระดับ ผบ.ช.-ผ.บ.ก. กวดขันควบคุมตรวจสอบการดำเนินการ ของหัวหน้าสถานีตำรวจตาม ข้อ ๒ และข้อ ๓ ทุกวันละ ๓๐ วัน

๖. การตรวจประเมินผลและการรายงาน

๖.๑ ให้ ผ.บ.น., ก. ๑ ๗. ศชต. รวบรวมและประเมินผลการดำเนินการของ กองบังคับการ และสถานีตำรวจโมสิงกัต แล้วสรุปในบทสรุปรายงาน ตร.ผ่าน ศตส.ตร.ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ผบ.ตร.ลงนาม และครั้งต่อไป ให้รายงานภาคในพื้นที่ สายคงทุกเดือน

๖.๒ ให้ ศตส.สร.สรุปผลการปฏิบัติตาม ข้อ ๖.๑ รายงาน ผบ.ตร.ทราบทุกครั้ง

๖.๓ ให้ เจ้าตำรวจ ตรวจสอบการปฏิบัติของทุกหน่วยตามแผนการตรวจประจำปี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.

(วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี)

ผ.บ.ตร.

บัญชีรายชื่อ ผู้มีพฤติการณ์เป็นผู้นำเข้าน้ำมัน (รายชื่อ.....)

สงวนลิขสิทธิ์: ๒๕๖๓/๒๕๖๔/๒๕๖๕/๒๕๖๖/๒๕๖๗/๒๕๖๘/๒๕๖๙/๒๕๗๐/๒๕๗๑/๒๕๗๒/๒๕๗๓/๒๕๗๔/๒๕๗๕/๒๕๗๖/๒๕๗๗/๒๕๗๘/๒๕๗๙/๒๕๘๐/๒๕๘๑/๒๕๘๒/๒๕๘๓/๒๕๘๔/๒๕๘๕/๒๕๘๖/๒๕๘๗/๒๕๘๘/๒๕๘๙/๒๕๙๐/๒๕๙๑/๒๕๙๒/๒๕๙๓/๒๕๙๔/๒๕๙๕/๒๕๙๖/๒๕๙๗/๒๕๙๘/๒๕๙๙/๒๖๐๐

ลำดับ	ชื่อ ชื่อสกุล	อายุ	เพศ	สถานภาพ		ที่อยู่	พฤติการณ์โดยสังเขป	ผู้ร้องเรียน	หมายเหตุ
				อาชีพ	คู่สมรส				
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									
๑๑									
๑๒									
๑๓									
๑๔									

(แบบสาร ๕)

บันทึกผลการสัมภาษณ์

ผู้มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับ .....
 ที่ .....
 วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

๑. ประวัติย่อ

- ๑.๑ ชื่อจริงสกุล.....
 ๑.๒ ที่เคยส่งชื่ออื่น.....
 ๑.๓ วัน เดือน ปีเกิด.....
 ๑.๔ สถานที่เกิด.....
 ๑.๕ บิดาชื่อ.....
 มารดาชื่อ.....
 ที่อยู่บิดา - มารดา.....
 -บิดา/มารดา อยู่ด้วยกัน
 -บิดา/มารดา แยกต่าง
 -อื่น ๆ .....
- ๑.๖ ที่อยู่ปัจจุบัน.....
 อยู่กับบิดา - มารดา
 อยู่หอพัก ชื่อหอพัก.....
 อยู่ทำงานเช่า.....
 อยู่กับผู้ปกครอง ชื่อ..... ที่อยู่.....
- ๑.๗ สถานศึกษาชั้นมัธยม.....
 ๑.๘ วิชาหรือที่ปรึกษา.....
 ๑.๙ เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... ศาสนา.....
 ๑.๑๐ มีพี่น้องรวมบิดามารดา.....
 ๑.๑๑ ผู้ปกครองให้ค่าใช้จ้าง.....
 มีงานอื่นทำพิเศษ.....
 ๑.๑๒ หลักการยึด.....

ลงชื่อ..... ผู้ให้สัมภาษณ์
 ลงชื่อ..... ผู้จัดทำแบบสัมภาษณ์

๒. ....ต่อไปมีรายงานว่าแหล่งข่าว(๑๖) จะให้ถือเอาคำต่อหมัด
.....ด้วยความสมัครใจ เต็มใจ และสมัครใจ ดังนี้

๒.๑ กรุณาชี้แจงและเริ่มเข้าสู่กระบวนการเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างไร

คช. หลังทราบจากเพื่อน.....สถานศึกษา.....

เจ้าศึกษาตัวที่สถานศึกษา.....เข้าสู่วงการยาเสพติดโดย

เพื่อนชักชวน สมัครใจ อยากรลอง

อื่น ๆ .....

บุหรี่สูบเมื่ออายุ.....ปี .....ระดับศึกษาระดับชั้น.....

ัญญาสูบเมื่ออายุ.....ปี .....ระดับศึกษาระดับชั้น.....

ยาบ้าเมื่ออายุ.....ปี .....ระดับศึกษาระดับชั้น.....

เฮโรอีนเมื่ออายุ.....ปี .....ระดับศึกษาระดับชั้น.....

อื่น ๆ.....เมื่ออายุ.....ปี .....ระดับศึกษาระดับชั้น.....

๒.๒ เคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมหรือไม่ และเลขสวยเลขสีทาประเภท.....
ครั้งสุดท้ายเมื่อใด.....

๒.๓ ขอทราบแหล่งซื้อขายยาเสพติดผู้จำหน่ายที่อยู่ ธุรกรรมซื้อขาย
.....
.....
.....

๒.๓* กลุ่มเพื่อนเสพยาเสพติด - เพื่อน มีใครบ้าง ชนุอยู่ที่ไหน
.....
.....
.....

๒.๔ เวลา คช. ต้องการเสพยาเสพติด จะมีอาการอย่างไร ใช้ยาเสพติดประเภทใดพบแทนได้หรือไม่
.....
.....
.....

ได้ตรวจปัสสาวะแล้วปรากฏเป็นสี.....

๓. วันจันทร์ จนท.ดร.ได้นำ สท. มาทำประวัติ ให้คำมั่นสัญญาว่าต่อไปนี้ จข. จะเลิกโดยเด็ดขาด ถ้าหากมาตรวจโสตสภาวะแล้วพบว่ามีการเสียดัดในโสตสภาวะ (บันทึก) จนท.ดร.ดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อเป็นการฟื้นฟูกับเวลา สท. หุดเสวยอย่างจริงจัง จข. ยินดีมาลงชื่อควบคุมความประพฤติและให้ จนท.ดร. ตรวจปัสสาวะทุก ๑๕ วัน โดย เริ่มวันที่..... และทาง จนท.ดร.ได้แจ้งให้ทราบว่าหากไม่ยอมเลิกเสพหรือสมัครใจเข้ารับสารบำบัด จะดำเนินการคดีตามกฎหมายต่อไป จข. รับทราบตามกระบวนการข้างต้นแล้ว
๔. สท. ไม่มีทักษะเพิ่มเติมเชิงยุติการเสพติด และขอฟื้นฟูตัวรื้อ ถ้อยคำให้ไว้เป็นจริงทุกประการ ไม่มี การบังคับ ชู้เชื้อ หลอก หรือให้สัญญาแต่ประการใด ๆ อำนวยให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ข้อคิด

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้ชักชวน/บันทึก/อ่าน

(.....)

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๓๔๗๒

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๐๔๓๗ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล (เพิ่มเติม)

รอง ผบ.ตร.(ปป ๑) (ปป ๒) (ปป ๓) และ (ปป๔)

ที่ปรึกษา (ปป๕) และ (กม)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.(ปป ๑๑)(ปป ๑๑) (ปป ๑๑)(ปป ๑๑)(ปป ๕๑) ผู้ช่วย ผบ.ตร.(ก. ๓)(ก. ๒)

ผ.ช.น., ก. ๑ - ๙ , ศชต., ปล., วมท. และ จต.

ตามหนังสือ ตร.ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๖๕ ลง ๖ ม.ค.๒๕๕๔ กำหนดแนวทางปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล และเพื่อให้การปฏิบัติในการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต หรือช่วย/กลุ่มการค้ายาเสพติด ตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับชาติ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดการปฏิบัติไว้ตามข้อ ๓.และข้อ ๔ รวมทั้งแนวทางการทำสำนวนการสอบสวนขยายผลคดียาเสพติด (เอกสาร ๖) ไว้ ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว

เนื่องจากการปฏิบัติตามข้อ ๓.และข้อ ๔.รวมทั้งแนวทางการทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนขยายผลคดียาเสพติด (เอกสาร ๖) ยังไม่ครอบคลุมการปฏิบัติทั้งหมด จึงเป็นต้นสังกัดกำหนดการปฏิบัติเพิ่มเติม จึงให้ยกเลิกการปฏิบัติตามข้อ ๓.และข้อ ๔.ของหนังสือ ตร.ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๖๕ ลง ๖ ม.ค.๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล และแนวทางการทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนขยายผลคดียาเสพติด (เอกสาร ๖) โดยให้ปฏิบัติตามข้อ ๓.และข้อ ๔.ที่แก้ไข รวมทั้งสำเนียงการตามแนวทางการทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนขยายผลคดียาเสพติด (เอกสาร ๖) ดังนี้

๓. แนวทางการทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนขยายผลคดียาเสพติด

๓.๑ เมื่อจับกุมผู้ต้องหาในความผิดฐาน เสนยา.เสพติด หรือมียาเสพติดไว้เพื่อเสพ หรือเพื่อจำหน่าย ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงาน นำตัวผู้ต้องหา มาซักถามตามแบบบันทึกการซักถาม(เอกสาร ๔)ด้วยตนเอง เพื่อขยายผลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด

/๓.๒ ให้หัวหน้า...

๓.๒ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานบันทึกเรื่องผู้มีการสืบสวน ขยายผลลงในสมุดคุมสำนวนการสืบสวนคดีอา.เสพติด (ย.ส.) ประจำสถานีตำรวจหรือหน่วยงาน

๓.๓ เมื่อซักถามผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตามข้อ ๓.๑ แล้ว มีข้อมูลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงาน มอบสำนวนการสืบสวนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบ

กรณีซักถามแล้วไม่มีข้อมูลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่าย กลุ่มผู้ค้ายา เสพติด ให้เสนอผู้บังคับการเพื่อพิจารณาสั่งให้ทำการสืบสวนต่อไปหรือตกการสืบสวน

ถ้าผู้บังคับการสั่งให้ทำการสืบสวนเพิ่มเติมแล้วมีข้อมูลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่ม ผู้ค้ายา.เสพติด ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงาน มอบสำนวนการสืบสวนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบ

๓.๔ ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำผิดของ ผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด เมื่อมีหลักฐาน ตามสมควรว่าบุคคลดังกล่าวจะได้กระทำความผิด จึงยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ออกหมายจับ ผู้กระทำความผิด

๓.๕ กรณีศาลออกหมาย จับให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงาน ดำเนินการให้ทำการสืบสวนติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

เมื่อพนักงานสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้สรุปสำนวน การสอบสวนและมีความเห็นทางคดีส่งไปยังพนักงานอัยการเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป

๓.๖ กรณีศาลไม่ได้ออกหมายจับ ให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวน ถึงผู้บังคับการ เพื่อพิจารณาสั่งให้ทำการสืบสวนเพิ่มเติม ถ้ามีพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามสมควรว่า บุคคลดังกล่าวได้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ ศาลออกหมายจับอีกครั้ง หากศาลออกหมายจับให้ดำเนินการตามข้อ ๓.๕

ถ้าจากการสืบสวนเพิ่มเติมไม่มีพยานหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลดังกล่าว ได้กระทำความผิด และพนักงานสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้สรุปสำนวนการสอบสวน และมีความเห็นทางคดีส่งไปยังพนักงานอัยการเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป

-๓-

๔. การจำหน่ายเรื่องที่มีการสืบสวนขยายผลออกจากสมุดคู่มือสำนวนการสืบสวนคดีอาชญากรรมคดี

กรณีที่ทำการสืบสวนขยายผลจนสามารถดำเนินคดีกับผู้ดำรงยศ รายนามใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดตามข้อ ๓.๓ รายใดได้แล้ว ให้จำหน่ายเรื่องนั้นไปลงในสมุดคู่มือสำนวนการสอบสวนและดำเนินการระบบงานสอบสวนต่อไป."

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พ.ร.อ.
(วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ตร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๘๖

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/ ๕๕๔

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔

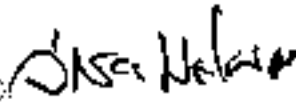
เรื่อง กำชับการปฏิบัติของพนักงานสอบสวน

มบชน., ก.๑-๔, ศษ๓., ก., บ.๕., สดม และ จตร.(ทน.จต.)

ด้วย ที่ปรึกษา (ปป.๕) ได้รายงานผลการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔ ว่าในการประชุมมีการกล่าวถึงกรณีที่ทำให้ภาพลักษณ์ของ ตร.เสียหาย เกี่ยวกับกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจปล่อยปละละเลยการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การทำสำนวนการสอบสวนที่ไม่ละเอียดเพียงพอ ไม่สืบสวนด้วยความอุทสาหะคล่องแคล่วแท้จริง การสืบสวนสอบสวนอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งประชาชนทราบข้อเท็จจริงแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจเฉยเมย เป็นเหตุให้ประชาชนร้องเรียนไปยังหน่วยงานอื่น จึงควรมีมาตรการกดดันที่ชัดเจนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องเกิดความเป็นธรรม และเก็บที่ฟังของประชาชน

ตร.พิจารณาแล้วเห็นว่า การสอบสวนคดีอาญาเป็นภารกิจสำคัญในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการอำนวยความยุติธรรมไว้ตามคำสั่ง ตร. ที่ ๕๗๒/๒๕๓๘ ลง ๑๖ ส.ค.๒๕๓๘ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในการสอบสวนคดีอาญารวมถึงได้กำหนดมาตรฐานการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา ไว้ตามคำสั่ง ตร. ที่ ๘๖๐/๒๕๓๗ ลง ๑๐ ส.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรฐานการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญานอกจากนี้ยังได้กำหนดจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวน ไว้ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๘ บทที่ ๓๗ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติ เพื่อให้การสอบสวนคดีอาญาเป็นไปด้วยความโปร่งใส สุจริต รวดเร็ว และเป็นธรรม ดังนั้น จึงให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับควบคุม กำกับ ดูแล และกวดขันการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนรวมถึงข้าราชการในสังกัด ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนคดีอาญา ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางข้างต้นโดยเคร่งครัด หากพบข้อบกพร่องก็ให้พิจารณาดำเนินการไปตามคำสั่งเจ้าหน้าที่

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งให้พนักงานสอบสวนและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบ
เพื่อเป็นปฏิบัติ

พล.ต.อ.
(เขียว พจนีพรศิริ)
ม.๑.๕.๖.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๔๘
 ที่ ๐๐๑๑.๒๓/๑๑๑๒ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕
 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล (เพิ่มเติม ครั้งที่ ๒)

รอง ผบ.ตร., จตท., ผู้ช่วย ผบ.ตร., หรือตำแหน่งเทียบเท่า
 ผบ.ชน., ๓, ๓๑-๔, ศษค., บส., กยพ. และ จต.

ตามหนังสือ คร. ที่ ๐๐๑๑.๒๓/๑๑๑๒ ลง ๒ ม.ค.๒๕๕๕ และหนังสือ คร. ส่วนที่ ๑๑๑
 ที่ ๐๐๑๑.๒๓/๑๑๑๒ ลง ๓๑ ม.ค.๒๕๕๕ กำหนดแนวทางปฏิบัติการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับ
 ผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต เครือข่าย/กลุ่มการค้ายาเสพติด ตลอดจนการดำเนินการสืบสวนสอบสวนขยายผล
 คดียาเสพติด ไว้แล้วนั้น

ด้วยเหตุที่ในปัจจุบันปัญหายาเสพติดยังมีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรง
 เพิ่มมากขึ้น สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเนื่องจากยังมีแหล่งผลิตอยู่ในต่างประเทศและส่งยาเสพติดเข้ามา
 จำหน่ายในประเทศไทยตลอดเวลา เมื่อพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่าแม้การกระทำ
 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจะกระทำความผิดอาชญากรรม จักกร แต่ก็มีบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติให้
 ผู้กระทำต้องรับโทษในราชอาณาจักร ตาม พ.ร.บ. มาตราการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
 เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕ และ ป.อาญา มาตรา ๕ จึงเป็นกรณีที่สามารถทำการ
 สอบสวนคดีความผิดได้ แต่ในการสอบสวนคดีความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไว้ได้กระทำลงนอก
 ราชอาณาจักรไทย เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาราชการแทน ในฐานะเป็นพนักงาน
 สอบสวนผู้รับผิดชอบตาม ป.อาญา มาตรา ๒๐ นอกจากนี้การดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
 ตาม พ.ร.บ. ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๕๕๓ และการขอความช่วยเหลือทางอาญา ตาม พ.ร.บ.
 ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็อยู่ในอำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด
 เช่นเดียวกัน แต่ยังมีได้มีการวางแผนทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินการสืบสวนสอบสวนขยายผลคดี
 ยาเสพติดที่มีการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรดังกล่าวไว้แต่ประการใด ดังนั้น เพื่อให้การทำ
 สำนวนการสืบสวนสอบสวนขยายผลคดียาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงให้ยกเลิก
 ความในข้อ ๓. แนวทางการดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดียาเสพติดตามหนังสือ คร.ข้างต้นเสีย
 ทั้งหมด และกำหนดแนวทางปฏิบัติเรื่องดังกล่าวเสียใหม่ ดังนี้

๓. แนวทางการดำเนินการสืบสวนสอบสวนขยายผลคดียาเสพติด

- ๓.๑ เมื่อจับกุมผู้ต้องหาในความผิดฐาน เสพยาเสพติด หรือมียาเสพติด
 ไว้เพื่อเสพ หรือเพื่อจำหน่าย ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงาน บำคับผู้ต้องหาเข้าพบ
 ความแบบบันทึกการซักถาม (เอกสาร ๕) ด้วยตนเอง เพื่อขยายผลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือ
 เครือข่ายกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด
- ๓.๒ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานบันทึกเรื่องที่มีการสืบสวน
 ขยายผลลงในส่วนคดีสำนวนการสืบสวนคดียาเสพติด (สส.) ประจำสถานีตำรวจหรือหน่วยงาน

๓.๓ เมื่อซักถามผู้ต้องหาที่บุกเข้ากุมตามข้อ ๓.๑ แล้ว มีข้อมูลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงาน มชนส่วนงานการสืบสวนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบ

กรณีซักถามแล้วไม่มีข้อมูลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่าย กลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ให้เสนอผู้บังคับการเพื่อพิจารณาสั่งให้ทำการสืบสวนต่อจังหวัดหรือตำรวจสืบสวน

ถ้าผู้บังคับการสั่งให้ทำการสืบสวนเพิ่มเติมแล้วมีข้อมูลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานมชนส่วนงานการ สืบสวนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบ

๓.๔ ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด เมื่อมีหลักฐาน ตามสมควรว่าบุคคลดังกล่าวจะได้กระทำความผิด จึงยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ออกหมายจับ ผู้กระทำความผิด

๓.๕ กรณีศาลออกหมายจับให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงาน ตำเเหน่งการสืบสวนติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

เมื่อพนักงานสอบสวนเห็นว่ากระบวนการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้สรุปสำนวนการสอบสวน และมีความเห็นทางคดีส่งไปยังพนักงานอัยการเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป

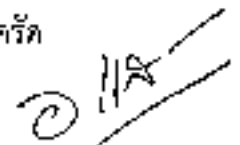
๓.๖ กรณีศาลไม่ออกหมายจับให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวน ถึงผู้บังคับการ เพื่อพิจารณาสั่งให้ทำการสืบสวนเพิ่มเติม ถ้ามีพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามสมควรว่า บุคคลดังกล่าวได้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับ อีกครั้ง หากศาลออกหมายจับให้ดำเนินการตามข้อ ๓.๕

ถ้าจากการสืบสวนเพิ่มเติมไม่มีพยานหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลดังกล่าว ได้กระทำความผิด และพนักงานสอบสวนเห็นว่ากระบวนการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้สรุปสำนวนการสอบสวนและ มีความเห็นทางคดีส่งไปยังพนักงานอัยการเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป

๓.๗ ในการดำเนินคดียาเสพติดโดยเฉพาะในความผิดฐานจำหน่ายหรือมีไว้ เพื่อจำหน่ายให้ทำการสืบสวนสอบสวนขยายผลถึงแหล่งผลิต ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ให้ได้ความว่าใคร เป็นผู้ผลิต แหล่งผลิตอยู่ที่ใด ใครเป็นผู้นำเข้า นำเข้ามาในราชอาณาจักรอย่างไร และมีผู้ใดเกี่ยวข้องบ้าง หากได้ความว่ามีแหล่งผลิตอยู่ในราชอาณาจักรหรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเกิดขึ้น นอกราชอาณาจักร และเข้าหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ. มาตราการในการปราบปรามผู้กระทำความ ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕ หรือตาม ป.อาญา มาตรา ๕ ให้รวบรวมพยานหลักฐาน เกี่ยวกับพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและบุคคลที่กระทำความผิด แล้วส่งเรื่องไปยังอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาดำเนินการตาม ป.อาญา มาตรา ๒๐ ต่อไป

๓.๘ ให้แต่ละ บช. จัดชุดพนักงานสอบสวนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการสืบสวนสอบสวนความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด บช. ละ ๓ ชุด เพื่อทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน ขยายผลการดำเนินคดีแก่ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรตาม ข้อ ๓.๗ กรณีอัยการสูงสุดขอหมายจับให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบคดีความผิดดังกล่าว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

พล.ต.อ.
(อุตัญ แสงสิงแก้ว)
ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร

โทร

ที่ 0007.34/4011

วันที่ 24 ตุลาคม 2555

เรื่อง เรื่องมาตรการป้องกันและปราบปรามการแข่งขันรถจักรยานยนต์ในทางสาธารณะ

ผบช.น. ก. 1-9 และ ผบช.ก.

ด้วยปรากฏสถานการณ์การแข่งขันรถในทางสาธารณะเกิดขึ้นทั้งในพื้นที่ย่าน กทม. บริเวณชาน และเขตเมืองใหญ่หลายแห่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากความรู้สึกของประชาชนทั่วไป แม้การปฏิบัติกรปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำให้การแข่งขันในทางสาธารณะลด ความรุนแรงลงในระดับหนึ่ง แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงดำรงอยู่ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการป้องกัน และปราบปรามการแข่งขันรถจักรยานยนต์ในทางสาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการ การปฏิบัติของหน่วยที่เกี่ยวข้องอย่างสอดคล้องประสานกัน จึงให้หน่วยดำเนินการ ตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการแข่งขันรถจักรยานยนต์ในทางสาธารณะ ดังนี้

1. แนวทางปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ

1.1 ช่วงก่อนแข่งขัน ให้แต่ละหน่วยกำหนดผู้รับผิดชอบระดับ รอง ผบช. และ รอง ผบ.ก. เพื่อควบคุมกำกับ ดูแล บริหารจัดการวางแผนการดำเนินงาน และตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานตรงชัดเจน และให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นเอาใจใส่ ควบคุม อำนวยการ และแก้ไข้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

1.2 ให้จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนออกสืบสวนหาข่าวรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวรถ กลุ่มแข่งรถ ร้านค้ารับตัดแปะของสภาพรถ ความเคลื่อนไหวของกลุ่ม โดยให้บันทึกภาพนิ่ง หรือ ภาพเคลื่อนไหวได้ด้วย เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้ขับขี่ ผู้ ชัยนท้าย รวมทั้งผู้สนับสนุนจัดการแข่งขัน

1.3 ให้จัดสายตรวจออกตรวจตราป้องกันอาชญากรรมที่ผิด หรือตรวจสอบการรวมกลุ่ม ตามเบาะแสที่ได้รับแจ้งจากประชาชน โดยประกาศกล่าวถึงเป็นชุดปฏิบัติการ และหลีกเลี่ยงการ ปฏิบัติการโดยลำพัง

1.4 ใช้กระดาษพิมพ์ภูมิผู้รับชมจัดกิจกรรมยนต์ที่กระทำผิดกฎหมายในทุกข้อหาที่ เกี่ยวข้องขององค์กรคริสต์และค่อเนื่อง และให้รวมเรื่องร่วมับชมมรดกกรรมยนต์ คัดแปลงสภาพ หรือตกแต่งรถเพื่อการแข่งขัน การใช้หรือจำหน่ายอุปกรณ์ส่วนควบที่ไม่ได้มาตรฐาน

1.5 ให้ หน่วยงานความร่วมมือกับทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สถานศึกษา เพื่อให้ความรู้และช่วยการปรับปรุงทัศนคติแก่เยาวชนให้ตระหนักถึงโทษภัยของการ แข่งรถ การทวงผลวง หรือองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการปรับสภาพ ถนนให้สีสภาพไม่เหมาะสมกับการแข่งขัน และการขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์ เสริมสิ่ง สำหรับใช้ในกาปฏิบัติกา เป็นต้น

1.6 ให้แต่ละหน่วยแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนโดยกำหนดช่องทางสื่อสารใน การรับแจ้งและมาตรการกระทำผิด โดยเฉพาะกลางถึงกรณีพบเห็นว่ากำลังมีการรวมตัวเพื่อจะ ทำกาแข่งขันให้รับแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบในพื้นที่ทางช่องทางสื่อสารที่กำหนด แล้ว ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบอย่างทั่วถึง

1.7 ให้โฆษก ตร.และกองสารนิเทศ (สท.) ประชาสัมพันธ์การลาดชันการแข่ง รถจัดกิจกรรมยนต์ในทางสาธารณะของเจ้าหน้าที่ในทุกพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบทาง สื่อมวลชน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองหมั่นสอดส่องดูแลเด็ก และเยาวชนในปกครองมิให้นำรถจักรยานยนต์มาขับขี่เพื่อการแข่งขัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมใน การแข่งขัน

2. ช่วงการแข่งชัน

2.1 ให้วางแผนบูรณาการการใช้กำลังในการปฏิบัติร่วมกับทุกฝ่ายในพื้นที่ทั้ง สส. ปป. จร. พงส. และบูรณาการสนธิกำลังจากหน่วยงานที่มีพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ในเขตพื้นที่ บข.น. ที่มีพื้นที่ติดต่อกับ ก.1 หรือ ก.7 และ บ.ก.ทล. หรือ บ.ก.จร. โดยให้ บ.ก.ทล. สนธิกำลังเข้า ปฏิบัติการในพื้นที่รอยต่อ และให้กำหนดผู้บังคับบัญชาเหตุการณ์อย่างชัดเจน รวมถึงจัดเตรียม ห้องควบคุม และสถานีเก็บของกลางไว้รองรับการดำเนินการด้วย

2.2 การใช้อุปกรณ์เพื่อลดความเร็วของรถ และลดความรุนแรงในขณะจับกุม ใช้คำสั่งถึงความปลอดภัยของทุกฝ่ายทั้งเจ้าหน้าที่และผู้กระทำผิด ทั้งนี้ ให้พิจารณาตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๘.83 บรรดสาม

2.3 ให้บันทึกภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวในทุกขั้นตอนขณะดำเนินการทั้งหมด ใช้เป็นหลักฐานเพื่อใช้ประธาบสำนวนการขอ. ลวน. หรือติดตามตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีใน ภายหลัง

2.4 ให้จับกุมและดำเนินคดีกับผู้แข่งขัน ผู้จัด ผู้สนับสนุน และผู้ส่งเสริมในทุก
ข้อกล่าวหา ตรวจสอบประวัติอาชญากรรมและพยานหลักฐานผู้กระทำผิดทุกราย และส่งฟ้องศาล
ทุกคดี และให้ประสานรับพนักงานอัยการอย่างใกล้ชิดในการส่งฟ้อง

2.5 เมื่อจับกุมแล้วให้ประสาน สท. และสื่อมวลชน เพื่อนำเสนอผลการปฏิบัติ
ต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นการสร้างแนวร่วมทางมวลชน เพื่อผลในการป้องกันการกระทำผิดใน
อนาคต

3. ช่วงหลังการแข่งขัน

3.1 สยบ ส่วนขยายผลให้เกิดคำเนิการร้ายร้ายรับช่อมัดเปลี่ยนแปลงสภาพรถ หรือ
ตกแต่งรถเพื่อใช้ในการแข่งขัน จัดทำประวัติบุคคล และขยายพยานหลักฐานที่กระทำผิดไว้ทุกราย เพื่อ
เป็นข้อมูลอ้างอิง และใช้เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการควบคุมต่อไป

3.2 ดำเนินการด้านมวลชนสัมพันธ์ตามแหล่งสถานีศึกษาหรือที่พักอาศัยของผู้
ผู้กระทำผิด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และแสวงหาแนวร่วมในการป้องกันไม่ให้เกิด
กระทำผิดซ้ำหรือเกิดพฤติกรรมเลียนแบบอีก

3.3 กำชับให้ทุกท้องที่ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง

3.4 รวบรวมสภาพปัญหาในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะและวิเคราะห์สาเหตุ
เพื่อวางแผนทางบริหารจัดการแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่รับผิดชอบ และจัดวางรูปแบบ
และการปฏิบัติเพื่อทำการฝึกซ้อมหรือซ้อมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเกิดเหตุในครั้งต่อไป

ระยะเวลาในการดำเนินการ ตั้งแต่เดือน ต.ค.-พ.ค.2555

ชื่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บุคคลที่ร้องรับ มีตชอบหรือควรพิจารณาดำเนินคดีมี 4 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้ขับขี่
2. ผู้จัด ผู้สนับสนุน หรือผู้ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน
3. ตำรวจจราจร หรือผู้ปกครอง
4. ผู้จำหน่ายอุปกรณ์แต่งรถ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแข่งรถ ได้แก่ พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พ.ร.บ.มาตรฐานอุตสาหกรรม พ.ศ.2511 พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ.2522 พ.ร.บ.รักษา
ความสะอาด และความเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 และประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา

การรายงาน

ให้ ราช.น. ก. 1 9 และ มษ.ก. รายงานให้ สร.ทราบ การปฏิบัติทุกอันเมื่อมี
การจับกุม รายงานสรุปผลการปฏิบัติในภาพรวมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการ ภายในวันที่ 3
ก.ค.2555

เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ. อุดมย์ แสงสิงแก้ว

(อุดมย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองฯ ที่ กรมตำรวจ โทร. 2511089

ที่ 0603.บ/ 1644๕

วันที่ 11 ธันวาคม 2539

เรื่อง คำชี้แจงและชี้แจงข้อความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะที่ตัวผู้ต้องหา การนำผู้ต้องหาซึ่งเกิดเหตุประกอบ คำรับสารภาพ และการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน

รอง จ.ตร. ผู้ช่วย จ.ตร.ภาค 1-9, ผบ.ช.ภาค 1-9, ผบ.ช.น., ผบ.ช.ก., ผบ.ช.ปส., ผบ.ช.สทม., ผบ.ช.สทท., จ.ตร., ผบ.ก.วช. และ ผบ.ก.คค.

ในปัจจุบันปรากฏว่ามีข้าราชการตำรวจตลอดจนผู้ชำนาญการตรวจพิสูจน์ในเรื่องต่าง ๆ ของกรมตำรวจ ได้ขอยกแถลงข่าวหรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนในลักษณะเปิดเผยรูปคดีหรือพยานหลักฐาน ซึ่งอาจเป็นพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสาร รวมตลอดถึงผลการตรวจพิสูจน์ต่างๆ เช่น ผลการตรวจพิสูจน์ทางนิติเวช หรือผลการตรวจทางเคมี ผลการตรวจทางชีววะ ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแถลงข่าวเกี่ยวกับการนำตัวผู้ต้องหาไปนำซึ่งเกิดเหตุประกอบ คำรับสารภาพ การชี้ตัวผู้ต้องหา ทำให้ปรากฏภาพที่ไม่เหมาะสมตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือทางโทรทัศน์ในแง่มุมต่างๆ อาทิเช่น ผู้เสียหายที่เป็นเด็ก, ยาวขน หรือสตรีในชุดเดียวกับเพศ หรือภาพพยานเด็กเข้าชี้ตัวผู้ต้องหา ฯลฯ โดยมีคำแถลงถึงระเบียบปฏิบัติอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อรูปคดี เป็นเหตุให้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ทั้งที่กรมตำรวจได้เคยมีหนังสือ ตร.ที่ 0610.3/7632 ลงวันที่ 27 พ.ค.2528 เรื่อง คำชี้แจงวิธีการชี้ตัวผู้ต้องหา หนังสือ ตร.ที่ 0610.ก/2787 ลงวันที่ 24 มี.ค. 2530 เรื่อง คำแนะนำแนวทางการปฏิบัติในการนำตัวผู้ต้องหามาแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน และหนังสือ ตร.ที่ 0608.5/4545 ลงวันที่ 19 พ.ค.2531 เรื่อง คำชี้แจงการปฏิบัติและชี้แจงข้อความเข้าใจเกี่ยวกับ การแถลงข่าว หรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน ให้ข้าราชการตำรวจหน่วยงานต่าง ๆ ถ้อยปฏิบัติโดยเคร่งครัดไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งของกรมตำรวจดังกล่าวโดยเคร่งครัด จึงขอคำชี้แจงให้พนักงานสอบสวนทุกหน่วยถือปฏิบัติ ดังนี้

1. การแถลงข่าวหรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน

- 1.1 ห้ามใช้วิธีการหรือแสดงข้อความในการแถลงข่าวหรือแพร่ภาพที่อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่พยาน ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือรูปคดีโดยเด็ดขาด
- 1.2 ไม่ควรเปิดเผยถึงเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ถือเป็นความลับ

1.3 ให้ระมัดระวังเรื่องที่จะเกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือผลประโยชน์ของผู้ใช้ เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดฐานทำให้อับชู้ ความผิดฐานหมิ่นประมาท ฯลฯ เป็นต้น

1.4 ห้ามนำมตการสืบสวนสอบสวนหรือความเห็นมาแถลงข่าวหรือใช้ข่าวต่อ สื่อมวลชนไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เพราะจะทำให้เสียรูปคดีหรือทำให้พยานหลักฐานถูกเปิดเผยออกไป

1.5 ห้ามเปิดเผยถึงแผนประทุษกรรมซึ่งอาจเป็นแบบอย่างในทางไม่ดี เช่น วิธีวาง ฝังฝัง การกระทำอันผิดจริยบรรณ หรือวิธีการอันชั่วร้ายอื่น ๆ ที่หากมีผลเสียหายต่อประชาชน อาจนำไปใช้เป็นแบบอย่าง

1.6 ห้ามเปิดเผยถึงชื่อความ หรือรูปภาพ อันอาจจะทำให้บุคคลอื่นรู้สึกตัว ผู้จักหรือ ที่อยู่ ที่ทำงาน สถานศึกษา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดี หรือพยาน เป็นต้นในจำนวนการสอบสวน

1.7 คดีที่ต้องมีการชี้ตัวหรือชี้ผู้ต้องหา ห้ามนำตัวผู้ต้องหาออกแถลงข่าวหรือ แพร่ภาพต่อสื่อมวลชนก่อนทำการชี้ตัวหรือชี้รูป ถ้าจะทำการแถลงข่าวก็ไม่น่าเป็นต้นองให้ผู้ต้องหา คุยคุ้ยในที่มีขึ้นด้วย

1.8 การแถลงข่าวห้ามใช้ถ้อยคำหรือกิริยาท่าทางที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือระราน ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้ต้องหาหรือผู้อื่น

2. การนำผู้ต้องหาไปที่ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

2.1 ในการนำผู้ต้องหาไปที่สถานที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ ให้มีองค์กัน มีให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในที่นั้น และให้ทิ้งระยะระหว่างการใช้ถ้อยคำหรือกิริยาท่าทางที่เห็นว่าเป็นการข่มขู่หรือการปฏิบัติที่ไม่สมควรแก่ผู้ต้องหา

2.2 ควรหลีกเลี่ยงการให้สัมภาษณ์ใด ๆ ในลักษณะเป็นการตอบโต้ระวางพนักงานสอบสวนกับผู้ต้องหาหรือบุคคลใด ๆ โดยมีสื่อมวลชนเป็นผู้สัมภาษณ์ เนื่องจากอาจเป็นเหตุให้ผู้ต้องหาเสียหาย

3. การชี้ตัวผู้ต้องหา

3.1 ให้พนักงานสอบสวนหรือผู้บังคับมีอำนาจผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการชี้ตัว พิจารณาเสมอว่า การชี้ตัวผู้ต้องหาเป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยปราศจากอคติและอคติบังคับ จึงห้ามจัดให้มีการชี้ตัวโดยผู้ชี้ตัวไม่เต็มใจหรือไม่สมัครใจ โดยเฉพาะ

3.2 ในการมีผู้ชี้ตัวสมัครใจจะชี้ตัวผู้ต้องหา หรือสมัครใจจะชี้ตัวโดยสมัครใจหน้ากับ ผู้ต้องหา ก็ให้ดำเนินการไปตามระเบียบการสำราญคดีของคดี ลักษณะ 6 บพท: 8 เว้นแต่ผู้ชี้ตัว

แสดงตัวว่าจะไม่ได้รับความปลอดภัยในขณะที่นั่งหรือภายใน หรือพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้ว เห็นว่าจะเป็นอันตรายต่อผู้ชี้ตัว ก็ให้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากันระหว่างผู้ต้องหากับผู้ชี้ตัว ทั้งนี้ให้ พนักงานสอบสวนพิจารณาใช้วิธีการและสถานที่ชี้ตัวให้เหมาะสมด้วย เช่น จัดสถานที่สำหรับผู้ชี้ตัว โดยมีให้ผู้ร้องนามของเห็นผู้ชี้ตัวได้ ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนจะต้องจัด บุคคลที่เป็นกลางเข้าดูการชี้ตัว แล้วจัดให้ลงชื่อรับรองในบันทึกการชี้ตัวด้วย

3.3 การชี้ตัว ให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่าตามที่ได้จัดการเพื่อให้ชี้ตัวนั้น เป็นที่พอใจของผู้ต้องหาหรือไม่ หรือจะให้จัดการอย่างไร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม เมื่อการชี้ตัว เสร็จสิ้น ให้พนักงานสอบสวนบันทึกรายละเอียดและผลการชี้ตัว โดยให้ผู้ตั้งข้อหา ผู้ชี้ตัว พนักงานสอบสวน และผู้ที่เข้าร่วมรู้เห็นการชี้ตัว ลงชื่อไว้ในบันทึกด้วย

3.4 การชี้ตัวผู้ต้องหา ให้ชี้ตัว ณ ห้องหรือสถานที่ที่เตรียมการไว้

ดังนั้น จึงขอคำสั่ง พนักงานสอบสวน และผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด โดยให้ จต. ติดตามตรวจสอบและภาคสนามการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือ ตร. ดังกล่าวข้างต้น หากพบว่ามีกรณีฝ่าฝืน ให้พิจารณาแก่โทษอย่างจริงจัง

พล.ต.อ.

(พจน์ บุญยะจินดา)

ช.ต.ร.

ส่วนราชการ กรมตำรวจ โทร. 2952358

ที่ มท 0606.6/527

วันที่ 16 มกราคม 2541

เรื่อง การปฏิบัติราชการชี้ตัวผู้ต้องหา

รอง ผ.ตท., ผู้ช่วย ผ.ตท., ผ.ตท.บ., จตท., ผ.ตท.น., ก, ปล., ส., สจพ., ก 1-9, นตท.ตท.
และ ผ.ตท.วช.

ตามประมวลระเบียบการตำรวจที่เกี่ยวกับคดี วิชาหน้าที่ 9 บทที่ 2 ว่าด้วยภารกิจเจ้าพนักงานและ
ชี้ตัวผู้ต้องหา วรรค 281 และกฎหมายฟ้องกรมตำรวจ ที่ 2540.6/16442 ลง 11 ธ.ค.39 ข้อ 3 กำหนด
วิธีการชี้ตัวผู้ต้องหาเพื่อคดีอาญาไว้ 2 วิธี คือ จำนำผู้ต้องหาหรือขานเข้าชี้ตัวผู้ต้องหาในลักษณะที่
ผู้ชี้ตัว เสนอหน้ากับผู้ต้องหา และวิธีชี้ตัวผู้ต้องหาโดยนำผู้ชี้ตัวมาเองเห็นผู้ชี้ตัวนั้น เนื่องจากการชี้ตัวโดย
วิธีการที่นำผู้ต้องหาหรือขานเข้าชี้ตัวผู้ต้องหาในลักษณะที่นำผู้ชี้ตัวมาเองเห็นผู้ชี้ตัวนั้น เป็นวิธีการ
ที่ง่ายเหมาะสม อาจก่อให้เกิดความแก่ผู้ต้องหาหรือขานผู้ชี้ตัวผู้ต้องหา โดยการนำผู้ต้องหาหรือขาน
ผู้เสียหายหรือขานอาจนำคำชี้หรือเจตนาเข้าให้ผิดตัว เนื่องจาก เกรงกลัวว่าจะได้รับอันตราย เป็นเหตุ
มาให้เกิดความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายหรือขานและระดับ เจตนาของอัยการซึ่ง เป็นผู้ที่เสียหายมาติดตาม
มือต่อรัฐ และแน่นอนครั้งผู้เสียหายที่เข้าชี้ตัวผู้ต้องหาที่ทนายร่างกายผู้ต้องหาโดยที่ผู้ช่วยราชการชี้ตัว
ผู้ต้องหานำขานป้องกันได้ เป็นการ เสียหายต่อภาพพจน์ของ ตร. ซึ่งในการจับผู้ต้องหาหรือขานเข้า
ชี้ตัวผู้ต้องหาในลักษณะที่นำผู้ชี้ตัวมาเอง เห็นหน้ากับผู้ต้องหาซึ่งไม่เป็นการลดคล้อยกับรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย หมวดสิทธิต่อ 2540 มกราคม 244 ที่บัญญัติว่าบุคคลซึ่ง เป็นชนานาแต่ดีกัญญาสิทธิเสรีภาพการ
คุ้มครองและการปฏิบัติที่เหมาะสม

อนึ่ง ในการจับผู้ต้องหา (ไม่รวมถึงการชี้ตัวผู้ต้องหา) ให้ระมัดระวังเฉพาะวิธี
ชี้ตัวผู้ต้องหาโดยนำผู้ต้องหาเองเห็นผู้ชี้ตัวเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาและขานผู้เสียหาย
ชี้ตัวผู้ต้องหา เจตนาไว้ปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีผู้ต้องหาและขานให้การว่าผู้ต้องหา, กำบังผู้, ขนหรือผู้จับเข้า เห็นหน้าอัยการ
ทนายตัวที่ทำการจับและจับหรือขานเข้าโดยละเอียดในคำให้การ จะต้องให้มีการชี้ตัวผู้ต้องหาหรือขานเข้า
ผู้ต้องหาโดย เริ่มและนำรายการส่งก็สามารจัดทนายและก่อนหน้าทนายผู้ต้องหาจะปรากฏตัวก็ตามพอจน เมื่อ
อัยการผู้ต้องหาหรือขานเข้าชี้ตัวผู้ต้องหาหรือขานเข้าแล้ว ให้สอบสวนภาคอย่าขัดแย้งตามที่ให้การไว้
ด้วย ทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์ว่าผู้ต้องหาหรือขานเข้าผู้ต้องหา, กำบังผู้, ขนหรือผู้จับเข้า

/ การจับผู้ต้องหา...

ภาคเจ้าหน้าที่ตัวทึบภาพถ่ายผู้ต้องหาคงกระทำให้ล้มใบสถานีอารวงหรือสถานที่อื่น สำหรับผู้ทหาหน้าให้ผู้ชำนาญการชี้ตัวหรือภาพถ่าย มาให้พนักงานสอบสวน เจ้าชงงคดีหรือผู้บังคับบัญชา เป็นผู้ดำเนินการ สถานที่ที่จะหาการชี้ตัวผู้ต้องหา ต้องเป็นห้องที่มีที่กำบังพอที่จะกำกับมาไม่ให้บุคคลภายนอกมองเห็นบุคคลที่อยู่ภายในห้องให้จากทางอื่นนอกจาก ช่องกระจก (มีบานทกลมทวรที่จะมอง เข้ามาทางหน้าต่าง-หน้าต่างกระจก) กระจกที่ให้เป็นกระจกมองทางเดียว (one - way mirror) โดยติดตั้งให้ผู้ต้องหาผู้ต้องหาเองผ่านเข้ามาแก่กระจกชี้ตัวผู้ต้องหาได้ แต่บุคคลภายในห้องชี้ตัวผู้ต้องหาไม่สามารถมองเห็นบุคคลที่อยู่ภายนอกห้องชี้ตัวได้ และภายในห้องชี้ตัวผู้ต้องหาต้องมีแสงสว่าง เพียงพอที่จะเห็นบุคคลภายในห้องได้ อย่างชัดเจน

2. วิธีชี้ตัวผู้ต้องหาได้ปฏิบัติดังนี้

2.1 เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้กระทำความผิดและผู้ต้องหาที่มีฐานะการเงินดีภาพถ่ายหรือภาพหรือรูปพรรณสัณฐานกับหาการชี้ตัว

2.2 พยายามจัดให้ผู้ต้องหาแต่งกายสะอาดและคล้ายคลึงกับเวลาที่เกิดเหตุเริ่มแบบกับบุคคลอื่นเพศเดียวกัน ซึ่งมีรูปร่าง ขนาด อายุ และแต่งกายคล้ายคลึงกันกับผู้ต้องหาจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และอยู่รวมกันกับผู้ต้องหาในที่เดียวกัน

2.3 ให้ผู้ต้องหาและบุคคลที่กระทำความผิดเข้าแถวอยู่รวมกัน หรือเดินผ่านผู้ชี้ตัวทีละคน และให้ผู้ต้องหาเลือกที่สืบหรือลำดับที่เดินผ่านผู้ชี้ตัวแล้วแต่กรณี ตามความประสงค์ของผู้ต้องหาทุกทั้ง และเมื่อผู้ต้องหาพอใจอย่างใดแล้ว ให้บันทึกรับทราบผลการชี้ตัวของผู้ต้องหาไว้ด้วย

บันทึกรับทราบผลการชี้ตัวของผู้ต้องหา ให้เป็นแบบตามแบบที่แนบท้ายหนังสือนี้

2.4 ในการชี้ตัวผู้ต้องหา ให้ผู้ต้องหาทำที่อ่านรายการผลการชี้ตัวผู้ต้องหาจากพิมพ์บุคคลภายนอกซึ่งมีข้าราชการและเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ของบุคคลหรือตัว เช่น ข้าราชการฝ่ายปกครอง ข้าราชการราษฎร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สื่อมวลชน หรือบุคคลซึ่งไว้ใจยอมรับบันทึกของบุคคลตามที่ชี้ตัว จำนวนไม่น้อย 2 คน เป็นประธานในการชี้ตัวผู้ต้องหา

2.5 ถ้าผู้กระทำความผิดไม่เต็มใจและปราศจากผู้ต้องหาคนมา

2.6 เมื่อชี้ตัวผู้ต้องหาแล้ว ให้บันทึกผลการชี้ตัวไว้เป็นหลักฐานโดยแยกหน้าบันทึก เป็นรายชื่อของเจ้าใช้ตัว แล้วให้ผู้ชำนาญการชี้ตัว ผู้ชี้ตัว และประธานในการชี้ตัวลงลายมือชื่อรับรองการชี้ตัวไว้ด้วย

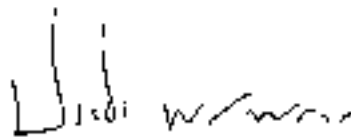
แก้คำผิดการชี้ตัวผู้ต้องหา เพื่อให้เป็นความเรียบร้อยเกี่ยวกับหนังสือ

เมื่อชี้ตัวผู้ต้องหาแล้ว ให้ลงบันทึก รายงานประจำตัวชี้ ในหลักฐานและให้สอบสวนปาก
คำผู้ชี้ตัวด้วย

2.7 ในการชี้ตัวผู้ต้องหา จะจัดไปวิธีการบันทึกภาพด้วยก็ได้

3.ระเบียบหรือคำสั่งของกรมตำรวจคดีคดีหรือแย้งกับหนังสือสั่งการนี้ ให้ใช้หนังสือสั่งการ
นี้แทน

จึงขอแจ้งว่าเพื่อทราบและรับแจ้งผู้บังคับบัญชาต้นทางที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติตรงเคร่งครัด จึง
ออกคำสั่งเป็นต้นมา

พล.ต.อ.
(ประภา พรหมเมธา)
อ.ตร.

๗

๕

บันทึกรับทราบการชี้ตัวของผู้ต้องหา

สถานที่บันทึก.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

- 1. ชื่อ ตามหนังสือกล่าวหาหรือตัวผู้ต้องหา.....
- 2. จำนวนให้การชี้ตัวในครั้งระหว่าง..... ผู้กล่าวหา..... ผู้ต้องหา.....

3. ผู้อำนวยบริการชี้ตัวได้จัดทำให้การชี้ตัวตามเจ้าซึ่งเป็นผู้ต้องหา
 ที่..... ซึ่งมีแสงสว่าง เป็นอย่างสิ้นและมีที่กำบังมีผู้ชี้ตัวที่ขังมีที่ชี้ตัว เห็นผู้
 หังหาที่จะเข้าชี้ตัวเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา..... น.

4. ก่อนชี้ตัว ผู้อำนวยบริการชี้ตัวมีคำสั่งให้ทำการชี้ตัวเห็นตัวผู้ต้องหา รูปภาพหรือภาพถ่าย
 หรือของของผู้ต้องหา และสถานที่นั้นผู้ต้องหามีเห็นผู้ชี้ตัว จัดการให้ผู้ต้องหาแก่ทางลักษณะลักษณะสิ่งกับเวลา
 ที่เกิดเหตุ โดยให้และกับบุคคลอื่นเห็นด้วย ซึ่งมิรูปร่าง ขนาด อายุ และแต่งกายแต่อย่างใดกับกับผู้ต้องหา
 จำนวน..... คน คือ

- (1)..... (2).....
- (3)..... (4).....
- (5)..... (6).....
- (7)..... (8).....

5. ผู้อำนวยบริการชี้ตัวได้จัดให้มีตัวด้วยวิธี ยืน/เดินผ่านที่สะดวก และจัดการผู้ต้องหาว่า ตามที่จัด
 ให้ชี้ตัวนี้เป็นที่พอใจหรือไม่ หรือจะนำจัดการอย่างไร.....

6. ผู้ต้องหาแสดงความพอใจในการจัดให้ชี้ตัว เจ้าหน้าที่บันทึกนี้ให้ผู้ต้องหาและพนักงานสอบสวนผู้ชี้ตัว
 แล้ว รับทราบถูกต้อง จึงให้ลงลายมือชื่อว่าเป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)..... ผู้ต้องหา
 (.....)
 (ลงชื่อ)..... พนักงาน
 (.....)
 (ลงชื่อ)..... พนักงาน
 (.....)

(ลงชื่อ).....หมาย

(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการชี้ตัว

(.....)

(ลงชื่อ).....หม่อมราชวงศ์สงวน/บัณฑิต/อ่าน

(.....)

ใบรับรองผลการซื้อตั๋วผู้โดยสาร

สถานที่ประทับที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ชื่อ กรมแห่งผู้จำหน่ายตั๋วผู้โดยสาร.....

2. เจ้าหน้าที่การซื้อตั๋วในคดีระหว่าง..... ผู้จำหน่าย
..... ผู้โดยสาร

คดีอาญาที่..... ข้อหา.....

โดยจัดที่ นาย/นาง/นางสาว..... ผู้ซื้อตั๋ว

เจ้าหน้าที่การซื้อตั๋ว นาย/นาง/นางสาว..... ผู้จำหน่าย

ที่..... ซึ่งมีแสงสว่าง เป็นอย่างดี และมีที่ท่าเรือมิให้ผู้ซื้อตั๋วที่ยังมีตั๋วซื้อตั๋วเป็นผู้

ต้องการก่อนจะเข้าซื้อตั๋ว เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....น.

3. กัปตันผู้จำหน่ายตั๋วผู้โดยสารมีหน้าที่ที่จะหาตั๋วผู้โดยสาร เห็นตั๋วผู้โดยสาร รูปถ่ายหรือภาพวีรูป
พรของผู้โดยสาร และสถานที่นั้นผู้จำหน่ายตั๋วเห็นผู้ซื้อตั๋ว ให้จัดให้ผู้จำหน่ายตั๋วผู้โดยสารที่ขายตั๋วและคล้ายคลึงกับเวลา
ที่เกิดเหตุ โดยนำลักษณะบุคคลอื่นเหล่านี้มาขึ้น ซึ่งมีรูปร่าง ขนาด อายุ และแต่งกายคล้ายคลึงกับผู้จำหน่าย
จำนวน.....คน

4. อาชญากรซื้อตั๋ว จึงแจ้งเจ้าหน้าที่ นาย/นาง/นางสาว.....

ผู้จำหน่าย/พยาน ผู้ซื้อตั๋วผู้จำหน่าย

5. ผลการซื้อตั๋วผู้โดยสารปรากฏว่า.....

6. เจ้าหน้าที่บันทึกและผู้ซื้อตั๋วและพยานจำหน่ายตั๋วผู้โดยสาร จึงแล้ว รับว่าถูกต้อง จึงให้ลงลายมือ
ที่เอาไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ซื้อตั๋ว

(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....)

(ลงชื่อ).....สถาน
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้อำนวยการอัคร
(.....)

(ลงชื่อ).....พนักงานสอบสวน/บันทึก/อ่าน
(.....)

หมายเหตุ 1.คำสั่งหลักฐานการชี้ตัวผู้ต้องหาไว้ตาม 1.จ.ว. ข้อ..... เวลา..... น. วันที่.....
เดือน..... พ.ศ..... ของสถานีตำรวจ.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองคดี) โทร. ๐ ๒๒๐๕-๓๔๘๖

ที่ ๐๒๐๕.พ.๗/๑๒๑๑๙

วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การจัดทำภาพถ่ายในคดีเกี่ยวด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

มบร.ก., ลป.ช.ม มบร.ก.๑ - ๙

ด้วยสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศได้ส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญารื้อฟื้นคดีเนื่องด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญามาถึง ดร. เพื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๕

ดร. ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำสำนวนการสอบสวนคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เช่นคดีการละเมิดเครื่องหมายการค้าทำโดยการผลิตสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอม หรือเลียนแบบเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น เป็นต้น เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมหรือพนักงานสอบสวนได้จัดทำแผนที่เกิดเหตุ ถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุ และถ่ายภาพของกลาง เพื่อแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุ และสภาพของกลางประกอบในสำนวนการสอบสวน ซึ่งมีผลต่อการพิจารณาลังคดีของพนักงานอัยการ เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงสถานที่เกิดเหตุที่แท้จริงได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความละเอียดรอบคอบ จึงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมหรือพนักงานสอบสวนดำเนินการจัดทำแผนที่เกิดเหตุ ถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุรายละเอียดและสภาพของกลางประกอบสำนวนการสอบสวนด้วย

จึงแจ้งมายังท่าน เพื่อสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมหรือพนักงานสอบสวนคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินการตามที่สั่งการข้างต้น ทั้งนี้เพื่อให้การอำนวยความสะดวกธุรกรรมในการกิจของ ดร. เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ และเป็นธรรม ได้รับการเชื่อถือศรัทธายิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมโดยรวม

พล.ต.อ. ลีณรงค์ ศรีตานนท์

(ลีณรงค์ ศรีตานนท์)

มบ.ก.๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๖๕ ๓๔๖๖
 ที่ ๐๐๐๕.๖/๓๖๘๘ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖
 เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานการดำเนินงานเป็นคดีในความผิดตามกฎหมาย
 การเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๖

ผบ.ชน., ก., ก.๑-๔, 1.๑, ๑๓๓, ๑๓๖, ผบ.ก.สบส., กง, ๗๑, และ ๗๓๓๓.

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานการดำเนินงานเป็นคดีในความผิดตามกฎหมายการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๖ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงมีผลให้ใช้บังคับได้ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๑ โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ข้อ ๓๖ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้วางระเบียบหรือออกคำสั่งภายในหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามกฎหมายการเงินการคลัง เป็นไปอย่างรัดกุม รวดเร็ว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ในกรณีตรวจพบการกระทำผิดหรือสงสัย หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำความผิดซึ่งอาจมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้รายงานให้ปลัดกระทรวงการคลัง ประธานกรรมการประสานงานการดำเนินงานเป็นคดีในความผิดตามกฎหมายการเงินการคลังทราบโดยมิชักช้า

๒. ในกรณีประสานกรรมการประสานงานการดำเนินงานเป็นคดีในความผิดตามกฎหมายการเงินการคลัง แจ้งผู้แทน ตร. เพื่อขอความร่วมมือให้การส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนเข้าสนับสนุนในการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นสืบสวนร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ บก.สสท.จัดส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวน แล้วแต่กรณี เข้าสนับสนุนในการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นสืบสวน

๓. เมื่อคณะกรรมการประสานงานการดำเนินงานเป็นคดีในความผิดตามกฎหมายการเงินการคลัง มีมติให้ดำเนินคดี ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน บก.สสท. เป็นผู้รับ คำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ และให้รวบรวมหนังสือของกระทรวงการคลังที่แจ้งมติคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาในการดำเนินคดี

๔. ในกรณีประสานกรรมการประสานงานการดำเนินงานเป็นคดีในความผิดตามกฎหมายการเงินการคลัง มีหนังสือแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อขอจัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าเป็นฝ่ายสนับสนุนในการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นสืบสวน ให้พนักงานสอบสวน บก.สสท. รับไว้ดำเนินการ

จึงแจ้งเพื่อทราบและถือปฏิบัติตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และคำสั่งนี้โดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.ท. อีรุงผิ บุตรศรีภูมิ
 (อีรุงผิ บุตรศรีภูมิ)
 ผู้ช่วย ผ.บ.ตร.ปรท.ผ.บ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร. โทร. 0 2205 3466

ที่ 0031.212/ว ๑๖ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม 2549

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานสอบสวน ตาม ป.วิ อาญา มาตรา 132 และการปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต

เรียน **ผบ.ตจ., จตช., รอง ผบ.ตจ., ผู้ช่วย ผอ. ตร.หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า**
มบช. หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า
ผ.ก.ในสังกัด สง. ผบ.ตจ.หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย **ดร. ได้หารือ**มีเนื้อหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานสอบสวน ตาม ป.วิ อาญา มาตรา 132 และการปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นดังนี้

1. กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้งไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตให้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ ที่มีการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารหรือการกระทำผิดกฎหมายอย่างอื่น แต่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ดังกล่าว จะถือว่าผู้ให้บริการฯ มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดในเรื่องนั้นหรือไม่ และการสั่งปิดเว็บไซต์จะต้องมีหมายศาลตามที่บริษัท เอ.ซี.ซี. อินเทอร์เน็ต จำกัด ร้องขอหรือไม่ประการใด

2. กรณีพนักงานสอบสวนขอหมายเรียกเอกสาร หรือพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 นั้น พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจเข้าถึงข้อมูลโทรคมนาคมได้หรือไม่ เพียงใด กรณีบริษัทฯ ผู้ครอบครองข้อมูลไม่ยินยอมโดยอ้างว่าพนักงานสอบสวนทั่วไปไม่ควรมีอำนาจมากกว่าหน่วยงานพิเศษ เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งต้องอาศัย คำสั่งศาลเพื่อเข้าถึงข้อมูลโทรคมนาคม โดยต้องยื่นคำร้องผ่านอธิบดีหรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา เพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้เข้าถึงข้อมูล จึงขอหารือว่าอำนาจของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 นั้น สามารถเข้าถึงข้อมูลทางโทรคมนาคมและอินเทอร์เน็ต โดยไม่ต้องมีคำสั่งจากศาล เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนกรมสอบสวนคดีพิเศษได้หรือไม่ หรือจะตั้งเรื่องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งอนุญาตเสียก่อน

สำนักงาน...

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือ กฤษฎีกา จปร ๖๑๐๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม 25๖๑ แจ้งว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 11) พิจารณาข้อหาหรือของ ตร.โดยมีผู้แทน ตร. และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มีปัญหาข้อกฎหมายสามประเด็น...และได้รวมเห็นในสี่ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจแจ้งไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารหรือมีการกระทำผิดกฎหมายอย่างอื่น แต่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ปิดกั้นเว็บไซต์ดังกล่าว จะถือว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีส่วนร่วมในการกระทำผิดในเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า ในกรณีที่ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเปิดเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ภาพลามกอนาจาร เพื่อให้มีภาพเสนหวัช โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือเพื่อกระทำความผิดอื่น ถ้าการกระทำดังกล่าวเข้าองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจได้แจ้งให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทราบเพื่อทำการปิดกั้นเว็บไซต์ดังกล่าวแล้วแต่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ปฏิบัติตามนี้ เจ้าพนักงานตำรวจแจ้งก็อาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตกระทำความผิดข้างต้นโดยใช้บริการของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตกระทำความผิดนั้น ซึ่งอาจถือว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตให้ความช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการกระทำความผิด ซึ่งเข้าข่ายเป็นผู้สนับสนุนให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตามมาตรา 86 แห่ง ป.อาญา

ประเด็นที่สอง ในกรณีที่เจ้าพนักงานตำรวจสั่งปิดเว็บไซต์ที่มีการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารหรือมีการกระทำผิดกฎหมายอย่างอื่น จะต้องมีหมายศาลหรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่าการสั่งปิดเว็บไซต์ที่มีการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารหรือมีการกระทำผิดกฎหมายอย่างอื่นเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล ต้องมีกฎหมายบัญญัติได้อย่างชัดแจ้ง เจ้าพนักงานของรัฐจึงจะมีอำนาจกระทำได้ ดังเช่น มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 ที่ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ที่จะมีคำสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะหรือมีคำสั่งทั่วไปโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือหนังสือพิมพ์รายวันห้ามการขายหรือจ่ายแจกสิ่งพิมพ์นั้น ทั้งจะให้มีสิ่งพิมพ์และแม่พิมพ์นั้นด้วยก็ได้ เมื่อปรากฏว่าได้มีการโฆษณาหรือเตรียมการโฆษณาสิ่งพิมพ์ใด ๆ ซึ่งเจ้าพนักงานการพิมพ์

// หรือว่าอาจ...

เห็นว่าจะอาจจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างไรก็ตาม จาก การตรวจเช็คกฎหมายต่าง ๆ ไม่พบว่ามีความหมายใดให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานตำรวจที่จะ สั่งปิดเว็บไซต์ที่มีภาพเผยแพร่ลามกอนาจารหรือมีการกระทำความผิดกฎหมายอย่างอื่น ดังนั้น เมื่อไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจไว้ เจ้าพนักงานตำรวจจึงไม่อาจสั่งปิดเว็บไซต์นั้นเองหรือขอ ให้ศาลสั่งปิดได้

อนึ่ง แม้เจ้าพนักงานตำรวจไม่อาจสั่งปิดเว็บไซต์ดังกล่าวได้ แต่อาจแจ้งให้ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติในฐานะผู้ควบคุมและผู้อนุญาตในการประกอบ กิจการโทรคมนาคมดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ประกอบกับข้อ 13 และข้อ 16 แห่งประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขอรับ ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ต ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2548 ที่กำหนดให้คณะกรรมการ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมีอำนาจระงับ ยกเลิก หรือเพิกถอนใบอนุญาตการให้บริการ อินเทอร์เน็ตได้ในกรณีมีความจำเป็นต้องปกป้องความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชน หรือในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตละเลยมาตรการเพื่อสังคมที่จะต้องพึงระมัดระวัง มิให้ผู้ให้บริการนำเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปใช้โดยมิชอบ หรือเผยแพร่ข้อมูลอันอาจทำลาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ประเด็นที่สาม ในกรณีที่พนักงานสอบสวนใช้อำนาจตามมาตรา 132 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขอหมายเรียกเอกสารหรือพยานบุคคล ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลทางโทรคมนาคมหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตนั้น พนักงาน สอบสวนจะต้องมีหมายศาลหรือจะต้องร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งอนุญาตก่อน ดังเช่น พนักงานสอบสวนคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือไม่ อย่างไร นั้น ประมวลจาก คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่า ตามที่หาหรือมานี้เป็นเรื่องที่สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติได้ขอร้องจากบริษัท เอเชีย ซัมไฟเน็ต จำกัด เกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ตลอดจนรายละเอียดการเชื่อมต่อที่ระบุ ระยะเวลา Login และ Logout ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตซึ่งเปิดเว็บไซต์ที่เผยแพร่ภาพ ลามกอนาจารหรือมีการกระทำความผิดกฎหมายอื่น เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำ ความผิดเท่านั้น มิได้

/ต้องการทราบ...

ตั้งกระทบบรรณาระยะเยียดในข้อมูลส่วนบุคคลดังแนบกรณีของกรมสอบสวนคดีพิเศษแต่
 สภากลาง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลดังกล่าวมิใช่
 ข้อความในสิ่งสื่อสารที่บุคคลใดต่อกันซึ่งต้องห้ามตามมาตรา 37 บรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย หรือเป็นข้อมูลข่าวสารอันเป็นรายละเอียดที่ถูกใช้หรืออาจถูกใช้
 เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิด ตามที่พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547
 กำหนดไว้ ดังนั้น ถ้าปรากฏว่าข้อมูลที่หน่วยงานสอบสวนตั้งกระทบบ่าปรากฏอยู่ในเอกสาร
 ก็อาจอนุมายเรียกบุคคลซึ่งครอบครองเอกสารนั้นจัดส่งเอกสารนั้นมาให้โดยอาศัยอำนาจ
 ตามมาตรา 132(3) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือถ้ามีบุคคลใดทราบ
 ข้อมูลนั้น ก็อาจออกหมายเรียกให้บุคคลนั้นมาให้ด้วยคำ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 133
 แห่ง ป.วิ.อาญา ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบผลการตอบข้อหาเท็จของคณะกรรมการกฤษฎีกา
 ดังกล่าว และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อยึดเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. _____

(ชาญวุฒิ วัชรพงศ์)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปท.ผ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   คร.

โทร. 0 2205 3466

ที่ 0031.212/ 4226

วันที่ 19 กันยายน 2550

เรื่อง   ำรับแนວปฏิบัติในการใช้เครื่องจับเท็จ

ผบช.ท., ผบช.น., ผบช.ส.บ., ผบช.ส.ต., ผบช.ป.ศ., ผบช.ส., ผบช.ภ.1-9

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีประชาชนสหภาพแรงงานอัครมนต์ได้ร้องเรียนว่า บริษัทอัครมนต์ (ไทยแลนด์) จำกัด ได้นำเครื่องจับเท็จมาใช้โดยมอบหมายให้บริษัท โพลีกราฟซิมพลอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบจับเท็จ หากพนักงานไม่ปฏิบัติตาม จะถูกส่งตัวให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอแนะเชิงนโยบายให้ คร. ดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหา

คร. พิจารณาดูแล้วเห็นว่า แม้เครื่องจับเท็จที่มีกรณีร้องเรียนนี้เป็นเครื่องของเอกชน ไม่เกี่ยวข้องับเครื่องจับเท็จของ คร. ซึ่งอยู่ที่ พ.ร.บ. แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปมีส่วนร่วมกับสถาบันระกอบกฏในการข่มขู่กักขังให้แจ้งเครื่องจับเท็จ ซึ่งให้ตัวจับเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับไม่เกี่ยวกับคดี เล่ม 2 7 ขน 3 ประเภทบริหาร บทที่ 8 เรื่อง การใช้เครื่องจับเท็จ และการใช้เครื่องจับเท็จไปใช้ในคดีเฉพาะกรณีที่มีภาวะร้องทุกข์กล่าวโทษแล้วเท่านั้น และหากพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำดังกล่าว โดยใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก็ให้ ค. ดำเนินการทางวินัย และทางกฎหมายโดยเคร่งครัด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ.

S.A.
(ปทีป ตันประเสริฐ)

จตช.ปรท.ผบ.คร.

บันทึกชี้แจงความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. 02 205 3466

ที่ 0051.212/ 08810

วันที่ 1, ธันวาคม 2553

เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ภายในบังคับของกฎหมายและระเบียบ

ผษช.น., ก., ก. 1-9, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

ตัวผู้มีผู้ร้องเรียนตลอดคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อื่นๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสวน ตรวจค้น จับกุม รวมตลอดถึง
การสอบสวนดำเนินคดีว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ทำให้เกิดความเสียหายแก่
ผู้ร้อง ซึ่งผู้ร้องหาหรือจับกุมได้หวั่นวิตกประณามการละเมิดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวเป็นข้อกล่าวหา
การดำเนินคดีและที่ศาลในทางคดี ศาลได้พิเคราะห์จากข้อเท็จจริงของการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ตำรวจ เช่น ความขัดแย้งกันเกี่ยวกับคดีที่เกิดขึ้น การมุ่งเชิญจำเลยไปฟ้องความจริงกับตำรวจ
รวมทั้งการควบคุมตัวจำเลยเกินกว่าความจำเป็นตามหน้าที่แห่งคดี มีเหตุให้พิพากษายกฟ้อง

พิจารณาแล้วเห็นว่า การพิพากษายกฟ้องของศาลอาญากระทำความผิดต่าง ๆ
ดังกล่าวเป็นเหตุให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่รับเรื่องร้องเรียน
เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ นำข้อพิจารณาและผลการตัดสินคดีของศาลดังกล่าวมานำ
ไปพิจารณาในการพิจารณาปรับโทษในเรื่องที่มีการร้องเรียน อันอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของ
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและความเสียหายต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพรวม ประกอบกับ
ปัจจุบันมีหน่วยงานหลายหน่วยงานมีอำนาจในการตรวจสอบเกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ และโดย
สภาพลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของ
ประชาชน ซึ่งจะต้องมีการใช้กฎหมายแก่ประชาชนโดยตรง จึงอาจเกิดผลกระทบต่อสิทธิและ
เสรีภาพของประชาชนได้ ทำให้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านหน่วยงาน
ต่าง ๆ จำนวนมาก ดังนั้น จึงให้ท่านกำชับเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดศึกษาระเบียบกฎหมายที่ให้ความ
รับรอง หรือคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้ละเอียดรอบคอบ และให้ระมัดระวังการ
ปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ภายในขอบเขตของระเบียบและกฎหมายดังกล่าว อย่างเคร่งครัด

จึงแจ้งมา เพื่อยุติการดำเนินการต่อไป

พล.ท.
(พระชัย พันธุ์วัฒนา)
รอง ผอ.ร.ร.ส.บ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   คร.
ที่ ๐๐๑๑.๒๖/๒๖๖

โทร.จ. ๐๕ ๒๐๕ ๓๕๖๖
วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

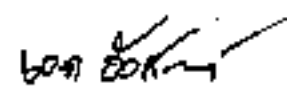
เรื่อง กำชับการดำเนินงานคดีกับผู้ต้องหา กลุ่มมิจฉาชีพปลอมแปลงของรูปพรรณแล้วนำมาหลอกขาย
          ร้านค้าทองคำ

ผ.จ.น., ก.๓-๖, ศพท., ก.

เนื่องจากในปัจจุบันได้มีกลุ่มมิจฉาชีพผลิตของปลอม ทองชุบ ทองใส่สีน้ำระสากทอง
มากผิดปกติ ทองยัดใส่โลหะเงินในปล้องหรือลูกตุ้มทองคำของกรมการปกครองตรายี่ห้อของร้านค้าส่งแล้วนำไป
หลอกขายให้กับร้านค้าทองวางๆ ทั่วประเทศ จำนวนกว่า ๗,๐๐๐ ร้าน โดยทำเป็นกระบวนการ แหวนทุกร้าน
เคยรับซื้อทองบดขนาดก้ำวไว้ทั้งสิ้น มูลค่าความเสียหายเฉลี่ยร้านละ ๒๐๐,๐๐๐ - ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี
สร้างความเสียหายต่อประเทศปีละกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท และส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่น
ของผู้บริโภคและประชาชนเป็นอย่างมาก โดยแก๊งมิจฉาชีพเหล่านี้จะมีผู้มีอิทธิพลหนุนหลังและมีหน้าตา
ที่ชำนาญด้านคดีคือจะให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านคดีความ ประจบกับ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่า
คดีลักษณะดังกล่าวเป็นคดีความทั่วไป ไม่ได้ให้รายละเอียดการดำเนินงานคดีจึงดำเนินการตามปกติของ
คดีทั่วไป เมื่อมีการปล่อยชั่วคราว ผู้ต้องหาเหล่านี้จะหลบหนีประกันแทบทุกราย จากนั้นก็จะกลับมาข่มขู่
ร้านค้าทอง ผู้เสียหาย เจ้าของร้านค้าจะเกรงว่าจะเกิดอันตรายจึงมักไม่ติดตามการดำเนินคดี

คร. พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การป้องกันปราบปรามกลุ่มมิจฉาชีพปลอมแปลงของรูปพรรณ
แล้วนำมาหลอกขายให้กับร้านค้าทองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้ทุกหน่วยยกระดับความสำคัญ
ในการดำเนินคดีกับผู้ต้องหากลุ่มดังกล่าว โดยเฉพาะการปล่อยตัวชั่วคราวให้พิจารณาถึงปัญหาดังกล่าวข้างต้น
และสอบสวนขยายผลถึงผู้ร่วมขบวนการ ผู้มีอิทธิพลที่อยู่เบื้องหลังเพื่อต้นเน้นคดีทุกราย และให้จัดทำแผน
ประชุมกรรมวิธีทุกคดี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งให้พนักงานสอบสวนรวมทั้งผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติ
โดยเคร่งครัด

พล.ต.อ.
(เอก อังสนานนท์)
รอง ผบ.ตร.ปรท.ผ.บ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ตร.

โทร. 0 2205 3466 โทรสาร 0 2251 2662

ที่ 0031.212/ส 0003

วันที่ ๕ มกราคม 2552

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จชช., รวจ.สบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

รอง จชช., ผู้ช่วย สบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

สบช. และ สบค. ในสังกัด สจ.สบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ พ.ร. มีหนังสือ ที่ สช 0031 212/5814 ลง 30 มี.ค.2551 พะริศคณะกรรมการกฤษฎีกา
ปัญหาข้อกฎหมายตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 เกี่ยวกับอำนาจในการควบคุม
ผู้ถูกจับของเจ้าพนักงานสบช พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 ระบุว่า

1. เจ้าพนักงานที่ตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สามารถใช้อำนาจควบคุม
ผู้ถูกจับตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 ก่อนส่งตัวผู้ถูกจับต่อ
พนักงานสอบสวนได้หรือไม่

2. หากสามารถควบคุมตัวได้ตาม 1. ถือเป็นอำนาจเฉพาะของผู้จับกุม หรือไม่รวมอำนาจ
การควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญาของพนักงานสอบสวน ดูต้องหรือไม่

3. เมื่อ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ.2550 มีผลใช้บังคับโดยพ.ร.บ.ดังกล่าวไม่มี
บทบัญญัติในเรื่องการควบคุมผู้ถูกจับไว้โดยเฉพาะ แต่ได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่ง
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามาใช้บังคับหาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พ.ร.บ.นี้ ดังนั้น ผู้จับกุมจะต้อง
นำตัวผู้ถูกจับส่งพนักงานสอบสวนในทันทีตามมาตรา 84 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
หรือไม่ อย่างไร

บันทึก สทท. มีหนังสือ ที่ นร 0901/1334 ลง 4 ธ.ค.2551 เวียน สบ.ตร. แจ้งว่าคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (คณะที่ 10) ได้พิจารณาคำขอหรือตั้งคำถามแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าเจ้าพนักงานตำรวจ
มีอำนาจการประสารคดีที่กระทำมาตุจฉาการระบอบการปฏิบัติโดยการควบคุมตัวผู้ถูกจับในคดีความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติดตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาความอาชญา พ.ศ.2550 เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นกฎหมายใหม่ที่มี
ความสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการในคดีอาชญาคดีไว้โดยเฉพาะ และส่งผล
กระทบต่อทั้งสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 10) จึงตอบข้อหารือเพียงสองประเด็น โดยรวมประเด็นที่หนึ่งและประเด็น
ที่สองเข้าด้วยกัน ดังนี้

/ กระเรียนที่ :

ประเด็นที่ 1 เห็นว่า คำว่า "เจ้าพนักงาน" ในมาตรา 3¹ แห่ง พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519 หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการแต่งตั้งเป็น "เจ้าพนักงาน" จึงมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 15² แห่ง พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519 ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา 14(3)³ มีอำนาจชั้นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้ทั้งราชอาณาจักรและให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา 14(3) ไว้เพื่อทำการสอบสวนได้ไม่เกินสามวัน ดังนั้น การควบคุมผู้ถูกจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะเจ้าพนักงานย่อมมีระยะเวลาไม่เกินสามวันอันเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและไม่นับรวมกับอำนาจการควบคุมผู้ถูกจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของพนักงานสอบสวน

ประเด็นที่ 2 เห็นว่า ใน พ.ร.บ. วิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550 จะไม่ใช้มีการบัญญัติเรื่องการควบคุมตัวผู้ถูกจับในอาชญากรรม พ.ศ. 2550 ใดโดยเฉพาะแล้วมาตรา 5⁴ แห่ง พ.ร.บ. วิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550 บัญญัติมีอรรถาธิบายว่า "เจ้าพนักงาน" หมายความว่า เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยที่เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา 15⁵ แห่ง พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519 ย่อมมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั้งราชอาณาจักรและมีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน โจทย์ให้ถือว่า การควบคุมผู้ถูกจับดังกล่าวเป็นการควบคุม

¹ มาตรา 3 ในพระราชบัญญัติ
 พ.ศ. พ.ศ.

เจ้าพนักงาน หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติ

² มาตรา 15 เพื่อระงับเหตุในการปฏิบัติ พ.ศ. 2519 14 หน้าที่ว่า กรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา 14(3) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั้งราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา 14(3) ไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน เมื่อคนเหล่านั้นหรือตัวผู้ถูกจับขณะนั้นจะหนีหรือจะหลบหนีไป เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติพิจารณาความอาญาเพื่อทำการจับกุมผู้ถูกจับไว้เพื่อระงับเหตุในการปฏิบัติ พ.ศ. 2519 14 หน้าที่ว่า กรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา 14(3) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั้งราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน

³ มาตรา 14 เพื่อระงับเหตุในการปฏิบัติ พ.ศ. 2519 14 หน้าที่ว่า กรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา 14(3) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั้งราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน

(3) จำนวนบุคคลใด - ที่เกี่ยวข้องความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม

⁴ มาตรา 5 ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550

เจ้าพนักงาน หมายความว่า เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519 และพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. 2519

⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550

ที่ นร ๐๕๐๑/ ๑๓๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระยาทิพย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ทอหรือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๕

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่๑๓๓๕ ที่ นร ๐๕๐๑.๑๐/ป ๑๓๕๔
ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑

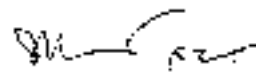
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนวยในการควบคุมผู้ถูกจับของ
เจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๕

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจ
ในการควบคุมผู้ถูกจับของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
พ.ศ. ๒๕๑๕ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวง
ยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจง
ข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาย่อหารือดังกล่าวและ
มีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จงละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๐๒๑๖-๔

ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข

โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๖๑๐๖ ๕ ต่อ ๕๐๔ - ๕๑๑

โทรสาร ๐ ๒๒๖๖ ๕๓๑๗

www.kijadika.go.th

www.lawreform.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๘๕๘/๒๕๕๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง อำนาจในการควบคุมผู้ถูกจับของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๔

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือที่ ๓๗ ๑๐๓๑.๒๑๒/๕๕๑๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับหนังสือหรือปัญหาจากกองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด เกี่ยวกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๔ กรณีการควบคุมตัวผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๕ (๓) ไว้เพื่อทำการสอบสวนเป็นเวลาเกินสามวันได้หรือไม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานไว้ก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยบทบัญญัติมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เพียงสี่สิบแปดชั่วโมง หากจำเป็นต้องควบคุมต่อไปให้นับตัวไปยังศาลเพื่อพิจารณาสั่งควบคุม จึงเป็นปัญหาในข้อกฎหมายว่าเจ้าพนักงานที่ตำรวจที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. จะดำเนินการอย่างไร สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สามารถใช้อำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนส่งตัวผู้ถูกจับต่อพนักงานสอบสวนได้หรือไม่

๒. หากสามารถควบคุมตัวได้ตาม ๑. ถือเป็นอำนาจเฉพาะของผู้จับกุมไม่นับรวมอำนาจการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของพนักงานสอบสวน ถูกต้องหรือไม่

๓. เมื่อพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติในเรื่องการควบคุมผู้ถูกจับไว้โดยเฉพาะ แต่ให้บัญญัติให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ผู้จับกุมจะต้องนำตัวผู้ถูกจับส่งพนักงานสอบสวนในทันทีตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือไม่ อย่างไร

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๓๐๑/๑๔๓๓ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงสำนักงานราชเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาวิะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนส่วนงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม) แล้ว ประสงค์ที่จะพิจารณา (สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความประสงค์ที่จะทราบหลักการและแนวทางการปฏิบัติในการควบคุมตัวผู้ถูกจับในคดีอาชญากรรมเกี่ยวกับอาชญากรรมตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นกฎหมายใหม่ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาในคดีอาชญากรรมไว้โดยเฉพาะ และส่งผลกระทบต่อทั้งสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) จึงเห็นสมควรตอบข้อหารือทั้งสองประเด็น โดยรวมประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สองเข้าด้วยกัน ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า คำว่า "เจ้าพนักงาน" ในมาตรา ๓^{*} แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติ ตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการแต่งตั้งเป็น "เจ้าพนักงาน" จึงมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา ๑๕ (๓)^๒ มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมได้ทั่วราชอาณาจักรและให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๕ (๓) ไว้เพื่อทำการสอบสวนได้ไม่เกินสามวัน ดังนั้น การควบคุมผู้ถูกจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะเจ้าพนักงานย่อมมีระยะเวลาไม่เกินสามวันอันเป็นอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และไม่นับรวมกับอำนาจการควบคุมผู้ถูกจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมของพนักงานสอบสวน

* มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

"เจ้าพนักงาน" หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้

^๑ มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ ให้มีชื่อว่า กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา ๑๕ (๓) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมได้ทั่วราชอาณาจักร และให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา ๑๕ (๓) ไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวหรือก่อนนั้นตามที่เห็นสมควร ให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมแล้วดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ โดยมิให้ถือว่า การควบคุมผู้ถูกจับดังกล่าวเป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรม

^๒ มาตรา ๑๕ เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่มีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมที่กรรมการ เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) จับกุมบุคคลใดๆ ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

ประเด็นที่สอง เห็นว่า แม้ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ จะไม่ได้มีการบัญญัติเรื่องทวงถามตัวผู้ถูกจับในคดีอาญาเสพติดไว้โดยเฉพาะ แต่มาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัตินิยามคำว่า "เจ้าพนักงาน" ว่าหมายความว่า เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติด และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยที่เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติดมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๕ คือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน โดยมีให้ถือว่าการควบคุมผู้ถูกจับดังกล่าวเป็นกรควบคุมของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติดจึงมีอำนาจในการควบคุมผู้ถูกจับไว้เป็นเวลาไม่เกินสามวันตามมาตรา ๑๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยไม่จำเป็นต้องนำผู้ถูกจับส่งพนักงานสอบสวนในทันทีตามมาตรา ๑๕^๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(คุณทรัพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วันรวม ๒๕๕๑

^๑ มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ระบุว่า

๑๕๑

๑๕๑

"เจ้าพนักงาน" หมายความว่า เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญาเสพติด และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๑๕๑

๑๕๑

^๑ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างบน

^๑ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๑ มาตรา ๑๕ เจ้าพนักงานหรือทนายผู้ทำการจับตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๕๑ ของที่ และเมื่อถึงที่นั้นแล้ว ให้ส่งตัวผู้ถูกจับแก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งทำการของพนักงานสอบสวนดังกล่าว เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๕๑

๑๕๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ: ดร.

โทร: ๐๒-๒๐๕-๖๔๖๓

ที่ ๐๐๐๓.๒๔/๕๓๒๑๑

วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง กำชับภาควิควบคุมผู้ต้องหา หรือผู้ต้องขัง ในสถานี่ตำรวจทุกแห่งทั่วประเทศ

ณ.ร.ก.๓-๔, น., ก., สค.ม. และ ศษ.๗.

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๕๔๔ ลง ๑๔ ส.พ. ๒๕๕๔ แจ้งผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีผู้ต้องหาคดีอาชญากรรมให้โทษ ได้เสียชีวิตภายในห้องขัง ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ ได้พิจารณาพระราชบัญญัติการตรวจสอบแล้ว เห็นว่าเป็นการรละละการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อันเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเสนอมาตรการแก้ไขปัญหานี้ให้ ดร. ดำเนินการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกรณีเกิดขึ้นอีก

ดร. พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขัง ในสถานี่ ควบคุมของตำรวจ ซึ่งตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๒ มาตราที่ ๒ ให้กำหนด แนวทางปฏิบัติในการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ที่สถานี่ตำรวจ และตามหนังสือ ดร.ที่ ๐๖๒๕.๒๑/๑๕๖๗๗ ลง ๓๐ พ.ย. ๒๕๕๐ ได้กำชับการปฏิบัติเกี่ยวกับสถานี่กักขังไว้ก่อนปฏิบัติโดยเคร่งครัดไว้แล้ว ส่วนกรณี ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอมาตรการ ให้ ดร. ดำเนินการเพื่อป้องกันเหตุในลักษณะ เดียวกันนี้มิให้เกิดขึ้นอีกเพื่อเพิ่มความเข้มงวดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้นจึง ให้ดำเนินการเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

- ๓. ให้จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าคอยระวังอย่างเข้มงวดเป็นพิเศษ กรณีผู้ต้องหาที่ถูกจับกุม ข้อหา ฆาตกรรม, จำหน่ายยาเสพติดให้โทษทุกประเภท หรือคดีที่ผู้ต้องหาไม่อาการสมัครประกันตัวลักษณะจะทำร้าย ตัวเอง โดยเฉพาะในช่วงเวลา ๒๐.๐๐ น. ถึง ๐๖.๐๐ น. ของวันรุ่งขึ้น
- ๒. ให้ตรวจตราสิ่งของวัสดุที่สามารถใช้ในการประทุษร้ายตัวเองหรือผู้อื่นในบริเวณ ห้องควบคุมและใกล้เคียง
- ๓. ให้ผู้บังคับบัญชาเฝ้าตรวจตราเวรยามและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นระยะๆ
- ๔. หากเกิดเหตุดังกล่าว ให้รายงาน ดร. (ผ่าน สค.) ทราบ ภายใน ๒๔ ชม. และให้พิจารณา ข้อบกพร่องของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น ตามอำนาจหน้าที่ แล้วรายงานให้ทราบ ภายใน ๗ วัน นับแต่เกิดเหตุ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.ท. (พล.ต.ท. ไชยณรงค์)
รอง ผบ.ตร. (๑) พรท.ล.บ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ

โทร. ๒๕๑-๕๑๓๓

ที่ ๐๖๒๕.๒๗/๑๕๓.๗๕

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง กิจวัตรการปฏิบัติเกี่ยวกับสถานที่พักขัง

ศบร.๓.๑-๕ น.ก.และ สคณ.

ตามที่ได้เกิดเหตุต่างๆ ในห้องควบคุมเช่นผู้ถูกควบคุมหลบหนี กรณีผู้ถูกควบคุมประพฤติไม่เหมาะสม กระทั่งการฆ่าตัวตายเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดเหตุดังกล่าว ตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่มาเกิดจากสถานที่ควบคุมดังกล่าว จึงให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กำชับให้เจ้าหน้าที่ควบคุมผู้ต้องหา หรือสืบสวน กรณีที่ไม่มีผู้ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องหาเข้มงวดในการควบคุมผู้ถูกควบคุม โดยให้ปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ต.พ.๓๕ ๖ การควบคุม บทที่ ๒ การควบคุมตัวที่สถานีตำรวจโดยเคร่งครัด

๒. ตรวจสอบสภาพห้องควบคุมให้มีเหมาะสมแข็งแรงอยู่แถวหอ และตรวจเช็คโดยกรณีที่มีผนังทึบทึบหรือผนังทึบที่องค์การตรวจตราผู้ถูกควบคุมได้โดยสะดวก

๓. หากห้องควบคุมของสถานีตำรวจใด มีผู้ถูกควบคุมเป็นจำนวนมากเกินกว่าจะสามารถรับไว้ได้ ให้พิจารณาจะจำหน่ายควบคุม โดยแจ้งตัวผู้ต้องหาไปยังสถานีตำรวจใกล้เคียง กรณีผู้ต้องขังขังไว้ที่กระชานการควบคุม ไปยังสถานีตำรวจที่กำหนดตาม คำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๓๖๗/๒๕๔๐ ลง ๕ ต.ค.๒๕๔๐

๔. ให้พิจารณาว่าสถานีตำรวจใดที่สมควรจัดตั้งศูนย์ควบคุมและกักขังผู้ต้องหา เพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกควบคุมหลบหนี

๕. การควบคุมผู้ถูกควบคุม ควรจัดแยกประเภทผู้ถูกควบคุม โดยพิจารณาถึงประเภทและท่วงท่าร้ายแรงของอาชญากรรมที่ก่อความผิด แยกผู้ต้องหาและผู้ต้องขังโทษกักขัง เพศชายและหญิง ผู้ที่เป็นโรคติดต่อและจัดให้มีห้องนอนแต่ละห้อง

๖. ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับสถานี ถึงกองร้อยตำรวจ หมั่นตรวจสอบดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมผู้ต้องหา หรือสืบสวนกรณีไม่มีผู้ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องหา และตรวจสอบดูแลห้องควบคุมตัวของตนอย่างเข้มงวด ตลอดจน

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. พรศักดิ์ สุรวงศ์วิบูลย์
(พรศักดิ์ สุรวงศ์วิบูลย์)
รอง อ.ต.ร.ป.ร.อ.ค.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

กรมตำรวจ โทร.2512662

ที่ ๐๖๐๑.๕/11999

วันที่ 9 กันยายน 2539

เรื่อง กักขังและชักซ้อมความงักใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราว

ผู้ช่วย อ.ตร.หน.ภาค 1-๑ ผ.คณ., ผบ.ช.ภ., ผบ.ช.ปส., ผบ.ช.สจ.ม., ผบ.ช.สภ.พ., จต., ผบ.ก.วช. และ คต.

ตามที่ กรมตำรวจได้มีหนังสือที่ 0611/25264 ลงวันที่ 5 กันยายน 2526 เรื่อง กักขังและชักซ้อมความงักใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราวและมีคำสั่งที่ ๕72/253๕ ลงวันที่ 1๕ ส.ค. 2538 เรื่องการอำนวยความสะดวกในการสอบสวนคดีอาญา ไว้ให้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว แต่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนบางรายปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหนังสือและคำสั่งดังกล่าว บางครั้งถึงกับหน่วงเหนี่ยวเรื่องไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์ โดยมีผลว่า

การปล่อยชั่วคราวนั้น ตามหลักกฎหมายถือว่าผู้ต้องหาทุกคนมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรีบพิจารณาโดยเร็ว เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ ฉะนั้น หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือผู้มีอำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวคนใดไม่สนใจที่จะดำเนินการให้ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวหรือประกันตัวไปโดยสะดวกและรวดเร็วตามสิทธิที่ควรจะได้รับ หรือมีพฤติการณ์หน่วงเหนี่ยวเรื่องไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กรมตำรวจจะดำเนินการพิจารณาลงโทษในสถานหนัก

อย่างไรก็ดี กรมตำรวจได้รับคำร้องเรียนอยู่เสมอว่ามีพนักงานสอบสวนบางคนเรียกประกันในการปล่อยชั่วคราวสูงเกินไป หรือแก้งหน่วงเหนี่ยวการปล่อยชั่วคราวให้เกิดความยุ่งยากล่าช้า หรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวแต่ไม่แจ้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวทราบ ซึ่งกรณีเช่นนี้มีคำพิพากษานิติภาคที่ 2577/2534 วินิจฉัยว่าการที่พนักงานสอบสวนหน่วงเหนี่ยวการประกันตัวโจทก์ผู้ต้องหาไปอย่างสิ้นเชิง ทำให้การประกันตัวโจทก์ผู้ต้องหาล่าช้าไปสะดวกตามที่ควรจะเป็น เท่ากับไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ ไม่ชวนขยายระยะเวลาคาดแนบหรือหาวิธีได้ยุติโจทก์ได้ยื่นเรื่องขอประกันตัวโดยรวดเร็วตามหน้าที่ที่จะต้องทำ เป็นอาชญากรรมหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกธรรมให้แก่ประชาชนในเรื่องการปล่อยชั่วคราว จึงขอกำชับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เกี่ยวข้องและพนักงานสอบสวนทุกท่านว่า ให้รีบปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ ให้รีบพิจารณาไว้ส่วนที่คดีนั้นสมควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้หรือไม่ โดยให้คำนึงถึงหลักการที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 10๕ โดยอนุโลม และบันทึกเป็นหลักฐานไว้ในสำนวนการสอบสวน หากเห็นว่าสมควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ให้

รับเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นตามระเบียบที่กำหนดไว้โดยเร็ว พร้อมด้วยเหตุผลที่เห็นว่าไม่ควรอนุญาต โดยไม่ต้องรอให้มีการยื่นคำร้องปล่อยชั่วคราวเสียก่อน

2. ให้หัวหน้าสถานี หรือสารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน กำหนดลำดับอาวุโสพนักงานสอบสวนไว้ตามข้อกำหนด มาตรา ๑๒๓ ด้วยวิธีการกำหนดลำดับอาวุโสของข้าราชการตำรวจในการรักษาราชการแทนเมื่ออำนาจเป็นผู้พิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวแทนได้ ในขณะที่ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และเป็นการนี้ที่มีได้มีกำหนดตั้งข้าราชการในตำแหน่งหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนไว้ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในที่ทำการหรือสถานีตำรวจ ให้ลงบันทึกประจำวันว่าให้ผู้ใดที่จัดลำดับอาวุโสไว้ นั้นเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวแทนทุกครั้งที่ยอกจากที่ทำการหรือสถานีตำรวจ และระบุเหตุที่ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ให้ชัดเจนว่าเพราะเหตุใด หรือไม่ที่ใด ด้วยภารกิจใด เพื่อสามารถติดตามตัวได้

สำหรับหน่วยงานในระดับตำรวจจังหวัด กองกำกับการ หรือกองบังคับการ ให้หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด ผู้กำกับการ หรือผู้บังคับการ แล้วแต่กรณี กำหนดลำดับอาวุโสผู้มีอำนาจสั่งคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวไว้และถือปฏิบัติเช่นเดียวกับที่ระบุไว้ในวรรคแรก

3. ในกรณีที่มิมีคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือมีระเบียบกำหนดไว้ว่า คดีประเภทใดจะไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เมื่อมีการยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวให้ผู้มีอำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องทราบทันที แล้วรับเสนอคำร้องปล่อยชั่วคราวไปตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการโดยเร็วที่สุด

4. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือสารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน พิจารณาสั่งคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 โดยเคร่งครัด และให้คำนึงถึงนโยบายของกรมตำรวจเป็นสำคัญ เมื่อมีการยื่นคำร้องปล่อยชั่วคราวให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวข้างต้นพิจารณาสั่งให้เสร็จภายใน 1 ชั่วโมงนับแต่ได้รับเรื่อง เว้นแต่สิ่งเหตุจำเป็นไม่อาจสั่งการได้ก็ให้บันทึกเหตุจำเป็นนั้นไว้ในคำร้องหรือบันทึกการเสนอสัญญาประกันหลังจากนั้นให้รีบพิจารณาให้เสร็จภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ได้รับคำร้อง

5. กรณีใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว ก็ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 7 บทที่ 7 ว่าด้วยการใช้บุคคลเป็นประกันและหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. 2536 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2535 โดยเคร่งครัด

6. ในกรณีที่มิมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวนั้น ผู้มีอำนาจสั่งตามข้อ 4 จะต้องระบุเหตุผลที่ไม่อนุญาต ไว้ในคำร้องหรือบันทึกการเสนอสัญญาประกันโดยชัดเจน และให้รับส่งคำร้องและบันทึกการเสนอสัญญาประกันพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนหรือสำเนาสำนวนการสอบสวนเท่าที่จำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาและมีคำสั่งโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชามีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ก็ให้รีบดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดสิ่งใดข้างต้นก็ให้ใช้วิญญูเพื่อจะได้ดำเนินการปล่อยผู้ถูกควบคุมโดยเร็ว หากมีคำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว

คราว ให้แจ้งคำสั่งพร้อมเหตุผลให้ผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวทราบ โดยให้ลงประจำวันและให้ผู้ร้องขอปล่อยชั่วคราวลงนามรับทราบคำสั่งด้วยทุกครั้ง ส่วนส่วนงานการสอบสวนที่ส่งมาเพื่อลาพักการพิจารณาคดีของผู้บังคับบัญชา นั้นให้รีบส่งคืนมาในภายหลัง

7. ให้ พล.ต.ร.ว.พ.ต. พล.ช., พล.ก. แล้วแต่กรณี กำหนดจำนวนเงินที่ระบุไว้ในสัญญาประกันตัวผู้ต้องหาแต่ ละประเภทความผิดตามแนวที่ศาลกำหนดไว้ใช้ประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยให้เหมาะสมกับความผิดและสภาพห้อง ที่ของหน่วย แล้วแจ้งให้ผู้ที่ทำการหรือสถานที่ตำรวจในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติ โดยให้ผู้ที่ทำการหรือสถานที่ ตำรวจติดประกาศวิธีการเกี่ยวกับการขอประกันตัวผู้ต้องหา รวมทั้งหลักทรัพย์และจำนวนเงินที่ระบุไว้ในสัญญา ประกันตัวในที่เปิดเผยเห็นได้ชัดเพื่อให้ประชาชนทราบด้วย ทั้งนี้การกำหนดจำนวนเงินที่ระบุไว้ในสัญญาประกันตัว ผู้ต้องหาแต่ละประเภทความผิดนั้นไม่รวมถึงคดีที่มีลักษณะพิเศษ เช่น คดีที่มีจำนวนทุนทรัพย์สูงมาก หรือเป็นคดี ที่กระทบต่อเศรษฐกิจหรือคดีที่มีลักษณะอย่างอื่นที่สมควรจะต้องเรียกหลักประกันสูงกว่าที่กำหนดไว้ก็ได้เรียกได้ ซึ่งจะต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องทราบและบันทึกไว้

8. หลักทรัพย์ที่จะใช้เป็นหลักประกันตัวผู้ต้องหา ได้แก่ เงินสด โฉนดที่ดิน บุคคล พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน สมุดฝากเงินออมสินประเภทประจำ ใบรับเงินฝากประจำของธนาคาร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่าย และธนาคารได้รับรองโดยตลอดแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัวเป็นหลักประกัน หรือที่ธนาคารเป็นผู้สั่ง จ่ายหรือรับรองเป็นหลักประกัน และหนังสือรับรองของธนาคารเพื่อชำระเบี้ยประกันในกรณีผิดสัญญาประกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การประกันตัวผู้ต้องหาสามารถกระทำได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น

อนึ่ง หลักทรัพย์เกี่ยวกับที่ดินนั้น หากมิได้มีการประเมินราคาจากพนักงานที่ดิน ให้พนักงานสอบสวน พิจารณาโดยคำนึงถึงราคา เวชยาน้ำหนัก เขต หมู่บ้าน และภาวะที่ดินพื้นที่เกี่ยวกับที่ดินนั้น ๆ ด้วย

ให้ จ.ต. ติดตามตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนหน่วยต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบ คำสั่งและหนังสือ ตร

จึงแจ้งขอเพื่อทราบและให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการปล่อยชั่วคราวตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นและตามคำ สั่งกรมตำรวจที่ 572/2538 ลงวันที่ 16 ส.ค. 2538 ข้อ 6 อย่างเคร่งครัดโดยให้ยกเลิหนังสือกรมตำรวจที่ 0811/252434 ลงวันที่ 5 กันยายน 2528 และให้ใช้นั่งสิทธิ์บันทึกนี้แทน

(ลงชื่อ) พล.ต.อ. พจน์ บุญยะจินดา
(พจน์ บุญยะจินดา)
อ.ตร

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร โทร. 2052358

ที่ มร. ๐๕๐๐.๕/ ๐๖๔๙ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๐

เรื่อง การใช้บุคคลเป็นประจักษ์หรือหลักประจักษ์ในการปล่อยชั่วคราว

ผบช.ด., ผบช.น., ผบช.ภาค ๑-๙, ผบช.ปส., ผบช.สทพ. และ จตร.

ถึง ผบ.น. มีหนังสือเรื่อง อ.ตร. เมื่อนิจารณาณระวณคำสั่ง ทร. ที่ ๕๒๒/๒๕๓๕ พง ๑๕ เม.ย. ๒๕๓๕ เรื่องการใช้บุคคลเป็นประจักษ์หรือหลักประจักษ์ในการปล่อยชั่วคราว เนื่องจากมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับบุคคลผู้เป็นประจักษ์หรือหลักประจักษ์ เช่น ประจักษ์ผู้ต้องสา สน.หนึ่งแล้วไปประจักษ์อีก สน.หนึ่ง หรือประจักษ์ สน.หนึ่งเดียวกันหลายคดีต่างวาระกันความจำวนเงินที่ได้รับสิทธิอันเป็นลักษณะของการแสวงหาประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตน ผู้ประจักษ์ซึ่งถูกออกจากราชการไปแล้ว แต่ยังมีได้ส่งบัตรประจำตัวกลับมาใช้ประจักษ์ ซึ่งพนักงานสอบสวนไม่ทราบข้อเท็จจริง บัตรประจำตัวที่นำมาแสดงแม้บัตรปลอม บัตรประจำตัวหมดอายุและยังมิได้จัดทำบัตรใหม่ เป็นต้น

กรมตำรวจได้คณะกรรมการปราบปรามทุจริตแห่งชาติสอบสวนได้ร่วมกับนิจารณาล้ว เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว จึงให้ พงผ.ต่ำเป็นการ ดังนี้

1. ให้อามบุคคลที่เป็นประจักษ์ว่ามีสถานภาพที่จะใช้สิทธิได้หรือไม่ นร้อมให้หมักฐานต่าง ๆ ประกอบ และถายด้วยว่าเคยประจักษ์ใครมาก่อนหรือไม่ ถ้าเคยประจักษ์ ประจักษ์คือหลักประกันเท่าใด นร้อมนี้ให้หมักใครไว้ในคำร้องขอปล่อยชั่วคราวให้ระประจักษ์ลงนามไว้ และนัจงให้นายประจักษ์ทราบด้วยว่าถ้าไม่เป็นจริงตามนี้จะถูกรำ เ็นคดีในข้อหาแจ้งความเท็จ ซึ่งหากพนักงานสอบสวนหมักข้อความตามนี้แล้วก็ให้ถือว่าดำเนินการอย่างรอบคอบแล้ว ถ้ามีการผิดสัญญาประจักษ์และไม้อาจฟ้องหาประจักษ์ให้ ก็ไม่ถือว่าเป็นความผิด
2. จักให้มีการมีข้อมูลและจำนวนการปล่อยชั่วคราว โดยใช้บุคคลเป็นประจักษ์ไว้ในข้อมูลคดีสัญญาประกันประเดเหตุการณ์ส่วนบุคคลเป็นระเ็นด้วย เพื่อให้สามารถตรวจสอบสิดีได้ ทั้งนี้ให้ผู้บังคับบัญชาคอยกำกับดูแลการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนอย่างเคร่งครัด

พ.ร.ต.อ.
: มีชัย นกุลกิจ
รอง อ.ต.า. ชวท. อ.ต.ร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร 2052350

ที่ 0004 ส/ 64 00

วันที่ 10 สิงหาคม 2543

เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ทุนยืมความมีสิทธิใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อย
ชั่วคราว

นาย ข . ก . ก . 1 ๒ , ปล . ตม . จศร

เนื่องจากหมายความเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสาขาหนึ่งในกรมวางตารางยุติธรรมและ
ศกษาหมายความได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลผ่านกระทรวงยุติธรรม เพื่ออำนวยความสะดวก
ความยุติธรรมช่วยเหลือประชาชนตามกฎหมาย อีกทั้งได้รับการยอมรับจากประธานสภาทนายความและ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้ทุนยืมความมีสิทธิทำสัญญาประกันเมื่อใช้ตนเองเป็นหลัก
ประกันในการปล่อยชั่วคราวในชั้นศาลได้ เพื่อให้ผู้ต้องหาหรือประชาชนได้รับความคุ้มครองตาม
กฎหมายยิ่งขึ้น ประกอบกับสภาพหมายความได้มีหนังสือขอให้ ตร. พิจารณาให้ทุนยืมความมีสิทธิ
ทำสัญญาประกันเพื่อใช้ตนเองเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว

ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งสอดคล้อง
กับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญของไทยปัจจุบัน และระเบียบกระทรวงการต่างประเทศฉบับที่ 8 ลง 22 ม.ค.
2536 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ได้อ้างระเบียบให้ทุนยืมความมีสิทธิทำสัญญาประกันหรือใช้
ตนเองเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว จร จึงได้วางระเบียบกณฑ์ให้ทุนยืมความมีสิทธิใช้บุคคล
เป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวตามคำสั่ง ตร. ที่ 504/2543 ลง 21 ก.ค. 2543
เรื่อง การให้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวแก่ทนายความ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงขอส่งสำเนาคำสั่ง ตร. ดังกล่าว พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อทราบและให้แจ้ง
ให้ตำรวจสอบสวนคดีอาชญากรรมตามภูมิัติต่อไป

พล.ต.ท.
(ใสศติพันธ์ุ)
ผู้ช่วย ผ.บ.ตร.ปรต.ผ.บ.จร

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๑๐๗/2543

เรื่อง การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวแก่ทนายความ

เนื่องจากทนายความเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสาขาหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมและ
สภาพทนายความได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลผ่านกระทรวงยุติธรรม เพื่อจําแนกความ
ยุติธรรมส่วนเหลือประชาชนด้านกฎหมาย อีกทั้งได้รับการยอมรับจากประธานศาลฎีกาและรัฐ
มนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้ทนายความมีสิทธิทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลัก
ประกันในการปล่อยชั่วคราวในชั้นศาลได้ เพื่อให้ผู้ต้องหาหรือประชาชนได้รับความคุ้มครองตาม
กฎหมายยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกอบกับสภาพทนายความ
มีหนังสือที่ สท 1568/2542 ลงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พิจารณา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ที่ 4/2499
ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2499 ประกอบกับ มาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ
กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2511 จึงวางหลักเกณฑ์การใช้
บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวแก่ทนายความ ดังนี้

ข้อ 1. ทนายความผู้ยื่นคำขอทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกัน
ในการปล่อยชั่วคราว ในขณะยื่นคำขอจะต้องเป็นสมาชิกสภาทนายความอยู่ในขณะนั้น และต้อง
ไม่อยู่ระหว่างการถูกห้ามพักการเป็นทนายความ หรือถูกลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

ข้อ 2. ทนายความผู้ยื่นคำขอที่ในคำร้องขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา ซึ่งเป็นบุคคล
ตาม 3.1 ถึง 3.7 ด้วยตนเอง จะมอบให้ผู้ยื่นคำร้องแทนก็ได้ หากต่อมาพ้นจากการเป็น
สมาชิกสภาทนายความแล้ว ก็ยังคงทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันในการปล่อย
ชั่วคราวได้ แต่พนักงานสอบสวนอาจใช้ดุลยพินิจสั่งให้หาหลักประกันเพิ่มหรือดีกว่าเดิมก็ได้

ข้อ 3. การทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราว
คำนวณค่านายหน้าแล้ว ยังรวมถึงบุคคลดังต่อไปนี้เท่านั้น คือ

- 3.1 บุคคล
- 3.2 ผู้สืบสันดาน
- 3.3 คู่สมรส

รับตรงมาขอให้พนักงานสอบสวนสอบสวนในเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามให้อยู่ในดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108

๖.7 กรณีที่นายความผู้ยื่นคำขอสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวมีคู่สมรส ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมของคู่สมรสตามแบบท้ายคำสั่งนี้มาขอขอให้พนักงานสอบสวนด้วย หากคู่สมรสไม่ยินยอมให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลยพินิจเช่นเดียวกับใน ๖.6

ข้อ 6. ทนายความผู้ยื่นคำขอสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวได้ตามระยะเวลาและวงเงินที่กำหนดไว้ดังนี้

6.1 จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความมาแล้วเป็นเวลาไม่ถึง 2 ปี ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้เฉพาะตนเองในวงเงินไม่เกินหกหมื่นบาท

6.2 จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 5 ปี ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินหกหมื่นบาท

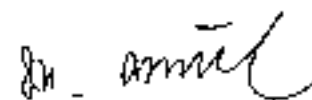
6.3 จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 15 ปี ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินสองแสนบาท

6.4 จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความมาแล้วตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ในวงเงินไม่เกินห้าแสนบาท

ข้อ 7 ในกรณีมีเหตุอันสมควรเพื่อให้การปฏิบัติตามคำสั่งนี้หรือมีวิธีอื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้พิจารณากำหนด ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

พลตำรวจเอก

(พระศักดิ์ / สุระศรีบุญชัย)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

หนังสือยินยอมของกลุ่มมารดา

ข้าพเจ้า นาย/นาง ..... นามสกุล.....
 อายุ ..... ปี อยู่บ้านเลขที่ ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง.....
 อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... โทรศัพท์..... ยินยอม ให้
 นาย/นาง..... นามสกุล ..... ผู้ขอประกัน ซึ่งเกี่ยวพัน
 กับข้าพเจ้าโดยเป็น ..... ประกันตัวผู้ต้องหา ชื่อ.....
 ไปจาก (บช ชื่อ ชื่อสกุล) ..... พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจ (นครบาล/
 ภูธร) ..... ได้ หากเกิดความเสียหายและจะต้องชดใช้ค่าเสียหายตาม
 สัญญาประกันต่อพนักงานสอบสวน ข้าพเจ้าสละสิทธิที่จะคัดค้านทุกประการ
 ให้ไว้ ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ ..... ผู้ให้ความยินยอม
 (.....)

จะานขอรับรองว่าเป็นลายมือชื่อของผู้ให้ความยินยอมจริง

ลงชื่อ ..... พยาน
 (.....)

ลงชื่อ ..... พยาน
 (.....)

หนังสือรับรองการเป็นหนี้ความ

ข้าพเจ้า นาย / นาง / นางสาว .....นามสกุล.....
 ตำแหน่ง นายกสภาทนายความ / กรรมการภาค / ประธานทนายความจังหวัด .....
 ขอรับรองว่า นาย / นาง / นางสาว .....นามสกุล.....
 เป็นผู้ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความตั้งแต่วันที่ ..... ปัจจุบันยังมีสมาชิก
 ทนายความและมีได้ขออยู่ระหว่างกรกฎห้ามทำกรเป็นทนายความโดยทศุ่สำนักงานชื่อ.....
 .....ตั้งอยู่เลขที่ ..... แขวง / ตำบล .....
 เขต / อำเภอ ..... จังหวัด ..... มีกงานประสงค์จะขึ้น
 คำร้องขอปล่อยชั่วคราวและทำสัญญาประกันในการปล่อยชั่วคราว.....
 ..... ซึ่งเป็นผู้ค้เงินต่อ (ยศ - ชื่อ - สกุล) ..... พนักงาน
 สบสวนสถานีตำรวจ (นครบาล / กุศล) .....

และขณะนี้ผู้ขอประกันอยู่ระหว่างประกันตัวผู้ต้องหา คือ

ในวงเงิน ..... บาท (.....) ที่สถานีตำรวจ (นครบาล/กุศล) .....

จึงขอรับรองไว้เป็นหลักฐาน

รับรอง ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง นายกสภาทนายความ / กรรมการภาค /

ประธานทนายความจังหวัด .....

บันทึกข้อความ

สำนักงาน

ทอ.ลค. โทร.0-2205-3472 3

ที่ 0024.ว 8630

วันที่ ๕ กรกฎาคม 2545

เรื่อง การปล่อยตัวชั่วคราวกรณีละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้า (ผู้เพลง VCD คาราโอเกะ)

อ.ช., ผบ.ก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยสมพันธ์ผู้เพลง VCD คาราโอเกะและคอนเสิร์ตคาราโอเกะ ได้มีหนังสือทง 14 - มี.ย.2545 เรื่องผูกพันและเรื่องร้องความเป็นธรรมเรื่องการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์.เคยแพร่ โดยขอให้พิจารณาคัดค่า ประกันตัวผู้ต้องหาจากวงเงินประกันตัว 200,000 บาท และขอให้พนักงานสอบสวนอำนวยความสะดวกของกลางที่ใช้ ในการกระทำความผิดโดยตรง เช่น แผ่น VCD คาราโอเกะ และโปรแกรมคาราโอเกะ ส่วนอุปกรณ์ประกอบ การกระทำความผิด เช่น เครื่องเล่น CD เครื่องเล่นคอมพิวเตอร์ ไม่ควรยึดเป็นของกลาง ควรเปิดโอกาส ให้รับคำต่างๆ มีอุปกรณ์ประกอบธุรกิจในส่วนที่ไม่ได้ละเมิดลิขสิทธิ์ต่อไป ได้ นั้น

ขอ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

ประเด็นแรก กรณีเรื่องเรียนของสมพันธ์ผู้เพลง VCD ดังกล่าว มีนัยเฉพาะปัญหาผู้ เพลง VCD คาราโอเกะ และคอนเสิร์ตคาราโอเกะ ซึ่งมีชื่อเป็นก.ละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง เป็นแค่เสียงมิ ได้ขย.เผยแพร่จากเจ้าของลิขสิทธิ์ กล่าวคือ แผ่น CD หรือแผ่น VCD ที่นำมาเปิดนั้น เป็นแผ่นที่มี ลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ทางผู้ประกอบกรรมได้ไปทำสัญญาขอเผยแพร่งานกันมิลิขสิทธิ์กับเจ้าของ ลิขสิทธิ์เท่านั้น การกระทำผิดของผู้ประกอบการดังกล่าว จึงแตกต่างจากการกระทำผิดของผู้ที่ทำซ้ำ คัด แปรลงลิขสิทธิ์ในแผ่น CD หรือ VCD ทั่วไป จึงขอกำหนดจำ.วงเงินในการประกันตัวผู้ต้องหากรณีดัง กล่าวไว้ที่ ๕๐,๐๐๐ บาท. ในกรณีที่การกระทำผิดนั้น มีใช่เป็นการประกอบการค้า รายใหญ่ ส่วนกรณีใดที่จะถือว่าเป็นการประกอบการค้ารายใหญ่นั้น ให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจ พิจารณาจากจำนวนของกลาง (จำนวนตัว) และพฤติการณ์ต่างๆ เป็นหลัก หากเห็นว่าเป็นการประกอบการค้า รายใหญ่ที่ไม่ควรเรียกหลักประกันเกินสมควรแก่กรณี แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 200,000 บาท ดังนั้น จึงให้ อ.ช. หรือ ผบ.ก.แล้วแต่กรณี กำหนดข.วงเงินในการประกันตัวผู้ต้องหากรณีดังกล่าว ให้หน่วยงานในสังกัด ทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

ประเด็นที่สอง ขอให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจของกลางที่ใช้ในการกระทำความผิด โดย ตรง เช่น แผ่น VCD คาราโอเกะ และโปรแกรมคาราโอเกะ ส่วนอุปกรณ์ประกอบการกระทำความผิด เช่น เครื่องเล่น CD เครื่องเล่นคอมพิวเตอร์ ไม่ควรยึดเป็นของกลาง นั้น ขอ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ของกลางดัง กล่าว เป็นของกลางที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรง ประกอบกับตาม ฎ.ศ.อาญา มาตรา 33 (1) บัญญัติ ให้ศาลใช้ดุลพินิจในการรับทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดได้ ซึ่งไม่สามารถ

ดำเนินการ...

ควมเห็นการตามที่ยกส่งมาพันธุผู้เพลง VCD ด้รื่องได้ แต่ให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจตามพฤติการณ์แห่งคดีว่าจะยึดหรือไม่ ภาควิจัยศึกษาไว้ โดย ดร.ได้มีหนังสือที่ ดธ ๖๐๐4.6/8329 ถึง 8 ก.ค.2545 มีผลประการให้ส่งมาพันธุผู้เพลง VCD ศาราไอเคะและคอมพิวเตอร์ศาราไอเคะ ทราบส่วนหนึ่งแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 5 แผ่น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ตั้งกัศกราบและถือเ็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พ.ต.อ.

(ผู้กสิณี/ศรีนิคมุทสิ)

รอง ผบ.ตร.-(อ.ต) ปรท.๒๒.๓๕

12 ก.ค. 45

ที่ พณ 0705/ 2315

กระทรวงพาณิชย์
4 ถนนสุขุมไชย เขตพระนคร
กรุงเทพฯ 10200

12 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือกำหนดแนวทางปฏิบัติของพนักงานตำรวจ
ในการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์งานเพลง

เรียน รองนายรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือร้องเรียนของสมาพันธ์คาราโอเกะ (แห่งประเทศไทย)
ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2546

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ ได้รับการร้องเรียนจากสมาพันธ์คาราโอเกะ(แห่งประเทศไทย) เกี่ยวกับกรณีที่ดินแดนบริษัทที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลง พร้อมตัวกเจ้าพนักงานตำรวจไปดำเนินการจับกุมผู้ประกอบการและละเมิดลิขสิทธิ์งานเพลงตัววิถีที่รุนแรง โดยข่มขู่ให้ผู้ประกอบการจ่ายเงิน เพื่อขอความวามละไม่ต่ำกว่า 40,000 บาท มิฉะนั้นจะถูกจำคุก โดยไม่ยอมให้ผู้ประกอบการตรวจสอบบัตรตัวแทนที่ออกโดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาและหนังสือมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมทั้งไม่ยอมให้ผู้ต้องหาได้รับทราบข้อหาและตรวจสอบหรือคัดสำเนาบันทึกประจำวัน ทำให้ผู้ประกอบการไม่ได้รับความเป็นธรรมและเดือดร้อนทั่วประเทศ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นว่า ในขณะที่กฎหมายลิขสิทธิ์ต้องการคุ้มครองเจ้าของลิขสิทธิ์ไม่ให้ถูกละเมิด แต่การบังคับใช้สิทธิดังกล่าวควรวอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ผู้ประกอบการคาราโอเกะในฐานะประชาชนควรได้รับความคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนด โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตลอดจนการปฏิบัติต่อบุคคลดังกล่าวจะปฏิบัติเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่าเขากระทำผิดไม่ได้ นอกจากนี้ บุคคลดังกล่าวยังมีสิทธิที่จะรับทราบข้อกล่าวหา รวมทั้งเอกสารหลักฐานที่แสดงสิทธิในภาพกรกล่าวหาว่าบุคคลใดกระทำความผิดด้วย

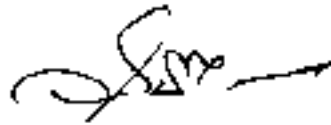
กระทรวงพาณิชย์จึงได้รอกลตวามร่วมมือในการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เพลงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้เจ้าพนักงานตำรวจทั่วประเทศปฏิบัติให้เป็นไปใน

แนวทางเดียวกัน ดังนี้

1. ความผิดสาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นความผิดอันยอมความได้ ผู้เสียหายจะต้องแจ้งความร้องทุกข์ก่อนนำเจ้าหน้าที่งานตำรวจไปจับกุมผู้กระทำผิด ไม่ว่ากรณีใดห้ามไม่ให้จับกุมก่อนผู้เสียหายดำเนินการร้องทุกข์
2. การร้องทุกข์ให้สำเนาคัดกับผู้ประกอบอาชงที่เป็นกิตติคุณ ร้านอาหารที่มีดนตรี ร้านเปิดให้บริการคาราโอเกะและยู.พง หรือด.หรือวิทยุหรือร้านอื่นที่ระกอบการทํางานงเดียวกัน ให้เจ้าพนักงานตำรวจตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้แนชัดก่อนว่าผู้ร้องทุกข์ เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือเป็นผู้ได้รับสิทธิหรือเป็นผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของผู้มีสิทธิที่แท้จริง และเอกสารที่นำมาแสดงเป็นเอกสารที่ถูกต้อง
3. การดำเนินการตามข้อ 2 เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องตรวจสอบให้ชัดเจนว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์อย่างไร ได้สิทธิมาโดยวิธีใด เช่น เป็นผู้สร้างสรรค์งานดนตรี หรือเป็นผู้ประพันธ์ คำร้อง ทำนอง ในงานดนตรีที่อ้างว่าละเมิดลิขสิทธิ์นั้น หากรับโอนลิขสิทธิ์มาจะล้กลงแสดงหลักฐานประกอบโดยมีขาดสาธ จนถึงผู้สร้างสรรค์งานเพลงดังกล่าม เอกสารที่นำมาแสดงนั้นเจ้าพนักงานตำรวจจะต้องรวบรวมไว้ในสำนวน
4. กรณีมอบอำนาจให้ร้องทุกข์ หนังสือมอบอำนาจให้ร้องทุกข์ จะต้องเป็นฉบับจริง
5. ก่อนรับคำร้องทุกข์ ให้เจ้าพนักงานตำรวจตรวจสอบบัตรตัวแทน ซึ่งออกให้โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา
6. ในการจับกุม ห้ามไม่ให้เจ้าพนักงานตำรวจใช้วิธีจับกุมหรือควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าที่จำเป็นและจำเป็นถึงสิทธิที่ผู้ถูกจับกุมพึงมีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
7. ก่อนจับกุม ให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการให้ผู้เสียหายแสดงบัตรตัวแทนรับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีทรัพย์สินทางปัญญาต่อผู้ถูกจับกุมทุกครั้งในการจับกุม
8. การกระทำผิดตามกฎหมายลิขสิทธิ์มีเงื่อนไขผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ในการสืบสวนจับกุมและสอบสวนผู้กระทำผิด เจ้าพนักงานตำรวจปฏิบัติจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบระมัดระวังและเป็นธรรม ลก่าให้ตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้
9. เมื่อมีการรับคำร้องทุกข์แล้วจะต้องรับเลขคดีและทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นทุกคดี หากมีการถอนคำร้องจะต้องมีตรวมเห็นทางคดีด้วย
10. ในการกำหนดห้าประจันตัวผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนกำหนดตามสมควรอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม
11. กรณีที่มีการทวงถามระหว่างเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือผู้รับมอบอำนาจกับผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ และมีเจ้าพนักงานตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย จะต้องมีการลงประจันตัวให้ชัดเจนว่าเจ้าพนักงานตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไร
12. ให้เจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย รวมทั้งต้องให้ผู้ถูกจับกุมคัดสำเนานั้นที่กาประจำวันและเอกสารหลักฐานที่ใช้แสดงสิทธิในคดีด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอความร่วมมือให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำกับให้
เจ้าพนักงานตำรวจยึดปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัฒนา เมืองสุข)
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ วิชาการการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ที่ ๒๖ ๐๔๑๑/๓๖๗/พ.ศ.๒๕๖๓

เรียน : ผบ.ตร.

กรุณาพิจารณาสั่งการ เป็นประจำหรือ
ขอได้แจ้งให้ทราบด้วย

พล.อ.

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รอง นรม.

 มี.ย. ๒๕๕๖

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

โทร. 0 2547 4633

โทรสาร 0 2547 4631

สมาพันธ์คาราโอเกะ (แห่งประเทศไทย)

เลขที่ 48/157 ห้อง 116-117 ห้างนิเวจิสต์ ถนนวิภาวดีรังสิต อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทร. 09-1720677, 02-9504793-1 โทรสาร. 02-9504792

๒ พฤษภาคม 2548

เรื่อง ไม่ได้รับความเป็นธรรมจาก พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ ปี พ.ศ. 2537

เรียน ท่านนาย ขวัญ เมืองสุข รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการการสงวนลิขสิทธิ์ 3 ฉบับ
- 2. หนังสือขอรับของรองปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตามที่สมาพันธ์ฯ ได้ต่อสู้เรียกร้องให้ภาครัฐลงมามีกับดูแลการจัดเก็บลิขสิทธิ์ในยแพพเพลง ของบริษัทจัดเก็บ GMM และ TCC เนื่องจากทั้งสองบริษัทตั้งอัตราจัดเก็บในราคาสูงเกินไป (เพราะในอดีตครูเพลงขายสิทธิ์ให้หลายค่าย) และตั้งเงื่อนไขเอาเปรียบผู้ประกอบการด้านค้า ร้านอาหาร คาราโอเกะทั่วไป ผู้ประกอบการรายใดไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขจะถูกลงโทษ โทษฐานละเมิด พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยไม่มีการเตือน และพยายามข่มขู่ ข่มขู่ เพื่อกระทำความเสียหายรายละไม่ต่ำกว่า 40,000 บาท แลกับการรณรงค์ความต้านเนคดี ขณะนี้มีผู้เดือดร้อนหลายพันรายทั่วประเทศ

นบ้องคณะรัฐได้ทราบและสนใจในความเดือดร้อนของพวกเรา และได้มีหนังสือแจ้งไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงพาณิชย์ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อ 1) แต่กระทรวงพาณิชย์โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาแก้ไขปัญหานี้ไม่ตรงประเด็น

สมาพันธ์ฯ ให้วิเคราะห์การดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ ตามรายละเอียดในหนังสือตอบของกระทรวงพาณิชย์ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อ 2) ได้ดังนี้

การแก้ไขปัญหาระยะต้น

ข้อที่ 1 เจ้าของลิขสิทธิ์และค่ายเพลงต่างๆ จัดทำข้อมูลเพลงแล้วปรากฏว่ามีเพลงซ้ำซ้อนกันมากมาย เพราะครูเพลงหลายท่านขายเพลงไปให้หลายค่ายเพลง ครูเพลงย้ายค่ายจัดเก็บลิขสิทธิ์ซ้ำซ้อน ไม่มีความชัดเจน ไม่มีหน่วยงานรัฐมารับรอง ใครๆ ก็อ้างสิทธิ์ได้ ผู้ประกอบการรับลมไม่ถามการตรวจขอเพื่อขอขออนุญาตสิทธิ์ได้ถูกต้อง กรมทรัพย์สินทางปัญญาก็ไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบใดๆ หรือมีมาตรการใดๆ เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน ทั้งๆ ที่คณะ เนวิน อดิชอบ อดีต มท. กระทรวงพาณิชย์ ได้เคยมีคำสั่งว่าเพลงที่สิทธิ์ซ้ำซ้อนไม่มีสิทธิ์จัดเก็บค่าเผยแพร่เพลง แต่ไม่

ความเป็นจริงค่ายเพลงข้างสิทธิ์ตามเงื่อนไข จัดเก็บสิทธิ์ซ้ำซ้อน และจับกุมผู้ประกอบการค้าโดยไม่มี
การกล่าวเตือน

ข้อที่ 2 จัดทำทะเบียนผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของสิทธิ์ เป็นการแก้ปัญหาผู้แอบ
อ้างได้ แต่กรมทรัพย์สินฯ ไม่มีมาตรการจะจัดอบรมบุคคลเหล่านั้น ให้เข้าใจเจตนารมณ์ของการใช้
กฎหมาย และไม่มีมาตรการจูงใจให้ผู้นำกฎหมายไปใช้ในทางกลับแกดั่งประชามเพื่อหาผลประโยชน์
ให้กับตนเอง รวมทั้งไม่มีการประสานงานกับ ส.ง.ตำรวจแห่งชาติให้การอบรมตำรวจทั่วประเทศให้รู้
ขั้นตอนการใช้กฎหมายตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ 2537 เพราะขณะนั้นบริษัทจัดเก็บลิขสิทธิ์ไทย จำกัด (IOC)
ใช้มาตรการจับกุมดำเนินคดีชั้นเดียว กับทางผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ทุกราย โดยไม่ต้องกล่าวเตือน และจ้าง
ตำรวจให้ออกไปพร้อมจับกุมและรับเงิน เพื่อรีดไถเงินรายละไม่ต่ำกว่า 40,000 บาท ตามใจชอบ กลายเป็น
กลุ่มอิทธิพลใช้อำนาจกฎหมายข่มขู่ผิดใจ โดยมีตำรวจเป็นเครื่องมือ ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ
ศิลปะทัศน จนต้องปิดร้าน หกเดือนหกตัว เป็นหนี้เงินสิน บางคนต้องติดคุกเพราะไม่มีเงินประกันตัว
และราย นายประสิทธิ์ มหายศ ต้องผูกคอตายเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2545 อ.พริ้ง จ.เวียงจันทน์
เพราะถูกข่มขู่ว่าถ้าคดีขึ้นศาลจะต้องถูกปรับเป็นแสน และยึดธุรกิจหลายปี

ข้อที่ 3 จัดทำทะเบียนการค้าที่ใช้เพลงทั่วประเทศ เพื่อบันทึกฐานในการวิเคราะห์
หาข้อเท็จจริงที่ผิดมาลงผล หัวข้อนี้ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินการมาเป็นปีแล้ว แต่ยังไม่ได้
ไหนเพราะทำผิดวิธี และเป็นสิ่งที่เป็ไปไม่ได้ โดยพยายามจะให้ป็นข้ออ้างในการแก้ตัวเพื่อให้เห็นว่า
ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาทำสิ่งทำงานมาไร้ปัญหาตลอดเวลา

ข้อที่ 4 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2545 ให้การจัดเก็บ
ลิขสิทธิ์เผยแพร่เพลงเป็นบริการควบคุม โดย พ.ร.บ. เชนวิน จีคอบบ อีดีที รรช. กระทรวงพาณิชย์
ในขณะนั้นได้กำหนดให้ "ผู้ประกอบการจะจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์จะต้องแจ้งต้นทุน วิธีการ และอัตราจัดเก็บค่า
ลิขสิทธิ์เผยแพร่เพลงต่อคณะกรรมการ กกร. แล้วประกาศต่อสาธารณชนทางหนังสือพิมพ์ ประกาศ
วันนี้ พรุ่งนี้ ก็สามารถดำเนินการจัดเก็บ และจับกุมผู้ละเมิดตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ 2537 ได้ทันที โดย
คณะกรรมการ กกร. ไม่ต้องพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และทำสำเนาของเพลง และครูเพลงเข้า
ของสิทธิ์" หน่วยงานนี้ กกร. ปฏิบัติเพียงเท่านั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า พ.ร.บ. เชนวิน ไม่เข้าใจใน
การแก้ไขปัญหาลิขสิทธิ์เผยแพร่เพลง เป็นการเอื้อประโยชน์ให้เจ้าของสิทธิ์ ทั้งๆ ที่ปัญหาสิทธิ
ซ้ำซ้อนเป็นปัญหาสำคัญต้องแก้ไขเร่งด่วน โดยต้องมีหน่วยงานของรัฐมารับรอง ไม่ใช่ให้ค่ายเพลง
ยัดย 2 ค่ายมาอ้างสิทธิ์เพื่อยุทธขาดทางการค้า หากค่ายเพลงเห็นว่าเป็นธุรกิจที่จะทำกำไรได้มากจึง
ถ่วงหรือครูเพลงเข้าไปในสังกัด เพื่อชิงความเป็นใหญ่ทำให้ต้นทุนตัวเองสูง จึงตั้งอัตราจัดเก็บใน
ราคาแพง และกำหนดเงื่อนไขการให้ใช้สิทธิ์ตามใจชอบ เขาเปรียบผู้ใช้ทุกรูปแบบ มีเจตนาหาเงิน
จับกุมโดยไม่มีมาตรการเตือนหรือจูงใจเงินยอมความ ปัญหาดังกล่าวนี้สามารถแก้ไขด้วยอำนาจ
ของ กกร. ระดับนานมาจะครบ 1 ปีแล้ว กกร. ก็ยังไม่ดำเนินการใดๆ

การแก้ไขกฎหมายระยะยาว

ข้อที่ 1 จะสัมมนาเผยแพร่ความรู้ให้ผู้ประกอบการ ได้มีผลเพียงส่วนน้อยเพราะไม่
จบประมาณ และไม่ได้มีการสนับสนุนจากเจ้าของลิขสิทธิ์ กรมทรัพย์สินฯ ดำเนินการมาร่วม 2 ปี
แล้ว ไปได้ไม่กี่จังหวัด จำนวนบ้านค้ามาฟังไม่มากเท่าที่ควร ยังมีผู้ประกอบการอีกมากที่ไม่ทราบ
กฎหมายนี้ และถูกจับกุม โดยไม่มีการกล่าวเตือน หรือชี้แจงจะพิจารณาเจ้าของลิขสิทธิ์ ผู้รับ
มอบอำนาจ และ สนง. ตำรวจแห่งชาติ ให้เข้าใจกระบวนการของการใช้กฎหมาย ตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์
2537 เพราะมีกฎหมายที่เกิดขึ้นมาจากค่ายเพลงที่แม่ประสงค์ ให้อำนาจให้ปรับทางกฎหมายมาข่มเหง
จับกุม ทั่วโลก ผู้ประกอบการผู้ธุรกิจ ที่ผู้เช่าไม่ถึงการณ์ โดยใช้ตำรวจเป็นเครื่องมือ

ข้อที่ 2 แก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการร่างแก้ไข เพื่อเสนอต่อ
คณะกรรมการกฤษฎีกาและรัฐมนตรี เป็นการแก้ไขกฎหมายที่ไม่โปร่งใส เพราะผู้ประกอบการที่
ลิขสิทธิ์ไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณา ทั้งๆ ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาผู้แทนราษฎรได้เสนอว่าสมควรให้ผู้มี
ส่วนได้ส่วนเสียในการแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย และสมมติให้
จดหมายกรมทรัพย์สินฯ อนุญาตให้เข้าร่วมพิจารณาเสนอแนะด้วย

จะเห็นได้ว่ามาตรการระยะสั้นและระยะยาว ที่ทางกระทรวงพาณิชย์ชี้แจงมาไม่
สามารถแก้ไขปัญหาวัยเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้ ปัญหาลิขสิทธิ์มีมากมายกระทบต่อทุกธุรกิจไม่ว่าเล็กหรือ
ใหญ่ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะต้องเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นธรรม มลัฯ สักสิม โสโบลิ่ง ที่จะต้อง
เห็นไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชนโดยรวม ไม่มุ่งแต่รักษาสิทธิ์ให้เจ้าของสิทธิ์ฝ่าย
เดียว

สมมติให้ ในฐานะตัวแทนผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการใช้ พ.ร.บ.
ลิขสิทธิ์ ปี 2537 จึงขอเรียกร้องดังนี้

1. ขอให้คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ปฏิบัติตามมาตรฐาน
ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ครบถ้วน โดยเฉพาะจะต้องมีมาตรการตรวจสอบสิทธิ์ให้ถูกต้อง
จนไม่ซ้ำซ้อน โดยมีหน่วยงานของรัฐรับรอง พิจารณาอัตรา และเงื่อนไขการจัดเก็บให้เป็นธรรมทุก
ฝ่าย จึงจะมีสิทธิ์ออกมาจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เฉพาะพร.ล. จะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นโดยทันที
มิใช่เสียปฏิบัติตามที่ หน่วยงาน ชาติรอบ จำนวนตั้งขึ้นมาเท่านั้น และขอให้ กกร. พิจารณาดำเนิน
คดีกับบริษัทจัดเก็บลิขสิทธิ์ไทย จำกัด (TCC) กรณีไม่ปฏิบัติตามประกาศของ กกร. มีความผิดตาม
พร.บ.ว่าด้วยสินค้าและบริการพ.ศ. 2542 โดยเด็ดขาด และสั่งการใช้ TCC ยุติ และยกเลิก
การกระทำใดๆ จนกว่าจะพิจารณาเสร็จสิ้นคดีความแล้วเสร็จ

2. ขอให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาออกกฎกระทรวงมาบังคับใช้ประกอบกับ พ.ร.บ.
ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ตามคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และคณะกรรมการกฤษฎีกา
พาณิชย์ของรัฐบาล ที่มีความคิดเห็นที่ไม่ควรกำหนดโทษทางอาญา กับผู้ละเมิดลิขสิทธิ์เผยแพร่ต่อ

ลาอาณานิคม เพราะเจ้ารองสิทธิได้ประโยชน์ทางอ้อมจากการเผยแพร่ ควรจะเป็นความผิดทางคดีแพ่งเท่านั้น หรือลดโทษลงให้เท่ากับการละเมิดลิขสิทธิ์ส่วนบุคคลกรณีอื่นๆ เพื่อยุติการกระทำของกุ่มคล้าย เขลงที่เขาเปรียบผู้ใช้งานเพลง ใช้ตำนานจากกฎหมายอาญาจับกุม ชนแหง ช่มชู้ อย่างไม่เป็นธรรม

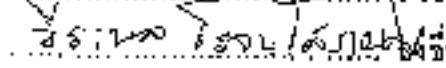
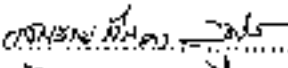
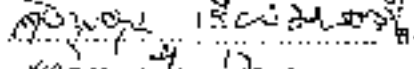
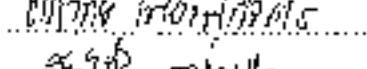
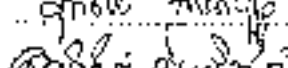

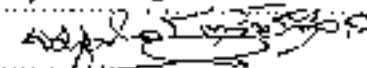
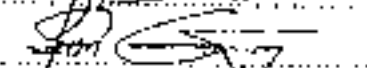
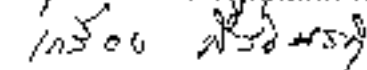

3. ขอให้ประสานงานกับสำนักตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการสิทธิการคุ้มครองผู้บริโภคและกรมการอาหารการเกษตรของรัฐบาล ที่เสนอให้ลดค่าประกันตัวลงเหลือ 10,000 บาท เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน เพราะผู้ละเมิดลิขสิทธิ์เผยแพร่ไปใช้สาธารณชนไม่สมควรต้องติดคุก

4. ขอมีส่วนร่วมในการพิจารณาแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ ร่วมกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ก่อผลที่จะส่งให้คณะกรรมการกึ่งกลางของ 104 กรม.

จดหมายเหตุฯ จึงเขียนมาเพื่อโปรดกรุณาพิจารณาช่วยเหลือเรื่องดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์ด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

กรรมการจดหมายเหตุฯ ราชอาณาจักรไทย (แห่งประเทศไทย)

1. ลงชื่อ
2. ลงชื่อ
3. ลงชื่อ
4. ลงชื่อ
5. ลงชื่อ
6. ลงชื่อ
7. ลงชื่อ
8. ลงชื่อ
9. ลงชื่อ
10. ลงชื่อ
11. ลงชื่อ

บันทึกข้อความ

สำนักงาน กตงคส

โทร. 0-2203-3456

ที่ 0004.6/ 1936

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ความคืบหน้าในภาพ ฎีกาติดตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

เรียน ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า และ ผบก. หน่วยขึ้นตรงตล.ต.

ด้วย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ที่ นร 0505/ว 47 ลง 4 มี.ค. 2547
เรียน ผบ.ต.ว. เพื่อโปรดทราบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๒ มี.ค. 2547 โดยเห็นชอบการทบทวน
มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการระงับตัวผู้ต้องหา คดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มเติม
ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยกำหนดห้ามข้าราชการใช้ตำแหน่งระงับตัวเฉพาะผู้ต้องหา
ที่กระทำละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง หรือเจ้าของแหล่งเก็บสินค้าละเมิด
ทรัพย์สินทางปัญญา

บัดนี้ ตล. ได้มีคำสั่งให้แจ้งเวียนหนังสือดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้ส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวมาด้วยแล้ว

จำนวน 2 แผ่น

พ.ต.อ. ๑๖๒ วัฒนพงษ์

(ชาญ วัฒนพงษ์)

รอง ผบก.๗ ปปร.ผบก.ต.

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอให้ทบทพวมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ที่ พย ๐๗๐๕/๕๖๘๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖
- ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่สุต ที่ กค ๐๕๐๕.๓/๑๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๗
- ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๔.๒/๗๗๗ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๗
- ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๓๐๕/๑๑๕๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖) รับทราบรายงานความเสียหาย
ในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑
พฤษภาคม ๒๕๕๖ และมีมติในส่วนของการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
โดยให้ถือเป็นหลักปฏิบัติตัวอย่าง ไม่ให้ข้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวผู้ต้องหาในคดีละเมิดทรัพย์สิน
ทางปัญญา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทพวมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
โดยกำหนดห้ามข้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวเฉพาะผู้ต้องหาที่กระทำละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
ที่เป็นผู้ผลิต ผู้ค้าส่งหรือเจ้าของแหล่งเก็บสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งกระทรวงการคลัง กระทรวง
มหาดไทย และกระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอขอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดครบถ้วนตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ (ฝ่ายเศรษฐกิจ)
ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นประธานกรรมการ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว
ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ แล้ว มีมติเห็นชอบการทบทพ
วมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

/คณะรัฐมนตรี ...

- ๑ -

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยมีมติตามมติของคณะกรรมการ
กabinet เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ (ฝ่ายเศรษฐกิจ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชชาติ หิรัณวงศ์พงษ์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการเลขาธิการ
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารนิเทศ

โทร ๐ ๒๒๘๓ ๗๑๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๕๑

ที่ พณ 0705/ 5185

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนสนามม้า

ตำบลบางกระบือ อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี 11000

25 ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอให้ทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกรรการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/10088 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2546

1. ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงพาณิชย์ได้รายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างวันที่ 1-31 พฤษภาคม 2546 และแจ้งปัญหาอุปสรรคในการจับกุมผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาตามนโยบายรัฐบาลว่ามีข้าราชการบางรายใช้ตำแหน่งประกันตัวผู้ต้องหาซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สมควร โดยกระทรวงพาณิชย์ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยขอให้กำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลไม่ให้ข้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวผู้ต้องหาในคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบรายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าว และมีมติในส่วนของการประกันตัวผู้ต้องหา โดยให้อือเป็นหลักปฏิบัติว่าอย่าไม่ให้ข้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวผู้ต้องหาในคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2546

2. สมาพันธ์การโอเคแห่งประเทศไทยได้ร้องเรียนว่า ผู้ประกอบกิจการค้าโอเคได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่องดังกล่าว ซึ่งทำให้ต้องหากหลักทรัพย์หรือเงินสดจำนวนค่อนข้างสูงในการประกันตัว ซึ่ง ๆ ที่การกระทำดังกล่าวยังไม่ทราบว่าเป็นความผิดตามที่ผู้กล่าวหา กล่าวอ้างหรือไม่ หรือเป็นกาทกลับแกสิ่งหรือเรียกผลประโยชน์ทางการค้าจากผู้เสียหายเอง จึงขอให้กระทรวงพาณิชย์แก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรจะได้มีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีตาม 1. เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวใช้กับารละเมิดทรัพย์สินทางปัญญากรณี รวมทั้งการละเมิดลิขสิทธิ์เพลงโดยการเผยแพร่หรือเปิดเพลงโดยผู้ประกอบกิจการค้าโอเคด้วย แต่นโยบายของรัฐบาลในการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ในการปราบปรามผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้าละเมิด โดยเฉพาะใบเรื่องของการละเมิดลิขสิทธิ์จะเน้นปราบปรามแหล่งผลิตและผู้จำหน่ายสินค้าละเมิด เช่น

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๑๐๙.๖ ๑๕๔๕

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๕ โทร. 1๐4๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๔๗

เรื่อง ขอให้ทบพจนมตีคณะรัฐมนตรี.เกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ความว่า ที่ นร ๐๕.๑๕๗(๓) ๑๕๓๙ ลงวันที่ 30 ธันวาคม ๒๕๔5

ตามที่รับให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ขอให้ทบพจนมตีคณะรัฐมนตรี
เกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาตามข้อเสนอขอทบพจนมตีของกระทรวงพาณิชย์
เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่าตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชาญ นิลนาร)
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการเลขาธิการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง

กลุ่มกฎหมายและระเบียบทางด้านภาษีอากร

โทร. ๐-๒๒๗๓-๙๕๔๙

ที่นางอุษณีย์

(น.ต.ธีระชัย อารมย์)

ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการคลังและ...

ที่ มท ๐208.2/ 777

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอู่ทองที่ ๑ ถนน 10200

๒) มทราชม 2547

เรื่อง ขอให้ทางทนายอเมริกันและรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาในคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
อ้างถึง หนังสือที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ มท ๐505/ว (ส) 19398 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2546

ตามที่ส่งเรื่องกระทรวงพาณิชย์ ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอทางทนายอเมริกันและรัฐมนตรี มีที่วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 ในส่วนของกรมประกันตัวผู้ต้องหาในคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ให้ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาตามความเห็น ความละเอียดของเรื่องแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การขอทนายอเมริกันและรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น โดยแก้ไขเพิ่มเติมที่ห้ามมิให้ข้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวผู้ต้องหาในคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทุกคดี เป็นห้ามข้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวเฉพาะผู้ต้องหาที่กระทำความผิดทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง หรือเจ้าของแหล่งเก็บสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในเรื่องการประกันตัวตามมาตรา 239 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และตรงตามนโยบายของรัฐบาลในการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา มากยิ่งขึ้น

อนึ่ง เนื่องจากคำขอข้าราชการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ยังไม่ชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้การปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นควรเสนอให้ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ชัดเจนว่าที่ห้ามข้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวผู้ต้องหาในคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาให้หมายรวมถึง ข้าราชการการเมือง ข้าราชการท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ และ รัฐวิสาหกิจด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักกฎหมาย

โทร. 0-2222-2849

อำนาจอุทธรณ์

(น.ส.ฉวีวรรณ อารยา)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน...

ที่ EF 0305/ ๒๖๔

กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนพหลโยธิน ๖ เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

๒๐ มกราคม ๒๕๔๗

เรื่อง ขอให้ทบวงมหาคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว(ล)19398 ลงวันที่ 30 ธันวาคม ๒๕๔๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเรื่อง ขอให้ทบวงมหาคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกันตัวผู้ต้องหาคดีละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (โดยกำหนดห้ามเจ้าราชการใช้ตำแหน่งประกันตัวเฉพาะผู้ต้องหาที่กระทำละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง หรือเจ้าของแหล่งเกี่ยวเนื่องเจ้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอขงให้กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ประเด็นขึ้นที่เห็นสมควรเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นพ้องกับกระทรวงพาณิชย์ที่ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอขงมหาคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๗ ในประเด็นดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชิฐ จารุสมบัติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สำนักควบคุมและตรวจโรงงาน

โทร. 0 2202 4041

โทรสาร. 0 2202 4021

สำนักงานคลัง

(นายพิเชิฐ จารุสมบัติ)

ตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. 0 2205 3464

ที่ 0031.2127 2134

วันที่ ๒๕ มีนาคม 2549

เรื่อง สมาคมสำรวจขอเข้าเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว

ผ.ช.ก., น., ล. 9, ป.ส., ส.ล., และ ก.ม.ส

ด้วย สมาคมสำรวจ ได้มีหนังสือที่ ตร.30/2548 ลง 24 ค.ค.2548 ขอเข้าเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว ให้กับข้าราชการสำรวจที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ แต่ถูกกล่าวหาทางคดีอาญา หรือตามกรณีต่าง ๆ ที่ศาลยุติธรรม ได้ตั้งเป็นแนวทาง คือ กรณีที่ผู้ต้องหา กระทำผิดโดยความจำเป็น หรือด้วยความทุกข์ข้อหา หรือผู้ต้องหาเป็นหญิงมีครรภ์ มีบุตรอายุไม่เกิน 3 ปี อยู่ในความดูแล หรือเป็นผู้เจ็บป่วย ซึ่งถ้าถูกควบคุมจะถึงอันตรายแก่ชีวิต หรือเป็นผู้พิการ หรือชราอายุ ซึ่งโดยสภาพร่างกายอาจเกิดความทุกข์ยากลำบากเกินกว่าปกติในระหว่างถูกลดควบคุม ซึ่งเรื่องดังกล่าวสมควรที่สมาคมสำรวจ จะให้การช่วยเหลือตามหลักมนุษยธรรม อีกทั้งเป็นการลดภาระหลักเกณฑ์ทางสังคมที่มีต่อองค์กรสำรวจ โดยสมาคมสำรวจเข้าเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวโดยเป็นผู้สัญญารับประกันพนักงานสอบสวนได้ในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท ซึ่งเทียบเท่ากับหลักเกณฑ์การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวของข้าราชการบำนาญ ตั้งแต่ระดับ 6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป โดยสมาคมสำรวจจะมีหนังสือรับรองหรือมอบอำนาจให้บุคคลลงระทำการแทนสมาคมสำรวจ ในการขอประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว และขอให้ถือว่าหนังสือมอบอำนาจนี้เป็นหลักประกันที่น่าเชื่อถือได้ ตาม พ.ร.บ.อาญา มาตรา 108 (4)

ดร. ธีรพิจารณ์แล้ว เห็นว่าสมาคมสำรวจมีวัตถุประสงค์ที่ดีในการที่จะให้การช่วยเหลือตามหลักมนุษยธรรม และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ต้องหา ประกอบกับได้พิจารณาถึงสถานะภาพของสมาคมสำรวจแล้ว เห็นชอบให้สมาคมสำรวจสามารถเข้าทำสัญญาประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว โดยเป็นผู้สัญญารับประกันพนักงานสอบสวนได้ตามแนวทางการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในคดีอาญา ตามหนังสือ ตร. ที่ 0031.2127/5982 ลง 7 พ.ย.2548 ประกอบระเบียบการสำรวจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ 7 บทที่ 6 ข้อ 2 ในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท

/ อนึ่ง หากสมาคม ...

ยนี้้ง หากสมาคมตำรวจ ได้มีคดีสัญญาประกันตัวผู้ต้องหาแล้ว พงศ. มีอำนาจที่จะฟ้องสมาคมตำรวจ เป็นจำเลยที่ 1 และฟ้องผู้ที่มาทำสัญญาประกันตัว(ผู้สัญญา) กับ พงศ. เป็นจำเลยที่ 2 ให้รับผิดชอบได้ตามน้ค่าพิพากษาฎีกาที่ 932/2538 (เว้นแต่ผู้ที่มาทำสัญญาประกันดังกล่าวจะระบุไว้ในคำร้องขอประกันตัวผู้ต้องหาว่า ตนเองได้กระทำการแทนสมาคมตำรวจ จึงจะไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว) และเมื่อมีการมีคดีสัญญาประกันดังกล่าวแล้ว สมาคมตำรวจมีภาระที่จะต้องเสียคอกเบี้ยผิดนัด ร้อยละ 7.5 ต่อปี ให้แก่ พงศ. ตาม ป.พ.พ. มาตรา 224 ประกอบมาตรา 204 นับแต่วันผิดนัดชำระค่าปรับ นอกเหนือจากจำนวนเงิน 60,000 บาท ที่จะต้องรับผิดชอบสัญญาประกันแล้ว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งให้พนักงานสอบสวนและผู้ที่เกี่ยวข้องข้างทราบต่อไป

พล.ต.ท. _____

(ชาญวูฒิ วัชรกุลค์)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท ผบ.พร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. 02 205 3486

ที่ ๐๐31.212/๕๙๕

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในคดีอาญา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกัน หรือหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ.๒๕๔๘

พ.ศ.ม., ผบช.ภ.๑ ๑, ผ.๑๓.๑., ผบช.๑.๑., ผ.๑๕.๑๓๓., จตร., และ ผ.๑.๑.๑.

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐31.212/๕๙๕๒ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ได้กำหนด แนวทางการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในคดีอาญา ตามข้อบังคับ ของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการเรียกประกันหรือ หลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๘ โดยได้กำหนดวงเงิน ประกันของประเภทคดี พร้อมทั้ง ได้กำหนดให้ใช้บุคคลเป็นประกัน และหลักทรัพย์อื่นเป็น หลักประกันในการปล่อยชั่วคราวไว้.เพื่อถือปฏิบัติแล้ว นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรม ได้ร่วมกันออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การเรียกประกันหรือ หลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ.๒๕๔๙ โดยกำหนดรายละเอียดดังนี้

๑. การเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนกำหนดวงเงินประกัน โดยนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ ของประธานศาลฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนกำหนดวงเงินประกันเกินสามในสี่ ของวงเงินประกันที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาดังกล่าว

๒. การใช้บุคคลเป็นประกันหรือการกำหนดให้หลักทรัพย์ใดเป็นหลักประกันใน การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

3. ให้ส่วนราชการที่พนักงานสอบสวนสังกัดและเผยแพร่กฎกระทรวง
รวมทั้งแนวทางปฏิบัติในการเรียก ระงับ หรือ หลีกพ้น ระงับ ให้ผู้มีมาติดต่อและประชาชน ได้ทราบ
โดยทั่วกัน

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และให้แจ้งพนักงานสอบสวน และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.

(วิโรจน์ พงษ์ทอง)

รอง ผบ.ตร. ป.ร.ท. ผบ.ตร.

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกัน
การปล่อยชั่วคราวของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน
พ.ศ. ๒๕๔๕

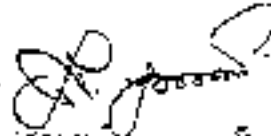
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

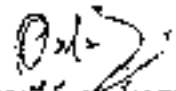
ข้อ ๓ การเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการกำหนดเงื่อนไขประกัน โดยนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเรียกประกันประกันเงินประกันในชั้นสอบสวนที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาซึ่งกล่าว

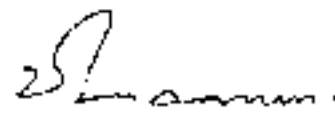
ข้อ ๒ การตีมูลค่าค้ำประกันหรือการกำหนดให้หลักหรือมัดจำเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓ ให้สำนักงานการศึกษานโยบายครอบครัวหรือพนักงานวิทยากรสังกัดประจำคณะสงฆ์
คณะกรรมการรวมทั้งแนวทางปฏิบัติในการเรียกประชุมหรือให้ผู้ที่มาติดต่อและประชาชนได้
ทราบโดยทั่วกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พลเอก
(รัฐมนตรีว่าการศึกษา)
นายรัฐมนตรี

(นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ศร.

โทร. 0 2205 3466

ที่ ๐๖๓๑.๒๑๒๖ ๐๕๗

วันที่

๒๗

มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง กําหนดการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ

ผบช.น., ผบช.ภ.๑ - ๑ ผบช.ก., ผบช.ปส., ผบช.สตม., และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ผบ.ก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ด้วย สํานักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือแจ้ง ศร. กรณีถูกจ้างของ บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งร้องเรียนต่อ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า นายจ้างทำผิดกฎหมายแรงงาน ผู้ร้องเรียนจึงรวบรวมรายชื่อลูกจ้างในบริษัทฯ เพื่อยื่นต่อวิภาวดีรังสิต นายจ้างและร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่ สํานักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดนครปฐม นายจ้างจึงให้บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งมาตรวจสอบ สาระเหตุผลลูกจ้างที่ร้องเรียน โดยผู้ตรวจหาสารเสพติดเป็นอดีตเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งเป็นพนักงานในบริษัทที่ นายจ้างจัดมาตรวจสอบหาสารเสพติด ผลการตรวจไม่พบสารเสพติด ต่อมาลูกจ้างที่เป็นผู้นำ ๒ คน ถูก ดำเนินคดีอาญาข้อหาลักทรัพย์ของนายจ้าง และถูก เจ้าพนักงานตำรวจควบคุมตัวโดยพนักงานสอบสวนแจ้ง ว่าตามระเบียบ ศร. ต้องให้หลักประกันในบางปล่อยชั่วคราว เป็นเงินคนละ ๕๐,๐๐๐.- บาท แต่ต่อมา ภายหลังพนักงานสอบสวนได้ใช้ดุลพินิจเรียกหลักประกันการปล่อยชั่วคราวเพียงคนละ ๕,๐๐๐.- บาท คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่าการตรวจหาสารเสพติดเป็นการปฏิบัติโดยไม่เป็นกรรมต่อ ผู้ร้องเรียน และการใช้ดุลพินิจปล่อยตัวชั่วคราวไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่เป็นไป ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีหนังสือถึง ศร. เพื่อให้พิจารณา ดำเนินการ

ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าพนักงานตำรวจเกิดความเรียบร้อย ขอประชาชน จึงให้กำกับการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการตรวจหรือทดสอบเชื้อหาสารเสพติดในร่างกายของบุคคล และการใช้ ดุลพินิจปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา ดังนี้

1. การตรวจหรือทดสอบหรือหาสารเสพติดในร่างกายบุคคล ให้กระทำโดยเจ้าพนักงาน ตำรวจผู้มีอำนาจตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๑๔ พ.วิ และ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๘:๑ วิธีการตรวจหรือทดสอบให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และคณะกรรมการ ควบคุมยาเสพติดให้โทษ โดยคำนึงถึงความยินยอมและความสมัครใจของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ สำหรับ การมีภาคเอกชนขอความร่วมมือการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกายของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด จะร้องเรียนกรณีเข้าเรือนและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นได้เสพยาเสพติดให้โทษ และ ในกรณีนี้ให้ผู้บังคับบัญชาในระดับตำแหน่ง ผกท. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการให้ความร่วมมือ

2. การให้ลูกหนี้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา ให้กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับภารกิจจับกุมตัวของผู้ต้องหา การสั่งปล่อยชั่วคราว และการให้ลูกหนี้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 มาตรา 110 และมาตรา 112 และตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2548 รวมทั้งตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกัน การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ. 2549 ซึ่ง ตร. ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติราชการดังกล่าวไว้แล้ว ตามหนังสือ ตร. ที่ 3031.212/5282 ลง / พ.ศ. 2548 และตามหนังสือ ตร. ที่ 0031.212/376 ลง 23 มี.ค. 2550 ตามลำดับ การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวจะกระทำได้อต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1 เว้นแต่ในกรณีที่เหตุผลการให้ลูกหนี้พิจารณาสั่งให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาและการสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาให้เป็นหลักฐานทุกประการสามารถตรวจสอบได้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ
 (จิโรจน์ พงษ์ทอง)
 รอง ผบ.ตร. พรท.ผ.ตร.

คำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๘๐ ๒๕๕๓

เรื่อง การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน
และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้การเรียกประกัน หรือหลักประกันจะเรียกเงินค้ำประกันก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต่อมา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ร่วมกันออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกันการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้เจ้าพนักงานสอบสวน เรียกร และเงื่อนไข ที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับกรเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๒ มาใช้ในชั้นสอบสวน โดยอนุโลม โดยห้ามมิให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ กำหนดวงเงินประกันเกินสามในสี่ของวงเงินประกันที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎกระทรวงดังกล่าวเป็นไปโดยสะดวก และสอดคล้องกับหลักการของขัยบังคับประธานศาลฎีกาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประกอบ มาตรา ๑๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจวางระเบียบ หรือทำคำสั่งเฉพาะเรื่องไว้ให้ข้าราชการตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนปฏิบัติ การเกี่ยวกับการใช้อำนาจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่น ดังนั้น เพื่อให้การเรียกประกันหรือหลักประกันผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนมีความเหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดี และไม่สร้างภาระแก่ผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนในการที่จะได้ริบการปล่อยชั่วคราวเงินค้ำประกันแก่ พนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งวางแผนทางเกี่ยวกับวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดวงเงินประกัน

ลำดับที่	ความผิดหรือพฤติการณ์ ในกรอบปล่อยชั่วคราว	อัตราขั้นต่ำ	อัตราขั้นสูง
๑	คดีความผิดอาญาโทษหรือที่มีโทษปรับ สถานเดียว	ไม่มี	ไม่เกินร้อยละ ๓๗.๕ ของอัตรา โทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น
๒	คดีความผิดที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีอัตราโทษปรับสูง ไม่ว่าจะมิโทษ จำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม	ไม่มี	ไม่ควรเกินร้อยละ ๓๗.๕ ของอัตรา โทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น และไม่ว่ากรณีใดต้องไม่เกินอัตรา โทษปรับขั้นสูง
๓	คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๕ ปี	ไม่มี	ไม่เกิน ๗๕,๐๐๐ บาท
๔	คดีที่มีโทษจำคุกเกิน ๕ ปี แต่ไม่มีโทษ สถานอื่นที่หนักกว่าโทษจำคุกรวม อยู่ด้วย	ไม่มี	ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท/ระวางโทษ จำคุก ๑ ปี (ทั้งในส่วนที่เป็นอัตรา โทษขั้นสูงและขั้นต่ำ)
๕	คดีที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต	ไม่มี	ไม่เกิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท
๖	คดีที่มีโทษประหารชีวิต	ไม่มี	ไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท
๗	คดีที่มีหลายข้อหา (๑) ความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมาย หลายบท หรือ (๒) ความผิดหลายกรรมต่างกัน	ไม่มี	ใช้ถือข้อหาที่มีอัตราโทษหนักที่สุด เป็นเกณฑ์
๘	กรณี (๑) ผู้ขอประกันเป็นญาติที่มีหรือมี ความเกี่ยวพันโดยทางสมรส หรือ (๒) ผู้ขอประกันใช้หลักทรัพย์มีค่า อย่างอื่นที่กำหนดยุทธค่าที่แน่นอนและ สะดวกแก่การบังคับคดี หรือ (๓) ความผิดที่ผู้ต้องหากระทำด้วย ความจำใจหรือด้วยความยากจน	ไม่มี	จะกำหนดวงเงินประกันต่ำกว่า เกณฑ์ปกติก็ได้
๙	ผู้ขอประกันเป็นญาติพี่น้องหรือมีความ เกี่ยวพันโดยทางสมรส ใช้เงินสดหรือ หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดยุทธค่า ที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดี เป็นหลักประกัน	ไม่มี	ให้วางเงินสดหรือหลักทรัพย์เพียง ร้อยละ ๒๐ จากจำนวนวงเงิน ประกันที่กำหนดก็ได้

ลำดับที่	คุณสมบัติหรือพฤติการณ์ ในการขอปล่อยชั่วคราว	อัตราขั้นต่ำ	อัตราที่สูง
๑๐	กรณีผู้ต้องหา (๑) เป็นหญิงมีครรภ์ หรือ (๒) มีอายุไม่เกิน ๑๖ ปี อยู่ในภาวะ ดูแล หรือ (๓) เป็นผู้เจ็บป่วย ถ้าต้องขังจะเป็น อันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือ (๔) เป็นผู้พิการหรือสูงอายุ ซึ่งโดย สภาพร่างกายหรือจิตใจอาจจะเกิดความ ทุกข์ยากลำบากเกินกว่าปกติในระหว่าง ขังขัง	ไม่มี	กำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่า เกณฑ์ปกติ
๑๑	ผู้ต้องหาเป็นเด็กหรือเยาวชน	-	-

๒. การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน

ลำดับที่	หลักทรัพย์	เอกสารที่ต้องแสดง
๑	เงินสด	-
๒	ที่ดินมีโฉนด	(๑) โฉนดที่ดิน และ (๒) หนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงาน ที่ดิน
๓	ที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์	(๑) หนังสือรับรองการทำประโยชน์ และ (๒) หนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงาน ที่ดิน
๔	สิ่งปลูก	(๑) หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์สิ่งปลูก และ (๒) หนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงาน ที่ดิน
๕	ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน	(๑) โฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำ ประโยชน์ และ (๒) สำเนาทะเบียนบ้าน และ (๓) หนังสือประเมินราคาสิ่งปลูกสร้างที่นำเชื่อถือ

ลำดับที่	หลักการ	เอกสารที่ต้องแนบ
๖	<p>หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น</p> <p>๖.๑ พันธบัตรรัฐบาล</p> <p>๖.๒ ฝากออมสิน</p> <p>๖.๓ บัตรหรือฝากออมทรัพย์หรือสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตร</p> <p>๖.๔ ใบรับเงินฝากประจำธนาคาร</p> <p>๖.๕ จำนวนเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและธนาคารผู้รับได้รับรองตลอดไปแล้ว</p> <p>๖.๖ คำสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ยกตัว</p> <p>๖.๗ เชื่อกที่ธนาคารเป็นผู้ตั้งค่าหรือรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน</p> <p>๖.๘ หนังสือรับรองของธนาคาร หรือบริษัทประกันภัยเพื่อชำระเมื่อรับแทนในกรณีเกิดภัยพิบัติประกัน</p>	<p>เอกสารหลักฐานของหลักทรัพย์แต่ละประเภท</p> <p>๕ ปี ๖ ในกรณีมีข้อสงสัยให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบเพื่อขอคำยืนยันจากธนาคารหรือบริษัทประกันภัย ที่ออกหนังสือรับรองนั้น</p>

๑. การใช้บุคคลเป็นประกัน

ลำดับที่	บุคคลเป็นประกัน	วงเงินสัญญาประกัน	หลักเกณฑ์
๑	<p>ผู้ขอประกันเป็นบุคคลธรรมดา</p> <p>ผู้ขอประกันต้องเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือมีรายได้แน่นอน และ</p> <p>๑.๑ เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหา หรือ</p> <p>๑.๒ เป็นบุคคลที่เห็นว่ามี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนเป็น</p>	<p>ให้พิจารณาจากเงินเดือน หรือรายได้ โดยให้ทำสัญญาไม่เกิน ๑๕ เท่า ของ</p> <p>อัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน</p>	<p>๑. ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง และเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัด หรือนายจ้างหรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากผู้ขอประกันมีผู้สมรส ให้แสดงหลักฐานการยินยอมของผู้สมรสด้วย</p> <p>ในกรณีฉุกเฉิน ไม่อาจเสนอหนังสือรับรองได้ ให้ผู้ขอประกัน</p>

ลำดับที่	บุคคลเป็นประกัน	วงเงินสัญญาประกัน	หลักเกณฑ์
	ญาติพี่น้องหรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่เห็นสมควรให้ประกันได้		<p>โดยแสดงหลักฐานอื่น เช่น บัตรประจำตัวที่แสดงฐานะเช่นนี้ และให้นำหนังสือรับรอง หรือ หนังสือยินยอมมาแสดงภายหลัง</p> <p>๒. หากวงเงินประกันมีออกสูงกว่าวงเงินที่มีสิทธิประกันได้ อาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวงเงิน หรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้</p> <p>๓. อาจมีผู้ขอประกันหลายคน ร่วมกันทำสัญญาประกันโดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้</p> <p>๔. หากผู้ประกัน พันจก ตำแหน่งหน้าที่การงาน ก็ให้ต้องมีสิทธิประกันต่อไป โดยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้หาหลักประกันเพิ่ม หรือคิดค่าธรรมเนียมได้</p>
๒	ผู้ขอประกันเป็นนิติบุคคล กรณีผู้ค้ำขอหาเป็นกรรมการ ผู้แทน กรรมการ หุ่นส่วน พนักงาน ลูกจ้างของนิติบุคคล	ตามที่เห็นสมควรเป็นกรณีๆ ไป	<p>๑. อาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวงเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติม โดยจะต้องแสดงหนังสือรับรองกระษัตริย์เบ็คนและหลักฐานแสดงฐานะการเงิน และผู้มีอำนาจทำการแทน</p> <p>๒. ในกรณีฉุกเฉินไม่สามารถนำค้ำฉบับเอกสารมาแสดงได้ทัน ให้ผ่อนผัน โดยแสดงสัญญาเอกสารดังกล่าวและให้นำค้ำฉบับเอกสารมาแสดงภายหลัง</p>

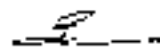
ลำดับที่	บุคคลเป็นประกัน	วงเงินสัญญาประกัน	หลักเกณฑ์
๓	ผู้ขอประกันเป็นส่วนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการชำระหนี้เจ้าราชการ หรือลูกจ้างของทางราชการที่ ต้องพาสติอาญา	ตามที่เห็นสมควร เป็นกรณี ๆ ไป	หากจำนวนเงินที่ระบุไว้ใน หนังสือรับรองหรือคำร้องขอให้ ปล่อยชั่วคราวเพียงพอแล้ว ควร ถือว่าหนังสือรับรองหรือคำร้อง นั้นเป็นหลักประกันที่เชื่อถือได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๓๐๘(๔)
๔	ผู้ต้องหาทำสัญญาประกันตามของ ๔.๑ ผู้ต้องหาตั้งเป็นผู้มี ตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมี รายได้แน่นอน ๔.๒ ผู้ต้องหา - เป็นพนักงาน หรือ ผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น แพทย์ เภสัชกร ทนายทนาย วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้สอน บัญชี ครู ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ที่สมัครชมน หรือผู้ประกอบ วิชาชีพอื่นที่เห็นสมควร ให้ ประกันได้ และ - การกระทำที่ออกกล่าวหาว่า เป็นความผิดเกิดจากกระปฏิบัติ หน้าที่ หรือการปฏิบัติงานในการ ประกอบวิชาชีพนั้น	ให้พิจารณาจาก เงินเดือน หรือรายได้ โดยให้ทำสัญญาไม่ เกิน ๑๐ เท่า ของ อัตราเงินเดือน หรือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ให้พิจารณาจาก เงินเดือนหรือรายได้ โดยให้ทำสัญญา ไม่เกิน ๑๕ เท่า ของ อัตราเงินเดือน หรือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	๑. ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง และ เสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัด หรือนายจ้างหรือหลักฐานอื่นที่ เชื่อถือได้ และหากผู้ขอประกัน มีคู่สมรส ให้แสดงหลักฐาน การยินยอมของคู่สมรสด้วย ในกรณีฉุกเฉิน ไม่อาจเสนอ หนังสือรับรองได้ทัน ให้ผ่อนผัน โดยแสดงหลักฐานอื่น เช่น บัตร ประจำตัวที่แสดงฐานะเช่นนั้น และให้นำหนังสือรับรอง หรือ หนังสือยินยอมมาแสดงภายหลัง ๒. หากวงเงินประกันมีขอสูง กว่าวงเงินที่ผู้นั้นมีสิทธิประกันได้ อาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวางเงิน หรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้ เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้ ๓. อาจมีผู้ขอประกันหลายคน ร่วมกันทำสัญญา โดยใช้วงเงิน ของแต่ละคนรวมกันได้ ๔. หากผู้ประกันพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่การงาน ก็ให้ขงมีสิทธิ ประกันต่อไป โดยอาจให้ดูพินิจ สั่งให้หาหลักประกันเพิ่มหรือ ตัดว่าเต็มได้

บรรดากระเปาะ หรือทำสิ่งที่ยึดหรือบังลิ้นทำสิ่งนี้ให้เป็นอันยกเลิก และให้ถือปฏิบัติ
ตามคำสั่งนี้โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

พลตำรวจเอก

(เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ **ตร.** โทร. ๐ ๒๒๒๒๕ ๐๐๕๖๖
 ที่ ๐๐๑๑.๒๓๒/ 6133 วันที่ ๕/ กรกฎาคม ๒๕๕๑
 เรื่อง คำชี้แจงแนวทางการปฏิบัติในการแถลงข่าว และการใช้สิทธิประกันตัวของผู้ประกอบวิชาชีพ
 หนังสือพิมพ์ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๒๖๕/๒๕๕๐ ลง ๒๔ เม.ย.๕๐

สมช.น., ก.๑-๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๔, ๕๕, ๕๖, ๕๗, ๕๘, ๕๙, ๖๐, ๖๑, ๖๒, ๖๓, ๖๔, ๖๕, ๖๖, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๐, ๗๑, ๗๒, ๗๓, ๗๔, ๗๕, ๗๖, ๗๗, ๗๘, ๗๙, ๘๐, ๘๑, ๘๒, ๘๓, ๘๔, ๘๕, ๘๖, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๙๔, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐

ด้วย นายสุวิทย์ ทองธนากุล ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พร้อมคณะได้เข้าพบ และปรึกษาหารือถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติระหว่างข้าราชการตำรวจ โดยเฉพาะพนักงานสอบสวน และสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์ ในเรื่องการแถลงข่าว การใช้สิทธิของสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์ แห่งชาติ ทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว กรณีตนเองหรือบุคคลอื่น กระทำผิดคืออาชญากรรมในคดีอาญาหรือคดีอาญาในคดีอาญาได้กระทำ โดยการโฆษณา อันเนื่องจากการประกอบวิชาชีพ ของสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๒๖๕/๒๕๕๐ ลง ๒๔ เม.ย.๕๐ เรื่อง การใช้ บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวแก่สมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ร่วมกับ ผู้แทน ตร. เมื่อ ๒๔ พ.ค.๕๑ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๓ ชั้น ๒ ตร. จากกรณีที่ได้รับทราบแนว ปฏิบัติของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เรื่องการแถลงข่าวและภาพข่าวผู้ต้องหาและคดีถูกละเมิดทางเพศ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารผนวก ก) ซึ่งสอดคล้องกับคำสั่ง ตร.ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ ลง ๒๖ พ.ย.๕๐ (แก้ไขเพิ่มเติมตามคำสั่ง ตร.ที่ ๕๖๕/๒๕๕๐ ลง ๑๕ ส.ค.๕๐) เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้ง สภาพปัญหาและอุปสรรคจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ในการทำสัญญาประกันหรือใช้ตนเองเป็น หลักประกันในการปล่อยชั่วคราว กรณีตนเองหรือบุคคลอื่นกระทำความผิดอาญาเฉพาะในคดีอาญาได้กระทำ โดยการโฆษณา อันเนื่องจากการประกอบวิชาชีพของสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ โดย พนักงานสอบสวนอ้างว่าไม่ทราบคำสั่ง ตร.ดังกล่าว จึงไม่อนุญาตให้ใช้สิทธิประกันตนเองหรือผู้อื่นได้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ราชการในกรณีดังกล่าว จึงกำชับให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑. การปฏิบัติตามคำสั่ง ตร.ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ ลง ๒๖ พ.ย.๕๐ (แก้ไขเพิ่มเติมตามคำสั่ง ตร.ที่ ๕๖๕/๒๕๕๐ ลง ๑๕ ส.ค.๕๐) เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากสมาชิก

/สภาการ...

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติปฏิบัติไม่ถูกต้องตามแนวปฏิบัติของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เรื่อง การเสนอข่าวและภาพข่าวผู้หญิงและเด็กถูกละเมิดทางเพศ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งพฤติกรรมการที่มีชอช ไปยังสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ โดยเร็ว เพื่อให้สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พิจารณาต่อไป

๒. ให้พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามกฏการใช้สิทธิของสมาชิกสภาการ หนังสือพิมพ์แห่งชาติ ทำสัญญาประกันหรือใช้ค้ำประกันเป็นการป้ด้อยชั่วคราว กรณีคนละง หรือบุคคลอื่นกระทำผิดคดีอ ญ เฉพาะในคดีที่มีนประมาทได้กระทำโดยอ โฉนดฯ อันเนื่องจากการ ประกษาวิชาชีพรของสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติเท่านั้น ตามคำสั่ง ค.ร.ที่ ๒๖๐/๒๕๔๖ ลง ๒๔ เม.ย.๕๖ เรื่อง การไว้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการป้ด้อยชั่วคราวแก่สมาชิกสภาการ หนังสือพิมพ์แห่งชาติ หากมีการร้องเรียนเรื่องดังกล่าวจะต้องถูกดำเนินการทางวินัยตามกฎเกณฑ์

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ ให้แจ้งพนักงานสอบสวน และผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยให้ถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.

(พลเรือโท สยามพงษ์)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๑๖๐ /2546

เรื่อง การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว

แก่สมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

เนื่องจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ได้มีหนังสือขอใช้สิทธิของสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เป็นประกันหรือหลักประกันผู้ต้องหาซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในคดีหมิ่นประมาท อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ในบางครั้งต้องประสบกับการถูกกล่าวหาดำเนินคดี เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการเสนอข่าวสารต่อประชาชน อันอาจกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพ ความปลอดภัยชื่อเสียงของบุคคลอื่น เฉพาะผู้ต้องหาในคดีหมิ่นประมาท ในกรณีความผิดที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการประกอบวิชาชีพของสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เท่านั้น โดยไม่รวมถึงความผิดเฉพาะตัวอื่นใดที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งระเบียบฉบับกระทรวงมหาดไทย ที่ 4/2499 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2499 ประกอบกับมาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2541 จึงวางหลักเกณฑ์การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวแก่สมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ดังนี้

ข้อ 1. สมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติมีสิทธิยื่นคำขอทำสัญญาประกันหรือประกันเชิงเงินหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว กรณีตนเองหรือบุคคลอื่นกระทำความผิดที่อาญาเฉพาะในคดีหมิ่นประมาท ได้กระทำโดยฉาบฉวย อันเนื่องจากการประกอบวิชาชีพของสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติเท่านั้น โดยไม่รวมถึงกรณีความผิดเฉพาะตัวอื่นใดที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่. ให้แจ้งกรณีตามข้อ 2

ข้อ 2. หลักเกณฑ์...

ข้อ 2. หลักเกณฑ์การยื่นคำร้องขอใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว มีดังนี้

2.1 ต้องเป็นสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ขณะวินิจฉัยคำขอให้ปล่อยชั่วคราว และต้องแสดงหนังสือรับรองว่าเป็นสมาชิกของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ หรือหนังสือรับรองของประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ โดยหนังสือรับรองดังกล่าวต้องแสดงถึงฐานะตำแหน่งหน้าที่ของผู้ยื่นด้วย

2.2 การยื่นคำร้องขอให้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว เป็นสิทธิเฉพาะตัวที่ต้องกระทำด้วยตนเองจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทนไม่ได้

2.3 ในกรณีลูกเงินที่ไม่อาจแสดงหนังสือรับรอง ตามข้อ 2.1 ให้แสดงหลักฐานอื่นชั่วคราวได้ เช่น บัตรประจำตัวหนังสือพิมพ์ที่ผู้ยื่นสังกัดอยู่ โดยจะต้องนำหลักฐานหนังสือรับรองมามอบให้แก่พนักงานสอบสวนภายในเวลาที่กำหนด หากพ้นวันเวลาที่กำหนดให้อยู่ในดุลพินิจของพนักงานสอบสวนพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 105

2.4 สิทธิในการร้องขอใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันการปล่อยชั่วคราว ให้สมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ทำสัญญาประกันหรือประกันตนวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท

2.5 กรณีสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์ขอทำสัญญาประกันหรือให้ตนเองเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวมีคู่สมรส ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมของคู่สมรสมามอบให้แก่พนักงานสอบสวนด้วย หากคู่สมรสไม่ยินยอมให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลพินิจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สำเนาถูกต้อง

ตั้ง ณ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2546

พันตำรวจเอก

(ปริญญา เช่งฉ้วน)

พลตำรวจเอก

(เส็นต์ ศุภวรรณ)

รองผู้บังคับการฯ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้บังคับการกองวิชาการ

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๕๖๕ / ๒๕๕๐

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับกาให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพถ่าย
ต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
(แก้ไขเพิ่มเติม)

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘
กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกาให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพถ่ายต่อสื่อมวลชน
และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากกระทรวงกิจการพิเศษ สำนักนายกรัฐมนตรี มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๗๘๒ ลงวันที่
๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ขอความร่วมมือสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้คุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล สิทธิส่วนบุคคล ในครอบครัว
เกียรติยศชื่อเสียง หรือความ เป็นอยู่ส่วนตัว ทั้งนี้ โดยให้พิจารณาความเป็นภาระแก่ใจที่มั่นคงต่อตัว
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙

ดังนั้น จึงให้ขานतिकความในข้อ ๒.๓ ของคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘
ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และให้ไว้ชั่วคราวดังต่อไปนี้

๒.๓ ห้ามขานतिकหรือจัดสื่อต่อสื่อมวลชนทุกแขนงถ่ายภาพ สัมภาษณ์ หรือให้ขานतिक
บุคคลดังต่อไปนี้

๒.๓.๑ ผู้ต้องหา ในระหว่างการจับกุมของตำรวจทั้งภายในและภายนอกที่ทำการ
หรือสถานีตำรวจ

๒.๓.๒ เหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งภาพที่มีลักษณะสุภาพหรือทาวนไฮไลต์ หรือ
ตัวละครที่มีทัศนียภาพ หรือสิ่งผลกระทบ ต่อชื่อเสียง เกียรติยศ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพ
สื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

ด้วย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นนโยบายที่จะกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการให้ข่าว
การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพสื่อมวลชน การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ การอนุญาตให้
ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ หรือยานพาหนะในการถ่ายทอดภาพยนตร์ ละคร โฆษณาหรือบันทึกภาพนิ่ง ให้
ทุกหน่วยงาน และข้าราชการตำรวจมีมาตรฐานการปฏิบัติเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ผลการ
ปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้อย่างถูกต้องตรงกัน ยามไว้ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความ
เชื่อมั่นและเชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชนในการให้ความร่วมมือกับข้าราชการตำรวจ และสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์
ปัจจุบัน จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๑. การให้ข่าว แถลงข่าว และให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน

๑.๑ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว และให้สัมภาษณ์

๑.๑.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ แผนก งาน หรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมายเฉพาะ และผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้
สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง เฉพาะงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

กรณีที่ปรากฏมีข่าวในทางลบเกี่ยวกับหน่วยงานใด ให้เป็นดุลยพินิจของผู้
มีหน้าที่ตามวรรคแรกเท่านั้นเป็นผู้ที่จะรายงานข้อเท็จจริงหรือข้อแจ้งข่าวนั้น ซึ่งรวมถึงการให้สัมภาษณ์หรือ
การไปร่วมรายการทางวิทยุหรือโทรทัศน์หรือการชี้แจงทางสื่ออื่น ๆ ด้วย

๑.๑.๒ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าข้าราชการตำรวจตามข้อ ๑.๑.๑
หากประสงค์จะเป็นผู้ให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง ให้ขออนุญาตต่อ
ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้บังคับการต้นสังกัด หากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาที่ยังไม่ถึง
ที่สุด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตามข้อ ๑.๑.๑ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

๑.๑.๓ กรณีที่ข้าราชการตำรวจระดับต่ำกว่าผู้บังคับการ ประสงค์จะให้สัมภาษณ์
เป็นพิธีการ ผู้ดำเนินรายการ หรือเข้าร่วมรายการต่าง ๆ ที่มีกรณีพิเศษผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง เกี่ยวกับ
การให้ข่าว มีข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือการดำเนินการอื่น ๆ ในลักษณะที่ตนเองเตรียม
เนื้อหาเรียบร้อยแล้วแจ้งการตามข้อ ๑.๑.๑ ให้ขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้บังคับการ

๑.๒ แนวทางการปฏิบัติในการให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง

๑.๒.๑ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต้องปฏิบัติตาม ขอบเขต อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ควรระมัดระวังถ้อยคำ หรือวิธีการทาง อื่นๆ เป็นการล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น และควรใช้ถ้อยคำที่เป็นกลางเพื่อไม่ให้เป็นการประจาน ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น

๑.๒.๒ การให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ ให้ปฏิบัติตามประมวลระเบียบ การตำรวจไม่เกี่ยวข้องกับคดีลักษณะที่ ๓๐ รวมถึงห้ามให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับ เรื่องต่อไปนี้

๑.๒.๒.๑ เรื่องที่มีผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยของประเทศไทย และ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๑.๒.๒.๒ เรื่องหรือข้อเท็จจริงที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

๑.๒.๒.๓ เรื่องที่เกี่ยวกับคำสั่งให้ปฏิบัติ, หน้าที่ อันเป็นระเบียบการ ภายใน และคำสั่งหรือระเบียบการใด ๆ ที่ถือว่าเป็นความลับ

๑.๒.๒.๔ เรื่องที่จะเกิดการเสียหายทางชื่อเสียงหรือผลประโยชน์แก่ผู้อื่น เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดฐานทำให้บังเอิญ ความผิดฐานขโมยพระบาท และเรื่องอื่น ๆ ใน ลักษณะข้างบนนี้ด้วย

๑.๒.๒.๕ เรื่องที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพหรือเสถียรภาพของชาติ โดยเฉพาะคดีที่อยู่ใน ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น เช่น การเปิดเผยเกี่ยวกับเทคนิคหรือวิธีการปฏิบัติงานที่ควร ปกปิดเป็นความลับ แนวทางการสืบสวนสอบสวน การจับกุม ตรวจค้น และการรวบรวมพยานหลักฐาน ต่าง ๆ ในทุกชั้นตอน เป็นต้น

๑.๒.๒.๖ เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ไม่เหมาะสม ซึ่งหากเปิดเผยต่อ ประชาชนอาจเป็นแบบที่บุคคลอื่นจะเลียนแบบหรือทำตามอย่างอื่นการกระทำอื่นอีก เช่น แผนประทุษกรรมต่าง ๆ ของคนร้าย หรือการที่แสดงถึงการผิดใจ การกระทำอันวิปริตประหลาด และวิธีการอันชั่วร้ายอื่น ๆ

๑.๒.๓ การให้สัมภาษณ์ โดยมีสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์ใน ลักษณะเป็นกลาง ห้ามข้าราชการตำรวจตอบโต้กับฝ่ายผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือบุคคลใด เพื่อมิให้เกิด ความเสียหายแก่ทางราชการ

๑.๒.๔ ห้ามนำหรือจัดให้ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยาน มาให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง ยกเว้นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ให้ขออนุญาตต่อ ผู้บัญชาการ

ในวาระใด ๆ ก็ตาม ห้ามนำผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยาน ที่เป็นเด็กอายุ ไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ พระภิกษุสามเณร นักบวช ผู้เสียหายที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ มาให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นอันขาด รวมถึงคดีถึงการชี้ตัวผู้ต้องหาในลักษณะที่ เป็นการเปิดเผยต่อสื่อมวลชนทุกแขนง

๑.๒.๕ เพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นประโยชน์ในการนำเสนอสถิติของสื่อมวลชน
ทุกแขนง และให้ประชาชนได้รับทราบข่าวที่ไม่คลาดเคลื่อนจากความจริง ควรจัดเตรียมเอกสารข่าว
ประกอบการแถลงข่าว โดยเอกสารข่าวนั้นต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้เกี่ยวข้องในคดี และรูปคดี

๑.๒.๖ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของแต่ละหน่วยงาน ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าหน่วย
ระดับกองบัญชาการ หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นที่จะเป็นผู้ให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้
สัมภาษณ์

๑.๒.๗ กรณีที่เกิดเหตุความวุ่นวายหรือสถานการณ์วิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อ
ความมั่นคงของชาติและภยันตรายของประชาชน ให้ถือปฏิบัติในการให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ หรือ
ประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ

๒. การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน

เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย ระเบียบร้อย ป้องกันกวนกันคนรายมิให้เกิดขึ้นกับผู้มีส่วน
เกี่ยวข้อง และไม่ให้เกิดภาพที่ไม่เหมาะสมถูกนำออกเผยแพร่ทางสื่อมวลชนทุกแขนง อันเป็นการล่วงละเมิด
สิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น จึงกำหนดปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ห้ามนำสื่อมวลชนทุกแขนงไปถ่ายภาพหรือถ่ายภาพ ในขณะที่ทำปฏิบัติการ
ตรวจค้น อับถุ

๒.๒ ห้ามเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน หรือพนักงานสอบสวน บนชุด หรือจัดให้สื่อมวลชน
ทุกแขนงถ่ายภาพในห้องสืบสวน หรือห้องสอบสวน ในขณะที่ทำการสืบสวนสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณี
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน หรือพนักงานสอบสวนผู้รับฟังข้อความเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี

๒.๓ ห้ามอนุญาต หรือจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงถ่ายภาพ สัมภาษณ์ หรือให้ข่าวของ
ผู้ต้องหา หรือผู้ต้องกักขัง ในระหว่างการควบคุมตัวของตำรวจทั้งภายใน และภายนอกที่ทำการ หรือสถานี
ตำรวจ เว้นแต่พนักงานสอบสวนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี

๒.๔ ห้ามจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงเข้าทำข่าว ขณะเมื่อมีการให้ผู้ต้องหาเข้าพนักงาน
สอบสวน ไปอยู่ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ และหลีกเลี่ยงการให้สัมภาษณ์ใดๆ ในลักษณะเป็นการ
โต้ตอบระหว่าง พนักงานสอบสวน กับผู้ต้องหา หรือบุคคลอื่น โดยมีสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นผู้สัมภาษณ์
เนื่องจากอาจเป็นเหตุให้บุคคลเสียหาย

พนักงานสอบสวนไม่ควรให้ผู้ต้องหาไปอยู่ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพว่า
ผู้ต้องหากระทำความผิดอย่างไร เพราะการนำผู้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพดังกล่าวมีที่พยานหลักฐานที่จะ
นำมาจับฟ้องประกอบคำรับสารภาพของผู้ต้องหา เพื่อให้เห็นว่าผู้ต้องหากระทำความผิดตามแนวคำพิพากษาฎีกา
ที่ ๗๕๒๒/๒๕๓๗ แต่ดำเนินการนำผู้ประกอบคำรับอื่น เช่น นาซีจูดส์ ซอนนอร์พ็ลสันซึ่งได้มาจากทาง
กระทำความผิด ซึ่งขณะมีไว้เป็นหลักฐาน ได้ใช้ หรือจะใช้ในการกระทำผิด หรือสงสัยว่าจะใช้ในการกระทำ
ความผิด หรือจะใช้เป็นพยานหลักฐาน ให้ผู้ต้องหาทนายได้ และป้องกันมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปใน
ที่นำขึ้น ให้พิจารณาระวังการใส่ถ้อยคำ หรือกิริยาท่าทางที่เห็นว่าเป็นการข่มขู่ หรือการปฏิบัติที่ไม่สมควรแก่
ผู้ต้องหา รวมทั้งการถ่ายรูปร่างกายผู้ต้องหา

๔-

ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม ห้ามเจ้าพนักงานผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี บริบูรณ์ ไปในที่ที่เกิดเหตุประกอบคดีรับสารภาพ เพราะจะเป็นการประจานเด็ก และอาจเป็นการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก นอกจากนี้ห้าม นำผู้เสียหาย พยาน เข้าร่วมในการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคดีรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นอันขาด โดยเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นเด็ก ดพร. พระกัญญา.นร. นักพรต นักบวช

๓. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๑ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดทำข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าถึง พ.ศ. ๒๕๔๗

๓.๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ให้ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการและงบประมาณ ที่ ๐๐๐๗.๗๓๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เรื่อง การจัดทำและบริหารระบบอินเทอร์เน็ตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๔. การอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ หรือยานพาหนะของทางราชการ

การอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ หรือยานพาหนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้าร่วมหรือประกอบคดีอาญา ฆาตกรรม ละเมิด โจรกรรม หรือบันทึกรายหนึ่ง คือเผยแพร่ภาพทางสื่อมวลชนทุกแขนง ให้ผู้ขออนุญาตยื่นเรื่อง พร้อมขอ (script) และเนื้อหาที่จะนำเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับการร้องขอ แล้วให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นพิจารณาถึงความเหมาะสมของผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น จนถึงผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสุด ยกเว้นอุปกรณ์ หรือยานพาหนะใดที่จะเปิดเผยกำหนดไว้ให้ผู้ขออนุญาต ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปให้ดำเนินการตามระเบียบนั้น

ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา (script) และเนื้อหา ในการอนุญาต โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ และภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นสำคัญ

เมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้หัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับการร้องขอ เป็นผู้ดูแลสถานที่ อุปกรณ์ และยานพาหนะ ของทางราชการให้เกิดความเสียหาย

๕. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์จะประชาสัมพันธ์หรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ใดๆ ให้หน่วยงานนั้นตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระที่เสนอขอเผยแพร่ เกี่ยวกับรายละเอียดและเนื้อหาในการนำเสนอ มีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หากการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง มีารสัมภาษณ์เจ้าราชการตำรวจ หรือใช้สถานที่ อุปกรณ์ หรือยานพาหนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการถ่ายทำ ให้หน่วยงานผู้ว่าจ้าง หรือขอความร่วมมือ ดำเนินการตามข้อ ๓ หรือ ๔ แล้วแต่กรณี

๖. การกำกับดูแลและการควบคุมการปฏิบัติ

๖.๑ หากพบการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับ การให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน การอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ หรือสถานที่ของกรมราชทัณฑ์ การจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์ อันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ให้ชื่อเสียงเกียรติ หรือผู้บังคับบัญชาหน่วยงานที่ตรวจพบ แจ้งข่าวทางราชการผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว หรืออาจจะมีข้อเสนอแนะในทางที่เหมาะสมส่งมาก็ได้

๖.๒ หากพบข้าราชการตำรวจผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสุดดำเนินการทางวินัย และหากผู้บังคับบัญชาหน่วยงานที่ตรวจพบ ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงที่สุดโดยไม่ดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืน ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานที่ตรวจพบพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงที่สุดนั้นด้วย

๖.๓ ให้กองสารนิเทศเป็นเจ้าของเรื่องตามคำสั่งนี้ หากพบว่ามี การกระทำที่ฝ่าฝืน ให้รายงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาตั้งกรรมการต่อไป

๗. ให้ยกเลิกหนังสือดังต่อไปนี้

๗.๑ หนังสือกรมตำรวจ ที่ ๕๖๐๑(ป)/๒๗๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว ให้สัมภาษณ์หรือเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน

๗.๒ หนังสือกรมตำรวจ ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๑๑๔๑๒ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๐ เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน

๗.๓ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนมาก ที่ ๐๖๒๗.๒๓/๗๐๑๓๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ เรื่อง กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการกับผู้ต้องห้, การแถลงข่าวหรือเผยแพร่ข่าวต่อสื่อมวลชน

๗.๔ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๖๐๒.๖๖/๓๓๕ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการกับผู้เสียหาย, การแถลงข่าวหรือเผยแพร่ข่าว

๗.๕ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนมาก ที่ ๐๖๒๕.๗๓/๖๔๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง กำหนดแนวทางในการตั้งกองอำนวยการหรือศูนย์สื่อมวลชนเฉพาะข่าวพาดพิง

๗.๖ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๒๕.๔๓/๒๐๒ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๔ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์ หรือเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน

๗.๗ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๖๖.๔๗/๑๔๒๒ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เรื่อง กำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน

๗.๘ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๖๒๕.๔๓/๕๑๖๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์ หรือเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน

๗.๙ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๗.๒๓/๑๐๒๑๒ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ เรื่อง กำกับแนวทางการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุที่มีข่าวทางราชการตำรวจเกี่ยวกับ เฉพาะข้อ ๔

-๖-

บรรดา หนังสือ หรือคำสั่งใดที่ขัด หรือแย้งคำสั่งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามนี้คำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

พลตำรวจเอก

(โยดิท วิฒนะ)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกัน
ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา

พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓๕ บัญญัติห้ามมิให้เรียกหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาจนเกินสมควรแก่กรณี และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ วรรคสาม บัญญัติให้ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับวางหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกัน ประธานศาลฎีกาจึงออกข้อบังคับนี้ซึ่งมีขบบัญญัติบางประการเกี่ยวกับกรเข้ากักขังและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่มิระบียบ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ เมื่อศาลพิจารณาคดีฟ้องขอให้ปล่อยชั่วคราวแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่สมควรให้ปล่อยชั่วคราวได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ ก็ให้ศาลพิจารณาว่าจะให้ปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือไม่มีประกัน

ในการพิจารณาว่าการปล่อยชั่วคราวควรจะมีประกันหรือไม่ต้องมีประกัน ให้ศาลพิจารณาดังความร้ายแรงแห่งข้อหา สาเหตุและพฤติการณ์การกระทำความคิด รวมทั้งบุคลิกลักษณะ นิสัย สภาพทางร่างกายและจิตใจ การศึกษา การประกอบอาชีพการงาน ประวัติการกระทำความคิดอาชญา สภาพและฐานะของครอบครัว และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมของผู้ต้องหาหรือจำเลย

หากกรณีพิจารณาตามวรรคสองมีเหตุจำเป็นและสมควรที่จะปล่อยชั่วคราว โดยไม่ต้องมีประกัน ก็ให้กำหนดวงเงินประกันให้เหมาะสมแก่ข้อหาและสภาพแห่งคดี รวมทั้งแนวโน้มที่ผู้ต้องหาหรือจำเลย จะหลบหนีหากพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป

ในกรณีที่คำร้องเรียกหลักประกัน ก็ให้พิจารณาว่าหลักประกันนี้เพียงพอวงเงินประกันที่กำหนด หรือไม่ โดยให้คำนึงถึงความน่าเชื่อถือของผู้ขอประกัน หลักประกัน และฐานะของผู้ต้องหาหรือจำเลย ประกอบด้วย

ข้อ ๕ การกำหนดวงเงินประกันให้พิจารณาดังนี้

๕.๑ คดีความผิดกฎหมายไทยหรือที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกัน หากมีเหตุจำเป็นต้องมีประกันให้กำหนดวงเงินไม่เกินกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น

๕.๒ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น คดีความผิดที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจซึ่งมีอัตราโทษปรับขั้นสูง ไม่ว่าจะมิโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม จะปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือหลักประกันก็ได้ แต่ไม่ควรกำหนดวงเงินให้เกินกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น และไม่ว่ากรณีใดต้องไม่กำหนดวงเงินประกันหรือหลักประกันให้สูงเกินอัตราโทษปรับขั้นสูง

๕.๓ คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๕ ปี ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้โดยไม่ต้องมีประกัน หากมีเหตุจำเป็นต้องมีประกันให้กำหนดวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เว้นแต่มีเหตุสมควรที่จะตั้งเป็นค่างอื่น ก็ได้ระบุเหตุนั้นไว้โดยชัดแจ้ง

๕.๔ คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๕ ปีขึ้นไป การอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน และจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ได้ แต่วงเงินประกันต้องไม่สูงเกินลวณก่กรณี

ในกรณีที่พฤติการณ์แห่งคดีมีได้มีลักษณะเป็นพิเศษอย่างอื่น การกำหนดวงเงินประกันตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) คดีที่มีโทษจำคุกแล้วไม่มีโทษสถานอื่นที่หนักกว่าโทษจำคุกรวมอยู่ด้วย ให้กำหนดวงเงินประกันโดยถือเกณฑ์ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ล่วงระวางโทษจำคุก ๑ ปี ทั้งในส่วนที่เป็นอัตราโทษจำสูงและขั้นต่ำ

(๒) คดีที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้กำหนดวงเงินประกันไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) คดีที่มีโทษประหารชีวิต ให้กำหนดวงเงินประกันไม่เกิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท

๕.๕ ทศที่มีหลายข้อหา ไม่ว่าจะด้วยความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทหรือ ความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ถือข้อหาที่มีอัตราโทษหนักที่สุดเป็นเกณฑ์ในการกำหนดวงเงินประกัน

ในกรณีที่มีจำเลยถูกฟ้องหลายคดีต่อศาลเดียวกัน ไม่ว่าจะถูกฟ้องพร้อมกันหรือต่างเวลากัน ศาลอาจกำหนดวงเงินประกันในแต่ละคดีให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยให้ใช้หลักประกันร่วมกันก็ได้ แต่วงเงินประกันรวมสำหรับทุกคดีต้องไม่น้อยกว่าเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๖ กรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ไม่ว่าจะเห็นคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกา ในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่ก็ตาม ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ฎีกาได้ โดยมีประกันและหลักประกัน แต่วงเงินประกันไม่ควรสูงเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกเกิน ๓ ปี และศาลเห็นสมควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ในระหว่างอุทธรณ์ฎีกาได้ โดยประกันและหลักประกัน หากศาลเห็นว่าสมควรกำหนดวงเงินประกันไว้สูงขึ้น จากที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์กำหนดไว้ ก็ให้กำหนดวงเงินประกันเพิ่มขึ้นได้แต่ไม่ควรเพิ่มเกินถึงหนึ่ง

ข้อ ๗ ในกรณีผู้ขอประกันเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวข้องกับโดยทางสมรส หรือผู้กลางประกัน ใช้หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดคราคราค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดีเป็นหลักประกัน หรือ กรณีที่มีความผิดที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยกระทำด้วยความจำใจหรือด้วยความยากจน ศาลจะกำหนดวงเงินประกัน ให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติก็ได้

หากผู้ขอประกันซึ่งเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวข้องกับโดยทางสมรส เป็นผู้ใช้เงินสดหรือ หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นของผู้ขอประกันที่กำหนดคราคราค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดีเป็น หลักประกันในการปล่อยชั่วคราว ศาลจะอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยให้ผู้ขอประกันวางเงินสดหรือ หลักทรัพย์นั้นเพียงจำนวนร้อยละสิบจากจำนวนวงเงินประกันที่ศาลกำหนดก็ได้

ข้อ ๘ ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นหญิงมีครรภ์หรือมีบุตรอายุไม่เกิน ๓ ปีอยู่ในความดูแล หรือเป็นผู้เจ็บป่วยซึ่งถ้าต้องขังจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือเป็นผู้พิการหรือสูงอายุ ซึ่งโดยสภาพร่างกายหรือจิตใจอาจเกิดความทุกข์ทรมานเกินกว่าปกติในระหว่างขังขัง ให้ศาล ใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันหรือกำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

ข้อ ๙ ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชน ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาตัดสินคดี และเยาวชนใช้ดุลพินิจกำหนดวงเงินประกันตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ต้องไม่สูงกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๐ การใส่ชื่อชั่วคราวโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน อาจใช้หลักทรัพย์ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ ที่ดินมีโฉนด ที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือห้องชุดโฉนดมีโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด และหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดินมาแสดง หากจะนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นประกันด้วยก็จะต้องแสดงสำเนาทะเบียนบ้าน และหนังสือประเมินราคาส่งปลูกสร้างที่นำชื่อถือประกอบด้วย

๑๐.๒ หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดครหามูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน บัตรหรือสลากออมทรัพย์ทวีคูณของธนาคารเพื่อการพัฒนาและสหกรณ์การเกษตร ไบรับเงินฝากประจำธนาคาร ตัวเอกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่าย และธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาเงินที่ธนาคารเป็นผู้ชดเชย หรือที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายหรือรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ ในวันที่ทำสัญญาประกัน และหนังสือรับรองของธนาคารหรือบริษัทประกันภัย เพื่อชำระเมื่อปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน เป็นต้น ทั้งนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัย ให้ศาลตรวจสอบเพื่อขอคำยืนยันจากธนาคารหรือบริษัทประกันภัยที่ออกหนังสือรับรองนี้

เมื่อทำสัญญาประกันแล้ว ให้ศกมีหนังสือแจ้งมายังไปยังสำนักงานที่ดิน สำนักงานเขต หรืออำเภอ หรือธนาคารแล้วแต่กรณีทันที และเมื่อสัญญาประกันสิ้นสุดลง ให้รับคืนหลักประกันและแจ้งยกเลิกการกักยึดโฉนดแล้ว ในกรณีที่ใช้หนังสือรับรองจากบริษัทประกันถือเป็นหลักประกัน ให้หาตนแจ้งจำนวนวงเงินประกันในสัญญาประกันให้บริษัทประกันภัยทราบด้วย

ข้อ ๑๑ การให้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๓) ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑๑.๑ บุคคลผู้ขอประกันจะต้องเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน เช่น เป็นข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐประเภทอื่น ๆ ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารพรรคการเมือง หรือคนหาชก และเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น มีเป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวพันโดยทางสมรส หรือบุคคลที่ศาลเห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนกับญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่แสดงให้เห็นสมควรให้ประกันได้ โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง และเสนอหนังสือรับรองจากคณบดีหรือ นายจ้างตามแบบที่ายกข้อ ๖๓ นี้ หรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากผู้ขอประกันมีคู่สมรส ให้แสดง หลักฐานการยินยอมของคู่สมรสด้วย ในกรณีที่เงินไม่ชำระเสนขอหนังสือรับรองได้ทัน ให้ผ่อนผันโดย แสดงหลักฐานอื่น เช่น บัตรประจำตัวที่แสดงฐานะความเป็นอยู่ และให้นำหนังสือรับรองหรือหนังสือยินยอม มาแสดงภายหลัง

(๒) ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตราเงินเดือน หรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(๓) กระทรวงฯ ให้พิจารณาจากเงินเดือนหรือรายได้ แต่หากวงเงินประกัน มีข้อสูงกว่าวงเงินที่ผู้ยื่นมีสิทธิประกันได้ ศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติม ให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้ หรืออาจให้มีผู้ขอประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกัน โดยใช้วงเงิน ของแต่ละคนรวมกันได้

(๔) หากผู้ประกันตัวจากตำแหน่งหน้าที่การงาน ก็ให้คงมีสิทธิประกัน ต่อไปโดยศาลอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้หาหลักประกันเพิ่มเติมหรือคิดเพิ่มเติมได้

๑๑.๒ นิติบุคคลอาจเป็นผู้ขอประกันได้ ในกรณีที่กรรมการ ผู้แทน ตัวแทน ผู้มีส่วน หนึ่งงานหรือลูกจ้างของนิติบุคคลนั้นตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินตามที่ศาล กำหนดสมควรเป็นกรณี ๆ ไป และศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นตามจำนวน ที่เห็นสมควรเพิ่มเติมด้วยก็ได้ โดยจะต้องแสดงหนังสือรับรองการจดทะเบียนและหลักฐานแสดงฐานะการเงิน และผู้มีอำนาจทำการแทน ในกรณีที่เงินไม่สามารถนำค้ำจุนแยกสารมาแสดงได้ทัน ให้ผ่อนผันโดย แสดงสำเนาเอกสารดังกล่าวและให้นำค้ำจุนแยกสารมาแสดงภายหลัง

๑๑.๓ ในกรณีที่ส่วนราชการ คณะรัฐมนตรีหรือกรรมการคำสั่งว่าด้วยกระทรวงหรือ สังกัดราชการหรือลูกจ้างของกระทรวงราชการหรือองค์การอื่นใด เป็นผู้ร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว หากจำนวนเงิน ที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองหรือคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเพียงพอแล้ว การถือว่าหนังสือรับรองหรือ คำร้องนั้นเป็นหลักประกันที่นำเชื่อถือได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ (๕)

ที่ ๑๒ ผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจทำสัญญาประกันตนเองได้ และให้นำหลักเกณฑ์ในข้อ ๑๑.๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

การนำสัญญาประกันตามวรรคหนึ่ง หากผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นพนักงานหรือผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น แพทย์ เภสัชกร ทนายทนาย วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้สอบบัญชี ครู ผู้ประกอบวิชาชีพ คำนึงถึงมวลชน หรือผู้ประกอบวิชาชีพที่เห็นสมควรไว้ประกันได้ และยกกระทั่วยที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นความผิดเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติงานในการประกอบวิชาชีพนั้น ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทำสัญญาประกันตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๕ เท่าของอัตราเงินเค็ดันหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ข้อ ๑๓ เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้ศาลกำหนดแนวทางปฏิบัติของศาลนั้น ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๔ ให้ศาลประกาศและเผยแพร่ข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติในกรณีเรียกประกันหรือหลักประกันให้ผู้ที่มาติดต่อและประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๕ ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ไปได้ โดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

สุภชัย ภู่งาม

ประธานศาลฎีกา

หนังสือรับรอง

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

ตำแหน่ง ..... ระดับ ..... หน่วยงาน .....

ขอรับรองว่า มีจตุันนี้ นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

เป็นข้าราชการพนักงาน ของหน่วยงาน .....

ถนน ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต .....

จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โทรศัพท์ .....

ตำแหน่ง ..... ระดับ ..... อัตราเงินเดือน ..... บาท

(.....) มีความประสงค์จะยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว

และทำสัญญาประกันในการปล่อยชั่วคราว .....

ซึ่งเป็นผู้ต้องหาจำเลย ต่อศาล .....

และขณะนี้ผู้ขอประกันอยู่ระหว่างประกันตัวผู้ต้องหาจำเลย คือ .....

ในวงเงิน ..... บาท (.....) ที่ศาล .....

จึงขอรับรองไว้เป็นหลักฐาน

รับรอง ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

- หมายเหตุ . ๑. หนังสือรับรองตามแบบนี้เป็นเพียงตัวอย่างโดยสังเขป ผู้ยื่นคำขอไม่จำเป็นต้องใช้ถ้อยคำตามแบบนี้ทุกตัวอักษร เพียงให้มีสาระสำคัญครบถ้วนตรงกันก็ใช้ได้
๒. กรณีฉุกเฉิน ไม่อาจแสดงหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาได้ทัน อาจขอผู้ประจักษ์แห่งหลักฐานอื่นไปพลางก่อน เช่น บัตรประจำตัวที่แสดงฐานะ หรือศาลจะผ่อนเวลาไว้เพื่อนำหนังสือรับรองมาแสดงในภายหลังก็ได้

หนังสือรับรองการเป็นทนายความ

ข้าพเจ้านาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

ตำแหน่ง นายกสภาทนายความ/กรรมการสภาทนายความจังหวัด .....

ขอรับรองว่า นาย/นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

เป็นผู้ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความตั้งแต่วันที่ ..... ปัจจุบันยังเป็นสมาชิก

สภาทนายความและมีได้อยู่ระหว่างการถูกห้ามทำทนายความโดยอยู่สำนักงานชื่อ .....

ตั้งอยู่เลขที่ ..... แขวง/ตำบล .....

เขต/อำเภอ ..... กรุงเทพมหานคร/จังหวัด ..... มีความประสงค์จะยื่น

คำร้องขอปล่อยชั่วคราวและทำสัญญาประกันในการปล่อยชั่วคราว .....

ซึ่งเป็นผู้ต้องหาจำเลย คดีศาล .....

และขณะนี้ผู้ขอประกันอยู่ระหว่างประกันตัวผู้ต้องหา/จำเลย คือ .....

.....

ในวงเงิน ..... บาท (.....) ก็ศาล .....

จึงขอรับรองไว้เป็นหลักฐาน

รับรอง ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง นายกสภาทนายความ/กรรมการสภาทนายความจังหวัด .....

- หมายเหตุ :
1. หนังสือรับรองตามแบบเป็นเพียงตัวอย่างโดยสังเขป ผู้ยื่นคำขอไม่จำเป็นต้องใช้ติดศาลตามแบบนี้ทุกตัวอักษร เพียงให้มีสาระสำคัญครบถ้วนตรงกันก็ใช้ได้
  2. กรณีฉุกเฉิน ไม่อาจแสดงหนังสือรับรองจากสภาทนายความได้ทัน อาจอนุญาตให้แสดงหลักฐานอื่นไปพลางก่อน เช่น ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ บัตรประจำตัวสมาชิกสภาทนายความ หรือการจะเผยแพร่สาส์นเพื่อนำหนังสือรับรองมาแสดงในภายหลังก็ได้

หนังสือให้ความยินยอมของคู่สมรส

ข้าพเจ้านาย/นาง ..... นามสกุล .....

อายุ ..... ปี อยู่บ้านเลขที่ ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... โทรศัพท์ .....

ยินยอมให้ นาย/นาง ..... นามสกุล ..... ผู้ขอแต่งงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ

ข้าพเจ้าโดยเป็น ..... ประกันตัวผู้ต้องหา/หรือจำเลย ชื่อ .....

ไปจากศาล ..... ได้ หากเกิดความเสียหายและจะต้องชดเชย

ค่าเสียหายตามสัญญาประกันต่อศาลจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ข้าพเจ้าสละสิทธิที่จะคัดค้านทุกประการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ ..... ผู้ให้ความยินยอม

(.....)

พยานขอรับรองว่าเป็นลายมือชื่อของผู้ให้ความยินยอมจริง

ลงชื่อ ..... พยาน

(.....)

ลงชื่อ ..... พยาน

(.....)

หมายเหตุ : หนังสือให้ความยินยอมของคู่สมรสตามแบบเป็นเพียงตัวอย่างโดยสังเขป ผู้ให้ความยินยอมไม่จำเป็นต้องทำตามแบบนี้ทุกตัวอักษร เพียงให้มีสาระสำคัญครบถ้วนตรงกันก็ได้